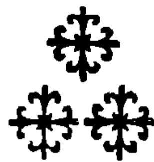
नेपाल भाषा

बोधिसत्त्वावदानमाला

नेपाल बौद्ध प्रकाशन

नेपाल भाषा

बोधिसत्वावदानमाला

स्वंगूगु धा

द्वापरयुगय् जन्म बाखँ

नेपाल भाषा याह्म

पं० वै० आशाकाजी (गणेशराज) बज्राचार्य

किपा च्वःह्म

ईश्वरी प्रसाद कर्माचार्य

११०५

नेपाल बौद्ध प्रकाशन

पिकाक :

नेपाल बौद्ध प्रकाशन

P. O, Box No. 843, Kathmaudu.

थान:- ९५०

बु. सं. २५२९

ने. सं. ११०५

मू: ६५/-

धाकू:- सुभाष प्रिन्टिङ्ग प्रेस, यल । ☎ ५-२११९१

प्रावकथन

नम स्तस्मै भगवतेऽर्हते सम्यक संबुद्धाय

तृष्णातुराणा ममृतावतारं
क्लेशोपहारं सुगतिः प्रदानम् ।
रोगातुराणां भिषगवतारं
भैषज्यराजं प्रणतोऽस्मि नित्यम् ।

संसारया तृष्णायागु रोग जुयाच्वंपिगु उपरे अमृत स्वरूप जुया च्वंम्ह, पापयागु तिमांतिया च्वंपिगु कारणं पाप फुइगु उपाय याका भिगु गति बिम्ह । पाप रोग पीड जुया च्वंपिगु निमित्तं धर्मयागु वासत्वंका वैद्यराज जुया बिज्याम्ह भैषज्यराज तथागतयात नित्य प्रणाम दु ।

तां देवीं मातरं स्मृत्वा प्राण रूपेण संस्थिताम् ।
नमः प्रज्ञाप्रभाकारां वायुरूपेण सून्यताम् ।

गुम्ह्जा देवीरूप प्राण स्वरूप जुया बिज्याम्ह मांयात धर्म धका लुमका, प्रज्ञा नाम ज्ञानया रस्मि आकार जुया मतं व्यापक वायुरूप खनेमदेक सून्यताजुया बिज्याम्ह प्रज्ञापारमितायात नमस्कार ।

आदौ महाभयहरं भवसागरेऽपि
जन्मान्तरे षट्गति तरणाय दुःखम् ।
संघं यदाच शरणं हरणाय पापं
तस्मै नमः प्रतिदिनं करूणामयाय ।

न्हापां तच्वगु च्यागू प्रकारया भययात फुका बिम्ह थ्व संसार सागरे जन्म जन्मय पापं षद्गति चक्रे लाना दुःख भोगयाय् मानुयात षद्क्षरि मंत्र बोंका पापं मुक्तयाना तरेयाइम्ह संघरत्न खः। महायान बुद्ध धर्मया उत्तमगु लें हुं धया लं क्यनेगुलि नायो जुया बिज्याम्ह लोकेश्वर लोकनाथयागु महिमा सुनां गुगू बखते लुमका शरण वनि वइत करूणा तया सुखावति बुद्धभुवने छोया बिम्ह प्रभू छलपोल खः। पाप शमन जुइगु उपोषधव्रत तथा षद्क्षरि मंत्रया राजाजुया च्वंम्ह एवं आदि बुद्ध बज्रसत्व गुरूया द म्येच्वका उत्पत्ति जूगु ह्रीं मन्त्र उत्पन्न जुया बिज्याम्ह करूणामययात ह्लिह्लि अष्टांग प्रणाम ।

अष्टांग प्रणाम वाक्य

नमो गुरूभ्यः। नम रत्नत्रयाय । नमो मंजुश्रिये ।
नमः सुश्रिये । नम उत्तमश्रिये स्वाहाः ।

गुरूपिन्त नमस्कार। त्रिरत्नयात नमस्कार मंजुश्रीयात नमस्कार। सुश्रीयात नमस्कार उत्तम श्रीयात नमस्कार।

अष्टाग प्रणाम यायगु सोके -

उरक्षा शिरसा दृष्ट्वा वचसा मानसा तथा ।
पद्भ्यां कराभ्यां जानुभ्या मष्टागोऽपि इतिस्मृतम् ।

नुगलं शिरं मिखां म्हुतु मनं पालिनिपा मिलेयाना ह्लाःनिपां विन्तियाना पुलिनिगनं नापंतया भूमीस शरीर गोतुला प्रणाम याय्गुयात अष्टांग प्रणाम धाइ ।

रत्न मण्डल [illegible]

अष्टश्रृग मयंमेरू श्चतुर्दीपोपशोभितं ।
सप्तरत्न समाकीर्णं ददेड् उत्तरदायणी ।
गुरूभ्यो बुद्धधर्मेभ्यः संघेभ्यश्च तथैवच ।
निर्यातयामि भावेन संपूर्णं रत्न मण्डलम् ।

च्यासिलि नूगु थ्व रत्न सुमेरू पर्वतस प्यंगू द्वीपं चाहुला वालाना च्यंगु याउपद्वीप राउपद्वीप लाउपद्वीप वाउपद्वीप अनंपिने १) पूर्वे विदेह द्वीप २) दक्षिणे अपर गोडार्नीय द्वीप ३) पश्चिमे जम्बूद्वीप ४) उत्तरे कुरू द्वीप अनंपिने १) तुयूम्ह किसि गजरत्न २) पुरूषरत्न ३२ लक्षणं युक्तम्ह तुयूम्ह मिजं ३) अश्वरत्न वांउम्ह सल ४) स्त्रीरत्न ३२ लक्षणं सहितम्ह मिसा तुयुः ५) चक्ररत्न हिला च्वनिगु चक्र ६) खड्गरत्न पंचरस्मि दुगु खड्ग ७) मणिरत्न

चिन्तामणि । थुजागु न्हेगू रत्न व अमृतं पूर्णगु सुवर्णया सर्वनिधान कलश समेत च्यागू दिशा विदिशास चाहुला अनिनं वालाना च्वंगु । मेगुनं अनेक वाकिगु रत्नया खानि सहितगु रत्नमण्डल गुरूपिन्त व बुद्धधर्म संघ (त्रिरत्न) पिन्त नुमका निमन्त्रणायाना श्रद्धा भावतया जि नं चढेयाना । महायान बुद्ध धर्मया चर्य्य नित्य थथ्ये जुइ ।

बुद्धोक्त संसारामय ग्रन्थे उल्लेख

संसारपार गन्तूनां बज्रसत्वेन देशितम् ।
गुरूकर्णधऐ विद्वान् नौका धर्म प्रकाशितम् ।

आदिबुद्ध बज्रसत्व परम गुरू एव प्रकारं देशनायाना बिज्यात संसारं पारजुया वनेगु इच्छा यानाच्वंपि धर्मलुंपिनि विद्वान्म्ह गुरू माझि समान् खः धका सीकेमा थाय् था.सा प्रमाण थथे सीके नौकारूपि डुंगा तुल्यगु धर्म प्रकाश याइम्ह जुया खः ।

कर्णधारं विना नौका पारंप्राप्तं भवेनहि ।
गुणैःसर्वैःप्रपूर्णोऽपि नागुरू भव पारगः ।

माझि मदुगु डुंगा नदिया पारं तरेयाय् फइमखु: थथ्यें संसार रूपि समुद्रं पार जुइत नं सम्पूर्ण गुणं पूर्णम्ह गुरू मदेकं संसार पारजुया वने फइमखुः । धर्मरूपी डुंगा माझिरूपि गुरू, माझि नदीस डुंगाय् तया पार तरेयाइ । गुरू धर्मयागु डुंगाय् तया संसारं पार तरेयाइ । थ्व्येया निम्ति बोधिसत्व चर्य्य महायान बुद्धचर्य्य च्वंपिस न्हापालाक गुरूपिन्त प्रणाम याइ । गुम्हसियाजा विद्वान्म्ह गुरू हे मदु अथवा विद्वांपि गुरूपिन्त अहंकारी निन्दा याना च्वनी उजाम्ह सदानं संसारे चाहुला दुःखसया च्वनेमालि थयातल ।

गुरू शब्द निगः आखया अर्थ सीकेगु
योग सिद्धि तंत्र टीकास थथ्ये उल्लेख दु

गुकार स्तेजबान् विद्युत् रूकारो जलदा स्मृता ।
बिद्युत् मेघयथाऽऽकाशे गुरू एव तथा भुवि ।

गुकार आख चंचल स्वभावगु बिजुलि अग्निरूप गुरूव धका सीकेगु । रूकार आख नः दगु सुपाय् तिथं खः स्त्री रूप धका बिचार याय्गु । गथ्येजा आकाशे बिजुलि व सुपाय् निम्ह मिले जुया पृथ्वीस जल वृष्टि जुगुलि सकल प्राणीपिन्त उद्धार जुल । थथ्यें गुरू धागु निगः आखयात त्वेक शिष्यपिन्त उद्धार जुइगु शिक्षा दिक्षा ज्ञानोपदेश बिया वालाक स्यना कना उद्धारयाय् फकेगु ।

भगवान् कालचक्र सम्वर वचन, मंजुश्री गुरू यशोराजा जुया, वज्रपाणि बोधिसत्व, सुचन्द्र मंत्री जुम्ह्यात कंगु ।

कलियुगया प्रथम चरणे शाक्यमुनि बुद्धं बज्राभिष्येक प्राप्तयागु खं कालचक्र तत्र टीका विमल प्रभा सूत्र अभिष्येक प्रथम पटले बांलाक थथ्ये उल्लेख दु ।

मूल

अथ कलशादिभि राराधनेत्यर्थः । बज्रयानाभिरूढेति । इहतंत्रयानं संम्यक संबुद्धयानं । तीर्थिक श्रावक प्रत्येक बुद्धयानाना मभेद्यत्वाद्, कथंमोक्षो जायतेऽनेनेति बज्रयातम् ।

अर्थ

अयेया निमित्त थथ्ये खः मागर तिर्थ स्वरूप कलशादि पूजाद्वारा आराधन यायगु उत्तम कार्य्य अत्यन्त योग्यजुः । कारण बज्रयान प्राप्तयायगु याकेगु जुया । थन बज्रयान संम्यक संबुद्धयान धाल । तिर्थिक श्रावक प्रत्येक बुद्धयानपिसं सीकेत थाकुमानं भेदयायगु योग्यमजुः । मोक्ष गथ्ये लाभ जुइगु धाःसा थ्व हे बज्रयानं मोक्ष लाभ जुइगु जुया युगु ज्ञानयात च्वंनागु उत्तम बज्रयान धयातल ।

भगवान् शाक्यमुनि बुद्धयान सप्ताभिष्येक तथा
बज्राचार्य्य पद प्राप्त जूगू दिन सीकेगु ।

मूल

बोधिवृक्षमूले बैशाख पूर्णिमाया मरूणोदिने धर्मधातु मण्डल त्वाड् रस्मिणो बुद्धाभिषेक स्तथा सप्ताभिष्येकप्राप्तः । सर्वगः सर्वज्ञो महर्षि तथागतैव । स येन भगवतो बोधिबृक्षमूले लब्धोऽसौ अभिष्येकाग्र लब्धो हि यस्मात्तस्मात् काय वाक चित्तात् अभेद्य त्वाड् बज्राचार्य्यः शाक्यमुनि तथागतेति ।

अर्थ

वमगोल बुद्ध गयाय बोधिमिपाया क्रम तायाना विज्यावने वैशाख (वच्छला) पुन्हिखुन्हु सुयन्हापा आकाश वसाह्राः वगु धर्मधातु मण्डलया रस्मियाके बुद्धपिनि न्हेगू अभिष्येक प्राप्त जुल । छु छु धाःसा-

(१) उदकाभिष्येक, तथागतपिनु तिर्थया अमृत लखं स्नान तुल्य कलशाभिष्येक ।
(२) बज्राभिष्येक, तथागत बुद्ध चिन्ह शून्यता तथता ज्ञानं युक्तगु पञ्चरश्मि सहितगु बज्र प्राप्त जुल ।
(३) घण्ठाभिष्येक, प्रज्ञा ज्ञान स्वरूप धर्म चिन्ह मय शब्दोच्चारण जुइगु घण्ठ प्राप्त जुल ।
(४) मकुटाभिष्येक, आदि बुद्ध पञ्च तथागतपिनु मूर्ति चिन्ह रस्मि शिरे धारण जुल ।
(५) पताभिष्येक, तप ध्यान योग समाधियागु चिन्ह पताकादि प्राप्त जुल ।
(६) नामाभिष्येक, संम्यक सबुद्ध नाम बज्राचार्य जुल धैगु अभिषेक दत ।
(७) प्रज्ञा ज्ञानाभिष्येक, गंभीरगु ज्ञान पार जुया निर्वाण चक्रे प्रवेश जुइफइगु जुल ।

थुजागु न्हेगू अभिष्येक प्राप्त जुया संपूर्ण खंम्ह अनुभोग याय्‌गु कुम्ह सकल स्यूम्ह महर्षि तथागत जुल। थुजागु म्ह ज्ञान मुनां प्राप्त यागु मीके भगवान् धाम्हसिनं ख.। वंगलसिमाया क्वे तप दाना लाभ जूगु थुगु न्हेगू अभिष्येक न्ह्यानेसं लाभ यागु निश्चय ख:। अथ्येया निमित्तं थुजागु प्रभाव कायवाक चित्त शुद्ध जुया भेद याय् थाकूगु बज्राचार्य शाक्यमुनी तथागत नाम प्रसिद्ध जुल।

बज्राचार्य निर्णय बांलाक क्रिया संग्रहे दु।

मूल

बज्र श्चासौ आचार्य्यं, बज्राचार्य्यः।

अर्थ – बज्र ख: धव बुद्ध चिन्ह, आचार्य्य ज्ञान चिन्ह घण्ठ धर्म चिन्ह जुइ।

एवं ज्ञान धारणं नियमाचारं अस्तीति आचार्यः सो बज्राचार्य्यः।

अर्थ – थुगु प्रकारं ज्ञान धारण तथा नियम आचार दुम्ह आचार्य्य सु ख:, वइत धाइ बज्राचार्य:।

पुनः मूल

आरात् पापकेभ्यः सर्वेभ्यश्चरतीति आचार्य्य।

अर्थ – तापाकंनिर्स्यें पापया ज्यायात तापाका धर्मया ज्या ज्ञान सतिका कने क्यने फुम्ह अथवा मन दुम्हयात धार्थ्येयाम्ह आचार्य धाइ।

पुनरपि मूल

यद्वा वज्रमार्गेण देशकयो वा आचार्य्यः सो बज्राचार्य्यः।

हानं अर्थ सीके– गुम्हजा अथवा बज्राभिष्येक प्राप्त याना बज्रयानया लं म्हसीका बांलाक कनेफुम्ह सु ख: अथवा उजाम्ह आचाययात धार्थ्येयाम्ह विद्वान् बज्राचार्य धाइ।

सप्ताभिष्येकयात गुह्याभिष्येक धाइ। गुह्याभिष्येकयात तंत्रराज (तंत्रया राजा) धाइ। थुजागु तंत्रराजया महर्षि योगेश्वर (योग समाधि दक्वका नाय) कलियुगया परमगुरू बज्राचार्य शाक्यमुनि भगवान् बुद्ध निश्चयमेव ख: धयातल। सद्‌गुरू गुह्याभिष्येक होंनपि पिनेलागु वाह्ययाने जक च्वना च्वपिसं शाक्यमुनि बुद्ध योगेश्वर महर्षि बज्राचार्य ख: धका म्हमीकेन थाकुइ, थथ्ये उल्लेख जुयाच्वंगु दु।

वसपोल महर्षि योगेश्वर जूगुलि थ:गु शिरे समखास्ये संथागु मकुटाकार घरे याना बिज्यात। । छम्ह बौद्ध विद्वान् जर्मन बुद्ध छाय् मंमखास्ये थ:गु शिरे संपानेयागु धका जिके प्रश्न यात। । जि अल्पज्ञ जूमानं बुद्ध योगेश्वर महर्षि गुरू गुया थ: सं मखास्ये सं पालेयागु धका उत्तर विया। । न्हिला ख: छ तंत्रज्ञ बौद्ध दर्शने विचारवान्‌म्ह ख: धया खुमिजुल।

थुजाम्ह परम गुरू बज्राचार्य भगवान् सम्यक संबुद्ध तथागत अर्हत सुगत शास्ता निर्वाण दायक विद्याया आचरण सम्पन्न जुया उत्तम पदे विज्याम्ह अनेक लोक धातु भुवनयागु ज्ञान स्यूम्ह उपमाबीगु मदुम्ह अनुत्तर देव

मनुष्य दैत्यगणपिन्त हित यायगु पुनः मारगणपिन्तनं दमन यायगु निमित्ते सारथी जुया बिज्याम्ह सकलया महागुरु शाक्यमुनि शाक्यसिंह महामानव गौतम बुद्ध खः।

थसपोल ४५ वर्षतक थाय् थासे भ्रमण जुया मनुष्यपिगु स्वभाव बुद्धि देश स्थान विचारयाना जगतो हिताय निमित्ते संसार सृष्टिनिस्यें प्रलय जुइगु इत्यादि ज्ञान धर्मस्कन्ध उपदेश बिया बिज्यागु अमृतवचन महायान धर्मया नियमाचरण सोकेगु मैत्रीबोधिसत्व थें जापि महान गुरुपिसं उल्लेख यानातगु महा रत्न नव सूत्र तथा तंत्रादि पुस्तक आपालं नेपाले विद्यमान् जुया च्वगु दु धंगु सीका विदेशी विद्वान्‌पिसं सोवया च्वंगु नं सकसिनं खनाच्वगु दु।

अध्ययन मयानागुलि महायान धर्मया नियम आचरण सकसिनं बांलाक मसिल। सफूजक पूजादि पाठ यात उकीत्वगु ज्ञान मसिया पूजाय् मद्य मांस प्रयोग एवं आहार यागुलि उत्तम महायान धर्मयात विद्वानपिस घृणायाना मान्यता हीन यात।

सकसिनं पूजागु सीका पूजादिकर्मे भन्तेगुरु तथा लामागुरुपिसथ्यें मद्य मांस प्रयोग मयायगु योग्यजु:। थ्व खं जिगु मन वाक्यां धयागु मखु। सद्धर्म लंकावतार आदि नव सूत्रे व्याख्या दु। पूजादि पाठ यानाथ्यें थाकाथें नियमनं बांनाकेगु पुरोहित जजमानपिगु नं कर्तव्य खः।

थःतःथगु ग्रन्थे थथ्यें उल्लेख दु: बुद्ध केवल ऐतिहासिक व्यक्ति मखु:। विज्ञान वाद सून्य वाद सत्य वादी अनात्मवादी कर्मवादी तथ्यवादी सम्यक संबुद्ध जुया आज्ञा जूगु ज्ञान थुगु बोधिसत्वावदान पुस्तक अध्ययन यात धाःसा महायान बुद्ध धर्म बोधिसत्वचर्यं खः धका बांनाक बोध जुइ।

दान शील क्षान्ति वीर्य ध्यान प्रज्ञा थ्व षट्पारमितायाचर्यं महायान धर्म बोधिसत्वचर्यं (क्रिया) खः। थुगु बोधिसत्वचर्या लिपा बुद्ध पद प्राप्त जुइ, बोधिसत्व चर्यं बिना बुद्ध पद लाभ जुइ मखु: धया तल।

महायान बोधिसत्व क्रिया उपोषथ व्रत षडक्षरि मंत्र धारण यायगु खः। षडक्षरि मंत्र दुगु माणि हीकेगु वोनागु तुल्य जुइ थुगु पुण्य लिपा पाक स्वाथ ज्यो गुबलें जुइमखु दुर्गति नरकादि दुःख भोग याय् नं माली मखु:।

हानं बोधिसत्वया नियम श्रीस्वयंभू चैत्य धर्मधातु मण्डल वज्रधातु एव करुणामय त्रिरत्न मूर्ति बुद्धोपदेश पुस्तक पुनः विहार धर्मयायगु थाय् धर्मागार (गुंदा) खनेवं चाहुला प्रणामयायगु। थुगु पुण्य तथागत आर्यतारा लोकेश्वर वसुन्धरा बोधिसत्वपि बिज्याना च्वगु सुखावति बुद्ध भुवन चाहुला प्रणाम यानागु तुल्य जुया लिपा गुबलें पशु पक्षि प्रेत राक्षस दैत्य कीटाणु लखे जन्म जुइपि जुया कदापि जन्म जुइ मखु:।

उजागु बुद्धालय जीर्णोद्धार यानागु पुण्यं महापण्डित राजा धनी बोधिसत्व जुया स्वर्गया इन्द्र मानेयाक च्वने दइ। अहंकार मिथ्या दृष्टिम्ह्या थुजागु बुद्धालय स्वयंभू चैत्यय त हेलायाना निन्दायात धाःसा तथागतपिन्त हेला यागु तुल्य जुया निरा मदानं दरिद्र दुखिम्ह स्वाथ जुइ। बोधिसत्व जुइत आपालं तापाइ।

बुद्ध वचन बोधिसत्वचर्यं महायान धर्म विषये ज्ञान सीकेगु छुं भतीचा योग्यगु खं च्वया। तथागतपिनि आहार २ प्रकारया भेद दु १) धर्म प्रीत्याहार धर्मया खं जकंकना तृप्त जुइगु २) ध्यान प्रीत्याहार ध्यान जक यना

तृप्त जुइगु । चतुर्ब्रह्म विहार ४ गु दु १) मैत्री सकल प्राणिपिं थः समान यायगु २) करुणा प्राणिपिन्त गुवलें हिंसा मयायगु वचन विया मयाकेगु । ३) मुदिता म्येपिनि धर्मय गु खना लेतायगु बोधिज्ञान सद्धर्म चय लायगु । ४) उपेक्षा थः छह्म जक सुख जुइगु इच्छातोता परार्थ उद्योग यायगु । दान स्वंगु (३) प्रकारया भेद दु १) धर्मदान धर्मयानागु पुण्यं प्राणिपिं सकलें उद्धार जुइमा धका मतीतेगु । २) क्रियादान भिंगुचर्य ज्या स्यनगु लोभ मयायगु । सत्यगु ज्या तोता असत्यगु ज्यायाना विद्वानपिंगु न्ह्योने थः जान्या जुइगुनं तापाका शिष्ययागु रुपे च्वना ज्ञान स्यना मीका परहित जुइगु ज्या यायगु । ३) अभय दान, शरण मदुपिन्त शरण बनेगु थाय् चूलाका बीगु । ज्ञानं धन विद्या सुमन्त्र दान यायगु । पशुपक्षि पिन्त नकेगु दरिद्रपिंतनं आहार बीगु । थ्व फुकं दान पारमितास् दुथ्याइ धयातल ।

बुद्धोपदेश चैत्यपुंगवदाने उल्लेख

अहिंसा परमोधर्म अहिंसा परमोगतिः ।
अहिंसा परमं ज्ञानं अहिंसा परमं पदम् ।

अहिंसा खः प्राणि मस्यायगु उत्तमगु धर्म जुइ । प्राणि मस्यायगु धर्म च्वेलागु भिंगु धर्म खः । प्राणि मस्यायगु च्वेलागु ज्ञान खः । प्राणि मस्यायगु धर्म संसार दु:ख मुक्त जुइगु परम पद प्राप्त जुया आर्य धर्म बोधिसत्व क्रिया उत्तम बुद्धचर्य्य खः ।

ने० सं० १०९७ साले यल हिरण्य वर्ण विहारस नित्य धर्म यादीपिं गुंवाखलपिंगु निमन्त्रणाय् बिज्याह्म १९ वर्ष दुह्म १३ जन्मया अवतारि लामा गुरु जारिबु बौद्ध विद्वानजुं विमल टजुर पुस्तक त्रिबोत संस्कृत न्ह्योनतया पहुनी ७ ता: निसें ६ ता: तक गूं लामास लछिया आपालं जनतापिन्त बोध जुइक विशेष बोधिसत्वचर्य महायान बुद्धधर्म व्याख्यायाना बिज्यावलेनं न्ह्योने च्वना न्यनागु निगू प्यगू सीके वहगु ज्ञानया खं लुमका प्रचारार्थ च्वया ।

पापया हाः हिंसा खः स्वगु (३) प्रकारया भेद दु १) हेतु हिंसा कस्तुरि सँ वा लुमि लिकायगु निमित्तो मारित यायगु कुनानं दां लाकेगु क्यातुक कुत्रीकान दयगु थुगु पापं लिपा सदानं रोगी जुइगु । २) विपाक हिंसा, राग द्वेष क्रोध थःमयपिं अथवा शत्रुपिन्त गुप्त विष नका स्यायगु । थुगु पापं लिपा अनिसार नरके भोग याये मालि, अनंलिपा पशु पंक्षी जुइ । ३) भोग हिंसा, स्वार्थि तामास थःपिनि नेगु निमित्तो थम अथवा वचन बिया प्राणि स्याना स्याका च्वनि । थुगु पापं लिपा चिकं दायकातगू जसिथलें (अवीचिनाम) नरके च्वना दुःख भोग यानान म्येगु जन्मे दैत्य राक्षस प्रेत जुया च्वने मालि । अनंलिपा पशु जन्म जुया थःत स्याका पौसा पुलेमालि थथ्ये अकाल मीमालीपिं भोग दु ।

मिथ्या दृष्टि स्वंगु (३) प्रकारया भेददु (१) सत्य धर्मयात अनविश्वास यायगु । असत्यगु पापयात धर्मधका प्रचार याना जुईगु । (२) धर्म कर्म पापपुण्य स्वर्ग नरक छुंन मदु धका थःथमं गुरू जुया हाला जुईगु (३) देवतान मदु धया यथार्थ अन्ध विश्वासे च्वना मनुष्ये अकर्म मानेयाना जुइगु । बुद्धोपदेश ज्ञानयात अनप्रचार यायगु थुजागु मिथ्या दृष्टिपापं लिपा का खूंगु स असिद्धि गलदुम्हजुया ताः कालं म्वाना दुःख भोगयाय् मालि ।

प्रज्ञा ज्ञान स्वंगु (३) प्रकारया भेद दु (१) सूत्रप्रज्ञा बुद्धोपदेश सफुयात हेलायायगु तोता, उजागु पुस्तक पूजादि पाठ याय्बले मद्य मांस तापाकेगु उख्ये थुख्ये मसोसे एक चित्तं च्वनाखँमह्लासे शुद्ध रूपं वोना सिधे केगु। (२) भावना प्रज्ञा, दुर्गन्ध श्वास नवईगु अशुद्ध अशुचि वस्तु सुतियां कुं त्वनेगु वोधिचित भावनायात हेलायायगु तोता एकचित्तं भाव याय्गु परयातनं याकेगु। (३) परमार्थ (तृष्णा लोभ) तोता, निवृतिमार्ग उत्तमगु ज्ञाने च्वने फय्केगु। थ्व स्वगु ज्ञान मिकेगुयात प्रज्ञापारमिता ज्ञान धयातल।

थः स्नान पूजादि पाठ हीन जुईका विद्वानम्ह गुरुयात हेंसा याईम्हसिनं, धर्मयासानं माझि मदुगु द्वंगास च्वनेथ्यें जुई, पार तरे जुईमखु: विचेनाई कित लिहां वयमालि।

परया दोष मखंकेत मिखा तीमीगु, थगु दोष खंकेत मिखा तःगो याना स्वेगु। छख्ये धर्म याना छख्ये हिंसा याना याका तामामयां ज्या याना च्वनि। दुपि मभिगु दुर्गति लाई लिपा ज्ञान वुध्दि हीन जुईका दरिद्र नीचकुले जन्म जुईमालि। थ्वहे दुर्गति व सुगति पाप पुण्य निगू जक दु सोकेमा।

धर्मयानानं हिंसा याना याका च्वनेगु हो: गगु थले रस वस्तु तेथें ज्वया वनि भो:पूगु थले वस्तु तेथें जुया धर्मयानागु फल सितिवनि।

श्री स्वयंभू धर्म धातु महा चैत्य नेपालया बुद्ध भुवन समान धर्ममुल ख:। नेपाले जन्म जुयानं स्वयंभू थनीबले वन्दना याय् मफेका च्वनेगु रत्नया खानि दुथाय् जन्म जुयान रत्न म्हमसीका च्वनेथ्यें जुई।

हानं ११०४ सालं आषाढ (दिलाथ्व) १४ दिनतक यल हिरण्यवर्ण विहारे युवक बोध्द मण्डल पाखें निमन्त्रणाम् विज्याम्ह ध्वंसे लोप्सा क्यांपा लामा गुरू बौध्द विद्वानजु बुद्धोपदेश आचार्य दिपंकर श्री ज्ञानजु संग्रह याना थगु वोधिपथ प्रदीप पुस्तक न्ह्योने तया वोधिसत्व चर्या श्रोतालुपित आपालं वोध जुईक महायान बुद्ध धर्म विशेष अहिंसा ख: धका व्याख्या याना विज्यावले नं न्ह्याने च्वमा थ्यनागु जिनं लुमंका छगू निगू खँ च्वया।

पापया हा: प्राणि स्याय्गु हिंसा ख:। रोग पाप ख:। रोग शमन याईम्ह वैद्य डाक्टर समान बुद्ध ख: पाप रोग लाय्केगु उपाय धर्म कनीम्ह धका सोकेगु। वहे धर्म ख: अमृत भाषा वास रोगीं वास मनल धा:सा रोग शमन जुईमखु वथ्यें धर्म मयाम्ह मिया पाप फुईमखु:।

हीनयान महायान वुद्ध धर्म निगू लंपु दु वहे वुद्ध धर्म ख: परस्पर अहंकारं बिरोध यायगु अज्ञान ख:। थ:थ:गु ईच्छा धर्मयायगु ज्ञान ख:। किन्तु हीनया बुद्ध धर्म व महायाय वुद्धधर्म आकाश जीवन फरक। थ्व खँ स्वयानं गंखा दुसा वोनातर्फि थन न्ह्योने बिज्यासा जिनं समाधान याय् धं बिज्यात। छम्ह निम्हसिनं छं प्रश्नया धका जित धापि दु:। ख:गुहे धागु यात प्रश्न याय् मागु छुं मदु धया। म्येपि मु न्ह्योने वया प्रश्नयावपि मदु मुमुक हिला उखु न्ह्या व्याख्या सिधेका आशीर्वाद विया विज्यात।

× × ×

थन मन्त्रया खँनं छुं मतिया च्वया, तन्त्रराज या ज्ञान च्वेलागु गुह्य धर्म ख: धाई। लालापित्त स्यने कने वयने मज्यु: धागु कारण तंत्र शास्त्रे थथ्ये उल्लेख दु।। आदिक्षिरा स्वगुत्रागा दासी दास सनान्वितम्। ईत्यादि।

मूर्खं स्वभाव षडगुरु म्हमस्युपि विज्ञानपिन्त हेलायाइपि लावत्र नया त्वना हाला जुईपि स्वार्थ ज्वो जुल घासा थः कला काय म्ह्यायपितनं गुम्ह धर्म लागु वज्रयानान्तर तन्त्र मन्त्र सहज्यान त्रिया ईत्यादि विधान कंसानं मतांचा मात्रहे ध्वीमखु: विश्वासनं याईमखुगु जुया थुमित मकना भींजुइ धागु मात्र खः। केवल थ्व्ये अज्ञानि मखुपि बुद्धि-मान् श्रद्धा गुरु भक्ति दुपि खःसा च्वो स्वातीयातनं कने बयने स्येने ज्यु धंतल।

ह्लापा जुया वगु थथ्ये दु छम्ह योगेश्वर धर्म माणक गुरुया थासे सुसंभव नाम जुजु छम्ह च्वोछम्हनं वोना वना आदर तया विन्ति यात।

भो गुरु वज्रयान तन्त्रविधानं गुम्ह पूजायाना सिद्धि लायगु इच्छा दु। ह्लापा लाक छुयायमा कना बिज्याहुं। थ्व खं न्यना च्वोयात पिने तया दुने जुजु तया खं कन।

सन्ध्या भाष तन्त्रया अर्थ सीके

मातरं पितरं हत्ति यथेच्छा सिद्धि प्राप्नुयात् इत्यादि।

भो! नृप खं थुइका न्यना बिज्याहुं, मातरं पितरं हन्ति धागु संस्कृत अर्थ मां अबु निम्ह्यात, स्यायगु धागु थ्व अर्थ ताता सन्ध्या मन्त्रया अर्थ ह्लापालाक मातरं धागु राग व पितर धागु द्वेष थ्व निगू मदेकेगु (राग द्वेष निम्हयात स्वायगु) थुगु अर्थ सीकेगु।

हानं सीकि, राग हिंसा द्वेष मांस थ्व निगू वर्जित याना, याम्ह गुम्ह पूजादि क्रिया यायगु थःगु ईच्छाथ्यें शुध्दगु रिध्दि दइ। स्वार्थीया व्यवहार प्राणि हिंसा मांस दुर्गन्ध अशुध्दगु वस्तु पूजाय प्रयोगाहार याना ज्यायात घाःसा थभिगु असिध्दि लाभ जुई। धन फुना शरीरं परिश्रम यानागु पूजा विफल जुइ।

गुरुं थथ्ये उपदेश बियुगु न्यना तयाऽन्तु धया जुजुलिहां वना कन्हे खुन्हु वने तपया वह्म अबुयात हया मां नाप तया खं न्यंकल। भो मां अबुपि छिपि बुढा बुढो जुन दुःख सिया च्वने म्वाल। गुरुया वचनथ्यें कन्हे वज्रयानान्तर तन्त्र विधान गुह्य पूजा यायु त्यना ह्लापालाक मां अबु निह्म स्वर्गे छोयगु जितनं धर्म दईगु खः। थ्व खः न्यना स्वर्ग वने दईगु जुस्येंलि लेः ताया ज्युः धका मां अबु बचन बिल।

काय् खुसिजुया कन्हे खुन्हु पूजा जलं थिक याना मां अबु स्वर्ग छोयगु मती तया चुपि च्वला च्वन। च्योन खना पालकं मखुथ्ये ज्यायावन धका ग्याना हतासनं गुरुयात खं कवन। च्वो लिच्छोयाहुया गुरु आकाशमार्ग वया जुजुनाप लाना गथ्य ज्या यायु त्यना धका न्यन प्रणामयाना छपिन धाथ्यें ह्लापालाक मां अबु निह्म स्वर्ग छोय् त्यना धया चुपि बयन।

गुरुं धै विज्यान जि कनागु खं धर्म मथुल, मातरं धागु रागयात पितरं धागु द्वेष यात हन्तिधागु मदेकेगु मां

स्यायगु अयं मखु । मां अबु स्याना पूजायायगु बुद्ध बोधिसत्व विद्वांनपिगु बचन खंला, ईमू छह्यहे स्यायम्ते लिपा घोर दु:ख जुई धं बिज्याईह्म बुद्ध ख: । गथे बिचार मत, छपिनि स्यांनं खं कं मवगु जूसा छपिस मां अबु स्या ! सांई थन छुगांत जुईगु ।

ज्ञान मदुपिंत तन्त्रया खं कने मज्यु: धागु जित पत्यार जुल नचाय मते छपिंत कने योग्यमजुनि छपिनि च्यो यान कने योग्यजु । धुंनि धयां गुरु निशं वर । जुजुं निरां न्हं युईका मां अबुपिंके क्षमा फोना भयंकरगु पाप हिंसा कर्मंतोता राग व द्वेष निगू मदेका मांस नापाका शुद्धगु बुद्ध बचन त्रिपि गुह्य पूजायाना लिपा गुरुयाथास वना प्रणाम याय धुंका आदरतया बिन्तियात । भो गुरु ! मन्छ्याभाव विधि पूजा सिधेका, ह्यानं म्येगु ज्ञान न्यनेगु इच्छा जुल आज्ञा जुया बिज्याहुं । थ्व खें न्यना गुरु धं बिज्यात ।

आदि बुद्ध भगवान वज्रपाव बचन तंत्र उल्लख दु ।

मद्यं मांस विना पुज्य होप चैव विनाछगृतप इत्यादि

भो नृप ! मन थाते तरा न्यासमा नथा वर्कमिनं मांकेगु योग्यजु । यज्ञादि होम यायेवले घ्यो मदेकं मज्यु: धाथ्यें वज्रयान विधानं गुम्ह तन्त्रादि पूजा यायत्रंमनं मद्य माम (थ्व अयला ला) मदेकं मज्यू: थ्व संस्कृत अर्थ ख: सन्ध्या भाष अयं मखु: । वज्रपाणि बोधिसत्व ना म्वंगु नगु लाया छु अथ धका प्रश्नयावले वज्रसत्व गुरु बोलक मांसया अयं आज्ञा जुल व खं यथे ख: । (गुह्य समाज तन्त्र ३० पतलं दु ।)

एवं विचित्रा भोजनं मद्य मांस समुद्भवम् ।
प्रियाय भोगशुबग: श्री बज्रसत्व: प्रसिद्यति ।
पक्वान्न पन समुद्राक्षा नारोकेलोदकादय: ।
नानाफल विचित्रांच दापयेड् गणमण्डलम् ।
अनेन गोत मुद्रावै नृत्यंचापि विशेषम: इत्यादि ।

अयं सोके पूजाय् लातेगु युजागु ख: ।

एवं प्रकारं बुद्ध पूजादि भोजने विभिन्न फल उत्पत्ति जुया च्वंगु प्रीति ख: थ्व निमित्तो भोग यायगु शुभ जुइगु कारणे श्री परम गुरु वज्रसत्व भगवान प्रसिद्ध जुया बिज्यात । मांस 'ला' या अयं युजागु जुइ । क्वाला पु: नेयमज्यूगु पाकेजूगु कटह फंमि वं मेवा घाले मुन्तला केरा पासी हल विहल अम्व बेसि तु तुसि दाख प्यस्ता नंक्या खोहरा बदी लड्डुसि लुचि इत्यादि विभिन्न फल गुह्य पूजया मण्डले एव गुह्य देव देवोगणपिन्त चढे याना वहे वस्तु फल प्रसाद नया (भोजनयाना) गोत हालेगु हस्तमुद्रा याकें नृत्य (प्याखं) थिक जुइक ध्यान आकर्षणयाना क्यनेगु विशेष गुप्त शिष्य पिसं श्रद्धाञ्जलि भक्ति तया प्राणि हिंसा पाप मांसाहार स्तमोगुण तोता सिद्धि प्राप्त यायगु ख: ।

मद्य अर्थ क्रियासमुच्चये

इदं तं नारिकं वारि समयादि क्रमाददेत् ।
समय रक्षणा सिद्धि: पिव बज्रामतोदकम् ।

कथिग नैवद्यगोया दुने च्वंगु रस ल: समयानुकूल वज्रयानान्तर तंत्रयान पूजादिस क्रमश: चढेयाना समयरक्षणा सिद्धि धागु रसना ललना अवधूतिउ नाडी मस्तिष्क न्ह्यपु थ्यंक शुद्ध जुइगु निमित्तो पूजाया प्रसाद ग्रहण याय्‌गु ।

नैवद्यागोया ति रस मन्त धा:सा मेगु सोम रस धाइ फलयागु ति तेगु वनमन्त धा:सा अन्नया रस मद्य थलेतया दुर्गन्ध मदेकेत कस्तुरि कपूर सहितयाना मंत्र द्वारा शोधन यानागु वज्रांमृत (वज्रयानान्तर तंत्र पूजायागु) शुद्ध अमृत भाषा स्वर्गे मर्त्ये पाताले विन्दुबिया बाकिगु पान यात धा:सा शरीर वचन मन शुद्ध जुया सिद्धि दइ । थुकी भिन्नगु अशुद्ध दुर्गन्ध मद्यपान तथा मुतिया कुं समेत सेवनयात धा:सा थ.के च्वगु ज्ञान भ्रष्ट जुया असिद्धि जुई । यानागु ज्या फुक सिति वनि थथ्ये धैतगु दु: । यथा छिद्र घटं जलम्‌ । गथ्येजा ह्वो:गगु घटस (थले) ल: तेय ज्वया वनि । प्रमाण थथ्येनं दु: वँचं विष शोधन याना नका तत:धंगु रोग शमन याईथ्ये योगेश्वर सिद्धिवानह्म गुरु मंत्रद्वारा शोधन याना मद्य अमृत तुल्य जुईका पानयाना शरीर बांलाकि ।

मयूर पंछिराज (ह्मयखा) विषनया शरीर बांलाका थ्यनि । वं नथ्यें जिमिसनं नय्‌ धका मेपिं को इत्यादि पंछितेसं विष नवले फुक सिनावन । गुरुयाके थ्ये सिद्धिया वल सकसिकेनं दय्‌ थाकुई । थुजागु ज्ञान विचार याना पूजायात धा:सा थ:नं शिष्यवर्ग यजमानपिन सकलें जय सिद्धि प्राप्त जुइ धक। आचार्य्य धर्म भाणक गुरु जुजुयात धया विज्यात । थुगु उपदेशानुसार लिपा जुजु दिक्षाकया गुह्य पूजादि याना मंत्र सिद्धि क्रिया सिद्धि वाक सिद्धि लाना थ:गु मनोरथ कार्य्य सफल यात ।

छग्ह ह्मनं जुजु गुरुया शरणवना ह्मापा दिक्षा विधान याना वंपि मुमुक्ष: आज्ञा दयका विज्यासा किंचित्‌ मात्र जूमानं थन सकसिनं बोध यानाकाई थथ्ये विन्तियागु न्यना धर्मभाणक गुरु कना विज्यात ।

सद्गुरु वज्रसत्व द्वारा ज्ञान देका न्ह्यापा दिक्षा कापि, वज्रगर्भ वोधिसत्व, धर्मोद्गत वोधिसत्व, सदाप्ररुदित वोधिसत्व, गुणाकर वोधिसत्व, शुद्धि व विशुद्धि वोधिसत्व, ह्मनं नेपाल देश निर्माण याह्म ऋद्धिवन्त महामंजुश्री गुरु ख: । मंजुवज्र जिनसिद्धि वोधिसत्वया मुख्यम्ह शिष्य शान्तिकराचार्य्य, वयान शिष्यपि वन्धुदत्ताचार्य्य, गुणदत्ता चार्य्य, सर्वेश्वरा चार्य्य, अनंग वज्राचार्य्य, नागार्जुनाचार्य्य, गुरु मण्डलन रचितयाह्म न्ह्यापालाक गुरुपिन्त प्रणाम याय्‌ म गु ।

अद्वयवज्र आचार्य, क्रिया संग्रह समुच्चय रचितयाम्ह कुल दत्ताचार्य, लूइपा सिद्धाचार्य्य प्रमुख ८४ सिद्धागणपि बौद्ध विद्वान्‌पिस बुद्धचर्य यया क्रमं मद्धक बांलाक यथार्थ ज्ञान सीका क्रमश: श्रावक प्रत्येक महायान थ्व स्वंगु (त्रियान) या गुरुपद वज्रयान तंत्र मंत्र सहित प्रज्ञोपाय ख: । प्रज्ञाशब्द स्त्रीलिंग वाचक गंभीर ज्ञानं पूर्ण जुयानं पुलावह्म प्रज्ञापारमिता नाम देवी जगज्जननी मां ख: । पुन: उपाय शब्द पुलिंग वाचक महाकरुणा पुरुष पिता स्वरुप आदिबुद्ध भगवान वज्रसत्व ख: । उपाय शब्द क्वेलाना प्रज्ञाशब्द च्वे लावले व्याकरण प्रयोग गुणजुया प्रज्ञोपाय सिद्ध जुल । थुपि निह्म हेतु प्रत्यय, आकाश पृथ्वी स्वरुप सहजयान शिक्षा ज्ञान, शिक्षा क्रिया (चर्य) थ्यंक हिंसापाप कर्म मासाहार अशुद्धकर्म वर्जितयाना गुह्याभिषेक प्राप्त जुईका बुद्ध सिद्धि लाना ऋद्धिवान्त पुरुषार्थवान जुइका मोक्षपद लाभ याना वन ।

धर्म माणक गुरु थ्व्ये आज्ञा जूगु खं न्यना सुसंभवराजा अत्यन्त खुशि जुया स्वागतयाना लिपा गुरुन शिष्यवर्गपिनं दिक्षा विधान सुगति प्राप्त जुया उद्धार जुन ।

एवं प्रकारं शुद्धरुपं यानावंगु उल्लेख जिनं स्वया सीका वहे विधानं हिंसा पाप कर्म माहिषमांस (मेया ला) पूजायूनं आहार यायगुनं वर्जितयाना नेपाल सम्वत ११०३ माघ शुक्ल (मिल्लाध्व) प्रतिपदा शुभ दिनं आरंभयाना वज्रयानान्तर मंत्र विधान थः पुत्र पुत्री जहान्‌पि जिलाज तथा गुरुभक्ति श्रद्धा दुपि शिक्षित वर्ग ४८ दम्पती सहित वज्राचार्य शाक्यजु शिष्यपिन्त थिगु मंत्रदान यानागु क्रिया निर्विघ्नं सफल जुईका २१ दिनतक दिक्षाविधान क्रमियान तन्त्रया उपदेश वहनी ७ ताः निस्यें ९ ताः तक व्याख्यानं जुल । थुगु ज्या आरंभ जूगु थाय् यल ईकुनकि तोलम बुद्ध धर्म उचितह्म साहू कुलनरसिंह शाक्यजुया छँ खः । श्रोतालुपिं सकसिनं दिक्षा विधानया ज्ञान थुईका खुसिजुईकल । शिष्यपिं मंत्र सिद्धि प्राप्त जुया उद्धार जुइमा धका जिनं कामना याना । महायान चर्य्या नामकयाव्ये वौलाक ह्यमीकेगु पुनः छु भनीचा वज्रयान तंत्र विधान समंतं वोध जुईगु खः । थुगु वोधिसत्वावदानमाला पुस्तक मज्यन पिसं अध्ययन याना सीत आ:सा वौलाक खं थुई ।

थ्व मफू शिकायन माक्व द्रव्य ब्यूह्म जापान बौद्ध विद्वान हितेनोबु ताकाओकाजुयात तथा थ्वया पाशापि ज्या यापिन्त ह्लापागु थाय भूमिका च्वया बिज्याह्म बुद्ध धर्मज्ञः श्री मीन बाहादुर शाक्यजुयात, किपा च्वया दिह्म भक्तपुर जन्म ईश्वर लाल कर्माचार्यजु यात तया प्रेमयातनं आपालं धन्य प्रशंसा दु ।

स्वयां छु मती मंका दुसा पुस्तकया नाम उल्लेख यानागु सोया संतोष जुईगुनं आशा याना । । अस्तु ।

आशीर्वाद

थुगु पुण्यं जगते जय जय जुईमा ।
प्राणिदक्व याकनं मुक्ति वने फयेया । १ ।
थुकीया गु प्रभावं सुभिक्ष सदां जुईमा ।
दशाकूश पाप नाश जुया वनेमा । २ ।
थुगु धर्म वक्व ते जन वृष्टि जुईमा ।
मृत्यु जुईगु अकालं गुबलें मदेमा । ३ ।
थ्वहे पुण्यं सन्वपिनि सप्तवृद्धि दयेमा ।
विश्वयाके याकनं तरेजुया वनेमा । ४ ।
थुगुहे धर्मं ह्यानं जन्म मरण मदेमा ।
जरा व्याधि थ्व प्यंगु सदाकालं मदेमा । ५ ।

— नेपाल भाषा वाह्य

धलः पौ

स्वंगूगु द्या

द्वापरयुगे जन्म

छगूगु द्या

सत्ययुगे जन्म,

निगूगु द्या

त्रेतायुगे जन्म,

द्वापर युगे जन्म

१०

सुवर्णवर्णकुमारावदान

नमः सर्वबुद्ध बोधिसत्वेभ्यः

सकल बुद्ध बोधिसत्व पिन्त नमस्कार ।

थनंलि छगु समये भगवान् बुद्ध जेतवन बिहारे बिज्यात ह्लापाथ्यें धर्मया खं न्यनेधका इच्छा याना त्युल्यु वंपि भिक्षुगण तथा म्येपि नं वया चाहुला भगवान् बुद्ध यात प्रणाम याय् धुंका क्रमशः मामागु थासे सकलें च्वना बिन्तियाना ख्वाःस्वया च्वन ।

थुगु इले काश्यप भिक्षु न्ह्योने च्वना बिन्तियात । भो भगवान् सर्वज्ञ ! लक्ष चैत्यया प्रशंसा जिके न्यं वंपि ड्ड जिनं सःथ्ये कनाछोया । थुगु बिषये आः थन सकलयात छलपोलं ह्लानं खं थ्वीका न्यंका, सुरुप राजाया लिपा यागु जन्मया खँनं आज्ञा जुया बिज्यासा मस्यूपि सकल यात गथ्येजा पृथ्वीस सूर्य यागु तेजंखया अन्धकार मदया चःकंगु थासे च्वनेथ्यें आनन्द जुइ ।

थ्व खँ न्यना ध्यानं खंका भगवानं आज्ञा जुल । ह्लापा द्वापर युगया समये भगवान् काश्यप तथागत थन जेतवन बिहारे विज्याना धर्मोपदेश बिया बिज्यागु समयेनं लक्ष-चैत्य व्रत महायान धर्मया खँ न्यंका वंगु जिनं लुमंका कने मन समाधान याना सकसिनं न्य ।

बैशाली नगरे दिवाकर महाजन बैश्य जाति छह्म दु । वया धन संपत्ति यको द:सानं थ: युवन्ना अवस्थास इष्ट मित्रपिं नापं रत्नाकर वना धन कमाय् याना हया इष्ट मित्रादि पिन्त सन्तोष याना ब्यापाद यात । छुं लिपा थ:गु कुलानुसारं योग्यताह्म शीलावती नाम स्त्री बिवाह् याना आनन्दं सुख भोग याना च्वन । मॉं अबुपिं स्वर्ग वास जुल छेंयागु ज्याखँ फुकं थ:गु ह्लाते लात । थ्व दिवाकर महाजन संपत्तिया ऐश्वर्य च्वना स्त्रीनाप रति क्रीडास अतिनं भुले जुया मनं इच्छा जूगु तक नया तोना छुं ब्यापाद ज्या मयास्ये धर्मयाय्मा धैगुनं लोमंका थ:के दया च्वंगु धन जक खर्च याना नओगु बस्तुस भुजों भुले ज्वीगुथ्यें स्त्री बिलासे भुले जुया काल दिन फुका च्वन । थ्व महाजन कुमित्रनाप संगत यागुलिं थथ्ये जूगुख: । । अशंचयस्य शीलस्य समुद्र स्यापि शोषत: । धाथ्यें । बांमलागु अलक्षण कुशील स्वभावय लागुलिं समुद्र समान धन दुसानं चिकुलां (पोहेला शिल्ला) या बखतय् बागमतीस ल: मदइथ्यें दिवाकरया धुकुति धन मदया वन ।

छें अलक्षण जुया सुं मनुत मवल न्हिंन्हि नय तोनेत समेतं कष्ट जुल । छन्हुं न्हकु तिया फ्रुले जुल– अहो जि यको संपत्ति दुह्म ख: थनि नय् तोनेतहे थाकुल धिकार हाहा हे दैव ! त्रिरत्न धया खोंवि वय्का फ्रसुका तया च्वन । । थुगु इले शीलावती स्त्री न्ह्योने वया धाल, स्वामीजु लातले भापोमफु आ: मलाका न्हकु तिया दैव धका त्रिरत्न लुमंकल जिनं न्हापा धयागु ख: नेगु तोनेगु बां लाकेगु कामरागे जक भुलेजुया धर्म तापाका च्वनेगु थुजागु कु स्वभाव याना च्वने मते धका बिन्ति यानागु ख: मिसा खँ धका मानेमया ।

आ: चेत नल मखुला जिगु खँ न्यंगु जूसा आमथ्ये न्हकु तिया खोंबि वेय्के मालीमखु: । धन संपत्ति दतले ज्ञान तापा आ: सुना रक्षा यावइगु । जिगु खँ न्यना भिंगु ज्याया जेतवन बिहारे वना काश्यप भगवान् दर्शन याहुं । छु धर्म यासा कुले मत समानह्म काय् दया कल्याण जुइ न्यनावा ।

थथ्ये स्त्रीनं धागु खँ न्यना कन्हे सुथे जुस्र्येलि स्नान धुंका दिवाकर महाजन काश्यप भगवान् बिज्यागु जेतवन बिहारे वन ।

प्रदक्षिना याय्धुंका भगबान्या पालि भोः पुयालिपा पुलि चूया थगां न्यया ह्लाः बिन्ति यात । भो भगवान् जिगु दुःख कनेगु थन योग्य मजु छपिसं फुक सिया चोंगु खः । तथापि छकुचा बिन्ति याय् ।

जि आजु या पालं निस्यें धनाढ्यह्म खः जिनं रत्नाकर थ्यंकवना कमाययाना ह्या महाजन धाय्का च्वना । थौं नय् तोनेत समेत कष्ट जुल आःतकनं सन्तान मदुनि, छू धर्म यासा सन्तान दया जित कल्यान जुइ आज्ञा जुया बिज्याहुं जिनं याय् ।

थथ्ये बिन्ति यास्येंलि भगवानं ध्यानं विचार याना थथ्ये आज्ञा जुल । हे दिवाकर ! छ धनाढ्यह्म खः जिनं सीके धुन, छंगु छें शुभ जुया च्वंगुनं खः । छं कु मित्र द्वारा कु आचरण यात, अशंचय शीलधाइ, पशुथ्यें, नेगु तोनेगु काम रागेजक भुलेजुया, भिगु धर्म कर्म इत्यादि छुं मयास्ये दयाच्वंगु धनजक कोकया छुं ज्यानं मयास्ये जुल धाःसा समुद्रे लः सुके जुइथ्यें संपत्ति दक्व मदया दुःख जुइ ।

सोकि गृहस्थिया नियमाचरण अथ्ये मखुः शील स्वभाव धर्म कर्म बांलाका करूणा तया बराबर सूपात्रे त्यागी जुया दान याना पर उपकार यायगु थःनं कल्याण जुइ लिपानं सुख जुइगु नियम याय्मा, थ्व महायान धर्म बुद्ध चर्य्य बुद्ध यान धाइ । थुजागु ज्ञाने छं लिमलागु लि आः छन्त दुःख जुल । । जिनं उपाय कने न्यनाथ्यें निश्चय याना ज्यानंया मनोरथ कार्य्य सफल जुया लिपा (बोधिसत्व) धय्का निर्वाण ह्लसिया मोक्ष लाभ जुइ ।

थ्व ज्ञान ह्लसीका लक्षचैत्य व्रत महायान धर्म या । न्हापा सत्ययुगे विपश्वि आदि बुद्ध भगवान् पिगु उपदेश न्यना स्वर्णवती देशया राजा स्वर्णकेतु तथा पुष्पकेतु, चन्द्रकेतु, सूर्यकेतु, रसकेतु, द्वीपकेतु, इन्द्रपृष्ठ इत्यादि बौद्ध विद्वान् पिसं स्वयंभू आदि बुद्ध भगवान् त्रिरत्न शरण लक्षचैत्य व्रत सत्य त्रेता द्वापर कलि युग प्रमाण कार्तिक माघ वैशाख श्रावण पर्य्यन्त प्यलाया छगु छगु लाखतक चैत्य याना नियमानुसारं मद्यपान मांसाहार तोता क्षीर पंचामृत फलाहार याना थः पिगु मनोरथ कार्य्य सफल जुईका बुद्ध सिद्धि लाना मोक्ष लाभ यात ।

आः छंनं थ्वहे लक्ष चैत्य व्रत यासा छंगु मनोरथनं सफल जुया लिपा सदानं कल्याण जुया सन्तान अवश्य दइ । थ्व उपदेश न्यना भगवान् यात प्रणाम याय् धुंका बिदाकया दिवाकर छें वया थःस्त्री यात फुक खं कना कुमित्र संगत तोता सुमित्र पिंगु सहाय कया भगवानया आज्ञानुसारं शील स्वभाव बांलाका सद्गुरु पाख्यें य्यलाया लाख लाख चैत्य याना चैत्य व्रत यात ।

लिपानं वारंवार सद्धर्म चर्य्य त्रिरत्न सरण स्वयंभू बुद्ध पूजादि यानावं च्वन । दिवाकरया यानागु ज्या सफल जुया न्हापाथ्यें बुलुहुं धनाढ्य जुया वल ।

थुगु समये स्वर्गस न्हूम्ह इन्द्रया पाशा पुण्य महेश देवपुत्रया न्याता च्युति लक्षण (रोग) खनेदत ।

न्याता च्युति लक्षण छुछु धाःसा (१) थःगु शरीर कंप जुइगु (२) थःगु किपालु थमं मखनीगु (३) स्वां सुखु चिना वनी थ्यें थःगु शरीर या तेज मदया वनीगु (४) थःगु कपाले तिनागु सिन्ह मगंस्ये य्याना च्वनीगु (५) छुं न्वाक थःगु शरीरे भ्युगु चःतिनं वइगु ।

थ्व न्याता कुलक्षण खने वइगु स्वर्गे देवता पिसं जित मृत्यु रोग जुल न्हेनु खुन्हु मृत्यु जुइगु धका सोका छेनं पिहां वना पुण्य महेश देव पुत्र छें मच्वंस्ये वयवे च्वना ध्यान यात ।

थुगु समाचार सोका इन्द्र वया तवहृ विया धाल । हे पुण्यमहेश पाशा ! सकलया थथ्ये जुइ तिनिगु खः । आः थुगु जन्म तोता मर्त्य लोके वैशाली नगरे दिवाकर महाजनया स्त्री शीलावती निह्मरयपु सद्धर्म चर्य्य चैत्य व्रत याना सन्तान या इच्छा याना च्वन । थ्व शीलावती स्त्रीया गर्भे वास याहुं धया खं न्यंकल । । धर्मयाइह्म खःसा वइगु गर्भे जि वास यावने धया ध्याने च्वन । थथ्ये धास्येंलि इन्द्र न्हिला थमं धागु खः जि वना दाःरत्र सोवने खनं न्यंका वय् धया इन्द्र स्वर्ग लोकं क्वहां वया वैशाली नगरं दिवाकरया कसि रस्मि सहित जुइका विज्याना च्वन, दिवाकरं खंका प्रणाम याना दर्पि सुः धका न्यन ।

इन्द्रं थ्व विज्यात, जि कौशिक (इन्द्र) खः थन छँ चैत्य व्रत यागुया प्रभावं लेः ताया वया न्हापायागु कुस्वभाव तोत्ये धुंकल थिक जुल । आवंलि तोमफिक थुगु व्रत धारण या कल्याण जुया सुपुत्र जन्म जुइ । थथ्ये मिगु खँ ह्लाना जि वने त्यल धास्येंलि दिवाकरया पत्नी नापं च्वना पूजा याना तथाऽस्तु धया बिन्तियात, अनंलि इन्द्र अन्तर गत जुया स्वर्गस थ्यंका ध्यान याना चोंह्म पाशाया थाय् वना खं न्यंकल । पाशा पुण्य महेश ! जि वना सोया वय् धुन । थ्व दिवाकरया छँ महा मंगलोत्सव सद्धर्म बुद्ध चर्य्य चैत्य व्रत याना बुद्ध भक्ति जुया च्वन थ्वया स्त्रीया गर्भे वास याना जन्म कावंसा थिक जुइ ।

इन्द्रं धागु खँ न्यना स्वर्ग लोक तोता पुण्य महेश देवपुत्र शीलावती महाजननीया गर्भे वास यावल । स्वर्ग पुण्य महेशया मृतक शरिर इन्द्र तथा म्येपिं देवपुत्रपिं मिले जुया स्वर्ग लोक या बिधानं मागु ज्या सिधेकल । । अनंलि महाजननीया गर्भ यथाक्रमं बढे जुया वल । जगु ब्यको ब्वसं जक सनोगुलि पुत्र जन्म जुइगु लक्षण सीका थः स्वामियात कन महाजन खुसि जुल । फिला दस्येंलि ब्यया जुल मामापिं कोथास तया थिक यात कार्तिक मासया पुन्ही खुन्हु चान्हे शीलावतीया मचा बुल दिब्य सुन्दरह्म काय् मचा । थुगु खँ न्यना जोतीष गुरू नापं दिवाकर काय् मचा सोवल कोथास ह्लासुगु तेज सकभनं खन ।

लुथ्यें ह्लासुगु शरीर सुगन्ध वासना तेज सहित शरीर पलेस्वांया हःथ्यें जागु मिखा (३२) लक्षणया चिन्ह दुह्म बालक पुत्र खना आपालं हर्षमान जुया च्वन ।

(३२) लक्षण सीके

१ मकुटथ्यें गुलिच्यागु शिर
२ थिकगु शरीर
३ ह्लासुगु वर्ण
४ नायुगु ज्वं चातुगु सं
५ कुलिंचिगु हाकुगु सं
६ कपा तः वला
७ पलेस्वाँया हः थ्यंजागु मिखा
८ अज थ्यें हाकुगु मिखा
९ धनु थ्यें चातुगु मिखा फुसि
१० छाइस्ये च्वंगु न्हाय्

११ सालुस्ये ताहाकगु म्ये	१२ ह्माउस्ये चोंगु म्हुतुसि
१३ चीपुस्ये तुयूगु वा	१४ धालेथ्यें उति न्यंगु वा
१५ हेराथ्यें थीगु वा	१६ फुकं बराबरगु वा
१७ चन्द्रमाथ्यें चा क लागु ख्वा	१८ नाइस्ये बांलागु स्वर
१९ चोसकं हासानं थ्वगु शब्द	२० नुग पाय् माथं वंगु
२१ सिहया थ्यें जागु जें	२२ सिहया थ्यें जागु मनचा
२३ त्यफु गाः वंगु	२४ किसिया स्वों थ्यें जागु ह्लाः
२५ कलम थ्यें जागु पति चवका ह्माउंगु	२६ चिकिचा गोगु प्वा
२७ पुष्टगु खंपा	२८ त्यफु चाक लागु
२९ चिकिचा गोगु पुलि	३० पुष्ट थिकगु त्वाना
३१ पालि छ्वपां चूगु	३२ सूष्म लिंग

थुलि (३२) लक्षणं सहितह्म बालक जन्म जूगु इले उगुछें पीत वस्त्र पुनः लुंगजू स्वां बृष्टि जुल । अन चोंपिं सकलया थ्व बालक जन्म जूगु प्रभावं अन महा मंगल जुल । त्रिरत्न शरण मोदैव गणंपि प्रणाम दु धया बालकया ख्वाः स्वया धाल बुद्धोपदेश चैत्यब्रत यानागु पुण्यं जिगु कुले सूर्य उदय जूगु प्रमाणं (३२) लक्षणं सयुक्तह्म महापुरुष पुत्र जन्म जुल थ्वया निरोगी तथा दोर्घायु जुइमा धया आशीर्वाद बिल ।

अनंलि सुथे जुस्येंलि गुरू पुरोहित जोतिष भिक्षु ब्राह्मण बुढा बुढी मचा याचक पिन्त लोलोगु वस्तु अन्न द्रब्य इत्यादि दान याना बहनी छें दोपावलो मत च्याका उत्सव यात ।

प्यन्हु दुवले जातकर्म ब्यंकेगु ज्या सिधेका फिन्हु खुन्हु ईष्ट मित्र पुरोहित गुरू जोतिषपिं निमंन्त्रणा याना नामकरणया ज्या यात । छु नाम याय्‌गु धका सह्लायात सकसिन धाल, थ्व बालकया शरीर लुं थ्यें ह्मासु हानं जन्म जुइवं लुंगजुस्वां पीत वस्त्रनं बृष्टि जुल । थुकि यात ल्वेक थ्व बालकया नाम सुवर्णवर्णकुमार धाय् योग्य जुः ।

थथ्ये खँ न्यंकूगु प्रमाण याना दिवाकर महाजनं पुत्र यात सुवर्णवर्णकुमार धका नाम याना मंगल यात ।

अनंलि सकसिया नय् धुस्येंलि भिगु दुरू बपिं धाइमाँ यात लः ह्लाना प्रतिपाल यात । खुला दस्येंलि कुलदेवता दर्शन याका अन्न प्राशन (जानकेगु) जंकु बिधिया मंगल कार्यनं सिधेकल ।

क्रमशः प्रतिपाल याना यंका शुक्ल पक्षया चन्द्रमा थ्यें ग्हिंग्हि तः धिक जुया वल । न्यादं दस्येंलि भिगु दिने गुरू यात लः ह्लाना विद्यारंभ याकल । लिपि विद्या ब्याकरण काव्य कोश न्याय साहित्य धर्म शास्त्र नीति गणित रत्न धातु वस्त्र किसि सल पशु पंछि एवं मनुष्य अन्न बृही इत्यादि समेत परिक्षा यायगु सकतां स्यना यंकल ।

सद्गुरू द्वारा थुजागु विद्यां पूर्ण जुइका क्रमशः युवनावस्था जुल । गुरू यात दक्षिणा बिया सन्तोष याय् धुस्येंलि माँ अबु काय् स्वह्मसियां मन हर्ष याना च्वन ।

अनंलि थ्व कुमार थःनं परनं कल्यान जुइगु (थः पर उथ्यें धैगु) गंभीर ज्ञान सोका विशेष माँ, अबु सेवा तथा सकल यात खुसि याना थःतनं लोकं माने याका सत्य धर्म पलातया बोधिसत्वया स्वभाव धारण याना जुल ।

काय्या बांलागु आचारण खना माँ अबुपिं आपालं खुसि जुया न्हापाथ्यें चैत्य ब्रत धर्म यानावं चोन ।

थुगु समये थुगु देशया बिमला नाम महाजन रत्नाकर ब्यापादं लिहां वया जेतवन बिहारे विज्याह्म काश्यप तथागत तथा भिक्षुगण सकल यात चीवर वस्त्र दान याना पूजादि धुंका भोजन बिया लोके जय शब्द प्रचार यात ।

थथ्ये भिगु ज्या यागु खना दिवाकर यानं थःस्त्री पुत्र यात खं न्यंकल फोसनं छक थथ्ये याय् दुसा बां लाइगु खः । आः छक परदेश वना धन कमाय् याना हया धर्म याय् जित गनेमते जि परदेश वनेत्यना ।

स्वामीं थथ्ये धा:गु न्यना स्त्रीनं विन्ति यात, भो स्वामीजु ! भिगु मती तल गने मखु याकनं लिहां वया छिगु इच्छा पूर्णया विज्याहुं । जि स्वामी भक्ती जुया च्वनागु थमं सिया चोंगु खः विस्तार याना च्वने मते । हानं कायनं धाल, भो पिताजु मांनं धागु थिक जु लुमंका याकनं लिहाँ विज्यासा थिक जुइ ।

थथ्ये परस्पर खंल्हाना धर्म दुपिं बंजालपिं नापं शुभ दिने मंगल कार्य्य याना स्त्री पुत्रपिंके बिदा कया दिवाकर महाजन परदेश गमन जुल ।

अनंलि छुं लिपा काश्यप तथागत निर्वाण जुया विज्यात । थ्वसपोलया मुख्य ह्म शिष्य अर्हत् स्थविरानन्द महाभिक्षु थाय् थासे भ्रमण जुया धर्म देशनायाना विज्यात । । थुगु समये सुवर्णवर्णकुमार (बोधिसत्व) सुंक मचोंस्ये धर्म दुपिं सज्जनपिं पाशा याना बुद्धि दुपिं मनुत मुंका गुवलें वेणु बने गुवलें थ:गुहे क्यवे सिमाक्वे च्वना संसार नित्य मखु नाशवान् अनित्य खः धयागु ज्ञानखण्ड ग्रन्थ सोया थमं सीका परयातनं कना विद्वान पिंगु संगत द्वारा थ:नं विद्वाँन जुइका च्वन ।

थथ्ये समयानुकुल विचार याना छन्हु वेणु बने वना सिमाक्वे चोना धर्मया खँ भक्त जनपिन्त न्यंका लिपा याकचा आनन्दं च्वनेगु बानि यात ।

थुगु समये स्थविरानन्द भिक्षु भ्रमण याना ववले थ्व कुमार खन थ्व बोधिसत्व खः धका सीका न्ह्योने वया आशीर्वाद बिया नित्य थुगु गाथाबोना पाठ या धया न्यंका विज्यात ।

मूल

आयुर्दिवाच रात्रौच चरतौ वा स्थितस्य च ।
श्रोतो महा नदीनां वा यात्येव न निवर्तं ते । १ ।

अर्थ

प्राणिपिंगु आयुः दिन रात वना चोंगुलि स्वायगु फुनावन स्थीरं मचों । गथ्येजा

नदीस लः न्ह्याना वंगु हानं लिहां वइमखु: वथ्यें फुइ धुंकुगु आयुः लिहां वइमखु ।

मूल

तेषां रात्रौ दिवा सेन आयु रल्पतरं भवेत् ।
अल्पोदके वा मत्स्यानां कातु तेषां रति र्भवेत् । २ ।

अर्थ

रात्रि दिन वंथ्यें आयुनं फुना वन, गथ्येजा लः भतिचाजक दुगु थासे न्या च्वनी पिनि थःगु इच्छाथ्यें सने फइमखुः वथ्यें प्राणीपिनि नं खः । २ ।

मूल

परि जीर्ण मिदं रूपं रोग निद्रा प्रभंगुरां ।
भेत्स्यते पूति संघातं मरणान्तं हि जीवति । ३ ।

अर्थ

मचायक बुढा बुढी जुइवलेसिगु रुप छने मदुगु रोग खः न्ह्यो वइगु सने मफंगु छुं मचाइगु धुसि लुइगु गंसि जुया वनिगु मिखा न्हेपं वाया ज्या फुकं होन जुया ला स्येकुना बांमलाना वनीगु । नवगु न्हि खं लाः सोसो वया म्वाना च्वनीगु खः निश्चयनं छन्हु मत सोथ्यें सिना वनि ।

मूल

न चिरा द्रुहतं छाया पृथिवीमपि मध्यमे ।
अन्या व्यपेत विज्ञानां निरस्तव्य करं गुरूम् । ४ ।

अर्थ

पृथ्वीस फ्वंगु किच तां चोनिमखुः किच गनं वल हानं गन वन । न्ह्योने छुदु उगु लिउने किच खनि, न्ह्योने च्वंगु मंतकि किच खनी मखुः विज्ञानबादि बुद्धिमानी पिगु ध्येय सून्य एवं सून्यता नं धाइ ।

मूल

कि मनेन शरीरेण पूति विस्रवता सदा ।
नित्यं रोगाभिभूतेन जरा मरण भीषणाः । ५ ।

अर्थ

छु थुजागु खि चो नवगु सदानं घाना जुइमागु थ्व शरीर खः । थुजागु दुर्गन्ध दुनेतया, हानं रोगं पीड जुइका बुढा बुढीया अवस्थानं थ्यनीवले ग्यानापुह्म कालं ज्वना यंकी । मचा त्याय्‌ह्म त्यासीचिन्तनं ज्वना यंकोह्म खः सित घाइ ।

मूल

अनेन पूति कायेत भंगु रणान्तरेण च ।
निमित्त परमा गायो क्षेम मनुत्तर मिति । ६ ।

अर्थ

न्हि खं ला खि चो थुजागु नवगु दुने घाना जुयागु थ्व शरीर छन्हु सिमा कोदलीथ्यें, कथि तोःधुलोथ्यें निकु दला शरीर व प्राण बायु छुते जुइ थ्व मृत्युया अवस्या खः । युगु इले रक्षा याइह्म पुण्य छह्म मात्र दइ । उपमा बीगु मदुगु गंभिर अनुत्तर बुद्ध ज्ञानं खकेमा । मदुगु आत्मां रक्षा याइ धायागु मचा बुद्धि तोति ।

थुजागु गंभिर ज्ञानया गाथा बोना न्यंकूगु बुद्धोपदेश न्यना खँ थुइका संसार खना ग्याना वैराग्य चित्त जुइका निर्वाण पद (मोक्ष) लाय्‌या निमित्ते सुवर्णवर्णकुमारं बिन्तियात । भो आर्य्य स्थविरानन्द गुरू ! जित प्रवज्या बुद्ध चर्य्य फोने थथ्यें बिया बिज्याहुं ।

थथ्ये बिन्ति यास्येलि थ्व भिक्षु धै बिज्यात, हे कुमार ! छं वना माँ अबु याके बिदा कया वा । कुमारं तथाऽस्तु याना छं थ्यंका माँ यात प्रणाम याना बिन्ति यात । भो माता जित गनेमते जि स्त्री बिमुख कामरागे ललाच मदुः गृह त्याग याना प्रवज्या ब्रत (भिक्षु चर्य्य) धारण याना जगतो हिताय लें पला छिना भिक्षा

धारि जुया गुरूया ल्यु ल्यु बुद्धया शरण वने त्यना, जित बिदा बिया बिज्याहुं ।

कायनं थथ्ये धाःगु न्यना माँह्मस्यें खोवि वयका न्गले ह्लाः तया लिस बिल। हे पुत्र ! त्रिरत्न शरण चैत्यव्रत धर्म यानागुया प्रभावं दुह्म जि याक काय् छ खः । बिवाह याना कुल धर्म प्रकाश जुइका माँ अबु म्वाना च्वंतले प्रतिपाल याना छँ तःप्वागु मत समानं उज्वल याना च्वं ।

जि प्राण समानह्म सुपुत्र छ खः जित तोता गथ्ये वनेगु छं अबु पर देशे तिनि जि याकचा छँ वाना छ पिहां वने योग्य मजुः जिनं बिदा बीफइमखुः ।

कायनं माँ यात हानं प्रणाम याना बिन्तियात, माँनं धागु खः तथापि छन्हु माँ अबु काय् बियोग जुइ तिनि । पाप यावनेगु मखु धर्म यावनेगु खः गनेमते जि वनेत्यना बिदा फोने संसारे भुले जुइगु इच्छा मन्त धका अनेक प्रकारं धाल ।

माँह्मस्यें हानं न्यंकल, माँया खँ न्यः छं अबु गुवले छँ थ्यंक वइ उगु समये अबु याके बिदा कया हुं आः वने धाय्मते ।

माँनं थथ्ये धास्येंलि चित्त बोध जुया माँया ख्वाः सोया धाल, माँया बचन तथाऽस्तु अबुजु छँ मथ्यंतले जि गनं वने मखुत धया सुंक च्वन ।

थनंलि न्हिंन्हि गाथा (श्लोक) पाठ याना इले नया माँयात बिचार याना न्हिने सोफः ई जुइवं थःगु वयवे वना सिमाक्वस याकचा च्वना स्फु सोया अनेक ज्ञान लुमंका च्वनि बहनीया इले छँवया माँ नापं नया द्यने मत्योतले माँयात ज्ञानया खँ कना माँनं द्यंहुं धालकि द्यं वनि थथ्ये नित्य याना च्वन ।

थ्व कुमार पिहां वनीवले थ्वंगु रुप यौवन ऐश्वर्य्य तेज पला छिना वनीगु गमन खना सकलया खनेदतले सोया च्वनीगु, स्वस्वं स्वय् मगा सकसिनं प्रेम भावं प्रणाम याना नोः तुइगु । थ्व कुमार यागु कोमल बचन न्यना सकल ख्ुसि जुया ताउतिं सोया न्हिला च्वनीगु ।

बिवाह मयानिपि मिसातस्यें खनीवले ऊनहे मोह एवं आश्चर्य्य जुइका गुलिजक सुन्दरह्म अहो धंन्य २ पुण्यया शरीर खः । थ्व मिजं जित पुरुष याय् दयमा धका थःथःगु मनं भालपा च्वनीगु ।

गुलि मिसातस्यें गोप्य रूपं जित माया तया बिवाह याना बिज्याहुं भो कुमार ! जिनं प्रणाम याना ह्या धका पत्र चोया बिया हंगु । उगु देशया सकल कन्यापिसं सुवर्णवर्णकुमार भात याय् देमा धका इच्छा याइगु । गुलि मिसापिसं थ्व कुमार थ्यें जाह्म जित भात दय्‌मा धका कल्पना याइगु ।

थ्व कुमारं चिठ्ठिया उत्तर स्वोतनं मब्युः । माँह्मस्यें बिचार यात थ्वैत याकनं बिवाह याय् माल धका इष्टमित्रादि पिंगु पाख्यें भौ मचा सोकल ।

कायनं सोका माँ यात धाल, माँया जित बिवाह याय्‌गु तंता याय् म्वाानि अबु छें थ्यनिवले मागु ज्या जुइ । थथ्ये धास्येंलि माँह्मसिनं चिन्तनायात थ्व काय्‌या स्त्री बिमुख अवश्यनं गृह धर्म तोता भिक्षु जुइगु इच्छा दु ।

न्हिंन्हि एकान्त थयवे चोना धर्म शास्त्र सोया च्वनीगु धर्मयाना दुह्म कायनं छु याइगु जुइ थुलिमछि मिसापिसं चिठ्ठि छोया हल जवाफ स्वैतनं मब्युधया सुंक चोन ।

थ्व कुमार भिक्षु पण्डित सज्जनपिगु आश्रमे बराबर वना सद्धर्म ज्ञाने भुले जुया च्वन । अबु दिवाकरं बांलाका तगु थयवे भतिचा तापासानं इले नित्यथ्यें वना आनन्दं सिमाक्वसं च्वना सफु सोय्‌गु ज्या मतोतुः । उगु थयव अतिनं यैपुस्ये च्वं स्वां फल सया ऊंग पंछि हाला च्वनोगु । दथ्वी निर्मल लखं पूर्णगु पुखुनं दया च्वंगुलि शोभा दया च्वन । थुजागु थासे कुमार न्हिंन्हि बास यावनोगु बानि दु ।

उगु बैशालि नगरे काशो सुन्दरी धयाह्म स्त्री (वेश्या) बृत्तिह्म छह्म दु । थ्व मिसा अप्सरा तुल्य सुन्दरी पिहां वइवले सकल मोह जुया सकसिनं सोया च्वनीगु युवती (ल्यासी) ह्म हृष्ट पुष्ट मिसाया रुप लक्षणं पूर्णह्म ।

उगु" देशे अजातशत्रु धैंह्म राजा जुया च्वन, थ्व राजाया मुख्यह्म प्रचण्ड मंत्री खः । थ्व मंत्रीया थ्व काशी सुन्दरी मिसा अतिनं प्रेम जुया च्वन । ह्लिह्लि गोप्य याना छगु थासे थुपिं निह्म नापं च्वनीगु । छन्हु थ्व मिसां धाल जि छँ यंकि, मंत्रीं धाल छँ यंकेगु खः छँ चोंह्म मंत्रीनी यात्खं न्यंका मागु याय् हताय् चाय् मते धया तिसा वसः बिया हेकातल ।

छन्हु छगु ज्याय् पिहां वह्म काशी सुन्दरी नं सुवर्णवर्णकुमार पिहां वगु खना मोह जुइका खने दतले स्वया च्वन । कुमार थःगु थासे वन । थ्व मिसां चिन्तना यात अहो धंन्य थ्व कुमार साक्षात देव समान खः । लु थ्यें म्हासुगु सुन्दर रुप शिरे चूडामणि मिखा पलेस्वांया हःथ्यें युवन्नावस्था (ल्यायह्म) थ्वया बिवाह सिमधनि जिनं बिवाह मजूनि । थ्व देशे थ्व मिजं समान सुन्दरम्ह मेम्ह मदु, जिथ्यें जाम्ह सुन्दरीम्ह मिसानं म्येपिं मदु, जित थ्व मिजं स्वामी याय्गु लो थ्व कुमारयानं जि कला याय्गु लो जि ह्लापां खंगु जूसा थ्व मंत्री नाप लाय्मखुः । छँ कला दुह्म उकोसनं तं मर्भोम्ह मंत्रीनाप भूले जुया च्वना धिकार । जित छँ यके धका हेका जक तल थनि निस्यें थ्व मंत्री नाप लाय्गु मखुत अनेक जतन यानानं थ्व कुमार भातयानां तोत्ये थथ्ये इच्छा याना थःगु ज्याय् मवंस्ये सुवर्णवर्णकुमार चोनीगु वयवे वना सिमां किका छ्याय् सुला च्वन ।

बखत जुल कुमार थःगु नित्यथ्यें वयवे वना सिमाक्वे फेतुना सफु सोया च्वन । थुगु इले थ्व मिसा तोजक कुमारया न्ह्योने वया प्रणाम याना काम राग दाह जुइका मिखा वयलेंहनं कना मुसुहुं न्हिला दुरु बापो वयना प्याखं हुलीम्ह थ्यें सना थथ्ये धाल ।

भो कुमार ! थौंया दिन बराबर वइ मखुः जिगु भाग्य अथवा छपिंगु भाग्य थन छोंपि निम्ह एकान्त जुल । जित सोया बिज्याहुं छपिं जिनं स्वामीयाय्गु जुल धया घेःपुना खवा ल्वाका चुपा नया जिगु इच्छा पूर्णयाना बिज्याहुं धाल ।

काम राग इच्छा मदुम्ह बोधिसत्व महापुरुष कुमार थाराक न्हुल । जित थौं आपत्ति जुल थ्व मिसा काल सर्प वय्थ्यें वया जित दुःख ब्यूवल थथ्ये चिन्तना याना धाल ।

जिनं थुजागु पाप भोग मयाना जित तोति छ मागु थासे हुं ।

थथ्ये कुमारं धा:गु न्यना जिखना ग्यात धका कुमारयात तोतल । कुमार जुरुक दना वन । थ्व मिसा ल्यु ल्यु वना धाल, भो महापुरुष ! थन सुनं मदु लज्जा चायम्वा: जि छपिनि इच्छाध्यें म्हितेत लायकम्ह खः । थ्व समय सिंति छोय्‌मते जिनं नापं वया छपि सदानं सेवायाय् जिगु वचन न्यना जि बिवाह याना बिज्याहुं । । थथ्ये धासानं थ्व मिसायात मसोसे विषदुम्ह सर्प ल्यु ल्यु वल भापा मती तया कुमार थ:गु छें वन ।

थ्व मिसाया मन अन्दोल जुइका थ:गु छें वना कोथास च्वना कुमार जक लुमंका फुले जुया चिन्तनायात । कन्हे जिनं अनेक जतन याना खं न्यंका थ्व कुमारयात आलींगन याना जिनं इच्छा पूर्ण याय् बिवाहया ज्यानं सिधेकां तोत्ये ।

थथ्ये चिन्तना याना च्वंवले प्रचण्ड मंत्री नाप लावल । अरे प्रिय सुन्दरी थौं छाय् मवया धाल । प्रणाम याना मिसां विन्तियात, भो मत्रीजु ! थौं जि कपा स्यात इकुल दनेनं मफु: उकीं मवया थौं म्वाल बिज्याहुं ।

मिसां थथ्ये धास्येंलि कन्हे नाप लाये धया मंत्रीजु छें वन । मंत्रीया पाशाछम्ह सिनं छें वया गुप्तयाना खं कन । भो मंत्रीजु ! छपि पाशाखः जिनं छगु खं कने । काशी सुन्दरी थौं सुवर्णवर्णकुमार नापलाना थ्वयागु बयवं पिहां वगु जिनं खना थ्व खं धाध्यें ख: धया लिहां वन ।

पाशां थथ्ये धागु न्यना मंत्री तंमोय्‌का थथ्ये चिन्तनायात । जि प्रेमयाना तय्‌कं हानं म्येम्ह लिस्यें मुले जुया जित कपास्यात धया हेका लिछोया हल । कन्हे जिनं चरित्र सोये गुप्त याना थ्व कुमारयागु बयवे ह्लापालाक वना सुला च्वने थ्व मिसा वलकि जीव घाटक यानां तोत्ये । हानं थ्व कुमारयातनं जीव फुका छोये । थुजागु कुचिन्तनायात कन्हे जुस्येंलि इले नय् तोने धुंका राजगृहे मवंस्ये थ: मनु छम्ह स:ता गोप्ययाना एकान्ते थथ्ये धाल ।

छ किजा भापायाना पाले याना तया जिगु गुण लोमंके मते हानं छन बिया गुणयाय् जिगु खँ छगु न्य । थ्व खड्ग ज्वं जिनापं वा धया खड्ग ज्वंका न्हिने गुप्त याना सुवर्णवर्णकुमारया वयत्रे वना छथाय् निम्हं सुला च्वन ।

छुं लिपा काशो सुन्दरी बांलाका सुवर्णवर्णकुमार नाप लायत कुमार च्वनिगु वयवे वना छथाय् लिमाक्वसं च्वना उख्ये थुख्ये सोया च्वन । थ्व मिसां मंत्री पिहां वगु खन त्राश जुइका बिस्युं वन । मंत्री ब्वांवना मिसाया संज्वना साला करुणा मतस्ये पृथ्वीस चता वाना बिल हानं थना थथ्ये धाल ।

अरे चाण्डाली बेश्या ! जिं प्रेमयाना तेकं जित द्रोह यानां थुगु थासे वया सुवर्णवर्णकुमार नाप काम भोग याना ह्मिग जित कपास्यात धया हेका लिछोत । थौं नं थ्वहे कुमार नाप संभोग याय्त थन वल छ पापि यात सासना याय्गु धया ख्वा: स्ये कुंका वा कटटटं न्ह्याया दाया ल्वाकमं च्वाना कसायात । । थ्व मिसां जिगु जीवया आशामंत धया मंत्रीया तुति भो: पुया खोया बिन्ति यात । भो मंत्री पुरुष ! न्हापायागु गुणं लुमंका जिगु अपराध क्षमा याना बिज्याहुं । बिवाह विषय थ्व कुमार नाप काम भोग यानागु मदु ।

मिसां थथ्ये धा:सानं विवेक विचार धर्म मदुह्म क्रोधी मंत्रीं खड्ग ज्वंका हयाह्म पाशायात धाल । हे पाशा थ्व मिसायात खड्ग प्रहार याना शिर छ्यना वां छोया ब्यु ।

थथ्ये धागु भयंकरगु खं न्यना थ्व पुरुषं थ:गु शरीर कंप जुइका चिन्तना यात । थ्व देशे थुलिदिब्य सुन्दरीह्म मिसा म्येपिं सुं मदु थ्व मिसायात स्याय्गु स्त्री हथ्या त:धंगु अकर्तब्य पाप याय्गु योग्य मजु: थथ्ये विचार याना मंत्रीया ख्वा: स्वया बिन्ति यात ।

भो मंत्रीजु ! न्हापा थ्व मिसां छपिन्त इच्छापूर्ण याना आपालं गुण याना तगु लुमंका माफि याना तोतां मिजुइ जिनं थ्व ज्या याय् मखु: । थथ्ये धागु न्यना मंत्रीं गुलि च्याक मिखा कना लिस बिल । अरे दुष्ट ! छ पाशा धका बोना हया ब्यर्थयात

धा:सा छन्त समेतं जीव रक्षा जुइमखु: याकनंया । । थुजागु दैत्य स्वभावया वचन न्यना त्राही जुया सर्पया न्ह्योने च्वने मज्यु, सर्पनं गरुड नाप च्वनेगु तुल्य जुल जित त:सकं मखुथ्ये जुइन थन मच्वनां भीं जुइ बिस्युं वनेमाल धका मती तया मिसाया छ्वा: सोत मिसा ग्याना बिस्युं वन । थुगु इले खड्ग ज्वना च्वंह्म पुरुषनं खड्ग नापं ज्वना पखा पुला बिस्युं वन ग्याना गामे वास यावन ।

थुगु इले मिसानं बिस्युं वन पखा पुले मफु खापा तिना तगुलि छथाय् कुने सुला चोन । अकस्मात कालसर्प छम्ह वया थ्व मिसायात जगु पालिया म्हाला पतिने न्याना वन । मिसां हेदैव जित थौं गुजोगु कुदिन जुल जिगु जिवया आशा मन्त धया गो: तूम्ह मूर्छा जुल । । मंत्रीया उथ्ये थुथ्ये चाहुला मिसा सोत छन बेरा साला हया तुति प्यंका दाल आ:जा सित जि थन च्वन मजिल म्येपिसं खनेव नाना प्रकारं खं ल्हाइ थथ्ये मती तया गोप्य याना मंत्री राजगृहे वना महाराज अजातशत्रु नाप लाना बिन्ति यात ।

भो महाराज ! दिवाकर महाजनया क्यवे काशी सुन्दरी मिसा छम्ह स्याना तल सुनां जुइ विचारयाय् माल स्याम्ह यात छु याय्गु ।

थ्वखं न्यना राजां आज्ञा जुल, मंत्रीजु ! मिसा स्याम्ह सुख: सोकि छंगु बिचारं मागु निशाफ या । राजां थथ्ये वचन ब्यूगु न्यना ले: ताया कार्यालये वना राजपुरुषपि च्याम्ह स:ता घाल । हे राजपुरुषपि ! दिवाकर महाराजया क्यवे मिसा छम्ह स्याना तल धका समाचार वल छिपि वना सोहुं सुख सोका ज्वनाहृति ।

मंत्रीं थथ्ये घा:गु न्यना सिपाहींत तथाऽस्तु याना वन । थुगु इले सुवर्णवर्णकुमार थ:गु नित्यथ्यें क्यवे वन म्हिगथ्यें काशी सुन्दरी द्वहांवइ धका लुखास खापातिना दुने चुकू तया वन पुखलि ल्हासिला उथ्ये थुथ्ये सोजुल सं धपलें तया चता: वाना च्वंम्ह मिसा खन लिक वना सोत काशी सुन्दरी धका सोकल ।

थन छाय् वया थथ्ये जुया च्वंगु धया भतीचाकुले जुया बिचार यात । म्हिगथ्यें जित नाप लावम्ह जुइमा सु बतमासं थमं घयाथ्ये मदया सास्ति याना बंगुला । अथवा विष

नया थथ्ये जुलला जिनं थ्वं धागु खं मन्यनागुलि जित अपजस बीकेत तमं थनवया विष नया चोंगुला । । आश्चर्य जुल सितला म्वानिला स:ता स्वत नों मवा सास: मह्लागुलि नाडी विज्ञारयात नाडो मसं ह्लासे नुगले प्वाथे थिया सोत सितधका सोका नुग: मछिका आ: छु याय्गु थन तय्मज्यु गनयकेगु सुयात छु: धाय्गु सुलिस्ये सह्ला याय्गु जित मखुथ्ये जुइन धया तुती कपालेनं थिया विचार याना च्वन ।

थुगु इले सिपाहीं च्याह्म वपि क्यवे खापा तिना त:गुलि खनेमजिया पखा पुला वना सोवबले चता वाना सिनाच्वंह्म मिसानाप च्वना चोंह्म कुमार खना धाल । थ्व मिसा सुनाँ स्यागु धका न्यन ।

कुमारं लिस बिल स्याह्म जिनं मखना मस्यु: जि थ:गु क्यवे वया थ्व मिसा थथ्ये जुया च्वगुलि सुनां यागु जुइ सितला म्वानिला धंगु बिचार याना च्वनागु ख: । थ्व कर्तब्य यागु याम्ह दैवस्यु: जिनं सत्यमेव मस्यु: जि खंसा स्यूसा तोता छोइला ज्वनाहे तये । यदि थ्व ज्या यानाम्ह जि ख:सा जि थन च्वनीला बिस्युं वनि । कुमारं थथ्ये धास्येंलि च्याम्ह सिपाहींतय् सह्ला याना धाल ।

हे कुमार ! छंगु क्यवे थन मिसा सिना च्वन म्येंपि थन सु मदु छ याकचा च्वना सोम्ह मिसा नाप चोना म्हे थिया चोन जिमिसं छन्त तोत्ये मजिल राज सभाय् कार्यालये यंके मागु न्याय निशाफ याइ ।

थथ्ये हाला चोंवले हानं मंत्रीजु म्येंपि च्याम्ह सिपाहीं छोया सोकेहल अन थ्यंका सोत फुक खँ न्यन थुमिसं थथ्ये धाल । थन यागु ज्या खँ न्यने धुन सिना चोंगु थासे छ छम्ह जक दु म्येंपि सु मदु छन्त गथ्ये तोत्येगु कित छं म्येंपि क्यने मानि क्यने मफुसा छहे थहरे जुइफु: जि मस्यु मखना धयां पत्यार जुइ मखु ।

थथ्ये धया सोम्ह मिसा खातास तया सिपाहि प्यम्हस्यें ज्वना थ्व कुमार यात खिपतं चिना ल्यु ल्यु तया उगु थासं पित हया मंत्री चोना चोंगु कार्यालये यंकल । सिपाहि तेसं क्यवे जुया च्वंगु खँ फुकं कना थ्व कुमार यात चिना हया मागु याना बिज्याहुं धया बुझे यात । । मंत्री ले: ताया धाल थिक यात छिमित मान बीगु जुल धया कुमार

यात स्वया वान्ह्याया तुति वः स्वाना ह्लाः बुबु स्याना मिखा ह्याउंक कना धाल ।

अरे पापि मिसा स्याम्ह चाण्डाल ! थ्व मिसा यात वयवे तया काम भोग यावले छु खं मिले मजुल दाया सास्ति याना स्यागु अवश्य खंः छाय् थुजागु कुकर्म यानागु । छ तस्सकं अपराधि खः थ्वंत छु यायगु धका अनःचोंपि कर्मचारी पिके न्यन ।

सकसिनं धाल. थ्वहे स्यागु अथवा म्येपिनं जुइफुः मिसा स्यागुया निशाप राजा लिस्ये सह्ला याना मागु ज्या याय् माल । थुगु थासे सकल यागु ख्वाः स्वया कुमारं धाल । । भो राज पुरुषपि ! थिक धाल तर जित चिनाहल अपराधि जि सत्य मखुः लिपा कन्हे कस अपराधि लुया वइ । कुमार भतीचाहे मग्यास्ये सुरा जुया थथ्ये धागु खं न्यना अपराधि थःहे जुया चोंम्ह मंत्री मतीतल । थ्व ज्या विस्तार जुलकि थःहे लाइ याकनं थ्व ज्या सिधेके माल धंगु विचार याना मंत्री राजाया थास वना न्यं वन ।

थुगु वखतस राजा कसि च्वना रानीनं तुति उसि उसि याका आनन्दं च्वना चोन । मंत्री छ्यु्ये चोना बिन्तियात । भो महाराज ! काशी सुन्दरी मिसा यात थःगु वयवे तया थमं धयाथ्ये मचोंवका सुवर्णवर्णकुमार स्यागु पक्का खः । थ्व अत्याचारि यात छुयायगु । थथ्ये मंत्रीं न्यंवले राजाया आनन्द जुया च्वंगु वखत जुया थथ्ये धं बिज्यात । हे मंत्रीजु ! राजाया तंता मदेकेत जिनं छन्त पत्यार याना महा मंत्री याना तयागु खः थ्व मिसा स्याम्ह सुखः वयात न्याय नीति बिवेक याना छु याय् मागु खः उगु ज्या छंगु तजवोजं मद्वंक ज्या या ।

थथ्ये राजाया वचन न्यना तथाऽस्तु धया सुगन्धस फ्न सुगन्ध लेः ताया कार्यालये वया मंत्रीजु-हूं कारं परमं देव धाथ्यें भैरव स्वभाव पिकया खं न्यंकल ।

जि राजाया थासे वना न्यना वया मिसा स्याम्ह अपराधि पापि थ्व कुमार यात थौंहे निपुन याना ज्या सिधेकि धया बिज्यात । थ्व सुवर्णवर्णकुमार मिसा स्याम्ह जुया शमशाने यंका सुरा बिया जोव पोचन यायगु योग्य जुः । थथ्ये धया चाण्डाल प्यम्ह सःता हया कुविका थौं सूर्य्यं अस्त मजुवं थ्व ज्या सिधेके माल धया कुमार यात ह्लाः लिउने तया चिना, लिउने सोम्ह मिसा खातास तया ख्वाः खने देक म्हय् गां तोपुया न्ह्योने बाजा

थाका देशे वाहुइका यंकि धका वचन बिया छोत मिसाया माँ दाजु किजा पिसं सीका सो वल खन खोया धाल । अहो जि ह्मा यात गुजागु तालं सास्ति याना स्यात जुइ । हाहा जि ह्याय् दिव्य सुन्दरी । थ्व स्याह्म पापि यात सुरा बोगुहे थिक जुः । थ्व कुमारं थथ्ये छाय् यागु पाप यायमते धाइह्मस्यें थमंहे यात हे दैव धया खोया सीह्म ल्युल्यु वल ।

मंत्रीजुनं याकनं ज्या सिधेकेत सलगया ल्युल्यु वना च्वना । सिपाहींत थाय् थासे चोना वया च्वन । चाण्डाल पिसं कुविया वंपि थासे थासे दिना कुमारया ख्वाः सोया खं न्यंकल, भो कुमार ! जिमिगु बिन्ति दु । जिमिगु दोष मखुः मंत्रीजुं धाःथ्ये याय् मागु छु याय् । छपिन्त थ्व ज्या यायगु अयोग्य खः जिमिसं स्युः । थ्व मिसा स्याह्म छपिं खँ मखुः गुलि हताय् चागु जिमिसं धाय् मज्युः जिमिगु नुगः दाह जुल ।

गुलि मनुत सोवंपि अद्‌भुत जुइका छु जुल थ्व उपद्रव छाय् धया कोलाह शब्दं हाला वंपि बुढा बुढी ल्याय्ह्म ल्यासो बिद्यार्थी मिसा मिजं मचात समेत वया खोवि वयका थ्व कुमारं थुजागु अकर्तव्य याइ मखुः निशाफ यागु अखः जुल धया वंपि । गुलि कुमारया पाशापि स्वप्ना लाकि बिपना थ्व छु हेतु छु कारणे सत्य धारि कुमार यात जोव घातक याय् त्यन धया हाला वंपि । । गुलि फुकित इष्ट मित्र दिवाकरया वंजापि गुजागु जुल आः जक धुनका धया खोया वंपि ।

गुलि युवती सुन्दरी कंन्यापि थ्व कुमार भात याय् देमा धका इच्छा याना चोंपि । गुलि जि विवाहया धका चिट्ठि बियाहया चोंपि । गुलि जि ह्याय् धाः वसा कन्यादान याय् धका मती तया चोंपि सकल छँ नं पिहाँ वया खोया सो वंपि । गुलि ऊयाले गुलि छॅक्वे गुलि ल्युल्यु वंपि मिखास खोबि मदुपि छह्महे मदु न्यंपि सोवंपि सकलया खोवि हायका धिकार छु निशाफ यागु धया वंपि ।

दुने दुने खं जुल थ्व ज्यायाह्म प्रचण्ड मंत्री खः धाय् मज्यु हाले मज्यु छु याय् राजां छु सोया चोन धकानं भुनु भुनु हाला सोवंपि ।

महाजन पण्डित साधु महात्मापि थ्व कुमार अकालं फुइगु जुया मने दुःख जुइका दैव नाम कया बिलाप शब्दं हालावंपि ।

उगु देशवासी मनुत गुलि थथ्ये हाला वंपि यको दु । हे दैव कुमार यात छु बिपरीत जुल थथ्ये जुइ मदु थ्व देशे सत्यया न्ह्यो वय्का च्वनला न्ह्याल चाय्कि सत्य धर्म इश्वर दुसा प्रकट जुइ मागु खः । थ्व कुमार अकाल फुके मज्यु थुगु देशे थुजाह्म महापुरुष हानं जन्म जुइ मखुः थ्व समानह्म पुरुष थन देशे मदु थ्व महारत्न खः । शिरे चूडामणि ह्यासुगु वर्ण (३२) लक्षणं संयुक्तम्ह विद्वाँन परउपकारि सकलया प्रीतिम्ह करुणा दुम्ह पुरुष रत्न गुणिक तःप्वागु मत तुल्यम्ह शीतल स्वभाव धर्मया शरीर युवक शोभायमानम्ह थ्व कुमार यात विनापराधे मोचन याय्त हल थ्व निर्दय खः । थुजागु शब्दोच्चारण याना मनुत सो वल ।

थनंलि दिवाकर महाजनया छें क्वसं थ्यन अन चोंपि सकसिनं खन इतः मतः कंका कुमारया मां शीलावती महाजननो कोथाय् चोना चोंम्ह यात थुगु खं कन । मनस त्राहि जुइका क्वहां वया सोवल काय्यात ह्लाः लिउनेतया चिना कुविया आपालं मनुतस्यें लिका वगु खना थ्व छु ज्या छाय् जि काय् यात थथ्ये याना हगु धका न्यना सोत ।

राजपुरुष पिसं न्यंकल सुवर्णवर्णकुमारं काशी सुन्दरी मिसा यात थःगु क्यवे तया स्यागुलि मिसा स्याम्ह धका थुगु देशं दक्षिण दिशास शमशाने तया सुरा बिया मोचन याय्त लें हगु खः । राजाया आज्ञानं मस्युः विशेष प्रचण्डमंत्रीया निसाफ खः धका कन ।

थ्व खँ न्यना महाजननी चिमिसं बोह मिका म्ह खाका हाः चंगु सिमा फसं गोः तुइकेथ्यें गोतुला अधैर्य जुया मूर्छा जुल । पासापिसं लःतोंका मूर्छा जुगु लंका थथ्ये विलाप यात ।

हाहा हे दैव ! जि काय् यात गुजोगु आपत्ति जुल आः गन वना सोवनेगु जि याक काय् धया यःगु सँ थमं पुया नुगले दाया ह्लाः बु बु स्याना दनीगु चताः वा वनीगु वाकू छिना मिखा भोय् कना वनीगु ।

छुं लिपा जि प्राण हेरा काय् यागु ख्वाः सोय् दइ तिनिला गन यंकल गन थ्यन जिनं सोय् माल धया उर्ज्ञो सनेथ्यें सना हाला सँ फँ फँ तया खोया ब्वां वन । लें वंपिके

न्यन जि प्राण पुत्र गन थ्यन सितला न्वानिला जि स्वामी पर देशे तिनि काय् मां बियोग जुइन ।

हाहा जि प्राण पुत्र यात गन यंका छु सास्ति याना स्याय् त्यन गुजोगु भयंकर अकालं सीमागु दु:ख जुल । अकस्मात मल: जू वइथ्यें अकाल भय जि काय् यात जूवल । हाहा जि नुगचु: समानह्म काय् विनापराधे फुइन । थथ्ये मचातना च्वंह्म सा हालिथ्यें हाला गुवलें लें ग्वारातुला जि:गन वनेगु गन चोनेगु गथ्ये सह्याना चोनेगु । जि स्वामी लिहां वइबले काय् गो: धाइ जिनं गथ्ये कनेगु जि रत्न काय् यात त: छ्याना मदेकोन छु जतन याय्गु सुनां रक्षा याइगु धका खोया अमल न:ह्म थ्यें ध्ये: ध्ये: चुइका पाशा पिगु ख्वा: सोया खोल ।

जिनं ह्लापा छु पाप याना वल जिगु दोष जि स्वामीया दोष अथवा जि काय्या दोष दुसा माफि याना बिज्याहु हे त्रिरत्न ! चैत्यव्रत यानागु प्रभावं जन्म जूवह्म महारत्न जि पुत्र ख: धया भूमीस भो:सुना खोल ।

थुगु इले परदेश वंह्म दिवाकर महाजन वंजलपि नापं लिहां वया बैशाली नगरे द्वहां वल लें सर्प लं त्वा ह्लाना वन । अकस्मात नुगर्मछिना ह्म कंप जुया गरख्येस्ये चोंका मति तल ।

अहो आश्चर्य्य छु बिध्न जुल देशे द्वहां वय् धुन अवश्यनं छें कला काय् यात मखुथ्ये जुल खै: । अमंगल क्यन छु जुइ त्यन धका धंदा कया वल । उगु समये देशे मनुत उख्ये थुख्ये ब्वां जुया हाहाकारं हाला जुगु खन । देशे को इमा हाला बोया जुल । मिसा मिजंत मिखा बुबु स्याना खोवि वय्का सुवर्णवर्णकुमार विनास काले फुइन धया खंह्लाना व:पि नाप लात ।

थ्व दिवाकर महाजन इत: मत: कन जि पुत्र यात छु: उपद्रव जुल सुनां छु: यात न्यने माल धया लें नाप लापिके न्यन ।

अरे दाजु किजा तता क्यहेंपि ! छगु देशे थौं छु जुल । थथ्ये न्यस्येंलि दिवाकर

महाजन थ्यंक वल घका सोका प्रणाम यात । थौं थ्यंक बिज्याःगु असल जुल छपिनि पुत्र यात तः घंगु शंकष्ट जुया च्वन इत्यादि फुक खँ कन ।

थ्व खँ न्यना छँ मवंस्ये पुत्रया ख्वाः सोवन लें थः स्त्री ग्वारातुला खोया च्वंह्म खन घेःपुना धाल । अरे प्रिय स्त्री ! छन्त छु दुःख जुल थन चोना थथ्ये छाय् खोयागु धका न्यन ।

भातं घेःपुना थथ्ये न्यस्योंसि ख्वाः सोवले थः भात जुया चोन ह्म पोस्ये वय्का छख्यें हर्ष छख्यें महा पिड जुइका थमनं घेः पुना ख्वाः त्वाका लिपा तुति भोः पुया बिन्ति यात ।

भो स्वामी ! झीगु भाग्य छु जुल दतनं छह्म काय् थौं बिनापराधे काय्ः यात मोचन याना फुकिन छक ख्वाः सोय् धका वया नाप लाके मव्यु कारण न्यना बिज्याहुं ।

काय्नं काशी सुन्दरी मिसा थःगु व्यवेतया स्यात धका दोष याना चाण्डलया ल्हाःते लः ल्हाना शमशाने तया सुरा बिया स्याय्त बाजा थाका कुवोका हल । थ्व खँ छपिसं सीका काय् यात याकनं रक्षा याय् माल छलपोल थौं थ्यंक बिज्याःगु असल जुल । झीपिं निम्हं वना काय्या ख्वाः सोय्गु जतन याय्माल विस्तार याय् मजिल थ्व ज्या याकुह्म प्रचण्ड मंत्री धाल उपाय दुसा मागु ज्या याना बिज्याहु । ।थथ्ये धागु न्यना । जि नकतिनि परदेशं थ्यंक वया अहो आश्चर्य्य काय्यात गुजोगु महा शंकष्ट अकाल मृत्यु भय वल धया दिवाकर महाजनं स्त्रीनं बिलापयाना धागु ख न्यना केहिं धैर्य याना लें वपिगु ख्वाः सोया बिन्ति यात । । भो दाजु किजापिं ! ज्यू थाय् तक उपकार याय्गु मनुष्य पिनि कर्तब्य खः । ।प्राण दण्ड बोगु ज्या याय्त थौंहे याय् मागु कारण छाय् । यदि मिसा स्याह्म जि पुत्र खः सानं गंभिरता पूर्वक न्याय याय्मा । मिसा स्याह्म मेह्म लुया वसा जि पुत्र यात सुरा बिया मोचन याय् धुंकल अले छु न्याय् याय्गु ।

स्याह्म अपराधि यात माफि बिया, मस्याह्म यात दोसबिया स्याना छोय्गु थ्व न्याय्

ख:ला । मिसा स्याह्म जि काय् ख: मखु: साछि दु: आकाश पृथ्वी गंगा अग्नि वायु चन्द्र सूर्य तारा यमराज सत्य । सकसिनं अन्याय सोया च्वने मज्यु: जित साहिता बिया बिज्याहुं त्रिरत्न शरण ।

दिवाकरं थथ्ये विलाप याना धागु न्यना प्रजा पिनि ख: धयागु मती तया पासापि मिलेजुया राजदरवारे वना बिन्ति यावन ।

भो महाराज ! सुवर्णवर्णकुमार यात लित हया हानं न्याय यासा प्रजापिनि मन सन्तोष जुइ । म्येह्म अपराधि लुया वल धा:सा राजा तथा प्रजापिन्त कल्याण जुया थ्व कुमार यातनं रक्षा जुइ । थुलि जिमिगु बिन्ति दु । थ्व कुमारं मिसा स्यागु खै: मखु: विस्तारं निशाफ याना बिज्याहुं ।

प्रजापिसं थथ्ये बिन्ति यागु न्यना राजां मंत्री यात धाहुं धका चीका छोत । प्रजापि हानं मंत्रीया थासे वना बिन्ति यात । भो मंत्रीजु ! क्षमा दुसा थ्व कुमार यात लित हया विस्तारं न्याय यासा सकलया चित्त बुझे जुइ । लिपा अपराधि लुयावल धा:सा कुमार यात रक्षा जुया छलपोल यात धर्म रक्षा याइ । सकसिनं धाल थ्व कुमारं थुजागु अत्याचार याइ मखु: । थ्व कुमारया माँ अबु पिसनं थथ्ये बिन्ति याना हल ।

थथ्ये प्रजापिगु बिन्ति न्यना अधर्मि प्रचण्ड मन्त्रीजुं खँ न्यंकल, छिपि सकलें अपराधि कुमारया पक्ष लिना छु: धावयागु । मिसा स्याह्म अपराधि यात न्याय निशाफ सुरा बोगु धका निश्चित याना हय् धुंका हान लित यंकेवले धयवा दुह्म साहु जुया आपालं लुँ दाँ घूस नया मखु यात मधाइला ।

थ्व खँ जुजुनं जिनं धयवाया ललाच दुपि मखु छु: धका हावयागु सुंक च्वं । मंत्रीजुं थथ्ये धागु न्यना सकज त्राहि जुइका लिहां वना दिवाकर यात थ्व खँ कन ।

न्यनामात्रं दिवाकरया निम्ह् स्यपु अधैर्य जुया फसं गो: तुइकूगु सिमाथ्यें पृथ्वीस गो: तुला निम्हं मूर्छा जुल । अन चोपिसं लखं सेचन याना मूर्छा जूपि निम्हयातनं घे: पुना खोवि वय्का धाल । भो महाजन पिं ! धीर याना बिज्याहुं छुयाय् बिन्ति यानागु ख:सफल मजुल ।

थथ्ये इष्ट मित्र पिसं धा:सानं धोर याय् मफया निम्ह त्यपुनं विलाप यात, थ्व देशे महारत्न जिकाय् फुत जिगु नुगचु लिकाल जि कलाया स्यें सों लिकाल । जिगु छें मत सित कुमारया शरीरे मखक बज्र मल जुत जि पुत्र सीन हा हा हे दैव ! थ्व देशे राजां मंत्रीजु थथ्ये छाय् यागु थन देशे सत्य मन्त असत्य वल आ: सुनां रक्षा याइगु धका खोया च्वन । देश वासीपिनं खोया जुल ।

थुगु समये अन छह्म दयालु उपाशक थ्यंक वया दिवाकरं बिलाप याना च्वंगु खना धोरया खोयां उपकार जुइमखुत जिनं छगु धाय् भक्ति याना लुमंका नाम का धाल ।

काश्यप तथागतं मुख्यम्ह शिष्य स्थबिरानन्द महाभिक्षु यात मावव उपदेश बिया थ: निर्वाण जुया बिज्याय् धुंकल ।

थ्व भिक्षु दिब्य चक्षु, दिब्य श्रोत, पर चित्त ज्ञान, पूर्वनिवासानु स्मृति, ऋद्धिच (आकाश गमन) एवं पंचाभिज्ञ पद लाना परउपकारिम्ह ख: । थ्वसपोल. यात आरा धना यासा उपकार जुइफु: । थथ्ये धास्येंलि दिवाकर न्ह्यलं चाम्हथ्यें जुया लुमंकल । उपाशक यात प्रणाम याना, ह्ला:निपां बिन्ति याना आकाशे थ सोया खोबि वय्का प्रार्थना यात ।

न्हापा जुया वंपि आ: जुया चोंपि लिपा जूबिज्याइपि बुद्ध बोधिसत्व पिन्त प्रणाम दु: । पुन: स्थबिरानन्द महाभिक्षु यातनं नमस्कार याना । जित दारिद्र दु:ख मदेका पुत्र रत्न दइगु उपदेश बिया लक्ष चैत्य ब्रत याका उपकार यात । थौं वहे पुत्र यात सुरा बिया प्राण मोचन याय्त हल ।

भो तथागत तुल्य अर्हत् स्थबिरानन्द महाभिक्षु ! छलपोलं सुदृष्टि सोया जि पुत्र यात जीव रक्षा जुइका उद्धार याना बिज्याहुं । अत्याचारि गन सुला चोन सत्य वयना बिज्यासा थन सकलया मन सन्तोष जुया जिमिनं आनन्द जुया जि काय् यात रक्षा जुइ । एवं प्रकारं दिवाकरं बिलाप याना बिन्ति यात । । थुगु बखतस अर्हत्

स्थविरानन्द महाभिक्षुं दिव्यचक्षुं सोया सकभनं ध्यानं खंका बिज्यात । गनं मनुष्यपिनि महाऐश्वर्य, गुह्मसियां शंकष्ट । गुह्मसिनं पाप कुकर्मय पला तया पाप याना लेः तापिं। गुह्मसियां पापया भारि कुबिया फुं फुं मिका ह्लिला जूपिं । गुलि नरके चोना खोया चोंपिं, गुलि भिंगु ज्या याना पर उपकारिपिं । गुलि काम रागे भुलेजुया मद्यपान मांसाहार हिंसा कर्मजक याना दुःखया गाले कुतुंवंका जित कावा धका खोया चोंपिं । गुलि बुद्धि-वन्तपिन्त उपहास याना अहंकार अभिमाने चोना जि छन्हु मृत्यु जुइतिनि धका मस्युपिं महामूर्ख जुया पर यात दुःख बिया पाप याना जुइपिं । गुलि थुजापिं मूर्खतेत बोध याय्गुलि अलासि मदूपिं । गुलि भिंगु ज्या याइपिन्त दोष बिया मभिंगु ज्या याइपिन्त सिलपा बिया लेः ताइपिं । गुलि जहान पिन्त दुःख बिया थः छह्मजक भिं जुइगु बिचार पिं । गुलि परयातणं थःतनं चितासुख मदेका जुइपिं । गुलि सत्कर्मस नुगः स्याना कुकर्मस धनफुका जुइपिं । गुलि भिंगुजक स्यंका मभिंगु जक देका क्यना पापस लेः ताया जुइपिं खंका हानं बैशाली नगरे ध्यान दृष्टि सोया बिज्यात । । दिवाकर महाजनया निह्मत्यपु खोगु शब्द ताय्का छाय् खोगु धका हानं बिचार यावले थमं छ्याय् बने नाप-लाना गंभीर ज्ञानया गाथा खुपु स्यना तयाह्म शिष्य सुवर्णवर्ण कुमार यात बिना पराधे सुरा बिया मोचन याय्त लेंहयातगु खंका थ्व ज्या मंत्रीजुं मखुथ्ये पाप कर्म याइन जि वना रक्षा याय् धका सुदृष्टि सोया स्थविरानन्द महाभिक्षु थःगु ऋद्धि बल प्रकाश याना पंछि बोया यय्थ्यें आकाश मार्ग वया बैशाली नगरे राजदरबाया फुसे थ्यंका थथ्ये आज्ञा दय्कल ।

थन देशया राजायात भिं जुइगु छगु शब्द जिनं न्यंकेत्यना स्थविरानन्द अर्हत् भिक्षु जि खः महाराज न्यना बिज्याहुँ । १) बिबेक २) बिचार ३) धर्म ४) सत्य ५) करूणा ६) न्याय ७) नीति ८) बिद्या (परमार्थ ज्ञान) थुजागु च्याता गुणं संयुक्तह्म मंत्री यासा देश राजा प्रजापिनि सदानं सुख जुइ ।

थुजागु च्याता गुण मदुह्म मंत्री यात धाःसा देश राजा प्रजापिनि सदानं दुःख जुइ । थन आः छुया हाहाकार शब्द वया च्वन । छपिं राजां सोकेमागु खः । बिना पराधे सुवर्णवर्ण कुमार यात सुरा बिया मोचन याय्त्यन अन थासे वना सो बिज्याहुँ मिसा

स्याह्म अपराधि थ्व कुमार मखु: । थगं बिचार मयास्ये मंत्रीयागु बुद्धिजक सकार याना चोनेगु योग्यमजु: राजा जुयागु व्यर्थं जुया देशे उपद्रब जुइ । बिस्तार याय् मजिल थासे थ्यन ·जि वने त्यना न्याय थमं याय्माल याकनं महाराज अन थ्यंक बिज्याहुँ ।

थुगु प्रकारं धागु खँ न्यना राजा कसि चोना थःसोया प्रणाम यात । स्थबिरानन्द महाभिक्षु थासे बिज्यात सकसिनं सोया प्रणाम याना चोन ।

राजाया मती च्वन गुबलें स्वय् मनंनि बोया वइह्म भिक्षु थ्व अर्हत् धन्य खः थ्वं धा:गु खँ सत्य खः धका चिन्तना याना हतासनं सलगया शमशाने थ्यंक वन । राजा वगु खना मंत्रीनं राजा नापं चोन । । राजां सकभनं सोबले मिसा मिजं मनुत कोलाह शब्दं हाला सोवपि आपालं खना बिचार यानाचोन । काशी सुन्दरी मिसायात खाताय् तया स्वा: उला तुयूगु, वचुगु, ह्यासुगु, ह्यांगु, वांगु न्याता रंगया कापतं तोपुया थ्वया माँ दाजु किजा फुकीत इष्ट मित्र धापि खोया ल्यु ल्यु वया सिथंहेथ्यें हया अन शमशाने थ्यंकेहल ।

मंत्री धाल– मिसा स्याह्म अपराधि थ्व सुवर्णवर्ण कुमार यात ह्लापालाक सुराबिया मोचन याय् धुस्येंलि लिकया थ्व मिसानापं तया उना छोय्गु धया भूमोस सुरातिया पिकयात । सुरा खना कुमारं माँ अबु लुमंका खोया थथ्ये धाल ।

हाहा हे त्रिरत्न ! आः जिगु जीव रक्षा जुइ मखुत जि अबु परदेशे वंह्म मथ्यंनि जिमाँया छु गति जिनापनं बियोग जुइगु जुल । जि सित धंगु जिमाँनं न्यनोबले गुजागु तालं बिलाप याइगु जुइ । भतोचा मखनीबले जि रत्न थाक काय् धका प्रीतियाना जिगु स्वाः स्वया छ्य गन वना वया धाइह्म माँ खः जि सितकि जिमाँ नं धोरयाय् फइमखु मूर्छा जुइका सिना वनि । अबु छँ वइबले काय्नं कलानं मदइबले अबुनं मूर्छा जुया सिनावनि ।

थुलि माँ अबु लुमंका शोक याय् धुस्येंलि वाकूछिना धंर्य्यंयात थुजागु शंकष्ट सोइतनं मजुइमा जि सिमा वंसानं जि माँ अबु अकालं मृत्यु मजुइमा धका आशिका याना चोंबि बय्काचोन । । चाण्डालपि प्यह्मसिया ह्लाः खाका जिमाय् ह्लाः छं या

धका हाला चोन। मंत्रीं सकलयात न्यंका घोषणायात, मिसा स्याह्म जुया थ्व कुमारयात सुराबिया मोचन याय्‌गु जुल। सीह्म मिसा नापं उना छोइगु खः सुयानं छुं बिषाद याय् म्वाल।

थुलि धया चाण्डालपिन्त धाल– छाय् बिस्तार यानागु याकनं थ्वंत सुरास तया ज्याया छिमित सिलपा वो, खँमन्यनकि सास्तिनय् मालो थथ्ये धागु न्यना थ्याका सुनानं छुं धाय् मछा राजानं ज्ुले जुया च्वन।

राजा मंत्री तथा चाण्डालपिंगु धंग खना कुमारं बिचार यात। आ: जिगु जीब रक्षा जुइगु लँ मन्त गुलि सन्ताप याना च्वने। याकनं थुगु लोक तोता मोक्ष वनेगु बिचार याय् थथ्ये मतीतया थ्यागुलि शरीर कंप जुइका ऊसुका तया खोबि वय्‌का तस्सकं बिषाद जुइका च्वन। । दुर्लभ मनुष्य जन्म कया सद्धर्म चर्य्ये चोनेगु इच्छा ब्यर्थ जुल। हानं षट्‌गति चक्रे चाहुला दु:ख भोगयाय् म्वाक रक्षायाना बिज्याइह्म काश्यप तथागत निर्वाण जुइ धुंकल आ: स्वैंगु नाम कासा कल्याण जुइ थथ्ये बिचार याना थ:त गाथा स्यना उपदेश ब्यूह्म अर्हत स्थबिरानन्द महाभिक्षु लुमंकल। ह्ला: लिउने तया चिना तसानं मनं बिन्तियाना खोबि वगु मिखा तिसिना थ:सोया प्रार्थना यात।

भो महागुरू आर्य स्थविरानन्द ! छपि छह्मसिनं छुं अपराध मदुह्म जित रक्षायाइगु आशा याना। जित सुरा बिया स्याय्‌त्यन सुदृष्टि सोया बिज्याहुँ। जि अकालं सीन थुगु भय तरे याइह्म छपि छह्मजक दु। अनाथया नाथ, छपिसं बिषया गाले कुतुंवना च्वनाह्म जित बिष शोधन याना अमृत जुइका रक्षा याना बिज्याहुँ।

थथ्ये कुमारं प्रार्थना यागु ताय्‌का सन्ध्याइले नभोग्वागुथ्यें सकमनं रश्मि खय्‌का कुमारं जक ताइगु निर्घोष (शब्द) थ्व भिक्षुं धया हइ बिज्यात।

हे कुमार ! जि यन दु छ ग्याय्‌मते सुंकचों। कालसर्प तुल्यह्म मंत्रीं छन्त स्याय्‌त्यन थ्व बिष जिनं लिकया म्वाके। छन्त अकाल मृत्यु राजभय मंत्रीभय मवेकेगु ज्याभ ज्वना वया चोनागु दु। सोत्यंह्मयात अमृत वासलं म्वाकेगु उपाय जिके दु।

अज्ञानयात ज्ञान चक्षु जुइगु अजलं उयेका बिये। क्रोध अग्नि दाह जुयाचोंह्मयात प्रज्ञा ज्ञानया फसंवेका शीतल याना बिये। पुण्यया पुसापिना सुख जुइगु फल सेका बिये। ऋद्धि (पराक्रम) या द्वंगास तया संसार समुद्र पार याय् त्यना। छुं धन्दाकाय् म्वाः थथ्ये धया हगु शब्द न्यना कुमार सोधुंकुह्म हानं म्वाना वह्मथ्यें जुइका आनन्द मन याना च्वन।

थुगु इले प्रचण्ड मंत्री हताय् चाया चाण्डाल पिन्त धाल– याकनं थ्व कुमारयात सुरास ति धयागु खँ मिचेयाना सुंक चोना च्वन मयात धाःसा छिमिगु परिवार समेतया जीवरक्षा जुइ मखुः। मंत्रीया मनुतेसनं थथ्ये हे धया च्वेकल।

थुजागु भयंकर वचन न्यना त्राहि जुइका चिनातयागु ह्लाः फेना मंमदुसानं थ्व महापुरूष सुवर्णवर्ण कुमार बोधिसत्वयात चाण्डालपिसं बुयायंका सुरास तया बिल।

थुगु समये देवतापिं आकाशं वया मखंक चोना मखुथ्ये ज्या यात धका कोलाह शब्दं हालाहल। अन सोयाचोंपिं मनुत सकसिनं हाहाकारं हाल लापाथाना खोया हगु शब्द जक वल। काय्यात सुरास तल धाःगु न्यना दिवाकरया निह्मत्यपु भूमीस गोःतुला मूर्छा जुल।

थुगु बखतस स्यबिरानन्द महाभिक्षु गथ्ये धयागु खः अथ्ये हे थःगु ऋद्धिया प्रभावं सुरास पंचरश्मि खेका सुरा मखेका द्वलछि हःदुगु लुंया पलेस्वां याना बिल। स्वयानं याद मदु सकलया कुमार सित हा हा हे दैव धका हाला खोयाचोंपिं।

राजा मंत्री राजपुरूषपिनिनं सितला म्वानिला धैगु मतीतया सोयाचोन। कुमार पलेस्वांया द्योने पचरश्मि खेका त्रिरत्न नामकया आनन्दं च्वनाचोन।

थुजागु इले सकसिनं तायक स्थबिरानन्द महाभिक्षु सिंहनाद याना आज्ञादेका हल। हे वत्स कुमार तथा सकसिनं एकचित्तं न्यं। संम्यकसंबुद्ध धंह्म देव मनुष्य दैत्यपिं सकलया परमगुरू खः।

संसारे प्राणिपिसं नानाप्रकार पापकर्म याइगु समये सद्धर्मज्ञान कना उद्धार याय्त

तःप्वागु मत समान जुया विज्याइह्म बुद्ध लिपा बिश्वे जन्मका बिज्याइ। सोकि गंभीर ज्ञानया सुमेरू स्वरूप महाकारूणीक मैत्रीबल दशबल षडभिज्ञ धर्मराज समन्तभद्र भगवान् तथागत धायका बिज्यापि सत्ययुगे बिपश्वि शिखिवि निह्म बुद्ध खः। त्रेतायुगे विश्वभू ककूछन्द निह्म बुद्ध खः। द्वापर युगे कनकमुनि काश्यप बुद्ध निह्म खः।

थ्व खुह्म मध्ये काश्यप बुद्धनं निर्वाण प्राप्तयाना बिज्यात। थ्वसपोलया छह्म शिष्य जि स्थबिरानन्द धयाह्म भिक्षु खः। मारया बलयात छिन्न भिन्न याना बिज्यापि बुद्धपिगु ज्ञान जिनं छकूचा लाना तयागुलि पाप दक्व नष्ट जुया अर्हत् भिक्षु धायका थन करूणाया तेजंखेका कुमारयात रक्षा यावया। थथ्ये उपदेश ब्यूगु न्यना सकलें खोगु दिना सुंक चोन।

थुगु समये पलेस्वांने गोःतुला चोंह्म कुमारया शरीर निर्मल जुया अज्ञान मिथ्यादृष्टि क्लेश ब्याधि रागादि दोषदक्व बज्रं छेद याय्थ्यें तुरन्त मदया वन। पुण्यया कुशां कुया चोंह्म तुल्यजुया बज्र शरीर जुया तेज प्रकाश जुल।

थ्व कुमार अकाल मृत्यु भयं तरेजुया बुढाम्ह त्याय्म्ह जूथ्यें रत्नाकर वना रत्न लाभयाम्हथ्यें, शत्रुपिन्त संग्रामं त्याका चक्रवर्ति जूम्हथ्यें, महाहर्षमान जुइका च्वंम्हसिगु यासेवना ख्वाःस्वया थ्व महाभिक्षुं थथ्ये धैबिज्यात।

हे कुमार! अकस्मात् छन्त छु जुल- थथ्ये धास्येंलि कुमार बुलुहुं दना क्वहांवया थ्व महाभिक्षुयात स्वचा चाहुला पुलिचुया बिन्तियाना स्तोत्र यात।

मूल

नमस्ते स्थविरानन्द नमस्ते स्थबिरोत्तम।
नमस्ते जिनपुत्राणां केतु भूत महामुने। १।

अहो ते करूणास्फोता अहो कारूण्य मुत्तमः।
महतः शंकटा दस्मा द्येनाहं परिमोचितः। २।

लोकनाथ इतिख्याते शब्दस्ते बिसृतो भुवि।
भयार्तादय नाथोऽहं त्वया नाथेन मोक्षितः। ३।

दुःख धर्माभि संतप्तं लोक ह्लादयतु भवान् ।
मैत्री कारूण्य शीतांशु रूदितो मुनि चन्द्रमा । ४ ।

तत्कृतं न च मेमाता नपिता न च बान्धवाः ।
कल्याण मित्र मागम्य त्वा महं यद वाप्नुयात् । ५ ।

विहिता दुर्गतिः सर्वा मोक्षद्वार मपा वृते ।
सोषिताः सागराः सर्वं लंघिता अपि पर्वताः । ६ ।

संसार आदि मध्यान्त संक्लेश भयसंकुलः ।
त्रियाम मे जगुणितः पर्यं के स्थापित स्त्वया । ७ ।

अनादिकाल संलग्नो दृष्टिसल्पु सम बृताः ।
भिषग्वर मिह प्राप्य सुखजातोऽस्मि निर्ज्वरः । ८ । इति ।

अर्थ

भो स्थविरानन्द ! भो स्थविर मध्ये उत्तम जुया बिज्याम्ह छपिन्त नमस्कार । तथागतपिनि पुत्रपि बोधिसत्वपिगु कृपाया कुशा समानम्ह, भो मुने ! छपिन्त नमस्कार । १ ।

अहो धन्य छपिगु करूणाया तेजं सकभनं खल । अहो धन्य उत्तमगु महाकरूणा दुम्ह छपि खः । आपालं शकष्ट जुया च्वंगु थ्व अकाल मृत्युया भय खः जिगु दुःख फुका बिज्यात । २ ।

लोक नाथ धयागु नाम छपि खः पृथ्वीस थुगु लोक नाथ शब्द सकभनं प्रचार जुल । अकालं सीमागु महाभयं पीडाजुया च्वंम्ह जि अनाथयात लोक नाथजुया छपिसं रक्षायाना बिज्यात । ३ ।

दुःखयागु गाले कुतुंवना सिपुना च्वंम्ह जित ज्वना थकया रक्षायाम्ह छपि खः । दाहजुया खोया च्वनाम्ह जिखना मैत्रीयागु वल करूणाया शीतलगु चन्द्रमा समान जुया तेजं स्येका मुनि समानजुया जित रक्षायात । ४ ।

मां अबु दाजु किजा इष्टमित्रादिपिंगु भरोंसा सुनं मदुम्ह अनाथ जित कल्याण मित्र जुया थन बिज्याना करूणाया मिखांस्वया बिज्याम्ह छपिं नापं च्वनेगु समय जित प्राप्त जुल । ५ ।

मभिंगु गति फुक मदय्का भिंगु गति (मोक्ष) या लुखाचाय्किम्ह छपिंख । लः मदुगु पुना च्वंगु फिया नदी बःकाय्गुनं गनं छुं मदुगु पर्वत इत्यादि फुकं लंघनायाना आनन्द जूम्ह तुल्य जुइका जित सुखयाना बिज्यात । ६ ।

हानं ह्लापा लिपा आःनं संसारे आपालं दुःख जुइगु भय त्रास दक्व लिकयानं वांछोया जित करूणातल जि आः महासुखी जुल प्रभू छपिं धंन्य ज्यामछिगु थासे बांलाक ज्याछिक पर्यंकासन याना च्वनेगुथ्यें जित छपिंसं तया बिज्यात । ७ ।

उबले थुबले धाय्मफुगु अकस्मात् जूवइगु बज्रमलनं कइथ्यें अकाल मृत्यु कुदृष्टिया वाणं कया चेतना मदुम्ह जित महावैद्यराज जुया छपिं थन थ्यंक वया सीत्यंम्हयात म्वाइगु अमृत वास तोंका म्वाका बिज्यात । आः जित सुख प्राप्त जुया सन्निपात ज्वरं तोतूम्ह तुल्य निरोगी जुल । ८ ।

हानं थथ्ये प्रार्थना यात । भो गुरू ! छपिसं रक्षा मयासा जि अकालं सोधुंकल थुगु भयं तरेजुल थ्व छपिंगु कृपा खः । जि सिनावंगु जूसा ह्लापालाक जिमानं प्राण त्याग याइ । हानं जि अबुनं बचेजुइ मखु । आः तिनि जिमाँ अबुपिनि शोकहरण जुइ अवश्य ।

करूणाधारि छपिं थन बिज्याना बुद्धया ऋद्धि क्यना बिज्यागुलिं सकलयानं थन शोकं कया हाहाकार शब्द भय मदया आनन्द चित्त जुइकल । गुलि सत् ज्ञानिपिं बुद्धचर्य अति गंभीर खः छीपिनं बुद्धचर्ये च्वनेगु जुल धया हताय् चाया च्वंपि दइ । थथ्यें जिनं बुद्धचर्ये च्वनेगु हताय् चाल ।

थुगु इले आकाशवाणीं देवतापिसं मंगल बाजा थाना सुगन्ध धूपथना हःगु बायुः बहन जुया वल । छत्र ध्वज पताक किंकिनी जाल स्वां स्वांमाला बृष्टि जुया अकस्मात् योग्यगु आसन उत्पन्न जुया थुकी च्वना बिज्याहुँ धँगु शब्दोच्चारण आकाशवाणी जुल ।

थुगु शब्द न्यना उगु स्थाने च्वंपिं सकलें आपालं ले: ताया आकाशे थ:स्वया बिन्ति याना प्रणाम यात । स्थविरानन्द भिक्षुयात आसने बिज्याका बिन्तियात । उगु थासे अट्मूतगु तालं थथ्ये मंगल जुल । सुवर्णवर्ण कुमार शरत् ऋतु (कार्तिक मंसिर मास) या पुह्नी बलेथ्यें चन्द्रमायागु तेज प्रकाश जुइगुथ्यें शीतलगु तेजं युक्तजुया प्रकाशमान् जुया च्वन ।

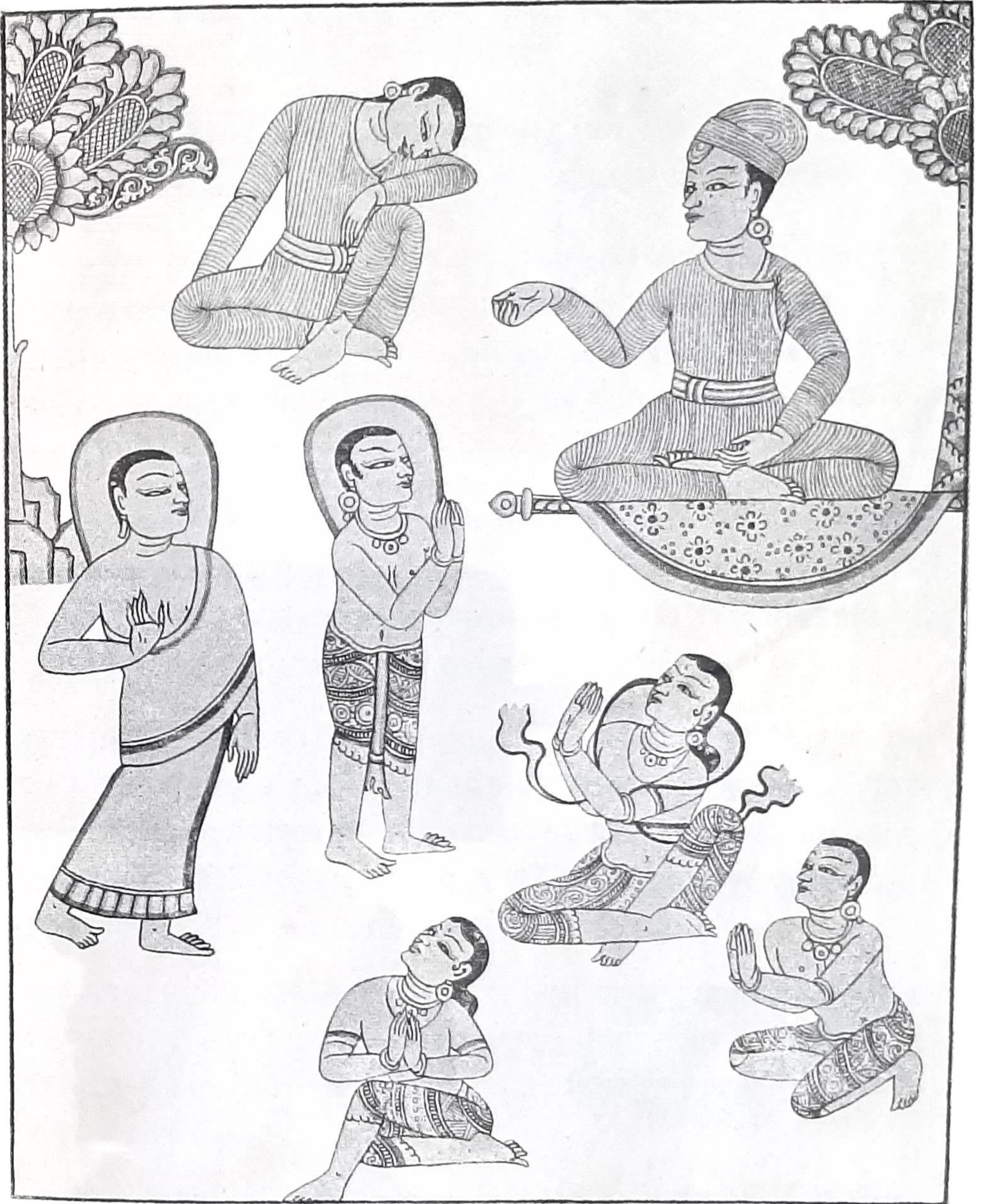
सुरातिया तगुनं त:फोगु पलेस्वां जुया न्ह्योने चन्द्रमण्डल खनेदया बांलाना च्वंगुनं खना अन च्वंपिं सकलें धंन्य गुजोगु रक्षाकारी जुयावल धका जय शब्दोच्चारण याना ले:ताया च्वन ।

थुगु समये उगु बखतयाह्म राजा अजात शत्रु थ:गु आश्रमं दनावना स्थबिरानन्द महाभिक्षुया पालिस भो:पुया बिन्तियात । भो महास्थविर गुरू ! जिगु अपराध क्षमा, तर जिनं सुवर्णवर्ण कुमारयात सुरास तया प्राणदण्ड बियेम्वानि आस्ये धया हयागु ख: तथापि याइ धका जिहे वया सोवया ।

छलपोल बिज्याना अद्‌भुतगु चरित्र करूणाया पराक्रम क्यना थ्व कुमारया रक्षा याना बिज्यात । थ्व अहो धंन्य, त:धंगु भाग्य ख: । जिनं आ: भगवान् बुद्धया शरणे च्वना ज्यायाय्‌गुलि छ्पिंगु ल्युल्यु वय्‌गु जुल धया बिन्तियाना चोन । प्रचण्ड मंत्री छम्हसिया ख्वा: खिउका क्वछुना मने आकुल जुइका छुयाय् गुगुयाय् जुइका धन्दा कया च्वन ।

उगु इले सुवर्णवर्ण कुमारयात घे:पुना प्रीतिभावं ख्वा: ल्वाका थ: नापं फेतुका यथ्ये धाल । हे कुमार ! थ्व ज्यायाकाम्ह जिमखु जित क्षमाया– छ थन सोत्यंम्ह स्थविरानन्द गुरूया कृपां बचेजुल वय्‌कयात प्रशंसा याना साध्यमजू वसपोल गुरू यात जिनं सहस्र प्रणाम दु ।

सुरा पलेस्वां जुया च्वंगुलि द्योने आनन्दं गो:तुला च्वंम्ह यात जिनं घे:पुना क्वय् तयागु तुल्य जुल । जिगु दोष दुसानं माफि फोने । चन्द्र, सूर्य, पृथ्वी, नदी, बायु, अग्नि, यमराज, चित्रगुप्तपिं साछि दु । छथ्येंजाम्ह महापुरूष सत्यधारियात बिना अपराधे फुके

सुवर्ण्ण वर्ण्ण कुमार याग भिक्षास्याल धका प्रचण्ड मंत्री रुं स्वना सतिया
मार्चन याय गु धका ध्याया ना थ्यभ्यन यंका स्वना व्यू वल सुवर्ण्ण वर्ण्ण
कुमार यागु चू स्थविरानन्द दिक्षा यागु व स्मिंरवगु लिं स्वना पल
स्वांरुया कुमार वने जुल। लिपा भिक्षास्याल मंत्री रुया रुरुं मंत्रीयाग
स्या यू न्पने मारु यागु चित्र —

त्यन । थ्व कुकर्तव्य ज्या याह्म अपराधि छ्व मखु धका जिनं सीकेधुन ।

धर्मयात बिरोध याना बिषनया म्वायगु इच्छायाह्म पापियागु ज्या खः । छन्त मिसा स्याह्म धका निसाभ याना स्याकेहःह्म सुखः जित बिस्तार मयास्येघा । राजां थथ्ये धाःगु न्यना सुवर्णवर्ण कुमारं मनं चिन्तना यात, राजा धयाह्म उग्र स्वभाव निख्येसनं धादुगु चुपिथ्यें न धायगु न मधायगु । आः थथ्यें थुह्म प्रचण्ड मंत्रीनं जित स्याके हःगु खः धका कनेवं मंत्री यातहे स्यायगु ज्या यायफुः । मकने धाःसानं मजिल धका थथ्ये बिन्तियात ।

भो महाराज ! जित थौं थुगु ज्या जूगु स्वैगुनं दोष मखुः जिगु पूर्व जन्मया दोषं जुल । स्वैतनं पाःमयाना थमं ह्लापा याना वयागु पाप शत्रु ल्यु ल्यु वया थुजागु सासना बिल । गथ्थेजा न्यानागु ध्यबा बाकिगु साहु पुलेथ्यें जिनं पुलेधुन जिगु भावी कर्म दोष खः । कुमारं थथ्ये बिन्तियागु न्यना राजा सन्तोष मजु ।

थुगु समये स्थबिरानन्द भिक्षुं आज्ञाजुल । हे सुवर्णवर्ण कुमार ! छं छुं धन्दा कायम्त्वाः । खातास तयाहह्म काशी सुन्दरी मिसाया थासेवना फुसे च्वना थथ्ये चिन्तना या । थ्व मिसा कालसर्पं न्यागुलिं बिषं दाहजुया अचेतजुया च्वंगु मात्र खः भापायाना । सत्य धैह्मदु खःसा जिनं सत्याधिष्ठान याय्त्यना, थ्व मिसा म्वानावइ खँ फुकं वंहे धाइ । थनच्वंपिं राजा मंत्री सकल लोकंपिनं चित्त सन्तोष जुइ ।

थुगु गुरूया अमृत बचन न्यना तथाऽस्तु धया मिसा थ्यनातगु खाता स्वचा चाहुला आकाशे थःस्वया ह्लापा आः जुयाच्वंपिं लिपा जूवइपिं तथागत एवं त्रिरत्न गुरूपिन्त प्रणामयाना सुवर्णवर्ण कुमारं मिखातोसिना ह्लाः बिन्तियाना थथ्ये सत्याधिष्ठान याना धाल ।

हे सत्य ! नमस्कार- छपिं न्ह्योवसा न्ह्यलं चायकि, न्ह्योमवसा जिगु बिन्ति न्यना सत्य प्रकटजुया वयनेमा । जिनं थ्व काशी सुन्दरी मिसायाके मनवंका किंचित् मात्र पापचित्तं काम क्रीडाया इच्छायाना ह्लिला नोंतुया एकान्ते शरीर थियागु मदु । राग, द्वेष, मोह, माया, तृष्ण, क्रोध, अभिमान, अहंकार, ममता, स्यखि, घमण्डी थ्व

मिथ्यादृष्टिभावं मूर्खबुद्धि जुया बोबिया ह्लाः तुर्ति अथवा म्येगु छुं शस्त्रं प्रहार याना स्यय्‌धिया सास्तियाना स्यानागुनं मदु । थ्वयात छुं धन द्रव्य बस्त्र तिसा इत्यादिनं गुबलें बियागु मदु अथवा कयागुनं मदु । थ्व मिसाया च्वनीगु थासे छें गनं वना नाप लानागुनं मदु - थ्वंत जिगु छें वा धयागु मदु ।

थुलि जिगु सत्य वचन खःसा थ्व मिसा बिषशान्ति जुगुथ्यें तत्कारणं न्ह्यापाथें सजीव जुया दना वय्‌ माल । थ्व मिसा म्वाना मवल धाःसा जिनं निश्चययाना जि असत्य जुया म्वाना च्वनेगु ब्यर्थजुइ जि थनसं सिना वनेत्यना । थन सत्य दुला मदुला-- धया सुवर्णवर्ण कुमारं थुगु प्रकारं सत्य अधिष्ठान यात ।

थुगु समये सत्यया प्रभाव प्रकटजुया थ्व काशी सुन्दरी मिसाया पिहांवंह्म प्राण बायु शरीरे प्रवेशजुया तीजक ह्लाः तुति सना शरीर शीतल जुइका हाञ्छिका तया न्ह्योवह्म न्ह्यलंचागु समानं मिखाकना दना सकभनं स्वत ।

उगुइले अनच्वपिं सकसिनं पालाक हाहाकारं हाला लापाथाना धंन्य सत्यधारि सुवर्णवर्ण कुमार महापुरूष खः । जय २ जुइमा धया आपालं हर्ष व उत्सुक जुइका स्वया-च्वन । कुमारया सत्यप्रभावं सीधुंकूह्म मिसानं म्वानावल अहो धंन्य अहो भाग्य अहो सत्य धका जयशब्द उच्चारण यात ।

उगु बखते काशी सुन्दरी मिसाया आश्चर्य जुइका जित थन छाय्‌ हगु थन छु जुल आपालं मनुष्य छाय्‌ वयाच्वंगु । थन शमशाने भिक्षुछह्म सिंहासने च्वना म्येपिं भिक्षुगण पिसं चाहुइका च्वन । पुन्ह्लीखुन्हु बहनी चन्द्रमायात आकाशे शोभायमान जुइक तारागणं चाहुलीथ्यें थन शोभादया च्वंगु खना मन आनन्द जुइकल ।

हानं राजा प्रचण्ड मंत्री सुवर्णवर्ण कुमार थःमां दाजुपिं फुक्कोतनं खन । थःत खातास तया पंचरंगोयागु पात बस्त्रं भुना खातास्‌ तयाहगुनं सीका मनं धाल । अहो थ्व छु धयागु जित स्वप्नजकं जुलला सुनानं माया जाल चतकजकं याना वयंगुला थथ्ये चिन्तनायाना उथ्ये थुथ्ये सकभनं स्वया गरथ्येस्ये च्वंका च्वन ।

थुगु इले मांह्मस्यें थथ्ये धाल-- हे पुत्री काशी सुन्दरी ! छं मनस आश्चर्यचाय्‌म्वाल । छ सीधुंकूह्म खः छन्त थुगु खाताय्‌ तया पात वस्त्रं तोःपुया थन शमशाने दाह याय्‌त हयागु खः ।

आः स्थविरानन्द भिक्षु गुरू बिज्याना छ सोह्म म्वाका उद्धार याय्‌त ह्लापां सुवर्ण-वर्ण कुमारयात उद्धार याना खँ स्यना सत्य अधिष्ठान याकूगु प्रभावं मृत्यु जुइधुंकूह्म छन्त म्वाकल थुगु ज्याखँ जूगुया कारण फुकं छं हे स्युः इत्यादि घटना जूगु खँ फुकं कना सुवर्णवर्ण कुमार सुराय्‌तगु पलेस्त्रां जुया रक्षाजूगु छनं हानं म्वानावगु वसपोल भिक्षु गुरू स्थविरानन्दया ऋद्धि प्रभावं खः । थथ्ये बन्धुबर्गपिं मुंकावह्म मांह्मसिनं धागु खँ न्यना थ्व मिसा खातां क्वांवया स्थविरानन्द भिक्षुया थासेवया स्वचा चाहुला पालि भोःपुया बिन्तियात । छुं भतीचा लिपा थ्व मिसाया वयबेजूगु घटनाया ज्याखँ फुकं लुमंस्ये वय्‌का थथ्ये प्रार्थनायात ।

धिकार मिसा जातीजुया मिजंतय्‌सं अनेकतालं सास्तियाका च्वनेगुनं पापहे खः । अन्यायं परयात सास्तियाना दुःखबीपिं मिजंतनं धिकार खः । न्याय नीति बिबेक बिचार धर्म मदुह्म राजा मंत्रीनं धिकार । मचाबले अर्थात्‌ काय्‌ म्ह्याय्‌पिन्त विद्या व ज्या स्यना मतपिं माँ अबुपिनं धिकार । संसारे मनुष्यजुया जन्मकया विद्या ज्ञान बुद्धि इलम मदेय्‌का मसय्‌का चवनेगुनं धिकार । गृहस्थिजुया धन जन थःगु कुलया आचारण छुं मसेय्‌का मदय्‌का च्वनेगुनं धिकार खः ।

थुलि धया थःत भुनाहगु पंचरंगीया पात बस्त्र ज्वना स्थबिरानन्द भिक्षु गुरूयात द्वहलपे धुंका भोःगुरू ! छलपोलया गुण प्रशंसा यायगु जिनं समर्थ मदु । थन जिके छुं मदु थ्व बस्त्र छगु चधेयाना प्रशन्नजुया बिज्याहुं धया प्रणामयात । उगु इले थ्व स्त्रीयाके बोधिचित्त उत्पत्ति जुल ।

हानं आकाशे थःस्वया ह्लाः बिन्तियाना प्रणिधान यात । जिनं थुगु बस्त्र चढे-यानागु प्रभावं सकल बुद्ध बोधिसत्वपिं प्रशन्न जुइमा ।

हानं श्रावक गणया जि सिह जुइ फय्‌मा । श्रावक गणया गुरूजुया पलेस्वाँथ्यें सुगन्ध

निर्मल चित्तम्ह सारथि जुइफय्मा। श्रावक गणया माफितुल्यजूया बुद्धचर्यया ज्या लाभ जुइका ज्ञान गुणं पूर्णम्ह जुइ फय्मा । श्रावक गणया महाजन धाय्का चन्द्र सूर्यथ्यें प्रकाशमान जुया चिन्तामणि सिमाथ्यें जुइफय्मा श्रावक गणमध्ये ऋद्धि पराक्रम क्यनेफुम्ह जुइफय्मा धका प्रणिधान यात ।

थुगु बेलास अजात शत्रु राजां आज्ञाजुल, हे काशी सुन्दरी क्यहेंमेजु ! छन्त स्याम्ह सुख: छुयाना स्यात छं छुयाना छु धया। थुगु इले सुवर्णवर्ण कुमार न्ह्योनेवना धाल। हे भगिनी, काशी सुन्दरी ! राजां आज्ञाजूगु खँ थिकजु: सत्यतायाना धा: छन्त सुनां थुगु अकर्तव्य यागु ख: बिस्तार मयास्ये याकनं धा: ग्याय्मते । ।

थथ्ये निह्यसिगु खँ न्यना थ्व मिसां सत्यबाचा याना बिन्तियात। भो महाराज ! भो सुवर्णवर्ण कुमार ! जि थ्व सुवर्णवर्ण कुमार धाह्यसिगु क्यबेछक वनाबले जिगु थासे छाय् मवयागु धया क्यबया कुनेच्वंगु झालं पिहाँवया जित सँज्वना लुतुलुया चतावाना दाया तुतिप्यंका कसायाना जिनं छुं धाय्मफुस्येंलि जिगु प्राणकाम्ह थनहे दु– हूँ प्रचण्ड मंत्री ख: धया पतिचां क्यन ।

थथ्ये धयाक्यने मात्रं मंत्री क्वछुना ह्य खाकाच्वन। राजां धँबिज्यात - अरे मंत्रीजु ! छु ख: थमं कुकर्तव्ययाना परयात पा:याना मिसा स्याह्य धका सुराबिया स्याय्त थिकयात। याय्लासा छु गति जुइगु धया मंत्रीयात ह्ला: निपां लिउनेतया चित। राजां तँ पिकया धँबिज्यात, छ कुबुद्धि अत्याचारि पापि दुष्ट धका सिल– छन्त छुयाय्गु धा:सा– छहे आ: निसाफ याथ्यें मिसा स्याह्य छ ख: सुरासतया स्याय्गु जुल धया स्येगु सुरा थिकयाना चाण्डालपिन्त स:ता बिस्तार याय्म्वाल थ्वइत सुराब्यु: धया बिज्यात । । थथ्ये धागु राजाया बचन शिरोपर याना, चाण्डालपिं जक मखु अनच्वंपि सकलें ले:ताया प्रचण्ड धा:गु नामयात लोगु कुबुद्धि ग्यानापुसे च्वंह्य मंत्री ख: धया गुलिसिनं ककु ज्वना क्वछुकल, गुलिसिनं चाण्डालह्य मंत्री छंगु बुद्धि धिक्कार धया बोबियाहल । गुलिसिनं फु:कनं बियाहल । गुलिसिनं पातापुतुनं दाल। गुलिसिनं राजां धँबिज्याथ्यें याकनं ज्या याय्माल धया लापायाना लाय्बोयाहल । । चाण्डाल धाविनं ले:तागुलिं जि स्याये, जि जँ ज्वना सुरास तये धया बोहले ह्ला:तया तिंगा न्हुया न्यासिचापि।

गुलि सज्जनपिसं धयाहल- सुरा पलेस्वांजुया रक्षाजुगु कारण थ्व सुवर्णवर्ण कुमार सत्यधारि महापुरूष बोधिसत्व जुया खः । गुलिसिनं थथ्ये धया न्यंकल- गुह्मजा सोधुंकूह्म मिसा- सत्यधारि कुमारं सत्याधिष्ठान याकुगु प्रभावं म्वाना सत्यबचन प्रकट जुल आः थन सकलें सन्तोषजुया मन आनन्द जुल । गुलि मनुतय्सं बिशब्द हाहाकारं हाला सोधुंकूह्म मिसा म्वानावया सत्यबजनं धयाक्यन थ्व अहो सत्यवाचा अहो धंन्यखः । थ्व मिसा म्वाना थुलि नोःमवागुजूसा गुलि मनुतय्त थनजक मखु: सकभनं मनस ब्याकुल जुइगु ।

सकसिनं तायक धयाहल थ्व मंत्रीजा महापापि चाण्डाल खनि थमं अकर्तब्य याना म्येपिन्त पाःयाना स्यायत ग्वसायात, उकीसनं थुगु बैशाली नगरे महारत्न जुयाच्वंह्म पुरूषयात मोचन याय्त सन थ्व मंत्रीयात लाफपिया सासना याय् योग्यजुः । भो महाराज ! बिबेकयाना बिज्याहुँ थथ्ये सकसिनं कोलाह शब्दयाना बिन्तियात ।

थुगु अबस्थाय् स्थबिरानन्द महायान भिक्षु गुरू सुवर्णवर्ण कुमार बोधिसत्वयात सोया आज्ञाजुल । हे सत्ज्ञानि शिष्य ! छ योग्यह्म महायुरूष खः । थन छ याय् माल- सोकि, जिगु छगु खँ न्यों । भिगु महाकरूणा शान्तियागु ज्या या- जिनं सोया लिहांवने ।

थथ्ये धँबिज्यागु न्यना सुवर्णवर्ण कुमारं बोधिज्ञान मैत्रीचित्त लुमंका करूणाया मिखांसोया राजाया न्ह्योनेवना थथ्ये बिन्तियात ।

भो महाराज ! जिनं छगु बिन्तियाये, छलपोल ज्ञानि महाराज खः राजनीति बिचार याय्मागु नं खः। तथापि सहयाना बिज्याहुँ थ्व देशे उपद्रवया ज्या जुल खः । तर भगवान् बुद्ध धाइ गुजाह्मयात भगवान् बुद्ध धाय्गु । क्रोसं सोके बहगु परम कर्तब्य खः । वसपोल आदि बुद्ध स्वयंभू दीपंकरादि तथागतपिगु बुद्धचर्य्यया ज्या याना बिज्याह्म स्थबिरानन्द महाभिक्षु थन बिज्यानाच्वंगु कृपा व गुणयागु सुदृष्टि खगुलि थौं थन देशे उपद्रव जूवगु जुइमलात । मृत्यु जुइधुंकूह्म म्वानाहे वल । गथ्येजा पापयागु अग्नि दाह जुया छोयाच्वंगुलि पुण्यरूपि जलबृष्टिजुया मि सिनावन । थ्व मिसायात अन्याय अकर्तब्य याह्म प्रचण्ड मंत्री खः धका सकसिनं सिल थ्व अन्यायया‍गु ज्याखँ त्रैलोक्य भुवने प्रकाश जुइ । सुराय्तह्म

जिनं सुरा पलेस्वांजुया म्वात। सोधुंकूह्म मिसान म्वाया सत्य प्रकट जुल।

आः हानं थ्व प्रचण्ड मंत्रीयात सुराय्तया स्याय्माःगु कारण मदु। थ्व मंत्री छह्म पापि दुष्ट चाण्डाल जुल धाय्वंहे म्येपिनं पापि जुइमज्यु जुइनं मखु: थ्व मंत्री महामूर्ख जुल खः। अथ्ये जूसानं कोप शान्तयाना क्षमातया माफ याना बिज्याहुँ।

थ्वइत जिनं ह्लापा छुं दुःख बिया ब्यइजत् याना ह्लिछितक दुःख बिया वयागु कर्मभोग दतखैः। थुकोयागु दोषं जित थौं प्राणदण्ड सजाइ बिया वयागु ब्यइजत् यात जिनं सहयाय् धुन। न्हापायागु कर्मभोग खःसा जिनं भोगयाय् धुन- मखुसा थुगु भोग वंहे लिपायाइ। न्ह्यागुहे जूसानं थ्व मंत्रीयात छुं दुःख मयास्ये तोताछोयां भिजुइ।

अनंलि हानं काशी सुन्दरी मिसायातनं चित्त बोधयात। अरे तता छ खः काशी सुन्दरी! जिगु खँ न्यः। छनं छुं न्हापायागु दोषं थुजागु भयंकर ज्याखँ जुल खैः। आः छ म्वाय् हे धुंकल- छ स्याह्म धका मंत्रीयात सुराबिया स्याय्त्यन वइगुनं गुण छन्त यानातगु लुमंको।

कोपिं निह्मसिनं न्हापा थ्वैत दुःख बिया वयागु मदेकं थुजागु भयंकरगु ज्याखँ जुइमखुः। सीत्यंह्म जि म्वात, सोधुंकूह्म छनं म्वात थ्व अत्यन्त आश्चर्यगु ज्याखँ खः। न्ह्यागुहे जूसानं म्वाल थन आपलं मनुत वया सोया च्वंगु दु, छं खनाच्वंगु खः।

थ्व मंत्रीया उपरे करूणातया कोप शान्तयाना मंत्रीयात छुं मयास्ये माफिबिया तोता विज्याहुँ धया छनं सत्याधिष्ठान या।

गथ्ये धाःसा- थ्व मंत्री व सुवर्णवर्ण कुमार निम्ह जि कर्ममित्र जुल जिनं थनिनिस्यें थुगु मिसाया शरीर मखुया पुरुषयागु शरीर जुइमा, मजुल धाःसा थनसं जिनं प्राण त्याग याना हानं सीत्यना हे सत्य देवता! थथ्ये सत्याधिष्ठन या धका खँ स्यन।

थथ्ये धागु न्यना- थ्व मिसा स्थबिरानन्द भिक्षुयात राजायात कुमारयातनं प्रणाम याना राजाया न्ह्योने बिन्तियात। भो महाराज! मंत्रीयागु तथा जिगुनं अपराध यात क्षमातया- थ्व मंत्रीयात छुं सास्ति मयास्ये तोता बिज्याहुँ।

आः जिनं सत्यबाचा अधिष्ठान यात्‌यना । भो सत्य देवता ! थनि जित थ्व मिसाया इन्द्रिय मखया पुरुषया इन्द्रिय जुइमा-- मजुल धाःसा थनसं ह्नानं सिनावनेत्यना धया मिखा तीसिना आकाशे थसोया बिन्तियाना सत्य अधिष्ठान यात ।

छुं लिपा थ्व काशी सुन्दरी मिसाया स्त्री इन्द्रिय अन्तरगत जुया पुरुष इन्द्रिय प्रादुर्भाव जुया मिजंया ख्वाः जुल । सुन्दर रूप पीताम्बर बस्त्रंपुना च्वंम्ह थ्व खना उगु थासेच्वंपिं सकलें अद्भुतजुया अहो धंन्य सत्यया प्रभाब प्रकाशजूगु थन कोसं खन धका जय शब्द उच्चारणयाना ह्नालाच्वन ।

मखंक आकाशे बोयाजुइपिं देवतापिं पीताम्बर बस्त्र व पुष्प बृष्टियाना आकाश-वाणीं थथ्ये शब्द न्यंकाह्नल । स्थविरानन्द भिक्षुया पीताम्बर बस्त्र चढेयागु व सत्य प्रकट जुगुलिं मिसा मखया मिजंया शरीर नं जूगु प्रभाबं थ्व पात बस्त्र व पुष्प बृष्टि जुया मंगल कार्यजुल स्वयांमती संदेह कायम्वाः ।

थुजागु मंगल कार्य आकाशबाणी भिगु शब्दवगु न्यना सकसिनं आकाशे थःस्वया प्रणामयाना खुसि जुइका गुलिसिनं बृष्टिजूगु पातबस्त्र स्वां वागागु कया छोंवन । गुलि अनसंच्वना सोयाच्वन ।

थुजागु अद्भुताश्चर्य जूगु सोका बोधिसत्व भुबनेच्वंपिं तथा देवतादिपिसं देवबाजा थाना भिगुशब्द न्यंकाह्नल । पारिजात सुघन्धगु स्वां आपालं ह्नानं बृष्टियाना नस्वागु धूप थनेगु तुल्य शीतलगु फय्‌वल ।

थुगु बेलास स्थबिरानन्द भिक्षु व सुवर्णवर्ण कुमारयात तथा राजायात प्रणामयाना मुसुहुँ न्हिला च्वंगु स्वया-- थ्वसपोल भिक्षुं थ्वैगु ख्वाः स्वया थथ्ये धैबिज्यात-- ।

थन काशी सुन्दरी मिसां सत्य अधिष्ठान यागुलिं सत्य प्रकटजुया-- थ्व आः मिसा मखया मिजं जूगुलिं थनिनिस्ये थ्वैगु नाम काशी सुन्दर दारक जुल धया सकलयात न्यंका थ्वैगु शिरे थिया भिक्षु गुरुं नामकरण याना बिज्यात । सकसिनं ह्नाइ ह्नाइ धया लापा-थाना जयशब्द न्यंका उत्सबयात । आकाशं दुंदुभि बाजाथाना पोंगा म्वाह्नाली शंख

काहांपुया देवतापिसंनं उत्सवयाना हगु सकसिनं ताल ।

थुलि जुस्येंलि आकाशे थस्वया प्रणामयाना अनच्वंपिन्तनं बिन्तियाना स्थबिरानन्द गुरूया पालिस भोःपुया थुगु प्रकारं काशि सुन्दर दारकं स्तोत्र यात।

मूल

नमस्ते दुर्लभा चिन्त्य मुनि शुद्ध गुणैश्चितं ।
एनाद्यैव मनापस्व दत्त मे जीवितं त्वया । १ ।

यदि त्वं नभवे त्तातो बिशुद्धो ज्ञान लोचन ।
अहं प्राणा वशिष्ठास्या त्वं मे प्राण प्रदो मुने । २ ।

अहो ते गुण महात्म्य महासत्व हितेसिता ।
यदेवं शंकटात् घारात् परित्रात स्त्वयाजन । ३ ।

अहो ते दक्षिणीय त्वं सुबिशुद्धं सुदुर्ल्लभं ।
यत्रैक वस्त्र त्यागोऽपि प्रयात्य च महार्घताम् । ४ ।

तथैक बस्त्रमादाय मया त्वयि महामुने ।
यथाभि लबितं प्राप्तं सद्यफल मिदं शुभम् । ५ ।

आघोर मिव यन्मव्य दोषाणां महतापतिं ।
तत स्त्री त्वं त्यक्त मद्यै वपुस्त्वं चा गतं मया । ६ ।

यच्चैष दिब्य सदृशो दिव्यालंकार भूषितः ।
गगना द्वस्त्र बर्षं च पतत्यति मनोहरं । ७ ।

एवं गुणि निसुक्षत्रे येवैकारा न्नकुर्वते ।
अधर्म्या वंचिता तेऽद्य मोहाद्यैः क्लेश शत्रुभिः । ८ ।

अर्थ

भो महागुरू ! दुर्ल्लभ चिन्तना याय् मफुगु आपालं शुद्धगु गुणया खानिम्ह छपिन्त नमस्कार । गुम्हजा छपिसं थौं जिअनाथया नाथजुया सीधुंकूम्हनं जित म्वाका बिज्यात ।१।

यदि छपिं मदुसा, हे विशुद्धि ज्ञान लोचन ! जि सीह्म सितहे जुइ । हे मुने ! जि सीधुंकूगु थ्व शरीर खः छपिसं जिगु प्राण बायु पिहांवने धुंकूगु ज्वना हया शरीरे दुबिका ग्वाकल । २ ।

अहो छपिंगु गुण प्रभाव या वयान जिनं याय्मफुः । छपिं हे महासत्व ! हित सुख याय्गुलिंनायखः । गुगु जा थ्व जिगु भयंकर शंकष्ट प्यख्येंसनं रक्षायाना बिज्याह्म कृपावन्त छह्म गुरू छलपोल खः । ३ । अहो धंन्य प्रशंसनीय छपिं अत्यन्त शुद्धगु दुर्लभ ऋद्धि वयना दक्षिण दिशाया राजा यमराज स्वरूप जुया बिज्याह्म खः । गनजा छगु वस्त्र त्याग-याना दान यानागु प्रभावं अमूल्यगु आपालं बस्त्र बृष्टि जुइका वयना बिज्याह्म महारत्न छपिं खः । ४ ।

हे महामुने ! अथ्येंतुं छगुमात्र बस्त्रज्वना छपिन्त द्रहलपा यानागुया फल गथ्येजा थन यानागु पुण्य थनहे तुरन्त थ्व भिंगु शुद्धगु मनोरथ जिगु पूर्णजुल । ५ । आपालं दोषया मालीकजुया च्वंह्म खःसानं थौं जि महाज्ञानिह्म तुल्य जुल । अथ्येया निर्मित मिसाया शरीर मखया थौं थन तुरन्त मिजंया शरीर जिनं प्राप्तयाना थ्व ज्या जूगु सत्यता व छपिंगु प्रभावं खः । ६ । । थ्व दिव्यगु वस्त्रं पुना तिसां तियागु थ्यें सुन्दर मिजंया रूप जूवले आकाश मार्ग अतिनं बांलागु बस्त्र वा गात, थ्व जूगुनं छपिंगु हे प्रभावं खः । ७ । थुगु प्रकारं गुणिकह्म थुजागु भिंगु पवित्रगु थासे बिज्याह्म छलपोल यात पूजादि सत्कार सुनांजक मयाइ । धर्ममदुपिं मूर्ख, मोहादि पापं संयुक्तपिं शत्रुगणपिसं जक मयाइ, म्येपिं सकसिनं अवश्यनं पूजादि याइ । ८ ।

थुगु प्रकारं स्तोत्र याना जिगु इच्छा पूर्णजुल पोताम्बर बस्त्रं पुना मिजं जुइधुन । छपिं नाप वये जित बोना यंका बिज्याहुं धया बिन्तियात । थुगु बेलास राजा आश्चर्य जुइका गुरू स्थविरानन्द भिक्षुयात नमस्कार याना बिन्तियात ।

भो गुरू ! छलपोल धंन्य- थ्व महाप्रचण्ड मंत्री महापापियात सुरास तया मोचन याय् त्यनागु खः । माफि याय्माल धया थ्व मिसां सत्य अधिष्ठान याना मिजंया शरीर समेत् जुइ धुंकल । हानं थ्व सुवर्णवर्ण कुमारं करूणाया बोधिचित्त उत्पन्न याना माफि या

धका अमृत वाक्य ह्लात । नि सन्तोष जुल माफियाय् त्यना धका खँ ग्यंकल ।

राजाया थ्व वचन न्यना मिसं आज्ञाजुल- हे महाराज ! थुपिं निह्मसिनं राग, द्वेष, मोह, माया, काम, क्रोध, लोभ, तृष्णा, ममता, अहंकार, मिथ्यादृष्टि, असत्य, फुट्ठागु, मूर्खबुद्धि, कुज्ञान दक्व शत्रुयात तोता, अधर्म अकीर्तियात त्याकल। थुकोयागु सत्यया प्रभावं काशो सुन्दरी मिसा मिजंजुइ धुंकल ।

हानं थ्वहे मिसाया उपरे क्रोधयाह्म कुमारयात द्वेषभाव याना मोचन याय्‌त ग्वसा याह्म प्रचण्ड मंत्रीयात रक्षाया धाय्‌फुह्म जुया वोधिचित्त उत्पत्ति जुल धका सोकि । थुजाह्म बोधिसत्व खः सुवर्णवर्ण व काशो सुन्दर निह्मसिगु नं खँ न्यना, मिथ्यादृष्टि कुज्ञाने लाह्म मंत्रीयात राजनीति निरंकुश छुतेयाना उपद्रव मयास्ये बोधिज्ञाने च्वना बुद्धया शरण वने फुसा सदानं कल्याणजक जुइ । । हानं कुमार व काशो सुन्दर निह्मसिगु स्वा: स्वया धंविज्यात । छिमिसनं थ्वहे ज्ञान सोकि सोकेनं धुंकल छिपिं धंन्य खः ।

थुपिं निह्मसिनं बिन्तियात, भो महागुरू ! थौंया दिनंनिस्यें राग, द्वेष, मोह शत्रु दक्व तोता अधर्म अकीर्ति पापं मयोक जिपिं निम्हं सत्‌मार्गे च्वनेगु इच्छाजुल। थ:थ:गु कर्मफल थमं थमंहे भोग याय्‌मा, भोग याय्‌नं धुन हानं याय् मासानं याय् । । थ्व मंत्रीयागु दोष वांछोया माफि याय्‌गु खँ जक मखु:। ज्याय्‌हे याय्‌माल धया राजायागु स्वा: स्वया याकनं थ्व मंत्रीयात तोता छोया बिज्याहुँ धका निह्मसिनं बिन्तियात ।

अनच्वंपि म्येपिं सकसिनं छाय् थ्व मंत्रीयात छुं मयास्ये च्वंगु याकनं थ्वयात प्राण दण्डयाना बिज्याहुँ सोय् धका सकलें च्वना च्वन, बिलंबयाय् म्वाल धका कोलाह शब्दं हालाह:गुलि राजाया छुयाय् गुगुयाय् जुया मतीचा सुंक च्वनाच्वन ।

× × ×

थुगु समये सुवर्णवर्ण कुमारं गृहस्थ त्याग याय्‌गु हे भींजुइ- अनेक थ्व व्यवहारे च्वना जित कल्याणजुइ मखुत धका सोका भिक्षुजुया महायान चर्यें च्वनेगु इच्छायात। थ्व कुमारयागु इच्छा सोका काशो सुन्दरदारकं बिन्तियात ; भो कुमार ! जिनं थ:गु

कर्मफल प्रत्यक्ष स्वयाधुन थ्व संसारया मायास भुलेजुइ मखुत धया स्थविरानन्द भिक्षु गुरूया शरण वना तुति भोःपुया बिन्तियात ।

भो गुरू ! छपिसं ब्यूगु उपदेश शिरे धरेयाना प्रवज्याव्रतस च्वनेगु इच्छाजुल, जित शिक्षा बिया बिज्याहुँ जिनं बोधिचर्य्यव्रत याना थुगु जन्मश बोधिज्ञान लाये थुलि धया थः मां दाजुपिंके बिदाकया विराग चित्तयाना गुरूया न्ह्योनेसं च्वना बिन्तियाना च्वन ।

थुगु बेलास अलग छुगु सिमाक्वसं च्वना अष्टशील अभिष्येक बिया स्थविरानन्द भिक्षु गुरूं थ्वेत शिरे ल्हाःतिं बुबुस्याना बीमत्रं खोचां चायथ्यें संफुकं पाचुक मदया पिचुस्ये च्वन। आकाश मार्गं बृष्टिजुगु काषाय वस्त्र (चीवर) पिण्डपात्र लः ल्हाना काशीसुन्दर नामछुना भिक्षुयाना बिज्यात । ० । उह्म काशी सुन्दरी मिसा मिजं जुयानं शुद्ध चित्त-जुया पापफुना शान्त स्वभावह्म भिक्षुया पद प्राप्त जुल ।

थनंलि दिवाकर महाजनया थः स्त्रीनाप च्वना मन खिन्नयात । थः कायलिसेनं बियोग जुइगु शोकांगारे दुःखयागु दाहं कयका च्वंपिं निह्म स्त्री पुरूषया क्वागुलखे न्याः पुतुपुलोथ्यें भूमीस गोःतुला बिलापयागु खना, छह्म ज्ञानि पुरुषं भरोसा बिया धाल। छाय् खोयगु– थन मभिगु फसंपुइके छोया भिंगु मंगल कार्य जुया च्वंगु दु । हे महाजनपिं ! हतायचाय् मते छपिनि काय् अकालमृत्युं तरेजुया नं भिंगु उपदेश सत्य अधिष्ठान याका मिसा मिजं जुइका वयन– हानं उह्म मिजं भिक्षु समेत् जुल थ्व महासौभाग्य खः । कायनं छपिन्त दुःख याइमखुः । आः काय्या द्वारं सुखहे जुइ ।

थथ्ये भरोसाब्यूगु खँ न्यना निह्मत्यपुया हर्ष जुइका उगु थासे सकभनं स्वया बिचार यात । राहु ग्रहनं किना च्वंगु अन्धकार लिपा तोतीबले निर्मल जूह्म चन्द्रमा सूर्यथ्यें प्रकाशमान जुइका च्वंह्म काय् आनन्दं च्वनाच्वंगु खना अन सकलया ख्वाः चकनाच्वंगु बिचारयाना गथ्येजा देबलोकेथ्यें दुर्लभ प्रातिहार्य पराक्रमया स्वभावनं खना स्थविरानन्द गुरूया शरण वना प्रार्थनायात । ० । भो भगवान् तुल्यह्म महागुरू ! छलपोलं तच्वगु समर्थ वयना जिकाययात अकाल मृत्युं तरेयाना हानं सोधुंकूह्म मिसायात म्वाकानं मिजं जुइगु सत्य वयना भिक्षु चर्य समेत् शिक्षा बिया उद्धारयाना बिज्यात। थ्व गुण ल्हाना साध्यमजु थ्व जिमिगु अहोभाग्य खः । थुजाह्म करूणाधारि जिमिसं म्येपिं मखना ।

अघोरगु समुद्रे कुतुंवना दुःख जूह्म जि काय्, दुःखयागु नालेदुना शोकयागु जंगले याना बिलापयाना चोनापि जिपिनिह्मत्यपु। हानं ताःजागु पुखुली कुतुंवना थाहांवय् मफया च्वंपिन्त भयंकरह्म कालसर्पं न्यानां बिषं दाहजुया अचेत जुइका च्वनापि जिमित करूणाया मिखां स्वया गरूडथ्यें वोयावया मामागु उपकारया वास नका त्वंका अमृतं हाहायाना, बृक्षन्ह्योने वइबले अजिगर (काल सर्पनं) बिस्यूं वनोथ्यें थुजापि बिषधारितय्सनं छुं याय् मफइथ्यें प्रातिहार्य क्यना रक्षाकारि जुया बिज्यात।

हानं बिना अपराधे मृत्यु दण्ड बिया दुःख यागुलि शोक सन्तापया मिगाले कुतुंवना दाह जुइका च्वंपि जिमित शीतल अमृत लखं हाहायाना तोंका उजागु शंकष्टं तरेयाना उद्धार याना बिज्यात।

भो करूणाधारि गुरू! आः तिनि जिमि शीतलगु शरीर जुया महामित्र प्राप्त जुया जीवन सफल जुल। यथा योग्यगु सत्य धर्म सुकर्म याना, अयोग्यगु पाप असत्य कुकर्म तोता करूणाया मिखां सोया उपकारि जुया बुद्धज्ञाने च्वंपिन्त-- सर्वदा महामंगल कल्याण जुइगु धका सोकेधुन आःतिनि जिमि आनन्द जुल।

थुलि धाय्धुंका थः काय् नापं च्वना घेःपुना चुपानया हर्षया खोबि वय्का काय्यात थथ्ये खं न्यंकल। हे स्नेही पुत्र! छंगु रूप पुह्नीखुन्हु चन्द्रमा स्वय्गुथ्यें स्वय्दत। छ निर्मल शान्त रूप शीतल स्वभाव बुद्धिमान् कृपालुह्म खः।

देवराज इन्द्र मनुष्यजुया भिक्षा कावह्मसिगु उपदेश न्यना, आदिबुद्ध स्वयंभू श्री धर्मधातु- त्रिरत्न शरण चैत्यब्रत महायान बुद्धचर्य चैत्यथाना दान यानागु पुण्यानुभावं जन्मजूह्म काय् छ खः जिपि आपालं हर्षयाना च्वना थुजाह्म पुत्रयात थौंयादिने अकालं मृत्यु याय्त यिकयात।

जि परदेशं थ्यंकवया छंगु आपत् बिपत् न्यना सोवया, छं मानं प्राण त्याग याय्त यिकयात। जित शोक सन्तापया मि पुना दाहजुया जिनं सीत्यंह्म खः। आः थुजागु महा-भयंकर दुःखं मुक्तजुल- थुजागु दुःख लिपा सोइतनं मजुइमा, थुजागु दुःख याइपिं पापितनं

मदयूमा । धंन्य ऋोगु भाग्यं स्थबिरानन्द भिक्षु गुरू छह्म थन बिमज्यागु जूसा छुगति जुइगु । वसपोलया प्रभावं थन महाबिघ्नोपद्रब जुइत्यंगु शान्तजुया छंगु ख्वाः सोय्दत ।

अबुं थथ्येधागु खं न्यना मां अबुया पालिस भोःपुया हर्षया मिखांकना ह्निला बिन्ति याना बोधयात । भो माता-पिता ! जित थन छुजुल खः व खँ जिनं छुं धाय्गु समर्थ मदु सकसिनं खना सियाच्वंगु दु ।

दैवयोगं परदेशंवम्ह अबुयात थौं हे थुजागु विपत्ति चूलात । सद्गुरूया प्रभावं मां अबुया ख्वाः सोय्दत थ्व ऋोगु भाग्य व कर्मया फल खः ।

थुलि धाय्धुंका सुवर्णवर्ण कुमार राजाया न्ह्योने वना बिन्तियात । भो महाराज ! प्रचण्ड मंत्रीयात माफियाना बिज्याहुँ - छाय् धासा-- थ्व थुजागु ज्या मयासा काशी सुन्दरी मिसा मिजं गुवले जुइ-- ह्यानं भिक्षुनं गुवले जुइफइगु ।

ह्यानं जिनं थमंयाना वयागु पाप गुवले मोचन जुइ । थ्व मंत्री जिपिं निम्हसिया कर्म मित्र जुल जिमिकें छुं दोष मदु । थुलि धया राजायाके क्षमाफोना थ्व सुवर्णवर्ण कुमारं मंत्रीयात चिनातगु फेनाबिल । ख्वाः सोया थथ्ये धाल, भो मंत्रीजु ! सन्तोषजुया च्वनेमा-- धर्म छु खः, सत्य, अहिंसा, पाप छु खः, असत्य, हिंसा थुलिसीका बिज्याहुँ छपिन्त नमस्कार ।

थनंलि काशीसुन्दर भिक्षुनं न्ह्योनेवया अथ्येहे धया बिन्तियात । अनच्वंपि राजा प्रजा सकसिनं धंन्य २ कुमार-- धंन्य २ काशीसुन्दर भिक्षु, धंन्य २ भिक्षु गुरू, धका जय शब्द प्रशंसायाना हल । मंत्रीया ख्वाः हिं बुलातगुथ्यें ह्याउँस्ये च्वंका लज्जाचाया क्वछुना च्वन । राजां आज्ञाजुल-- मंत्री छ पापियात छु यात, छु धाल-- थन छु जुल, छु यात, बांलाक धर्म म्हसीका सोयाच्वं आः छ गन वनेत्यना छन्त तोत्ये मखुनि । ० ।

थुगु बेलास कुमारं मां अबुया न्ह्योनेवना बिदा फोन । मां अबुंपिं जिनं छगु खँ बिन्ति-याय् न्यना बिज्याहुँ । जिनं कर्मभोग याय्धुन-- थ्व संसार व्यवहारेलापिं प्राणिपिं कुना-तइगु पंज खः । जि व्यवहार तोता थ्व संसार पंजलं मुक्तजुया वनेगु ज्ञानलाना मां अबु

तथा म्येपिनं उद्धारयाय् फय्मा धंगु बुद्धचर्य्यं पलाछिना वनेत्यना जित गना बिज्याय् मते जि भिक्षु जुइगु अवश्य जुल ।

छन्हु फ्रोपिं सिना वनेमानि, गुम्हजा बेश्या बृत्तिजुया च्वंम्ह काशी सुन्दरी मिसा मिजं जुयानं भिक्षुजुया बुद्धचर्य्य च्वन । तर वइत तुच्छयानागु मखु: संसार खना ग्याना मोक्ष लाभ याय्गु बिचार यात । आ: भिक्षुजुया जिनं गृह त्याग याय् त्यना जित बिदा बिया बिज्याहुँ ।

ह्रानं बिन्तियाय् त्यना न्यना बिज्याहुँ जि गृहस्थि जुइगु शोभामन्त छाय्धा:सा, गनं वनेबले मिसा स्यागुलि सुरासतया मोचन याय्गु ज्या याय् धुंकूम्ह, छम्ह भिक्षु गुरू रक्षायाम्ह थ्व कुमार ख: धका जित अवश्यनं धाइ लोकया म्हुतु चो फइमखु: । अथ्ये धाय्का गृहस्थिजुया छाय् च्वनेगु- याउंस्ये च्वंक पिनेवना धर्म यावनेगुहे सार जुइ बिदाफोने ।

यथ्येहे सीधुंकूम्ह मिसा म्वाना वम्ह ख: धका अवश्यनं लोकं अनेक खँ धाइ न्यंकीगु शब्द न्यनेमालि धंगु सोका- ह्लापा मिसा ख: लिपा मिजं जुया याउंस्ये च्वंक भिक्षु जुल । वथ्यें मिसा मिजं जुम्ह जि मखुसानं जिनं भिक्षु जुइत्यना- काय् नं भिगु ज्यायाय् त्यना धागु ख: धका सोका बिज्याहुँ धया ज्ञानयागु खं कना बोधयाना माँ अबुयाके बिदाकया ले:ताया अनच्वंम्ह भिक्षु गुरूया न्ह्योनेवना जितनं प्रवज्याब्रत बुद्धचर्य भिक्षुयागु शिक्षा फोनेबिया बिज्याहुँ धका बिन्तियात ।

यथ्ये बिन्ति यास्येंलि छयाय् आनन्दगु थासेच्वना प्रथम अष्टशील पंचाभिष्येक चीवर वस्त्र पिण्डपात्र बिया स्थबिरानन्द भिक्षु गुरू सुवर्णवर्ण कुमारयात भिक्षु याना बिज्यात ।

चछि (रात्रि) फुना सुथसिगु ई जुल- अन शुद्धगु बिहार समानं शोभा दया बांलात । अत त्रमया खँ न्यनेगु इच्छादुपिं सज्जनवर्गपिनं उपस्थित जूवल । उगु समये मिसा मिजंजुया भिक्षु जूम्हनं न्ह्योनेतया सकलया मन आनन्दगु सोका भिक्षु गुरू दश अकुशल कर्मया बांलाक खँ कना सकलयात न्यंका बिज्यात ।

ह्लापां स्नान धुंका त्रिरत्न गुरू लुमंका अष्टांग प्रणाम याना रत्न मण्डल द्दहलष्येगु। पापदेशना पुण्यानुमोदना ध्यान जाप धारणो पाप पूजादि नित्य याय् फय्केमा। खंजक सय्का थुजागु बुद्धचर्य मसल मयात धा:सा- खंजकसम्ह छुं ज्या मसम्ह मनुष्यें जुइ। सुनां थुजागु उपाय कुशल मूल ज्ञान करूणाया रसं जागु महायान जगतहित याय्गु दान पारमितादि पूर्णजुया बोधिज्ञान दुम्ह बोधिसत्व जुइधुंका बुद्धत्वपद प्राप्तजुया मोक्ष (निर्बाण) प्राप्त जुइगु उत्तमगु ज्या यात मसीका अपहासयाइ। थुजापिं छुष्यें धा:सा खँसम्ह ऊंग समान खः धका ततःधंगु सूत्रे ह्लापायापिं बुद्ध बोधिसत्वपिगु बचन च्वयातगु दु। अन्त्याबस्थाय् थुजापिं तीर्यक (पशु पंछि) जुया दु:ख भोग याइ। थुजागु सीका बांलाक महायान बुद्धचर्य याय् सय्कि-

दश (१०) अकुशल- मभिंगु ज्या सीकेगु थथ्ये खः।

मूल

कायकं त्रिविधं पापं बाचिर्कंतु चतुर्बिधं।
मानसं त्रिप्रकारेण तत्सर्वं देशयाम्यहम्।

अर्थ

शरीरं स्वंगु, म्हुतुं प्यंगु, मनं स्वंगु प्रकारं याइगु मभिंगु पाप कर्म याइगु थन जिनं कने त्यना। सकसिनं चित्त स्थीरयाना न्यः।

शरीरं याइगु स्वता (३) पाप थथ्ये सीके।

१) प्राणाति पाप हिंसा प्राणि स्याय्गु दोषं ता:कालं दुर्गन्धगु नरके भोगयाना ह्यानं जन्म जुइबले अल्पायु जुइ। स्याय्गु हिंसा कर्म मयात धा:सा स्वर्गलोके भोगयाना दीर्घायु जुइ।

२) अदत्ता दान परया धन संपत्ति मबीकं मखंक काय्गु (खुंज्या) यागु दोषं जन्म जन्मपत्ति दारिद्र जुया दु:ख भोगयाय् मालि। थ्व खुंज्या पाप मयात धा:सा महाधनि जुया सदानं सुखसिया च्वने दइ।

३) काम मिथ्याचार पाप, पुरूषं थ:म्ह स्त्री तोता, परया स्त्री, स्त्रीनं थ:म्ह पुरूष तोता पर पुरूष नाप संभोग यागु दोषं, पुरूष नं स्त्रीनं बेश्याबृत्तिया (ज्या) याना दु:ख

सीमालि । थ्व काम मिथ्या पाप मयात धाःसा बाँलाम्ह सकसियां यःम्ह तेज लक्षण दुम्ह भाग्यमानि जुइ ।

वाक म्हुतुं याइगु पाप प्यता (४) थथ्ये सीके ।

१) मिथ्याबाद फुठ्ठा खँ ल्हाय्गु पापं लिपाया जन्मे असिद्धि पाक लाता लाती (स्वाँथ ग्वाज्यो) जुया दुःख भोग याइ । थ्व मिथ्याबाद पाप मयात धाःसा वाक सिद्धि दुम्ह महाज्ञानि मनुष्यजुया सकल थमं धैथ्ये दइ ।

२) पिशुन (पैशुन्य) पाप धाइ मखुगु चुकरि खँ ल्हाना ल्वापुयाका थः ह्लिला च्वनिगु । थ्व पापं लिपाया जन्मे स्वयांहे स्वय्मयेका असिद्धि (सिद्धि मदुम्ह) मान्यता होनजुया दुःख सोमालि। थ्व पिशुन पाप मयात धाःसा सिद्धिदुम्ह गुरू बिद्वाँन् जुया उच्चगु पद लाना सकसिनं मानय् याका च्वने दइ ।

३) पारूष्य पाप धाइ- परयात नुगले स्याक छागु कडा बचनं खँ ल्हाना परयात बोबोगु अपजस बोगु स्रापनं बोगु। थ्व पापं लिपाया जन्मे थमं ध्यागु खँ सुनानं मान्यता याइमखुः। धिकार छ असिद्धि (ह्रिसि मदुम्ह) धाय्का दुःखमन याना च्वनेमालि। थ्व पारूष्य पाप मयास्ये नम्रताजुया नाइस्ये च्वंक खँ ल्हानागु पुण्यं सिद्धिबान् लोकप्रिय (सकलया यःम्ह) जुया भाग्यमानि जुइ ।

४) संभिन्न प्रलाप पाप धाइ- उख्ये थुख्ये जुया म्वामदु नातिकुतिया छोखँ बुखँ-- चिकिधंगु तःधंयाना अःखगु खँ वय्तं थ्वइतं कना ल्वाका मिलेजूपिं फाया बोगु पापं, लिपाया जन्मे शत्रुजक आपालं दया, इष्टमित्र बन्धुबर्ग जहान्पिंनं सुंहे मदय्का याकचा जुया दुःख भोगयाना यानागु ज्यानं असफल जुइका च्वनेमालि । थ्व संभिन्न पाप मयात धाःसा सकलें थमं धयाथ्ये बसेदया शत्रु मदया मित्रपिं जक चूलाना शत्रुपिंनं थःगुहे बसे-वया थःगु मनोरथ कार्य सिद्धजुइ ।

चित्त (मनं) याइगु पाप स्वता (३) सोके ।

१) अविद्या (पाप) अहंकार मूर्खता अभिमान मखुगु असत्ययात सत्य खः भापा

याना जुइगु थ्व पापं लिपाया जन्मे दैत्य राक्षस पशु पंछिपिनं जुया वने चा चा हुला दुःखसिया च्वनेमालि। थ्व अविद्या पाप मयात धाःसा सिद्धिदुह्म बिद्वाँन् गुरू जुया न्ह्याथाय् वंसानं सकलया यःह्म मालीकजुया मानेयाका च्वने दइ।

२) व्यापाद पाप– परया मभिं स्वय्गु, परया दुःख खना मन हर्षजुइगु, परया सुख खना मनं दुःख ताय्गु सन्ताप जुइगु। थ्व पापं लिपाया जन्मे सदानं चितासुख मदया मन अथीर जुइका वेय्ताल जुया दुःखजुइ। थ्व व्यापाद पाप मयात धाःसा-- ज्ञान बुद्धि सिद्धिबुह्म जुया भाग्यमानि जुइ।

३) मिथ्या दृष्टि पाप-- नास्तिक जुया खगु दयाच्वंगु यात, मखु मदु धया, मखुगु यात खः मदुगु यात दु अन्धविश्वासे भुलेजुया, सःह्म स्युःह्म गुरूयात निन्दायाना, स्वार्थिह्म मसःह्म मस्यूह्म गुरूयात मानेयाना सत्यधर्म लिउने लाका, असत्य अधर्म न्ह्योनेतया थथ्ये कुट्ठागु भावना याना जुयागु पापं, लिपाया जन्मे वनाथाय् तक मान हीन जुइका यानागु ज्या फुकं असफल जुयानं प्रेतजुया च्वनेमालि। थ्व मिथ्यादृष्टि पाप मयात धाःसा लिपाया जन्मे धर्मदुह्म राजा जुयानं हानं लिपा स्वर्ग भुवने इन्द्र जुया सुखभोग याय् दइ। ।
थ्व समेत झिता (१०) प्रकारया अकुशल पाप, काय वाक चित्त झिता (१०) याइगु तोता-- सुकुशल पुण्य झिता (१०) याय् फेय्केमा।

हानं भयंकरगु पंच महापाप न्याता (५) दु सीके।

१) गुरू द्रोही-- गुरू स्याय्गु २) मातृ द्रोही-- माँ स्याय्गु ३) पितृ द्रोही-- अबु स्याय्गु ४) देव द्रोही-- द्यःया मूर्ति शास्त्र स्यंकेगु ५) भिक्षु द्रोही-- भिक्षु स्याय्गु।

थथ्येहे पंच कषाय पाप न्यात (५) दु सीके।

१) स्त्री हथ्या-- मिसा स्याय्गु २) बाल हथ्या-- मचात स्याय्गु ३) गर्भ हथ्या-- मासंपूर्ण जुइधुंकूह्म मचा ववथय्गु ४) गुप्त हथ्या-- म्हुतुं नाइस्ये खँ ह्लाना स्याइह्मय् सिथाय् छोया म्येपिसं स्याकेगु ५) बिष हथ्या-- मसीक मखंक बिष नका स्याय्गु। थुजागुनं गुबलें मयाय्गु। थुजागु पापं पंचमहापाप यागु तुल्यजुया दुःख भोग याय्मालि। ।

भिक्षु जुइमा गृहस्थि जुइमा चिकिधंगु ज्ञानं क्वेलाइ-- च्वेलागु ज्ञानं तथा धर्मं च्वेलाइ। सकसिनं सोका सन्तोष जुइमा। थथ्ये कंगु उच्चज्ञान न्यना अन च्वंपि सकसिनं थ्व महागुरू भिक्षु खः धका प्रणामयाना प्रशंसा यात। थनंलि सुवर्णवर्ण कुमार भिक्षुया ज्ञान चक्षु प्राप्त जुया पूर्वजन्मयागु खँ लुमना बोधिचित्त ज्ञानं संयुक्त जुल। सन्तान मदया जिमाँ अबुँ सद्गुरूया उपदेश न्यना आविबुद्ध स्वयंभू ज्ञान महायान चैत्यव्रत बुद्धचर्यया ज्या याना म्येपिन्तनं याका दानयागु पुण्यं स्वर्गलोके पुण्य महेश देवपुत्र धायका च्वनाह्म जि दिवाकर महाजनया काय् जुया जन्म कावयाह्म खः धका सीकल। अनं ह्लापायागु कर्मभोगनं याय्-धुन। लिपा कलिया समये थ्यंकनं बोधिचित्त धरेयाना बुद्धपद लाय् फय्मा धका इच्छा-याना थःगु शरीरे च्वंगु पीताम्बर बस्त्र तोया भिक्षु गुरूयात ह्लहलथ्ये धुंका प्रणाम यात।

तत्कारणं म्येगु वस्त्र ह्लापाथ्यें उत्पन्न जुल, हानं तोया दान यात हानं उत्पन्न जुल थुगु तालं सछिक तक ह्लापाथ्यें बस्त्र उत्पन्न जुगु दानयात। थथ्ये दान ब्यूगु कया भिक्षु गुरू थ्याय् मंकातल। सुवर्णवर्ण कुमार भिक्षुं मां अबुपिन्त खँ न्यंका योग्यता पिन्त ह्नंतिनिजो अनच्वंपिन्त दान याकन। भिक्षु गुरू सुवर्णवर्ण कुमार भिक्षुयात पंचाभिषेक पद बिया छगु बांछा पूर्ण जुइमा धका आशीर्वाद बिल। क्षणमात्रं सुवर्णवर्ण कुमार भिक्षु पंचाभिज्ञ पद प्राप्त जुया उगु इले आकाशे पछिथ्यें बोया थाहांवना चाहुला वयन। हानं पीताम्बर बस्त्र वागात सकसिनं लानाकया हर्षयात। । आकाशे थः स्वया सकसिनं थ्व भिक्षुयात प्रणामयात बिस्तारं क्वहांवया थःगु थासे ह्लापाथ्यें बासयात। थुजागु ऋद्धि-बना अन च्वंह्म राजा तया सकलें हीस जुयाच्वन धन्य २ बुद्धचर्यया प्रभाव अत्यन्त गंभीर खः धका नीका राजा सुवर्णवर्ण कुमार भिक्षुया न्ह्योनेवया आज्ञाजुल। ।

हे आर्य पुत्र भिक्षुजु ! थ्व प्रचण्ड मंत्री यात आः सुराबिया मोचन याय्गु माफि याय्गु धका थम धागु बचन खः चिना तयागुनं फने धुंकल-- म्येगु छु याय्गु। माफि मयाय् धाःसा छगु करुणा लंघना याय्गु जुल-- याय् धाःसा थ्वपापि मंत्रीयात माफि याय्गु योग्य मजू। । राजा जुया च्वनाह्म जिनं थ्वइत सासना याय् हे माः। राजां थथ्ये धागु न्यना अनच्वंपि सकसिनं बिन्तियात। भो महाराज ! थ्व पापि मंत्रीयात माफि याय्गु योग्यमजू याकनं सासना याना बिज्याहुँ।

थथ्ये धयाह:गु शब्द न्यना राजां तँ पिकया मिखानं गुलिच्याक कना ह्ला: बुबुस्याना वा कटटटं न्ह्याया कर्मचारि तय्त स:ता धैबिज्याात।

अनाथ मिसायात थमं स्याना छुं दोष मदुह्म सुवर्णवर्ण कुमार यात पा: याना मिसा स्याह्म धका सुरास तया स्याय्त्यन। थ्व महापापि दुष्टयात जिनं बाकितय् मखु:। लोकं धागु खँ नं न्यनेमा राजनीतियाकें राजदण्ड बीहेमा धया मंत्रीया ह्ला: लिउने तया चिका सासना याय्त हानं थिक जुल। थ्व मंत्री ग्याना थररर खाना च्वन। थुगु समये सुवर्णवर्ण कुमार भिक्षु राजाया ख्वा: स्वया बिन्तियात। भो महाराज! जिगु बिन्ति न्यना बिज्याहुँ। राजनीति याकें राजदण्ड बीमागु अवश्य नं ख:। तथापि करूणा तय्मा। छाय् धा:सा-- मिसा स्याह्म धका जित दोषबिया सुरास तया स्याय् त्यन-- जि म्वानाहे च्वन। हानं थ्व मंत्रीजु मिसा स्यात-- मिसानं म्वाना हे वल-- आ: हानं थ्व मंत्रीयात छाय् स्याय्गु। अथ्येया निम्ति थ्व मंत्रीयात मस्यास्ये तोतां भीं जुइ।

मूल

ततो बोधिचित्तोत्पन्न: सुवर्णवर्ण कुसार भिक्षु मंत्रीसकाशं गत्वा
पुनश्चा वदत्। प्रचण्डो मात्य त्राशं माकुरू पाशं मुमोचितम्। इति।

अर्थ

थनंलि बोधिचित्त उत्पत्ति जूह्म सुवर्णवर्ण कुमार भिक्षु: मंत्रीयाथाय् वना हानं थथ्ये धाल। हे प्रचण्ड मंत्रीजु ग्याय्मते धया हानं चिनातगु खिप फेना बिल। तीजक खँ न्यंकल बिस्यूहूं धाय्धुंका राजाया ख्वा: स्वया बिन्तियात।

भो महाराज! ह्लापानं याय्धुन तथा हे लोकपिं! न्यना बिज्याहुँ-- थ्वं यागु याय्हे धुंकल। जिपिं निम्हं थ्वंयाना भिक्षु भिक्षुणी जुइफत थ्व मंत्री जिपिं निह्मसिया कर्ममित्र जुल सकलयाके कोटिवार बिन्ति दु माफि बिया बिज्याहुँ दिसँ। सोक्ये योग्यजु-- थ्व ज्या दान शील क्षान्तिपारमिता ख: महायान धर्म बुद्धचर्य धका सीकि।

मूल

प्रचण्डोमात्यः सहसोत्थाय निष्पलायितु मारब्धः ।

अर्थ

उगु समये प्रचण्ड मंत्री हतासनं दना उख्ये थुख्ये सोया बिस्यू वनेगु मतीतया च्वन, लिपा बेगं ब्वां वना बिस्यू वन । ० । थुगु बेलास सकसिनं वेंय्यात गिल्ला याय्थ्यें हाहाकारं लाय् बुया लिनायंका ज्वना सकलें मुना छक्वालं च्वना थ्वइत दथुइतया गुलिसिनं दाल, गुलिसिनं तुतिं प्यंकल, गुलिसिनं सँ पुल, गुलिसिनं ल्वापाः नका ककुतिल, गुलिसिनं चाण्डाल पापि ख्वाः हे स्वय् मत्योह्म धका बोबिल, गुलिसिनं ख्वाले फुकनं बिल । गुलिसिनं सँ ज्वना इति मिति कंका ख्वालेदाल, गुलिसिनं छंगु बुद्धि छंगु जन्मनं धिकार धाल ।

थथ्ये सासनायागु सह्याय् मफया थ्व मंत्रो बिशब्दं हाला आर्यानन्द भिक्षु गुरूया नाम कया खोल । जितनं रक्षायाना बिज्याहुँ- जि यानागु अन्याय माफि बिया प्राणरक्षा यात निह्मसिनं, जिगु अपराध सह्यात आः सकसिकेनं माफि फोने धया खोया बिन्तियात ।

करूणादुह्म आर्य स्थविरानन्द भिक्षु अन सकलयात संबोधन याना आज्ञाजुल । हे नृप तथा प्रजापिं ! मुख्यपिं निह्मसिनं बोधिचित्त उत्पत्ति याना ज्या याथ्यें सकसिनं यासा उत्तम पुण्य क्षान्तिपारमिता या प्रभाव तस्सकं बांलाइ । । कुकर्म यागु बारे सकसिनं सास्ति याय् धुंकल सह्याना माफि बियाछो । राजां बिन्तियात माफि याय्गु जित दोष लाइथ्यें चों, जिके तँ शान्त मजूनि थ्वइत सासना याय् धुनेवंतिनि जिके तँ शान्त जुइ । राजां यथ्ये धाःगु न्वना भिक्षु गुरू राजायात बोध जुइगु खँ कना बिज्यात ।

भो नृप तथा सकल लोकपिं ! ताःहाकगु ज्याखँ याय् म्वाल । थ्व मंत्रीं कुकर्म यागु ज्या बिफल जुया थुपिं निम्हं रक्षाकारो जुइ धुंकल । ज्ञानिगुणि योगीपिसं क्रोध तोता क्षान्तियाना बने तपयाना मोक्ष लाभ याइ । वथ्यें आः सकसिनं सह्याना क्षान्ति यासा सकसितं कल्याण जुइ ।

मूल

नच क्रोधसमं पापं नच क्षान्ति समंतपः ।
नच मिथ्यासमं मूढं नच द्वेष समं भयम् ।

अर्थ

क्रोध व हिंसा समान पाप म्येगु मदु- क्षान्ति खः सहयायगु समान तप म्येगु मदु । मिथ्या दृष्टि खः मूर्खबुद्धि समान असत्य कर्म म्येगु मदु द्वेषभाव समान लिपा थःत शत्रु भय जुइगु म्येगु मदु । । थथ्ये धागु सत् बचन न्यना क्रोध (तँ) शान्त याना हानं राजां बिन्तियात । भो गुरु ! थ्वयात माफि बिलकि जित लोकं छु जक मधाइ लोकेनं लोयके मा । राजां थथ्ये धाबले सुवर्णवर्ण कुमार भिक्षु न्ह्योनेवना राजायात खँ न्यंकल । भो महाराज ? थ्व मंत्री जिपि निह्मसिया कर्ममित्र जुइ धुंकल धका बिन्तियाय् धुन । हानं थ्वैत सासना याय्गु योग्य मजुल । लोकं छुधाइ छुमधाइ लिपा लोकं थ्व खँ सीकाहे अवश्य काइ । क्षान्तिपारमिता याकनं सीका क्षमाचर्य च्वना माफि याना बिज्याहुँ ।

थुगु इले काशी सुन्दर भिक्षु न्ह्योने वया धाल । भो महाराज ! यागु याय् धुंकल थ्व पापीयात स्याय्गु ज्या तोता माफि याना बिज्याहुँ । छह्म पापि जुइवं सकलें पापि छाय् जुइगु जिगु नं सहस्र बिन्ति दु ।

थथ्ये बिन्ति यास्येलि राजां बिचार याना भिक्षु गुरुया ख्वाः सोया बिन्तियात ।

भो आर्य भिक्षु गुरु ! माफि बियेवं थ्व हानं म्येथाय् वना कुकर्मयाना म्येपिन्तनं दुःख बोफुः । उकीं थ्वैतनं भिक्षुयाना बुद्ध चर्य याका ल्युल्यु यंका बिज्याहुँ । थ्व भिक्षु जुइह्मां धालकि थ्वैत मोचन यानां भोंजुइ ।

राजां थथ्ये तँ पिकया धागु शब्द न्यना ग्यागुलिं ह्मः खाका भूमीस ग्वारातुला प्रचण्ड मंत्री मूर्छाजुल । हतासनं वया सुवर्णवर्ण कुमार भिक्षुं थे:पुनाथन, काशीसुन्दर भिक्षुं लः तोंका चेतना दय्का बिल । राजां ख्वाले ल्वापा नका पति तःस्वाका आः छं थुमित छुः धाय्मागु खः धाः धया हकल । । जिगु अपराध दक्व क्षमा याना बिज्याहुँ

धया राजाया पालि भो:पुया, प्रचण्ड मंत्रीं ह्मानं सुवर्णवर्ण भिक्षुयागु तुति भो:पुया बिन्तियात। जिनं तस्सकं द्वेष भावं मखुगु अकर्तव्य यानागु खः माफि बिया क्षमायात धंन्य छपिं खः जित ह्मानं रक्षायाना बिज्याहुं । । ह्मानं काशीसुन्दर भिक्षु याततं तुति भो:पुया बिन्तियात। जि कामी जुया मोह जालं तोपूगुलि भापिइ मफया अकर्तव्य अपराध यानागु फुकं माफि बिये धुंकल ह्मानं जित रक्षाया धया अनच्वंपि सकसितं ख्वा: स्वया बिन्तियात । । हे लोक जनपिं! जिनं यानागु अत्याचार (अपराध) खः। थ्व फुकं लोमंका जित मस्याकेगु ज्या याना बिज्याहुं सकलयाके क्षमा फोना सकसितं नमस्कार युगु समये राजा प्रजा सकसिनं क्षमा धर्म ह्मसीका थ्व मंत्रीयात माफिबिया तोता बिल ।

अनंलि लिपा राजा व थ्वहे मंत्रीनिम्हं आर्य स्थविरानन्द भिक्षु गुरूया शरण वना सम्यक संबुद्ध भगवान्या ज्ञान ह्मसीगु प्रव्रज्याव्रत बुद्ध चर्य धारण यायगु फोना राजा मंत्रीनिम्हं भिक्षुजुया प्रव्रज्या व्रत धरेयात ।

थनंलि युगु शमशानं प्रस्थान जुया आकाशमार्गं थ:गु थासे थ्व महाभिक्षु गुरू लिहां बिज्यात। म्येपिनं थ:थ:गु थासे सकलें लिहांवन ।

सुवर्णवर्ण कुमार भिक्षु ऋद्धि पराक्रम क्यना थाय् थासे धर्मोपदेश बिया प्राणिपिन्त बोधयाना उगु समय यागु आयुः पीद्वल (४००००) बर्ष म्वाना निर्वाण ह्मसीका क्रमथ्यें धन्ह ह्मापाथ्यें स्वर्गभुवने वास यावन ।

अनंलि काशीसुन्दर भिक्षु तथा राजा मंत्री भिक्षु जूपिनं थ:थ:गु आयुः भोगयाना देहतोता कर्मानुसार वास यावन ।

थुगु प्रकारं श्रावस्ती नगरे बिज्याना शाक्यमुनि भगवान् बुद्धं शारिपुत्र महामौद्गल्यायण आनन्द काश्यप सुचेतन तथा म्येपिं भिक्षुवर्ग सकल मुंका सभा लोकपिंगु ख्वा: स्वया उगु समये सुवर्णवर्ण कुमारं क्षान्तिपारमिता ह्मसीका क्षान्ति धर्म च्वना अन भोग याना वन धका धर्मोपदेश बिया बिज्यात ।

थथ्ये आज्ञा जुगु खँ न्यना सकल सभा लोकपिसं धंन्य भगवान् शाक्यमुनि बुद्ध धंन्य

सुवर्णवर्ण कुमार धंन्य काशीसुन्दर भिक्षु धका प्रशंसायाना भगवान् बुद्धयात प्रणाम याना च्वन । ० ।

× × ×

थन ह्नानं सुवर्णवर्ण कुमार यागु पूर्वजन्मया खँ सोके

उगु बखते आनन्द महाभिक्षु दनावना भगवान् बुद्धया आश्रम चाहुला तुति भोःपुया न्ह्योने च्वना पुलिचुया थुगु प्रकारं बिन्तियात ।

भो भगवान् सकलया छुं मती संदेह जुयाच्वंगु छगु खँ बिन्तियाय् त्यना । लुं समान शोभायमानगु वर्णया शरीर, करूणा व शान्तिया पराक्रम नयना सहयाय् फुह्म थ्व सुवर्णवर्ण कुमार भिक्षु जुया लोके तःधंगु कीर्तिया पुसा पित ।

ह्नापा थ्वं सुख दुःखया अनुभोग याना छु पुण्य यानावल । बिना पुण्य यानावगु मदय्कं थुजागु करूणाया ऋद्धिनयने फइमखु सकलया थ्व खँ न्यनेगु इच्छा दु ।

आनन्द भिक्षुं थथ्ये बिन्तियागु खँ न्यना ध्यानं लुमंका भगवान् बुद्धं आज्ञा दय्का बिज्यात । सकसिनं एकचित्त याना न्य ।

ह्नापा सत्ययुगे बिपश्चि भगवान् बुद्धया पर्याये, गुह्मजा बिपश्चिनाम तथागत लोकविद् अनुत्तर पुरूष दक्वया सारथि शास्ता देव मनुष्य गणपिं सकलया भगवान् बुद्ध गुरू- बन्धुमती नाम तःधंगु नगरे छगु बांलागु बिहारे आपालं शिष्यपिं मुंका बिज्यात ।

उगु बखतस बन्धुमती देशे कर्ण नाम महाजन छह्म दु थ्वया छन्हु थःगु जाती कुले लोह्म सुन्दरी रूप सुभद्रा नामस्त्री छह्म विवाह याना सुख भोगं काल हना च्वन ।

छुं समय बितय् जुस्येंलि थ्व स्त्रीया गर्भवती जुल- थ्व महाजनं आपालं बंजालपिं मुंका समुद्रान्त पारयाना व्यापाद या वनेगु ज्या चिन्तना यात । स्त्रीनं बिन्तियात, भो स्वामी ! छाय् हताय् चाया परदेश वनेगु । जि न्हेलादुह्म गर्भवती स्त्री तोता बिदेशे तापाक भ्रमण जुइ म्वानि । छेँ संपत्ति यको दु नय् तोने पुने तियेगु छुं धन्दा मदु आः

थथ्यें बिज्याय् मते वनेहे मासा जि मचाबुइ धुंका जक बिज्याहुँ।

स्त्रीनं थथ्ये धाःगु खँ न्यना भातह्मसिनं धाल, अरे प्रिय स्त्री, छं धागु खँ खः। आपालें लुं वह नवरत्नादि मोगु थिक याना तय् धुन आः थथ्येंवंसा यको लाभ जुइगु खने दु लिपालाके मजिल सोला वा प्यलाजक बिस्तार जुइ। बस्तु फुकं बिक्रीयाय् धुनेवं याकनं छेँ व्यंक वय् छं छुं धन्दा काय् म्वाः। जित गनेमते भिगु ज्या खः धया मामागु बस्तु ज्वंका मंगलयाना कर्णमहाजन परदेश गमन जुल।

ववं निला पुला वस्येंलि व्यापादं आपालं धन लाभ जुल– बस्तु बाकि जूगुलि फुकं मोधुंकाजक छेँ वनेगु मती तया वन। छगु नदी थ्यन द्वंगास च्वनावंबले दथुइ थ्यनेवं (काल बायु धाइ) गोः फय् तसकं वया द्वंगा फुकं फसंब्वाका क्वे यंका ब्यूगुलि बंजापिं च्वनावंगु द्वंगा फातापुला नदीस कुतुंवना सित शरीर बिपत्ता जुल बस्तु धन संपत्ति नं फुकं लखे कुतुंवना फुत। । थः च्वना वनागु द्वंगा छगु क्वे थ्यंका बलात्कारं माझीं जतनयाना पार तरेयाना बिल। माझीं बिन्तियात, भो सार्थवाह! जिगु दोषमखु गोःफसं यागु खः छपिंगु भाग्यं बचेजुल म्येपिं फुक्क गनंगन जुल– आः जिगु दस्तुर नं काय्मखुत जि तापाक लिहां वनेमानि जि पासा माझिंपिनं सित। अन थन धाय् मफुत छुयाय्गु खः धया माझी माथाय् वन।

कर्ण महाजन याकचा जुल छयाय् सिमाक्वय् च्वना याकचा खोयाच्वन। अहो जित गुबोगु बिपत्ति जुल। लाखं मयाक संपत्ति ज्वनावयागु लखे कुतुंवना फुत, नापं बोनाहयापिं पासापिं (बंजात) नं नदीस कुतुंवना बिपत्ता जुल। धिकार जिगु भाग्य आः जि याकचा गन वनेगु गन च्वनेगु स्वंगु शरणेवना कल्याण जुइगु। नेगु तोनेगु च्वनेगु थाय् गन मालेगु नुग्ले छेँ वनेगु।

गर्भबतो कलानं गंक परदेश वयागु बिफल जुल हाहा हे दैब जि छाय् वल। छेँ गथ्ये ब्व खँ छोय्गु- जिगु दुःख ब्व खँ सिलकि जि स्त्री जक मखुः बोनाहयापिं पासाया जहानपिं सकलें गुलि बिलाप याइगु जुइ थथ्ये हाला नुगले ह्लाः तया कर्णसार्थवाहं बिलाप यात। बहनी जुल खुंत प्यह्म वल छ सुः धाल कने मलावं छुं भतीचा म्हेदुगु निग प्यंग हेरा बुगु नं लुतेयाना यंकल सुथे जुल न्हकुतिया फ्सुका तया च्वन।

थ्वहे बेलाय् छें रात्रिस (कार्तिक पुन्ही चान्हे) सुभद्रा महाजननोया मचाबुल १८ प्रकारया अलक्षणम्ह काय्मचा। गुगु प्रकारया १८ अलक्षण धा:सा। १) कपिल केशा– माकयासँथ्यें सीस्ये च्वंगु २) स्थूलंच पांशु: छ्यों त:गो ३) खर्बुजैक मस्तकं– खर्बुज फलथ्यें जागु शिर ४) द्वि अंगुल व्यायाम मावं- निलंगु जकगु कपा ५) सिंहोवक्र– सिंहया ख्वाथ्यें ला स्येकुंगु ६) भृकुतिश्च नासा-- न्हाय् पतचिगु ७) कपिलाक्षं-- माकया मिखाथें चिकिगोचा भुयूगु ८) कपोल गह्वलं– न्हकु गा:वंगु ९) गज शूल्यंच– किसियाथ्यें ब्वाचुगु छ्याकगु छ्यंगु १०) स्थूलोदर– प्वा: तगो ११) ग्रीवं बामन– मनचा चीब्या १२) हृदयोच्च- नुगपा द्व थ्या १३) दीर्घ बाहु– बोह द्व थ्या १४) षट्दीर्घ भुज-- ल्हा:पु ताहाक १५) तथैव पादौ-- पालिनं निपां ताहा चिकिब्या १६) अदीर्घोसौ स्थूलोदर-- ग्वारांचिगु प्वा: १७) ताभिउच्च-- त्यफु द्व थ्या १८) लिंग दीर्घ-- पुरूषचिन्ह ताहाक। ०।

थुजाम्ह काय् जन्म जूगु खना मांम्ह तथा अनच्वंपि अहो थ्व बालक गुजोम्ह जन्म जुल धिकार धका ख्वा: खिउँका स्वयाच्वन। उगु इले अलक्षणम्ह मचा जन्म जूगुलिं अकस्मात् थ्व महाजनया छें छचाख्यलं मीं नया गंगु सिं छोय्थ्यें भयंकर रूपं मि च्याना वल।

छें कोथाय् च्वने मजिया नकतिनि जन्मजूम्ह काय् घे:पुना महाजननी म्येपिनं छेंनं पिहांवया न्ह्योनेसं छगु फलेचास च्वना छें मीनगु सोया च्वन।

अहो आ: जक धुनका मचाबुल उजोम्ह अलक्षण बिरूप। भात परदेशे छें मोनल नय्गु त्वनेगु गनंगन छें च्वने मजिल जित गुजोगु बिपत्ति जुल हा हा हे दैब धका खोया च्वच्वं सुथेजूबले छें, संपत्ति दक्व भस्मयात अग्नि देवतां। । मचाबूम्ह मिसाया शरीरे च्वक जक बस्त्रजुया थ:गु पतासि बात्वा खुना लासायाना बात्वा पतासि मचायात ईचा बस्त्र फांगा तया त:च्वतं बिलापयात। सकलें वया सोवल मिखाय् ख्वबि मर्वापं सुंमदु गुजोगु दु:ख जुल थ्व महाजननीया धका मती दु:ख जुइका च्वंपिं, गुलिसिनं थ्व बालक अलक्षणम्ह जन्म जूगुलिं थथ्ये उत्पात्त जुल धापिं। थथ्ये अनेक तालं खँ ल्हाना सोयावंपिं सोवपिं दयाच्वन।

मचाबूबले कोथाय् च्वंपिं इष्टमित्र दिदि अजिमां धापिं सकलें ग्याना बिस्यूवन । मक्ति दुम्ह प्रेष्यादारिका धाम्ह दासी जुयाच्वंम्ह मिसा छम्हसिनं थ:गु छेँ वना नेगु बस्तु कयाहया मचाबूम्ह महाजननी यात नका त्वंका मतोतुस्ये बिचार यात ।

बन्धुवर्ग थ:थितिंपि वया बिचार यावल महाजननीयात खँ न्यंकल । थ्व बिपत्ति जूगु कारण छं बुइकाह्म काय् अलक्षणह्मसिगु प्रभावं अमंगल जुया छेँ थथ्ये अग्नि उत्पात जुया संपत्ति छेँ दक्व भस्म जुइक अग्निदेवतां नल । आतक नं मि च्याना च्वनतिनि छेँ वनेह्मापि सुं मदु । छ फोगों जुल छुयाय्‌गु आम मचा भिम मखु वाय्‌यंकूसा भिजुइ सिनांवंसानं असल जुइ । आम मचा त्याग या थ्व मचा दतले छन्तजक मखु थ्व देशेनं अमंगल जुइ ।

थथ्ये धागु खँ न्यना हिहि: लना हिकु हिकु कया कपाले नुगले दाया थ:गु सँपुया ह्ला: बुबुस्याना हे दँव ! जि स्वामी गुबले थ्यंकवइगु याकनं थ्यंक वय्‌मा छँया गति थ्वहे ख: आ:तकनं छुं खबर मवनि थुजागु बिपत्ति दु:ख स्वंतनं मजुइमा धका कष्टं बिलाप याना मोंनगु छेँ स्वया च्वन । प्यन्हु दस्येंलि मि सिनावन ।

मचाया पि: प्रेष्यादारिकानं मागु थासे वाय्‌यंकल । गुरू पुरोहित वया धाल महाजननी छंगु छेँ छुं मन्त बालकयात थ्यंका नामकरण याय्‌मागु मनंग्वया ज्याया छं हे नाम छुनाति लिपा छंभात वइबले मागु ज्या जुइ धयावन । खुन्हु दस्येंलि माह्मसिनं बांमलाह्म जुया विरूप कुमार धका नामयाना दुरूतोंका सुनानं छुं बीहगु दुसा नया घोरयाना च्वन । लछि पुलावस्येंलि चान्हे न्ह्यो मव प्रेष्यादारिका नाप खँ ह्लात । प्रेष्या ! पासा छ धंन्य ख: छ छह्मसिनं जित बिचार मयागु जूसा थ्व मचानं जिनं सीधुंकल जुइ । गुलिसिनं थ्व मचा त्यागया धाल गथ्ये त्याग याय्‌गु- सुनां काइ गन वांछोय्‌यंकेगु ।

जि बेश्या जुया त्यवकया बुइकाह्म थ्व बालक मखु: छुयाय् माँ अबु थ्व बालक स्वह्मसिगु कर्म भोगं अलक्षणह्म जन्म जुल थ्व बालकयागु प्रभावं छेँ दक्व संपत्ति भस्म जुल धाल । लाखं मयाक लुं वह हेरा नवरत्न ज्वना बंजा पासापिं नापं ब्यापाद यावंह्म जि स्वामी छेँ थ्यंक वइबले थ्व छेँ संपत्तिदक्व भस्म जूगु हानं बालाक न्हूगु छेँ वय्‌का च्वने ।

व्यापादं लाभ जुइका वइबले ह्लापाथ्यें भाग्यमानि जुइतिनि । छंगु गुण जिनं तोत्येमखु: थ्व बालक जिगु लाहि ख: म्येपिनि बांमलासानं जिपुता जित बांला । थथ्ये धया दु:ख जूगु सहयाना चवन । सुथेजुल स्नान धुंका प्रेष्यादारिका थ:गु छेंवना छुं वस्तु नेगुहया मालिकयात नका बिचार यात ।

कन्हेखुन्हु छें वंबले दाजु किजापिसं प्रेष्यायात थथ्ये धाल । अरे वयहें मेजु ! जिमिगु खँ खंन्य फ्रींपिनं गरीब ख: छंस्यु व महाजननी मखुत वइगु पाख्यें छन्त कल्याण जुइमखुत वइत नकेगु बिचार यायगु वइत छें बोनाहयगु ज्यायायगु तोति । अलक्षणह्म काय् जन्म जुइवं अग्नि कोपजुया दक्व भस्म यात मालीक धका छें बोनाहइ फ्रीगु छेंन भस्मजुइफु: ।

छनं सोया खना छह्म मिजं लिस्ये हुँ लिपा छ भाग्यमानि जुइ-- थ्व खँ मन्यन धा:सा छन्तनं थन छें दुकाय् मखु: थथ्ये धया पितना हल । महाजननीया नय् पित्यागुलि छुं बस्तु नेगु हइ धका आशायाना चवन ।

मिखा बुबुस्याना खोबि वय्का वह्म दाशी खना छाय् छु:जुल धका न्यन । हिहि: लंका दाजु किजापिसं धयाह:गु खँ कन मचाबूह्म निरास जुइका ह्लकु तिया फ्सुका तया खोबि वय्का काय् घे:पुना दुरूतोंका मचायात छ्यनेपिया खोल प्रेष्या दासीनं अलग चवना खोल ।

जि माँ अबु मदुसानं जि दु धया धुकुति छोया म्ह्याय्थ्यें नका तोंका पुंका पत्यार यानातम्ह मालिकया गुजागु दु:ख जुल । अप्सरा तुल्य सुन्दरीम्ह-- नस्वागु चिकं इला बांलागु स्वां शिरे छुना रत्न मोतिया तिसांतिया बांलागु भिंगु वस पुना य:गुतक नया म्येपिन्तनं बिया दाता जुया चवंम्ह महाजननी मालिक जि माँ तुल्यम्ह या गुजागु अकस्मात-या दु:खं पीडजुल जितनं छें वय्मत्ये धया दाजु किजां पितना हल आ: जि गनवनेगु गन च्वनेगु हे दैव ! धया प्रेष्या दासीं तच्वतं बिलापयात ।

महाजननी धे:धे: चुइक दनावना थ:गु दु:ख छख्येछोया प्रेष्यायात हेकल । छ म्ह्याय् समान ख: जिगु दु:खसोया खोल खोय्मते । जि स्वामी महाजन छं अबु समानह्म ख:

बाछि लछि थ्यंक वइ आः निन्हु प्यन्हुनं थ्यंक वय्फुः । बिस्तारं ह्लापाथ्येंजागु ऐश्वर्य जुइ तिनि खोय्मते धीरया घया दासीया ह्लय्घेःपुना थःनं धीर याय् मफया बिलाप यात ।

मालिक खोगुलि प्रेष्या बुलुहुँ दना मखोस्ये मालिकयात घेःपुना हेका निम्हं खोय्गु दित । निह्मसिया सह्लायात आः थथ्येजक च्वनानं मजिल, महाजननीनं धाल-- जित तोता छ गनं वनेमते जिभात थ्यनि ह्लापाथ्यें सुख जुइतिनि छु धन्दा काय्म्वा छन्तमागु ज्या याय् ।

मालिकं थथ्ये भरोसा ब्यूगु न्यना मन धीरयाना च्वन । मीनया भस्मजूगु थासे म्वाथगु काप थाय् थासे मिलापु सिं धंका खाया भुतु दय्का सुनानं बीहगु नया गुबलें लः मात्र तोना च्वंलाना गंसी बिरूप जुइका पो पोरींतथ्यें च्वना जीविका याना च्वन ।

लछि प्यला खुला दछि निदं प्यदं खुद पुलावन भातयागु खबर छुं मव-- परदेश वंह्म भात छु जुल छाय् मवगु छुं हे खबर मदु बंजा पासापिनं छह्महे लिहांमव सुइके न्यनेगु गन च्वन सोके मफु थथ्ये बिलंब जुइ मदु । गर्भवतीह्म कला तोतावंह्म मचा खुदं दय् धुंकल आःतकं लिहां मवनि छुंया गति थ्वहे खः नय्गु पुनेगु छुं मदु च्वनेमाल थुजागु थासे सिना वंसानं जिल छाय् म्वानाच्वनेगु घया स्वामी लुमंका हे देव कुलदेवता हे भगवान् प्रभू घका ह्लाः बुबुस्याना थःगु नुगले दाया तच्वतं बिलाप यात ।

काय् बिरूप कुमारं माँ माँ घया ह्लय् घेः घेः पुना खोल । दासीनं ग्वारातुला खोल । लें वपिसं खन नुगः मछिका थःपिके दुगु ध्यबा, अन्न, वस्त्रबिया खोय्मते छुयाय् दुःख जुल खः ।

भातं कमाय्याना बंजापिं नापं छें थ्यंक वइबले थुगु दुःख मदइ । महाजन रत्नाकर थ्यंक वन जुइमा उकीं ढिला जुल खैः हताय्चाय् मते धीरयाना च्वं घया वनीगु ।

नय्गु च्वनेगु पुनेगु मदया दुःखिपिं सः मुक खोय् धुंका काय् मुलेतया कसुका तया दुःख प्रकटयाना खँ ह्लात । लोकं घागु खः दया दुपिसं बिया थकुगु दुथ्ये पुथ्ये ज्वरेयाना नय्माल थौंजा नय्गु दत कन्हे छु नय्गु आः कौंपिं निह्म नापंवना फोंवने धया हलिचा

(चायागु) थले मिलापु सि च्याका फोगी स्वभावं बुका स्वम्हसिया नया दिन वंकल। कन्हेजुल चायागु थल गोपस लः हया दायका त्वन-- कायनं नय् पित्याना ह्लाः चुचुप्याना माँ माँ धया हालाच्वन नेगु कयाहय् संकच्व न्हैः अया हेका काय् तोता दासी नापं चायागु थल ज्वना महाजननी फोंवन।

छह्म साहु याथाय् वना जिगु अबस्था थ्वहे ख दया कृपा तया बिज्याहुँ धाल। उगु छेंया मिसातय्सं थ्व महाजननीनं अथ्ये धया फोंवगु खना अहो गुजोगु जुल सोसो धया नुगः मछिक्का लक्ष्मी समानह्म मिसां फोंवल फ्वासं तले धया यंका मानेयाना नकेत्यन।

फोंवह्मस्यें धाल- थन च्वना नया च्वने ह्माल जिमि जक नयां छुयाय् काय् ह्यांलाइ निघा जूसा दानयाना बिज्याहुँ ज्वनावने। मिजंतेसं धाल खः नय्गु बियाछोय्। सकसिनं धाल अलक्षणह्म काय् जन्म जूगुलि माँया दुःखजुल अबु परदेशेवंह्म लिहांमवल ह्लिह्लि जा बोफइ मखुः प्यन्हु न्यान्हु दय्वं छक वा तर छं बिरूपम्ह काय् वोना वय्मते जिमिगु छें नं मिनया भस्म जुइ जिपिनं दुःख जुइ- थथ्ये धया नेगु बियाछोत।

हानं म्येगु थासेवन अथ्येहे धया छुं अन्न इत्यादि ब्यूगु कयाहया छें वया मामागु तालं याना स्वम्हसिया नल। थुगुतालं फोना नया जीविका यागु काय् च्याद दत तथापि भात छें मथ्यंनि।

छन्हु सुथे काय्यात मांम्हसिनं धाल- हे कुमार! छनं छक थौं फोनाहति धया चायागु थल (मिलाचा) छग बिया छोत। माँया खँ न्यना बिरूप कुमार फोंवन।

कयाले च्वना च्वंपिसं हूं वम्ह बिरूप मचा अलक्षणम्ह ख फोगु छें द्वहां वइ छें मीं नइ दुकाय् मज्यु धया लुखास खापातिना सुनानं दुमका। छम्ह निम्हस्यें दयातया विहांवया बोहल फुवाचाय् जायक दत न्यासिचाया लिहांवल। । छथाय् लें म्हिताच्वंपि मचात प्यम्हसिनं थ्व बिरूप कुमारयात आम छुः कयाहयागु धया छम्हसिनं च्वानाछोत, छम्हसिनं तुतिं प्यंकल, छम्हसिनं दाल, छम्हसिनं लिउने पाख्यें गपते ज्वना वेगं च्वाना जुकछोत। भूमीस जूवना कपाले घाः जुया हिवल मिलाचानं तःज्याना बियाहगु अन्न फुकं वात वागु सिना मकास्ये तःज्यागु थल ज्वना माँ माँ धया खोयावल, हि सोसो वय्का

खीयावम्ह काय् खना मांम्हसिनं घे:पुना मुले तया छु दलला धका न्यन।

म्यह्मसिनं यानाहगु खँ कन मांम्हसिया नुग: मछिना खोबि वय्का कपाले हिवगु हुया काय्यात ख्वाले पितु पिया तुति उसि उसि याना धाल। बिरूप अलक्षणह्म जूसानं जि बुइकाह्म काय् जिपुता ख: अबु ह्मसम्पूनिह्म छँ मबु नेगु मदया फोंवह्म मचायात सास्तियाना भिक्षापात्र त:ज्याक छ्छाक नेगु अन्न सितिवंक च्वाना म्यंका दायाहल।

थुमि जय जुइमा पुता खोय्मते छं अबु महाजन ख: यकोबंजा पासापिं नापं रत्नाकर थ्यंकवना यको धन ज्वना कन्हे कंस थ्यंक वइबले थ्वछें त:खा जुइक दना व्यापाद याइबले छनं महाजन जुया लिपा सुख जुइतिनि। खोय्मते छुयाय् फोत त:धंगु दशा जुयाच्वन थ्व फोगु कर्म भोग ख: आ: छन्त फोंके छोय् मखुत दुथ्ये पुथ्ये नया च्वने पुता धया ई ई पना खोल।

काय्नं मांयागु ख्वाले पितु पिया धाल, मां खोय् मखुत छनं खोय्मते जि अबु ह्म मस्यु अबु गथेचों छाय् मां तोता परदेश वंगु गुबले वइगु आ:तकं छाय् मवगु गुबले वये धयावन मां- काय्नं थथ्ये धया न्यंगुलिं फन् ई ई पना खोल। दासीनं घे:पुना हेकल- उगु दिने गनं भिक्षाका मवंस्ये सोह्मसिया मामाथ्ये याना नया सन्तोष जुइकल। ०।

थन परदेश वंह्म कर्णमहाजनया खँ सोके

परदेशे च्वंह्म कर्ण महाजनया बिपत्ति थमं बोना ह्यापिं बंजा पासापिं फुकं धन संपत्तिनं दवव लग्वे कुतुंवुना प्राण बचे जुइका च्वंह्म ख:। याकचा जुल छु भतीचा थ:के बाकिदुगु धन खुं लुतेयाना यंकल छँ वय्गु समर्थ मन्त असहाय जुया गन वनेगु स्वैगु शरणे च्वनेगु जुल।

गनंवंसा सुनानं पत्यार मयात मनेकं शरीर बलाइ मखु नेगु मदु बास च्वनेत सुनानं थाय् मबिल ह्याय् पुनेत वस्त्र पुनातयागु मात्र हाकुल जीर्णजुया च्वन म्हस्यूपिं सुं मदु गंसी जुइका थ्व महाजनं भिक्षा फोनानल। भिक्षु महात्मा साधु मखु फोना नइम्हसिया मान हीन जुइ। अथ्ये जूसानं थाय् थासे भ्रमण जुया सत देवालये गनं फलेचाय् बासयाना

फोना जीविका याना जुया च्वन । गंसि जुल लुसि सँ ताहाक म्हय् खितिदत लँ हाकुस्ये च्वन गनं होगं जि गुबले गथ्येयाना छँथ्यंकेगु हे देव भगवान् ! थुजागु दुःख छँ च्वंम्ह कलानं सिलकि गुलिजक खोइगु जुइ ।

हानं बंजा पासापिनि जहान्‌पिनं सुंक च्वनीमखु: । गर्भवती कला तोतावया मचाबुल काय् अथवा म्ह्याय् इत्यादि छुं स्यूगुनं मखुत । सुनां भरोसा बियो जित छँ थ्यंका बीगु खः । अहो जिगु जन्म धिकार-- गुलितक थथ्ये जुइतिनिगु नेगु च्वनेगु पुनेगु मदु सुनानं दया कृपा मतल गनंवंसा खुंला वेंय्‌ला धका थन च्वने मते हुँ नं धया हइगु जुल । वनाथाय् तक कर्ण महाजन बिज्यात ख्रांल धाय्‌का सकसिनं मानेयाका च्वनाम्ह थन वया फोना नेमाल हाहा गुजागु दुःखया बेदनास लात धया खोया चाहुला जुल ।

थुजागु तालं च्यादतक भ्रमण जुया छथाय् बास याबले छम्हसिनं करूणा तया न्यन छ सुखः धाल । थःगु बन्धुमती देश नाम कना जि छँ वनेत थाकुया च्वन धाबले- छुं भतीचा नेगु बिया छ थनं हुँ याकनं थ्यनि धया लँ क्यना बिल ब्यः बचन जुइमा धया नमस्तेयाना उगु थासं वल प्यन्हु दुबले बन्धुमती देश खनेदत । सन्ध्याइ जुल छथाय् चिकि धंगु छँ द्वहांवना बिन्तियात । जि छम्ह दुःखि खः खुं लुच्चा वेंय्‌मखु: कन्हे सुथे छँवने थन चछि बासयाय् धाबले-- छंगु नाम छु धका न्यन नामकन म्हमस्यु तस्सकं दुःखिख्वाः थनच्वं धया बासतल ।

छँ थुवातय् बहनीसिगु नल बास च्वंम्हयात धाल छुयाय् जिपिनं गरीब थउँ माय् ओ छुना छुं लुसातया नयागु जुया त्यंगु ओ निपा दनि नयादिसं धयाबिल । लेःताल कया सुवाबिया ओछपा नय् धुंकल । मतीतल कन्हे छँ थ्यनीगु रीक्तहस्त (खालि ल्हाः) याना छँ द्वाहां वनेमत्य । लाखं मयाक संपत्ति ज्वना परदेश वना वयाम्ह खः छुयाय् थुजागु दुःखजुल-- थ्व ओछपा लुँपाय् समान याना छँ द्वाहांवने । थथ्ये मतो तया मनस्ये तल । कलायात-- दुःखया खँकने थउँ चछिया गरीप जि जुल कन्हे छँथ्यनिगु अवश्य खः जि कर्णमहाजन धनिम्ह (साहु) खः कोथाय् च्वना मागु खँ ल्हाना सन्तोष याय् । साहुनी जि स्त्रीया ख्वाः स्वय्‌गु काय् अथवा म्ह्याय् जन्म जूम्ह न्ह्योनेतया लासाय फेतुना महाजन जुया ज्यायायेगु दिन कन्हे निस्ये जुल धका मन हर्षयाना बासयात ।

कःहे सुथे जुल विदाकया ओ छ्पा ज्वना वन ले थमं म्हस्यूपि छम्ह निम्ह नापलात थः विरूप जुगुलि सीका छुं मघास्ये ववं बागमती (तीर्थे) थ्यन शरीर शुद्धयाना बुलुहुँ वंम्ह ह्लिने थःगु छेंववसं थ्यन छें मदया फुले जुइका उथ्ये थुथ्ये सोया लिधुः थिधुः जुया च्वन ।

थुखुन्हुया सुथे विरूप कुमार सुनानं स्वयेमयेका थुजागु अपा चा घांय् ह्लाय्कं इत्यादि दुगु थासे म्वायगु कापया पर्जा खायातगु थासेच्वना नयेमखंका पित्याका च्वनेगु धिकार सिना वनेगु मती तया वयबे जि छकः वने न्है धका माँयाके न्यना अबुं दयेकातगु वयबे वना अँमा सिमास गया थःथमं कुतुंवया मूर्छाजुया च्वन थ्व माम्हसिनं मस्यु ।

छें थ्यंक वम्ह कर्ण साहुयानं थःगु छें मखना थ्व थासे हाकुस्ये खितिथागु म्वायगु लनंफिना गंसिपि मिसानिम्ह नाप च्वना चा आपा या द्वंय् फेतुना च्वंपिदु । गनं म्हायकं घाँय् बुया च्वंगुनं खन जवे खवे लकमनं स्वत मिलेजु बांलागु थःगु छें मखना अलमल जुइका लिपा जिगु छें थनहे लः छें घासामदु कला म्हमसिल फोंगोथ्ये च्वंपि मिसात निम्ह निभा पानाच्वन । थन गरथ्येस्येचों जिगु छें थन मखुथ्येनं चों । थुमिके न्यना सोये धका चा अपाया द्वे थाहांवना न्यन ।

अरे वयहे मेजुपि ! थन कर्णमहाजनया छें गुथाय छिपिसुः ! थथ्ये धागु न्यनेमात्रं अनच्वंपि मिसात निम्ह दना ख्वाः सोत । म्हमस्यु दुःखिम्ह सँ लुसिताहाक खितिदुगु जीर्ण वस्त्रंपुना गंसि जुइका वम्हजुया थः भात धका म्हमसिया च्वन । । तार्उतिं स्वया धाल– छ मु फोंवयाम्ह जुसा जिमिगु गति थ्वहे खः भिक्षा बीगुमदु म्येथाय हुं । कर्ण महाजनया छें थ्वहे खः छुयाय महाजन परदेशे फाम्ह आःतक छुं खबर मवु सितनं मस्यु म्वानिनं मस्युः बंजा पासापिनं छम्ह हे लिहां मवनि साहुया नाम कया छ वल छं स्यूला महाजनयागु खबर छु दुः । थथ्ये धागु खँ न्यना मतोचा फुलेजुया लिपा धाल । थन छिपिसु कर्णमहाजनयागु खँ जिनं कने व महाजन यागु छें सीके माल थन जित अलमल जुल ।

महाजनतो सःतिक वना धाल छं गथ्ये सिल छ मु छंगु नाम छुः । महाजनं म्हुतुसि

खाका धाल- कर्ण महाजन धयाह्म जिहे खः ह्मसीकि वइगु छें ग्वः ।

थथ्येजक धाय्‌वं महाजननीनं तार्उति सोया ह्मसीका बिन्तियात छलपोलया छें थ्वहेख कलाह्मनं जि खः । थ्व प्रेष्यादारिका ह्मसीकि । थ्व खं न्यनेवं तार्उति स्वया ह्मसीकल खोबि वय्‌का न्यना- छिपिं जिनं ह्मसिल जि छिमिसं ह्मसीके धुंकल थ्व छें थथ्ये भस्म जुया चवंगु गुलिदत छु जुया भस्म जुल ।

महाजननोनं खोबि वय्‌का ह्लाः ज्वना छथाय्‌ यंका खंकन । मचाबुल १८ प्रकारया अलक्षणह्म काय्‌ जन्म जुया भतीचा लिपा मिच्यानां छें संपत्ति दक्व भस्म जुल थ्वहे ख जिमिगु गतिनं थथ्ये जुल ।

छपिनि आमथ्यें बेंय्‌थ्यें स्वभाव छाय्‌ बंजापासापिं ग्वः ? आमथ्ये दुःखि जुइका छाय्‌ वयागु छु जुल धका महाजननीनं न्यन ।

कर्ण महाजन शरीर कंप जुइका धाल यको कमाय्‌ यानागु खः समुद्रे ढ्‌गास च्वना वनाबले गोःफय्‌ वया ढ्‌गा फातापुला बंजा पासापिनं संपत्ति दक्वं लखे कुतुंवना मन्त, जि छह्म बाकि चाहुला फोना नया जुया सुनानं पत्यार मया च्यादें दत बल्लं थौं छें थ्यंक वया ।

छें थ्यनेवं छेंया संपत्ति ब्यापाद याना लखे कुतुंवंगु धन दछि निदें लाभयाय्‌ धका हर्षयाना वया थन छेंयानं गति थुजागु जुल गुजागु बिपत्ति धिकार ।

हानं महाजननीनं न्यंकल गुजागु खं न्यनेमाल स्वय्‌माल जिभातं धन कमाय्‌ याना लिहाँवइ ह्लापाथ्यें जि सुख जुइतिनि धंगु आशायाना च्वनागु फुकं ब्यर्थ जुल धका भूमीस चतावाना मूर्छा जुल । महाजनं घेःपुना प्रेष्या दासीनं लः तोंका चेतना दय्‌कल । निह्म त्यपुया ह्लाः ज्वना भूमीस ग्वारातुला धैर्ययाय्‌ मफया कष्टं बिलाप यात ।

अहो जिगु कर्म थ्वहे ला- ह्लिंह्लि मोल्हुया शुचिबस्त्रं पुना मती लूगु नया तोना आपालं संपत्तिया मालिक जुया राजगृह समानगु छें च्वना दानकावपिन्त बिया मदु धापिन्त सुख जुइका उपकार याना च्वनाह्म खः । आ सुनां जित उपकार यावइगु जि छु याना थुगु शंकष्ट मवय्‌केगु ।

स्वंगु शरणे वनेगु थ्व दुःख फुकाबोह्म सु खः गन दु । सु वया जि थुजागु दारिद्रया दुःखगु समुद्रे कुतुंवंह्मयात थकया बोह्म सु खः । सु वया थुगु शोकया नदीस कुतुंवम्हयात थकया बीम्ह सु दइ । सु वया थुजागु बिपत्ति मदय्का बीगु । सु वया थुगु शोकया नदी कुतुंवम्ह जित जि थकयाबो धावइम्ह सु दइगु । सु वया थुगु दरिद्र शत्रुयात जितय् याइगु । सुनां थ्व दरिद्रया ह्राः लिकया बीगु । सु वया थुगु दरिद्रया धःवा खनेदय्का ग्यानापुक हाहाकारं हालीम्ह भैरब तुल्य राक्षसया ह्लातेलाम्ह जि दारिद्रयात उद्धार याय्त उजापिन्त त्राशबीम्ह जि दु धका सु वइगु । सु खः जित थ्व दारिद्र यागु पहलमानं ज्वना सास्तियांना तगु मदय्कोम्ह सु वइगु । नय् पित्याना तःप्वागु मत च्याना मि दाह् जुया च्वंगु दुःख जि मदय्का बीधका सु वइगु । सु वया थ्व मत्ताहाम्ह किसि समानगु दारिद्रया शंकष्ट फुकीम्ह गुबले वइगु । थुजागु धयां साध्य मजूगु अनेक दुःखया सर्प न्याना बिषं दाहजुया मूर्छा जूम्हयात उपकार जियाय् धका सु वइगु । सु वया जियाय् धका जिगु थ्व सर्वस्व छें फुका दरिद्र याना दुःख जुइका ब्यूम्हयात त्याकोम्ह बीर गुबले थ्यंक वइगु । जिगु थ्व महा शंकष्टगु सहयाय् मफुगु तच्वगु दारिद्र दुःखया पीड मदय्कोम्ह जि दु धका गुबले बिज्याइगु । खुं ज्यायाना दुःख बिया च्वंम्हसिगु ह्लाःतिलाम्ह जि दुःखि दारिद्रयात सुख जि याय्फुः धाइम्ह उपकारि गुबले व्हाइगु । दूर बनान्तरे थ्यंक दारिद्रया खाताय् तया वाय्यंकूम्ह जित, नय् मखना सासः ह्लाय्मफया सोत्यंम्ह जित, छुं दोष मदुम्हयात अधर्म यागु दोकं तोपुया तम्ह जित, जि जहान यातनं सहयानां सहयाय् मफुगु दारिद्रयां महादुःख फुकाबोम्ह गन च्वना च्वन सु खः याकनं बिज्याना उद्धार यावसा म्वाइतिनि, मवसा जिपि सीन, हे प्रभू भगवान् विपश्वि तथागत ! जि खोयागु तायका मिखां स्वया बिज्याहुँ, एवं प्रकारं बल पिकया हाहाकारं खोया च्वन ।

उगु बखतस बन्धुमती देशया दथुइ बिहारे बिज्याना च्वंम्ह भगवान् बिपश्वि तथागतं तस्सकं अनेक दुःखया बिलाप यागु शब्द तायका ध्यानं खंका ह्लातिकां रश्मि (तेज) पितहया सकभनं खय्का आज्ञा जुल ।

थ्व लोके महाशंकष्टं दुःख पीडजुया बिलापयापि सुः गन दु धका सोबले कर्ण सार्थबाह (महाजन) या निम्हत्यपु खंका बिज्यात । थुमित उद्धार याय्या निमित्ते

वसपोल पिण्डपात्र ज्वना बन्धुमती देशे सकभनं बिचार याना मिनया स्यना च्वंगु चा अपाया द्वेंय् घांय् बुया बांमलाना च्वंगु थासे च्वना बिलाप याना च्वंगु दुःख स्वया अन थःगु रश्मि खय्का हानं सिमां कुतुंवया मूर्छाजुया चताःवाना च्वंम्ह बिरूप कुमार यातनं करूणाया मिखां स्वया उगु केबेवना जःगु पाह्लाया तेजं खेका अलक्षणगु बिरूप दक्व लिकया बांलागु स्वीनिता (३२) प्रकारया सुलक्षणं पूर्णगु शरीर याना बिज्यात।

उगुइले मूर्छाजुया च्वंम्ह बिरूप कुमार चेतना दया हाछिका तया दनासोबले द्वछिगु कल्प जन्म जुयानं दर्शन लाय् थाकुम्ह करूणा धारि बिपश्वि बुद्ध खना अद्‌भूत जुइका थ्व सु धका मतीतया स्वयाच्वंबले पीत रक्त (म्हासुगु ह्यांगु) बांलागु निगु बस्त्र अकस्मात् ह्लाःते दयावल। कुमार दनावना ह्यांगु बस्त्र छगु द्वहलपायाना तुति भोःपुया भगवान् बिपश्वियात ख्वाः स्वया पुलिचुया बिन्तियात।

बिपश्वि बुद्धं आज्ञा जुल, हे बालक! छंगु दुःख थनिनिस्यें फुत, छंगु नाम बिरूप कुमार मखुत सुरूप कुमार जुल धया- उगुथासं हानं बिलाप याना च्वंगु थासे बिज्यात। खोयाच्वंपि धैर्ययाना दनावया भगवान् बिज्यागु सीका प्रणाम याना महादरिद्रम्ह दुःखिया थासे बिज्यात छलपोलयात द्वहलप्येगु छुं बस्तु मदु जि धिकार खः धया व्सुका तया ताःहाकगु सास पिकया श्रद्धातया थमं ज्वना वयागु माय् ओः छपा बिपश्वि बुद्धया पिण्ड-पात्रे देछाया तुति भोपुया प्रणिधान यात।

करूणाधारि भो भगवान्! जिगु दुःख थ्वहे खः परदेश वना धौछिया दुने फोगों जुल छें चछिया मिं नया जहानया थुजागु बिपत्ति जुइका च्वन, जि छेंवया गति थ्वहे खः भो प्रभू! थ्व सहयाय्‌त थाकुल जिनं प्राण त्यागयाय् त्यना, जिके दुगु ओमधि छपा छलपोलयात छाया क्षमाफोने जिमित छुं पुण्य दया कुशल जुइगु आशा दु धया खोबि वय्का बिन्तियाना च्वन। । थुगु समये भस्मजुया च्वंगु छें सकभनं तेजं खय्का भ्रमण याना बिपश्वि बुद्धं आज्ञा जुल। छंगु दुःख जिनं खन छ खोयाहःगु शब्द जिनं ताल। श्रद्धातया जित छागु थ्व ओमधि छंगु तःचोगु भक्ति खः थुगु दानयागु कुशल मूल पुण्यया प्रभावं थ्वछें न्हापाथ्यें बांलाना सकल बस्तुनं पूर्णजुया सुखि जुइमा धीरया धका आशीर्वाद बिया लिहां बिज्यात। । थथ्ये आज्ञाजूगु न्यना उगु देशबासी मनुत

तथा बंजापासाया जहान्पिनं वया सोवल खुशिजुया लिहां बिज्याम्ह भगवान्यात प्रणाम याना, कर्ण महाजनयात गुलिसिनं थथ्ये धाल भो महाजन ! जिमि जहान्पिं बोनायंका गन तोतावया नापंवना नापं वय्मागु खः बिस्तार छाय् छु जुल । । थथ्ये धागु न्यना खोबि वय्का परदेशे वनाबले सिगु दुःख फुकं कना न्यंकल । जिगु दोष मखुः समुद्रे च्वनावनागु खःगोफसं याना माझि थामेयाय् मफया द्वंगा फातापुला लखे कुतुंवना सकलें मृत्युजुल जि छह्म बाकि दैबयोगं म्वात फोना नयाजुया च्यादें दत बल्लं छें थ्यंक वया छेंया गति जिगु दुःख थ्वहे खः जि छुं धन बोगु समर्थमन्त । थ्व खँ न्यना सकलें थःथःगु छें वना बिलापयाना मागु ज्या सिधय्कल ।

अनंलि कर्णसार्थबाहं स्त्रीयाके खँ न्यन, अरे अद्रे ! छं जन्म यानाम्ह काय् गनवन गो स्त्रीनं उत्तर बिल, भो स्वामी ! वयबे वने बिरूपम्ह छु म्वाना च्वनेगु नय्गु छुं मदु सिनावंसा ज्यु धया वयबेवंह्म आःतकं मवनि । सार्थबाहं हानं न्यन वइगु नाम छुः स्त्रीनं कन, छुयाय् आपालं बांमलाह्म जुया बिरूप कुमार धका नामयाना तया । स्त्रीनं थुलि धाय्वं हताय्चाया कर्णसार्थबाह वयबेवना सोवन ।

बांमलाम्ह मदु- म्हासुगु वर्ण म्हासुगुहे लनंफिना च्वंम्ह दिब्य सुन्दर मूर्ति ३२ लक्षणं पूर्णम्ह कुमार खना बिचारयात धंन्य ख थ्व स्वया काय्जुइ थन बांमलाम्ह सुनं मदु धया सतिक वना न्यन । हे कुमार ! छ स्वया काय् छंगु नाम छु ? कुमारं लिस बिल, जि कर्ण सार्थबाहया काय् जिगु नाम न्हापा बांमलागुलिं बिरूप कुमार खः आः बांलागुलिं सुरूप कुमार जुल, जि अबुया नाम कर्ण सार्थबाह धाल जिनं म्हमस्यु ।

सार्थबाहं थ्व खँ न्ह्यला मखुला धंगु मतीतया हानं धाल, हे कुमार ! आम खँ सत्यनं खःला ? कुमारं धाल- सत्यनं खः । जि अबु परदेशवंम्ह मथ्यंनि छं म्हस्यूला वइगु खबर छु बु । म्हतुसि खाका सार्थबाहं धाल- छ न्हापा बिरूपम्ह आ छु याना सुरूप जुल सत्ययाना धाः छं अबुयागु खँ जिनं धाय् । कुमारं सत्य बचनं धाल- नेगु छुं मबु पित्या पिहांवंसा बांमलाम्ह अलक्षण धका दाया कसा याइगु फोंवंसानं सुनां दुमका मब्युः छें च्वनेगु गतिपति मदु अबु परदेशे धाल छु म्वाय्गु धका थन वया सिमाय् पाहांवना थःथमं बःमलागु कचाय् पलातया ह्लाः तोता सिमाकचा तोःधुला कुतुंवल मूर्छाजुल । लिपा

हाछिकातया दना उख्ये थुख्ये सोयाबले भगवान् बिपश्वि बुद्ध धाम्ह थन बिज्याना जित पंचरश्मि खय्का,मुसुहुँ न्हिला छंगु बिरूप कुलक्षणया दुःख मन्त। थनिनिस्यें भिगु रूपजुया सुरूप कुमार जुल धका नामयाना बिज्यात । त्रिन्तियाना तुति भोःपुया लिपा वसपोल थनं लिहां बिज्यात, जि भ्वाथगु छें वने मंमदया थन च्वना च्वना, छंगु नाम छु धाल । कर्ण सार्थबाहं आकाशे यस्वया मिखा तींसिना स्तोत्र यात ।

मूल

नमस्ते भगवन् बुद्ध इति घोषं उदीरितः ।
एत त्कृत्वा द्य कुशलं ममेदं रूपमीदृशं ।
प्रादुर्भूतं मनापंच वर्ण कांचन संनिभं ।
इत्यर्थे तदुप श्रुत्य कर्णसार्थ कृतांजलिः ।

अर्थ

भो भगवान् बिपश्वि बुद्ध ! छपिन्त प्रणाम, गुजागु प्रकारं कुशलया ज्यायागु खँ न्यनेदत,। थुजागु भिगु ज्या स्वय्दत, जिनं थुलितक सुन्दरगु रूप खन। मनं चीमफुगु पित्यागु बिरूपया दुःख फुका पंचरश्मि खय्का सुवर्णथ्यें जागु शरीरयाना जि काय्यात उद्धार यागु खँ न्यनेदत धंन्य छलपोलया कृपा धका कर्ण सार्थबाहं ह्लाःहा ज्वलपा याना भक्तिपात ।

थुलि भक्ति याना,सुरूप कुमारयात तस्सकं प्रीतिभावं घेःपुना छं अबु कर्ण सार्थबाह सत्यनं जि खः पुता थौं थ्यंकः वया धया ख्वाः ल्वाका चुप्पानया छ्यने उसिउसि याना जिगु दुःख छं मस्यूनि लिपा कने छ जि काय् खः भ्वाथगु जूसानं छें माँ याथाय् वनेनुः धया ह्लाः ज्वना वा धाल ।

सुरूप कुमारं अबुया तुति भोःपुया अबुयानं दुःख जुइका वल धैगु सोका खोबि वय्का फसुका तया ख्वाः स्वया च्वन । अबुँ दुःख ताय् मते नुः धया ह्लाः ज्वना थ्वाथगु छें वल, माँम्हस्यें खन, बांलाम्ह मचा ज्वना छाय्वगु धका आश्चर्य जुया धाल । सोया काय् बोना हयागु छ सु धका सुरूपयाके माँम्हसिनं न्यन । । न्हिला माँया तुति भोःपुया

बिन्तियात । भो जननी ! (माँ) छपिनि काय् जि खः धया वयबे जूगु खँ फुकं कना चित्त बुझेयात। माँम्हसिनं काय्यात घेःपुना चुपानया म्हय् पितुपिया न्हिला धंन्य भगवान्, धंन्य जि काय् धया मुलेतल । थुगु प्रकारं प्यन्हुतक दुःखया खँ ह्लाना दुथ्ये पुथ्ये नया च्वन।

देवराज इन्द्र बिपश्वि बुद्ध दर्शन यावंबले वसपोल बुद्धं आज्ञाजुल । हे देवराज इन्द्र ! बन्धुमती देशेच्वंम्ह कर्ण सार्थबाहया पुत्र सुरूप कुमारयात कृपातया मिं भस्मयागु छेँ न्हापाथ्यें च्वंका उद्धार याय्गु अवस्था जुल। थुगु बचन न्यना तथाऽस्तु धया लिहांवना– स्वर्गे देवराज इन्द्रं मंजुश्री अवतार बिश्वकर्मयात सःता धंबिज्यात–

हे विश्वकर्मजु ! मर्त्यलोके बन्धुमती देशे च्वंम्ह कर्ण सार्थबाहया छेँ १८ प्रकारया अलक्षणम्ह पुत्र जन्मजुया अग्नि छेँ भस्मयात। आः उम्ह बालक भगवान् बिश्वभू बुद्धया प्रभावं ३२ लक्षणं संयुक्त जुल व सुरूप कुमार च्वंगु छेँ न्हापाथ्यें च्वंका भस्म जूगु बस्तु फुकं उत्पत्ति याना न्हापाथ्यें च्वंका उद्धारयाना वा धागु खँ न्यना तथाऽस्तु याना बिचार यात ।

उगु अवस्थास कर्ण सार्थबाहया पुत्र ३२ लक्षणं संयुक्त जूगुलिं खुसिजुया कर्ण महाजनया पाजुपिन्थाय् सकलें निमन्त्रणा याना चछि चाहिका तल ।

वहे इले बिश्वकर्मया मामापि बोनाहया मिं भस्म जूगु छेँ चछिया ज्या याना न्हापाथ्यें च्वंक छेँ सिधेका कोयापत्ति गथ्ये न्हापा धन संपत्ति बस्त्र अन्न नवरत्न, सुवर्ण इत्यादि अनेक दया च्वंगु खः उलिहे उत्पन्न जुइका वयबेनं नानाप्रकारया फल, स्वां, सिमा इत्यादि सहित जुइका सुयन्हापां बिश्वकर्म धापि तथा म्येपि सकलें गुप्तयाना थःथःपिगु थासे लिहांवन। अन जल खलपि स्वयां न्ह्यलं मचा ।

थुखुन्हु सुथसिया न्हापां नय् धुंका पाजुपिके बिदाकया स्वम्ह नापं लिहांवया थःगु छेँ बवसं थ्यंबले स्वप्ने खंगु तुल्य जुया खछि फुलेजुया स्वया च्वन। तसकं हर्ष जुइका, कर्ण सार्थवाहं जवं काय्या ह्लाज्वना स्त्री खवे तया स्वम्हं छेँ दुहाँवबा स्वबले न्हापाया दुगंछि कोयापत्ति बस्तुनं पूर्णगु न्हापाथ्यें जागु छेँ वयबेनं अनेक फल स्वां सिमादया बांलाना च्वंगु खना लेःतागु धयां साध्य मजुः चिमिसं ब्वहं जाय्का काय् न्ह्योनेतया निम्हसिया अनेक परस्पर खँ ह्लाना खुसि जुइका च्वन । वयबे सोवंबलेनं मन आनन्द जुइगु स्वां

ह्वया थाय् थासे बांलाना च्वंगु खना द्वाफो स्वां ह्वया च्वंगु थासे च्वना स्वम्हसिनं भगवान् बिपश्चि बुद्ध लुमंका अर्घ्ययाना मनं पूजायाना द्वाफोस्वां आकाशे होला थस्वया ह्ला: बिन्तियाना ख्वा: चकंका प्रार्थनायात ।

मूल

अहो गुणमयं क्षत्रं सर्वदोष विवर्जितं ।
यत्रान्यस्तं मयाबीजं मद्यैब फल दायकम् ।

अर्थ

अहो धंन्य थुगु थाय् गुजागु गुणदायक जुया च्वंगु स्वय्दत। सकल मभिंगु मखुगु दोष फुना जि बाय् च्वनागु थासे थ्यूगु ओंछ्या दान यानागु पुण्य पुसाजुया थनिया दिने फल बिल । थ्व दक्व मभिंगु अलक्षण मदय्का भिंगु सुलक्षण जक तुरन्त उत्पन्न जुइका वयंगु जिनं सोकेधुन। अनुत्तर संम्यक संबुद्ध भगवान् बिपश्चि बुद्धयागु प्रभाव ख: । जिनं छलपोलयागु पलेस्वां समानगु पालिस द्वलंद्वक प्रणामयाना धया भक्तियाना च्वन ।

थुगु इले महाजननोयात सेवायाना च्वंम्ह प्रेष्या दारिकानं अथ्येहे भावयाना मालिक पिन्तनं तुति भो:पुया महाहर्षयाना प्यम्हसियानं आपालं खुसि जुइका न्हापाथ्यें शरीर बांलाका वस तिसांतिया शुद्ध भोजन याना च्यान्हु पुला वस्येंलि थमं बोना यंकापिं बंजापासापिनि जहान्पिं स:ता चित्त सन्तोष जुइक खँ कना प्रसस्त जुइक धन बियाछोत ।

अनंलि बिपश्चि भगवान् बुद्धया भिक्षु संघ सहित निमन्त्रणा याना इष्टमित्रादिपिं तथा ज्या याका सप्तबिधानुत्तर बुद्धपूजादि योग्यानुसारं भोजन दानयाना छगू मंगलोत्सव यात । न्हापा बिरूप कुमारयात कसायापिं नं फुक स:ता प्रसस्त जुइक नका बांलागु बस्त्रं पुंका सन्तोष यात । वथ्यें म्येपिन्तनं दानयाना सन्तोष यात। थुलि धुंका बिपश्चि भगवान् बुद्धया न्ह्योने च्वना स्तोत्र यात ।

मूल

नमोऽस्तु तस्मै नाथाय पुण्य क्षत्राय तायिने ।
यमागम्याह मद्यैब तीर्ण दारिद्र सागरं ।

नमोऽस्तु लोकनाथाय सर्बज्ञाय बिपश्विने ।
यमागम्य मयाद्यैव प्राप्तासंपत्ति रीदृशां ।

अर्थ

न्हापांनिस्ये पुण्यया क्षत्र स्वरूपम्ह बिपश्वि बुद्ध भगवान् खः श्वसपोल मालिकयात जिनं प्रणाम यानागु दु । गुम्हजा वसपोल बिज्याना जित थनिंनिस्यें दुःखया सागरे कुतुंबंम्हयात दुःखं तरेयाना बिज्यात । लोकनाथ सर्बज्ञ बिपश्वि भगवान् बुद्ध थन बिज्याना थुजोगु प्रकारं संपत्ति छें प्राप्त जुइका दारिद्रम्ह दुःखियात थउं सुखियाना बिज्यात जिगु भक्ति ख प्रणाम दु । थुगु प्रकारं स्तोत्रयाय् धुस्यें लि परत्तेनं सुख जुइगु ज्ञान न्यने धका बिन्तियात ।

भो प्रभू बुद्ध समान ज्ञान करूणा दाता उपकारि निर्मल शुद्ध चित्त शान्त स्वभाव लक्षण तेज बल नामि गुणदुम्ह सु म्येपिं मदु धका जिनं सीके धुन । आः जिनं छु धर्म यासा सकलया कल्याण जुइ आज्ञा दय्का बिज्याहुँ ।

थथ्ये बिन्तियागु न्यना वसपोलं आज्ञा जुल । धर्म अनेक दु उत्तमगु चर्य गृहस्थि राजा प्रजा सकलयात अनेक भय शान्तिजुया सकलया सदानं सुख जुइगु अन्त्ये चक्रबर्ति जुयानं बुद्धपद प्राप्त जुइगु महायान चर्यया क्रिया शील धर्म जिनं कने एकचित्त याना न्यन्यनाथ्यें ज्यानं याय् फय्कि ।

चैत्यब्रत स्वयंभू धर्म धातु पूजा थमं यानाथ्यें म्येपिन्तनं याकि चैत्य स्थापना जीर्णोद्धार या- तूं पुखु हिति जल दानया निमित्ते दय्का उपकार याय् फय्कि । बिद्वान् शील स्वभाव बांलापि गुरुपिगु उपदेश न्यनेगु । हानं धैबिज्यात छं पित्यागु सहयाना मनस्ये थयाहगु ओ जित दानयागु पुण्यया प्रभाव खः पुसाजुया न्हापाथ्यें छें धन संपत्ति बुयावल । स्वर्गे इन्द्रया बचन न्यना मंजुश्री अवतारि बिश्वकर्म धाम्हसिनं थः पासापि नापं वया चछिया मामागु ज्या याना सिधेका भस्म जूगु छें संपत्ति फुकं हानं उत्पन्न जुइका लिहांवन । सुं कचवने मते उद्योग याय्मा परोकारार्थे । लौकिक स्वार्थी ब्यबहार, असत्य, हिंसा कर्म-तामास धर्म तोता, लोकोत्तर धर्म निःश्वार्थी सत्य धर्म अहिंसा जुइमा । । पूजाबि ब्रत धर्म याय्बले मांस नय्गु मदिरा तोनेगु हिंसा कर्म ब्याधाबृत्ति (प्राणि स्याना मांस

मिया ब्यवहार याना च्वनोपिंगु संगत समेत् बर्जित याय् फय्केमा । पूर्णरूपं मनोरथकार्य सिद्ध जुइ छ लिपा भद्रमुख बोधिसत्व जुया स्वर्गलोके बासयाइ ।

थथ्ये आशीर्बाद बिया भिक्षुपिं ल्युल्यु तया बिपश्वि भगवान् बुद्ध थः च्वनेगु बिहारे बिज्यात । वसपोलं आज्ञाजुथ्यें कर्ण सार्थबाहं म्येपिनं मुंका थःगु छें लक्ष चैत्यब्रत आरंभयाना क्रमशः थःगु छें क्वसं चुके धर्म धातु बागीश्वर स्वयंभू चैत्य स्थापनायाना मंगलोत्सब बुद्ध पूजादि क्रम सिधेका आनन्दं बास याना च्वन ।

तदनन्तरं २० वर्ष पुलावस्येंलि उगु देशया राजा सुश्रीमान् स्वर्गबास जुल । सन्तान मदया मंत्रीगणपिनि सल्लाजुल सु राजा याय्गु धका आपासिनं धाल भगवान् बिपश्वि बुद्धं रक्षायाना बोधिज्ञान दुम्ह ३२ लक्षणं संयुक्तम्ह सुरूपकुमार राजायाय् योग्यजु धका ल्यम्ह राजगृहे हया राज्याभिष्येक बिया किसिम्हय् तया देशे परिक्रम याना फोगु देशे थनिनिस्यें सुरूपकुमार राजाजुल धयो प्रजापिन्त न्यंका मंगलोत्सब याना ज्या सिधय्कल । मां अबुपिं सकलें खुसि जुइका धंन्य सुरूप कुमार राजाया नाम कया दीर्घायु जुया लोक हित याय् फय्मा धका आशीर्वाद बिया हर्षयात ।

थ्व राजां सुख दुःखया खँ कना बोधिज्ञान प्रकाशयाना बिपश्वि भगवान् बुद्ध बारंबार निमंत्रणा तथा पूजायाना प्रजागणपिन्त आनन्द जुइका राज्य भोगयाना च्वन । लिपा थ्व राजा बिपश्वि भगवान् बुद्धयाके शिक्षा कया बुद्ध चर्यया प्रबजित धर्मेच्वना ६०००० खुइद्वल वर्षया राज्य भोगयाना लिपा देह तोता निर्वाणरति भुवने बोधिसत्व जूवन ।

न्हापा सुरूप राजाया च्वे बन्धुमतो देशे सुजातक राजा स्वर्गबास जुस्येंलि वया काय् बन्धुमान् राजा जुल, अनंक्वे थ्वया काय् सुश्रीमान् राजा जुल थ्वया काय् मदुस्येंलि थ्व सुरूप कुमारयात राजा यागु खः धका च्वयातल । ० ।

भगवान् बिपश्वि बुद्धयात पीत बस्त्र सुरूप कुमारं देछागु पुण्यं लिपा सुवर्ण तुल्यगु शरीर जुया सुवर्णवर्ण कुमार धैगु नाम प्रचार जुल । ० ।

सुरूप कुमार राजा जुयालि लिपा सुवर्णवर्ण कुमार जूवम्ह खः । कर्ण सार्थवाह

मृत्यु जुयालि लिपा दिवाकर महाजन जूवल । कर्ण सार्थवाहया स्त्री दिवाकर महाजनया स्त्री शीलावती धाय्का जन्म जुल ।

कर्ण सार्थवाहया स्त्रीयात सेवायाना वम्ह स्त्री प्रेष्या धाम्ह काशीसुन्दरी जूवल। न्हापा उगुसमये प्रेष्या स्त्री (दासी) जुया च्वंम्ह हरणयाना यंकूम्ह छम्ह दास खः। उम्ह दास लिपा प्रचण्ड मंत्री जूवल एवं प्रकारं शाक्यमुनि बुद्धं आज्ञा दय्का बिज्यात । थन तक सुवर्णवर्ण कुमारया पूर्वजन्म सुरूप कुमार राजाया खँ जुल । ० ।

× × ×

सुवर्णवर्ण कुमारयात बिना अपराधे सुरास तया मृत्युदण्ड याय्त्यंगु नं छुपापं जुइ थ्व खँ नं न्यनेदुसा सकलया मन संतोष जुइ धंगु अन च्वंपिं सकलया चिन्तना यागु खँ न्यने धका थिकयाम्ह आनन्द भिक्षु खः।

थुगु प्रकारं चिन्तनायागु सीका शाक्यमुनि भगवान बुद्धं ध्यानदृष्टि खंका सकल यागु खवाःस्वया आनन्द भिक्षु न्ह्योने तया आज्ञा दय्का बिज्यात।

थन सुरूप कुमार राजायानं न्हापाया जन्मयागु खँ सोकेगु विपश्वि बुद्ध भगवान्या पर्याय न्हापा चन्द्रोनाम तथागत अर्हत् संम्यक संबुद्ध लोके प्रख्यातम्ह विद्याया आचरणं संपन्नम्ह सुगत् लोक विट् अनुत्तर पुरूष दक्वया सारथि शास्ता देव मनुष्यपिनि महागुरू जुया बिज्याम्ह भगवान् बुद्ध- अन्यतम कर्पटक नाम छगु राजधानीस बिहारे आपालं शिष्यपिं मुंका बिज्यात । । निश्चय रूपं उगु समये म्येगुहे बिहारे छम्ह धार्मिक धयाम्ह भिक्षुं आपालं गृहस्थि जन तथा ब्राम्हणपिं मुंका धर्म देशना याना लाभ सत्कार याना च्वन।

उगु बखतस अजित नाम छम्ह म्येम्ह भिक्षु गुरूं थः शिष्यपिं लिस्ये थाय् थासे चाहुला म्येगु छगु कर्पटनिक नाम बिहारे च्वना न्हापा लिपा आः नं कल्याण जुइगु धर्म देशना ब्रम्हचर्य ज्ञान प्रकाश यात ।

उगुबेलास लछि पुला वंस्येंलि धार्म कथिक भिक्षुं बिचारयात, थ्व अजित भिक्षुंयाना जिगु थासे वइपिनं मवल जित लाभ सत्कार होन जुल। आः थथ्ये च्वना मजिल छगु

जतन याय् मालि धका थ:गु थासे ह्लिंह्लि शील कावइम्ह ब्राह्मणी कुमारी छह्म दु गोप्यं नापलाना छगु मखुथ्ये खँ स्यन ।

हे भगिनी ! छ क्यहें धासानं शिष्य धासानं ज्यु: जिगु खँ छगु न्य छु धा:सा थन वइपिं मनुत अजित भिक्षु याथाय् वंगुलि जित मान सत्कार हीन जुल छं खनाच्वंगु दु। छनं निक प्यक वंगु छना निन्हु वा स्वन्हु प्यन्हु थन मवस्ये वइगु थासेहुँ । अजित भिक्षुं कुमारी ब्राह्मणीयात एकान्ते नाप लाइगु जि थ्व खँ थाय्बले छं ख: धा।

थ्व खँ न्यना ब्राह्मणीनं बिन्तियात, भो गुरु ! थ्व खँ बांमलागुलिं जि माँ अबुँ जित छँ दुकाइला बोनंबिइ । भिक्षुं धाल छं माँ अबुपिन्त जि चित्त बोधयाय् छं छुं शंखा काय् म्वा:। थथ्ये खँ स्यना गथ्ये धाल अथ्यहे यात ।

ब्राह्मणी नाप भुलेजुइह्म अजित भिक्षु धका दुर्नामजुया मनुत सुनं मवन लोकं पत्यार मयात। ब्राह्मणीया माँ अबुपिंवया बिन्ति यावल भो भिक्षुजु ! जिमितनं बांमलाक लोकं खँ न्यंकल - जिपिं पत्यार मजु जिमि म्ह्याय्नं गोप्ययाना फुक खँ कने धुंकल अजित भिक्षु गोप्यं नाप लानागु सत्यनं मखु: धका धागु दु धा:सानं छपिन्त बांमलात, जि म्ह्याय् छोयाहय् मखुत धया लिहांवन । तथापि अजित भिक्षुयात पत्यार मदया सकलें धार्मकथिक भिक्षुयाथाय् ह्लापाथ्यें मनुत वन । उगु बखतस अजित भिक्षु धार्मकथिक भिक्षु याथाय् वना धावन। छं जिगु उपरे मिथ्यावाद खँ ह्लाना छाय् दुर्नाम यानागु ?

धार्मकथिक भिक्षुं लिस बिल, जि जक धयागु मखु: म्येपिसंनं धाल । जित दोष बिल धा:सा, छं पापकर्म यागुलिं लिपाया जन्मस सुरास च्वना दु:ख सीमालि । । थुजागु खरवाक (फुठ्ठा खँ) ह्लाना स्रापव्यूगु न्यना अजित भिक्षु उगु बिहारं पिहांवया थ: च्वनेगु आशने पर्यंकासनयाना मिखा तीसिना समाधिस च्वना एकाग्रचित्त प्रार्थना यात ।

त्रिरत्न धापिं गन सुख: जि शरणवया, जिनं अकर्तब्य यानागु ख:सा लिपा सुरास च्वनेमागु स्राप भोगयाय् । मखुसा सुनां फुठ्ठा खँ ह्लाना स्राप बिल वंहे ब्यूगु स्रापया पाप भोग वइतहे लाइ वंहे भोगयाय् मालि । तथापि उगु समये जिहे उद्धार याय् फय्मा

धका बोधिचित्तं प्रणिधाना याना च्वंबले- क्रमश पंचाभिज्ञ पद लाना अजित भिक्षु अर्हत् जुया आकाशमार्गं भ्रमणजुया वया वयन धार्मकथिक भिक्षुं खना अहो जिनं गुजागु पाप यात धका पश्चात् ताप जुइका सोयाच्वन ।

अजित भिक्षु थगु आशनेनातुं वया च्वंवल। धार्मकथिक भिक्षु वया अष्टांग प्रणाम याना क्षमाफोन। भो अर्हत् अजित महाभिक्षु छपिं पासा खः जिगु अपराध दक्व माफ याना बिज्याहुँ ।

अर्हत् अजित भिक्षुं धैबिज्यात-

मूल

चित्त प्रबिषणात् हेतोः सत्वा गच्छन्ति दुर्गतिम् ।
चित्त प्रसादनात् हेतोः सत्वा गच्छन्ति सद्गतिम् ।

अर्थ

गुह्मसिनं चित्तं हाकुथाका लोकायण धर्म स्वार्थीस भुलेजुया परयात दुःख जुइगु पापया ज्याखँ याना जुइगु कारणं लिपा मभिगु भोगयाना दुःख जुइका च्वनेमालि । । गुह्मसिनं चित्त यचुका निःस्वार्थिजुया परयात सुखजुइगु धर्मया ज्या याना जूगु कारणं लिपा सदानं सुखभोग याना भाग्यमानि जुइ। सुनां ऊठ्ठा बचन ह्लाना स्राप ब्यूगु खः वंहे भोग याइबले जिवना रक्षा यावनेगु थथ्ये प्रणिधान याना जिनं माफि बियेधुन धाल।

थुगु समये चन्द्रो भगवान् संम्यक संबुद्ध उगुथासे बिज्याना अजित भिक्षुयात धंन्य साधु छ खः धया प्रशंसायाना बिज्यात। सुगन्ध बायु बहनजुया जल बृष्टि जुल । चन्द्रो भगवान् नापं अजित भिक्षु आकाश मार्गं वसपोलया स्थाने बिज्यात । अनंलि प्रणाम याना सकलें मामागु स्थाने लिहाँवन। ह्लापा अर्हत् अजित भिक्षुयात धार्मकथिक भिक्षुं ऊठ्ठा खँ ह्लाना सुरास च्वनेमा धका स्राप ब्यूगु पाप (दोषं) लिपा थःत लाना धार्मकथिक भिक्षु सुबर्णवर्ण कुमार जुया जन्म जूगु अबस्थाय् बिना अपराधे सुरास च्वनेमाल ।

अजित भिक्षु स्थबिरानन्द अर्हत् भिक्षु गुरूजुया सुबर्णबर्ण कुमार यात सुरास तबले रक्षायात। ह्लापा ब्राह्मणी कुमारीनं ऊठ्ठाखँ जिनं धाय् मखु मधास्ये, जित अजित भिक्षुं

एकान्ते नापलागु खः धका छह्म निह्म पासापिन्त धया दुर्नामयागु दोषं (पापं) प्रेष्यादासी जुयानं लिपा काशी सुन्दरी मिसा जूवल ।

अनंलि लिपा धार्मकथिक भिक्षुजुं लक्ष चैत्य थाना चैत्यव्रत याना वगु पुण्यानुभावं स्वर्ग भुवने पुण्यमहेश देवपुत्र जुया जन्म जुल । वहे पुण्यमहेश देवपुत्र सुबर्णबर्ण कुमार धायका जन्मकावह्म खः ।

भगवान् शाक्यमुनि बुद्धं हानं धैबिज्यात, उह्म सुवर्णबर्ण कुमार म्येह्म मखुः । थुगु समये जि धका सोकि । एवं प्रकारं आज्ञा जूगु न्यना अनचोंपि सकलें दनावना चाहुला भगवान्या पालिस भोःपुया बिदाकया थःथःगु यासे लिहांवन । ० ।

थुलि खँ सुवर्णबर्ण कुमारया जातक जुल ।

थुगु खँ ब्रतावदान माला तृतीयोऽध्याये दु ।

श्रीमट्वाहन नृपावदान

नमः सर्वबुद्ध बोधिसत्वेभ्यः

सकल बुद्ध बोधिसत्वपिन्त नमस्कार

गुह्मजा शास्ता भगवान् शाक्यमुनि बुद्ध छन्हु भिक्षुगण तथा गृहस्थ राजा मंत्री महाजन बनिज उपाशकोपाशिकापिं मुंका धर्मोपदेश याय् धुंका आराम कया बिज्याबले षडक्षरि मंत्रयागु सिद्धिदुह्म उपोषध देवपुत्रं वसपोल बुद्धयात चाहुला पालिस भोःपुया जगुह्लाः यकया गांग्यया ह्लाः बिन्तियाना अनाथपिण्डद महाजन नापं च्वना श्रावस्ती नगरे सुन्दरगु स्थान क्यबे बिज्याबले थथ्ये बिन्तियात ।

भो भगवान् गुरु ! जिनं छगु बिन्तियाय् छलपोलं आपालं त्यागचित्त दान पारमिताया ज्या याना बिज्यानावगु बोधिसत्व महायानचर्य्य यागु उत्तम ज्ञानया खँ न्यना सन्तोष मजूपिं सुंदइ मखुः ।

ह्लापा लोकपिन्त उद्धार याय्या कारणे गुबलें पाताल लोकेनं बिज्याना नागराजा पिन्तनं अकाल मृत्यु भय मदय्का थमं कष्ट यानागु सारयाना बिज्यागु खँ लोके प्रचार जूसानं मस्यूपिं यकोदनि । आज्ञा जुया बिज्यासा सकलया मन सन्तोष जुइ ।

उपोषध देवपुत्रं थथ्ये बिन्तियागु न्यना अनच्वंपिंगु चित्तया आशय सीका भगवानं आज्ञाजुया बिज्यात । हे उपोषध तथा सकल श्रोतालुपिं ! जिनं लुमंके धुन कनेत्यना एकचित्त न्य । अकालं मृत्यु जुइत्यंह्म यात रक्षा याय्गुनं दान, शील, क्षान्ति, वीर्य पारमिताय् दुथ्या थुजागु सीका ज्या याना वंह्मसिगु खँ गथ्ये धाःसा-

न्हापा द्वापर युगे कनकमुनि बुद्धया पर्याये धर्मपुरि नाम नगरे श्रीमट् वाहन धाम्ह राजां राज्य याना च्वन। थ्वया मां सुबिलासबती, अबु सत्यवाहन, पत्नी सिद्धि भक्तोदेवी जाति क्षत्रि।

दयालु श्रीमट्वाहन राजाया पर्याये, श्रीमदार्यबिलोकितेश्वर करूणामय भक्ति जुया आपालं प्रभाबित जुया प्रजागणपिन्तनं उपोषधब्रत याका थमनं याना वसपोल करूणामयया सेवा भक्ति यागुलिं छन्हु दर्शन प्राप्तयाना षडक्षरि मंत्र सिद्धि लाना अमोघपाश (खिप) त्रिदण्ड (त्रिशूल) बरदान कया- गनं स्वया छु दु:ख जुयाच्वन थ:हे वना उगु दु:ख भय मदय्का प्राणिपिन्त सुख बिया च्वन।

छम्ह पापि गरूडं ह्निछम्ह छम्ह याना नागलोके च्वंपिं नागराजा स्याना नया दु:ख बिया च्वन। नागराजापिं स्याना यको नय् धुंकल तथापि सन्तोष मजु। आपालं नागपिं अकालं सिना नागगणपिं फुनावन थ्व खँ मनुष्यपिं सुनानं मस्यु:।

छन्हु नागिनी छम्हसिया याककाय् तक्षक नागराज दु, थ्व नागराज गरूडं नइगु दिन जुया काय्यात सुचका बिया भातमदुम्ह नागिनी- भातनं गरूडं नया जित दु:खयात। आ: हानं नकतिनि ल्याय्म्ह जुयावम्ह जि याकचा काय्यात वहे पापि गरूडं स्याना नइगु दिन थौं जुल।

हाहा हे दैब! सुनां जि काय्यात रक्षा याइ थ्व काय्यात गन यंकेगु स्वैगु शरणे तय्यंकेगु जिकाय् बराबर खोयाच्वन थौंया रात्रिस गरूड वया सो वइबले छं काय्या पा: थउंख: गो: गनवन धाइबले जिनं छु धाय्गु जितनं सास्तियाना स्याइ, जिकाय् यातनं स्याना नइगु अबश्य जुल। आगथ्ये उपाय याय्गु छुयाय् मालि धका बिशब्दं सुथ नापं खोया च्वन।

उगु इले श्रीमट्वाहन जुजु थ:गु नित्यकर्म त्रिरत्न पूजा सिधेका भोजनालये वंबले अति करूणा स्वरूपं बराबर बिशब्दं नागिनी खोयाह:गु शब्द ताल। भोजन सिधय्का राजसभाय् च्वना पुरोहित मंत्री तथा राजपरिबारपिं मुंका धर्मया खँ राजनीति छलफल याय् सिधय्का महारसनं पुरोहित गुरूपिन्त धेबिज्यात।

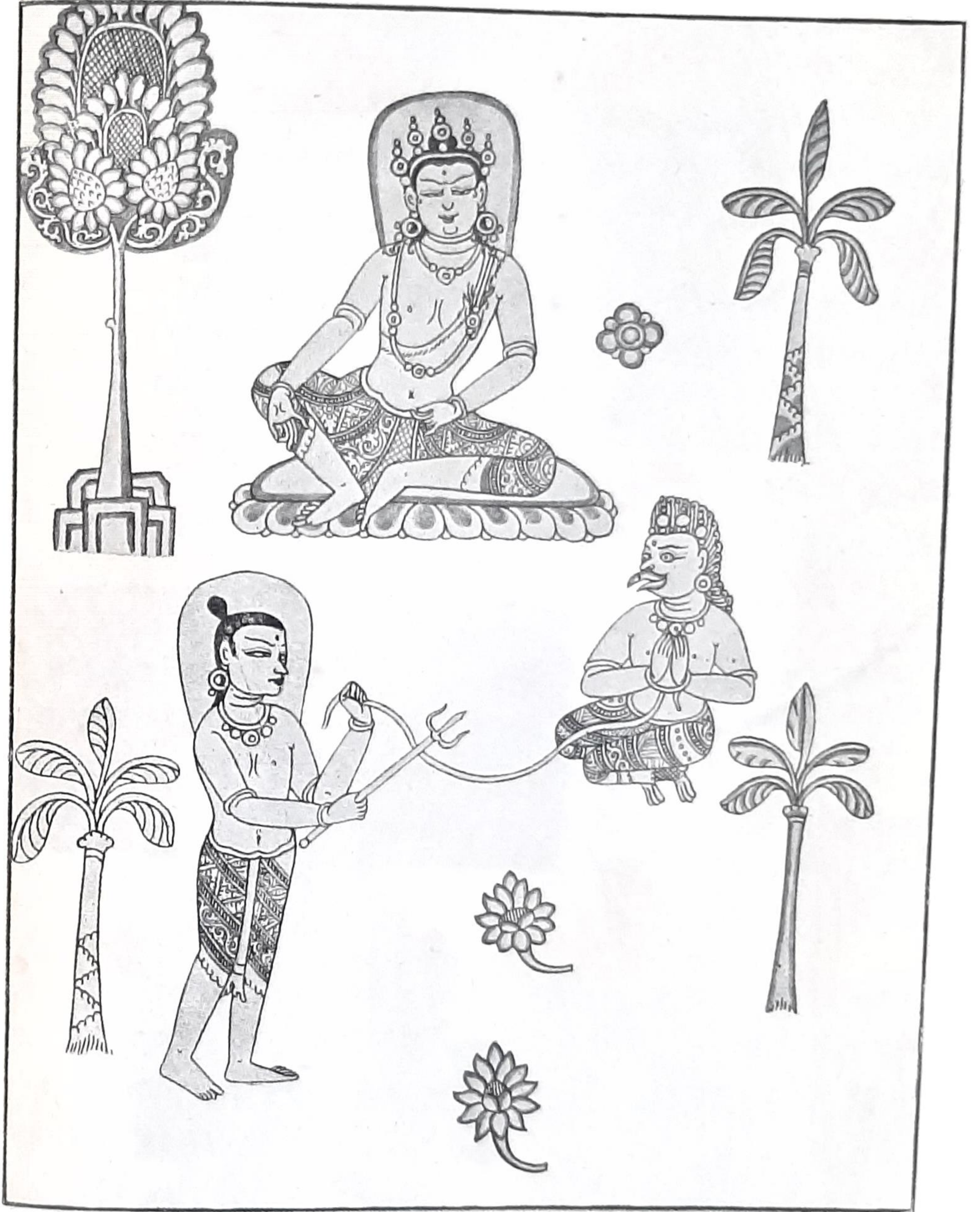
पुरोहित गुरूपिं ! जिनं छगु धाय्- भगवान् बुद्ध बोधिसत्वपिसं छु धयावन थमं मिगु छु ज्या याना वन । उजांगु ज्ञान शिष्य यजमान तथा म्येपिन्तनं कना थमंनं ज्या याना क्यनेमा, उजाम्हयात गुरू पुरोहित धाय्‌गु योग्य जुइ । थः सःगु विद्या ज्ञान दानयाना निःस्वार्थ जुया उपकार याय्‌गुलि अलासि मचास्ये हानं थःयासिनं बिद्वांन्‌म्ह गुरूया सेवा याना थःनं बिद्वांन् जुया ज्ञानोपदेश बोफुम्हयात धाथ्येंयाम्ह पुरोहित गुरू धाइ । थुजागु खँ ततःधंगु सूत्रे च्वयातगु जिनं अध्ययन याना तयागु दु । खँ जक सःम्ह बुद्ध चर्यया ज्या मसम्ह मयाम्ह यापिन्तनं तुच्छयाना जुल धाःसा सिद्धि दइमखुः । सिद्धि मदुम्ह गुरूयागु क्रिया सफल जुइत थाकुइ । थ्व खँ बुद्धोपदेश सूत्र अध्ययन याय्‌गुलि ध्यानतया जुइमा ।

थुलि धाय् धुंका कसिवना आराम काबले नागिनी खोयाहगु शब्द ताल न्यने धुंका हानं राज सभाय् वया धंविज्यात । हे मंत्री तथा प्रजागणपिं ! बराबर उच्चस्वरं खोयाहगु शब्द वल दुःख मजुइकं खोइमखु । थ्व खोयाच्वंम्ह सु जुइ गन छाय् खोगु याकनं सोकेमाल सोयावा ।

थुगु जुजुया बचन न्यना राजपुरूषपिं देशे चाहुला सोत गनं खोंपिमदु । न्यनास्वत खोयाहगु शब्द जिमिसंनं ता सोकेमफु धाल । देशं पिनेवना चाहुला बिचार यावंबले धर्मपुरि नगरं पिनेलागु चिन्तामणि नाम छगु तीर्थदु थुगु तीर्थे थ्यंबले तस्सकं खोयाहगु शब्द ताल । थनहे खः धका सोका लखेदुने च्वना खोयाच्वंम्ह सु जुइ सोकेयानिर्मित मुख्यम्ह राजपुरुषं धाल ।

हे तीर्थराज ! नागराजपिं छिमि थउं थन छु जुल छाय् खोयागु तस्सकं बिलाप यानाहगु तागुलि छु आपत्ति जुया थथ्ये बिशब्दं बारंबार खोल सोकेत थनया राजां आज्ञा जूगुलि जिपिं चाहुला वया । थन अबश्यनं खोयाच्वंम्ह दु धंगु जिमिसं सोकेधुन । छु जुया थथ्ये खोयागु छन्त छु जुल सुनां छु यात सुनां छु दुःखयात थथ्ये बिलाप यानां च्वनागु कारण सत्ययाना धा ।

थुजागु तालं न्यंगु ताया नागिनी उगु थासं याहांवया सकसिगुनं खवाः स्वया मनुष्य बोलि बिन्तियाना धाल । भो लोकपिं ! छुयाय् थन जि थउं महादुःख जुल । जि

श्रीमद्गाहनरूद्रं ह्रिंछसठस नागराजपिंनया नागपूरद्ः खचिया
चंस गरूड नापल्वाना ग्याका थनिंनिस्यं नागराजपिंनं मख्व न
धका स्यपना च्याया का गरूडयात शूभाघ पा भ्ररिवपतं चिनाह्या
नागराज पिन्क नं गरूडयात नंनच्क्रायाग्व चित्र —

भातनं गरूडं सास्तियाना स्याना तयःधुंकल – आः थउं काय् छह्मदु तक्षक नागराजखः गरूड वइगु थासे पाच्वं वनेगु पावल जिकाय् यात सास्तियाना सनेमफयवं स्याना नइगु ।

भयंकर रूपह्म चण्डाल पापि गरूडं आपालं थन नागलोके च्वंपि नागराजपि तथा म्येपिनं यक्को नयधुंकल थथ्ये दुःख बिया च्वन । ह्लापां मिजंपि नागराज स्याना नयगु – लिपा मिसापि नागिनीत मिसाह्म गरूडनी वया स्याना नइगु थिति दु धका गरूडं खँ न्यंकल । थन थ्वंयाना आपालं नागराजापि आकालं सित । भातमदुपि विधवा नागिनी यकोदत जिनं विधवाह्म नागिनीखः । जियाक काय् तक्षक नागराज अकालं थउं सिनावने मागुलि बराबर खोयाहयागुखः–खोयमते धासानं मज्यु आः छथाय् सुच कातया थउं बह्नी जुलकि गरूडं नइगुजुल छुं उपाय दुसा कना थकि ।

थथ्ये हिक् हिक् याना खोया नागिनीनं बिन्तियागु न्यना राजपुरूषपि हतासनं वना नागिनीनं धागुखँ फुकं जुजु यात कन। जुजुं बिचार यात अहो थ्व धर्मपुरि (देशे) जुजु जुया प्रजापिन्त पुत्रपुत्री भापा राज्ययाना सकल यात दुःख शंकष्ट मजुइका च्वना। थ्वहे तिर्थे च्वंपि नागराजपिनं जिहे प्रजापिखः । गरूडं दुःख बिल धागुशब्द न्यना बिचार यात । गरूड पंछिराजखः चाण्डाल भुजंगाहार तीर्यक जाति ताहा को नइपिं जुया गरूड कुपंछि गृद्धतुल्य धयातल ।

आः बिस्तार याय्मजिल थ्व नागिनीयात खोय्म्वाकेगु उपाय वयाकाय् अकालं सीम्वाकेगु अनच्वंपि म्येपि नाग नागिनी पिन्तसमेतं आनन्द जुइगु उपाय जिनं याय् फुसा थ्व बीर्योत्साह बीर्यपारमिता बुद्ध धर्म खः महायान चर्य जगतो हिताय सुखाय लोकानुकंपाय कुसलमूल सीकि ।

थ्व खँ राजसभाय् न्यंका जुजु सलगया उगु चिन्तामणि तीर्थे थ्यंकासलह्मं क्वहा वया सल छथाय् तया तीर्थे च्वंह्म नागिनी आवाहन यात । हे नागिनी ! छंगु दुःख मदय्काबी धका जि हतासनं थन वया थाहांवा धका स्वक तक धावले नागिनी न्हापाथ्यें

थाहांवया जुजुयात प्रणामयाना खोवियय्का बिन्तीयात ।

जुजं धै बिज्यात, नागिनी छंगु दुःखयाखँ न्यनेधुन, हानं छक जित धाः। राजाया वचन न्यना दुःखया खँ फुकं न्हापाथ्यें कना न्यंकल भो महाराज ! थ्व गरूडं सलंसः नागराजपिं नय् धुंकल अथ्येनं नागराजपिंगु लाहिनय्गु संतोष मजूनि, थउंया रात्रिस् गरूड वइगु थासे बन्धिपुरया पिने कोथाथ्येंजागु गुफादु अन पाच्वंवनेगु जिकाय् तक्षक नागया पाला जुल ।

जि म्येपिं थ्वयां थकालिपिं निह्म कार्यपिंदु थ्वहे गरूडं ज्वना सास्तियाय् फको हालेगु सनेगु फतले त्वाथंक्वाना सास्तियाना लिपा प्याखंहुला न्हिला स्याना नयधुंकल थमं नया अपोगु म्येपिंगरूड सःता नका वनीगु हानं कन्हे जुलकि रात्रिस वइगु। थनया नागपिनि जुजु त्राहिमानं ग्याका च्वन, न्हापालाक वइत ज्वना स्याय्त्वंगु खः । गरूड चलाख जुया धाल छ बचेजुइगु खःसा जिगुखंन्य – न्हिंन्हि रात्रिस् छह्मछह्म नाग बन्धिपुर या पिने गुफा कोथाय पाः च्वनेगु छोयाहति छन्त तोतेगु जुल छोयाहय्गु सत्य जुल धका सत्य कबल या । छोयामहलकि छं जहानपिं फुकं वैततेज गरूड नापंवया स्याना नयगु धया ख्यानातल । छंगु पालानं वइतिनि गरूडयाके माफिफोना थःपिं बचय जुइगु ग्वसा याना थन च्वंपिं नागराज मिजंपिं थन च्वंह्म नागजुजुया तजबीजं थउं छंगुवनेपा हुं धका खबर बिया हइगु ।

हानं मिसाह्म गरूड वइवले मिसाह्म नागिनी छोय्गु धकानं खबर बोगु । आः बाकिदनिह्म याकचा जिकाय् तक्षक नागया पालावल व कायया सन्तान मदुनि कलाह्म जि भौमचा नागिनो ग्याना खोया थःछे वन थजागु दुःख जि बुढोजुल बुढोह्म गरूडनी वइबले छंगुपा वइगु धकानं जित न्यंकेधुंकल। उंकिंजि थउं सुथंनिस्यें खोया च्वनागुखः।

थुजागु दुःखया खं नागिनीया वचन न्यना – जुजु गुजागु ज्या जुइयो धैगु बिचार याना आश्चर्य जुइकल । जुजुं तबहबिया नागिनीयात धै बिज्यात । हे नागिनी! छंगु दुःख जिनं सिल छंजक मखु थन नागलोके च्वंपिं सकल नागराजा पिनिनं तच्चोगु दुःखवया च्वन अकालं मृत्युजुइ धैगु स्वयाजक यई । कालंजा सीमयः। आ जि छेंवने छं

काय् छोय्‌मते । गरूड वया छुथाइ छुयाइ जित छमनुष्य जुया कंवा फुसा थ्व गरूड यात बोध याय् बोधमजुल धाःसा युद्धयाय् मालानं याना गरूडया भय मदय्‌का बिइ जतन याय् धया जुजु छें लिहांवन ।

नागिनीया मन धोरयाना थः काय्‌यात जुजुं धागुखँ कनाच्वन । बहनी मजुवं गरूडया लेः ताया थउंजा तक्षक नाग भोजन याय्‌गु धका नलीतया वल पा च्वंनेमाह्म तक्षक नाग मदु गरूड वया छं काय् तक्षक छाय मवल् गो गनवन धया त्राश बियाधाल। नागिनी ग्याना बिन्तियात भो गरूडराज क्षमायाना बिज्याहुं जिकाय् वइगुखः भतीचालाना वइ छ्पिं थउं वगु हृयथ्यात विज्यानाच्वं ।

थ्व खँ न्यना गरूड थःगु थासेनिं वन । नागिनी मनुष्यरूप जुया जुजुया थासे वया विन्ति यात । भो महाराज ! गरूड वया छंकायया पालाखः मवनि गो गनवन याकनं छोयाहति धया वन । । महाराजं न्हिला वै बिज्यात । व गरूड माथाय् वनि छंकाय् छोयम्वाः तक्षकया सत्ता जिवने छनापं वय्‌नुः धया जुजुं छें च्वंपिन्त न्यंकल । नागराजपिनि बिष समानह्म गरूडं दुःख बियाह्लिंह्ल नाग स्याना सलंसः नागया ला हि नयानं संतुष्ट मजुया आपालं त्राहि बिया च्वन । बिष धयागुलि नाग जकमखु सकलें स्याइगु खः । बिष नलकि सुनं वचे जुइमखु तुरन्त सिनावनि । उजागु बिष बैधराजं शोधनयाना अमृत जुइका वासले प्रयोग याना रोगीतय्‌त नका रोगं मुक्तयाइ । वथ्यें सिद्दि दुह्म बिद्वानह्म गुरूं दुर्गन्ध क्रोधपिहां वइगु मदिरा मंत्रं शोधन याना अमृत जुइका नया तोना ततः धंगु पुरुषार्थ क्यना ज्या याइ ।

आः थउंजिनं नागतय् बिष जुयाच्वंह्म दुष्ट पापि गरूड यात शोधन याना फुसा शान्तिरूपं ज्या सिद्धयाय् । मजिल धाःसा गरूड नाप ल्वाय्‌मासानं ल्वाना नागपिन्त अकाल मृत्यु भय मदय्‌का बिइ त्यना । थ्व बुद्ध धर्मया ऋद्धिखः छह्म दुष्ट पापि फुकसितं दुःख बिया च्वनि थुजाह्म दुष्ट पापियात त्याकेगु पापयात त्याकेगुखः । स्वयां छुं धन्दा काय् म्वा धया खँ न्यंका श्रीमद्‌बाहन जुजु थमं आर्यावलोकेश्वर (करूणामय) याके बरदान कयातयागु अमोघपाश (खिप) त्रिदण्ड (त्रिशूल) धरेयाना तुयूगु बस्त्रं तोपुइगु (काप) ज्वना नागिनी मनुष्यनापं सलगया याकनं उगुथासे (तिर्थे) थ्यंका

नागिनी नापं नाग लोकेवना नागराजा पिन्त भरोसा बिया गरूड वइगु थासे बन्धिपुर या पिने कोथाय् गुफास् दुहां वना अमोघपाश खिप त्रिशूल माथाय तया तुयुगु बस्त्रं तोपुया षडक्षरि मंत्रः तथा करूणामय लुमंका गोतुला च्वन ।

थुगु इले तक्षक नाग वल जुइ धका गरूड थ्यंकवल उगुथासे द्वाहां वना सोबले तुयूगु वस्त्रं तोपुया द्यना च्वंह्म खन । ग्याना तोपुया च्वंगु जुइ धका मतीतया बिचार यात नाग तःधिकनं जुइफुः चीधिकनं जुइपिः छयोंह्रयपं सीमदु उला सोय्माल धका पर्पुति दाबले तुति पाख्ये लात ।

जुजु जुरूक दना गरूड यात अमोघ पाश खिपतं चिना त्रिशूल म्हुया जि ह्मसि-लला छ पापि दुष्ट गरूड जिनं ह्मसिल भुजंगाहार ताहा की नइह्म कुपंछि तीर्यक जाति खः सन्तोष मर्जूनिला नागराज पिन्त रक्षा याय्गु छ गरूड यात बोधयाय्गु धका जिथन वयाच्वना जि जुजु खः श्रीमट्बाहन, छं छु याय् त्यना छु धाय्त्यना धया बिज्यात ।

गरूड आश्चर्य जुइका अहो थ्व मनुष्य खनि तं पिकया धाल - जि पंछिया राजा गरूड खः जिनाप ल्वाय्धका वह्म छमनुष्य जिगु द्वोछिब्वोय् छ्वोनं छंके बल दइमखुः । थन सीत वह्म छ खः धया तुति कताका आकासे थतयंका कुतकेहया चूर्ण याय्माल धैगु मतीतया ज्वनेत थिक याबले, तुति संकेमजिक खिपतं चिनातल । क्रुन् तं पिकया पपुः चकंका भारा भारा संका त्वाथं क्वाना स्याय्त थिक याबले त्रिशूलं त्वाथय् लाक सुया त्रिशूल ज्वना सुया च्वन ।

पपुः संकूर्गुलि अनच्वंगु सिमा स्वांमा कोदला धू अपा लोहं पुइक यंका तुफि बपु-इगु थ्यें जुल । जुजुया तानोया पंखां गालेथ्यें शीतल जुया आनन्द जुया च्वन । श्री करूणामय दर्शन प्राप्त याना ऋद्विबल बरदान विया थकुगु अमोघपाश त्रिशूल दुह्म जुजु श्रीमट्बाहनं क्वातुक पाशं चिना त्रिशूलं सुया क्वत्यला तर्गुलं सनेमफया गरूड भूमीसं ग्वारा तुला च्वन ।

उगु बखतय् गरूड राजया अदभूत जुइका अत्यन्त क्रोधगाना वाथाक दना ह्मफुले

याना बलपिकया धाल। अरे निर्दयाम्ह जुजु जिनाप स्येखियाना सनेमते जिगुबल छं मस्यूनि छं मिखा पति याय् मात्रं छगु कोशया प्रमाणं आकाशे बोयावनेगु गरूड याके बलदु छंगु शरिर क्षणमात्रं वांछोया छगु योजन (प्यक्वेतक) वांछोया बीगु समर्थ जिके दु ।

छंगु शरीर चर्णजुया भस्म जुइगु सो। थुलि धया वेगं ह्यफुले याना चिनां तगु ब्यनावंक सना पपुर्तिः जुजुयात दाला न्ह्याथं ववाना स्याय् धका सन। जुजुं त्रिशूल पाशं फया थःगु शरिर यात वेदना मजुइका च्वन। थथ्ये निह्मसिया युद्ध जुल,लिपाजुजुं पाशं गरूडया ककु व तुतिस तः क्यंका सनेमछिक विना पपुलि त्रिशूलं सुया धै बिज्यात। अरे पापि दुष्ट! थः निर्दया जित निर्दया धाल, जि छन्त स्याय् धका वयाह्म मखु:।

थन च्वंपि नाग सकल यात अकाल मृत्यु भय मदयकेत पर उपकार याय्त वयाह्म खः। छथें भुजंगाहार नाग ताहा की नइह्म तीर्यक पंछि जि मखुः । परात्मा स्वआत्म सीकि परया शरीर व थःगु शरीरया वेदन उथेंजुइ धैगु मस्यूह्म छन्त थथ्ये सासना यानातय्गु कर्तब्यजु। आ: छं छुयायगु बलवु धया ख्यात। गरूडया बलहीन जुया सनेगु समर्थ मदुगुलि भूमीस् ग्वारा तुला सुंक च्वन।

हानं जुजुं धै बिज्यात आः छं छुंयायगु समर्थ दुसा या मखुसा छन्त यमपुरे छोया बीगु जिके समर्थ दु। केवल छाय्याय् धका मयाना। सीकि परयात दुःख मबीगु, थःनं परनं कल्याण जुइगु ज्या याना च्वने फुसा आमथ्ये गरूड पंछि जुया कोनय् मागु पशु योनिजुइ माली मखु।

ह्लापा परयात स्याना पाप याना वयागु दोषं थुजागु पशुदेह जुल। आःनं थुजागु पाप यात धाःसा थ्वयासिनं लिपा दुःखजुइ धैगु चेतना दय्कि। यमपुरे वने धया लाकि जिधयागु खँ न्यने धया। थ्व निताय् छं छु बिचार दु याकनं धाः।

थथ्ये धागु जुजुया बचन न्यना गरूडया जि सीमालीन धका ग्याना नम्र जुया धाल भो मानव राजा! जित यमपुरे छोय्गु ज्या याय्मते, छपिंगु पुण्य बल जिनं सिल

छपिंगु खँ जिनं पालन याय् । ल्वास्येंलि निह्मसिया अनेक जुइफुः जिगु अपराध दक्व माफि फोने। जित चिनातयागु खिपफेना बिज्याहुं जि थःगु थासे लिहांवने ।

गरूडं थथ्ये धास्येंलि जुजुं बिचार यात अबोधपिन्त बोध याय्गु कर्तब्य खः पशु जाति तय्त ज्ञान बीगु व्हन्हे थाकु जुइ। आः सत्य वचन यात धाःसा फेना बीगु चिन्तना याना खँ न्यंकल। छ पंछिराजा गरूड खः जिगु खँ न्यनेगु छन्त सुखजुईगु खः । परयात दुःख बिया सास्तियाना स्याना वइगुहे ला नया पाप याना थः जक सुखजुल धका म्वानाच्वनेगु असत्यकर्म जिनं छन्त धाय् त्यनागु खः सोकि ।

थनिनिस्यें थन जक मखु म्येगु थासेनं वना नागराजपि तथा म्येपिं प्राणिपिंनं स्याना ला नय्गु ज्या सत्यनं याय्मखुत धका सत्य बाचाया, जिनं छन्त चिना तयागु खिपफेनाबिये। सत्यवाचा याय् धुंकानं लिपा असत्य जुया थुजागु तालं ज्या यात धाःसा ध्वयासिनं तच्वगु वेदना नय्मालि ।

जुजुं थुलि धास्येंलि गरूड खँ न्यंकल, भो महाराज ! छपिंगु बचन जिनं पालन याय् । थनिनिस्यें जिनं नागराजपि तथा म्येपिं प्राणि स्याना ला नयगु ज्या सत्य ३ नं याय्मखुत धका त्रिसत्यह्लाना बिन्तियात ।

थथ्ये त्रिसत्य वाचा गरूडं धास्येंलि थ्व जुजुं ख्वाले च्वंगु मिखा तोसिना नुगले च्वंगु मिखा (दिब्य चक्षु) कना ह्लाः बिन्ति याना प्रार्थना यात । । भो अबलोकितेश्वर करूणामय ! संघरत्न जुया बिज्याह्म छलपोल यागु कृपा व सिद्धियाबलं थउं जिनं थ खगेश्वर आकाशं बोया वनेगुलि तच्वकं पुरुषार्थ दुह्म पंछिया राजागरूड नाप ल्वाना त्याका । थ्व छपिंगु कृपाया सिद्धि खः छपिन्त जिनं जन्म जन्मान्तर थ्यंक प्रणाम दु । थुलिधया गरूड यात चिनातयागु अमोघपाश (खिप) फेना बिल ।

गरूडं बिन्तियात, भो महा वीर्यवान् राजा! छपिंगु पराक्रम जिनं ह्लापामस्यु आः सिल थुलिधया जुजुया तुतिस भोः पुया ह्लानं धाल । छपिंगु भक्तिया प्रभाव ऋद्धिबल खना जि तच्वकं आश्चर्य जुइ धुन । मनुष्य जातिनं गरूड यात सनेमफयक

चिना वेदनायाय्‌गु चिकिचा धंग ऋद्धिबल मखुः। गरूडं ज्वना त्वाथं क्वाय धुनेवं बचय् जुइफुंपि द्विछिबोय् छबोनं दइमखु। गरूडं पपुर्ति दाय्‌बले मूर्छा जुया सिनावनि।

थउं उजागु सासना यानानं किंचित् मात्र जक जुल। गरूड या बल क्रन् हीन जुया सनेगु ह्यलेगु समर्थ मदया वेदना जूगुलिं मृत्युजुइत थिक जुल। थुजाह्म गरूड जित करूणातया छुं ज्ञानबिया थःगु ऋद्धिक्यना सीत्यंह्म यात खिपःफेना रक्षा यात धंन्य धंन्य छपिं धया नम्रजुया च्वन।

थुगु बेलास जुजुं मैत्री चित्त धै बिज्यात, गरूडराज, जिगुजक खँमखुः बुद्ध बोधि-सत्व लोकेश्वर पिंगु बचन खः धका सिकि, मैत्री थः समान् म्येपिंन। करूणा, दया कृपा तया जुइगु। मुदिता, परया जय मंगल जूगुखना खुसिजुइगु। उपेक्षा, म्येपिनि दुःख जूगु खनी बले नुगर्मछिका उजापिन्त रक्षा याय्‌गु।

थुजागु सुनां ह्यसीका ज्या याइ थुंजाह्मयात बोधिसत्व धाइ। बोधिसत्व जुई फय्‌वं क्रमशः बुद्धयाऋद्धि बलदया महा ज्ञानिह्म पराक्रमि जुइ थुजाह्म यात सुनानं छुयाय् फइमखुः यासानं पर्वत यात फसंकगु समान मात्र जुइ।

आः छन्त कल्याण जुइगु उपाय कना ज्या याय्—थन क्रोंपि निह्म ल्वानागु जिगु दोषमखु छंगु दोषखः। जिनं छन्त क्षमायाय् धुन। छं त्रिसत्य बाचा याना ह्मतुं धयाथ्यें ज्यानं याय्‌मा। ज्यामयास्ये ह्मतुं जक धयां खँ सेका जुइपिं कदापि बोधिसत्व जुइ फइ मखुः। बोधिसत्व मखुह्म बुद्धज्ञाने लाह्म मखुनि। बोधिसत्व चर्य (ज्या) बोधिज्ञान बुद्धया ज्ञान खः बुद्धया ज्ञाने मलाह्म संसार या पंजले दुने लाह्म जुइ।

थुजागु ज्ञान पंछिजूसानं छन्त कने धुन न्यानाथ्यें ज्यानं या सदानं सुख जुइ। । थुलि धया जिगु मनोरथ कार्य सफल जुल धका मतीतया गुलुचारंभ धैगु पर्वते गरूड नापंवना श्रीबिस्नुक्रान्ता लोकेश्वर करूणामय या थासेथ्यंका अष्टांग प्रणाम याय्‌धुंका त्रिरत्न शरण धया वसपोल करूणामय या सेवक (दास्) जुल धया गरूड लः ह्लाना-बिल। । थुगु समेये गरूडनं खुसिजुया जुजुया ख्वाःस्वया बिन्तियात, भो महापराक्रमि

राजा ? मानव राजा मध्ये श्रेष्ठह्म जुया बिज्याह्म छीपिं जि गुरू जुल । छपिसं कंगु ज्ञान जिनं लुमंका धारणा याय्‌गु अवश्य जुल ।

थुजागु ज्ञान जिनं मस्यु कनीपिनं चूमला । ह्नापा जित गुरू पिसं धागु थथ्येख । छ गरूड यात लोगु आहारा नागराज पिके बिषदुसानं छन्त जक मखु गरूड पिन्त थिइ मखु स्याना नसानं दोषमदु धका अहंकार बुद्धिया खँ कनातल । जि ङिच्याह्म (१८) मिथ्याय् लापिं गुरूदु । थुमिगु खँ न्यना जिनं आपालं नागराज पिं स्याना ला नय् धुन । आः पाप धका सिल पाप फुकेत पाप देशना याना त्रिरत्न शरण वना बिस्नुक्रान्ता लोकेश्वर करूणामय बराबर लुमंका दर्शन बन्दन पूजन याना शरण वने ।

आ मैत्री बल वुह्म करूणामय भक्ति गुरू छीपिं चूलागुलि धर्मथा मूल सत्य अहिसा, पापया मूल हिंसा असत्य, धका बांलाक सिल । थुलि प्रार्थना याना करूणामय यात भोपुया तथा जुजुयातनं तुतिभोःपुया बिदाकया थःगु गरूड लोके लिहांवन ।

अनंलि श्रीमट् वाहन जुजु बिस्नुक्रान्ता लोकेश्वर करूणामय यात प्रदक्षिणा अष्टांग प्रणाम याय् धुंका हस्तमुद्रा रत्न मण्डल द्वहलपा पाप देशना पुण्यानुमोदना याय सिधेका हानं नागमण्डल स्थाने वना तक्षक नागराज थ्वयामाँ नागिनी, म्येपिं नाग नागिनीपिं मुंका आज्ञा दय्‌का बिज्यात ।

हे नागलोकपिं ? जि थन वयागु कारण छिमिसंहे सीकि । ह्निंह्नि वया गरूडं छिपिं नाग आहारा याना दुःख बिया च्वंह्म लिस्ये त्वाना त्याका थःगु बसे तया धर्मया खँ कना सन्तोष जुइका थनि निस्यें नागराज पिगु उपरे दयातया स्याय् मखुत म्येपिंगुनं ला नय् मखुत धका त्रीसत्य (३) स्वक कराल याका बिस्नुक्रान्ता लोकेश्वर (करूणा-मय) या सेवक याका छोय् धुन ।

आः थन छिमि थनिनिस्यें अकालं मृत्यु जुइगु गरूडया भयमन्त–छिपिं ह्नापा यागु पापं भोगयायत नाग राज जुया थन नागलोके च्वना दुःख भोग याय् माल । थ्व दुःख फुकेत (हानं नागराजा तीर्थक योनि ताहा की जुया जन्म काय् म्वाकेत) म्हुतुंनं

ज्या नं त्रिरत्नया शरणवना संघ नायक श्री करूणामय सेवा भक्ति ब्रत धारण याना पुण्य यानाच्वं लिपा छिपिं सुखि जुइ ।

मनुष्यरुप कया अष्टमी पुन्ही भिगु पर्वकाले मर्त्यलोके वया दर्शन मन्दन पूजन पापदेशन पुण्यानुमोदन रत्नमण्डल द्वहलपा वसपोल लोकेश्वरया शरण हुं पशुपंछि जन्म जुया अकालं मृत्यु जुइ मालीमखु ।

थुजागु अमृत बचन न्यना थ्व जुजुयात नागराजपिसं वन्दना याना हेरा मोति नव रत्नादि द्वहलपा ह्लिला हर्षमान् जुइका आदरतया भक्तियाना बिन्तियात ।

भो करूणा चित्त मैत्री रूप जुया बिज्याम्ह पुण्यबल ऋद्धि पराक्रम क्यना खगेश्वर पंछिराज गरूड थिं जाम्ह बलबान् नाप युद्ध याना त्याका थनचोंपिं नाग नागिनी पिंगु उपरे दयातया हानं थन नागपुरे थ्यंक बिज्याना जिमिगु गरूड भय अकाल मृत्युया महादुःख मदय्का धर्मया खँ कना विज्यात थ्व जिमिगु महाभाग्य खः । गुह्मजा पापि दुष्ट गरूडयातनं सन्तोष जुइका त्रिसत्य बाचा ह्लाका उह्म गरूड यात समेतं रक्षा जुइका जिमितं नं आनन्द जुइक रक्षायाना बिज्यात ।

धन्य छलपोल यात जिमिगु भाव भक्ति याकें द्वलंद्वको नित्य नमस्कार दु । छपिंगु वया कृपां याना थन नागपिनि सुखजुइका चवनेदत । छपिनि दीर्घायु यश कीर्ति शुभ कल्याण महामङ्गल ऐश्वर्य आनन्द महासुख मनोरथ कार्य पूर्ण जुइमा धका आशीर्बाद बिया थःथःगु थासे नागराजपिं वन ।

थनंलि ह्लापा खोया च्वंह्म मांह्म नागिनी यात बोध याना काय्ह्म तक्षक नागराज यात नं रक्षा जुइगु खँ धै बिज्यात । थउं छिमि अकाल मृत्यु गरूड भयं मुक्त जूगु जिगु बलं मखु सीकि । तथागत पिं बासयाना बिज्याइगु सुखाबति बुद्ध भुवनया गुरू अमिताभ तथागत भगबान् आदि बुद्ध खः ।

वसपोलया मुख्यह्म शिष्य आर्यावलोकितेश्वर बिश्वे करूणामय नामं प्रख्यातह्म,

स्वर्ग मर्त्य पाताल यमलोक प्रेतलोक इत्यादि दिग् बिदिग् चाहुला गन स्वया छु दुःख जुल जिनं उद्वार याय् धाका बिचारबान् जुया बिज्याह्म संघ नायक खः वसपोलया दया कृपां जिनं थउं गरूड यात जितय् याय् फुगु छिमिसं सीकि ।

थ्वसपोल यात लुमंका नित्य भक्ति तया ब्रत याय्ःगु स्व । थन च्वने म्वाल ह्रानं म्येह्म गरूड वय्फुः । अथ्येया निम्ति नेपाल पुण्य तीर्थे च्वना स्नान याना उगु थासेनं नाग च्वनेगु थाय् दु अनवनेगु असल जुइ ।

श्री अमोघपाश लोकेश्वर नं धाइ करूणामय वहे छह्म खः लुमंका शुक्लाष्टमी खुन्हु ब्रतयाना फुसा निराहार मफुसा फलाहार यानाच्वं सदानं जय जुइ ।

थुगु खँ न्यना नागिनो तक्षक नाग (माँ काय्) निह्म सिनं जुजु यात प्रणाम याना बिन्ति यात । भो महापुरूष जुजु ! जिमि करूणामय गुरू छपिंहे भापायाना छपिंसं उपदेश ब्यूगु शिरेतया पुण्यतीर्थे जिपिं वनेगु अवश्यजुल छपिनि मनोरथ सफल जुइमा धया बिदाकया पुण्यतीर्थे माँ काय् निह्म नागपिं बासयावन । श्री करूणामय नित्य लुमंका पुण्यतीर्थ या अधिपती जुया म्येपिं नागपिन्त नं जुजुं उपदेश ब्यूगु खँ न्यंका आनन्दं बासयाना च्वन ।

अनंलि व जुजु उगु स्थानं लिहांवया धर्मपुरी देशे थ्यंका राजगृहे च्वना थःस्त्री अनचर्वपिं देशबासी सकल सःता नागलोके माँह्म नागिनो खोगु खँ, कायूह्म तक्षक नाग राज स्याना नय्त वह्म गरूड नाप युद्ध याना त्याका गरूड यात त्रिसत्य याका बिस्नुक्रान्ता लोकेश्वर दर्शन याका धर्मोपदेश बिया लिछोयागु खँ, अकाल मृत्युं मुक्तयाना माँह्म नागिनी व कायूह्म तक्षक नागराज यातनं लोकेश्वर अमोघपाश करूणामय लुमंका ब्रत याय्गु नेपाल पुण्यतीर्थे छोयागु खँ, नागराजापिं खुसि जुया बियाहगु नवरत्न मणि मुक्तादि क्यना थमंयाना वयागु फुक खँ कनेधुंका राज भोजन याना आनन्दं च्वना बिज्यात ।

अनंलि प्रजागण पिंसनं जुजुयात प्रणाम याना बिन्तियात । भो महाराज ! छलपोल

धंन्य प्रशंस्नीय खः थुगू उपोषध ब्रत यागु पुण्य प्रशंसा भतीचामात्र न्यनागुलिं जिमिगु चित्त प्रशन्न जुल जिमितनं स्यनायाका बिज्याहुं जिमिसं नं याय्‌गु इच्छा दु ।

थथ्ये प्रजापिसं चिन्तना यास्येंलि खुसिजुया आज्ञाजुल । हे प्रजालोकपिं ! छिपिं धन्य ख सीकि । सुनां बुद्ध भूवनया महागुरू अमिताभ तथागतया मुख्यह्म शिष्य श्री आर्यावलोकितेश्वर लुमंका बन्दन पूजन ब्रतयाना षडक्षरि महाबिद्याराज मंत्र धारण याना षद्‌गति दुःखं मुक्त जुइगु सिका फुसा आजीव पर्यन्त मफुसा छगु करवल जूसानं एकान्ते च्वना बोनेगु । । उलि बोंह्म सिनावनिबले वइगु मृतक शरीर दाह यागु कुं आकाशे वंगुलि पंछि बोया वइगु उगु कुंस लात धाःसा थुपिं पंछित हानं पंछि अथवा पशु जुया जन्म जुइ म्वाला स्वर्गे देवपुत्र जुया बोधिसत्व यागु ज्ञान प्राप्तजुइ । मंत्र करवल बोनावह्म लिपा बोधिसत्व जुइ धुंका अन्त्ये अर्हत् पद प्राप्त जुया महागुरू जुइ दइ ।

थथ्ये उपदेश बिइधुंका क्रियाबान् बौद्ध गुरूपिं तया थः सपरिवार तथा प्रजागणपिं सहित त्रिरत्न शरण अमोघपाश लोकेश्वर करूणामय पुजादि उपोशध ब्रत याना मेपिन्त नं याका जय मंगलोत्सब देशे सुभिक्ष जुइका सत्य मार्गस पलातया तस्सकं बल बीर्य पराक्रम क्यना परप्राणि पिन्त उद्धार याना बिज्याह्म करूणामय भक्ति थ्व श्रीमट्बाहन जुजु खः ।

भगवान् शाक्य मुनि बुद्धं श्रावस्ती नगरे बिज्याना उपोषध देवपुत्रादि आनन्द काश्यप शालिपुत्र महामौगल्यायण भिक्षु प्रमुखं सकल मुंका थुगु प्रकारं धर्मोपदेश कना बिज्यागु न्यना उपोशध देवपुत्रं हानं बिन्ति यात ।

भो भगवान् ! व श्रीमट्बाहन जुजु आः सुजुयाच्वन । भगवान् मुसुहुं ह्लिला आज्ञा जुल, हे उपोषध देवपुत्र ! थिकगु खँ न्यन, व जुजुं उगु बखतस आपालं षडक्षरि महाबिद्याराज मंत्र धारण याना सिद्धि प्राप्त याना लोकपिन्त उद्वार याना वगु पुण्यं मारजित् जुइका संम्यक संबुद्धया पद बोधिज्ञान लाना शाक्यमुनि महाबुद्ध धाय्‌का च्वन । बिचारया व जुजु म्येम्ह मखु थुगु समये जि धका सीकि । । थुजागु अमृत बचन न्यना उपोषध देवपुत्र प्रमुखं सकलया चित्त हर्षोत्सुक जुईका ह्लाः बिन्तियाना

साधुकार बिल। धंन्य २ षडक्षरि मंत्रसिद्धिया प्रभाव, धंन्य छीगु भाग्यं बोधिज्ञान अमृत वाक्य न्यनेदया उपोशध व्रतयाय् फत ।

ह्रीह्रि जान्य अजान्य काय वाक चित्तं छिगू अकुशल (पापं) षडगति स लाना भयंकर दुःख भोग याय्म्वालीगु बुद्धचर्य महायान धर्म म्हसीगु ज्ञान न्यनेदया शुद्ध-चित्त जुल थ्व छीगु तःधंगु भाग्य खः। थथ्ये धया सकलेंदना वसपोल भगवान शाक्य-मुनि बुद्धयात स्वचा चाहुला पलेस्वांथ्यें सुगन्ध बासना वगु पालिस भोःपुया बिदा कया थःथःगु स्थाने प्रस्थान जुल ।

थुगु उपोषध व्रत षडक्षरि मंत्र सिद्धिया गुण प्रभाव त्रैधातु भुवने प्रख्यात जुया च्वन। पाताल नागलोके थ्यंकनं थ्वहे धर्म नागराजपिसं भक्ति याना चवन। थ्वहे बुद्धचर्य मर्त्यलोक उत्तर हिमाल तथा पुण्यभूमि नेपाल देशेनं अध्यापि प्रख्यात जुया च्वन ।०।

। थुलि खँ श्रीमट्वाहननृपजातक जुल ।

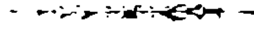

थ्व खँ व्रतावदान माला प्यंगु (४) अध्याये दु ।

अनंलि छुं लिपा अष्टमी तिथि खुन्हु करूणामय लुमंका व्रत याना चवंम्ह तक्षक नागराज पुण्यतीर्थे च्वे वया स्नान याय् धुंका निभापाना चवंम्ह यात स्येम्ह गरूड वया ज्वना यंकेत थिक जूबले, जि थउं व्रत सिमधनि तोति धागु नागया खँ मन्यंस्ये गरूड थःगु स्वभावं सन। नाग व गरूड निम्ह उगु थासे युद्ध जूल – नागं गरूड यात ह्निा सनेमफयका तल ।

गरूडया वेदना जुया थः मालिक नारायण लुमंकल – नारायण उगु थासे थ्यंका नागयात सुदर्शन चक्रं प्रहार याय्त थिक जूबले – नागं श्री करूणामय लुमंकल तुरन्त उगु स्थाने करूणामय सिंह गया विज्याना नारायण गरूड नागराज पिन्त बुद्धज्ञान कना

शान्ति जुईका, नागपाशयाका द्योने सिंह तया, सिंहया म्हय् गरूड तया गरूडया म्हय् नारायण बिज्याका नारायणया म्हय् चवे करूणामय बिज्याना, हरि हरि हरि हरि वाहन लोकेश्वर नाम प्रख्यात जुईका आकाश मार्ग स्वर्ग लोके बिज्याना तक्षक नाग गरूड पिन्त उद्वार याना बिज्यात ।०। थ्व खँ नेपाल तीर्थ महात्म्य, बृहत्स्वायंभू पुराणे, बांलाक उल्लेख दु ।०।

जलवाहनकुमारावदान

नमः सर्वबुद्ध बोधिसत्वेभ्यः

सकल बुद्ध बोधिसत्वपिन्त नमस्कार

छन्हू उगुस्थानं प्रस्थान जुया गृद्धकूट पर्वते भगवान् बिज्यात, ह्लापार्थ्ये आपालं श्रोतालुपि वया भगवान् बुद्ध दर्शन तथा प्रणाम याना थः थःगु थासे बास यात ।

उगु अवस्थाय् बोधिसत्व समुच्चय, महाकुलदेवता कुलदेवी, सरस्वती, महादेवी लक्ष्मी महादेवी, वनदेवो प्रमूखं अनेक नामी जुया च्वंपि देव असुर गन्धर्व किन्नर महोरग मनुष्य अमनुष्य यक्ष राक्षस नाग गरूड आदिपि वया प्रणामयाना चाहुला बासयात ।

थुगु समये कुलदेबता धाम्ह दना वना भगवान् यात प्रदक्षिणा याय् धुंका प्रणाम याना पुलिचुया जगुह्ला: थकया गां न्यया बिन्तियात । भो भगवान् थन च्वंपिनि सकल या मतो, सुनांन्हापा हानं म्येपि बोधिचित्त बोधिज्ञान म्हसिका दु:ख जुया च्वंपि प्राणि उद्धार जुइगु ज्या यानावंपि सु जुइ धका न्यनेगु इच्छा जुइका च्वन, जिनं अथ्यहे चिन्तना याना, थथ्ये बिन्तियार्स्येलि भगवान् बुद्ध आज्ञादय्का बिज्यात ।

सकसिनं मनस्थीर याना न्य न्ह्योने च्वंम्ह सिगु ख्वा: स्वया हे कुलदेवते ! जिनं लुमंके धुन कन्येत्यना ।

ह्लापा छगु समये धर्मकौशल नगरेसुरेश्वर प्रभ नाम जुजुया पर्याये उगु देशे जन्म जुया च्वंम्ह सिनं प्राणिपिन्त दया कृपा तया उद्धार याना वंगु खँ छगु न्यंके त्यना ।

उम्ह जुजु दयावान् त्यागी धर्मात्मा (शरीर) रुप तेज लक्षणं संयुक्तम्ह, सकल सत्व पिन्त ज्ञानोपदेश बिया उपकार याय्‌गुलि उद्योग जुया च्वंम्ह थ्व राजा क्षत्रि जाति। । उगु समये व देशे जलवाहन नाम कुमार दु। थ्वया माता शुध्दधरी, पिता जटिंधर वाहनराज वैद्य(जुजुया वैद्य)पत्नी जलाम्बु गर्भा जाति वैश्य। । थ्व श्रेष्टि दारक जलवाहन धाम्हख आपालं बिद्या सया च्वंम्ह परोपकारी सिध्दिदुम्ह दया कृपा बिचारवान्‌म्ह। रोगी पिन्त योग्यानुसारं वासदानबिया चिकित्सायाना रोगलाय्‌का परया शंकष्ट व्याधि दुःख शान्त याना थः धनिम्ह जुया धन वीमासानं बिया परयात खुसि जुइका आनन्द याना पुण्य कमाय् याना च्वन।

हानं थ्व वैद्यराजं थाय् थासे बिद्वाँन् पिंसं धर्म व्याख्या याका पुरूष नारी युवक युवती बृद्ध बृद्धि पिन्त बोध ज्वोका ज्ञान बीका थमनं कना देशे मंगल कार्ययाना सुखी जुइका च्वन। बिशेष वालक वृध्द वृद्धी रोगी दारीद्र पिन्तदान याइम्ह। हानं नाना-प्रकार र्मभिंगु खँ तोता भिंगु खँ जकल्हाना परस्पर वाद विवाद शास्त्रार्थ याय्‌तनं तत्पर जुया निःस्वार्थि जुया च्वंम्ह।

अति सुन्दर, रूप कोमल वचन शील वन्त स्वभाव शुद्धम्ह। हिंसाकर्म मांस मदिराहार मखूम्ह, साक्षात् बोधिसत्व चर्य धारण याना रक्षाकारि जुया च्वंम्ह महा वैद्यराज जलवाहनया स्त्री जलाम्बुगर्भाया गर्भ जन्मजूपिं निम्ह पुत्र दु। थकालिम्ह सिया नाम जलांम्वर क्वकालिम्हसिया नाम जलगर्भ। थनंलि निश्चय याना हानं हे कुलदेवते थुपिं निम्ह पुत्रपिं लिस्ये ह्लापाथ्यें ग्राम नगर देशंपिने दुने सहरे राजगृहे चाहुला चिकित्सा याना जुल।

अथ्ये जुजुं छन्हु जलवाहन काय्‌पिं नापं चाहुलाजुल दूखनान्तरे च्वे थ्यंवले उगु थासे कचिगु ला नइपिं गुं खिचा धों को आदि पशु पंछि पिनं अन थःथःगु तालं हाला चाचा हुला ब्वांब्वांजुया न्ह्योने वगु खना बिचार यात।

थुजागु वनान्तरे थुपिं थथ्ये दिशा बिदिशास ब्वांब्वांजूगु कारण छगु अवश्यनं दइ। थुपिं गन गन वन अन अन वना सोवन। छथाय् अटवीसंभव धँगु पुखु छगु दया

च्वंगु खन । व पुखु खना जलबाहन तस्सकं अद्भूत् आश्चर्य जुल ।

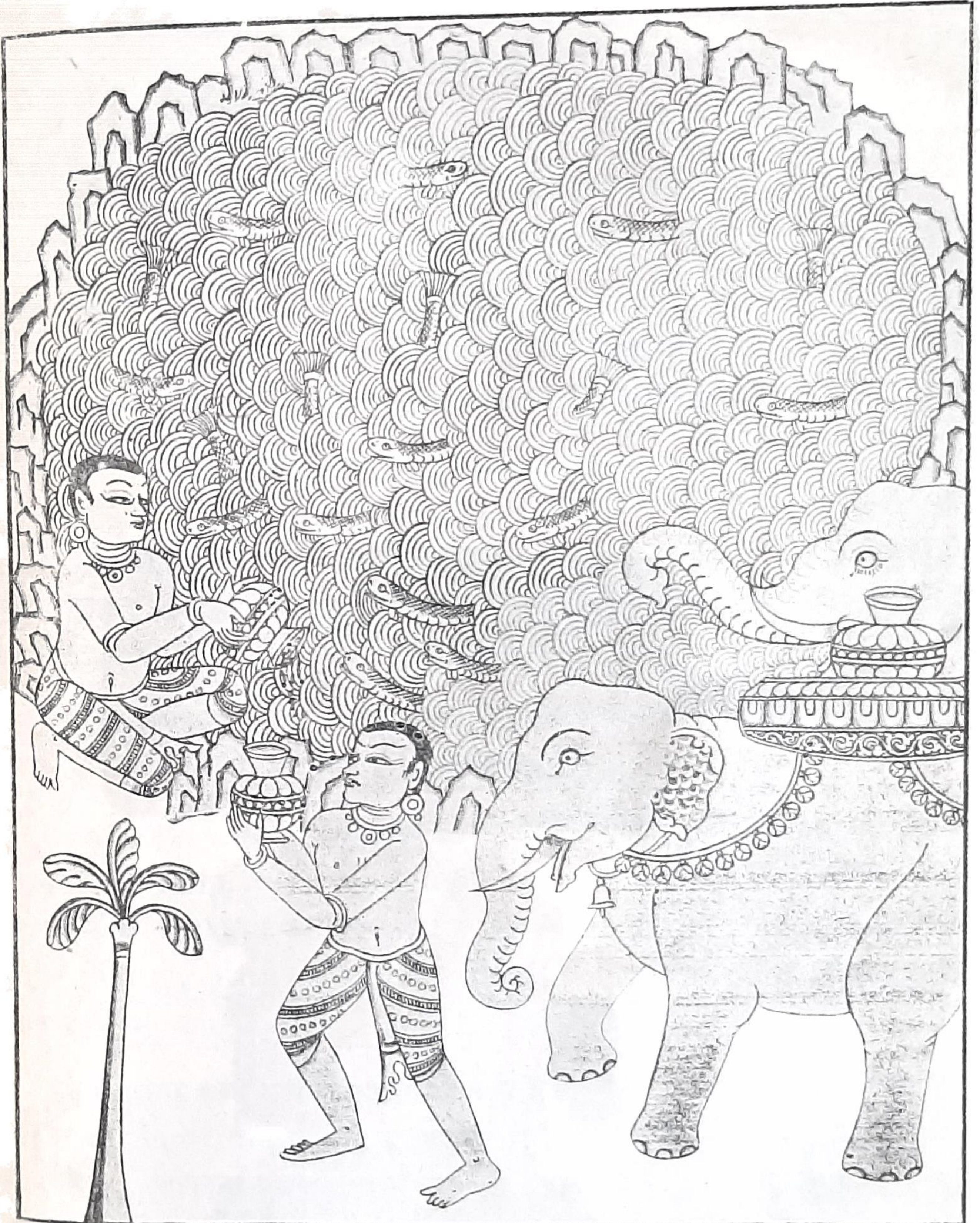
उगु थासेनं अथ्येहे कचिगु ला नईपिं गुं खिचा धों व्वांव्वां जुया हानं को पंछि वोया हाला जूगु खना व्हन आश्चर्य जुइका उगु थासेनं वहेतालं गुं खिचा धों लिसे लिसे जुल । व पशु पंछिपिं पुखु चाहुला म्येथाय् वन ।

जलवाहन ह्लापाथ्यें उख्ये थुख्ये चाहुला सोयाजुल म्येगु छुं मखं चिन्तना यात थ्वहे अटवीसंभव नाम पुखुलि छगु हेतु (कारण) दइ धैगु सीका च्वन उगु पुखुलि फिद्व (१००००) न्याः बास याना च्वंगु दु । पुखुया जवे खवे वं ज्या याय्त पुखुया लः पिछोय्गु ज्या यानावंगुलि लः पाः जुया न्या तय् गन वने गन च्वने जुल सूर्ययातापं न्या या पुचः वाथा वाथा मिका च्वन ।

अनया महिमा थुजागु न्यातेगु दुःख सीका खोवि वय्का जलवाहन बैद्यराजं करुणा चित उत्पन्न याना थथ्ये चिन्तना यात । अहो थुपिं न्यातय् गुजागु दुःख जुल थुमित छुयासा उद्धार जुइ याकनं जलबृष्टि जुसा थुपिं सुखीजुइ, जिनं जलबृष्टि जुइकेगु समर्थ मदु तंत्र मंत्र यागु प्रभावं जलबृष्टि जुइकेत नाग साधन याय्मा वज्यायाय्त याकचां मज्यु थन जि काय् पाशापिं दुसानं उजागु ज्या सफल जुइमखुः थुजागु विपत्ति सोया गथ्ये लिहां वनेगु ।

थुपिं गुं खिचा धों को धापिसं थुमित रक्षा यावा धका जित सुचना बिया थनहगु खः थन जि थ्यनेवं थःपिं मागु थासे वन । थन जित उपदेश वोम्ह पाशा याकनं थ्यंक वय्मा धका मतीतया उगु पुखुया सिथय् फेतुना मिखातीसिना ध्यान यात ।

उगु वखते अन पृथ्वीलं वनदेवता थःगु शरीर वाम्ह थाहाँवया ध्यानयाम्ह जल-वहान यात स्वया यथ्ये धाल । साधु साधु कुलपुत्र धर्ममित्र उपकारि छखः जलवाहन नाम यात ल्वेक न्या तय्गु दुःख या कारण लया अभावं जुगुखः छं सीका काल । छं निम्ह पुत्रपिं साहिता कया नां यात ल्वेक छं मनंतुनागु वोधिचित्त यागु ज्या या। छंगु यश किर्ति त्रैधातु लोके प्रख्यात जुइ । । हानं धाय् गुगुजा जुया चोंगुख, सीका

जल्वाहन राजकुमारं पुखुलिंच्वं पिंखिद्दलम्यागलमद्द यादा हङा या
मी ग्पिन्त किसिगयाव ना सिमा कचा याग् हलंगापुया भीम्हल्या
ना सिंग् थासं लः हया पुखुलि लखं पूर्ण याना अं लिहां वनान
ग् वस्त्र कया हयान सा हालान्याद्य कंम्वा कुग् चित्र —

लः हया वोगु ज्या, या हुंकन ल बायथा च्वंगु दु । अनंनिस्ये लः हया थन थ्यंके हति। सीकि न्या धैपिसं छम्हसिनं सलंसः छ्ये थ्वका न्या उत्पत्ति याइ । सूर्यया तापं लः क्वाना लः पाःजुया थन पुखुली च्वंपि न्यातय् महाशंकष्ट जुया च्वंगु छंसीके धुंकल याकनं मती लूगु ज्या याना थुमित उद्धार या ।

थथ्ये वनदेवतां धागु न्यना बिन्तियात, धंन्य धंन्य वनदेवता छपिं खः । हे वन रक्षकदेवता ! गथ्येयाना थुपिं जलज न्या तय्त उपकार याय्गु जिमिसं लः हय्त थाकुइ थन पुखुलि न्या गुलि दुः ।

वन देवतां धाल थन थासे छिद्र न्या दु, छंगु बिचारं याकनं ज्या या धया वनदेवता अन्तरगत जुल । उगु समये जलवाहनया तःच्वकं करूणा चित्त उत्पन्न जुल । पुखुली छचालं चाहुला स्वत, पुखुयात मल्वेक लःया अभाव जूगुलिं न्यातय् गन वंसा जी धका चा चाहुला जुल गुलिं सनेमफुपिं नं दु ।

थुपिं न्या खना इतमतः कना छुयाय् गुगुयाय् जुया प्यंगु दिशाय् चाहुला जूम्ह जलवाहन गन गन वन अन अन न्या मुना जलवाहन सोवइगु जुल ।

कार्यपिं नापं जलवाहन श्रेष्ठिपुत्रं उख्यें थुख्यें लः सो जुल गनं लः खंकेमफु छथाय् तःमागु सिमागया गन लः आपादु धका सोत खंकेमफु गनं छथाय् निथाय् ताकुगु भति भति लः मात्र खन थुलि लखं ज्या सफल जुइमखुः धया सोम्हसिनं सिमाकचा आपालं ध्यना हया पुखुली तोपुया सूर्यया ताप किका बिल केहि शीतल जुया सनेमफुपिं न्यानं सनेफया वल ।

उगू पुखूया थासं तापाक जलागमा नाम नदी छगू दुगु थासं वःगु लःया शब्द ताल स्ववना बिचार याबले म्येपिं हे स्वार्थि पापितय्सं उगूथासं वगु लः म्येगुथासे धः दय्का लः क्वफाना पुखूली च्वंपि न्या फुकं स्याना थःपिंगु स्वार्थि पूर्णयाय्गु ज्या याना च्वंगु सीका स्वम्हसिनं अन च्वंगु लः हय्गु ज्या फइमखुगुलिं लिहांवल ।

हतासनं स्वम्हं देशे थ्यंका राजगृहे सुरेश्वर जुजुया समीपे च्वना अटबीसंभव पुखुलि जुया च्वंगु न्या तय्गु दुःखया समस्या फुक खँ कना उगु थासे च्वंपि प्राणिपि

जलज(न्या)तयात जीवदान याय्गु खः भो महाराज ! थ्व ज्या सफल याय्त माक्व मनुत व नीम्ह् किसि साहिता विल धासा थुपिं तीर्यक योनि लापिं सीत्यंपि न्या फुकं म्वाइ विस्तार याय् मजिल ।

राजवैद्य जटिंधरया पुत्र जलवाहनं धागु शुभ वचन न्यना खुसिजुइका मंत्री यात सम्ब धै विज्यात । हे मंत्री तथा म्येपिं जनता थ्व जलवाहनं धागु ज्या सफलयाय्त माक्व मनु किसि नीम्हनं विया साहिता या ।

थथ्ये धागु राजाया वचन न्यना मंत्रीजुं हस्ति शालास बोनायंका धाल वैद्यजु थ्व उपकारि महापुरुष ख, नीम्ह किसियंका विज्याहु(दिसं)मामापिं मनुत नं यंकि । थथ्ये मंत्रीजुं धागु खँ न्यना बःलापि किसि नीम्ह व लःतय्त घट नं मनुत नं मामापिं तथा कार्यपि निम्ह् थःनं किसिगया वना जलागम नोद थ्यंका अन चोंपिं ग्रामवासी पिंनं साहिता कया उगु नदीचोंगु लः घटस फया किसिम्हे तया हया अटवीसंभव पुखुलि प्येक्येसनं प्वंके हल ।

थुगु प्रकारं ज्या याना पुखुली जायक लखं पुर्णजूइका सीत्यंपि न्या इत्यादि फुकं वाघ्राण् जुइका मत्स्यागणपि (न्यात) लेःताया सना म्हिता जूगु खना सकलें हर्ष जुइका स्वया च्वन । जलवाहनजु गन गन वन अन अन न्या पुच मुना जुइगु ।

थथ्ये जुयाच्यंगु नं विचार यात थुमि नय् पित्यात जुईमा धका सीका थः पुत्र जलाम्वर यात न्यंकल पुत्र सीकिछं न्यातय् अवश्य नयपित्यात किसि गया हुं छँ वना छं आजु खः जि अबुजु जटिधर जुजुया वैद्य यात थनयागु खँ फुकं कना न्याया आहार अन्न सत्तु इत्यादि छुछु द जि धयाहल धाः कया हति ।

अबुं थथ्ये धागु न्यना काय्म्ह जलाम्वर किसिगयावना छँ थ्यंका आजुयात प्रणाम याना गथ्ये धयाहगु खः फुकं खँ कना विन्तियात । विद्वान् वैद्यराज रोगि चिकित्सक जटिधर खुसिजुया मत्स्याहार सीका अन्न सत्तु आदि माक्व विल–किसिम्हय् तया यानामं पुखुलिस थ्यंकवल । थनंलि निश्चय पुत्र थ्यंक वगु खना न्ह्योने वना संतुष्टगु हर्षमान जुइका थं ज्वना वगु फुकं किसिम्हं ववकया कूथला गुलि चूर्ण याना पुखूलि

बांछोंया बिल । । थथ्ये नयगु क्वफानाहवले अन च्वंपि खिदो न्यातय् आहार बू लाना नया सन्तोष जुइका च्वन ।

थुगु अवस्थाय् हानं थ्व जलवाहनया मती थथ्ये बिचार वल । ह्नापांजि छुं समये न्यनातयागु दु । जि गुरू अरण्यायतन त्यागी भिक्षु खः । प्रथम श्रावक तथा प्रत्येकयान बुद्ध चर्य फुक म्हसीका महायान तथागत चर्यया ज्ञाने निपुन जुइक बिद्वाँ-न्म्ह खः चर्य्य धारण याना च्वंम्हस्यें सज्जनपिं मुंका थुगु प्रकारं उपदेश ब्यूगु दु ।

गुम्हजा ह्नापा रत्नशिखि तथागत अर्हत् संम्यकसंबुद्ध भगवान् निर्वाण जूइ त्यंगु समये नाम काय्का न्यंका वंगु दु वसपोल बुद्ध भुवने बिज्यात । मरण जुइगु समये न्यंकि लुमंकि फुसा नित्य स्मरण या धैंबिज्यागु खः थथ्ये । गुगुजा निश्चय याना जिं थन न्यातयत गंभीर रूपं हताय् मचास्ये प्रतीत्य समुत्पाद धर्म देशना याना न्यंके हानं रत्न शिखितथागत अर्हत् संम्यकसंबुद्ध भगवान्या नाम जिनं उच्चारण याना थुमितनं न्यंके । थुगु अवस्थाय् थुगु जम्बुद्वीपे मनुष्यतेगु बुद्धि निगु दृष्टि जुइ । गुलिं बिद्वाँन्पिसं महायान बुद्ध चर्यस तच्चकं श्रद्धातइ । गुलिं अबिद्वाँन् पिसं पापयाय्गुलि जक मन जुइ । गथ्ये धाःसा थःपिं बोधिज्ञान लाय्त महायान चर्य याना च्वनि । उकीयातहे निन्दा याना च्वनि । थनंलि निश्चय हानं जलवाहन श्रेष्टिपुत्र उगुबखते निपातुति पुलिंथ्यंक अन पुखुलि क्वछोया थुगु प्रकारं भिगु उत्तमशब्द नामोच्चरणयात ।

थ्व भगवान् रत्नशिखि तथागत अर्हत संम्यकसंबुद्धयात नमस्कार । ह्नापा बोधिसत्व चर्यास च्वनावलेसिगु ज्या थुगु प्रकारं प्रणिधान याना वन । सुनां गनं क्विगू दिशास च्वंपिसं सिनावनीगु अवस्थाय् जिगु नाम कया न्यंका बोगु यात धाःसा थुगु लोकंतोता देवतापिं च्वनीगु त्रार्यात्रिशा भुवने सभामण्डले च्वंवनेदइ ।

थनंलि निश्चय जूह्म श्रेष्टिपुत्रं थुपिं तीर्यक योनिस वना न्या जन्मकया दुःख सिया च्वंपि पापितय्त थुगु प्रतीत्य समुत्पाद उत्तम धर्म देशना याना न्यंकल । थ्व सत्यया वांलाक सीकी थननिस्यें थुगु रूपं जुइ । थ्व उत्पत्ति याकें थुगु उत्पत्ति जुइ धैंगु ज्ञान खः ।

१. थन धाल प्रथम अ बिद्या उत्पत्ति जुइ, अज्ञान अहंकार व मूर्ख बुद्धि जि जिगु ।
२. अबिद्या याकें संस्कार उत्पत्ति जुइ, अनित्यगु कर्म दयकेगु ह्निंह्नि थमं हे ।
३. संस्कार याकें बिज्ञान उत्पत्ति जुइ, चित्तं ज्ञान बिज्ञान बिचार याय्गु ।
४. बिज्ञान याकें नाम रूप उत्पत्ति जुइ, अनेक वस्तु खना रूप व नाम दइ ।
५. नाम रूप याकें षडायतन उत्पत्ति जुइ, खुगु इन्द्रिय खुता प्रकारं दइ ।
६. षडायतन याकें स्पर्श उत्पत्ति जुइ, थीगु क्वागु ख्वाउंगु क्वाचू नायू ।
७. स्पर्श याकें वेदना उत्पत्ति जुइ, ह्लापा जुया वंगु लुमंका तर्कना अनेक जुइगु ।
८. वेदना याकें तृष्णा उत्पत्ति जुइ, प्यास न्ह्याक दुसानं मगाना च्वनीगु ।
९. तृष्णा याकें उपादान उत्पत्ति जुइ, थ:जक कते लाका लोभं दग्ध जुइगु ।
१०. उपादान याकें भव उत्पत्ति जुइ, योनि जन्मजुया दु:ख भोग यायेगु ।
११. भवयाकें जाति उत्पत्ति जुइ, षड्गतिया अनित्यगु संसारे म्हितेगु ।
१२. जातियाकें जरा मरण शोक परिदेव दु:ख दौर्मनस्योपायासा उत्पत्ति जुइ ।

अर्थ – बुढा बुढी जुइगु सिना वनीगु शोक सन्तापया दु:खं मने दु:खया भारिजुया उपाय गन दइ धंगु अनेक आशाकया: धर्म अधर्म मसीका जन्मबिय् जुइगु ।

थ्व धागु सीके हानं । (१) अबिद्या मन्त धा:सा संस्कार दइ मखु: । (२) संस्कार मन्त धा:सा बिज्ञान दइमखु: । (३) बिज्ञान मन्त धा:सा नामरूप दइमखु: । (४) नाम रूप मन्त धा:सा षडायतन दइमखु: । (५) षडायतन मन्त धा:सा स्पर्श दइमखु: । (६) स्पर्शमन्त धा:सा वेदना दइमखु: । (७) वेदना मन्त धा:सा तृष्णा दइमखु: । (८) तृष्णामन्त धा:सा उपादान दइमखु: । (९) उपादान मन्त धासा भव दइमखु । (१०) भवमन्त धा:सा जाति दइमखु: । (११) जातिमन्त धा:सा बुढा बुढी रोगि सिनावनीगु विचे विचे सन्ताप ख्योय्गु मने दु:ख जुइगु इत्यादि छुनं दइ मखु: । (१२)

केवल थ:त त:धंगु दु:खया पुच: मुना च्वंगु छुमन्त धा:सा छुहेनं दु:ख जुइ मखु: । थ्वहे ख: प्राणितय् दु:ख जुइगु थमं हे याइगुख: धका सीकि । थुलि निश्चय ख:

हे कुलदेवते ! उगु वखते जलवाहन श्रेष्टिपुत्रं थुपिं तीर्यक योनिसलाना च्वंपिं न्या तयूत थुजागु गंभीर धर्मया खँ कना न्यंका च्वन। । अनंलि लिपा निम्ह कार्यपिं जलाम्वर जलगर्भ लिसे किसिगया थःगु छें थ्यंकवल।

अनंलि कह्ले खुनुया समये जलवाहन श्रेष्टिपुत्र छें तस्सकं उत्सवयाना हर्ष जुइका नया तोना बह्नी जुर्स्येलि कोथाय् अनन्दं द्यन।

उगु वखते (उगुइले) तःधंगु निमित्त उत्पत्तिजुल रात्रिस पुखुलि गुपिंजा बासयाना च्वंपिं झिदोल न्या फुकं छगुपाखं आनन्दं न्ह्योवयूकूपिं मृत्युजुया इमिगु पाप दक्व प्रतीत्यसमुत्पादया खँ गंभीर ज्ञानया धर्म न्यंगुलिं फुनावना स्वर्गस त्रार्यात्रिशा भुवने देवपुत्रपिं जुया उगु सभामण्डले वासयावन। अन इपिंफुकं मिले जुया छथासं च्वना थुगुप्रकारं ह्लापायागु खँ चेतना दयावया (न्याजुया च्वनागु लुमना) तच्वकं मती तर्कना जुइका च्वन।

इमि खँ जुल कुशलकर्म छुंयाना वयागुलिं झिंपिसकलें थन स्वर्गलोके त्रार्यात्रिशा भुवने लावल हानं थुमि थथ्ये खँ जुलकि झींपिं जम्बूद्वीपे छगु पुखुलि झिदोन्या जुया च्वंपिं खः। थुपिं तीर्यक योनिस लांपिंफुकं झींपिं खः। जलवाहन श्रेष्टि पुत्र छम्हसिनं पुखुलि लः पूर्णयाना नयूगु आहार समेतं चूलाका सीत्यंपिन्त म्वाका रक्षायात।

गंभीरगु ज्ञान झींसं न्यनेदत–वं कंगु प्रतीत्यसमुत्पाद धर्मया खँ देशनायागु खः। रत्नशिखि तथागत अर्हत्संम्यकसंबुद्धया नामोच्चारण न्यनेदुगुलिं झीगु पाप याकनंफुत। वं कंगु कुशल धर्मया हेतु(कारणं)याना थुगुह्रे जन्मस थन च्वंवयूगु प्रत्यक्ष झींपिं देवलोके आः देवपुत्र जुया च्वंवयूदत। गुम्हजा निश्चय याम्ह थ्व जलवाहन श्रेष्टि पुत्रया समीपस झींपिं वने माल। नापलाना योग्यानुसार वहुत पूजा यावने नुः। गुण म्हमस्यूपिं हानं न्या जुया जन्म जुइ। । थुलि धायूधुंका थुपिं झिदोल देवपुत्रपिं त्रार्यात्रिशा भुवने निस्यें अन्तरगतजुया क्वहांवया जलवाहन श्रेष्टिपुत्रया छें छचालं चोंवल। उगु इले जलवाहन कोथाय् द्यना च्वन। थुपिं देवपुत्रपिसं द्यना चोंह्म श्रेष्टिपुत्रया शिरे (फुसे) तुतिक्वे जवे खवे झिदो मोतितया स्वागतयात।

छें छ्वालं पुलि थ्यंक वयक मान्दारव (जोस्वां) चःस्वां, अजोस्वां आदि सुगन्ध पुष्प बृष्टिजुल। स्वर्गया दुंदुभि बाजा थानाहल। थथ्ये यागुलिं अन जंबूद्वीपे चर्वपिं सकलें ह्लंचाल – अनंलि जलवाहन श्रेष्टि नं ह्लंचाल। । अनंलि सुथसिया प्रहर जुस्येंलि फिद्वल देवपुत्रपिं आकाशमार्गं पंछि थ्यें बोया लिहांवःवले जुजु सुरेश्वर प्रभया राजगृहे थासे थासे जोस्वां इत्यादि बृष्टिजुइका अटवीसंभव पुखुलि वन।

अननं जोस्वां बृष्टिजुइका उगुस्थानं हानं त्रांलागु देवालये थःपिं च्वनेगु भुवने वंपिं वन। अन न्याता कामगुणं युक्तगु थासे च्वना आनन्दं वासयाना च्वन। तःच्वकं तःधंगु ऐश्वर्य सौभाग्य अनुभवया ज्या याना च्वन। थुथ्ये जम्बूद्वीपस रात्रिफुना प्रातः समय बांलाक (सुथे) जुल।

अनंलि थथ्ये निश्चय जूगु ज्या खना सुरेश्वर प्रभ जुजुं बिचारयात। थउंया रात्रिस आश्चर्यगु निमित्त उत्पन्नजुल थ्व छुःजूगु खः धका जोतीष मंत्रि आदिपिं सःता न्यन। इमिसं बिन्तियात गुगुजा थ्व जूगु कारण देवतापिसं जकसी। तर थ्व निमित्त जूगु थथ्ये खः जलवाहन श्रेष्टिपुत्र छपिनि वैद्यराज जटिंधरया कायखः। वइगु छेंनं आपालं मोति व दिव्यपुष्प जोस्वां आदि बृष्टि जूगु दु। जुजुं धँ बिज्यात अथ्ये खः सा छिपिंवना जलवाहन यात प्रिय वचनं खँ ह्लाना नापं बोनाहति। । अनंलि जुजुया खं न्यना थुपिं जोतिष मंत्रीगणपिं जलवाहनया छें थ्यंकवन – थ्यस्येंलि जलवाहनयात सःता जुजुं धागु खँ न्यंका नुः धाल। तथाऽस्तु याना इपिं नापं जलवाहन वना जुजु च्वना चोंगु थासे थ्यंकल। थ्यस्येंलि छथ्ये एकान्ते च्वना जुजुं न्यन हे वैद्यराज जलवाहनजु! थउं रात्रिस थन फ्रोथाय् छुजुल छं स्यूला गुगुजा भिंगु खः थुजागु निमित्त उत्पत्तिजुल।

थुगु नृपवचन (जुजुं धागुखँ) न्यना जलवाहनजु विन्तियात। भो महाराज! जिनं सोंकि घुन अवष्यनं खः न्यना विज्याहुँ अटवीसंभव पुखुलिचोंपिं फिद्वल न्या मृत्यु जूगुलिं थथ्ये जूगु खः। जुजुं हानं धाल– छं गथ्ये सिल। । जलवाहनं विन्तियात, भो महाराज! जि कायपिं जलाम्बर जलगर्भ निम्हसिनं स्युः। अटवीसंभव तःधंगु पुखुलि वना सोविज्याहुं छुः अनचोंपिं फिदो न्यात म्वाना च्वनला मृत्युजुलला, जुजुं धँ बिज्यात ज्युः।

देवते ! उगु कालया समये, जलवाहन श्रेष्टिपुत्र, कुमार जुया च्वंम्ह म्येम्हमखु: निश्चयनं हानं थथ्ये धाय् त्यना सीकेगु योग्यजु । थ्व छुया कारणं धा:सा उगु ब्रखते याह्म उपकारि जलवाहन आ: जन्म कावम्ह शाक्यमुनि जि हेख: धका लुमंकि ।

थथ्ये ख: निश्चयमेव हानं सीकि छिमिसं छु धाइ हेकुलदेवते! उगु कालया समये जलवाहनया जलाम्बुगर्भानाम पत्नी(स्त्री)दु । व म्येम्ह मखु धका सीकि । निश्चयनं हानं थ्वखं थथ्ये ख: । छु कारणं धासा आ: गोपा नाम शाक्यकंन्या(यशोधरादेवी)जुया जन्म जुवह्म ख: । । हानं धाय् सीकि आ: राहुलभद्र वोधिसत्व धाय्का जन्म जुवह्मनं उगु कालया समये जलवाहनया त:धिकह्म काय् जलाम्वर नाम जुया च्वंह्म ख: । । आ: थ्व आनन्द भिक्षु जुवह्म नं उगु कालया समये जलवाहनया दातिह्म काय् जलगर्भ नाम जुया च्वंह्म ख: । जुया वंगु जुया च्वंगु अवश्यमेव हानं सीकि छिमिसं छु गथ्येधाइ । हेकुलदेवते ! उगु कालया समये अटवीसंभव पुखुलि फिदो न्या जुया जन्मकया च्वंपिनु थुपि हानं म्येपिं मखु: थ्वखँ नं सीके योग्य जु । थ्व छु कारणं धा:सा थुपिफुकं आ: ज्वलनान्त तेजोराज धाय्का फिदो देवपुत्रपिं स्वर्गच्वे त्रायत्रिंशा भुवने बासया-वंपि ख: ।

थुमित ह्लापा जलवाहनं ल: तोनेगु अथवा च्वनेगु तृप्त जुइक नेगुनं थिकजुइका गंभीरगु प्रतीत्यसमुत्पाद धर्म कना न्यंकल । हानं पूजनीय रत्नशिखि तथागत अर्हत् सम्यकसंबुद्धया नाम कनानं न्यका बिल ।

उगु कुशल मूल धर्मया कारणं याना थउं जिगु न्ह्योने जिथाय् स:तिक वइ च्वन । गुह्मसिनं जा थथ्ये भिगु अनुत्तर संम्यक संबोधिज्ञान ब्याख्यायाना च्वन । आपालं स्नेहया कृपां हर्ष व उत्सुक जुइका खुसिजुया गौरवगु धर्मन्यंका ब्यूगुलि सकल ब्याकरणया नाम सीका काल ।

जुयाच्वंगु ख: निश्चय हानं सीकि थ्वखँ छिमिसं गथ्ये धाइ । हेकुलदेवते ! उगु कालया समये उगु पुखुया सिथे बृक्षदेवता(वन देवता)धाह्मदु भूमीं शरीर बाह्मप्याहां वया नो: बाह्म व म्येह्म मखु: थ्वखँनं सीके योग्यजु: ।

थनंलि छुं बिस्तारगु खं थथ्ये खः जलवाहनजुं थः पुत्र जलाम्बर यात धाल पुत्र अटवीसंभव पुखुलि वना सोहुं । अनच्वंपि न्या सितला म्वातला । थ्व खँ न्यना जलाम्बर सोवन छचालं बांलाक बिचार यात फिदो न्या फुकं सिना च्वन । उगु थासे नं छचालं पुखुलिनं थाय् थासे पुष्प बृष्टि जुया च्वंगु नं खन थुगु निमित्त सोका लिहांवया अबुयात बिन्तियात ।

भो जनक ! अबुजु आश्चर्यगु निमित्त जुल खः न्याफुकं सिना च्वने धुंकल अन पुष्पबृष्टि नं आपालं जुल खंः स्वांयको सकभनं दु । काय्‌नं थथ्ये धागु खँ न्यना जलवाहनजु जुजुया थासे वना बिन्तियात ।

भो राजेन्द्र ! सोका बिज्याहुं छु निमित्त जुया च्वंगु धका अन्दोल चित्त जुया बिज्याय् म्वाल । अन पुखुलि जि पुत्रवना सोयावय् धुंकल थ्व निमित्त जूगु निश्चय खः। अन पुखुलि च्वंपि न्या फिद्वल दु फुकं मृत्युजुया स्वर्ग लोकंनं च्वे त्रार्यात्रिशा भुवने बासया वने धुंकल जुइमा थ्व जिगु बिचार खः । थुपि देवपुत्र्पिंगु प्रभावं थउं रात्रिस थुजागु शुभनिमित्त उत्पन्न जूगु खः । थ्रोगु छँ आपालं मोतिरत्न सुगन्ध दिव्य पुष्प बृष्टिजूगु भिगु हे निश्चय खः । थ्वखँ न्यना थ्व जुजु तस्सकं हर्षजुइका आनन्दं च्वन ।

थनंलि निश्चये याना भगवान् बुद्धं हानं वोधिसत्व समुच्चय कुलदेवता यात थथ्ये धैं विज्यात । जुया वंगु खः निश्चयमेव हानं वांलाक सोकि । हे कुलदेव ते! म्येगु खँ गथ्ये धाःसा उगु कालया समये व सुरेश्वर प्रभ नाम जुजु जुयावम्ह म्येम्ह निश्चय मखुः हानंधाय् थथ्येखः धका सोकेगु योग्यजुः । थ्व छुः कारणं धासा, आः शाक्य कुले जन्म जूवम्ह दण्ड पाणिजुजु खः। । उगु कालया समये जटिंधरनाम श्रेष्टि धाय्‌का राजवैध रोगचिकित्सक जुया च्वंम्ह खः व म्येह्म निश्चय नं मखुः हानं थथ्ये खः धका सोके योग्यजुथ्व छु कारणं धाःसा आ जुजु शुद्धोदन धाय्‌काजन्म जुवल उगु वखते याह्म जटिधर श्रेष्ट खः ।

ह्लापा जुया वंगु–आः जुया च्वंगु निश्चय हानं सोकि छिमिसं गथ्ये धाइ – हेकुल

थ्व छु कारणं धाः सा – व वनदेवता आः छ, खः हेकुलदेवते !। । थुगु धर्मपर्यायं सकलें थथ्ये जुया वगु धका सीकेगु अत्यन्त योग्यजु । जिनं ह्नापा आपालं संसारं भ्रमण याना प्राणि पिन्त बोधिज्ञान बुद्ध धर्म क्यना कनास्यना थुइका विया वयागु दु ।

गुह्यसिनं जा गुगु तालं छु यात छु धाल व खँ थुइका अनुत्तर संम्यकसंबोधिज्ञान खः व्याकरण भूमी प्राप्त याना काल । वथें आः छिमिसं नं थुगु समये अनुत्तर संम्यकसंबुद्ध या बोधिज्ञान बोधिसत्व चर्य च्वना व्याकरण भूमी प्राप्त याना काय्गु योग्यजु ।

थथ्ये आज्ञाजुया बिज्यागु उच्चपदया खँ न्यना अनच्वंपि सकल सन्तोष जुइका धंन्य धंन्य भगवान् (बुद्ध) धंन्य धंन्य जलवाहन कुमार बैद्यजु धका साधुकार तथा धंन्य प्रशंसा याना भगवान् बुद्ध यात चाहुला प्रमाण याय्धुंका बिदा कया सकल थः थःगु आसने लिहांवन ।

थुलि खँ जलवाहन कुमारया जातक जुल

थ्व खँ सुवर्णप्रभास सूत्रेन्द्रराज (१८) अध्यये दु ।

पद्मशेखरराजकुमारावदान

नमः सर्वबुद्ध बोधिसत्वेभ्यः

सकल बुद्ध बोधिसत्वपिन्त नमस्कार

अनंलि छन्हु भगवान् बुद्ध धर्मपत्तन नगरे छगु शुद्धगु विहारे फिस्वसल (१३००) भिक्षुगणपिं सहित याना आनन्दं विज्यावले छुं लिपा अनेक देव गन्धर्व किन्नर मनुष्यरुप जुयावपिं नागराजपिं, महोरग धापिं महाजन वणिज शिल्पक इत्यादिपिं उपस्थित जुया प्रदक्षिणा याय्धुंका प्रणामयाना थःथःगु थासे च्वना वसपोल बुद्धया ख्वाः स्वयाच्वन।

थुगु इले देवपुत्र छम्हसिनं भगवान् याके थथ्ये विन्तियात। भो भगवान् गनं विहारे छें धर्मशालाय् देवतापिंगु मुर्तिया प्रतिमा चोयातल धाःसा छु पुण्य दइगु अथवा छुं धातु वस्तुयागु प्रतिमा दय्का तइ उजागु प्रतिमा नं गनं देवालये प्रिति यानातगु खना।

थुकियागु पुण्यफल छुं दुसा न्यनेगु इच्छा दु, भो वदवादिन्द्र भगवान्! जिगु कारणे जकमखु सकल यागु निम्ति खः।

थथ्ये विन्तियागु न्यना भगवानं थ्वयागु मनया संशय सीका ध्यानं न्हापाजुया वंगु खंका सीका आज्ञाजुया विज्यात। हे देवपुत्र! छंगु अभिलाष छु दु – गन छु चित्र च्वेगु वा छु च्वयातगु स्वयावया जिगु न्ह्योने धाः।

देवपुत्रं विन्तियात, भो भगवान् गुरु! चित्र गन्धिनी नाम छगु बांलागु तःधंगु पुखुया सिथय् मनोरम (सुन्दरगु) थासे छखाछें तःखागु दु, उगु छें धर्म शाला खः। उगु छें जिनं बांलाक देव देवी तया म्येम्येगु नं लोयक अष्टमंगल इत्यादि चित्र च्वय्गु

इच्छायाना । भिगुला अथवा मभिगुला थुकीयागु धर्म एवं गुण प्रभाव आज्ञाजूसा न्यनीपिं सकलया मन आनन्द जुइ ।

थ्वखं न्यना भगबानं आज्ञाजुल, साधु साधु महाज्ञानि देबपुत्र छ खः । देबतापिंगु प्रतिमा आदि भिंगु नानाप्रकारया चित्र बिचित्र शुभ लक्षणं युक्तगु थिकयाना मनोरम जुइक च्वय्‌गु सीकि । हे महावाह ! गृहे देबालये धर्मशालाय् अत्यन्त योग्यजु, गुण प्रभाव मनोरम कार्य सिद्धिफल बलबीर्य धनसंपत्ति तथा पुण्य लाभ जुइ ।

देवपुत्रं ह्रानं बिन्तियात – भो भगवान् गुरू ! ह्लापा सुनां गन थ्थ्ये देबतादिपिंगु मूर्ति अनेक च्वया अथवा धातु वस्तुया मूर्ति बिहारे अथवा देवालये देछायावन – थ्वनं छुं छगु निगु खं आज्ञाजूसा जिगु मन तथा म्येपिंगु नं चित्त बोधजुया सन्तोष जुइ ।

भगवानं आज्ञा जुल चित्त पिमछोस्ये न्य । हेदेवपुत्र ! सीकि – ह्लापा द्वापरयुगे काश्यप तथागतया पर्याये जुयावंगु खँ लुमंस्येवल उगु खँ आः थन कनेत्यना । चित्र च्वय्‌गुया प्रशंसा तः धंगु प्रभाव दु । निश्चय याना न्य । । ह्लापा बिमला नाम निर्मलगु छगु तीर्थ दु उगु तीर्थया समीपस छें छखा बांलगु दया च्वन । उगु बखतस सेमन्तपुरे (देशे) च्वंह्म महाज्ञानिह्म ज्ञानदत्त छह्म श्रेष्टि जाति दयालु शान्त स्वभाव धर्मया शरीर ब्रतधर्म याय्‌गु धर्मशाला दयकेगु अतिइच्छाह्म चोज्या चित्र च्वय्‌गुलि नायजुयाच्वंह्म खः । । थ्व ज्ञानदत्त थमं दय्‌का तयागु बिमला तीर्थया समीपस च्वंगु छें बिचार याय्‌तनं तीर्थवना स्नान दानकर्म धुंका थमं दय्‌कातयागु धर्मशाला छें वास यावन । बिचार यात जि चित्र अनेक च्वय्‌स च्वयाचोनाह्म नं खः । थन धर्म शालाय नं योग्यानुसारं च्वय्‌माल धका लछितक वासयाना लोय्‌करंग मिलेयाना छें दुने पिने मामाथाय् त्रिरत्न चैत्य अष्टमंगल इत्यादि म्येम्येगु नं बांलाक च्वया लिहांवन ।

तिर्थे स्नान यावइपिसं खना खुसिजुइका थ्व छें थुवायात तथा च्वयातम्हयात नं सवा नं जय जुया भिजुइमा धन्य खः धका आशिर्वाद बिया वनीगु जुल ।

छन्हु त्रायत्रिंशा भुवन (स्वर्गलोके) च्वंह्म देवपुत्रं तिलोत्तमा अप्सरा नापं उगु विमल

तीर्थे स्नान यावल । उगु तीर्थया समीपस विचित्र रुपं देवतापिंगु मूर्ति च्वयातगु छें छखा खना तस्सकं हर्षजुइका उगु छें मामागु तालं खापा चाय्का थाहांवना सकभनं सोत सुनं मवु ।

थुपिं निम्ह लेः ताया उगु धर्मशाला (छें) लछितक वास यात । छन्हु ज्ञानदत्त तीर्थे स्नान धुंका धर्मशालास वना सोवंवले जिनं चुकु तया खापातिना तयागु खः । आः खापा चाय्का तल थन अवश्य नं वास्यापिं दु सुजुइ धका सकभनं सोवले देवपुत्र छगु कोथाय् आनन्दं च्वना च्वंगु मखं छगु कोथाय् तिलोत्तमा सुन्दरी अपसरा च्वना च्वंगु खन ।

कोथाय् द्वाहांवना मोहजुइका धाल—अरे सुन्दरी ! याकचा थन कोथाय् छाय् च्वनागु छ सु खः । अपसरां धाल—जि तिलोत्तमा धयाह्म अपसरा देवकंन्या खः बिमला निर्मल तीर्थे स्नान यावया थुगु लक्षणं संयुक्तगु त्रिरत्नपिंगु देव प्रतिमायागु अनेक मूर्ति च्वयातगु धर्मशाला (छें) जुया वासयाना च्वना लछिदत, जिस्वमो धाय्माह्म देवपुत्र नं दु । छं मखंक च्वना च्वन—वइके सुलेगु बिद्या दु छं खनीमखुः जिखना छ मोह जुल—जित थौंतले जि देवकंन्या छ मनुष्य—छ थन छाय् वयागु छ सुः । थ्व छें थुवा छाखला—मखुसा लिहांहुं ।

थथ्ये धागु न्यना ज्ञानदत्तजुं बिन्तियात अहो जिगुभाग्य देवकंन्या दर्शनदत । थ्वछें थुवा जि खः थन अनेक मूर्ति च्वया तयाह्म नं जिहे खः । अपसरा ह्लिला धाल थन जिपिं निह्म लछि च्वनागुया दस्तुर सुवर्ण दोछि तोलाया छगु वस्तु (छपायगु) धन लुं बिये नाः धया बिल—जिपिं कह्ले वा कंस् लिहां वने आः छ लिहांहुं ।

थथ्ये धया ब्यूगु लुंपाय् ज्वना छें थ्यंका थः स्त्री यात क्यना लं कन । निह्म त्यपु तय्थाय् हे मदय्क हर्ष मन याना अनेक तालं खँ ह्लाना नयातोना आनन्दं बास यात । धर्मशालाय् बास च्वंपिं निह्म थःगु थासे लिहां वन ।

भगवान् काश्यप तथागतं आज्ञाजुल छें वा देवालये बिहारे योग्यतानुसारं देवतापिंगु अष्टका अष्टमंगल कलश पलेस्वां सिमा अनेक चित्र बिचित्र मुर्ति च्वयातगु प्रभावं

ज्ञानदत्तया स्वप्नेथ्यें धन लाभजुल ।

थुगु खँ न्यना अन उपस्थित जुया चवंह्म चित्ररति देवपुत्र छह्म अति हर्ष जुया– ज्ञानदत्त भाजु धंन्य धया, जिनं थुजागु च्वज्या सय्का तयागु दु । अः जिनं थुजागु ज्या याय् धया बिदाकया भगवान् काश्यप तथागतया तुति भोः पुया लिहांवना– थाय् थासय् तीर्थे स्नान दान याय् धुंका– पंचरंगीया आपालं रंग मिले याना देवालये बिहारे धर्मशालाय् थाय् थासय् वना गन गुगु तालं बांलाइ उग तालं अनेक प्रतिमा मुर्ति चित्र च्वया सकल खुसिजुइका धंन्य साधु धाय्का शुद्धमन याना थःगु छेंबन । । अनंलि लिपा बाराणसी (काशी) देशे नं वना पुण्य क्षेत्र इन्द्रपृष्ठ राजां दय्कातगु सुगत शान्त बिहारे थ्यंका चैत्य त्रिरत्न देवतादि अष्टमंगल इत्यादि प्रतिमा चित्र च्वया शाभायमान जुइका सकसिनं साधु धंन्य प्रशंसा याका जुल ।

उगु बखतस काश्यप भिक्षु दनावना शाक्यमुनि भगवान् यात स्वचा चाहुला प्रणाम याना मुनीन्दयागु ख्वाः स्वया थथ्ये बिन्तियात । भो भगवान् नाथ सर्वज्ञ! धंन्य ख. चित्ररति देवपुत्र महाज्ञानिधीमान् बुद्धिवन्त बृताचारि खः । अनंलि लिपा छु यात गन वन अथवा गन जन्म कावन । उगु पुण्यं छु प्राप्त यात – थ्व खँ नं कुक क्वजिक्क आज्ञा जुसा – भोगरू बदवादिन्द्र ! जिपिं सकलया चित्त आनन्द जुइका बोधजुइ ।

थुग प्रकारं काश्यप भिक्षुं बिन्ति यास्येंलि – शास्ता सर्वज्ञ भगवान् बुद्धं काश्यप भिक्षु प्रमुखं अन सभास च्वंपिं सकलयात नं स्वया आज्ञा दय्का बिज्यात । । चित्र च्वयागु पुण्यया प्रभावं उत्तमफल प्राप्तजूगु खँ जिनंकने न्यना, थुगु अवस्थाय् हे भिक्षुगण तथा सकसिनं दृढ बिश्वास याना न्यनेगु बिचारया । थुजागु खँ नं मु बल्ले खैः धाका अविश्वास याना नर्कतिनि छपला नियला पलाछि सःह्म मचा ब्वायवनेत सनीथ्यें अहंकारं मिथ्यादृष्टिया भावनायाइ –होसियार या लिपा अमनुष्य जुइ (पशु पंछि) जुया च्वनेमालि । तथागत धयाह्म सोकि (बुद्ध) मिथ्याबाद गवलें यइ मखुः ।

थ्व चित्ररति देवपुत्र म्येगु थासे वना जन्म कागु खँ थथ्ये खः । बुद्ध क्षत्रे बराबर चाहुला चित्र च्वया धर्मयाना जुजुं छन्हु बखत जुल मृत्यु जुयावन । छुं लिपा बैशाली नगरे

राजायाकुले जन्मकया लिपा वखत जुस्येंलि थः जुजु जुल ।

थ्व जुजु धीमान् धनवान् बलवान् योग्यह्म, धन प्रजा सैन्य रथ सल किसि आपालं सहित जुइका राजनीति तथा धर्मशास्त्र स्वीनिता (३२) लक्षणं संयुक्तह्म रूपवान् जुया प्रजापिन्त काय् म्ह्याय् तुल्य प्रतिपाल याना क्षात्रिशील स्वभावं संपन्न जुइका भुवनाकर नाम धाय्का क्षत्रिकुल राजाजुया आनन्दं बास याना च्वन ।

थ्वया पत्नी सुमती नाम सुन्दरी स्त्री धर्म प्रतिव्रता शील स्वभाव धर्म शास्त्र ह्मसीका सुखं आनन्द जुइका च्वंह्म महारानी नाप बासयाना च्वन । राजनीति धर्म बिचार याना राज्यभोग्य यागुलि प्रजागण पिसं नं अबुतुल्यं जुजुयात नं मानसत्कार याना राजा प्रजा आनन्दं कालहना च्वन ।

बिबाह सिधगु १२ वर्ष पुलावना नं सन्तान मदुस्येंलि भुबनाकर जुजुया छन्हु चिन्तनायात । अहोदैव जुजु धाय्का सकसिनं मानय् याका च्वनागु यकोदत आः तकं काय्मदुनि न म्ह्याय् दु । पुत्र बिना कुल जुइमखु अन्त्ये कुल हीन जुइ अथ्येया निम्ति कुल होन मजुइकेत छेंया मत खः काय्मदय्कं मज्युः छु धर्म अथवा छु यत्न याना काय दइ ।

थथ्ये चिन्तना याना छन्हुचाह्ने थः स्त्रीनाप खँ ह्लात । हे स्त्री ! गथ्ये जीपि अभाग्य जुल – पुत्ररत्न (काय्) मदय्कं संपत्ति छुः सारजुइ राज्य भोग म्वाना च्वनागु नं फुकं ब्यर्थ । पुत्रविना (काय् मचा मदय्कं) राजा जुया च्वनागु नं शोभा मदु । उपाय छुयासा काय् दइगु जः । हे स्त्री ! आः छु उपाय याय्माल ।

स्वामीं थथ्ये धागु न्यना उगु वेलासु सुमती देवी (महारानी) नं स्वामी यात प्रणाम याना थथ्ये बिन्ति यात । भोमहाराज स्वमी ! छाय् शोक याना विज्यानागु – जीपि बुढा बुढी जूगु मखुनि उमेर हे तिनि । छन्हु सन्तान दइ – दैव योग थःगु कर्म खः तथापि धर्म याय्मा, पुण्य मयाय्कं पुत्र जक मखुः थःथःगु मनोरथ कार्य छुं लाभ जुइमखुः अथ्येया निम्ति संपूर्ण ज्या सिद्धयाय्त उत्तमगु सद्धर्मया ज्ययाना विज्याहुं । थथ्ये जिनं छगु निगु ह्लापा सद्गुरुपिसं कंगुज्ञान न्यना तयागु दु ।

स्त्री नं थुगु प्रकारं धागु खँ न्यना जुजुंहानं धाल – अरे प्रिय स्त्री ! छं धागु खँ

थिकजु। सद्धर्म या ज्या याय्‌गु सोइके न्यनेगु खँ जकमखु ज्याहे याय्‌माल छुछु याय्‌गु छं स्यूसा धाः ह्लापां छुयाय्‌गु ।

महारानीं बिन्तियात – भोस्वामी ! जि अबला खः (मिसाजाती) छुःसी तथापि न्यनातयागु छुं खँ बिन्तियाय् । सद्धर्म क्रिया महायान बुद्धचर्य – उपोषध ब्रत करूणामय स्मरण त्रिरत्न शरण, स्वयंम्भू चैत्य बुद्ध पूजादि याय्‌गु खः । थुजागु यानावंगु पुण्यया प्रभावं ह्लापा उपोषध नाम देवपुत्र तथा पराक्रमी स्वर्ण केतु जुजुपिसं सन्तानया विषये दान धर्म याना पुत्र लाभयाना वन । व्हीस नं अथ्येहे यासा पुत्ररत्न अवश्य नं दइ ।

स्त्री नं थथ्ये भिगु खँ न्यं कूगुलिं हर्षचित्त याना – निह्म स्त्री पुरूषया सल्हा द्वारा छुं लिपा सत्गुरू सःता खँ न्यना यथा विधिक्रमं तीर्थस्नान शरीर शुद्ध नियम याय् धुंका श्रावण मास लछिया चैत्यब्रत छगु लाख चैत्य थाना त्रिरत्न शरण स्वयंभू धर्मधातु बुद्धालय मण्डल सहित अष्टांग प्रणाम दर्शन पुजन पापदेशना पुण्यानुमोदना ध्यान जाप पाथ पुजादि दिपावली सहित सर्बसत्व हित जुइमा थुगु पुण्यं जिमित पुत्र रत्न नं प्राप्त जुइमा धँगु इच्छा याना राजा रानी निम्ह दंपती नं थःगु छँ एकाग्र चितंब्रत आरंभ याना थथ्ये स्तोत्र यात ।

मूल

नमस्ते भगवन् भूगो देव देव नमोस्तु ते ।
देहि मे पुत्ररत्नं तु देहि मे मोक्ष भव्ययम् ।

अर्थ

भो भगवान् चैत्यराज स्वयंम्भू छलपोल यात नमस्कार – हानं हेदेव देवप्रभू ! छपिन्त सदानं नमस्कार दु। जित पुत्ररत्न बरदान विया विज्याहुं। जित मोक्षपद लाभ जुइगु बरदान फोने विया विज्याहुं ।

थुगु प्रकारं दंपती सहित जुया प्रार्थना एबं प्रणाम याय् धुंका ब्रत समाप्त विधि बुद्धोपदेशानुसारं असत्य पापमूल हिंसा – ला हि छाचा प्याज लाभा आमीष मदिरापान

मखुगु मिथ्यादृष्टि अन्धविश्वास स्वार्थ व्यवहार लौकिक धर्म ह्लोःगु थले लःतयगु ज्या दुर्गन्ध आमीष बस्तु आहार बर्जित याना । बुद्ध धर्मया मूल सत्य अहिंसा लोकोत्तर धर्म- ह्लोः मगंगु थले लःतया याकनं जायकेगु बुद्धसिद्धिया ज्या – शास्त्रोक्त विधि क्रमानुसारं व्रत पुजादि क्रीया संपुर्ण धुंका विसर्जन सिधयकल । देवमनुष्य वाजा उत्सव सहित नदिस चैत्य यानागु प्रवाह याना पुर्ण यात ।

अनंलि ह्लानं – पुत्ररत्न प्राप्तयायगु व जगतो हिताय निम्ति त्रिमण्डल (काय वाक चित्त) शुद्ध जुइका थुगु प्रकारं धर्म यात ।

सोला दयका सत्ययुग प्रमाणं कार्तिक मास लछिया श्री अमोघपाश लोकेश्वर मण्डल सहित उपोषध व्रत आरंभ याना सद्गुरू द्वारा त्रिरत्न शरण अमोघपाश करूणामय शरण वन्दन पूजन रत्नमण्डल पाप देशन पुण्यानुमोदन यथाविधि प्रमाणानुसारं ह्लापाथ्यें नियम आचरण स्वभाव शुद्ध दान शील धारण अर्घ्य पूजादि दीपावली पाठ ध्यान जाप षडक्षरि मंत्र ग्रहण धुंका थथ्ये स्तोत्र यात ।

मूल

नमो वो देव देवेभ्यो देहिमे पुत्र मुत्तमं ।
पूर्व जन्म कृतं पाप मिह जन्म कृतानि च ।

अर्थ

त्रिरत्नादि तथा देवतादि पिन्त जिमिसं नमस्कार याना । जिपिं निह्म त्यपुयागु इच्छा खः सुपुत्रह्म पुत्ररतन बरदान फोना च्वना बिया बिज्याहुं । पूर्वजन्मस याना वयागु थुगु जन्मस यानागु पाप दक्व फुकेगु कारणं पाप देशना याना, दक्व पाप हरण याइह्म छलपोलपिं खः अथवा लोकनाथ करूणामय खः ।

थुगु प्रकारं भुवमाकर राजा व रानी नं प्रार्थनायाना व्रत तथा मण्डल बिसर्जन धुंका, इले पंचामृतादि (पायस क्षीर फल मरि दुरू धौ) भोजन याय् सिधयका ह्लानं कन्हे खुन्हु नं कुमारो मचात १२ वर्ष क्वेपिं सद्य बालकुमारीपिं (३१) स्वीछह्म निमंत्रणा याना आसनबिया फेतुका वस्त्र अन्न मधि फल दक्षिणा दान धुंका आमीष

वर्जित याना क्षीर पायस भोजन तथा गुरू व्रतयापिं सकलया सिधयकल ।

वथ्यें हानं याचक बुढा बुढी भिक्षु ब्रह्मचारी गणपिन्तनं अथ्येतुं दानयाना सन्तोष जुइक नका, दान शील क्षान्ति पारमिताया प्रभाब यात लोयक बुद्ध धर्म न्ह्योने लाका धर्म यात । । थथ्ये सद्धर्मचर्य यागु पुण्यं गर्भवती जुया फ्रिला क्यस्येंलि श्रावण कृस्न द्वीपतिथि धाइ (द्वादशी तिथि) पुष्पनक्षत्र बृहस्पतिबार सुथसिया प्रथम प्रहरे सुमती महारानीया गर्भं मचाबुल ।

पुत्र अथवा पुत्रीया आकार छुं ब्यक्तमजूगु मांसपिण्ड(पिलिनं भुनाच्वंगु लाग्वारा) जन्म जूगु खना उगु थासे च्वंपिं राजपुरूष स्त्रीगण दिदिअजिमा धापिसं सोत–तस्सकं अद्‌भूत जुइका च्वन ।

महारानीया मनस दुःख (चिन्तना) जुइका धाल मासंपुर्ण जुइका जन्मजूगु खः। पुत्र पुत्रीया छुं आकार सोमदुः खालि लाग्वारा मात्र जन्मजुल– जिगु कर्म तथा जन्म नं धिकार धया खोल ।

चेतिकादि दिदिपिसं तबह् बिया बिन्तियात भो महारानी! खोया बिज्यायमते थःथःगु भोग खः। जन्म जुइवं सिना वनोंपिं सिंपिं मचा अथवा माकया आकारपिं भुयूपिं सियूपिं फसिथ्यें गोलागु अनेक तालं ग्यानापुस्ये चोंपिं जन्म जुइगु नं दु । छपिनि थुजागु छुं मखु खालि लाया शरीर खः मनुष्य छुं आकार छुतय् मजुगु मात्र खः थःगु कर्म भोग लुमंका धीजं याना बिज्याहुं । चेतिकादि दिदिपिसं थथ्ये धया हेकूसा नं महारानीया दुःख मच जुइका खोय्गु मतोतुस्ये धाल । गनं वनेबले सभाय् च्वना खँ ल्हाय्मासा जित तस्सकं लज्जाजुइगु जुल धया रानी खोगु शब्द तार्गुलि जुजुं न्यना सोत ।

हे चेतिकादिंपिं! महारानीया मचाबुल धाल छाय् खोगु पुत्रला अथवा पुत्रीला सोह्मला छगुहेतु मजुइकं खोइमखु बिचार याना जित याकनं कंवा। राजां थथ्ये धागुन्यना चेतिकादिंपिं न्ह्योने वया बिन्तियात । भोमहाराज! आपालं छु खँ ल्हाय् महाअद्‌भूत जुल– पुत्र पुत्री केबल मनुष्यया रूप छुं सोमदु खालि लाग्वारा मात्र जन्मजुल– ह्लाः तुति प्यपों छुंनं थन अन धका धाय्मफुः । थुजागु तालं जन्मजुर्गुलि महारानी खोगु खः तस्सकं लज्ज जुइका च्वन ।

थथ्ये धागु खँ न्यना जुजु उगु बेलास केहि फुलेजुया च्वन । लिपा मनस चिन्ता जुइका धिकारजिगु भाग्यधया फसुकातया धाल । आः छुयायगु खः दैवं यागुला थःगु कर्म भोगला निगुलि छगु अवश्य खः । शत्रुंयागु धाय्त सोइत पायायगु । थथ्ये जक हाला अथवा सुंकच्वना नं मजिल, सोइत छु धाय्गु खोवि वय्का सुंक च्वन ।

उगु इले धातृवर्ग (धाइ च्वनी पिसं) बिन्तियात । भो महाराज ! शोक सन्ताप याना खोया बिज्याय्मते थुलि धया कोथाय् च्वना खोया च्वंह्म महारानीयात नं हेकल । भो महादेवी ! थःगु कर्म भोगसीका धीरता जुया बिज्याहुं । । महारानी नं आज्ञा जुल – काय् मखुसा नं म्ह्याय् जुसानं छुं खँ मदु । नकाय् नम्ह्याय् उकों शोक याय्मागु खः । भुयूपि मचा बुइपि नं दु जिपापिया अथ्येनं मखुः । दैवं छुयानाक्यंगु – हे धातृवर्ग पाशापि थुगु वखतस जि छुयाय् दैव नाप जोरिमजु, दैव धापिनं नापलाय् फइगु मखुः । जि छुपाप! याना वलजुइ थुजागु अदभूत दुःख जुइका सोय्माल । फिलातक गर्भ धारण याना बालक जन्मजूगु ब्यर्थ जूल – लोकं छुधाइगु जि गुजागु खँ न्यने मालीतिनि ।

दैवं जित गुजोगु बिजोग यानाश्यन धर्म अनेक दुसानं सट्गुरू उत्तमगु सद्धर्म बुद्ध चर्यया ज्या याका पुत्र लाभ जुइ धागु खः थ्वनं ब्यर्थ जुल इत्यादि अनेक धया महारानीं शोक यागु दिकेमफुः ।

थुग समये राजां रानीयात बोध याना, मंत्री सज्जन वर्ग धातृवर्ग चेतिकादिपिं कोथासमुना योग्यगु खँ सल्लायात । आः थुगु प्रकारं अनेक खँ ल्लाना शोकयाय्गु ब्यर्थ । थ्व जन्म जूगु मांस्पिण्ड दुर्गन्ध जुयावइ गन यंकेगु – गनं तीर्थे (लः दुथाय्) तय्गुला अथवा मितया भस्म याय्गुला छुयाय् माल भूमीस् गाःम्हुया सोथनेगुनं ज्यूला निश्चय यागु ज्याखँ गथ्ये खः ।

थुगु समये धातृवर्गया मुख्यह्मसिनं बिन्तियात – भो राजा, रानी, मंत्री वर्ग तथा सज्जनपिं ! जिगु बिन्ति न्यना बिज्याहुं । थ्व मांसपिण्ड (ला ग्यारा) खः गनं अशुचिगु थासे वांछोय्गु भूमीस गाःम्हुया सोथनेगु मि छोय्का भस्म याय्गु योग्यमजु । ह्मानं बिन्तियाय् – पलेस्वांया हः ईचाकाप प्रमाण याना क्वातुक बांलाक पोचिना फोगु क्यबे निर्मलगु लखं पूर्णगु पुखु दु अनपुखुलि दथ्वी लाक तय्यंकेगु असल जुइ ।

थथ्ये धागु खँ न्यना सकल खुसिजुया समर्थनयाना पलेस्वांह्ले पोचिना थ्व जन्म जूह्म माँस्पिण्ड (लाग्वारा) चाह्लेयंका क्यवयागु पुखुया दथ्वी दिदिअजिमा नं तोजक क्वफाना लिहांवल ।

क्वफाना वय्धुन धका खँ कना शोक मयास्ये बास याना च्वन । अनंलि प्यन्हु दुवले उगु पुखुलि चाह्ले वया पूर्वे सिंह – दक्षिणे धुं – पश्चिमे किसि – उत्तरे गुवलें बुढाजुया सोम्वाह्म अजरामरण महापुरूष च्वना प्यदिगस् थुजापिं पुरूष प्राणिपिं पाः च्वना च्वन ।

प्यन्हुया दिनखुन्हु सुथे उद्यानपालक (क्यवे विचार याइह्म) नायो नं थुपिं प्यह्म प्यंगु दिशास च्वना च्वंगु खना त्राहिमानं ग्याका राजाया ह्लोने वना विन्तियात । भो महाराज ! छिगु वांलागु क्यवे रक्षा याय्‌गु जिन समर्थ मन्त छाय् धाःसा पुखुया प्यंगु दिशाय् भयंकर रूपपिं सिंह धुं किसि तःधिकह्म सुन्दर रूप पुरूषछह्मनं क्रमानुसारं वास यावया चोन । थुपिंखना ग्याना विन्ति यावया ।

थथ्ये धागु अद्भूतगु खँ न्यना न्याह्म दूतपिं सःता जुजुं धै विज्यात । थ्व क्यव नायोनं धागु खँ छिमिसं न्यनाच्वंगु दु क्यवेवना सोयावा धयासोके छोत ।

जुजुया आज्ञा तथास्तु याना न्याह्म राजदूतपिं क्यवेवना सोवन – दुने वने ग्याना पखा गया सोबले पुखुया दथ्वी तफोगु पलेस्वां प्यंगु दिशाय् सिंह धुं किसि अजरामरण धाह्म सुन्दर पुरुष छह्म नं वासयाना थुखेपत्ती सोया च्वन ।

ग्यासानं दुने क्यबे वना उतरे च्वंह्म सुन्दर पुरुषया न्ह्योनेवना दूतपिसं न्यन । अरे महापुरुष ! थनक्यबे अकस्मात् प्यंगु दिशाय् सिंह धुं किसि हानं छपिं नापं प्यह्म पाः च्वना च्वन थ्व अपूर्व अद्भूत आश्चर्यगु ज्या खः ।

छपि सु खः नाम छु– थन थुगु प्रकारं वास यावयागु कारण छाय् गनं विज्यानापिं सुनां छोयाहगु । राजदूतपिसं थथ्ये प्रश्न यागु खँ न्यना उत्तर बिल ।

भो राजदूतपिं ! जिगु नाम अजरामरण महापुरूष खः । थन राजाया महामंगल

उत्पन्नजुल छु:घासा उत्तम दर्शनीय संपुर्ण राज लक्षणं युक्तह्म राजकुमार जन्मजूग खः थुगु पुखुया दथ्वी पलेस्वां होया च्वंगु लि च्वे आनन्दं बिज्याना च्वंह्म दिव्य रूप कुमार बालक बु। वसपोल यात रक्षा याय्गु निमित्त जिपिं बोधिसत्व स्वरूपपिं खः। स्वर्ग लोकं छोया हःपिं जिमिगु बास स्थान स्वर्गस दूरवने प्यन्हुदत मचाबुवले थन छुछु खं जुल—आः थन पुखुलि छु जुया च्वन बांलाक सोया राजा यात कंहुं।

अनंलि सिंह धुं किसि ह्लिला हर्षयाना मनुष्य बोलिं धयाहल हे राज पुरूषपिं! जिपिखना ग्याय्म्वाः। जिपिं थन थुगु पलेस्वांने बिज्याह्म बालक स्वरूप बोधिसत्वया सैन्य पिखः।

जन्म जुइवं थन पुखुलि कुतकेह्गुलि वसपोल यात रक्षा याय्त। जिपिं थन पाः च्वंवया बांलाक सोया च्वना राजा यात कना मागु ज्याया। थुमिसं धागु खंनं ह्रानं अजरामरण महापुरुषं धया न्यंकल।

राजपुरूषपिं लिहांवना राजायात बिन्तियात। भो महाराज! जिमिसं सोया वय्धुन पुखुया दथ्वी ह्लापामदुगु तःफोगु पलेस्वांया द्योने अति सुन्दरम्ह बालक आनन्वं च्वना च्वन। अनंलि पूर्वे सिंह—दक्षिणे धुं—पश्चिमे किसि—उत्तरे अजरामरण महा पुरूषपिं प्यदिगस स्वया—थुमिसं जिपिं खना ग्याय्म्वाः धाल थ्व मांसपिण्ड बोधिसत्व जन्म जूवह्म खः। । जिपिं थन पाः च्वंवया जिपिंनं बोधिसत्व स्वरूप थन महा मंगलजुल राजायात कना माःगुज्या या धयाहल।

दूतपिसं थथ्ये खँ कंगु न्यना जुजु आश्चर्य जुल तथापि निर्भयजुइका मंगल उत्पन्न जुल धंगुसोका आपालं बांलागु भिगु सुख ऐश्वर्य जुल खः धका हर्षजुइका जुजु मंत्री नापं वयबेवना सोवन।

अन पुखुया दथुइ पलेस्वांया फोले च्वे बास याना च्वंह्म राजलक्षण दुह्म सुन्दर ह्म बालाक कुमार खना तय्थाय् मदेक खुसिजुया सोबले ह्रानं प्यंगुदिशाय् क्रमशः सिंह धुं किसि अजरामरण महापुरूषपिं बासयाना च्वंगु नं खंवले ताउति बिचार याना च्वन।

मांसपिण्ड (लाग्वारा) जन्मजुल धका थन पुखुलि तय्हल पिलीनं भुनातगु जुइ मसिया थन पुखुलि तय्हगु नं असल जुल । पिने अथवा गनं छोय्लागु जूसा भूमिस गाले तगु जूसानं मि भस्म याय्लागु जूसानं गुजोगु बिध्न जुइधुंकल जुइ । । थ्व तःधंगु भाग्य धाय्मा धातृवर्गया मूख्यह्मसिगु बचन पालन यानागुलिं उत्तम कार्य पुण्यफल प्राप्तजुया दिब्य कुमार (काय्) जन्मजुल धैगु निश्चयजुल । त्रिरत्नोच्चारण चैत्यब्रत उपोषध करूणामय्ब्रत पूजादि दानयानागु प्रभावं थथ्ये महामंगल प्राप्त जुल । थुपिं प्यह्म नं करूणामयं छोयाहृपिं बोधिसत्व अवश्य खैः ।

थुगु प्रकारं चिन्तना याना आकाशे थःसोया प्रणाम यात । थुगु बेलास उत्तरे च्वंह्म अजरामरण पुरुषं धाल । भो महाराज ! छपिनि जयजुल सुपुत्र कुमार(वालक) जन्मजुगु खः थ्व वालक विज्ञम्ह महापुरूष कुलनायक कुले तःप्वागु मत समानह्म संसारं पारजुया वनीह्म थउं थन राजकुले जन्मका विज्यात । थ्व वालक कयायंका राजगृहे मामागु कुलानुसारं ज्यायाना आनन्दं च्वना विज्याहुं छुं आश्चर्य जुइम्वाः ।

हानं पुर्वं च्वंह्म महावीर्य सिहं धाल भो राज राजेन्द्र महाराज! विशेष छपिगु कुले महारत्न महापराक्रमीम्ह पुत्र लाभ जुल ।

दक्षिणे च्वंह्म धुंनं धाल– भो महाराज! प्रणाम जयजुइमा थनकुले अमूल्य रत्न पुत्र जन्म जुल । आपालं वलवान्‌पिं शत्रुपिन्त नं संग्रामं त्याके फुह्म । वथ्वें गंमीरगुज्ञानं थःके च्वंगु क्लेश (पाप) शत्रुयात नं त्याका संसार यागु दुःख समुद्रं पारजुया वनीह्म पुत्र छपिनि दत ।

हानं पश्चिमे च्वंह्म किसिनं थथ्ये धयाहल– भो महाराज ! प्रणाम छपिनि पुण्यया प्रभावं जयजुल । आकाशे तारागण (नौ) यको दुसानं अंधकार तंकेमफुः । चन्द्रमा छह्मसिनं पुह्निखुन्हु गथ्ये अन्धकारदक्व नष्टयाइगु खः वथ्यें थनदेशे अथवा कुले अंधकार अज्ञान नष्टयाइह्म चन्द्रमा तुल्यह्म काय् जन्मजुल छपिनि जय मंगल जुइगुजुल ।

थनंलि राजा आश्चर्य जुइका चिन्तनायात – अहो गुजागुहेतु खः थ्व काय् जन्मजुल थन भयंकरपिं जन्तुवया च्वन थुमिसं थनच्वंपिं मनुष्य लहिना तयापिं पशु तथा पंछिपिं ।

नया नसा गुवले वाकितइ धका फुले जुया च्वन । थ्व राजायामने च्वंगु खँ सीका थुपिं जन्तुरूप सिह धुं राजायात खँ न्यंकल । भो नृपेन्द्र (जुजु) ! नया नसा खः तथापि थनच्वंपिं मनुष्य पशु पंछीपिं स्याना लानय्गु हितोनेगु धका वयापिं जिपिं मखुः ।

सीका बिज्याहुं थ्व पुखुया दथ्वी पलेस्वांने आनन्दं बिज्याह्म छपिनि काग्र्यात रक्षा यायगु कारणे वयापिं स्वर्गं छोयाहपिं खः छपिनि शत्रु सुंदत धाःसा लिपा थ्व राजकुमारं जिपिंसैन्य (सिपाहीं) याना संग्राम जितय् याइ । थुजागु ऋद्धि वल पराक्रम क्यना बिज्याइ छपिसं छुंमती संखाकया ग्याना आश्चर्य जुइका च्वने म्वाः ।

थनंलि थुपिं प्यह्मसिनं थथ्ये धागु न्यना जुजु तस्सकं हर्षगु चित्त जुइका पुखुली वना पलेस्वांने उत्पन्न जुया च्वंह्म बालक तोजक लिकया शुद्धगु पीताम्बर बस्त्रंह्निा राजगृहे यंकल ।

उगु बखते नं सिह धुं किसि अजरामरर्णपिं ल्युल्युवया जुजुया छें क्वसं वासयाना च्वन । उगुइले प्रजागर्णपिं सकलवया सोवल थुपिं हर्षयाना हागु शब्द न्यना आपालं छु धैंगु हेतु ल्या धका मतीतया [redacted] खुसि जुया हाहाकारं हाला गनंवपिंजुइ सुनाछोयाह पिं छाय्वपिं लिपा छुछु जुइतिनि इत्यादि नाना प्रकारं खँह्लाना हर्ष चित्त जुया अनेक वस्त्र द्वहलपा उत्सबयाना परस्पर भिगु खँ ह्लाना थः थःगु छें वंपिं गुलिं सोवपिं नं आपालं दया च्वन ।

उगु बखते नानाप्रकारया बाजाथाना गुलिं नृत्य गीत (प्याखँ हुला म्येहाला) मंगलकार्य यावपिं दयाच्वन । अनंलि राजा अत्यन्त हर्षजुइका उगु समये यायमागु ज्या नं याना–सुमती महारानी यात बालक लः ह्लाना तिसावस महारानीयात लोगु बिया ह्लिला शुभकार्य जूगु बिषये भिगु खँ ह्लाना थाय् थासे च्वंपिं सः ता बुढा बुढी मचात गरीब याचक रोगी कांपिं धुर्सिपिं भिक्षु ब्राम्हण ब्रम्हचारी संन्यासी थुजापिं अथिपिन्त नय्गु त्वनेगु पुनेगु द्रब्य वस्त्र अन्न दानयाना गुरू पुरोहित पिन्त नं बिया सन्तोष यात । । राजगृहे ज्यायाइपिं मंत्री तथा राज पुरुष दूत चेतिकादि स्त्रीगर्णपिन्तनं लोलोगु वस्त्र तिसा बिया मान बढे याना सकलयात सन्तोष यात ।

अनंलि धातृवर्ग धापिं च्याह्म थिकयाना दुरुतोंकिह्म निह्म वालकयात सुधर याना वांलार्कापं निह्म – ह्मितेकेगु ज्याय् निम्ह – चिकनंबुइका विचार याइपिं निह्म । जुजुया कुले लोयक वालकयात जातकर्म ब्यंकेगु ज्या याना दिदि धापिं पुखुली पलेस्वांहले पोचिना तय्गु असलजुइ धाम्ह धातृवर्गया मुख्यम्ह यातनं आपालं खुसिजुइक सिलपा बिया सन्तोषयात ।

जुजुया मन सुखैश्वर्य आनन्द जूगुलिं कोथाय् वना आज्ञाजुल– अहो हेदेवी सुमती रानी! छिंगु भाग्य प्रकत जुल। जन्म जूवले खालि लाग्वारा मात्र धका अनेक तालं हाला वोया पुखुली तय्यंकल थ्व तच्वगु भाग्यजुल! म्येगु थासेतय्यंके लागु जूसा गुजागु बिघ्न जुइ धुंकल जुइ ।

बिशेष पुण्यया प्रभावं शुभकार्य जुल थ्व वालक (काय्) या दीर्घायु जुइमा । थथ्ये वांलागु खँ ह्लाना छिन्हु दुवले विधान अनुसारं पुजादि कर्य याना जन्मजूवले मांसपिण्ड खसानं पुखुलीतया पलेस्वानं उत्पन्न जुम्ह खः थ्व बालक काय्या नाम पद्मशेखर राजकुमार धका जुजुं नामकरण यात । । राजगृहे सकभनं दीपाबली (मत) च्याका उत्सब तस्सकं यात । अनंलि क्रमशः न्याला खुला दस्येंलि अन्नप्रासन विधि क्षीर (जा) भोजन बालकयात अन्न नकेगु जंको बिधि कुलशेश्वर दर्शन पुजादि ग्वे दक्षिणा स्वांसिह्न (अभीर) ताय् आख्यो (जाकिं) लुना अथबा ह्लोला उत्सव कार्य याना तिसा वस (वस्त्र) पुंका मंगल यात ।

अनंलि धाइबर्गपिसं पालंपाः थःथः ज्या बांलाक राजकुमार (बालाक) यात पालन पोषण याना खुसि जुइका च्वन । थथ्ये इले नका तोंका म्हितका प्रतिपालयाना यथाक्रमं शुक्ल पक्षया चन्द्रमा थ्यें शरीर पुष्टजुया बांलाना तःधिक जुया वस्येंलि सद्गुरुपिंगु ह्लाते लःह्लाना लिपि बिद्यारंभयाना थःगु क्षत्रिया कुलानुसारं ब्रत वन्दन क्रिया राजकुमाराभिष्येक बिया राजगृहे सुख आनन्दं बासयाना च्वन ।

हानं म्येपिं काय् म्ह्याय् जन्म मजु थ्वहे याकचा काय् जुया पर्वकाले जुजुया बराबर काय्या नामं उत्सब याना धन द्रब्य दान याना च्वनीगु स्वभाब जुल । लिपा जुया वलिस्ये काय्यात राजनीति तथा म्येगुनं बिद्यारंभ याकातल ।

कुमार झिनिदं (१२) बर्ष दस्येंलि छन्हु राजसभाय् गुरू मंत्री बिद्वांन्पिं मुना च्वंबले थ्व राजकुमारं न्ह्योने च्वना थथ्ये बिन्तियात । भो पिता माता तथा गुरू बर्ग ! थन मंत्री सज्जनपिं सकल दु – जि बालाबस्था तिनि तथापि छगु निगु शब्द नो: वायत्यना न्यना बिज्याहुं ।

जि काय् जन्म जुल हानं याकचा काय् धैगु बिषये आपालं हर्षमान जुइका तत: सकं धन द्रब्य फुका उत्सव याना सभाय् काय्यागु नमोच्चारण बराबर याना च्वनोगु जिनं न्यना च्वना । थुगु बिषये धर्मशास्त्रे च्वयातगु गुरूं स्यनातगु ख: थुगु सभाय् संक्षिप्त रूपं सकल यात न्यंकेत्यना ।

मूल

पुत्र भेदं त्रयं तात मित्र शत्रुं च लीनकं ।
मित्र सुतोऽहं जानासि तब भाग्य प्रसादपि ।

अर्थ

काय् मचाया भेद स्वंगु (३) प्रकार या दु – भो तात अबुजु ! जि धाय्मागुजा मखु स्वयं सिया च्वंगुवं ख: ।
(१) मित्र पुत्र (२) शत्रु पुत्र (३) लीनपुत्र – थ्व स्वता प्रकारया भेद दु– थ्व स्वता प्रकारया भेद मध्ये जि मित्र पुत्र ख: सीका बिज्याहुं थ्व छपिंगु भाग्यया प्रसादं ख: ।

हानं थुकियागु परिचय धाय् – मित्र पुत्रयात अमृत पुत्र सुपुत्र नं धाइ । सुपुत्र जन्म जुलकि कुले तप्वागु मत कुल प्रकाश जुइका कुलयागु बांलागु आचार धर्म ज्वना – बांमलागु अनाचार अधर्म (पाप) याना लालाथ्ये सना हाला कुस्वभाव कुशील कुसंगत् तोता अन्त्ये सुख जुइगु थ:नं जहान्पिनं स्वर्ग वनोगु ज्या याइ । १ ।

शत्रुपुत्र यात कुपुत्र धाइ – कुपुत्रम्ह काय् जन्मजुलकि कुले च्याना च्वंगु मत स्याना अर्थात कुल खिउंस्ये चोंका बिइ । भिंगु आचार धर्म तोता – मभिंगु अनाचार अधर्म (पाप) स पला बया थ:नं सपरिवारपिं नं दु:ख जुइगु ज्या याना जुइ । २ ।

लीनपुत्र यात अकुल पुत्र नं धाइ । हानं लीनपुत्रम्ह काय् जन्म जुलकि म्हितेगु साकनेगु मदिराहारा याना छुं ज्या मयास्ये अशंचय शील (मभिंगु कुस्वभाव) जुया साहुं व्यंका छें बुं धन संपत्ति दक्वफुका थः नं सपरिवार पिन्त नं दुःख पीडा जुइगु जक ज्याय् भुले जुया सकसिनं धिकार धाय्का जुइ ।

थ्व स्वंगु प्रकारया काय् पिंगु भेद लिपा ल्याय्म्ह जुइबले स्वय् दइगु । उकीं काय् जन्म जुल धका आपालं हर्ष जुइका तच्वकं आपालं धनफुका उत्सव याना सभाय् जि काय् थुजाम्ह भिम्ह धका बयान याना जुइगु लिपा थःत कुपुत्र लीनपुत्रम्ह काय् जुलकि अःख जुइफुः ।

भो पिता अबुजु ! जि नुगस्याना धयागु मखुः काय् जन्म जुल धंगु बिषये आपालं संपत्ति (धन) खर्च याना उत्सव याय्गु थिकमजु छाय् धासा लिपा शत्रुपुत्र (कुपुत्र) खः–पुनः लीन पुत्रः (अकुल)पुत्र खः, थुजापि काय् जुलकि धनफुका उत्सव यागु ब्यर्थ जुइ । जि शत्रु कुपुत्र–लीन अकुल पुत्र मखुः । मित्र सुपुत्र अमृत पुत्र धका छपिसं मती तया बिज्याहुं ।

थुलि खँ राजकुमारं सभाय् न्यंकूगु सकसिनं न्यना थ्व खँ तथ्य बचन सत्यगु खँ खः धंन्य राजकुमार धका सकल खुसि जुया प्रशंसायात ।

अनंलि राजकुमारं राजनीति धर्मनीति गणित अर्थशास्त्र धनुस बिद्यास निपुन जुइक सय्का युबन्नावस्था जुल । पुखुली पाच्वंवंपि प्यम्हनं राजगृहया पिनेछगु थासेतया प्रतिपाल याना आनन्दं तयातल ।

राजकुमारं हानं छन्हु अबुयात थथ्ये बिन्तियात । भो पिता अबुजु ! छपिसं राज्य भोग यानागु गुलिबत सैन्य शस्त्रास्त्र धन प्रशस्त जूला मजूला । हानं लिपाथ्यंक लोक पिन्त सुख जुइगु ज्यानं याय्मा । सुख दुःखयागु अनुभोग नं थमं याना सीका च्वनेमा । छपिनि छु नय्गु त्वनेगु पुनेगु च्वनेगु छुतक इच्छा दु । शत्रुपिनं सुख जितफुकं धै बिज्याहुं छुंमती संदेह कया बिज्याय्म्वा छपिन्त मागुतक जिनं पूर्णयाना सुख याय्गु इच्छा दु ।

थथ्ये पुत्रं भरोसा बिया धागु न्यना अबुम्ह (जुजु) अति हर्ष जुइका चिन्तना यात

अहो बुद्धिमान् ज्ञानिम्ह सुपुत्र खः। भुवनाकर जुजुं पुत्र यागु ख्वास्वया ह्निला धै बिज्यात। ह्लापा अमृत समान्म्ह त्वाय् लिपा काय् जुया जन्म कावल धाःसा – अमृत पुत्र मित्रपुत्र सुपुत्र धाय्गु धका सभाय् च्वना न्यंकूगु दु। अतएव उजाम्ह सुपुत्र साधु महाबिज्ञम्ह काय् छ खः धका सोकेधुन।

छंगुहे भाग्यया प्रभावं आः जित थन शस्त्र अस्त्र सैन्य नय्गु अन्न अनेक बस्तु पुनेत बस्त्र तीत (तिसा) हेरा मोति भिपु पन्ना नवरत्नादि लुं वह छें प्रशस्त जुयाच्वंगु दु। जि राजा जुयागु नं युवन्नावस्थाय् अवुं तोता वंस्येंलि खः। प्रजापिं नं यकोदु सैन्यपिनं न्हेगु लाख आः दया च्वंगु दु थुपिं पराक्रमीपिं खः।

जिमि दुःख छुं मदु ह्लापा काय्छह्म मदया जक दुःख जुया च्वंगु आः छथ्येंजाह्म अमृत मित्र सुपुत्र दत आयागु अवस्थायात छं मां अबुपिनि भाग्यमानि हे धाय्मा, हे पुत्र! छं छुं मती कौतुक (संदेह) अथवा खेद याय्न्वा सुखं बासयाना च्वं। । थथ्ये अवुं धागु बचनन्यना कुमारं हानं मति चिन्तना यात। आजु अबुं कमाय्याना तःगु धन राज्यस ज़क सुख भोगयाना भग्यमानि धका च्वनेगु नं योग्यगुजा मखु। थमंहे ऋद्धि (पराक्रम) या ज्या क्यना धन पुनः राज्यस्थीर जुइक साधनयाय् फुसा सुपुत्रम्ह काय्मचा जुया जन्मजुयागु सार जुइ। थुजागु मती लुइका विचार याना अबुयात बिस्तारं हानं छन्हु बौरम्ह काय् नं एकान्ते थथ्ये विन्ति यात।

भो पिता ! आजु अबुजुपिसं कमाय् याना दय्कातगु धनसंपत्ति तथा राज्य एवं राजगृह (छें) जक च्वना नया च्वनेगु छुं हिसिमदु शोभा नं मजुः। सैन्यपिं नं थमंहे बनोबस्थ मिलेयाना माक्वसामग्री (ज्वलं) थमं थिकयाना कमाय् याय्फुसा बांलागु पराक्रमया ज्याखः। जिनं थथ्येयाय्गु समर्थ एवं इच्छा दु। छें जक च्वना थुजागु समर्थ क्यने फुइमखुः ध्वखँ सीका बिज्याहुं। । जिछक पिहांवने छपिनि शत्रु अवश्य नं दइ जितकना बिज्याहुं जिनं सत् युद्ध धाइ धर्म युद्ध याना क्यने – असत् कुतयुद्ध धाइ अधर्म युद्ध याना क्यनेगु मखुः। रण संग्राम थथ्ये निगूप्रकारया भेद दु। क्षत्रिकुले राजपुत्र जुया जन्मजुयागु सारजुइक विर्योत्साह ऋद्धिवल पराक्रम नं धाइ सकलयात छक क्यनेगु इच्छाजुल। पिता नं ध्व जिगु खँ यात स्वीकार याना बिज्याहुं।

कायनं थथ्ये धागु खँ न्यना अबुम्ह जुजुं उत्तर बिल । हे पुत्र ! छं धागुखँ खः तथापि छ नकतिनिया युबन् अवस्था क्यातुगु शरीर तिनि । रण (संग्राम) याय्गु अवस्था मखुनि छं त्याकेनं फइमखुः थ्व राजगृहे दुगु धन संपत्ति राज्यफुकं छन्त हे तोता वनेगु छंगुहे खः । छुया दुःख छाय् दुःख सिया संग्राम यावनेमागु । आपालं धनफुका धर्मयाना जन्मजूम्ह छ याक काय् खः ।

संग्रामे छ सिना वनीबले जिमि (माँ अबु पिनि) गुजागु दुःख जुइ । हानं जिनापं नं ल्वाना जितनं स्याना थ्व देश राज्य धनफुकं शत्रुया ल्हाःते लाइ । छं माँया छु गति जुइ । हानं छनं जिनं मदय्का च्वनेबले म्येह्म काय् मदु । छन्हु जि परलोक जुइबले काय् मन्त धाःसा उप्रान्त थ्व राज्य परया ल्हाःते लाइ अवश्य ।

संग्राम यास्येंलि धन जन सर्व नष्ट भ्रष्ट जुइगु खः त्यासानं परप्राणिपिं आपालं अकालं मृत्युजुइ देशे प्रजापिनि नं चिता सुखदइगु मखुः आपालं मिसातय् भातपिं सिना वनीगुलिं बिधवापिं यकोदइ । हानं प्रजापिनि नं याकचा काय् संग्रामेवना सित धाःसा छें बुढा बुढीपिं (माँ अबुपिनि) मचा मिसातय् छुगति जुइगु । थ्व जुजुं अथवा थ्व राजकुमारं म्वागु तालं संग्रामया ज्या याना थःनं परयानं दुःख जुइकल धका सर्कासिनं धिकार धाय्का धन जन राज्य ऐश्वर्य फुका थःनं अकालं मृत्यु जुयावनीगु थुजागु कार्य छाय् याय्गु छन्त बिबाह याय् मानि संग्राम यायमते ।

एवं प्रकारं अबुह्म जुजुं थुलि खँ धागु न्यना पुत्र राजकुमारं मन सन्तोष मजुइका पुनः बिन्तियात । भो जनक (अबुजु) ! न्यना बिज्याहुं छपिं ग्याय्मते । जित छपिंगु धन जन सैन्य शस्त्र अस्त्र छुनंम्वाः । छपिं सुंक च्वं पराक्रमं बिना क्षत्रियाकुल राजपुत्र जुइमखुः बिना छगु पराक्रम मदुह्मसिनं थथ्ये धाइमखुः धका चिन्तना याना जित बिदाबिया बिज्यासा असलजुइ जिनं छगु पराक्रम क्यनेत धयागु खः । छपिनि शत्रु गनदु सुखः अबिलंब धै बिज्याहुं ।

उह्म शत्रुयाके च्वंगु अहंकार स्यखि घमण्डी अभिमान दक्व जिनं लिकया शान्त याना विइ त्यना । थुलिया कारणे जि रण (संग्रामयुद्ध) यावना बीरता क्यने

त्यनागु खः। । थथ्ये पुत्रं अनेक तालं खँ न्यंका धास्येंलि अबुह्म भुयनाकर जुजुं थें विज्यात । हे बीरताभिलाषी पुत्र ! छन्त जिनं गने फइ मखुत छंगु अभिलाषा इच्छा पूर्ण याना वा । संग्रामे वना जय मंगल जुइका पुत्र यागु ख्वाः स्वय् दय्क याकनं लिहां वय् फय्मा धया राजगृहे सकलें तया सह्लायाना सुमतीरानो नापं च्वना मागुतक खँ ह्लाय् धुंका अबुं काय्यात शत्रुया बिषये खँ कन । । हेपुत्र ! छं बराबर अबुया शत्रु सुदु धका धाइगु जिनं मकना। छाय् धाःसा थमं न्हापा अपराध याना वयागुलि शत्रु धंह्म दइगु खः। शत्रु सुजुल थःगुहे अन्याय् ल्केश धाइ पाप खः शत्रु थःके च्वंह्म पापजुल शत्रु थःहे जुल । थ्व जिनं छगु निगु छं भतीचा सट्गुरू पाख्यें न्यनातयागु बोधिज्ञान खः ।

ह्मानं धाय् म्येह्म शत्रु नं दु पुर्बजन्मस म्येपिन्त दुःख विया अथबा नुगले स्याक खँ ह्लाना वयागुनं दय्फुः । दत धाःसा थुगु जन्मस वं थःत दुःखविया अथबा नुगले स्याक खँ ह्लाना बीगुनं दु सहयात धाःसा न्हपायागु साहु पुल्येथ्यें जुया थःतहे कल्याण जुइ । थ्व क्षान्तिपारमिता यागु बोधिज्ञान सहयाय्गु बुद्ध ज्ञान खः।

ह्मानं धाय् पुर्वजन्म यागु भावी धाइ कर्म भोग जिनं मस्यु । छं मां सुमती देबी बिबाह् मयानानिवले सेमन्तपुरया राजा सेमन्तक धाह्मसिनं विबाह् याय् धका धाय्केह्ल। वया म्येपिनं रानोपि दु सन्तान मदया ह्मानं बिबाह् याय्त्यंगु जुइमा। न्ह्यथुंपि यक्व बुधाय् बोमखु धका वइत मब्युस्ये जित धाय्के छोबले मां अबुपिसं जित कंन्यादान बियाह्ल वहे स्त्रोखः जि पत्नो सुमतीदेबी महारानी छं मां खः ।

छुं लिपा छथाय् समास जित निमंत्रणा बिल वनाबले अन सेमन्तक राजा नं वयाच्वन। अनयागु निमंत्रणाया ज्या 'सधस्येंलि व सेमन्तक राजां जित ग्यानापुक मिखांस्वया पतिचा तःस्वाका नुगलेस्याक थथ्ये धागु दु । जित बीत तया तह्म जिनं यःह्म - मिसायानं यःह्म सुमती देबी छं बिबाह् तात । छलिस्ये ल्वाना त्याका छं बिबाह् याम्ह सुमतीदेबी जि ह्मानं विवाह् याना तोत्ये धाबले जिनं सहयाना छुं उत्तर मब्यूस्ये लिहां वया - छं मां लिस्ये वं धागु खं न्यनाबले आम खँ जिनं मस्यु धाल । अनं निस्यें व सेमन्तक राजा खना जि केहिं मतो ख्येद जुया ग्यागुथ्यें गरख्येस्ये आश्चर्य्य धाइ कौतुक जुया च्वन ।

परया जय जूगु खना सहयाय् मफुह्म यात व्यापाद चित्तह्म मिथ्यादृष्टि अविद्याय् लाह्म (अहंकार मूर्खबुद्धि घमण्डो स्येखि अभिमान दुह्म धाइ) थुजाह्म नाप संगत् मयासा थःत भिंजुइ धया तगु दु ।

जि शत्रु म्येपिं सुंमदु थ्वहे घमण्डी सेमन्तक राजाछह्म जक दु । थ्वं धागु खँ न्यनेमागु नं जिगु पूर्वजन्मया भाबि ख – न इहजन्मया भाबि खः जिनंमस्युः ।

अबुं थ्वखँ धागु न्यना राजकुमारं मती खेद याना बिचारयात छुं लिपा अबु – माँ यात बिन्तियात । भो पिता महाराज ! भो महारानी माँ ! न्यना बिज्याहुं । अबुं बिबाहयाना काय्‌दय् धुंकल छपिनि पत्नी जि माँयात लोभ चित्तयाना जि अबुनाप ल्वाना त्याका जि माँयात हानं बिबाहयाय् धाइह्म थ्व अबुया जक्शत्रु मखुः जि माँयानं जिनं अबुयानं स्वह्मसियानं शत्रु खः ।

थ्वं म्हुतुं धाथ्यें ज्यानंयाय्‌फुः सुंक च्वनेमज्युः । थ्वयागु घमण्डी अभिमान लिकयां तोत्ये अबु माँनं छुं धन्दा काय्‌म्वाः । थथ्ये तबहबिया भिंगु दिन खुन्हु त्रिरत्न श्री करूणामय लुमंका पूजादियाना माँ अबुया तुति भोःपुया बिदाकया छेंनं प्यहांवया – सिंह धुं किसि अजरामरण पुरूषपिंगु थासेवना मागु खँ न्यंका बुझे याबले थुपिं देश (राजगृह) थोक ह्निला हूंकार शब्दं हाला खुसि जुल ।

उगु बेलास राजकुमार किसिगया जवे सिंह खवे धुं ह्लोने अजरामरण महापुरूष तया देशे भ्रमणयाना प्रजागणपिन्त नं भरोसाबिया थुपिं प्यह्मसात्र सहायकया देशं पिहांवना छगुबने आनन्दं सिमाक्वसं च्वना राजकुमारं बोनाहयापिं प्यह्म न्ह्योनेतया खँ ह्लात ।

हेसैन्य पाशापिं ! झीपिं वयागु कारण सेमन्तपुर (देश) या जुजु समेन्तकया स्वोनिह्म (३२) महारानीपिं दु तथापि आःतकं सन्तान मदुनि सैन्य धन संपत्ति प्रजापिनं आपालं दु बलबीर्य पराक्रमं युक्तम्ह धाल ।

थ्व जुजु जि अबु माँ जिनं शत्रु खः । थ्वयाके हाकुगु तःगोगु लोहं तुल्यगु अहंकार मिथ्यादृष्टि नास्तिक व्यापाद चित्त परया जय मंगलजूगु खना सहयाय् मफुम्ह परद्रोही

नीन्दक पाप चित्त क्यातुक हाकु लोहं घाना च्वंम्ह खः । थ्व यागु अभिमान तःगोगु पाप (क्लेश) या ग्वरा लिकया जिनं वांछोया बीगुलि संग्राम याय्त छिपिं प्यम्हं पाशा बोना वयागु खः । थ्व जुजुया शस्त्र अस्त्र सल किसिरथ यकोदुम्ह जुया सकलें ग्याः सुनानं ख्याय्मफुम्ह थुजाम्ह नाप संग्राम यावनेगु थाकुइ धका जि अबुजुं न्यंकल । अबु माँ प्रजागण पिन्त भरोसा बिया थ्व जुजुनाप युद्धयाय् धका वया ।

थुगु प्रकारं राजकुमारं धागु खँ न्यना सिंहादि प्यम्हसिनं बिन्तियात– भो मालीक ! जिपिं दु धन्दा काय् मते मामागु तालं युद्ध याना त्याकेनुः बिज्याहुं ।

थथ्ये खँ ह्लाना च्वंबले भुबनाकर राजाया छँ मती व्याकुल जुइका मंत्री पिन्त न्यंकल । थ्व कुमारं जन्तुपिं स्वम्ह थं अजरामरण छम्ह नापं प्यम्हमात्र म्येगु शस्त्र अस्त्र सैन्यपिं हानं नय्गु इत्यादिनं मज्वंस्ये बोरम्ह सेमन्त राजा नाप संग्राम याय् धका वन धयागु खँ मन्यं छुयाय् धका धन्दा कया शस्त्र अस्त्र सैन्य नय्गु बस्तु किसि कुबोका छोया हाल । राजकुमार च्वनाच्वंगु थासे थ्यंका प्रणामयाना अबुं धयाहगु खँ कना सहाय बियाहल जिपिं वया धका बिन्तियात ।

थ्व खँ न्यना राजकुमार खुसिजुल तथापि छिपिं सहायता म्वाल लिहांहुं जितथुपिं प्यह्म दय्वं जिगु कार्य (मनोरथ) सफल जुइ धया अबुं छोयाहगु फुक्कं लिछोत । थुपिं लिहांवना राजकुमारं धयाहगु खँ कना भुवनाकर जुजुयात बोधयात ।

अनंलि राजकुमार सेमन्तपुर (देशे) थ्यनीथ्ये चोंवले विचारयाना सोत न्हेव पखा न्हेव ताज वृक्ष (ताड्ग्वसिमा) छचालं चाडुइका तगु बांलागु देश खन । दुर्लभगु जयमंगल जुयाच्वंगु थ्व सुन्दर नगर खः थुगु नगरे द्रहां वना छकलं ल्वाय्गु खँ ह्लाय्त ज्यामछि हानं खबर मबोकं वनेनं मज्युः ।

थथ्ये चिन्तना याना च्वंवले अजरामरण पुरुषं छाय् छु चिन्तनाजुल भो राजकुमार ! धका न्यना सोत ।थुगु समये राजकुमारं धाल । थ्व राजायात पराक्रम क्यना न्याके धका वया गथ्ये लिहांवनेगु थ्वनं वांमलात । मूलगु लुखा गनजुइ खंका उगुहे थासं द्वाहां वने फुसा जक समर्थ वान् खः । म्येगु थासं वने बले छुजुइ गुगुजुइ

धायाफुगु मखुः। थुगु प्रकारं खँ न्यंका सह्ला यावले ह्लापां सिंह पाशां विन्तियात

(१) भो राजकुमार मालीक! छपिन्त नमस्कार ग्याय् म्वाः जि वनया जक मखुः वनेदक्वसिया राजा खः। जिगुरूप खनीबले मनुष्यपिं त्रही जुया सोयहे फइमखुः। धाथ्येंयाह्म सिंह मूर्ति गुब्ले दर्शनइइगु जि लोहं धरबत् याह्म दय्का तम्ह मूर्ति मखुः हानं वने जन्मजुयाम्ह नं जि मखुः। उर्द्धलोक स्वर्ग भुबनं वयाम्ह गथ्येयाना वयागु धाइ। उजागु हे उपाय दु। महावीर्यबान् पिंगु पुण्यानुभावं कनेगु वयनेगु थाय् हे मदय्क ज्याखँ मिलेजू वइगु दु। वखत जुलकि जिनं पाशापिं वा धका हूँकारं हाला नांहे सिंहनाद धाइ ह्लिलेगु थन देशे वने थोक मलगर्ग जुइथ्यें जिगुशब्द वेंगं पिकया हालेबले जिथेंजापिं हानं म्येपिं द्वछिम्ह तिगान्हुया जि हालेथ्यें हाला थन थ्यंक वइ। उगु बखते थन च्वंपि छु जुइगु जुइ। भो नरेन्द्रपुत्रकुमार! रण संग्रामं त्याकेया निमित्त दुनेदेशे त्रिज्याहुं धागु थासं वनेत जिपिं तयारि जुः।

(२) अनंलि धुं बिन्तियात – भो राजकुमार मालीक! जन्तु मध्ये छम्ह बल दर्प्य जिगु नाम खः लोके शार्दूल (धुं) धाय्का सिंह तुल्य बलं युक्तम्ह सैन्य जिनं खः। सिंह थ्यें जिनं हाला पाशापिं सत्येबले द्वछिम्ह धुं जि समानपिं म्येपिं थन थ्यंकवइ जिनं वने जन्म जुयाम्ह मखु – सिंह थ्यें स्वर्ग लोकं नापं वयाम्ह खः। जिमिगु मूर्ति शब्द खना न्यनीबले थन देशे चोंपिं गनवनीगु गनच्वनीगु जुइ छोंपं ग्याना बिज्याय्म्वाः दुने देशे बिज्याहुं धागु थासं वने त्यना।

(३) अनंलि किसिं बिन्तियात, भो नृपपुत्र कुमार! संग्रामे तथा छु मंगलया ज्याय् किसिगया राजापिं भ्रमण जुइ। जितगया छपिं देशेदुने बिज्याहुं। महानाग पराक्रमी धैगुजा जिगुनाम खः जिनं अथ्येहे तःसकं हालेबले जिथ्येंजापिं म्येपिं द्वछिम्ह किसि थनथ्वंकवइ उगु वेलास थन चोंपिं गन वनेगु गन च्वनेगु जुया सकले मूर्छा जुइफुः। छपिं ग्याना विज्याये मते सुराजुया विज्याहुं।

(४) हानं अजरामरणं विन्तियात, भो मालीक नरेन्द्रपुत्र कुमार! जिगु नाम यात ल्वेक जिनं ज्या वयने अजर बुढा जुइमखुम्ह – अमरण अकालं गुबलें मृत्यु जुइ म्वाम्ह तर संग्रामे अनेक जुइफुः जिगुबल जिनातुं धाय्गु योग्यमजुः सिंह धुं किसिपिं हाथ्यें जि हालेगु

मखुः जिनं लापा थाना ह्निलेबले जि समान म्येपिं दोछिम्ह थन थ्यंक वइ । थुमिसं संग्रामे मागु तक शस्त्रास्त्र पुनः बलदइगु नय्गु तोनेगु अमृत वास इत्यादि धरेयाना वइबले छिपिनि छु धन्दा । दुने वने बले थन च्वंपिं मिजंत ल्वावइपिं जुजु समेत बिस्यूं वनि किसिगया छिं याकचा बिज्याहुं जि ल्युल्यु वय् म्येपिं सुं मदुसानं मनस त्राश याय् म्वाः ।

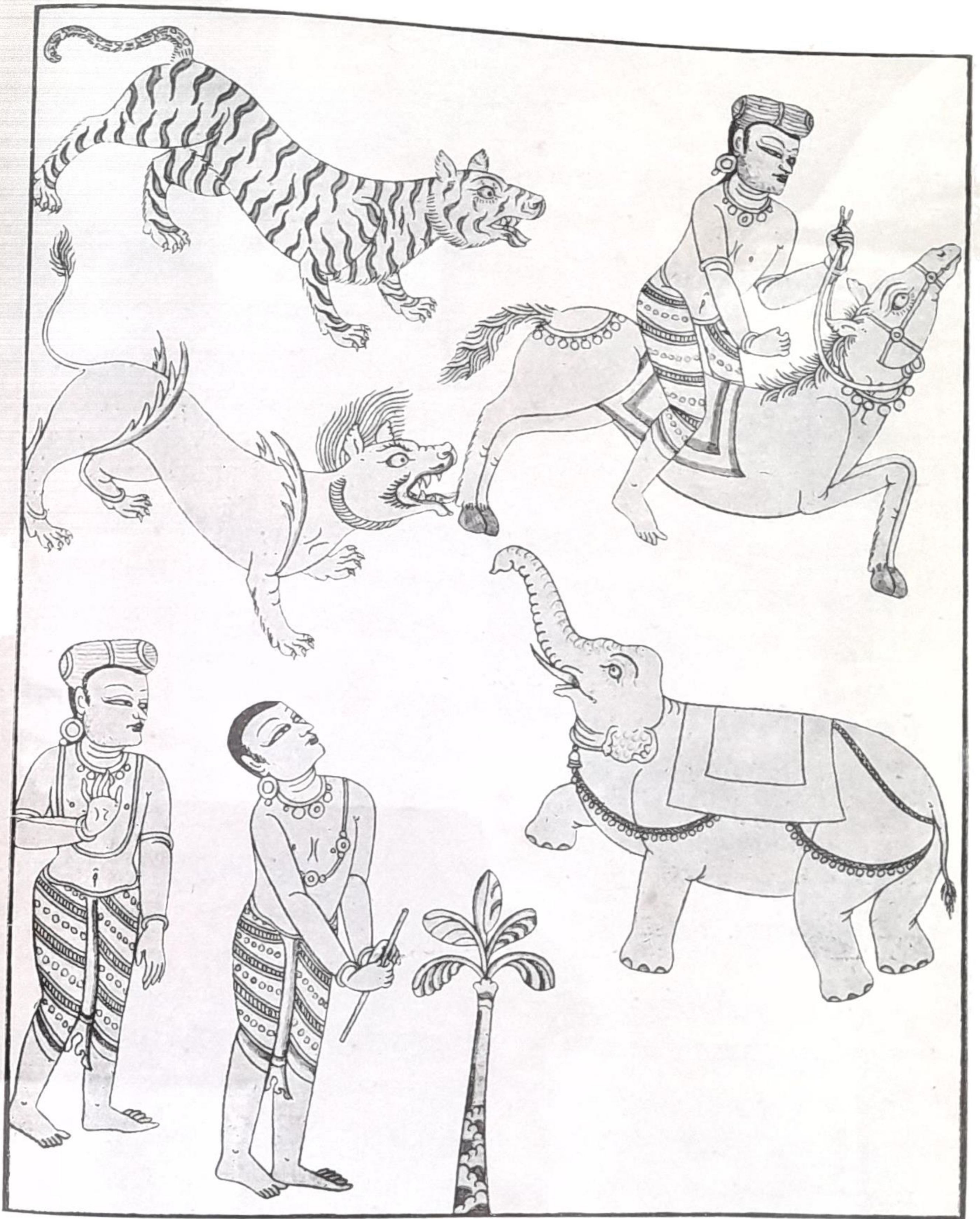
किसि सल गयावंपि छम्ह छम्ह दतले पहलमाँनं कोथला भूमीस चता वाकोथ्यें किसि यासों ज्वना जुक छोय्, सलयात ल्वाकमं च्वाना गोःतुइका बीगु समर्थ जिके दु । आपालं ल्वाना च्वने मालो मखुः थनया जुजुं राज्य तोता बिन्तियाइ । थ्व ह्लापा छिपिंगु पुण्यया प्रभावं खः । आःथथ्यें लापा थाना सत्येला छिपिंगु बचनमा । अवश्य नं थ्व संग्रामं छिपिं बिजय जुइ नुः बिज्याहुं ।

थुपिं प्यम्हस्यें थथ्ये धया भरोसा ब्यूगु न्यना राजकुमार हर्षजुया साधु धन्य छिपिं जिगु मनोरथ कार्य सिद्ध याइपिं छिपिं खः याकनं छिमिनं महामंगल जुइमा धया सिमाक्वसं बिश्रामयाना च्वन ।

थुगु समये ब्राम्हण छम्ह ह्योने थ्यंकवल राजकुमार खना प्रणामयाना ब्राम्हणं बिन्तियात । भो राजकुमार छिपिंनं राजा तुल्य खः थन छाय् गनवनेत बिज्यानागु । राजाकुमारं उत्तर बिल, गथ्ये मसिल जि संग्राम याय्त वयाम्ह । सेमन्तक राजाया राज्य काय्त वयाम्ह अवश्यनं खः ।

छं बिषाद याय् म्वाः हेब्राम्हण ! जय जुइमा जिगु खँ छगु न्य । थन देशया राजायात खँ छगु ह्लाः वया, भो महाराज ! धया थ्व चिठि (पत्र) छगु जि बियाहल धया लः ह्लाना ब्युः । थुलि धया पत्र लः ह्लाना दक्षिणानं बिया सन्तोषयाना छोत ।

ब्राम्हणया मती छाय् जि थनवल धैंगु बिषाद चित्तयाना मवंस्ये मजिल थ्व खँ चिकिधंगु मखुः वनेहे मालि धका विचारयाना सेमन्तक राजाया न्ह्योने थ्यंका ह्लापा लाक स्वस्ति मंगलया आशिर्बाद बिया पद्मशेखर राजकुमारं धागु खँ कना बियाहगु चिठिपत्र नं लः ह्लाना बिल ।

पम्प(ञ्ज)रवन याऊ कुमारं ञुवुया भकुःअमन्दक ऊरुनाप
युद्ध यानान्या कापचाव्रमक्कना याङलिनविया थमं
वोना यंकापिं किसि धुं सिंह ञुंजाना मनवः पुरुष
पिं नापं लिहां वया विवाह सिधका उत्सवयाग चित्र —

उगु बेलास ब्राम्हणं धागु खँ धाथ्यें सत्यला असत्यला छुम्वाकं भयंकरगु खँ न्यने माल यदि थ्व खँ सत्यनं खला धका न्यन । ब्राम्हणं हानं धाल भो नृप ! सत्यमेव खः पिने न्ह्योनेसं थ्यंक वया च्वने धुंकल । राजाया चिठि बोना सोबले च्वयाहगु थथ्ये खः ।

अर्थात् त्यनु जिपि छपिगु आश्रमे वया प्यंगु प्रकारं युद्धयाय् मासा नं तयाबिज्युः बुद्धयात्त च्वक्र ब्राह्मणयात बियाहयागु दु छपिं नं थिक जुया च्वं । जि बुबायात ल्वाया भवोयगु बांमलाक छपिंसं खँ ह्लागु दु उकोयागु बिषये काय्ह्म वया ल्वाय्त वल धका सोका थिकजुः ।

थुजागु खँ पत्रे च्वया हगु बोना थ्व जुजुया तार्उति चिन्तनायात गुजागु हेतु धका कुचेजुया च्वन । जिपा तुमंस्ये वय्का पत्यार जुल – ब्राह्मणजुयात छ धंन्य खः सिति याय् मज्यु तःधंगु खँ न्यकूह्म धका खुसिजुया अन्न दक्षिणा बिया ब्राह्मणयात लिछोत ।

सेमन्तक जुजुं मंत्रीयात सःता पत्रव्यना सह्ला माक्वयाना संग्राम याय्गु ज्वलं सैन्य किसि सल शस्त्र अस्त्र धनुषबाण इत्यादि नय्गु पुनेगु योग्यानुसारं माक्व बिक याना सकल सैन्य तथा प्रजागण पिन्त सूचना (खँ) न्यंकल ।

हेमंत्री सैन्य तथा प्रजागणपिं ! छु जुइत्यन स्रोत अथवा जित थन अकस्मात् वज्रमल तुल्यगु ज्या न्ह्योनेवल संग्राम याय्मागु थ्व युद्ध खः । जिनं त्याकेफइगु खला अथवा मखुला बिशेष मंत्रीं जवाफब्युः ।

जुजुया खवाः स्वया मंत्रीं बिन्तियात, भो महाराज ! छु संखा कया बिज्याय् म्वाः सैन्य, शस्त्र अस्त्र किसि सल थ्व चतुरंग बलं पूर्णजुया च्वंगु दु । थ्व ल्वाय् धका वह्म शत्रुया दक्व सैन्य पिन्त तुरन्त नाशयाय् फुः । देश ग्राम सैन्य प्रजा धनद्रव्य अन्न बस्त्र इत्यादि पूर्णगु धुकु स्रोकेति समान् म्येपिंके दइ मखुः । हानं बलबीर्य पराक्रम नं छपिं समान् म्येपिं सुं दइमखु । संदेह कया बिज्याय् म्वाः । सर्वत्र थासेनं त्याके फइ । उत्साहयाना संग्रामयाय्गुलि नाय जि दु । न्ह्यचिला बिज्याहुं लिचिले म्वाः ।

मंत्रीजुं थथ्ये तबह बिया खँ न्यंकूगुबले जुजु ह्लिला हर्षयाना देशे सकभनं घण्ठा घोष (गंयाना) प्रजा पिन्त न्यंकल । हेप्रजागणपिं ! सकलें सराज जि नाप ल्वाना

छोगुदेश त्याके धका थन जुजु जुइगु इच्छायानावह्म शत्रु पद्मशेखर राजकुमार धाह्म थन थ्यंकवल ।

बिस्तार मयास्ये जि संग्राम यात्रनेत्यना छोगु देशे दश्व बाजा थाना जित सहाय बिया मंगलयाय् मा । थथ्ये खँ न्यंका प्यन्हु दुखुन्हु गथ्ये धयागु खः अथ्येतुं अनेक बाजा थाका शंख पुइका मंगलोत्सव न्यंका सुथसिगु भोजन सिधय्का महारानी पिन्त नं तवह बिया सेमन्तक जुजु संग्रामयागु बस्त्रं पुना किसिगया मंत्री सैन्य नायक पराक्रम दुंपि सकल मुंका मंगल पूजा सगंकया थाय् थाय् पति पूर्णघट तया शत्रु जितय् यायगु इच्छा याना राजगृहया मूलगु लुखां पिहांवल ।

आपालं संग्रामया ज्वलं ज्वंका सैन्यगणया न्ह्योने ध्वजा पताकादि बोय्का किसिह्मय् च्वनावह्म सेमन्तक जुजुं पिने च्वंम्ह कुमार खन । सैन्यपिं मखंगुलिं मनं कोत्यला शब्द नं बिया धनुषे बाण तय्थ्यें पत्र (चिठी) छगु तया राजकुमारयात केका सूचना बिल ।

राजकुमारया न्ह्योनेसं पत्र जूवल, कया पोलास्वत च्वयाहगु खँ थथ्ये खः जि समानह्म बीर राजा सु दु जिलिसे युद्धयाय् धकावल जिगुन्ह्योने छमचा तिनि तथापि छ शत्रुयात आः थथ्यें मोचनयाना बोत्यना गन च्वना युद्धयाय्गु छं धाथाय् च्वना त्वाय्गु जि तयारि जुः छं सैन्यपिं मखना जिखना ग्याःसा आःतक लानि लिहाहुं ।

थथ्ये च्वया हःगु पत्र बोना राजकुमार ह्निला बिचारयात । पत्रजिनं ह्नपाछोय् धुन, हानं उत्तर बियाच्वने मखुत । तयारि जुया वय्धुन सुंक च्वने मखुत धया पत्रया खँ, बोनाहयापिं प्यह्मसित न्यंकल ।

उगु समये सेमन्तक जुजुया थःगु बीरता क्यनेत ह्लाःतिं भाथ्याना लापा थाना युद्ध यायगु शब्द शंखपुइका थमं गयावयाह्म किसियात तस्कं हाय्का सैन्यपिन्त नं बाजा थाका कोलाह शब्दं हाय्का धयाहल । सिंह धुं किसि पाशा बोना वह्म छन्त थथ्येंस्याय् फुः । छ ल्युल्यु वपिन्त चिनायंका लहिना तय् छंगुबल छु दु स्वय् त्वना ।

युगु बखतस राजकुमारं सुंकच्वने मजिल, हेसिंह धुं किसि अजरामरर्णापं ! म्हुतुं

धयार्थ्यें ज्यानंया तयारि जुया वनेमाल ।

मूल

गच्छ गच्छेति उक्तोऽसौ महानाग सहस्रकाः ।
प्रादुर्भूता स्तथा सिंहाः शार्दूराश्च सहस्रकाः ।

प्रादुर्भूता स्तथा तत्रा जरा मरण पौरूषाः ।
खड्गहस्ता बज्रहस्ता चक्रहस्ता धनु र्धराः ।

शूलहस्ता महातेजाः पर्शुहस्ता च केवला ।
प्रादुर्भूता महासैन्या महाऋद्धि प्रभा वतः । इत्यादि ।

अर्थ

राजकुमारं तयारि जुया वनेमाल नुनुः धया न्ह्यंकूस्येंलि –ह्लापां महाबीरम्ह किसि थःगु बलं तस्सकं स्वकहाबले वर्थ्येंजापिं किसि द्वछिम्ह म्येपिं उत्पन्नजुया उगु थासे थ्यंकवल । वर्थ्यें हानं सिंह थःगु स्वभावं सिंहनाद धाइ ह्लिला हूँ हूँ हूँकारं स्वकहाबले द्वछिम्ह म्येपिं सिंह वर्थ्येंजापिं उत्पन्नजुया उगु थासे थ्यंकवल ।

वहेतालं हानं धुं थःगु स्वरं बेगंथोक स्वकहाबले द्वछिह्म धुं म्येपिं वर्थ्येंजापिं उत्पन्नजुया उगु थासे थ्यंकवल । । अनंलि अजरामरण महापुरूषया नं बेगंहाला लापाथाना पाशापिं याकनं थ्यंकवा धया खबर बिल । द्वछिह्म वर्थ्येंजापिं म्येपिं उत्पन्न जुया उगु थास थ्यंकवल । थुमिसं संग्राममेमागु शस्त्रास्त्र ज्वलं, ह्लाति खड्ग ज्वना, गुलिसिनं बज्र, गुलिसिनं चक्र, गुलिसिनं धनुषबाण, गुलिसिनं त्रिशूल, गुलिसिनं पर्शु (पाः) गुलिसिनं कःति, खिप इत्यादि ज्वना वपिं तेजदुपिं शूरबीर पराक्रमं युक्तपिं उपस्थित जुया ह्लिलाक्यन ।

थुजापिं सैन्यपिसं राजकुमारयात आदर पूर्वक प्रणामयाना बिन्तियात । भो मालिक ! छपिंगु पुण्यानुभावं जिपिं थ्यंकवया धं बिज्याहुं गनवनेगु छुयाय्गु छपिनि

शत्रु सु ख: गन च्वना च्वन । । थथ्ये धास्येंलि राजकुमारं संग्रामया निमित्त, वने जिलधका वचन बिल ।

मूल

गतबान् स महाबीरो बाचमित्थ मुदीरयन् ।
गृन्हतो गृन्हतः शत्रून् छिन्नतः छिन्नतः शिरं ।
बन्धतो बन्धतो बाहुं गच्छतो गच्छत द्रुतं ।
इत्थं कोलाहले नैवा गमद्राजस्य सत्मुखम् । इत्यादि ।

अर्थ

उगु बेलास बीरह्म राजकुमार किसिगया सेमन्तपुर (देशे) द्वहांवना सकसिनं तायेक उच्चस्वरं शब्द न्यंकल ल्युल्यु महापुरूष द्वछिह्मसिनं बेग धाल ।

काका ज्व ज्वं शत्रुपिगु छ्यों ज्वना छिन्न छिन्नया . खिपतं ह्लाः बोह्लेप्येपुंक चिना बांलाक च्चिना सनेमफेकाति याकनं द्वांहुं बेगं द्वांहुं । थुजागु तालं कोलाह शब्दं (चाय् चाय् मुया) उगु थासे घ्वोक हाला सेमन्तक जुजुया ह्लोने थ्यंकल ।

मूल

सिंहाश्च जिंभितेनै वं ययुर्दक्षित द्रुतं ।
शार्दूलाश्च तथा बामं मार्गेनाभि ययुः पुनः ।
गजाः कोलाहलेनै वं ययुः पश्चिम द्रुतं ।
अजरामरण हीनाश्चा ग्रतोऽगच्छ त्सहायकैः । इत्यादि ।

अर्थ

द्वछिह्म सिंहपि वाकातपिंथ्यें वांछाया धःवा खनेदयक हूंकारं देशेथोक हाला सेमन्तदेशे (शत्रुया जवे) दक्षिणपत्ति दिशास दुनेपिने छचालं च्वन ।

धुं द्वछिह्म थ्यंकवपि नं अथ्ये हे वांछाया बेगं हाला खवेपत्ति दुनेपिने छचालं

च्वन । । द्वछिह्म थ्यंकर्वापं अलवार्नापं किसित लिउनेपत्ति देशे दुनेपिने च्वना वेगंहाला च्वन । । अजरामरण महापुरुष । मरण जुइगु तापापि बीरता पराक्रमी क्यबोपि देशेदुने पिने च्वना नानाप्रकाया शस्त्रास्त्र ज्वनावपि हाला लायबुया छचालं । च्वना सेमन्तक जुजु पुनः म्येपि सैन्यगण मंत्री धापि सकलयात वध्वी लाका च्वन । ।

अन च्वंपिसं सकभनं सोबले सिह धुं किसि अजरामरण बोरपुरूर्षापं पूर्व दक्षिण पश्चिम उत्तर दिशास देशेदुने पिने छचालं च्वना हाला च्वंपि भयंकर रूप (मूर्ति) पिं धना आपालं त्राहिमानं न्याका ह्य खाका हाहा होहो गुजागु कारणया अवस्था जुल धया खोया मनकने गनच्वने जुया भूमोस भो: सुला दंब नामकया च्वंपि । गुलि मूर्छा जुइका च्वंपिं, गुलिं पुलि घे:पुना मिखा तोसिना च्वंपिं, गुलिं थौं यमलोके वनेगु दिन जुल आःछुयायगु धया छें च्वंपि जहान् लुमंका खोया आकाशे थःस्वया बिन्तियाना च्वंपि । गुलि गनं बिस्यू वनेगु धका इति मिति कंका च्वां जूपि ।

शब्द वया च्वन ज्व ज्वं च्यु च्यु छचों त्वाल्ला धया खड्ग ज्वना चाहुलाजूपि बीर पुरुष अजरामरण धापिगु शब्द । हानं हूँ हूँ हूँ हाँ हाँ हाँ हुंहुं धका अघोरं देशेथोक सिह धुं किसि पिगु भयंकर शब्द न्यना थारा थारा मींका महामारी रोगजूपिथ्यें कोंनं च्वंनं वय्का बमनयाना गो:तुला च्वंपि नं दत ।

मूल

सेमन्तक महासैन्याः स्वपरात्य बिचारतः ।
परस्पर प्रहारेणा गमन् शस्त्रादि संत्यजन् ।
देश ग्रामादिकं त्यत्क्वाऽरण्यग्रामे प्रदुद्रबुः ।
ततः सेमन्त पूर्यासं प्रवेश्य पद्मशेखरः । इत्यादि ।

अर्थ

थुजागु बखतस सेमन्तक जुजुया सैन्यगणपिनि छुयाय् गुगुयाय् जुया इतःमतः कन थःमनु पर शत्रुयामनु धकानं बिचार याय् मफुत परस्पर वं वइत, वं वइत शस्त्र प्रहार यात थःथःपि हे जुया कन् हाहाकर जुल । हानं सिह धुं किसि अजरामरणपिगु रुप खना

हर्षपिहागु शब्द न्यना अति आह्निमानं ग्याका प्राणया माया कया सेमन्तक जुजु मंत्री सैन्यगणपि फुकसिनं थःगु देश ग्रामआदि शस्त्र अस्त्र सल किसि फुकंतोता बिस्युंवना देशंपिने तापाक म्येगुहे बने बास्यावन ।

अनंलि सेमन्तक जुजु तथा म्येपिं बिस्यूं वंगु खना पद्मशेखर राजकुमार थः पाशापि हर्ष जुया उगु देशे सकभनं चाहुला राजगृहे वना सिंहासने च्वना थमं बोना हयापि सिंह घुं किसि अजरामरण प्यंगु दिशास पाःतया प्यन्हुया आरामयाना सकलया नया आनन्दं बास याना च्वन । द्वछि द्वछि लिपा वपि सकलें गनं वल अनसं लिहां वन।

उगु देशे चोंपि मनुत गुलिं जि पुत्रमदु– गुलि जि अबु मदु हाहाहेदैव गुलिं मिसा पिनि जि स्वामोमदु हाहा गुलिं जि ककामदु गुलि जि दाजु किजामदु युद्ध यागु थासे सितला म्वानिला बिस्यूंवनला गुलिसियां ख्वाः मदु– गुलि तुतिमदुपि अहो गुजागु जुल छाय् थथ्ये संग्राम यावगु धका प्रजापि बिलाप याना हःगु शब्द तागुलि राजकुमारं छाय् थथ्येखोगु क्सिं स्वैतनं शस्त्र प्रहारयाना स्यानागु मदु सोया वा धका अजरामरण पुरूष यात सोके छोत तथाऽस्तु याना सोवन ।

छें च्वना चोंपि खोगु मात्र खः गुलि सिंह घुं किसि खना हागु शब्द न्यना मूर्छा जुपि सम्मखः सोपि गनं मदु । थाय् थासेवना प्रजापि सःता छुं धन्दा काय् मते स्वैतनं छुं यागु मदु आःनं छुं याइमखु धया बुझे याना तोलया नायत बोनाहया राजकुमारया ह्लोने हल।

अतिगंभोरह्म सुन्दर युवनावस्थातिनिह्म पुरूष राजकुमार सिंहासने चोना जुजुया पदविकया च्वंह्म खना सकसिनं बिन्ति याना प्रणाम यात । गुलिसिया ह्मखाका च्वन गुलि सुरा जुया नम्ररूपं थथ्ये बिन्तियात ।

भो महाराज ! छपिगु पुरूषार्थ स्वय् धुन जिमित दुःख याना बिज्याय्मते धर्म दुह्म जुजुयात तथा पुरोहित गुरूयात अबु समान प्रजापिसं मानेयाइ । थन देशे संग्रामजुल बाह्लि जावले ल्वापु मन्त तथापि जिपि गुलिसियां काय् दाजु किजा कका अबु मिसातय् स्वामो इत्यादि दु मदु छुं मस्युगुलि सितला म्वानिला बिस्यूवनला धैगु नं मसिया खोया च्वंपिदु ।

थौंया समये छलपोल दर्शनदया खुसिजु थ्व जिमिगु भाग्य खः । जिमित करूणातया पालन याना विज्याहुं । छुखें थथ्ये संग्राम यावल इत्यादि जिमिसं छुं मस्युः क्षमा फोने ।

प्रजापिसं थथ्ये बिन्ति यागु न्यना अजरामरण पुरूषं सकलयात चित्त बोध यात। हे लोक पिं ! छुं धन्दा कायम्वाः थ्व राजकुमार दयाधारिह्म खः थन वया थनचवंगु धन देश हरणयाना जुजु धाय्का सुख याय् धका वह्म मखु । छिमिसं खने धुंकल सिंह धुं किसि जिगु रुपीपं द्वलंद्व गनं वल आः गन वन थन प्यह्म मात्र जिपिं दनि ।

हानंमालकि तुरन्त थ्यंक वइ थुजापिं पाशा सैन्य सहाय दुह्म मनुष्य छिमिसं गनं खंकेफइमखुः दइनं मखु सोकि चिकिधंगु पुण्यया प्रभावं थुजापिं महापुरूष जन्मजुइ मखुः ।

थन जिपिं संग्राम यावया खः स्वैतनं स्याना घाटक यानागु मदु थनया जुजु मंत्री सैन्यपिं बिस्युंवंगु जिमिसं सिल बिचार याना लुइका मागु ज्याखँयाइ धया सन्तोषयात ।

राजकुमारं ह्लिला सकसिगु ख्वाः सोया धाल । थ्व महापुरूष तथा सिंह धुं किसि प्यह्म जि जन्मजुस्यें निस्यें वया जित बिचार यार्वापं खः । थ्व पुरूष धाथ्यें जिनं रक्षा याय् छुं भय त्राश काय्मते । धया बिदा बिल प्रणामयाना सकलें लिहांवना खुसिजुया च्वन ।

अनंलि न्यान्हु दस्येंलि रात्रिया प्रहरे स्वीनिह्म (३२) रानीपिं थः थःगु कोथास च्वना भात लुमंका छगु पाखं कल्लोद शब्दं (तस्सकं कललल हाला) खोया हल ।

मुख्यह्म रानीं हा स्वामी गन बिज्याना सितला म्वानिला सुनां छुः अपराधयात। पद्मशेखर धाह्मसिनं थथ्ये छाय् अकस्मात् वया संग्राम यावगु । बिना छुं अपराधं परयात दुःख बिल धाःसा महापाप लाइ धया तगु दु । १ ।

गुलिं रानीपिंसं हाहा हेदैव ! परमेश्वर आः हे सिनाबने छायम्वाना च्वनेगु धया

खोंपि । २ । गुलि रानीपिसं आः थथ्यें जि स्वामीया नामं सिनावने त्यना धका खोंपि । ३ । गुलि रानीपि थःग नुगले थमं दाया अहो देव जि स्वामीया छुगति जुल धका खोंपि । ४ । गुलि रानीपि थःगु सँ थमंपुया हाहा जि स्वामीयात अकालं स्याह्म शत्रु मुजुइ गनवंना सोवनेगु हेप्राण धया खोंपि । ५ । गुलि रानीपि थःगु ख्वालें ह्लाति बुबु स्याना सँ फँफँ तया प्रभू जि स्वामीया प्राणगन वन धया खोंपि । ६ । गुलि रानीपि हेदेव ! जि स्वामी संग्राम मत्याकुस्ये जिपि मिसात फुकं बिधवायाना जि प्राणनाथ फुकाबिल धया खोंपि । ७ । गुलि रानीपि हेदेव स्वामी थुजागु कोथाय् च्वना सुखभोग याना चबंम्ह गनवना अकालं मृत्यु जुइमाल धया कोथाय् ग्वारा ग्वारा तुलाखोंपि । ८ । गुलि रानीपि हे स्वामी ! छपिन्त गुजागु आपत्तिस लात जित आः सुनां रक्षा याइगु धया स्वामीयागु वस घेःपुना खोंपि । ९ । गुलि रानीपि हाहा जि स्वामीयात गुजागु सस्त्रं प्रहारयाना स्यातजुइ । जि प्राणनाथ आः गन च्वना च्वनजुइ हे प्रभूदेव धका खोंपि । १० ।

थुगु तालं उच्चस्वरं स्वीनिह्म (३२) रानीपिं खोया हगु शब्द तागुलि राजकुमार या न्ह्योवय्के मफया च्वन । प्रातः समय जुस्येंलि स्नानकर्म धुंका अजरामरण सःता कोथास खोया च्वंपि रानीपि सकलें सःताहति थुमिन खोय्म्वागु जतन फिसं याय् धन्दा काय्मते धया नापं बोनाहति धया छोत ।

मालिकयागु वचन तथाऽस्तु याना अजरामरण कोथा पत्तिवना खोया च्वंपि रानी पिन्त तुवह बिया धाल । खोय्मते रानीपिं उद्यान मन्दिरे जिम्रिमालिक दु अनसकलें बिज्याहुं खोय्म्वाकेगु उपाय याय् धागु दु । थुलिखँ न्यनेमात्रं महारानीपि सकलें कोथां पिहांवया खँ न्यन ।

भो राजपुरूष ! पिहांवया खँ ह्लाध्त लाज दु जिमित छु याय्गु जिपि ग्यात । जिमि स्वामी महाराज सितलाकि म्वानि सत्ययाना धा म्वानिसा गनवन केनाब्यू छ्वा मखंतले जिपि खोयाहे च्वने । मंत्री सैन्यपि नापं वगु खः गुलि सित गुलि म्वानि राजा मृत्यु जुइ धुंकूगु जूसा जिपि थन च्वनेगु छुं प्रयोजन मदु । जिपि नं थनसं सिनावनेगु हे मि जुइ बांलाक धाः हेकेमते ।

रानीपिसं खोया थथ्येधागु न्यना उत्तर बिल । भो रानीपिं ! धन्दा काय्मते थ्व राजकुमार दयाधारि शुद्धगु शील स्वभाव बिबेकि राजनीति धर्मनीति न्याय दुम्ह खः । थनवया संग्रामयावसा नं स्वैतनं स्यागुमदु – थनया राजामंत्री सैन्यपिं ग्याना बिस्यूवन । आः राजकुमार थनराजगृहया क्वस्सं उद्यान मन्दिरे बिज्याना च्वन याकनं सकलें अन बिज्याहुं मागु जतनयाइ धया सकलें नापं बोनाहल ।

उगु बखतस स्वीछम्ह (३१) रानीपिसं चाहुला मुख्यम्हरानी ह्लोने च्वना बिन्तियात । भो राजकुमार ! लाजतांसा वया जिपिं स्त्रीगण पिंगु उपरे करूणातया क्षमा याना बिज्याहुं । जिपिं (३२) स्वीनीम्ह स्त्रीगणया स्वामी खः । थनदेशया राजा मदु धाल गन बिज्यात अथवा मृत्युजुलला सजीव तिनिला क्यना बिज्याहुं मृत्युजुइ धुंकूसा जिनं प्राण त्याग याय् त्यना जिस्वामी भक्तिह्म मिसा खः ।

क्षमा दुह्म खःसा उत्तमगु खँ ह्लाना ज्यानंयाना क्यनि । स्वामी कालं वा अकालं मृत्यु जुइका आनन्दं च्वं धाइ च्वने फइमखु च्वनीनं मखुः । खोवि वय्का ह्लानं धाल, म्वानिसा गनदु रक्षायाना जिगु ह्लोने तयाब्यु मखुसा थनसं आः थथ्ये जिनं प्राण तोत्येगु अवश्य कित जितनं स्यानाछो छाय् वाकि तयगु ।

थथ्ये धागु रानीया खँ न्यना राजकुमारं बिस्तारं धाल । मतो खेद याय्मते छाय् जि छुं याइ धका त्राहिजुयागुला । बिशेष स्त्रीजाती पिन्त जक मखु सकल यातनं जिनं छुं दुःख बीत्यनागुमखुः । भतीचा सहयाना सुंक आनन्दं च्वं – जिनं बिचार याना मालासोय् दुःखतायाा च्वनेम्वा ग्याय्मते ।

अनंलि म्येह्म महारानी न्ह्योनेवया बिन्तियात । भो राज नन्दन कुमार! छपिन्त जि स्वामीनं छुं अपराधयागु मवुसानं अकस्मात् द्वेषभाव याना थथ्ये संग्राम याय् मागु कारण छु । अपराधयागु दुसानं सहयाय्मागु खः । द्वेष भाव समान पाप म्येगु छंमदु– क्षान्तिख सहयाय्गु समान तपस्या धर्म म्येगु मदु । कृपा तै बिज्याहुं क्षमा धर्म म्हसीका छुं भतीचा जिनं धर्म शास्त्र बोना तयागु दु । बिवेक याना जिगु जि स्वामीयागु छुं अपराध दुसा माफि बिया बिज्यासा सकलयात कल्याण जुइ ।

हानं धाय् कोपयाय्मते सद् गुरु पाख्यें ह्लापा जिनं ज्ञान न्यना स्यनानं तयागु दु । अपराधि यात राजनीति न्याय याना दण्ड बीगु मात्र खः । राजायात स्याय्गु संग्राम याना देश धन संपति फुकं थःगु याना– रानीपिन्त खोय्केगु धर्म कदाचित् मखुः । जिपि मिसा जाती रानींपिंगु उपरे कृपा तै बिज्याहुं ।

धर्मं जक राज्य पालन याय्गु खः द्वेष भावं शत्रु धका इभियाना संग्राम याना पर प्राणि स्याना खोय्केगु धर्ममखुः तथा छुं धर्मशास्त्रे लोगु खै मखुः । थुजागु ज्या योग्य मखुः अयोग्य खः । संग्राम त्याका द्वलंद्व प्राणि स्याना धन कमाय् यागु पापया ग्वारा क्वातुक कुबीगु अन्त्ये मल मूत्रया पुखु अतिसार नरके च्वना हाहाकारं खोय्मालीगु दुःख भोग खः ।

साधु महापुरूष धर्मात्मा राजापिसं थःगु राज्य समेत त्याग याना परमार्थ सुख -भोग याइ । त्यागी मखुपिसं थःगु देश प्रजा सपरिबारपिन्त तथा परयातनं सुरक्षित जुइगु धर्मयाना क्यनो । छपिं महापुरूष ज्ञानि धर्म दुह्म खःसा थथ्ये पापयाना राज्य याय्गु ज्या मयास्ये त्याकागु जूसानं थ्व राज्य तोता लिहां बिज्याहुं ।

अनंलि हानं म्येह्म रानी न्ह्योनेवया थथ्ये बिन्तियात । भो राजकुमार ! थःगु राज्य नं शरीर समेतं तोतावने मागु अनित्य खः । परया राज्य हरणयाना थः राजा जुइगु छु जक नित्य जुइ । कालं ज्वनीवले फुकं तोता थमं यानागु कर्म छगुमात्र ज्वना यमपुरे सकलें वनेमानि । छु या माया जिगु धैगु छुं मदु धका धर्म शास्त्रे धयातगु जिनं बोनातयागु दु । थ्व राज्य तोता छपिं लिहां बिज्यासा योग्यजुइ ।

हानं म्येह्म रानी न्ह्योने वया बिन्तियात । भो राजपुत्र कुमार ! राज धर्म सुख ऐश्वर्य सदानं दया च्वनीगु मखु म्वानाच्वतले सकलयात माया जालं तोपुया तगु मात्र खः छपिं मायाजालं पिहांवना मोक्ष लाभयाना बिज्यासा असल जुइ । सद्धर्मज्ञानं खंकेगु छोंपिं बुलुहुं मवाय्क बुढा बुढी जुया रोगंकय्का छन्हु सिना वने मागु हानं जन्म कावइ बले सिगु लुमंका आः धर्मयाना बिज्यासा धर्मात्मा खः थ्व ज्ञानयागु प्रभावं सदानं थःत परयातनं जयजुइगु खः धैगु जिनं बोनातयागु दु ।

हानं म्येह्म रानी न्ह्योने वया बिन्तियात । भो राजपुत्र कुमार ! छु खँः धासा जिपिं स्वीनिह्म (३२) रानीपिंगु पुचले च्वना जिमिगु स्राप न्यना च्वने मालिबले सह्याय् फइमखुः । लिपा छपिनि चितासुख दइमखुः थनराजा मजूस्ये तोता लिहांवना भिजुइ ।

हानं म्येह्म रानी न्ह्योनेवया बिन्तियात । भो राजेन्द्र कुमार ! जिपि स्वीनिह्म मिसात सन्तानया निमिते बिवाह्याना तगु खः । आःतकं सन्तान मदुनि स्वामिनं-अकाल मृत्युजुइका च्वने मास्येंलि छाय् स्राप मबी अवश्यनं बी । म्वानिगु खःसा व महाराज आः गन वन गन च्वन धै बिज्याहुं । यदि मधाल मक्यन धाःसा निश्चय नं आश्चर्ये थनसंतु जिपिं सकलें सिनावने त्यना । अले स्त्री लटाया जाले तः क्यंका थ्व देशे छपि राजाजुया जिपि मृत्यु जूपिंगु नामं क्रिया याना बिज्याय् मालि उकीं सद्धर्म सत् मार्ग छुखः स्वयं सीका ज्या याना बिज्याहुं ।

हानं म्येह्म रानी न्ह्योने वया बिन्तियात । भो राजर्षभ पुत्र राजकुमार ! जिपि मिसातय्सं ज्ञानबिमाह्म छपिंमखु स्वयँ ज्ञान प्राप्तह्म खः । छपिंगु उदार ऋद्धि जिमिसं खन सिल, दुःख नाशयाय्त सुख जुइगु लें ब्वाँ ब्वाँ जुइ । सुखयात हे शत्रुभावं मखु थ्ये याना च्वनि । दुःख जुइगु पुसापिना जि दुःख जुल धका हाला जुइ ज्ञानि गुणिक पिसं सीका थुजागु ज्या कदापि याइ मखुः । छपिसं नं याइ मताया । जिमि स्वामीयागु शरीर क्यना भिगुज्या याना लिहां बिज्यासा छपिंगु यशगुण कीर्ति सकभनं प्रकाश जुइ ।

पुनर्बार (हानं) म्येह्म रानी न्ह्योने वया बिन्तियात । भो पराक्रमी राज कुमार! भतीचा मात्र धका चिकिचा धंगु पाप याना तः धंगु धर्म याइ । उगु पुण्यफुकं चिकि धंगु पापं भस्म याइ । गथ्येजा आपालं सि सु छ्वालि गंगु लपतेह (सिमाह) पूँ कठि इत्यादिया द्वों चिनातगु थासे अथवा वने छँ जूसानं चिकिचा धंगु मि छकुचा उगु थासे तल धाःसा फुकं भस्म याइ । तः धंगु पाप यात धाःसा गथ्ये याना फुकेगु-परयात सुखबीगु लिपा थःहे सुख जुइगु खः । परयात दुःख बीगु लिपा थःतहे दुःख जुया च्वनिगु खः । जिमिस्वामी यागु शरीर गन छ जुया च्वन याकनं लुइका खोया च्वनापिं जिमित खोय्म्वाक ज्या याना लिहां बिज्यासा जिमिगु आशीर्बादं छपिनि जयजुइ ।

थुजागु प्रकारं रानीपिसं सत्यता या खँ ह्लाना खोया बिन्तियागु न्यना राजकुमारं धँ बिज्यात । पुखुलि लः जायक तय्थ्यें ज्ञान गुणयागु खँ न्यने धुनः जि खुसि जुया । रानीपिं ज्ञानीपिं खः धकानं जित बोधजुल । जिगु न्ह्योने रानीपिसं धयाथ्यें सेमन्तक जुजु खः थःथःपिनि स्वामी यातनं थुजागु ज्ञानया खँ न्यंका बोधयाय्गु सो । भातया शरीर फुका वया कलाह्म थमं बिबाह् यात धाःसा गुजागु पापं दाह् जुया लिपा गुजागु नरके च्वना दुःख भोग याय् मालीगु थ्व खँ सेमन्तक जुजु भातयाके न्यना बिज्याहु । जिनं थ्व खँ ह्लायत संग्राम यावयागु खः ।

म्येगु खँ थन या राजा मंत्री सैन्यपिं गन च्वना च्वंगु खः माला लुइका थ्यने जि लिहां वनेत थ्व राज्य लः ह्लाना वनेगु अवश्य खः । हताय् चायेमते जिनं कोशीस याय् रानीपिं थःथगु थासे बिज्याहुं धया सन्तोष यात ।

अनंलि राजकुमारं अजरामरण नाप सह्लायाना बिस्यूवंपिं मायकेछोत किसिगया ग्राम चाहुला मावन । म्येगु हे बनान्तरे पिने छगु थासे मनुतेगु पुचखना न्यना सोत अरे लोकपिं सेमन्तक जुजु गनदु छिमिसं स्यूसाकँ ।

थुमिसं बिन्तियाना धाल – जिपिं व जुजुया प्रजापिं खः । सिंह् धुं किसि पराक्रमी पुरूषपिं आपालं मुंका म्येगु देशया राजकुमार धाह्म संग्राम यावल ग्याना सकलें बिस्यूवना च्वना जुजुमंत्री सैन्यपिं छथाय् बासयाना च्वन छपिंसुः ।

किसिगया वह्म पुरूषं ह्लिला धाल । छिपिं ग्याय् म्वाल छुयाइमखुः जिपिं लिहां वनेत्यना राजा मंत्री सैन्यपिं सतवया जि राजकुमारया पाशा खः । छिमि राजायात राज्य लित बियावनेत सतके हगु राजा क्यनाब्यु । थथ्ये धायवं खुसिजुया प्रणामयाना नापं बोनायंका क्यन । किसिम्हं क्वाहां वया सेमन्तक जुजुयात आदर तया प्रणामयाना राजकुमार यागु बल बीर्य परिचय याना लिपा राजकुमारं राज्य लित बिया ल्याहां वनीगु याथर्थ खँ फुकं धया ग्यायमते नापं बोनायंके बिज्याहुं थ्व खँ सत्यता खः ।

थथ्ये धागु खँ न्यनेमात्रं मनचःकंका धाल – संग्रामया वल भयंकर रूपपिं सिंह घुं किसिया पुचखना हानं अनेक शस्त्रास्त्र ज्वनापिं महापुरूषार्थ दुपिंसं काज्वं च्यु

छ्यों त्वाह्ला धया हूँ कारं शब्दं ह्ालाबबले जिमिगु हंसं तोतल म्वाय्गु इच्छा बिस्यूं वया खः । राज्य लित बियेगु सत्य खः धागु बचन न्यनेदत खुसि जुया वये नुः बिज्याहुं धया जुजु मंत्री सैन्यपिं सकलें मुना किसि गया वह्म नापं ल्युल्यु वल क्रमशः राजगृहे उद्यान मन्दिरे च्वंह्म राजकुमार या न्ह्योने थ्यन ।

आदर पूर्वकं सन्मानयाना खँ ह्लात । रानीपिं फुक्क सःता सेमन्तक जुजु मंत्री सैन्यपिं वयन रानीपिं सकलें सन्निपात ज्वर रोगं लापिं थ्यें मन आनन्द याना ख्वाः वकंका ह्लिला सकसिनं जुजुयागु पालि भोपुया छ्वालं च्वन । रानीपिसं चाहुला माने-यागु स्वेदया जुजुसीह्म हानं म्वाना वगु तुल्य जुइका मन उत्साह जुइका च्वन ।

थुगु सभाय् अजरामरण पुरूषं छगु बक्तव्य यात, थन देशे जिपिं द्वहांवयाबले दक्व मनुत सिंह धुंयान्ह्योने चला धोंया बथान बिस्यूं वनीथ्यें बिस्यूवने माल । थ्व कारण चन्द्रमा समानह्म शीतलगु रस्मि करूणा न्याय नीति धर्मदुह्म पद्मशेखर राज कुमारयागु पुण्यया प्रभावं खः ।

अनंलि राजकुमारं ह्लिला सकसिगु ख्वा स्वया सेमन्तक जुजु मंत्री न्ह्योनेतया म्येपिं सैन्य प्रजागण नर नारीपिसं सहितयाना सेमन्तक राजा च्वनीगु सिंहासने च्वना यथार्थगु खँ प्रबचनयाना थुगु प्रकारं सकलयात न्यंकल ।

त्रिरत्न संम्यकसंबुद्ध ह्लापायापिं तथागत पिन्त स्मरण तथा प्रणाम दु । थन उपस्थितपिं राजाप्रजा गुरूधापिं रानीपिं सकल खः । जि थनवया ल्वावय्मागु छगु कारण दु । रानीपिसं बिलापयाना धर्म अधर्म सत्य असत्य या खँ न्यंका धाल जिनं न्यने धुन । रानीपिन्त धंन्य प्रशंसायाना ।

धर्म अधर्म सत्य असत्य राजनीति जिनं सीका च्वनागु दु । जि परया राज्यदेश धनसंपत्ति हरणयाना प्रजापिन्त दुःख बोगु असत्य हिंसाकर्म पापया मूल (पुसा) पी धका युद्ध यावयाह्म मखुः । क्षमा धर्म सहयाय्गुलिं जयजुइगु नं अजय जुइगु नं दु ।

आः जिनं व्यक्तयाना धाय् । भयंकरं हारांह्म पापिछह्म सिनं, सोळाह्म धर्मयाइम्ह

यात बिना अपराधं छन्तस्याना छंकला जिनं बिबाह याय् तिनि धया न्यंकोबले, सह याना क्षमा धर्मधका सुंकच्चनि । व हारांम्ह पापिं गथ्ये धागु खः अथ्ये हे लिपायात धाःसा उगु अवस्थाय् छुयाय्गु गुगुयाय्गु जुइ ।

अत्याचारि पापियात राजनीति धर्मनीति न्याय बिचारं वण्डमयास्ये क्षमा धर्म-धका सहयाना माफिबिल धाःसा, वपापि अत्याचारिनं हानं म्येपिन्त तस्सकं दुःख बिया भयंकरं पापयाना जुइ । वया लिपा आपालं अन्धकार नरके च्वना दुःख भोगयाय् मालि ।

भयंकरं पाप चित्तह्मयात धर्मया खँ कना सन्तोषयाय् फइमखुः । गथ्येजा खिचा यात पलेस्वां द्वाकोस्वां गुन्तुघाय् न्ह्योनेतय्बले लिफः स्वइ वथ्यें जाम्ह पापचित्त भयंकरं हारांम्ह दैत्य बा मनुयात त्राहियाना स्यायृत बज्रयानान्तर तंत्रयान चर्ययाकं भयंकर मूर्तिबयना स्यानातिनि अहंकार लिकया भयंकरम्ह पापियात शान्तचित्त जुइका धर्मया-कल धर्मयागु प्रभावं लिपा व पापिया पापज्यला वना सुखजुल ।

हानं धाय् सकसिनं सोके बहगु ज्ञान खः । भयंकरं हारांपि पापितय्सं भिंगु ज्या गुबलें याइमखु । स्वभाव शुद्ध शीलवन्त शान्तचित्त जुया धर्मयाइपिं खना तं पिकया ग्यानापुक खँ ह्लाना परयात दुःखबिया जुइ ।

थुजापिन्त त्राहि याना शान्त जुइका धर्मयाकेगु निमित्तं बज्रवीर महांकाल बशाक्रोध धापिसं हूंकार रूपया मूर्ति धारणयाना बयंगुखः धका अभिधान तंत्र पुनः महाकाल संहिता तंत्रे उल्लेख दु ।

पुनः राजकुमारं न्यंकल जिके ध्वहेखँ बिचार वल, जि अबुजूं सत्यरुपं जित खँ कंगु दु । छुथाय् निमंत्रणास वनावले सेमन्तक राजानं दु, वयकनं गुलिच्याक तःगोयाना भिखांस्वया जि अबुयात संग्राम याना स्याना छंकला जिनं सन्तानया निमित्तं हानं बालाक बिबाहयानां तोत्ये धागु दु । व सेमन्तक राजा खना ग्याः वछम्ह जि सत्रु दु म्येपि शत्रु सुंमवु धं बिज्यात ।

अथ्ये धाम्ह सेमन्तक थन देशया राजा छम्ह खः । म्हुतूं धाथ्यें ज्यानं यात धाःसा

जि अबुयात स्याना वयाकला सुमती रानी जिमाँ छ्पिसं बिबाह याइगुलि उजागु अनर्थ क्रिया सोय् माली धका छ्पिंके च्वंगु अहंकार बुद्धि भयानकगु पाप चित्तया ज्या मयाकेत सिंह धुं किसि अजरामरण बीर पुरूषपिं पाशा बोना संग्राम यावयागु कारण थ्व खः म्येगु कारणे मखुः । थ्वनं महारानीपिसं खँ थ्वीका सीके मागु खः ।

जिगु न्ह्योने नित्य अनित्य सत्य असत्य धर्म अधर्म या खँन्यंका बिलाप यानाथ्यें थ:थ: पिनि स्वामी सेमन्तक राजाया न्ह्योनेनं उजागु खँ न्यंका खोय् वहजुः । रानीपिगु शील स्वभाव जिनं सीके धुन योग्यतापिं खः ।

थन हूँकार मूर्तिजुया संग्रामया वयाम्ह जिमखुसानं जिगु रूप खना थन च्वंपिं सकलें ब्रिस्यूं वन । राजनिति बिचारं थ्व राज्यफुकं जिगु जुल खः । तथापि त्याग याना वने ।

थनिनिस्यें सद्धर्म बोधिसत्वचर्य बोधिज्ञान धारण याना च्वंपिं सद्गुरू सेवा याना प्रजापालन याय्गु कर्तव्य ह्नापाथ्यें राजाजुया बिज्याहुं धया बज्रयानान्तर तंत्रयानया खँ न्ह्यलूइका सकसितं न्यंकल ।

एवं प्रकारं प्रबचन यागु न्यने धुस्येंलि उगु बखते सेमन्तक राजाया लाजजुइका ख्वाः वचुस्ये च्वंका म्हपीस्येवय्का क्वछुना च्वन । लिपादना वना मोतिमालां कोखाय्का जिगु अपराध माफि फोने जिनं छ्पिनि अबुजुयात अथ्ये अपवाचि खँ धयागु दु खः । सहस्र क्षमा धया चाहुला प्रणामयाना छ्पिथन राजा जुया बिज्याहुं जि छ्पिनिक्वसं सेवक जुया च्वने लिहां बिज्याय् म्वाल धका बिन्ति यात । थथ्ये धाःसानं भिगु ज्याया धया रानी पिसं चाहुइका सेमन्तक राजा दथ्वी तया थथ्ये धाल । अनित्य लुमंका राज्य या भार कुबिया धर्म पलातया च्वनेगु सो जिनं छम्ह राजपुत्र खः थन यागु राज्यया लोभ जितम्वा ।

मूल

माया चैव नराज्यांग द्रव्य विषय भोजनं ।
तस्मात्त्यजामि तत्सर्व राज्य भोग्यादिकं ददौ । इत्यादि ।

अर्थ

मायाखः थ्व राज्यया अंग धन द्रब्य इत्यादि नयगु तोनेगु पुनेगु तिसा अनेक सुख याय्‌गु जितछुं लोभमदु । अथ्येया निर्म्ति थ्वराज्य आदि सकल तोत्ये धया सेमन्तक राजायात सिंहासने तया राज्य लित बिल ।

सकसिनं कोलाह शब्दं जय ध्वनियाना मंगल कार्ययात सेमन्तक राजा खुसिजुया धंन्य धंन्य थ्व राजकुमार खः दयालु बीर्यवान् धर्मया शरीर खः जय जुइमा धया नम्र निवेदनयात । जि छम्ह सन्तान मदुम्ह दीनदुःखिम्ह नाम मात्र राजाखः । छपिंथ्यें क्षत्रियागु पराक्रम बोधिसत्व ज्ञान करुणाचित्त परोपकारि परयादुःख शमन जुइगु क्षमा शील स्वभाव शुद्धम्ह कृपालु बलबान् दातानं जिमखुः ।

थुलि धाय्‌धुंका नवरत्नादि सुवर्ण अलंकार कौशेयवस्त्र (तास तिनिख्वा) धन द्रब्य आपालं चढेयाना राजकुमार यात प्रणामयाना सन्तोष यात ।

राजकुमार सन्तोष जुया सकलयात कुशल जुइमा धया चधेयागु बस्तु फुकं किसी म्हय्‌तया बिदाकया थःसिह गया अजरामरण यात किसिम्हय्‌तया धुं ल्युल्यु वय्‌का अन देश भ्रमणयाना राजकुमार थःगुदेशे लिहांवल ।

सकसिनं ताय्‌स्वां सिह्ल होयका सेमन्तक राजां लसोका वगुखना सोया चवंपिं सकसिनं थ्व राजकुमार सामान्य मनुमखु महापुरूष बोधिसत्व धयाम्ह खः धका प्रशंसायाका बुलुहुं लिहावया क्रमशः थःगु देशे थ्यंकल ।

मूल

क्रमाद्देशान्तरं प्राप्तं पौराः संदर्शितं बरं ।
तं बृष्ट्वा सहसागत्वा पौराराज्ञि निवेदिताः । इत्यादि ।

अर्थ

थुगु प्रकारं लिहांवम्ह राजकुमार क्रमरुपं थःगु जन्मदेशया पिने थ्यस्येंलि देशवासी प्रजापिसं दर्शन याना मंगल कर्मया ज्या सिधेका वम्ह कुमार खनाहतासनं बना प्रजापिसं भुवनाकर जुजुयात बिन्तियावन ।

भो महाराज ! छलपोलया पुत्र राजकुमार गथ्ये बिज्यागु खः अथ्येहे सिंह धुं किसि अजरामरण सहित थ्यंक बिज्यात ।

थःथ्ये खँ कंवगु न्यना जुजु मंत्री तथा म्येपिं सकल मुना बाजं थाका लसोया राजगृहे मंगलोत्सवयाना दुत यंका गुरूपिसं आशीर्वाद ब्यूगु फया राज भोजन सिधेका आनन्दं च्वना खँ न्यन ।

अबुम्हसिनं ह्निला धाल – पुत्र छ वना वयागु ज्या खँ छु गथ्ये जुल । माँ अबु यागु पालि भोः गुया राजकुमारं बिन्तियात । भो पिता तथा माता सकलया मती संदेह जुइ ।अजरामरण याके न्यना बिज्याहुं धया सेमन्तक राजां सिलपा बियाहगु बस्तु फूकं किसि म्हय् तयाहयागु लिकया अबुयात लः ल्हात । अनंलि सेमन्तपुर देशे वनाबले थमं धयागु खँ संग्रामयाना वयागु ज्या इत्यादि रानीपिं खोया नित्य अनित्य खँ न्यंकूगु थमं प्रबचन यानागु राज्य लित बिया थकागु फुकं कना न्यंकल ।

काय्नं धागु खँ खला मखुला मती चिन्तनायाना भुवनाकर जुजुं अजरामरण पुरूषयाके न्यना सोत । राजकुमारं धागु असत्य मखु सत्य खः । सेमन्तक राजां बिन्ति याना माफिफोंवले सिगु ज्या खँ फुकंकना – व राजां बियाहगु सिलपा नवरत्न सुबर्णादि द्रब्य कौशेय वस्त्र फुकं राजकुमारं छलपोलयात लः ल्हाय् धुंकल, थ्व ज्या जूगु छपिनि पुत्रया गौरब पुण्यया प्रभावं खः छुं मती संदेहः याना बिज्याय् मागु मदु धया सन्तोष यात । आपालं खुसि जुया पुत्रयात सिंह धुं किसि महापुरूषपिन्त धंन्य धंन्य महा ऋद्धि पराक्रमी धया प्रशंसायात छुं दिन लिपा सेमन्तकराजां भुवनाकर जुजुयात नवरत्न सुबर्ण द्रब्य आदि कौशेय बस्त्र सहित चढेयाना जिगु अपराध माफि फोनाहया क्षमायाना बिज्याहुं सर्वदा महामंगल जुइमा धयाहगु पत्रनं थ्यंकेहल । उगु पत्रबोना भुवनाकर जुजु हर्षजुगु धयां साध्यमजु । राजगृहे सकभनं दीपावली मंगलकार्ययाना देशे योग्यता पिन्त पुनः दारिद्र पिन्तनं दानबिया उत्सवयाना आनन्दं च्वन ।

छन्हु पुत्रं अबुयात छगु खँ बिन्तियात । पिता ! थःगु शरीर हे जा तोता थकेमानि धास्येंलि परयात खोय्का दुःख बिया परया देश हरणयाय्गु भबिष्ये थमं दुःख भोग याय्मालीगु खः । थ्वहे बिचारयाना शत्रुयात दमनयाना शान्तजुइका मित्रभापा जुइका वहगु राज्य वइततुं लितबियां वयागु बिषये छपिसं छुं बिषादयाय् म्वाः ।

थथ्ये पुत्रंधागु सत्यबचन न्यना सन्तोषजुइ धुन पुत्र जिगुमती छुं बिषाद मयाना जि खुसिहे जुः धया पुत्रयात सन्तोषयात। अबुह्मनं पुत्रयागु सत्यबचन न्यना चित्त सन्तोष जुइका आनन्दं बासयात। ०। पद्मशेखर राजकुमारया अबु भुवनाकर जुजुयात अपबाचो खँ न्यंकूगु सेमन्तक राजायात पद्मशेखर राजकुमारं ह्याना अहंकार बुद्धि शमनयाना सद्धर्म बुद्धज्ञान बोधिसत्व चर्ये तया शान्तयागु खँ त्रैलोक भुवने प्रचार जुल। ०।

छन्हु भुवनाकर जुजुं पुत्रयात बिबाहयायेगु बिषये मंत्रीयात सःता सह्लायात काय्नं पराक्रम क्यना स्वप्ने लाभ जूगु तुल्य धनहया जित लःह्लात। काय्यात बिबाह याय् माल योग्यताम्ह भौमचा गनदं बिचारयाना वा।

राजाया बचन शिरोपर याना बिबाह बिषये मागु ज्वलं थिक याना राज गुरु तथा म्येपि लोपि पाशा निह्मसमेत् थःनापं प्यह्म मुना बाराणसी क्षत्रया छगु तः धंगु न्हेगु योजन बिस्तारगु अलग च्वंगु धर्मपत्तन नाम नगरया राजा धर्मदत्त क्षत्रिजाति पत्नी धर्माबती देबी महारानीया गर्भ जन्म जूह्म पुत्री सुशीलाबतीदेवी नांयात लोय्क सीलस्व भाव दुह्म बिद्यानं बोना ज्ञानिगुणिक जुया शोभाय्मानह्म उमेरनं तारूणी अबस्था २२ बर्षदुह्म सुपुत्री छह्म दु। उगु राजगृहे खबर बिया द्दहांवन।

राजायात स्वस्तिमंगलया आशीर्बाद बिया नापलात। अपूर्वक बिज्यात छुं कारण दं धं बिज्याहूं धका दर्मदन्त जुजुं आज्ञा जुल।

उत्तर बिल मंगल कार्ये वयापि खः बैशाली नगरे भुवनाकर राजाया एक पुत्र पुरूषार्थ बान्ह्म खः थ्व राजकुमार यात लोह्म कंन्या छपिनिपुत्री दु धागु खँ न्यना जिमित छोयाहल निघा छपिगु खः।

राजकुमार बिद्यावान् बीर धर्मात्मा सुन्दररूप युबन्नाबस्था २६ बर्षया उमेरे संग्रामं जितय्जुइका बिश्वे पराक्रमी धाय्का लोकप्रिय जुया च्वंह्म खः। थ्व कुमार यात छपिसं पुत्री (कंन्या) दान याय् योग्यजु।

थुजागु शुभ खँ न्यना धर्मदत्तजुजु खुसिजुया स्त्री पुत्री नाप सह्लायाना स्वीकार

यात भिगु खँ न्यनेदत्त जिनं पुत्री (कंन्या) दान याय् अवश्य जुल धया गुरू पुरोहित जोतीष समेत निमंत्रणा याना पुत्रीदान याय्गु भिगु दिन छु खुन्हु असल जुइ धया दिन बिचार यात।

मूल

बैशाख शुक्ल रोहिण्यां तृतीयायां भृगोर्दिने।
शुद्ध लग्ने ति सं लेखया दर्शय जोतिषा नृ॰ः।

अर्थ

बैशाख शुक्ल अक्षय तृतीया तिथि रोहिणी नक्षत्र शुक्रबार दिन बिबाह शुभ लग्नया दिनख धया जोतीषं पत्र च्वया बिल राजाखुसि जुल दक्षिणा बिया सन्तोष यात। लिहांवया जुजु रानीपिन्त न्यंकल खुसिजुया च्वन। काय्यात सःता अबु धाल पुत्र छन्त बिबाह याय्गु जुल दिन समेत पका याना हल छं स्त्री जुइह्म इच्छा दुसा सो हुं।

बिबाहयाय्गु खँ अबु न्यंकूस्येंलि काय्नं बिन्तियात, बिबाह याय्गु संसारया जाले तः क्यना बन्धनेलाइ जित बिबाहयाय्गु तंता मयासां ज्युः स्त्रीया ह्म छाय् सोवनेगु।

अबुं हानं धाल–पुत्र खँ न्यो गृहस्थि धर्म बिशेष कुलप्रकाश याय्त बिबाह याय्मागु अवश्यका खः छाय् आमथ्ये खँ ल्हानागु। राजपुत्रपिनि स्वंगु योग्यगु धर्म दु। छगु शत्रुपि थःगु बसे तय्गु निगु राजनीति धर्मनीति न्यायनीति, स्वंगु सहजयान तंत्रचर्य बज्रयान नं धाइ। बिबाह कर्म, सत्य युगे बिपश्वि आदि दीपंकर बुद्ध पिसंजा बिबाह यानावन। बिबाह कर्मयाय्गु पूर्वजन्मयाह्म स्त्रीचूला वइगु खः सहजयान, तंत्रे बांलाक खँ दु।

सहजयान बिधि अबुं स्त्री बिबाह मयासा काय् म्ह्याय् गनं दइ। छं मां अबुं बिबाहयात छ जन्मजुल। छंनं सहजयान बिधि बिबाहयात धासा छं स्त्रीया गर्भं पुत्र पुत्री जन्मजुइ। थ्वहे सहजधर्म सहजयान तंत्र क्रिया बज्रयान चर्य देबतापिसंनं याना च्वन। ल्हापायापिं बुद्ध बोधिसत्वपिसं नं यानावंगु शास्त्रे उल्लेख दु। संसारे बिबाह क्रिया पुरूषयात स्त्री, स्त्रीयात पुरूष आवश्यक जु।

गथ्येजा हेतु खः कारण, प्रत्यय खः पृथ्बो स्वरूप । कारणया अर्थ छुं बस्तु पुसापोगु खः । प्रत्ययया अर्थ पृथ्बोस बुयावगु । यथाहेतु प्रत्यय संयोग बिना छुं बस्तु उत्पत्ति जुइमखुः । छाय् बिबाहयाय्‌गु मन मयानागु बिबाह् बिना गथ्ये कुल स्थीरजुइ, बिबाह्या । पुत्रं बिन्तियात, पिताया बचन पालनयाय् जि छगु धर्मयाय्‌गु इच्छादु उगु धर्मस याय्‌मते मधास्ये छंगुमनोरथ कार्य सफलया धका सत्य बाचा आः हे याना बिज्याहुं जिनं बिबाह्याय् ।

पुत्रं थथ्ये धास्येंलि खुसिजुया अबुह्मसिनं धाल – पुत्र छंगु छु इच्छा खः उगु धर्मया ज्याय् जिनं सत्यमेव लंघनायाय् मखुः । अबुं थथ्ये धास्येंलि राजकुमार ह्निला खुसिजुल पिताया बचन तथाऽस्तु जिनं पालनयाय् अवश्य ।

काय्‌नं विबाहयाय्‌गु मंजुर यास्येंलि हर्ष जुइका च्वन । बिबाह्या शुभ दिन थ्यंक वस्येंलो निगु थासेनं मामागु थिकयात । कंन्या पाखें बिज्याहुं धका निमंत्रणा वल राजकुमार किसिगया जवेंसिह् खवे धुं न्ह्योने अजरामरण पुरूषतया, भुवनाकर जुजु अलगकिसि गया मंत्री सैन्य इष्टमित्रादि सेमन्तक राजा नं निमंत्रणायाना बिबाह्या उत्सव बानजथाका कंन्यादान कावनेगु बिषये गमनयाना वन क्रमशः धर्म पत्तन देशे थ्यन ।

धर्मदत्त राजा पाख्यें लसोयायंकल राजगृहे दुने यज्ञशाला मण्डपस योग्यानुसारं आसने फेतुका मान्यतायात पूजादि गुरूपिसंयाना च्वन । उगु बखते सिंह् धुं किसिंपि लेः नागुलि वा खनेदय्‌क वांखाया हूंकार शब्दं देशे थोक ह्निल ।

निमंत्रणास वयाच्वंपि गुलि त्राहिमानं ग्याका बिस्यूवंपि नं दु । भुवनाकर राजां अजरामरणयात सूचना बिया धाय्‌कल । थ्व महापुरूषं बिस्यूवंपि सःताहया सकलयात न्यंकल । ग्याय्‌मते छूं याइमखु मालिकया बिबाह् मण्डप खना खुसिजुया थुपिं सिंह धुं किसि ह्निला मंगलयाना क्यंगु मात्र खः । थथ्ये धास्येंलि सन्तोषजुया मग्यास्ये सकसिनं सोया च्वन ।

धर्मदत्त राजाया मती थथ्ये चिन्तनायाना अजरामरण पुरूषयात दुने सःता

धाल । थुजापिं भयंकर पशुगया जुइह्म जिलाजं जुल जि पुत्रीया लिपा दुःख जुइगु धेथ्यें जुल जिपिं ग्याथ्यें जुल ।

थुजागु खँ न्यना बोधयात – भो नृपेन्द्र ! बुद्ध बोधिसत्वपिं कुबिया जुइपिं जिपिं खः । स्वर्गे इन्द्र छोयाहःपिं बिना पुण्यं थुजागु ऋद्धि दइमखुः छपिनि पुत्रीया नं गौरबगु पुण्यया प्रभाव दुगुलिं थुजाह्म ऋद्धिबान् महापुरूष बोधिसत्व स्वाँमी चू लात मती छुं बिषाद याय्म्वा शुमिसं अन्याय कर्म स्वैतनं याइमखुः । । अजरामरणं थथ्ये धास्येंलि मन शान्त जुइका हानं बिचार थथ्येयात । सिंह धुं किसि अजरामरण धापिं पाशायाना वह्म थ्व राजकुमारयागु तथा थुपिं पाशावपिंगु पुरूषार्थ छक परिक्षायाये जिनं गुप्तयाना सोथना तयागु धन प्रकाशयाय्गु निम्ति थुमिगु बुद्धि छक सोये धैगु मतीतया भुवनाकर राजायात सःता धर्मदत्त जुजुं भुवनाकर जुजुयात थथ्ये खँ न्यंकल ।

भो महाभाग ! जिनं छगु बिन्तियाय्त्यना दिक्क्चाया बिज्याय्मते ह्लापाहे धाय् मागु ख क्षमाफोने । छपिनि पुत्रयागु तथा नापंवपिं प्यह्मसिगुनं बुद्धि पराक्रम छक परिक्षा स्वय्गु इच्छायाना । सुनां सिंह धुं किसिया चिह्लदुगु ध्वँजा स्वानातयागु थाँ थन दु । अनंलि छह्म बीरपुरूष चिह्लदुगु ध्वँजा राजगृहया पिनेदु, छाय् उजागु तयातल जुइ अन छुं निधि खः रत्नधन लुइके फुसा जिनं पुत्री (कंन्या) दानयाय् उह्म पुरूषार्थ बान्ह्म राजकुमार याके जि वनेगु इच्छादु धका जिपुत्री नं धयातगु दु । अथ्येया कारणे थ्व ज्या याका बिज्याहुं ।

थ्व खँ न्यना बिबाह बिध्नयाय्त धागुला थन वय्धुन छुयाय्गु धका चिन्तना याना च्वंबले राजकुमारं सीका सिंहसमानं सुराजुया अबुयात तबह्बिया बिन्तियात । भो पिता छुं संदेहकाय्म्वा छु ज्या याय्माल धै बिज्याहुं । अबुह्मसिनं ख्वाः चकंका धर्मदत्त धागु खँ पुत्रयात कन । राजकुमार ह्लिला जिनंसिल धन्दाकाय्गु छाय् सोया बिज्याहुं धया पाशाबोना हयापिं प्यम्हेसित सःता धाल ।

अरे पाशापिं ! गुप्तं सोथनातगु धन गनगनदु सीका लुइका क्यनेमाल छिमिसं थःथगु पुरूषार्थ प्रकाशया । जिनं बिचारयाना सोयावय् छिमितकने धाय्धुंका राजगृहे सकभनं बिचारयाना स्वेधुंका पाशापिं प्यह्मसितं धन सोथनातगु थाय् गुप्तयाना कन ।

थः नापं बोनायंका सिंह चिह्न दुगु ध्वँजा मूलगु लुखापिने जवे धुं चिन्ह ध्वंजाखवे तयातगु थासे थःथःगु मूर्तिस्वया सिंह व धुं निह्मस्यें भूमीतले धन सोथनातगु सीका लुसि ताहाकगु ह्लाःतिं भूमीस यत्नपूर्वक गाः म्हुया जवेपाखे लुंयाघटस नवरत्न पूर्ण यानातगु धनलुइका सिंहं ज्वनावया धर्मदत्त जुजुया न्ह्योनेतय्हल । खवेपाख्ये च्वंगु गाले सोथनातगु वह्याघटस नवरत्न जायक तयातगु धन घः धुं ज्वना वया जुजुया न्ह्योने तय्हल ।

मूलगु लुखाया दुनेपाख्ये दथ्वी गाःयादुने सोथनातगु वह्याघटस मोतिजक पूर्ण यानातगु धन घः किसि लुइका सोथं ज्वनावया जुजुया न्ह्योने तय्हल ।

अजरामरण पुरूषं पुरूषचिन्ह ध्वँजा तयातगु थाँया क्वसं गाले हेरामुक सोथनातगु स्फटिकयागु धन घः लुइका जुजुया न्ह्योने तय्हल ।

धर्मदत्त जुजु आपालं खुसिजुया धंन्य धंन्य राजकुमार तथा थ्वया पासापिं प्यह्म सिगु ज्ञान बुद्धि पुरूषार्थ सोय्धुन आपालं हर्षजुल धया अनचोंपिं सकसिनं ताय् स्वां अभोरसिन ह्लोला पद्मशेखर राजकुमारयात मंगल कार्ययाना थः पुत्री स्वयंबरयाका लिपा मां अबुनिह्मसिनं पुत्री सुशीलावती ज्वना गुरूयागु बाक्यद्वारा राजकुमारयागु ह्लाःते लः ह्लाना दानयात ।

थुगु समये तस्सकं मंगलोत्सबया क्रिया समाप्तयाय् धुंका स्नेह प्रीतिया समजो निह्म जुजुपिं थि थिख्वाः स्वया म्येपिं गुरूपुरोहित इष्टमित्रादिपिं न्ह्योने च्वना कुशलया बिचार्खं ह्लाना बिन्तियात ।

न्हापां धर्मदत्त जुजुं धाल

मूल

यथात्मजस्य तपरूप तस्या स्त्रियागुणालंकृत गात्र शोभा ।
यथा च हेमं मणिरत्न न्यासैः राजेब तेच्व बिरराज भूमौ ।

अर्थ

गथ्ये जा छपिनि पुत्रया शरीर रूप लक्षण आदि संपन्न जुयाच्वंगु खः अथ्येतुं जि

पुत्रीयानं शरीरया रूप लक्षणं संयुक्तह्म खः। स्त्रीया गुणरूपी तिसां तिया शोभायमान जुया च्वंगु जि पुत्रीया देह खः। गथ्येजा लुं मणिरत्न आदियाकें पूर्णजुया च्वंह्म चक्रबर्ति राजा पृथ्वीस गुलि प्रकाशमान्जुया शोभा जुइगु खः उलिहे छीपिनं छपिनि पुत्रनं पृथ्वीस प्रकाशमानं बिज्याह्म खः। बिशेष छपिनि पुत्रयात लोह्म पुर्वजन्मया भाबि खः जिपुत्रीनं उलिहे लोह्म खः। जिगु धुकू बिचारयाना च्वंह्म पुत्री थौं छपिनि पुत्रयात लः ह्लाना दान बोधुन ज्यायाइबले गनं द्वंगु दुसा जिपुत्रीयात क्षमातया भिनकं प्रतिपाल याना तै बिज्याहुं।

अनंलि पुत्र पाख्यें समजि भुबनाकर जुजुं धै बिज्यात, धंन्य छीपं जिमिगु उपरे कृपातया कंन्या दानयाना बिज्यात जिपिं आपालं खुसि जुल। थुलिधया वंहे बोंगु श्लोक बोना न्यंकल। छपिनि पुत्रीया शरीर रूप लक्षण गुण गुलिदया शोभायमानं बांलना च्वं-ह्मखः उकियात लोय्क पूर्व जन्मया भाबीमिलेजुया जिपुत्र व छपिनि पुत्री निह्म चूलाना थौया दिने समागम जुल, स्वयंवर सहित पुत्री कंन्या दानयाना बिज्यात। थ्व गृहस्थि या कुलधर्म सहजयान तथा तंत्रयान निगु मिले जुया च्वंगु प्राचीन बज्रयान खः। सुपुत्रह्म कुलदीपक छें तःप्वागु मतसमानह्म काय् छपिनि पुत्रीपाख्यें जि पुत्रयागु छें जन्मजुइमा। छपिसं थ्यें जिमिसनं छपिनि पुत्री यात भिनकं प्रतिपाल याना तय्। किमपि संदेहं माकुरू। छपिसंछुं हे मतो संखा याना बिज्याय् म्वाः। थुगु प्रकारं हर्ष व मंगलोत्सब या भिगु बिचा खं ह्लाना बिदाकया गथ्येवनाबले सिगु क्रम खः अथ्ये हे मिलेयाना थःगु देशे थ्यंका छें मंगल स्वस्तिया बिधानं कुलानुसार बिबाहक्रिया सिधेका आनन्दं बासयात।

बिबाह सिधेका निदं पुलावस्येंलि सुथसियाइले अबुयान्ह्योने राजकुमारं थथ्ये बिन्तियात। भो पिता! छपिसंह्लापा धै बिज्यागुदु सत्यबाचा आः जिगु ज्या सिद्धयाना बिज्याहुं। अबुह्म सिनं धयागु खः छु ज्या धका न्यन। राजकुमारं बिन्तियात साधु साधु छलपोल या सदानं जयजुइ। म्येगु ज्या मखुः। आदि मध्ये अन्त्ये थ्यंक कल्याण जुइगु उत्तम धर्म त्याग चित्त सकल बस्तु अनित्य नित्यगु छुंमदु सोका तपोवन वना ध्यान यावने त्यना। छपिसं खेदयाय्मते। ध्यान पारमिता चित्तया तिसा मोक्ष लाभ-जुया बुद्ध भुबने बास यावने दइगुखः जित बिदाबिया बिज्याहुं।

कायनं थथ्ये धागु न्यना खछि सुंक च्वना काय्यात ज्यूसा मवंकेत गृह धर्मस चोनानं मोक्ष लाभ जुइगु अनेक इच्छानुसारं धर्मयाना मां अबु कला धन संपत्ति छुं तोत्ये म्वागु ज्या याना सुखं च्वंसा असल जुइ ।

कुमारं ह्लानं बिन्ति यात भो जनक! सत्यवचन व्यर्थ याय्मज्यु । देबतापिं तथा स्वर्ग मर्त्य पाताल स्थीर जुया च्वंगु खः जिन तपयानागु पुण्यं मां अबु पिनि सदानं जयजुइ छुं संदेह काय्म्वाः । । थथ्ये पुत्रं धास्येंलि अबुह्मजुजुं खगुहेखं धागु खः आपालं छु खं ह्लाय्गु । हेपुत्र! सत्यपाशंचिये धुंकल – छु इच्छादु उगुज्या छं या जिमितनं हित सुख जुइगु धर्मया । । अबुं थुलि धाय्वं हर्षमनयाना तुति भोः पुया, राजकुमार मांयागु थासे वना पालिभोःपुया बिन्तियात । भोजननो! जिगुज्या पूर्ण याय्त अबुंबचन बियाहय् धुंकल – छपिंकेनं बिदाकावया जि तपोवन वनेत्यनाः छपिनि सदानं मंगलकार्य जुइगु खः आः थथ्यें वनेत्यना हुं धका बचन बिया बिज्याहुं । खेदयाना मती दुःख ताय्म्वाः ।

काय्यागु बचनन्यना माँह्मसिनं बचन बिल स्वामीं हुं धयाहय्धुंकल जिनं पने फइमखुत ज्यूसा तपोबन मवंस्ये माँ अबु कलापिन्त सुरक्षितयाना गृह धर्म कुलधर्मे च्वना अनेक धर्मयाना सुखं बासयायेगुसो ।

काय्नं खं लिसाकया बिन्तियात, माँ न्यना बिज्याहुं पुत्रया मनोरथ स्वामीया सत्य बचन छपिसं नं सत्यगु नित्य ह्मसीका जित बिदाबिया मंगल कार्य सिद्धयाना भिंकि । काय्या उपरे छुं धाय्गु समर्थ मदया छंगु बिचारं स्वया धर्मयाहुं धया बिदा बिल । तथाऽस्तु याना स्वचा चाहुला मांयापालि भोः पुया – कोथास् च्वंम्ह स्त्रीयाके बिदा काय्त खं ह्लात ।

हेकान्ते ! जिगु वचन छगु न्य – जिनं मंगल कुशल सदानं ज्वीगु धर्मया ज्या छगु याय्त्यना माँ अबुं या धकाबचनबिया हय्धुंकलः आः छनं या धका बचनब्यु । छं बिध्नयाइ सत्य वाचा याना जिगु मनोरथ कार्य सिद्धया ।

स्वामीया बचन न्यना स्त्रीन बिन्तियात, छपिनि छु कार्य इच्छायानागु जित धं बिज्याहुं छपिंगु वाक्य सितिमवंक जिनंपूर्णयाय् निश्चय मेव खः । छपिं जिबिदाता रक्षा-

कारी जि प्राणनाथ मालीक स्वामी देवता खः। जि छुयाय्मागु याय्त्यना छ्रंपिगु इच्छा ब्रत धर्म दानकर्म छु खः जिनंमस्युः आज्ञाजुया बिज्याहुं।

राजकुमारं न्यंकल—म्येगुमखु जिनंधाय् मंभिगुतोता भिंगुयाय्त्यना लोके तःधंगु मोक्ष लाभयाय् त्यना। छें सःरिबार पिंगु पापइक्व शमन जुया अपुक सकलें स्वर्गवनेगु स्वाहाने मिलेजुइगु उत्तम धर्मयाय् त्यना, याकनं या धका प्रमाण या। । स्वामीं थथ्ये धास्येंलि सुशोलावती देबीं धाल, हे प्रभो स्वामी! छ्रंपिगु बचन उत्तम खः जिनं सत्य बाचायाय् धुन याकनं ज्यायाना छुयाय् त्यनागु खः आः धया बिज्याहुं।

उगु समये राजकुमार ह्निला खँ कन, संपूर्ण धर्मया मुख्यगु चित्त याइगु सिद्धिया स्थान उत्पत्ति तथा साधन याय्गु निम्ति तपोबन वनेगु निश्चय खः।

थुगु प्रकारं स्वामीनं धागु न्यना जित गुजागु जुइत्यन धका चिन्तनायाना छुं धाय्गु समर्थ मदया भतीचा सुंकच्वना स्वामीया पालि भोः पुया बिन्तियात। छ्रपिसं तपोबन वने धैं बिज्याय्मते भो स्वामी! म्येगु म्येगु धर्म साधनयाना राज्य भोगया सुखं जिनाप च्वना राजगृहे च्वना बिज्याहुं।

केबल तपोबन वनेमाम्हसिनं जि बिबाह छाय्यानागु जिततोता थकेगु धर्म खला। बिबाह यानाम्ह स्त्री त्यागयाना थःजुम्हजक संसारं मुक्तजुइगु छु धर्म खः। थ्व धर्म जिनंमस्युः जित अनर्थ जुइगु ज्या तपोबन वनेमते। थुजागु युबन युबती गथ्ये त्यागयाय्गु छ्रपिसं मखुथ्ये ज्या याय्गु योग्य मजु यदि जित अपराधनं याय्गु कर्तब्य मखुः।

गुम्ह मनुष्यया कुलधर्म बिबाह याना युबन् अवस्था सजोवं ब्यर्थ याय्गु नं पाप कारी जुइ। राजा धाय्का इच्छानुसारं राज्यैश्वर्य भोगयाना देश हित प्रजा पालन धन संपत्ति राजगृह राजमकुट राजछत्र राजसिंहासन बिचारयाना राजनीति धर्मनीति न्याय धरेयाना च्वनेगु पूर्व जन्मया प्रभाव खः। थुजागु सोका सुखं च्वनेगुसो बनेवना कष्टनया दुःख सीगु ज्या याय्मते।

थ्व खँ न्यना राजकुमारं स्त्रीयात बोधयात, छँधागु खँ बिषय लौकिक संसार पाखे

तःक्यनीगु अज्ञानया लँपु गथःफेने थाकुगु खिप स्त्रीजाती पिसंमस्युः केबल जिनं थुगुज्ञान सोकेधुन । एकचित्तं न्यः लोकोत्तर धर्म ह्मसीकेगु ज्ञान थथ्ये खः । संसारचक्रमण्डले माया मोह तृष्णायागु जाल प्यना तगु दु । लखे च्वंपिं जन्तु न्या आदि माछी यागु जाले तःक्यनी थ्यें देबदैत्य मनुष्यपिं पुरूष स्त्री प्राणिपिं सकलें तःक्यना जन्ममरण बृद्ध वृद्धो रोग जुइगु हानं मरण जुया षट्गति चक्रे चाहुला थःथःगु कर्म ज्वना सुख दुःख या भोगयाना कल्प कल्पतकं बिषय भोगेलाना च्वनि ।

हे प्रिये ! छं सोकि – थ्व अनित्यगु योषित भोगधाइ । दुःखया हाः नानाप्रकार उपद्रव मिथ्यादृष्टि परमात्मा स्वात्मा धका मचाय्‌क अहंकार बुद्धि पिहावइगु घमण्डी अबिद्या मिथ्या दृष्टि आत्मवादी बालज्ञान खः अनेक शोक सन्तापया कारणंयाना क्लेश चारी पापकारी जुइगु ।

हानं सोकि – गृहजाल गृहचुमुक स्त्रीजाल तृष्णाया जाल कामराग थ्व फुकं दुःख बोह्म शत्रु समान खः । थ्व शत्रुं अनेक दुःख बिया म्याय्‌गुनं भतीचा (अल्पायु) यानाबी ।

कामरागे मद्यपाने धूमपाने भुलेजुइगु नं नवगु दुर्गन्धस् भुजीं तों आदि कीटाणुपिं भुलेजुया च्वंगु तुल्य खः । थुपिनं अल्पायु जुइ । थ्व यौबन युबतीया अवस्था नं क्षण मात्र अनिष्टगु काम धातु (कौनं छुयातगु न पाता तुल्य) बिषयागु स्वांफल बौलासनं नत्वन नलकि क्षणमात्रं स्याना बिइ ।

थुजागु कामगुणया रस भोग लखे फीजथ्यें जागु, बर्षाकाले तीर्थ समुद्रे लः या तरंग वइथ्यें जागु अस्थीरगु, मिया नापं घृतकुंभ थ्यें (मिया नापं घ्योया थलथ्यें) यथार्थ च्वनेफइ मखुः ।

अनेक रोगोत्पत्ति जुया आपालं प्राणिपिं मृत्यु जुया वनिथ्यें भयं ग्रासजुया च्वंगु खोचा चुपिया धार समान जोगु छोया च्वंगु मिया तापे च्वने थ्यें जागु । प्याखँयागु किचसंगु स्वय्‌थ्यें होय्‌ब्यागु स्वांथ्यें जागु चंचल स्वभावगु थ्व काम धातुया गुण खः ।

छह्म मात्र जूसानं सिहया न्ह्योने चलाया पुच च्वने थ्यें, गरूडया न्ह्योने नागराज

च्वनेथ्यें, च्वापु दुगु थासे पलेस्वां या सिमाथ्यें थुजागु बांलागु रूप युबन युबतींपिं कन्हे कंस जुइबले बुढा बुढी जुया सुखुगंगु स्वांथ्यें बिरूप जुया सनेमफुगु रोगंपीडा जुइका सिना वनीबले छु यंकेगुदु बिचार या पाप व पुण्य निगुमात्र थमं यानागु कर्म फल ज्वनावनेगु खः। । पापं याना चिकं दाय्का तगु थल अबोचिनरके क्वफाना तंगु दुःख भोग याना च्वने मालि। दुर्गन्धगु अतिसार नरक मल मूत्रं पूर्णगु पुखुलि क्वफाना तंगुनं पापं याना दुःख भोग याय्मालिगु दु।

पुण्य ज्वना वनेफुसा उजागु थासे च्वनेम्वाक स्वर्गयागु बासना जक मखु च्वर्गं च्वे सुखाबति बुद्ध भुबने च्वना हानं जन्म काबय्‌म्वागु मोक्ष धाइ निर्बाण पद प्राप्त जुइ। छं थुजागु ज्ञान मस्यूनि जि कने धुन आ सीकाच्वं। जिनं कामधातु थुजागु अगुण तोता निर्बाण प्राप्त जुइगु तपोवन वने त्यना। । स्त्रीनं बिन्ति यात, भो स्वामी! जिनं बोनायंकि नापं वय्‌ आः छपिसं कंगु धर्म बोध जुल।

राजकुमारं उत्तर बिल– मिसा नापं तप याय्‌गु लिपा निस्फल जुइ। छ वय्‌ धाय् मते– जिनं यानागु पुण्यं माँ अबु कलापिं सकलें उद्धार जुइ। पतिब्रता स्त्री छ खः थन कोथास च्वना जप ध्यान याना त्रिरत्न नाम कया च्वनेगु स्त्रीया तप खः जि वने त्यना गनेमते। दछि निदं लिहां वय्‌–। ०। स्त्रीनं तुति भोः पुया बिन्तियात भो प्राणनाथ! अथ्ये जूसा बिज्याहुं छपिंगु मनोरथ कार्य याकनं पुर्णजुइमा। जिनं थन कोथास च्वना छपिंगु आज्ञानुसारं धर्मयाना च्वने धया नुगर्मछिका सुंक च्वन। ०। राजकुमार उगु समये कोथां पिहांवया माँ अबुपिंगु पालिस भोःपुया सकलयात मागुखँ न्यंका मंगलकार्य याना, सिंह धुं किसि अजरामरण पिन्तनं सःता बांलाक खँकना थुपिनापं पद्मशेखर राजकुमार राजगृहं प्यहांवना तपोबन प्रबेश जुल।

उजापिं प्यह्म सहाय द्वारा तीर्थे थाय्‌थासं भ्रमणयाना सकसिनं शीलबान् गुणबान्ह्म पराक्रमी राजकुमार धाय्‌का बुद्ध क्षेत्रस चाहुला काशी देशे थ्यंका अन तीर्थे नं स्नानयाना बनान्तरस छगु गुफादय्‌का सिंह धुं किसि अजरामरण प्यह्म प्यंगुदिशाय् यथाक्रमं पूर्व दक्षिण पश्चिम उत्तर सतया दुने थः च्वना पर्यंकासन याना।

नमो बुद्धाय धर्माय संघय च नमो नमः।
इति त्रिभ्यो नमस्कारं कृत्वा ध्यानं समादधौ।

बुद्धयात नमस्कार धर्मयात नमस्कार संघयातनं नमस्कार ऐवं प्रकारं त्रिरत्न पिन्त स्मरणयाना चित्त प्रणाम धया लोका नुकंपाय तपचर्य ध्यानयात ।

थुलादुबले बोधिसंभारं पूर्णजुइका काय बाक चित्त शुद्ध जुइकल । छुं लिपा पद्मशेखर राजकुमार तपयागु पुण्यानुभावं पद्माकरनाम बोधिसत्वया अंश देबपुत्र धाय्का स्वर्गलोके आनन्दं बास यावन । सिह सिंहविक्रीडित देबपुत्र जुल । धुं शासन्तक देबपुत्र जुल । किसि नागदर्प्य देबपुत्र जुल अजरामरण पुरूष अमृत धातु देब पुत्र जुल ।

शाक्यमुनि बुद्ध धर्मदेशना याबले थथ्ये धै बिज्यात । हेकाश्यप भिक्षु ! तथा म्येपिं सकल । पूर्व कुशल प्रभावं तपयाह्म पद्मशेखर राजकुमार क्रमशः बोधिसत्व जुया चर्यंयानावम्ह थौंया समये बुद्धपद प्राप्तयात ।

थुलि खं न्यने धुर्स्येलि काश्यय भिक्षुं पुनः भगवान् बुद्धयात प्रणामयाना प्रश्न यात । भो भगबान् शास्ता ! थ्व पद्मशेखरं ह्लापा छु कुशल कर्मयाना वगुलिं थुजापि बीरपि प्यह्मस्यें सेवायाका च्वने दुगु ।

भगबान् बुद्ध आज्ञाजुल । काश्यप तथा आनन्द भिक्षु पि ! थ्व पद्मशेखरया पूर्व जन्मयागु खं जिनं लुमंके धुन, ह्लापा छगु जन्मस चन्दन नाम देशे छह्म कुंभकार (कुह्मा) दु, व कुम्ह्‌ा दया शील धर्मचित्त दुह्म खः ।

व कुम्हाया छें सतिकं बाँलागु बुद्धक्षत्र मन्दिर चित्रकान्त नाम बिहार छगुनं वया च्वन । उगु यासे थ्व कुम्हानं सिह धुं किसिया मूर्ति चायापि दय्का वाँः लाक उना चित्रकारं च्वय् थ्यें थमंहे रंग च्वया दुरूस्त धाथ्येंयापि थ्यें चोंका उगु बुद्ध बिहारे जवे सिह खवे धुं न्ह्योने किसि तया विहारया दथ्वी लुखास् दुने थःगु मूर्ति प्रतिमा भिगु दिने स्थापनायाना बांलाक प्रतिस्थाकर्म बुद्ध पूजादियाना त्यागी भिक्षु साधुपिन्त निमंत्रणायाना यथाश्रद्धा पिण्डपात्र भोजन दानयाना मंगलोत्सव यात ।

अनंलि उगु बिहार रक्षायाय्‌या निर्मित जीर्णोद्धारनं याना थःहे अनद्यना बिहार सेवा धाय्का नित्य दीपदान(मत च्याका) थःसगु स्तोत्र पाठ पूजादियाना दीर्येयु जुया

छन्हु देहान्त जुया स्वर्गस बास्या वन । बाचाया प्रहरे सिंह धुं धार्थ्येयापि वया उगु बिहारे प्रदक्षिणाया वइगु ।

थ्वहे पुण्यया प्रभाव प्रकटजुया केहिकालान्तरे भुबनाकर जुजुया पुत्र चतुरंग बलं संयुक्तह्म पद्मशेखर जन्मजूबल । उगु बखतेनं बुद्धिमान् जुया थःगु ऋद्धिक्यना शत्रु यात त्राहियाना संग्राम त्याका वइगुराज्य लितबिया जन्मजूगु छें इत्यादि धन सर्व त्याग याना तपोबन प्रबेश जुया ध्यानद्वारा गौरबगु सद्धर्मचर्यया पुण्यफल प्राप्तयात ।

उगु बखतस मां अबु कलापिसं तपोबनवंह्म आःतकं लिहां मबनि धका अबशोच याबले सद्गुरू आचार्यपि वया बोधयाना कुशल जुइगु सद्धर्म ज्ञान कना आपालं दान पुण्य नाकल ।

छन्हु स्वर्ग लोकं तुषित कायिक धार्पि देवपुत्र पिसं बिमानहया सुमती रानी मां– भुबनाकर अबुजु– सुशीलाबती कलाह्म स्वह्म बिमाने तया स्वर्गलोके यंकल ।

काश्यप भिक्षुया मती थथ्ये बिचार दया बिन्तियात । भो भगबान् ! केबल चायागु मात्र मूर्ति दय्का देछागु पुण्य थुजागु प्रभाव गथ्ये जुल ।

भगवान् ह्निला आज्ञा जुल– चायागु धातुयागु बस्त्र आदियागु दय्का देव मूर्ति तथा तथागत लोकेश्वरादि एवं आर्यतारा मूर्ति प्रीति दान यागु प्रभावं श्रद्धाया बेग उत्पन्न जुया थुजागु आकृति स्वभाव प्रकट जुया वयनि । निश्चययाना शुद्धचित्त श्रद्धाया भाव भक्ति त्याग यायफुसा गौरबया हेतु (चिन्तना याय् थाकुगु) कारण प्रकट जुया वयनि ।

क्यातुगु धर्म च्वेलागु चर्य या फलं क्यातुगु च्वेलागु फल लाभजुइ । याउँस्ये च्वंगु क्वेलागु धर्म याउँस्ये च्वंगु हे क्वेलागुफल लाभजुइ । श्रद्धायावेगं बस्तु लाभ जुइगु खः ।

पुण्यया फल तःधंगु चिकिधंगु गथ्येजा सिमास फल सँगु स्वासांस स्वाँ होइगु उत्तिमजु थ्यें जुइ । गुलि फल स्वाँ अमृतगु दु । गुलि बिषनं दु । थ्व थ्यें क्षीगु शरीरनं गुलि सुन्दर बुद्धिमानपिं गुलि बिरूप मूर्खपिं दु ।

पाप पुण्यया बल तथा स्वभावनं भिन्न भिन्नपिं दु । हानं पुण्य धयागु भतीचा मात्रजूसानं अमृतजुया छगपुसा पिना अनगिन्ति फल सैथ्यें दु । वथ्यें पापनं पुसाजुया अनगिन्ति दुःख भोगयाय् मालीगु दु ।

मूल

नान्योऽयं बिद्यते नात्र कुमारो पद्मशेखरः ।
अहमेब बिजानीयं पत्नी चापि यशोधरा ।
भुवनाकर राजाऽसौ शुद्धोदन पितानृपः ।
सुमती चापिमाता मे मायादेबी बिजानि हि ।

अर्थ

म्येह्मम्खु गुह्मजा पद्मशेखर राजकुमार धाम्ह थन आः सु धासा जि धका सीके बहजु । उगु बखतयाह्म स्त्री सुशीला बती आः यशोधराहे खः । उगु बेलायाह्म भुवनाकर जुजु–आ थुगुजन्मस शुद्धोदन जुजु खः । उगु तेलास सुमती रानी थुगु जन्मस मायादेबी धका सिकि ।

थुगु प्रकारं मुनीन्द्र बुद्धं आज्ञा दयकाबिज्यागु न्यना उत्तम स्वभावह्म काश्यप भिक्षु तथा अन चोंपिं सकल सभा लोक पिनं भगबान् बुद्धयागु छगाःस्वया बिन्तियाना जिपिं बोधजुल भो प्रभु महानाथ मुनीश्वर धंन्य धंन्य पद्मशेखर राजकुमार, धंन्य धंन्य छलपोल तथागत धया प्रशंसा याना सकलें आशनं दना स्वचा चाहुला पालि भोःपुया बिदाकया थःथःगु थासे हर्ष प्रकट याना लिहांवन । ० ।

थुलि खँ पद्मशेखर राजकुमार या जातक जुल

। थुगु खँ पध्व बिचित्र कर्णिका वदान नवमो ध्याये दु ।

बीरकुशनृपावदान

नमः सर्वबुद्ध बोधिसत्वेभ्यः

सकल बुद्ध बोधिसत्वपिन्त नमस्कार

ह्लापा छन्हु छुं समये कपिलपुर नगरं पिनेलागु सुन्दर जुया च्वंगु न्यग्रोधाराम थ्यबे ह्लापाथ्यें शाक्यमुनि भगवान् थःशिष्य आनन्द महाभिक्षु तथा म्येपिं आपालं बोधिसत्व ज्ञानिगुणिपिं बिद्वांन् प्रमूखं मुंका श्रद्धाबान् महाजनपिसं चाहुइका आनन्दं बिज्यात ।

उगु बेलास आनन्द भिक्षु दनावना चाहुला पालिस भोःपुया भगबान्याके थथ्ये बिन्तियात । भो सर्वज्ञगुरू ! थन च्वंपिनि अष्टमी ब्रतया महिमा अष्टशील खण्डन यासा छु जुइगु इत्यादि न्यनेदसा सकसिनं बोधजुइ धँगु अमृत तोने थ्यें इच्छायात ।

थथ्ये बिन्तियास्येंलि ध्यानं खंका भगबान् गुरू आज्ञाजुल । हे आनन्द भिक्षु तथा म्येपिं सकसिनं मनस्थीरयाना न्य, अष्टमी ब्रत अष्टशील एवं अनेक प्रकारया खँ कने धुन ।

हानं ह्लापाजुया वंगु याना वंगु बिरूपह्लराजा बीरकूश लोकेश्वर करूणामयया प्रभावं दुःखं मुक्तजुया आनन्द जूगु अष्टशील धारणयाना ब्रत याबले छुं छगू निगू निन्दा यागुलि दोष पिहांवगु खँ ब्यक्तयाना कने ।

गथ्ये धाःसा ह्लापा काशी (बाराणसी) देशे सुबन्धु धयाह्म जुजुं राज्ययागु बेलास जुगुखँ खः । थ्व जुजुया सन्तान मदया छगु दुःख दु थ्व जुजु न्याय नीति बिबेक दु प्रजापिन्त करूणातया पालनयाना च्वन । शत्रुपिन्त त्याका चक्रबर्ति राजा धायका

सुखैश्वर्यानन्दंवासयाना च्वन । महारानी नाप भिगु खँ ह्लाना बराबर दान बिया सन्तोष जुइका सुख भोगयाना दिनहना च्वन, छन्हु रात्रिस न्ह्योऽमवया सन्तान हीन जूगु चिन्तना याना दुःख ताया धाल ।

राजाजुया सन्तान मन्त धाःसा थ्व राजा फुकं बन्धु वर्गपिंसं ह्लातेलाइ । जित अग्नि संस्कारयाना क्रिया याइह्मनं परजुल । कायनंयाइगु थ्यें परचक्र यागु यको हे फरक जुइ । कायमदुसा नं म्ह्याय् छम्हजा दय्मागु खः । नपुत्र, नपुत्री जिगु कर्म भोग धिकार धया स्वाः खिउँका फसुका तल । सन्तानया निर्मित स्त्री बिबाहयाय् मागु खः कुल हीन मजुइकेत सन्तान दय्का अनेक कुलधर्मया ज्या प्रकाशयाना च्वनि । जि जक छाय् मन्त जिनं ह्लापा छु पापयाना वलजुइ ।

थथ्ये चिन्तनायाना हाला च्वंबले महारानी न्ह्योने च्वना बिन्तियात भो स्वामी ! सन्तानया बारे जि बिबाहयागु खः छुयाय् फीगु कर्मया दोष खः छुं शोकयाना बिज्याय् म्वाः । थथ्ये धया बोधयाय् धुस्येंलि कह्ले सुथसिया मागु नित्य कर्मयाना उखुन्हुया दिनंनिस्यें दम्पती सहित जुया बिशेष कुलशेश्वर भक्तिजुया सन्तान छह्म बरदान फोने धया सेवायात ।

लछि दुवले स्वप्नस जुजुयात दर्शन बिया कुलशेश्वरं (कुलदेबतां) उपदेश बिल । हे कुल भक्तिपिं राजा रानी ! जित सेवा यागुलि जि खुसि जुया दर्शन बिया । सन्तान प्राप्त जुइगु खँ न्यः । ह्लापायापिं बोधिसत्व बिद्वांन्बर्ग राजा महाजन पिसंनं सन्तान या बिषये सद्गुरु पिंगु उपदेश न्यना अष्टमी ब्रत करूणामय आर्याबलोकितेश्वर अमोघ पाश तथा षडक्षरि लोकेश्वर भाबयानावन । गुरूजोग सीकेमा महायान प्राचीन बुद्धधर्म खः बरयान धाइ । ह्लापां स्नानकर्म– अनंलिप्रथम गुरूपिं त्रिरत्न स्वयंभू तथागत आर्यतारा लोकेश्वरपिं स्मरण याना अष्टांगप्रणाम रत्न मण्डल द्वहलथ्येगु बन्दन पूजन पापदेशन अनुमोदन याय् धुंका स्तोत्र धारणी जाप याचना (मनंतुनागु इच्छा फोनेगु) थुलि बोधिसत्व पिंगु आचरण नियम धारण या सन्तान दइ धया कुलशेश्वर अन्तर ध्यान जुल ।

न्ह्यलं चाल जुजुदना रानीयात स्वप्नस धागु खँ कन– निह्मं खुसि जुया प्रातःसमय

जुर्ययेंलि नित्यकर्म याबले बांलाक कुलशेश्वर पूजादि भक्तियाना ज्या सिधयकल। सट्गुरू निमंत्रणा याना स्वप्ने धागु खँ कना उपोषध व्रतयाय्गु विषये न्यनास्वत। गुरू खँ कने धुंका मामागु विधान थिक यात।

कार्तिक शुक्ल (मुखाष्टमी) दिन खुन्हुंनिस्यें लछिछक राजगृहे दंपती सहित उपोषधव्रत आरंभयाना सन्तानया निमित्त भक्तियात। सट्गरू उपदेश बिल, ह्लापायापिं बोधिसत्व चक्रवर्ति राजा महाजन तथा बुद्धि वन्त पिसं सन्तानया बारे तथा देश राजा प्रजा सकल प्राणिपिनि पापमोचन जुया नरक बासी पापितय् लः तोनेगु मदया हाहा कारं दुःख सिया च्वंपिं प्रेतगणपिनि तथा गनं ग्राम ग्रामान्तरे नं नय्गु त्वनेगुलिं होनजुया च्वंपिं गनं रोगी गणपिं सकलया दुःख याकनं मुक्तजुया सुखी जुइमा धैगु चिन्तनायाना त्रिरत्न करूणामय पूजादि श्रद्धातया थुगु व्रतयागु पुण्यया प्रभावं सन्तान प्राप्तजुया अन्त्ये सुखावति बुद्ध भुवने बासयावन।

गुलिं षडक्षरि मंत्र आगालं धारणयापिं बोधिसत्वजुया बुद्धत्व पद युक्तजुइका मोक्ष मिलेजुल। गुलिं आपालं अभिनानयाना धर्मयापिंसं लिपा दुःख सिया हाहाकारं खोया च्वंपिन्त उद्धारयागु खँ उपदेश बिया थथ्ये न्यंकल।

ह्लापा छह्मदैत्य पुत्र बलिराजां स्वर्गस इन्द्रजुइगु मतीतया अभिमानयाना यज्ञयाबले बिस्नु बामनाबतार (बागचाह्म) ब्राह्मणरूपकया भिक्षाफोंवह्मसिनं पलानिपला जि इच्छा दुथाय् तय्गु बचनबिया बिज्याहुं धाबले बलिराजाया अहंकार चित्त निपला जक छाय् स्वपलाहे ति धाल, बामन ब्राम्हण ह्लिला छपला आकाशे, छपला पृथ्वीस, छपला बलिराजाया शिरे न्हुया सप्तपाताल छोयाबिल।

बलिराजा ह्लिंह्लि जि मखुथ्ये जुल धका खोया च्वंगु सहयाय् मफय्का नाँयात लोम्ह करूणामय अन थ्यंक बिज्याना बोधिज्ञान बुद्ध धर्म महायान चर्यया उत्तमगु बिधान न्यंका शान्त चित्त जुइका अनचोनेम्वाक बलिराजायात उद्धारयाना बिज्यात।

वसपोल करूणामयं अवीचिनरक बासी पापितय्त पुनः प्रेत गनपिन्त समेत् उद्धारयागु खँ कना बोधयात। वसपोलयागु महिमा आपालं दु एवंप्रकारं धर्म ब्याख्या

याना व्रत क्रमानुसारं सिधय्कल । गुरूपिन्त सन्तोष जुइका आशीर्बाद ब्यूगु तथाऽस्तुयाना व्रतयागु पुण्यानुभावं महारानीया गर्भव्रतीजुया राजा खुसिजुया च्वन फिला दस्येंलि पुत्र जन्मजुल ।

कुलानुसारं मागु ज्या यायधुंका उपोषध व्रतयाना दुम्ह कायजुया उपोषध राजकुमार धका नामकरणयाना तल । युवन्नावस्था जुस्येंलि बिबाह कर्मनं सिधय् कल । अनंलि अबुम्ह सुबन्धु राजा छन्हु आयुः फुना स्वर्गबासजुल ।

थनतक सुबन्धु जुजुया संक्षिप्त खँ सिधल । ० ।

उपोषध राजकुमार जुजु जुया बांलाक राज्ययात थ्व यानं सन्तान मदया पुन बिबाहयात । निदं स्वदं लिपा हानं बिबाहयातनं सन्तान मदया सन्तान बःमलागु थ्व छँ धया हानं बिबाहयात थथ्ये बहुबिबाहयायां खुद्वल ६००० स्त्रीपिंदत तथापि स्त्रीपिगु पाख्यें सन्तान मदुगुलि दुःख ताल । द्वापरयुगे मनुष्यपिनि आयुः नीद्वल २०००० या प्रमाण धका च्वयातगु दु ।

सन्तानया कारणे सद्गुरूया आज्ञा शास्त्रोक्त बिधि अष्टशील धारण द्रीढ चित्त उपोषधव्रत आरंभयाना करूणामय भक्तियात । स्वदं पुलावस्येंलि उपोषध जुजुया लिछ्यने कछुकं छ्गु दयावल । उगु कं दिनदिन बढेजुयावगुलिं बैद्यपिगु उपचार अनेकयात शमन मजु । स्त्रीपिनि गर्भव्रती जुइबले थ्यें उगु कंया दुने बालाक गर्भबास जुल । उगु छँ च्वंपि खुद्वल रानीपिनि गर्भबास मजूसानं स्तन बढेजुया दुरू हायावल ।

सकलें कौतुक (आश्चर्य) जुइका च्वन । फिलादस्येंलि माघ पुह्नी मघा नक्षत्र गुरूबार खुन्हु प्रातः समये व जुजुया लिछ्यने च्वंगु कं तःज्याना (पंम्हुया) स्वीनिता (३२) लक्षण दुम्ह सुन्दरकुमार बालाक जन्मजुल ।

सकलें अद्भूताश्चर्यजुया अहो धन्य परमेश्वरया ज्या थःगु कर्म भोग छु हेतु गु बलें स्वेमनंनिगु न्यनेनं मनंनिगु कारण जुल धका सकल इष्टमित्रपिं वया सोवल । स्वर्गया इद्र सीका मनुष्यजुया सोवल खुसिजुया लिपा थःगु इन्द्रया रूप वयना आशीर्बाद बिया अन्तरगतजुया लिहांवन ।

खुद्वल महारानीपिनि भातया थःगु शिरं मचाबुइकल धैगुबारे कलबल जुइक ह्याला ह्लिला खुसिजुल । ह्यतिह्यति घें: पुना चुपानया थितिथिति जिनीं दुरू तोंके धया पालंपाः दुरूतोंका थ्व बालाकयात बालाक पालन पोषण यात । कैः तज्यास्येंलि प्यन्हुदुबले उपोषध जुजुया शरीर स्वस्थजुल जन्मजूम्ह वालाकया पिमदु राजानं अति आश्चर्य जुइका च्वन ।

खुन्हु जातकर्म ब्यंका फ्विन्हुदुबले नामकरणया ज्या यात विद्वाँन्पिसं लिछ्यनं जन्मजूम्हयात मूर्द्धान राजकुमार धाल । गुलिसिनं थिकजू तर बांलागु नामयाय्मा स्वयानं मजूगु तालं शिरं जन्मजुल अयोनि अजरा (स्त्रीया शरीर योनीं जन्ममजूम्ह पुरूषं जन्मयाम्ह पिमदुम्ह) थ्व बालाक प्रतापिम्ह खः मानधाता धाय्गु योग्यजु धया नाम करणयाना उत्सबयात ।

निमंत्रणाय्वपिं सकसिनं थथ्ये खँ न्यंकल । भो महाराज! थःथःगु कर्म भोगखः । छपिसं करूणामय उपोषधव्रत छपिगु नामयात लोगु धर्मयागु पुण्यं बिचित्रप्रभावं थःगुहे शिरं पुत्र बरदान प्राप्तजुल । छपिनि थुलिमछि रानीपिंगु गर्भं जन्ममजु थ्व छगु अभाग्यया हेतु खः । न्हापानं थथ्ये जुयावंगु दैमखु लिपानं देत थाकुइ ।

छपिगु कुले राज्ययागु अंग लक्षणं पूर्णम्ह पुत्र थःगुहे शिरं जन्मजुल थ्व भिंगु खः धया बिदाकया लिहांवन । स्वर्गमर्त्य पाताल त्रिलोकेसं थुगु उपोषधव्रत याना भक्तितया च्वंगु दु धका प्रशंसायानातगुदु ।

थ्व व्रत बिशेष छु खुन्हु याय्गु धाःसा कार्तिक शुक्ल मुखाष्टमी तिथि १, श्रव णानक्षत्र २, बृद्धियोग ३, बुधबार ४, थ्व प्यंगु जोगमिलेजुल धाःसा उगु दिने ब्रतयाय्गु अधिकपुण्य मिलेजुइ । थुजागु पर्बकाले अमोघपाश मण्डल सहित बुद्धयान महायान पूजा तथा व्रत अर्घ्यं पाद्य पुष्पं धूपं दीपं गन्धं रसं थुलि सप्तबिधान बोया पूजादि याना अष्टशोले च्वना पाठ धारणी जाप ध्यान याय्सिधेका यथाश्रद्धा दानयाना उपोषध राजा रानीपिसं भक्तियागु फलं थुजाम्ह पुत्र जन्म जुल ।

थ्व मानधाता राजकुमार शुक्ल पक्षया चन्द्रमा समानं सुन्दरम्ह खः न्हिन्हि

तःधिक जुया वल न्याला बा खुला दस्येंलि कुलशेश्वर दर्शन अन्नप्राशन जंकोया ज्यानं सिधय्कल ।

क्रमशः थ्व कुमार न्यादं या उमेरे सद्गुरुयात लः ह्लाना लिपिबिद्यां निस्यें स्यना यंका शिल्प बिद्या धनुबिद्या राजनोति गणित धर्मशास्त्र इत्यादि फुकंस्यना २२ बर्ष दस्येंलि गुरु राजायात लःह्लाना बिन्तियात । भो नृपेन्द्र ! जिनं मामागु स्यना हय् धुन राजगृहे छपिनि स्वया मागुयाना बिज्याहुं धया शिलपा ब्युगु कया बिदा फोना लिहांवन ।

अनंलि मानधाता पुत्रयागु उमेर ऐश्वर्य रूप गुण शील स्वभाव पुरूषार्थ ऋद्धि बल बिद्यादिफुकं बिचारयाना कृतार्थजुया धंन्य धंन्य जिगु भाग्य धका अबुम्ह खुसि जुया च्वन । छन्हु पश्चिम दिशास च्वंम्ह राजा छम्हसिया पुत्री दिब्य सुन्दरीम्ह सुरूचिरा देवी मानधाता राजकुमारयात शुभदिने बिबाह कर्मनं सिधय्कल ।

अनंलि १२ वर्ष लिपा पुत्र मानधातायात राज्यबिया महारानीपिन्त चित्त बोधयाना मुख्यम्ह रानी छम्ह बोना उपोषध जुजु तपोबन प्रवेश जुल । छथाय् गुफास दुने च्वना त्रिरत्न नामकया ध्यान द्वारा तप यात रानी स्वामीयात सेवायाना च्वन ।

थुलि उपोषध जुजुया संक्षिप्त खँ सिधल । ० ।

अनंलि मानधाता जुजु जुया राजगृहे च्वंपि सकलयात भिनकं प्रतिपालयाना देश प्रजा सुमंगल जुइका च्वन । मानधाता ३२ वर्ष दस्येंलि नं सुरूचिरा रानोया गर्भ धारण मजु धर्मयाना च्वन थ्व जुजु सुराबीर पराक्रमि तेजवन्त थ्व जुजु खना म्येंपि जुजुपि श्राहि मानं ग्याः ।

थ्व जुजुयागु बलवीर्य सोका छन्हु स्वर्गया इन्द्र मनुष्य रूप जुयावया चरित्र सोवल मानधाता जुजुया राजगृहयाख्यें पूर्वपत्ति लुखा मूल (द्वारा) स नयागु खापा तीत चाय्केत न्यास मनुपिसं सालेमागु ऊयातुक बःलाक दय्कातगु दु तधंजुया अति कष्ट जूगुलि तःतः धंगु उत्सवया ज्याय् जक थुगु लुखा चाय्कीगु थितियाना तल ह्लापा लिपायात म्येगुनं अपुगु लुखास खापा तयातगु दु ।

इन्द्र थ्यंकवल सूवना बिया द्वाहावना मानधाता जुजु नापलाना धाल । जि इन्द्रखः स्वर्गया जुजु – छ थनया जुजु छोंपिं निह्म सु बलवान् जुइ छक परिक्षायाना स्वय्धका जि वयागु । थथ्ये धागु न्यना ह्लिला प्रणामयाना धाल । ज्यु ज्यु बिज्याहुं धया ह्ला ज्वना पूर्वपाख्ये च्वंगु मूलद्वार लुखासहया परिवयकना लुखाया दुने थः च्वना चुकू लिकया खापास निपा ह्लाति बेगंधिना, पिनेपाख्ये इन्द्र मनुष्य जुयावह्म तया खापा चाय्के बिल । वाकूछिना ख्वाः स्येकूंका थःगु बलपिकया चनि भुसु भुसुं वेक खापा चाय्केत निपा ह्लाति धिना च्वन खापा चाय्के मफुः ।

लिपादुने च्वंह्म मानधाता जुजुं काचाक ह्ला लिकया थः लिचिला छख्ये च्वन । खापा चालावन इन्द्र मनुष्य थुना चुइक भोःसुत । स्वया च्वंपिं सकलें लापा थाना न्हिल इन्द्र क्वछुना लाज जुइका च्वन । । उगु इले मानधाता जुजुं आदर तया धाल, आः छिपिं दुने पाख्ये च्वना खापा धिना बिज्याहुं – जि पिने च्वना खापा चाय्के धया न्यास मनुनं साले मागु खापा इन्द्र व मानधाता निम्हसिनं साला ह्लापाथ्यें खापातित चुकू मत । इन्द्रं ज्युः धया थःदुने च्वना निपा ह्लाःतिनं खापास धिना बेगंतान कया वाकूछिना बलदक्व पिकया खापा धिना च्वन ।

मानधाता जुजु पिने पाख्ये च्वना निपाह्लाति खापाज्वना वेगनं धिनाहल खापाचाला वन । दुनेच्वंह्म इन्द्रमनुष्य थःसपावन वाथाकदना लाजजुइका च्वन । स्वयाच्वंपिं सकलें ह्लिला जुजुयागु बलखना धंन्य धंन्य धया प्रशंसायाना प्रणाम यात ।

उगु बखतस इन्द्रं थःगु इन्द्ररूप क्यना धाल, धंन्य मानधाता राजा प्रतापी वीर्यबान्ह्म खः । स्वर्गलोके देवतापिसं ऋद्धिवन्तह्म राजा धका धागु दु । खला मखुला धका सोय्त जि वयागु खः । जिनं पत्यार जुल सोय्धुन, शिरं जन्म जूबलेनं बालकया रूप सोवया आः युवन्नावस्थास पराक्रम सोवयागु खः धया स्वांमालां क्वखाय्का स्वागत याना लिपाउगुथासं प्रस्थानयाना स्वर्गस लिहांवन ।

सकसिनं धालकि इन्द्र थ्यें जाह्मसिगु बलयात त्याका क्यन छोजुजु मानधाताया बल पृथ्वीस सकभनं प्रचारजुइ धया मंगलकार्ययाना सकलें लिहांवन ।

स्वर्गलोकेनं इन्द्रं सकभनं प्रचारयात । मर्त्यलोके च्वंपिं मनुष्य राजापिं तच्वतं पुरूषार्थबान् धर्मदुपिं तथा तपधारिपिं खना इन्द्र चरित्र सोवइगु स्वभाव प्राचीन कालं निस्यें दु । थथ्ये महर्षिपिसं धयातगु खः धका सकसिनं सोकल । राजगृहे उत्सवयाना हर्षयात थथ्ये काल दिन वंका राज्य याना च्वन ।

लिपासन्तान मदया चिन्तनायात जि अबुया रानीपिंगु गर्भं सन्तानमदु थःगु शिरं सन्तान जन्मयात जि खः । आः जिनं सन्तानया निमित्त दंपतीसहित गुरूबाक्य द्वारा उपोषधव्रत मुखाष्टमी दिनं प्रारंभ याय्गु धया अबुंयाथ्यें यात ।

व्रतयाना स्वद पुलावस्येंलिनं सन्तानया चिन्ह छुं सोमदु । छन्हु रात्रिया त्रिप्रहरे मानधाता जुजुया चित्त चंचलजुया थःस्त्री सुरूचिरादेवी रानीनाप शयनजुया च्वंबले जोगीछह्म भिक्षाफोंवगु शब्द ताया प्रातः काल जुल धका दना वना उझानस (क्यबे) मूत्र त्यागया वंगु थासे वीर्यपतन जुल । जुजु उगुथासं दनावना थःगु मागु ज्याय् च्वन। बीर्य पतन जूगु थासे तुमा दया च्वन उगु तुमास वीर्य प्रवेश जुया दथ्वी लाक च्वन वहे बीर्यं तुमा गर्भवती जुया दिन दिन तःत्या तःमा जुया म्येगु तुमां चाहुला बांलाना च्वन ।

छन्हु क्यब नायनं खना जुजुयात इनायात । भो महाराज ! भण्डाखालस (क्यबे) तुमा छमा अति हेतुरूपं दथ्वी तःत्या जुया तःमा (ताः हाक) बांलाना च्वंगु दु ध्यने नं ग्याना च्वन । थथ्ये धागु न्यना जोतीष सःता न्यन, जोतीषं बिचारयाय् धुंका बिन्तियात । भो महाराज ! थ्व लक्षण भिगु खः सन्तान दइगु शुभ चिन्ह क्यंगु खने दु । थ्व बावय न्यना लेः ताया राजा रानी मंत्री जोतीष पुरोहित गुरूपिं मुना सोवन ।

तुमाया दथ्वी घट स्वरूपं तःत्या तःपु हाकनं ताहाक जुया वांलाना च्वंगु खना छु हेतु थुजागु तुमा गुवलें स्वय्‌मनगो धया परस्पर खँ ल्हात । सन्तान दइगु शुभचिह्न धागु जोतीषया बचन धाथ्येंहे खःसा कुलहीन मजुल धया सकलें लेः तागु ख्वाः याना ह्निला थ्व तुमा ध्यनेमते धया जागति स्वया च्वन ।

महारानीं बिन्तियात भो स्वामी ! जि गर्भवती मखुसानं जिगु स्तन तपोजुया दुरु खाना वल थन तुमाया स्वभाव थथ्ये छु जुइगु मस्यु धया मन आनन्द जुइका सकलें लिहांवन । न्हि न्हि वना सोवनीगु झिलादुवले सोवंपि अनसं छथाय् बासयात ।

माघपुन्हीया रात्रि स्वंगु प्रहरे तुमाया गर्भ तः ज्याना (पं म्हुया) दिब्य सुन्दरम्ह कुमार (पुत्र) जन्म जुल । थ्व खना सकलें अद्भूत जुल सुरुचिरा रानी छम्ह हतासनं वना बालक कया थःगु मुलेतया दुरु तोंकल । प्रातः समय जुस्येंलि राजगृहे यंका सकलें मुना खेंल्लात । थ्व बालकया रुप चिन्ह खना जोतीष तथा गुरूपिसं बिन्ति यात । । भो महाराज ! थ्व बालाक राजलक्षणं पूर्णह्म खः । थन राजगृहे उपोषधब्रत भिगु धर्मयाना च्वंगुलि सन्तान रानीपिगु पाख्यें दइमखुगु जुया छपिनं शिरं जन्मजुल पि मदु अजरा धाइ स्त्रीया योनी जन्ममजु, अयोनि धाइ, छपिनं थ्व बालकनं अथ्ये खः । हानं ३२ लक्षणं संपन्न छपि तुल्य सन्तान बः मलाना करूणामयया ब्रतयागु प्रभावं थथ्ये पुत्र जन्मजुल न्हापानं लिपानं थुजागु हेतु जुइत असंभव जुइ । थ्व बालाकया दीर्घायु निरोगी जुइमा धया खुसिजुया च्वन । गुरू खँ न्यंकल – थ्व बालक महारानी जन्मयागु तुल्य जुइका छपिसं थःपुत्र भापायाना प्रतिपालयायेमा धया खुन्हु दुबले जात कर्म ब्यंकेगु ज्या सिधेका झिन्हुदुबले नामकरणया ज्या यात ।

छु नाम करणयायेगु धका सल्लायात तुमां जन्मजूह्मयात इक्षांकूश धायेगु बांलाथथ्ये गुरूबचन न्यना थ्व बालाकयानाम थनिनिस्यें इक्षांकूश राजकुमार जुल धया नामकरणयात धन द्रब्य दानयाना बह्नी सकभनं छें दीपाबली मत च्याका उत्सवयाना खुसिजुया च्वन ।

मानधाता जुजुया छन्हु रात्रिस चिन्तनायात तुमां जन्मजूसानं जिगुहे बीर्य खः थमं मूत्रत्यागयानागु अवस्थाय् बीर्यपतन जूगु अवस्था लुमंका रानीयातनं संक्षेप खँ कना बांलाक प्रतिपालयाना च्वन । आः तिनि जिगु छें पुत्र हीन जुया कुल छिन्न मजुल धका आपालं खुसिजुइका थ्व बालकयात बिचारयाना दुरू तोंकोपिं निम्ह, मलमूत्र शुद्धयाइपिं निह्म, ह्मितेकोपिं निह्म, बखत बखतस नकोपिं निह्म, समेत् च्याह्म धाइमाँ धाइ (दुरूमाँ) पिं तया पालनयात । । शुक्लपक्षया चन्द्रमाथ्यें ह्लिंह्लि तःधिक

जुयावल । न्यादंदस्येंलि गुरूयात लः ह्लाना लिपिविद्या ब्याकरण काव्य कोश न्याय नोति गणित शिल्पबिद्या धनुबिद्या आदि फुकं बिस्तारं स्यना सेकल ।

अनंलि नोन्यादं (२५)वर्ष दस्येलि काशी देशया शाखाग्रामे च्वंह्म सुबन्धु जुजुया पुत्री स्त्री लक्षणं पूर्णह्म देबकंन्या समान सुन्दरी अलिन्दा देबी चूलात । शुभदिने स्वयम्बर सहित अबुह्मसिनं इक्षांकूश राजकुमार यात सहजयान क्रिया बिबाह् याना बिल ।

निह्म स्त्री पुरूष राजगृहे च्वना इले भोजन सिधेका आनन्दं सुख भोग क्रिया याना च्वन । पुत्र इक्षांकूश राजकुमार ३२ वर्ष दस्येंलि अबुह्म मानधाता नं पुत्रयात राज्यांग लः ह्लाना सकलयात मागुतक उपदेश बिया चित बोधयाना मंगलकार्य ताय् स्वां अबीर सिह्न होला धौ सगं स्वस्तिया ज्या याना कुलदेबता तथा करूणामय दर्शन प्रणामयाय् धुंका उपोषधब्रत हीन याय्मते बारंबार या धया थः स्त्री सुरूचिरा रानी सहित मानधाता जुजु गृह त्याग याना तपोबन प्रबेश जुल । बनान्तरे सिमाक्वसं गुफा कोथाय्यें च्वंगु थासे त्रिरत्न स्मरण ध्याने च्वना तप चर्ययात । स्वामीयात मामागुतक सेवा याना महारानी स्त्री धर्मया तपस्या स्वामी भक्ती जुया कष्टसहयाना बनेबासयाना च्वन ।

थनतक मानधाता जुजुया संक्षिप्त खँ सिधल । ० ।

अनंलि इक्षांकूश जुजुया पर्याय जुस्येंलि अबुया बचन पालन याना प्रजापिन्त बांलाक बिचारं स्वया सकसिनं धंन्य महाराज धाय्का च्वन । बिबाह् यागु १० बर्ष पुलावने धुंकल सन्तान मदुगुलि थ्व छें (कुले) सन्तान बःमलाखनि । प्रपितामह जि तापाआजु सुबन्धुयानं छह्मपुत्र उपोषध धाह्म– पितामह जि आजु उपोषध यानं थमं हे शिरं जन्मयाह्म मानधाता ।

पिता जि अबुखः मानधातायानं सन्तान बःमला तुमां जन्मजूह्म इक्षांकूश जिखः । आतकं सन्तान जिनंमदुनि । जिनं छु जुइगु धका दुःख चिन्तनायाना च्वन । सन्तान या बिषये पुन बिबाह् यात थुगुतालं बिबाह् यायां बहु बिबाह् जुल न्यासह्म

५०० स्त्री गणपिं बासयात । थथ्ये आपालं स्त्रीदया मती दुःख ताया अलिन्दा महारानी उद्यानस (क्यबे) अलग छगु छें आनन्दं बासयाना च्वन ।

उगु बखते इन्द्र बृद्ध ब्राह्मण रूप जुयावया अलिन्दा महारानी याके भिक्षा कावव वास नयवं काय् दं धया गुटिका वास छगुलि बिया वन ।

उगु बखतस जुजुया न्यासह्म ५०० रानीपिं सहित नापंतया अग्रमहिषी मुख्यह्म अलीन्दा नापं च्वना करूणामय् स्मरण उपोषध ब्रतयाये धका दूतछोया सतके छोत। दूतं बिन्तियात उपोषध ब्रत दनेत नापं च्वनेमाल बिज्याहुं धका जुजुं आज्ञाजुल । महारानीं न्यन । गुबलेनं ब्रत मदनानि उगुब्रत दनेत छु याय्मा । दूतं धाल गुरूपिंसंस्यु जिनं मतीचा मात्रस्यु थुगु ब्रतयाय्बले स्नान शुचियाना ब्रतदने धुंका छक मात्र निरा मीष भोजनयाय्गु म्येगु धाय्मफुः ।

थुलि मात्र धागु न्यना ख्वा खिउंका तं पिकया छिन्न बचनं धाल । अरे दूत ! जि थन अलक च्वनागु छंस्यु सन्तानया बिषये न्यासह्म स्त्री थन छें दु हानं थ्व उपासना छाय् याय्मागु जि मदुसानं ज्यु पूर्वजन्मया भोगं थौं रानि जुया ऐश्वर्य सुख याय्दत छुयाय् स्वामी नाप च्वनेगु तापात जिनं ह्यांलाना च्वनेमागु ब्रत जित मल्व । जि इच्छा भोजन योबलेयको नया नाना प्रकारया वसपुना तिसां तिया नस्वागु स्वांनंछुना नस्वागु चिकनं इला पित्या धेंगु मदय्का च्वनेमाह्म जि आमब्रते वइमखु धाहुं ।

थथ्ये अलिन्दारानीनं धागु बचन न्यना दूत लिहांवना राजायात बृतान्त खं कन । थ्व खं न्यना हानं राजां छ मदय्कं मज्यु नापं बोनाहति धया म्येह्म दूतंसतके छोत, अथ्ये नं महारानी मव । हानं मंत्रीवना सतवननं मवगुलि रानी तंमोय्कल धेंगु सीका राजाहे वना चित्त बुझेयात ।

छ अग्र महिषी मुख्यम्ह रानी खः छमदेकं थ्व ब्रतयाय्गु अयोग्य जुइ याकनं नुः । सन्तान दइगु हानं लोक कल्याणजुया पापक्षय जुइगु थ्व ब्रतयाय् त्यनागु खः धया नापं बोनाह्मया यथाबिधि थ्यें करूणामय त्रिरत्न शरण उपोषध ब्रत आरंभ यात ।

संसारे ब्रतमध्ये थुगु उत्तमगु ब्रतजुया बिद्वान्पिसं ब्रतराज धकानं धयातगु दु । एवं प्रकार सट्गुरूपिसं अष्टमी ब्रतया मुख्यगु नियमाचरण बिधि धारण याय्मागु कना पंचशील बिल तथा अष्टशील बिल केबल ब्रम्ह्वारी तुल्यजुया पंचामृत क्षीर दुरु धौ फल मधिमात्रनया थुगुब्रत जिनं धारणयाना त्रिरत्नया शरण वने । थथ्ये थमंनं धारणयाना च्वंम्ह गुरू धागु न्यना ब्रतीजनपिसंनं धया नियम धारण एवं पालन याय्गु सो ।

एवं प्रकारं शास्त्रोक्त बुद्ध बचन गुरू कंगु एकचित्त न्यना राजा रानी सकलें खुसिजुया थुजागु शील धारणयात । ० । अलीन्दा रानी छह्मसिया जक थुजागु नं नियमला जिनं मानेयाय् फइमखु: थथ्ये चिन्तनायाना जिगु मनसन्तोष मजु धका ख्वा खिउंका श्रद्धा मतस्ये अश्रद्धायाना ब्रतयात ।

कालान्तर थ्व ब्रतयाना दछिपुला वस्येंलि अलीन्दा रानी गर्भवती जुल । झिला वस्येंलि बेथाजुल पुत्र जन्मजुइगु लक्षण दैवज्ञ गुरूपिसं धागुलि राजा रानी हर्ष जुइका सूतिकालये (कोथास) मामापिं दिदि सखिपिनं तया रानीयात योयोगु सुपथ्य भोजन याका सन्तोषयाना तल ।

छुं लिपा महारानीया मचाबुत पुत्र । माघ कृस्न अमाइ खुन्हु प्रातः समये (सुथ ह्लापां) गुजाह्म पुत्र जन्मजुल धाःसा, हाकुगु बर्ण बिरूप ख्वाः तगा छ्योगुलिच्या तःगो न्हेपंतपा न्ह्याय् केहि पर्तांचि सं ततःपु म्ये तपु तबला ताहाक म्हुतसिनं तवला ह्लाः तुति खंपा पुष्ट हालीगु शब्द ब्रह्म घोष उच्चघोष तःस मिखा तगो मिखा फुसिनं तबला धनुथ्यें चातुगु राज लक्षण दु नुगपा चकं प्वा तगो त्यफु गावं खंपा प्यलाको तपु पालि छपांचु ग्वालि चीगो गुच्चाथ्यें गुलिच्या ह्लाः पतिं ताहाक कलम थ्यें बाँला पुलि चिकिगो कपा तबला चःकं ह्लकुपुष्ट वल पराक्रम दुह्म दुर्गन्ध छुं मदु थुजाह्म बालक जन्मजूगु खना अनच्वंपिं आश्चर्य जुल मांह्म रानी मछाला क्वछुत धैर्ययाना मतो संदेह जुइका बालक घेःपुना दुरूतोंका धाल । । अहो बिरूप बांमलाह्म काय् जन्मजुल जिनं छु पापयाना वल धिकार जिनं ब्रतयानाबले शीलयात निन्दायाना ख्वा खिउका

मती बिखादयानागु दु । छुयाय् जिके अहंकार बुद्धि वर्गलि बिरूप ख्वा यानागु दोषं बिरूपह्म पुत्र बरदान बिल स्वैगुनं दोषमखु जिगुहे दोषखः । पुत्र छह्म देमा धका आशिकायाना थ्यें पुत्रजादत बांमलाह्म जुल । जि अज्ञानिम्ह मिसाया गर्भ जन्मजूम्ह थ्व पुत्रयात रूप बांलाका बिज्याहुं । सदानं त्रिरत्न शरण करूणामय स्मरण प्रणाम दु धया बिन्तियात ।

थुगु इले पुत्रजन्म जुल धागु न्यना जुजुमंत्रीनापं सोवल बिरूपह्म पुत्रखना हौही धिकार महा लज्जाजुल धया लिहां वन । जुजुया मन खिन्नयाना धाल थ्व बालकया जातकर्मयाय्त जिनं छुं बिचारयाय् मखु धया छुंनंमया ।

मांह्मसिया नुग मछिका पुत्रयात जातकर्म तथा नामकरणयाय्त दूत छोया जुजुयाके न्यंकेछोत । जुजुं जिफुकं स्यु धया दूत नापंवना रानीयात थथ्ये धाल । हे महारानी! छं तमोयकेम्वा – सन्तान फोना ब्रतयानाबले छं शीलपालन मयास्ये निन्दायाना उसिधाया खिउं ख्वा बिरूप जुइका तमं समाय्याना नस्वागु स्वांछुना चिकं तिला तिसांतिया बांलाकूगु दोषं सन्तानजा बिल बिरूपम्ह बिल जातकर्म नामकरणस गुरू म्येंपिं सुंनंम्वा, जिनं नामकरणयाय् बांमलाम्हयात ल्वेक थ्व बालाकया नाम बिरूप कुमार जुल धया जुजु लिहांवना मनस दुःख ताया च्वन ।

अष्टमी तिथि थ्यंस्येंलि ह्लापाथ्यें उपोषध ब्रतयाय्त म्येंपिं प्यस व गुइगुम्ह (४९९) रानीपिं सहितयाना सुन्दरम्ह पुत्र जन्मजुइमा धका सकसियां मतीतया हामो कूश तछो दक्षिणा जलसहित जाकि स्वां तया संकल्प ह्लापालाकयाना ब्रत यात ।

हानं थथ्ये ब्रतयागु पुण्यं फुकरानीपिनिनं छन्हु निन्हु प्यन्हु खुन्हु च्यान्हु झिन्हु झिनिन्हु झिप्यन्हु पाक गर्भबती जुया वल । क्रमानुसारं गुला झिला झिछला तक गर्भ बासजुया रानीपिं फुकसियां पुत्रजक जन्मजुल, पुत्री स्वयानं जन्ममजु । शीलया प्रभावं दिब्य सुन्दरपिं जक जन्मजुल । जुजुया अतिहर्षयाना धाल, छु धंगुल्या मदुतले स्वयांमदु वर्ताकि आजा बखुंनं मचा थोकेथ्यें थितुं थोक रानीपिं सकसिनं काय्जक बुइकल ।

निम्हम्ह रानीं जुजुयात खँ न्यंकल, भो स्वामी ! तंचाया बिज्यायम्वा – पुलि मछि स्त्री छायहयागु कायया निम्ति ख जिपिनं वया सन्तान (काय्) दय्मा धका फोना व्रतया धाल हानं छिपि, फुकसिगु कोथास शयन जूबिज्याइम्ह नं छिपिखः थःथःगु कर्मभोग तथा भाग्य खः आश्चर्य जुइमागु छुंमदु ।

अनंक्वे च्वंम्ह स्वम्हम्ह रानीं ह्निला धाल आपाकला दुम्ह सिया परिबार नं आपाजुइ अवश्य छुं संदेह मदु । अनंक्वेच्वंम्ह प्यम्हम्ह रानीनं धाल, रानीपिसं थितुं थीक मचाबुइकुगु कारण जुजुया स्वभावं खः । अनंक्वेपिं रान पिं सकलें ह्निला च्वन । । राजानं ह्निला धाल जिगु कुलजा तच्वकं प्रकाश जुल धया दान पुण्य मंगलोत्सब बाजं थाका जातकर्म (ब्यंकेधुंका) नामकरण यात । कूशतया संकल्पयाना व्रतयानागु पुण्यं जन्मजूपि कुमारपिंगु नाम थथ्ये खः ।

यथाक्रमं इन्द्रकूश देबकूश ऋषिकूश द्रुमकूश रत्नकूश महाकूश मयूरकूश रसकूश द्वीपकूश चन्द्रकूश शूर्यकूश पुष्पकूश इत्यादि सकलकुमारपिन्त कूशपद क्वेतया अनेक प्रकारं नाम छुना मामापिं दुरु तोंकीपिं तुतुमाँ (दुरुमाँ) धापिं तया पालनपोषण यात ।

अनंलि अलिन्दा रानी छम्हसिया सन्ताप जुइका याकचा च्वना अमोघपाश लोकेश्वर करूणामय त्रिरत्न शरण धया मनंव्रत यानागु भापायाना क्षमाफोन । जिनं ह्नापा व्रत यानाबले शील होनयाना निन्दायानागु दोषं बिरूप पुत्र जन्म जुल । जि तीर्थिक धर्म अभिमान ममता अहंकार स लातखः । आवंलि थुजागु ममता धर्म कदापि यायमखुत सहस्र लाख कोटिधा प्रणाम ।

त्रिरत्न बुद्ध शरणं धर्म शरणं सघां शरणं भो करूणामय! जिपुत्रयात सुरूप जुइका ऋद्धि बल क्यनेफुह्म याना बिज्याहुं, थथ्ये प्रणिधानयाना मनंग्वयागु व्रत सिधेका इले भोजन याना शील धारण याना च्वन । बिरूप पुत्र न्ह्योनेतया थनिनिसें बिरूपकुमार मखुत कूश कुमार जुल धका माँह्मसिनं नाम छुत ।

जुजुं थ्व सोका तंपिकया खँ न्यंकल अलीन्दा महारानी छं भापी फतला छं बुइकाह्म काय्यात कूशमात्रनं मगा भूतकूश धायगु सन्तोष सजूसा प्रेतकूशनं धाय्ज्युः धका

लिहाँवन । अनंलि म्येपिं सकल कुमारपिन्त ह्यितेगु हस्तिरथ अश्वरथ मृगरथ देवरथ मनुष्य रथ आदि म्हतिं म्हति म्हिवसा देका बिल । छम्ह वैज्ञानिक बिद्वान् शिल्पशास्त्रज्ञः शिल्पकारं दय्का चढेयाय् हगु म्हिवसा छगुनं दु उकियागु नाम थथ्ये खः स्फुटनिक [सहस्रनेमीकर आकाश चारी] थुगु तोता म्येम्येगु कुमारपिनि थःथःगु म्हितेगु ज्वना रथसदना फेतुना गोतुला साला योयोथ्ये म्हितल ।

कूशकुमार छम्हसिया छुंमदु म्ह्य् तुगु जक सोया च्वन । स्वन्हु वस्येलि प्यन्हु खुन्हु तंमोय्का फुकसिगु रथं सकलयात क्वफाना थमनं लाका म्हितल । हानं सुनानं म्हितेमस या मकागु आकाश चारि धागु म्हिवसा छगुनं कया उकि च्वना थमं म्हिता क्यन । लिपा थ्व रथ भूमी मथीक कुछि च्वंच्वंवना हानं भूमीस जूवल ।

स्वयाच्वंपिं सकलें होसजुया बिरूप जूसानं अति बःलाम्हख धया प्रशंसायात । अबुम्ह जुजुया मयम्ह काय्नं म्हितेगुलि त्याकल न्ह्योनेवया धाल स्वय्नं ग्यानापुम्ह काय्खः छं सकसितं रथं क्वफाना मखुथ्ये सन छ भूतकूश प्रेतकूश धयाजक मगा राक्षसकूश धका बोबिया लिहांवना आकाशचारी दय्का हम्ह सःता स्याबास धया सन्तोष जुइक द्रब्य शिलपा बियाछोत ।

माँह्मसिनं लेःताया घेः पुना चुपानया मुलेतया शिरे पितुपिया स्नेहयात । यनंलि न्यादं दस्येंलि म्येपिं कुमारपिं जुजुं सःता गुरूपिन्त ल ह्लाना बिल । लिपिशाला सतया बिद्यारंभयात । माँह्मसिनं छनंहुं धया छोत कूशकुमार नं वना लिपिबिद्या गुरूपिसं स्यंगु बुलुहुं चतुषष्ठी बिद्या (खुइ प्यता) प्रकारयागु आख हानं म्येगु रत्न परिक्षा धातुपरिक्षा पशुपरिक्षा पंछिपरिक्षा आदि राजनीति गणित शिल्पबिद्या धर्मशास्त्र धनुषशास्त्रबिद्या स्यंगु गुरूपिं स्वयानं बांलाक कुमारपिं न्यास मध्ये कूशकुमारं ह्लापालाक सय्का त्याकल ।

अबुया मयसानं विद्वांन् गुरूपिं तथा म्येपिसं धन्य २ थ्व कूशकुमार अतिचतुर ज्ञान दुम्हखः फुकेसनं ह्लापालाका त्याकेफुह्म बीरखः छपिंगु नाम थनिनिस्यें बीरकूश राजकुमार जुल धका बिद्यालये च्वंपिसं धयाहगु नाम प्रचार जुल ।

थुगु खँ न्यना अबुह्म जुजु अति बिषाद जुइका शोकयाना धाल । रूपधासाफ चित्त ग्यानापुगु नालेनापं मछालेपु जिगु अंश छुनंमदु । गुणज्ञान चतुर बल धासा थ्व समान म्येपिं कुमारपिंके मदु । सकसिनं थ्व यातहे प्रशंसायात गुणज्ञान बिचारयाय् मालिनं धाल । गुरू मस्यंगुनं सेकोह्म बःलाउतिकं थथ्ये जुजुया संदेह जुइका लिपा बिरूपह्म राजाजुल धाइ गुणज्ञान बल बिचारयात धासा थ्वहे राजाजुइ थ्यें च्वं ।

आः बुद्धि पराक्रम छकसोय् धैगु बिचारयाना मधिकर्मि सःता न्यासगोः लड् दय्का हृति छ्ग तःगोयाना दुने गोप्यं सोथना दो चिनाति । थथ्ये जुजुं धाःथ्यें माधिकर्मिनं लड् दय्का थिकयाना बिल । न्यास राजकुमारपिं सःता धाल । हे कुमारपिं ! छिपिं फुकसिन द्वचिनातगु लड् ह्यति छ्ग मात्रकया जिगुथासे वया फेतुना न ।

थथ्ये जक धायुवं कुमारपिं सकलें हताय्चाया वना ह्यति छ्ग लड्कया वय्त्यंबले कुशकुमार लिपा वना किजापिन्त जवनं खवनं घ्वाना दुने गोप्यं तयातगु तःगोगु लड् कया तिगा न्हुया ब्वाँवया अवुया न्ह्योने ह्लापालाक थ्यंका फेतुना अबुया ख्वास्वया मुसुमुसुं ह्निला लड्खगु ह्लाते तया जवं बाकु थला नेन्है अबु धया नल ।

म्येपिं कुमारपिं फुक लिपा वया छचालं च्वना क्वच्छुना वांवां न्याना नल । थ्व परिक्षा स्वया अबुम्हं चिन्तनायात अवश्यनं थ्व बिरूपकुश जिमयम्हहे राजा जुइगु लक्षण दु । जिगु न्ह्योने च्वना थन सभाय् सिंह धुं थ्यें निर्भय जुइका जितसोया ह्निला न्यना नया क्यन तस्सकं बांलागु खः । मेयेपिंगु धंग क्वच्छुना माकया तालं वांन्याना नल सभास च्वना थथ्ये नगु शोभामदु ।

जुजुया हानं परिक्षायात प्यन्हु खुन्हु प्रातः समये क्यबस सकलेंवना कुमारपिं फुकसता धाल । हे कुमारपिं ! थन नयगु थौं क्षीर भोजन थिकजुया च्वंगु दु धया पात्रे क्षीर पूर्णयाना सकसितं बिल कया सकसियां ऊोलाक च्वना नल । कुशकुमार लिपावल थ्वयातनं बिल । कया भिक्षु संन्यासि जोगीथ्यें जि त्यागी मखु पात्रेतय नेत धया छथ्ये अलग वना तःफागु लोंहंते फुकं क्षीर पोंका नल । । थथ्ये नया च्वंगु खना जुजुया मतो कोतुक आश्चर्य चाया, गुरूपिंके न्यन । थ्व कुमारपिं मध्ये

लिपा सुराजा जुइगु लक्षण दु । मुख्यह्म गुरूं बिन्तियात । भो नृप ! क्षमा याय्‌मा, रूपया खं मखु गुण ज्ञान बुद्धि चतुर, बल बीर्य पराक्रम धाइ ऋद्धि राजलक्षणया चिह्न फुकेसनं बांलागु स्वभाब बिचारयाय्‌ धुन हानं ज्येष्ठह्मनं खः कूशकुमार निश्चयनं लिपा राजा जुइ ।

थुगु प्रकारं गुरूं धागु न्यना थमनं परिक्षायाय्‌ धुंकूगु खः मनस संदेह जुइका जि मयह्म थ्व पिशाचकूश राजा जुइवं सकसिनं खँ ह्लाइ आः छुयाय्‌गु जिगु कर्मनं धिकार धया मन उदास जुया (गरख्येसे चवंका) तंपिकया थथ्ये बिचारयात ।

गुप्तयाना झिखुग सुबर्णया घट दय्‌के बिया नवरत्नादि (हेरा मोति) लुंदां जाय्‌क सोथना झिखुगु थासे भूमीसथुना ताम्रपात्रे श्लोक प्यपु थमं रचनायाना किका (४९९) प्यसव गुइ गुह्म राजकुमारपिन्त अबुं सिलपा बिया । थ्व धन बिरूप कुमारयात मदु (मथ्या) धका देका अन्दोल चित्तयाना चवन ।

आपालं स्त्रीपिं कार्य्यपिंदया अनेक तालया मिसाखँ रानीपिंगु स्त्रीजाल, हानं कुमारपिंगु बिभिन्न तालया बहुबार्ता (आपाखँ) गृहकुटुंबयागु चुमकं साला तःक्यना चवं गुलि इक्षांकूश जुजु कुलया थिति जूसानं तपोबन वने मफुत ।

हानं थकालि जूसानं बिरूप जुया मयोह्म काय्‌नं राज्ययाइ धैगु छगुतःधंगु संदेह याना छें त्यागयाय्‌त थाकुल । बांमलाह्म जुया कन्या सुनानं मब्यु धैगु तोह तया कूश कुमार यात तोता म्येपिं फुक कुमार पिन्त हतासनं बिबाह कर्म सिधेकल ।

वखत स्वया ब्रत तथा दानपुण्य याना चवन, संसार या प्रकृति म्वाय्‌गु आयुः फुत । बज्र मलसमानगु अदृश्य (खंके मफुम्ह) काल प्रवेश जुया चीहाकगु रोगं थिया इक्षांकूश जुजु त्रिरत्न करूणामय नाम कया यमलोक भ्रमण जुया स्वर्गवास जुल ।

गृहस्थि कुल धर्मानुसारं छुतकयाय्‌ मागु खः प्रथम बिबाहिता स्त्री अलिन्दा रानी या गर्भ जन्म जूम्ह कूश कुमारं अबुयात अग्नि संस्कार याना क्रिया सिधेकल । थन तक इक्षांकूश जुजुया खँ सिधल । ० ।

नम आर्या बलोकितेश्वर करूणामयाय

आर्याबलोकेश्वर करूणामययात नमस्कार। ।थनंलि इन्द्रकूश कुमार प्रमूखं न्यासल (५००) कुमारपिनि च्यान्हु फ्रिन्हु दस्येंलि ह्लाति म्हाति राजाजुइगु बिषये अहंकारयाना कलह पिकया च्वन। रानीपिनि नं कलह जुल। गुम्हसिगु छें स्त्रीपि अथबा कार्यपि आपालं दया च्वनि उम्हसिया चिता सुख दइमखु। अबु मबुस्येंलि गृह कलह जुल।

अबुम्हसिनं दातिम्ह काय् इन्द्रकूश यात प्यपु श्लोकयागु महत्व बोना ताम्रपत्र या खसंक्षिप्त छुं कनावंगु दुसानं बांलाक ब्यक्तयाय् मफु म्येंपि सुनानं मस्यु मंत्री छम्ह सियानं यथार्थ सीके मफु। गृहपरिबार प्रजापिनि सुराजा जुइगु धका मती चिन्तना याना धाल।

भो गुरू पुरोहित मंत्रीपि! आः फ्रिगु देशे राजासुजुइगु बिरोध मयास्ये शान्ति रूपं धर्मे लोयक राजा स्थापनयाना प्रजापिसं न्यायनीति ज्यायात धायके मा। अलीन्वा रानी मंत्री गुरूपिस उत्तर बिल थिकधाल सकलें च्वना सह्लायाय् धया न्यास रानी तथा राज कुमारपि गुरू पुरोहित मत्रीपि मुना सह्लायात।

ह्लापा राजगुरू खँ न्यंकल, म्हाति म्हाति नाय जुया खँ ह्लाय् मते। नीतिस धयातगु दु।

स्त्रीनायके नवस्तव्यं नबसेत् बाल नायके।

। अनायके नबस्तब्यं नवसेत् बहु नायके।

तःतः धंगु ज्याय्– नायमन्त धासा ज्या स्यनि, आपानाय दत धासानं ज्या स्यनि, मिसा नायगु ज्यानं थिक जुइ मखु मचानाय थाय्नं ज्या थिक जुइ मखु स्यनि। । वथ्यें त्वापु कलहगु छेंनंस्यनि, बिद्वांन् पिगु सत्य बचन यात आदर मतल धासा व बिद्वांन् उगु थासे लिपा पला तवइ मखुः भो रानीपि राजकुमार पि! न्यना बिज्याहुं– देशे नाय जुजु खः दाजु किजापि मिले जुइमा सुनानं व्याय् फइमखु थःथः हे बिरोध जुइवं शत्रु ह्लिना च्वनि, थपिनं गति लाइमखु।

मुख्यगु खँ ह्लाय् आ फ्रिगुदेशे जुजु माल सु यायगु धासा न्यना बिज्याहुं। छलपोल पिनि स्वामी इक्षांकूश जुजुं गोप्ययाना थकुगु फ्विगु(१६) घटस रत्न तया सोथना थकल थुकियागु प्रमाण सीकेत श्लोक प्यपु (४) थमं रचनायाना ताम्र पत्रे चोका राजगृहे दुने तानातगु दु। थुकियागु अर्थ याना रत्नघट (धन घः १६) मुनां लुइकेफइ उम्ह यात राजा यायगु धकासंकित याना वंगु दु।

थथ्ये यागु छाय् धासा आपालं कार्यपि दया च्वं गुलि खः। कलह यायगु योग्य मजु सोया बिज्याहुं धया गुरू मंत्रीपिसं राजकुमार पिन्त क्यना बिल। खनेवं इन्द्र कूश कुमारं राजा जिहे जुइगु धका हर्षयाना बोना स्वत। म्येपि राज कुमार पिसनं बोना यथार्थ अर्थ सीके मफुः। थःथपिनि मती संदेह जुया आकुल जुइका च्वन।

अबुजुं थ्व ज्या यानावंगु थिकजु जित ज्याछिन धया हर्षयाना ख्वा चःकंका करूणा मय लुमंका माँ अलिन्दा महारानीया पालि भोःपुया जिनं मागु यत्न याय् छुं धन्दा काय् म्वा धका भरोसा बिया कुशकुमार लिपा ताम्र पत्र सोवल। । उगु बेलास जँ तिया प्रबचनयाना न्यंकल।

भो गुरू पुरोहित मंत्रीजु तथा सकल महारानी किजापिं! पुनः प्रजागणपिं! जिनं छगु खँ नों वाय् त्यना, थ्व ताम्र पत्रे च्वयातथ्ये सत्यतायाना ज्या यायमाल फुसा जिनं मागुयाय् मफुसा तोत्ये जि अबुया ज्या स्येंके मज्यु। जि छम्ह बिरूप जुया अबुया मय छ्याय् जिगु कर्मया फल खः। थ्वहे कारणे थथ्येयाना थकुगु खः।

ताम्रपत्रे च्वयातगु सोये त्यना रत्नघट (खानि) लुइकेफुसा राजा यायगु सत्यखत मखुला सकसिनं सत्य कबल याय् माल धया खँ सिधय् कल। ० । थुलि धागु खँ न्यना सकसिनं धाल सत्य ३ नं राजा यायगु खः। थुगु समये २८ बर्षया बइसे कूशकुमार आपालं हर्षजुइका हानं खँ न्यंकल जि थकालिम्ह कुमार खःसानं लिपा लाके। सुनां सुनां इच्छादु अर्थ सीका धनघः लुइका क्यना राजाजु सकसिनं सत्य बाचा याथ्यें जिनं याय् धया सत्य बाचायाना सकल यात चिन्त बोध यात।

अनंलि इन्द्रकूशं निस्यें ४९९ राजकुमार पिसं बिचारयाना श्लोक बोन यथार्थ अर्थ मसिया तोतल ।

लिपा कूशकुमार सिंह थ्यें च्वना सकलें छचालं मामाथाय् तया राजगृहया पूर्व पत्ति लुखाया दुने ताहाकगु लोहंया स्तंभ (थामे) गोप्ययाना ताम्र पत्रे अंकीतयाना तगु प्यपुश्लोक वोना क्यन ।

मूल

अत्ये निधि र्वहि श्चापि मध्येच निहितो निधिः ।
चतुर्णां राज शालायां चत्वारो निधयोऽ धसि ।१।

समुद्रे निधिरेकश्च निधिरेकश्च सागरे
योजने निधिरेकश्च निधिरेकश्च मोचने ।२।

यतश्चा स्तंगतो भानुस्तत्रापि निहितो निधिः ।
यत्र देवा महो यन्ते तत्रापि निहितो निधिः ।३।

कुमारा जनकेनैते निहितो निधियो भुबि ।
एतानि यो बिजानाति स एव नृपति र्भबेत् ।४।

थ्व श्लोकया यथार्थ अर्थयाना धनघः (१६) थाय् थासे भूमीतले सोथनातगु लिकया क्यन सोके बहगु ।

अन्त्ये निधिः धागु प्रमाण मूलगु राजद्वार (लुखाया) दुने तले छगदं धया सुबर्ण घटस मोतिरत्नं पूर्णयानातगु छग लुइका क्यन । १ ।

बहि श्चापि धागु प्रमाण वहे मूलगु लुखाया पिने केहि जवे पत्ति सुबर्ण घटस भिपुरत्नं पूर्णगु छग लुइका क्यन । २ ।

मध्येच निहितो निधिः धागु प्रमाण वहे मूलगु लुखाया दुने दथ्वी तयातगु सुबर्ण घटस माणिक रत्नं पूर्णगु छग लुइका क्यन । ३ ।

हानं चतुर्णा राजशालायां धागुया प्रमाण व चत्वारो निधयोऽधसि धागु प्रमाण या बिचारं समेत् राजा थ्वनीगु प्यंगु कोथाया तले प्यंगु थासे सुबर्णया घटस यथाक्रमं लुंदां वहदां सिजयादां गिण्डियादाँ (स्वासायागु द्रब्य) पूर्णयाना तगु प्यग प्यंथासं लुइका क्यन । ४ । थ्व प्यंग घट समेत्याना न्हेग घट जुल । ७ ।

पुनःसमुद्रे निधिरेकश्च धागु प्रमाण राजगृह्या लिउने क्यबे (भण्डाखाल) या दथ्वी पलेस्वां दुगु पुखु छगु तःधंगु दु । थ्वहे पुखुया दथ्वी लुइमा धैगुसीका सुवर्णया घटस अष्टधातु (च्याता) पूर्ण यानातगु लुइका क्यन । ८ ।

निधिरेकश्च सागरे धागुया प्रमाण सीका जुजुया स्नानयाइगु तूंया क्वे तयातगु सुवर्ण घटस पारू (पाह्ला) पूर्णगु छग लुइका क्यन । ९ ।

हानं योजने निधिरेकश्च धागु या प्रमाण जुजुया स्त्रीगणपि नाप क्यबे चाहुलीबले आराम याइगु थासेनं दै धैगु सीका सुबर्णघटस ह्य धातु पूर्ण यानातगु लुइका क्यन । १० ।

थथ्येहे हानं निधिरेकश्च मोचने धागु प्रमाण क्यवेनातुं म्येगु थासे स्त्रीगणपि नाप जुजु भ्रमणयाना आराम जुइबले नइगु अथवा त्वनीगु थासेनं सुबर्णया घटस लुंदाँ वहदाँ निता पूर्ण यानातगु छग लुइका क्यन । ११ ।

पुनः यतश्चा स्तंगतो भानुः धागु प्रमाण (बृक्षाग्रे निधिरे कश्च) धका थमं टीका रचनायाना सीका काल, राजाया ज्येष्ठोह्म स्त्री अलीन्दा रानीनाप शयन जुइगु कोथाया क्वे केहि भतीचा उथ्ये सूर्यया तेजं वइगु बंगलसिमा छमादु अनहे नापं न्ह्योने पत्ति सुबर्ण घटस हेरारत्नं पूर्णयानातगु छग लुइका क्यन ।१२।

पुनर्वार – तत्रापि निहितो निधिः धागु प्रमाण (शिलाग्रे निधि रेबच) धका थमं टीका रचनायाना सीकल । वहे बंगलसिमाया क्वसं तःफागु लोंहं छगनं दु स्नान धुंका उगु लोंहतय् च्वना दानयाइगु थाय्खः । थ्वया क्वे सुबर्ण घटस नवरत्नं पूर्णगु छग लुइका क्यन ।१३। यत्र देबामहीयन्ते धागु प्रमाण (यत्र उदेति चन्द्रांश) धका थमं टीका रचनायाना सीकल । गनजा क्यबे चन्द्रमाया अंश शीतलगु आनन्द रूप इक्षांकूश जुजु

जन्मजूगु स्थान तुमा बुया च्वंगु थासेनं दै धया सोबले सुवर्णया घटस पद्मराग रत्नं पूर्णगु छ्ग लुइका क्यन ।१४।

पुनः तत्रापि निहितो निधिः धागु प्रमाण, (भानु रस्तंगते सति धका थमं सीका टीका रचनायाना धाल । तपोबन वनेमफुगुलि सूर्यबिनावनोथ्यें राजगृहे नातुं जुगु मृत्यु जुल – मृत्यु जुइबले तइगु थाय् थमं ह्लापाहे देकातल । उगु थासेनं अवश्य दै धया सोबले सुवर्ण घटस नीलरत्नं पूर्णगु छ्ग लुइकल ।१५।

तत्रापि निहितो निधिः धागु प्रमाण निक च्वत (द्वहरेयात) धका सीका, सन्तानया निमित्त करूणामय लुमंका व्रतयागु शुद्धगु थाय् भूमीस तलेनं दइ धया स्वत । अन सुबर्ण घटस पंचरत्नं पूर्णगु छ्ग लुइकल ।१६। ० ।

केवल कुमारा जनकेनैतेया प्रमाण थथ्ये सीके, एते कुमाराः जनकेन – थुपिंफुक कुमारपिनि अबुजुं सोथनावंगु धनघः (रत्नया खानि १६) एतानि यो बिजानातिया प्रमाण, थुजागु फुकं सुराजकुमारं सीकि, स एव नृपति र्भवेत्, धागु प्रमाण थ्वइत राजायायूगु अर्थात् वहे राजाजुइ धागु खः ।

थ्व प्रमाण बमोजिं ज्यायाना क्यनेफुह्म जुया कूशकुमारयात सकसिनं धंन्य प्रशंसा याना थ्व समान बीरह्म छ्गु देशे म्येपिंमदु धया स्वांमालानं कोखाय्का स्वागतयात । अलिन्दा महारानीनं पुत्रयात बीरह्म कूशकुमार जिकाय् धया स्वां सोपास होला शिरे ह्लाःतया आशीर्बाद बिया मंगलया ज्या यात ।

गुरू पुरोहित मंत्री तथा प्रजापिसंनं धंन्य २ ताम्रपत्रे च्वयातगु गंभीर श्लोकया यथार्थ अर्थयाना १६ धनघः लुइका क्यन । त्रिरूप जूसानं ज्ञानगुण बांला शास्त्रं पूर्णह्म कूशकुमार बीरह्मखः । थनिंनिस्यें बीरकूश नाम जुल धया चाहुला स्वां देछाया स्वागतयात ।

म्येपिं राजकुमार तथा रानीपिं सकलें (४९९) ख्वाः खिउँका क्वछुना नुग मछिंका च्वन । बीरकूश राजकुमारं बिचारयात, थुमि नुगः दाहजुल धका सीका करूणा

चितं सकलयात स:ता धाल । भो बैंमातृगण रानीपिं पुनः किजा राजकुमारपिं! छिमि नुगमछिके म्वा: । कन्हे सुथह्लापां प्रथम प्रहरे भिंगु शुभ बेलादु- उगु बेलास स्नान धुंका शुचिवस्त्रं पुना सिंहासने न्ह्यापालाक सुच्वनेफइ वहे राजा जुइ ।

थ्वखँ न्यना रानी राजकुमार पिनि सकलया ख्वा: चकंका असल ज्युज्यु धया खुसिजुइका कन्हे तिनि राजा जुइगु निर्णय यात दाजुं धागु थिकजु धया इलेनया थ:थ:गु कोथासवना ह्यांति ह्यांति ह्लापालाक दना वना सिंहासने जिच्वना राजा जुइगु धका स्त्रीनाप रसयाना ले:ताया च्वन । थ:थ:पिनि मांपिं वया सागु नका न्ह्यिला कन्हे ह्लापानंदना राजा जुइमा धा वल । जि न्ह्यापालाके वयां जिन्ह्यापा लाके धया थ:थ:पिनि मां पिन्त चित्त बुझेयाना न्ह्यिला खँ ह्लाना लिपा थ:थ:गु कोथास च्वना सकलें द्यन ।

गुरू मंत्री पिनिनं छाय्‌थथ्ये धागु धका मती चिन्तनायाना बिदा कया छें वन । अलिन्दा रानीया नुग: मछिका च्वंगु खना काय्‌नं बिन्तियात । भो माता! छपिसं छाय् धन्दा कयागु! अडुया जि बिरूपजुया मयगु कारणं इन्द्रकूश यात राजायाय्‌गु ग्वसा जूगुलि थथ्ये याना थकुगु ख: । जिनं व ज्या सिद्धयाय् धुन कन्हे भिंगु बेलास सुथ ह्लापां जि राजाजुइत किजापिन्त चित्त बुझेयाय् धुन । जि न्ह्यापालाका राजा जुइगु अवश्यख: मांनं सोया बिज्याहुं । धया करूणामय नामकया मां याततं नाम काय्‌का थ:गु कोंथास च्वना बिबाह सिमधनिगुलि सुलिस्ये खँ ह्लाय्‌गुनंमदुगु जुया छुं रांखा मतस्ये कोथास लिधु: थिधु:जुया च्वन । मांया थ:गु कोथास च्वना जिपुत्र कन्हे सुथे राजाजुइका बिज्याहुं धका मतीतया षडक्षरि मंत्र बोना मद्यंस्ये जापयाना च्वन ।

म्येपिं राजकुमारपिनि कोथास च्वना ह्यांति ह्यांति स्त्रीनाप ख्याखँह्लाना न्ह्यिला कन्हे ह्लापां दने मफै धका धन्दाकया द्यन थ:पिनं स्त्रीपिनं जागृत स्वप्न (स्याकन्ह्यो वगुलि) सुथेजुलनं न्ह्यलंमचाया दनावय् मफुत । मां पिनं अथ्येहे ह्लोवयका च्वन ।

बीरकूश कुमार मद्यंह्य जुया प्रातः समय प्रथम प्रहरजुल धका सोका स्नान धुंका शुचि बस्त्रंपुना षडक्षरि मंत्रबोना जापयाना च्वंह्य मांया कोथास वना तुति भो: पुया मागु खँ ह्लाना कुलया राज सिंहासने च्वना राजमकुट पुया आनन्दं फेतुना

च्वन ।   । सूर्यं उदय जुस्येलि राजकुमारपिनि सकसियां न्ह्यलंचाल हतासनं दना स्नान धुंका शुचि बस्त्रंपुना सिहासने च्वनेत वंबले दाजु बीरकूश कुमार च्वना च्वंगु खना मनस दुःख ताया थःत थम धिकारयाना न्ह्योवगुलि लिपालात छुयाय् स्वैगुनं दोषमखुः थःथः पिगुहे दोष धया मन खुसुक च्वंका गरूडया न्ह्योने नाग च्वनीथ्यें भुगुलुं च्वना च्वन ।

रानोपिनं ह्मति ह्मति कार्यपि सिंहासने च्वनाला धका न्यासिचागु पह्याना हतायचाया सोवल कार्यपि फुकं सिमां कुतुंवह्म माक च्वने थ्यें च्वना च्वंगु खना थःपिनं सकलें ख्वाः खिउंका च्वन ।

बीरकूश कुमार स्वयं राजमकुटं पुया सिहासने क्वातुक फेतुना च्वंगु खना भौया न्ह्योने छुं थ्यें जुइका रानीपि सकलें तोजक थःथःगु थासे वन । अलिन्दा रानी सोवल थः पुत्र सिहासने च्वना राज मकुटं पुया सिंहथ्यें निर्भय च्वना च्वंगु खना पुत्रया शिरे ह्लातया आशोर्बाद बिया स्वां ताय् होला मंगलयात ।

गुरू पुरोहितपि सतके छोत थ्यंकवल प्रणामयाना खुसिजुया राज्याभिष्येकया ज्या क्यना प्रजागणपिन्त देशे सकभनं थनिनिस्यें क्रीगु देशे बीरकूश महाराज जुल धका खँ न्यंका उत्सवयात । बहनी राजगृहे न्यंकनं मत च्याका भिगु कार्ययाना क्यन ।   । किजापिन्त रानीपि सकलयातनं तथा गुरू पुरोहित मंत्री राजगृहे ज्या याइपि सकसितनं मान बिया खुसियात । स्वैतनं दुःख मब्यूस्ये राजनीति धर्म न्याय बिचार याना प्रतिपालयात । मां यात नित्य पालि भोः पुया मातृ भक्तिजुया सुखं राज्य भोग याना आनन्दं बासयाना च्वन ।

राजकुमारपि मध्ये दातिह्म किजा इन्द्रकूशयात थःया क्वसं च्वंगु पदबिया अनंक्वे च्वंपि किजापिन्तनं मामागु पद बिया ज्यायाका सन्तोषयात । किजापिसं दाजुयातनं शान्ति जुया जिमिगु अपराध छुं दुसा माफियाना बिज्याहुं धया थःथःगु कर्म भोग खः सुख दुःखया अनुभोग जुइगु धया बिन्तियाना स्नेह भावतथा मिलेजुया च्वन ।

प्रजापिसंनं रूप बांमलासानं ज्ञानगुण बांलाह्म क्या धारेखः थ्व समान पराक्रम

दुह्म क्वीगु देशे स्येँपि सुं दइमखु: धया बीरकूश महाराज धन्य २ धया च्वन । थथ्ये प्रशंसायागु शब्द मांह्मसिनं न्यना आपालंहर्ष जुइका धंन्य करूणामय सेवा भक्ति ब्रत यानागु पुण्यं जन्मजूह्म जि मतिनाह्म काय् थौं सकसिनं प्रशंसायाका राजानं जुया काल ।

जिनं अज्ञानं शीलयात द्रोहयानागु दोषं बिरूपह्म पुत्र बरदान बिल आः जिनं सिल द्रोहमयास्ये भक्तितया शील धरेयाना हानं थुगु ब्रतयाये धका अष्टमी पर्वकाले पूर्बबत् (ह्लापाथ्यें) उपोषध ब्रतयाना अमोघपाश करूणामय स्मरण तथा त्रिरत्न शरण क्रिया महायान चर्य धलंदना अष्टशील धारण रत्नमण्डल द्वहलपा अष्टांग प्रणाम षडक्षरी मंत्र धारणयाना च्वन ।

अनंलि बीरकूश राजायात राजाभिष्येकया मंगलोत्सव कार्य प्रजापिसं अनेक बाजा थाका नृत्य गीत याका मंगलगाथा बोंका तूर्य म्वाहालि पोंगा काहाँ पुइका, ब्राह्मणपिसं स्तोत्र बोंका संन्यासी भिक्षु बैराग्य त्यागी जोगी ब्रम्हचारि महात्मा साधु हानं कांपि धुसिजूपि बुढाबुढी बालक रोगी दारिद्र याचकपिन्त प्रशस्त जुइक नेगु त्वनेगु पुनेगु तोगु समेत दानयाना थाय् थासे सत देबालय तूं पुखु घाट हिति इत्यादि जीर्णोद्वारनं यात ।

अनंलि हानं बीरकूश जुजुं सिंहासने च्वना घोषणायात । । हेगुरू रानीपिं तथा राजकुमार किजापिं मंत्री प्रजागण सकल! थ्व कुल उपोषध ब्रत करूणामय भक्तिखः । सन्तान निर्बल थौं बहुसन्तानया बल जुल । जिनं लुइकागु १६ धनयः जि तापा आजु आजुअबुजु पिसं कमाय्याना वंगु धन खः । जि बैमातृ (चमाजु रानीपिं) राज कुमार किजापिं सकसिनं इनाका । मंत्री गुरू पुरोहित तथा प्रजापिन्तनं धर्मयाय्त त्यागचित्त सिलपाया रूपे बिया प्रजापिन्त सुखया । जितम्वाः जितमासा जिहेकमाय् याना दय्के । थथ्ये खँ न्यंका मांयात सेवायाना च्वन ।

छन्हु अलिन्दा रानीनं गुरूपिं सःता दुःख चिन्तनायाना खँ ह्लात । हे गुरूपिं जि पुत्रया रूप बांमलागुलिं अबुं भूतकूश प्रेतकूश पिशाचकूश धका बिबिध प्रकारं नाम

छुना निन्दायानातल। थ्व खँ सकसिनं सिया च्वंगु खः छुयाय् बिरूपपुत्रयात सुरूपह्म कन्या लुइकेत थाकुइ बिरूपह्म जूसानं बिबाह याय् मालि गनदइ सुनांबो बिचारयाना सो।

छु जतन यासा सुन्दरोह्म भौमचाचुलाइ जि काय् राजाजुइ धुंकल स्त्री मदुनि। अबुया मयह्म काय् जुया बास्तामया क्वकालिपं कार्यपं फुकयात बिबाह सिधय्का वन याकनं बीरकूशराजा जिपुत्र यात बिबाह याय्गु बिषये कोशीस या।

माँया नुगमछिना काय्यातनं धाल पुत्र छं दुःख ताय्मते बिबाह याय्त ध्यानति फुसा सुन्दरोम्ह चूलाके मफुसा बिरूपम्ह जूसानं छं येकि। सन्तानया निमित्ते छं अबुं बहुबिबाहयाना वन छंनं अथ्येया धयागु मखुः। गृहे शोभा दइगु सुपुत्र तः प्वागु मत तुल्यजुइ। गृह धागुहे स्त्री बिबाहयाय्गु पुत्रबिना छँ कुलस्थोर मजु। कुलया अर्थ पुरूषया स्त्री स्त्रीया पुरूष पूर्व जन्मया भावी कर्न खः चूलाना बिबाहया ज्या संपन्न जुइ थुकीयात सहज तंत्रयान धाइ थथ्ये जित गुरूं कना तगु दु।

पुत्रः प्रयोजना दारा पुत्रः पिण्ड प्रयोजनं।
हितं प्रयोजनं मित्रं धनं सर्व प्रयोजनम्।

नोतिशास्त्र खः कुलस्थोरया निमित्ते काय्मचामागुलि पत्नीमागु खः (स्त्री बिबाह) काय् मचा छुया निमित्ते धासा पिण्ड कार्यया प्रयोजनार्थे खः त्वाय् पाशा छुया निमित्ते धासा हित सुख दुःख या ज्याखँ प्रयोजने खः धन सपत्ति संपूर्ण ज्या सिद्ध याय्गु प्रयोजने जुइ।

नरस्य भूषणं ज्ञानं सुपुत्र कुल भूषणं।
बिद्याया भूषणं सिद्धिः पुमान् शक्तिच भूषणम्।

मनुष्यया तिसा ज्ञान, कुलया तिसा सुपुत्रम्ह काय्। बिद्याया तिसा सिद्धि, काय् मचा (मिजं) या तिसा शक्ती बिबाहयाय् मागु खः।

थुजागु ज्ञान छन्त कने मागु जामखु सीका च्वंम्ह खः। छन्त बिबाह याय्गु

बिषये खँ ह्लानागु ख सीकि सुनानं बिरूप धका कंन्या मबिल धासा बिरूपह्म जूसानं बिबाह् याना बीत्यना छं मय धाय् मते ।

माँनं धागु खँ न्यना काय्नं उत्तर बिल, माँया इष्टमित्र पिन्त धाइगु जिनं न्यनागु दु । बिरूप जूसानं गुण ज्ञानदुसा वहे बाँला स्वाबांलासानं ज्या खँ बांमलासा छुं प्रयोजन मदु । बराबर थथ्ये धाइगु माँया स्वभाव दु । काय्यात बिबाह् याना बीगु माँनं कुत्त यात जि जुजु जुयाच्वनाह्म सिनं बिरूप स्त्री बिबाह् याय्गु स्वयानं मयाय्गु हे असल जुइ । बिबाह् याय् मास्र्येलि गुण ज्ञान शील स्वभाव तथा रूपनं बांलाह्म हे स्त्री बिबाह् याय् मालि । किजापिनि कलापिं सुन्दरी पिंगु पुचले नं ल्वेकेमा ।

गुह्मजा बल बीर्य पराक्रम दुह्मसिनं रूप स्वइ मखु गुण ज्ञान सोइ । केबल छ बिरूप यात कंन्या दान बीमखु धासा खुसियाना काय् । क्षत्रि जाति सुरानं जुइफुः संग्राम याय् मासानं जि मग्या । बीरकूश नामयात ल्वेक जिनं ज्यानंयाना क्यने धया माँ यात सन्तोष यात । माँह्म खुसि जुया आशिर्बाद बिल पुत्र छंगु मनोरथ याकनं पूर्णजुइमा । मांनं आशिर्बाद ब्यूगु न्यना काय्नं खुसि जुया ह्लिला माँ यात पालि भोपुया ह्लिला च्वन । । छन्हु अलिन्दा रानीनं न्याम्ह ब्राम्हणपिं सता मंत्रीजु न्ह्योने तया धाल । मंत्री तथा पंच ब्राम्हणपिं जि पुत्र बीरकूश यात बिबाह् याय् माल कंन्या गनचुलाइ सोया वा ।

मंत्रीजुं तथाऽस्तु याना पंचब्राम्हणपिन्त मामागु बस्तु बिया कंन्या सोके छोत । जस सिलपानं दइगु धर्मनं ख धका लेः ताया देशान्तर म्येगुहे देशया राजा पिंगु राजगृहे वना राजा नाप लाना स्वस्ति मंगल आशिर्बाद बिया बिन्तियात ।

छपिनि पुत्री छह्म दु धागु खँ न्यना काशीदेशया जुजु बीरकूश शील्पशास्त्रं पूर्णम्ह बल बीर्यनं दुम्ह खः वया बिबाह् याय्गु कारणे जिपिं छपिन्त बिन्तियाके छोया हल निघादुसा कन्यादान याना बिज्याहुं ।

अनया जुजुं खँ न्यंकल जिमंपुत्री अप्सरा समानम्ह छम्ह दु राजायात धाके हसा बोधका मतीतया च्वनागुजा खः । बीरकूश राजाया खँ न्यनागु दु बिरूप जुया अबुम्ह

सिनं भूतकूश प्रेतकूश पिशाचकूश भूलूथ्या थ्यें च्वंम्ह धका अनेक नामयाना तम्ह यात कन्यादान यायगु मांम्हसिया जक मखु ह्मायपानं जिनं सन्तोष मजु गथ्ये बी सकसिनं धिकार धाइ तं चायमते म्ये थाय बिज्याहुं ।

थथ्ये धागु खं न्यना पंच ब्राम्हर्णपि म्येथाय वन अननं अथ्येहे धागुलि ह्मानं म्येथाय वन थ्यथाय तक वननं ज्या सफल मजु छम्वा म्हुतुं धायथ्यें बिरूपयात गथ्ये बीगु धया लिछोया हल । जस सितजा कायगु छहयेलात धिकार फोगु भाग्य धया पुनः मखिका लिहांवया राजगृहे मंत्रीजु पुनः अलिन्दा रानीयात बृत्तान्त खं कना ज्या असफल जुल धका बिन्तियात ।

थ्व खं न्यना महारानीं मंत्रीनाप सल्लायात छु यत्नयाय मालि धास्यंलि मंत्रीजुं बिन्तियात । थ्व खं राजायात कने म्वानि मती दुःखताइ सुनां धयाहल धकानं तंचाया युद्ध यायनं धायफुः । परया पुत्री मबिल धंगुखें तंचाया ल्वायगु बराया ज्या मखुः । छपिसं ह्लापाथ्यें करूणामय स्मरण त्रिरत्न शरणया भक्ति तथा ब्रतयाना निला स्वला गंभीर जुया बिज्याहुं ।

थथ्ये मंत्रीजुं धागु खं न्यना कायुयात पंच ब्राम्हर्णपिगु खँ मकंस्ये उपोषध ब्रत याना अर्घ्ययाय त्रुंका ननं प्रार्थना यात । भो लोकेश्वर ! जि पुत्रयात दिब्य सुन्दरीह्म कंन्या चूलायमा धया अर्घ्य बिया मण्डले भो पुया भक्तियात ।

अनंलि छुं लिपा ह्मानं पंच ब्राम्हर्णपि सता शुभदिने कंन्या मायके छोत । थुपिं भ्रमणयाना कंन्या सोजुल । छन्हु कंन्यकुब्ज देशे भद्रिकराजाया थासे थ्यंका राजा यात स्वस्ति मंगलयाना न्ह्योने च्वना बिन्तियात ।

भो महाराज! इनापयाय त्यना जिपिंवयागु कारणकने काशीदेशे इक्षांकूश जुजुया सुपुत्र बीरकूश जुजुखः बिबाह सिमधनि छपिंगु कुले सुपुत्री छम्ह दु धागुखँ न्यना जिमित धायके छोयाहल निधातया कंन्या दानयाना बिज्यासा अत्युत्तम जुइ । । बीरकूश जुजु चतुषष्ठी बिद्या चतुरंग बल १ सल किसि रथ २ नवरत्नादि धन ३ शस्त्रास्त्र ४ सैन्य इत्यादि संयुक्तया बल बीर्य पराक्रमनं दुताखः दयातया बिज्याय मालि ।

थथ्ये बिन्तियास्यें लि भद्रिकराजां ह्निला उत्तर बिल । हे पंच ब्राह्मणपिं! जि सकतायसं खुसिजु छगुलि संखा दु बीरकूश राजा बिरूप गुणज्ञान बल बीर्यदुह्मख अबु गुप्तयाना सोथना थकूगु १६ धन घः ताम्रपात्रे चोयातगु श्लोकया अर्थयाना घन घः फुकं लुइका क्यन सकसिनं धंन्य २ धका प्रशंसायात धागु खँ न्यनागु दु ।

आः थ्वहे राजायात कंन्या ब्यु धाय्केहल बीमखु धासानं तंचाया लिपा युद्धयाना त्याका जिगु देश सर्वस्व काय्फु । बोधासा बिरूप धाल जि पुत्री अप्सरातुल्य सुन्दरी स्त्री लक्षण शील स्वभाव नम्र मधुर बचन अतिनं शोभायमान लक्ष्मी समान जुया च्वंह्म ज्ञान गुण बिद्यानं दुह्म ख्वा खिउं धैगु गुबलेनं मदुह्म जि पुत्री सुदर्शना देबी याक म्ह्याय् खः ।

वसपोल छक थन बिज्याना जि पुत्रीयागु रूप सोवसा असल जुइ जि पुत्रीनं सोइ चित्तबुझे जुलकि बिलंब मयास्ये कंन्यादान याये थथ्ये न्यंका बिज्याहुं । थथ्ये धागु खँ न्यना मुख्यह्म ब्राह्मणजुं बिन्तियात । छपिसं धै बिज्यागु खँ खः जिपिंवना बिन्तियावने तर वसपोल थन बिज्याय् थाकुइ ।

छाय् धासा माह्मसिनं याक काय् जुया गनं बिदेशे मछो । हानं चमाजु पिनि काय्पिसं राजसिंहासने च्वनेगु गोसायाना च्वंगु दु । हानं थन बिज्याकेबले आपालं पाशा कर्मचारीत ल्युल्यु वइ छपिन्त दुःख जुइ थ्व खँ तोता बिज्याहुं धया नानाप्रकारं खँ थिकयाना चित्त बुझेयात ।

थुलि ब्राह्मणं धागुखँ न्यने धुस्येंलि चित्तबुझेजुया थः स्त्री स्वच्छारानीं पुत्री सुदर्शना मंत्री तथा म्ह्येपिनं मुंका खँ न्यंकल । बिबाह कर्म थःथःगु ह्लापायागु भोग चुलाइगु ख । पुत्री सुदर्शनाया भाग्य बःलात । अतिबीर्य पराक्रम दुह्म हानं चतुरंग बलं युक्तह्म चतुषष्ठी बिद्यां पारंगतह्म काशीदेशया राजा बोरकूश यात कंन्या दानब्यु धका धाय्के हल ज्या याय्त्यना सुनानं गनेमते जिनं पक्कायाना छोय् त्यना धावले सुनानं मज्यु मधा सकसिनं समर्थन यात ।

भद्रिकराजां पंच ब्राह्मण पिन्त थथ्ये धाल थ्व ज्या जिनंयाय्गुजुल गुबले भिगुदिन

ख विचारयाना जित याकनं खबरबोमा थ्व खँ न्यंकाब्यु । थुगु प्रकारं धागु बांलागु खँ न्यना पंचब्राह्मण पिसं आशीर्बाद बिया ज्वे दक्षिणा स्वां धौ दस्तुर मागु फल मूलादि लः ह्लाना बिदाकया लिहां वल ।

अलिन्दा रानी बीरकूश जुजु मंत्रीपिं दर्शनयाना कंन्यकुब्ज देशया राजाभद्रिकया पत्नी स्वच्छारानीया गर्भ जात जूह्म सुदर्शना देबी कंन्यादान– बिबाह जुइगु पक्का जुल मागु दस्तुर ग्वेनं बिया वय् धुन भिंगुदिन सोया गुबले कावेगु खबर याकनं हति धयाहल इत्यादि खँ फुकं कन ।

युगु खँ न्यना तय्थाय् हे मदेक खुसिजुया पंचब्राह्मणपिन्त जसबिल बस्त्र द्रब्य बिया भोजनयाका सन्तोष यात । बीरकूश जुजुं गुप्तयाना खँ न्यन– सुदर्शना देबीया रूप गथ्येचों सुन्दरीह्म खला मखुला जिजक बिरूप जुल कलानं बिरूप जुलकि शत्रुं लायबुइ धाथ्यँ खगु खँ कं जित हेके मते । जिपुत्रं धागु खँ थिकजु गथ्ये चों धका माँह्म सिनं न्यन ।

पंच ब्राह्मणपिसं बिन्तियात, भो महाराज तथा महारानी ! सुदर्शना देबी २४ बर्षदत धाल युवतीया उमेर दिब्य सुन्दरी अप्सरा तुल्य लक्ष्मी थ्यें चों हिसि दुगुलि भगवती देबी समान । छिगु राजगृहे थुजाह्म आखनं सह्म सुन्दरीह्म रानी म्येपिं दँ मखु । पराक्रम दुह्म छो राजाया पत्नी (महारानी) जुइह्म खः जिमिसं बांलाक सोयावय् धुन हेकागु मखु सत्यनं खः ।

दिन बेला समेत गुवले ख सूचना याकनं बोमाल धकाहल बिस्तारयाना बिज्याय् मते । थथ्ये धागु न्यना बीरकूश राजा इतिइति ह्लिला च्वन । माँह्मनं ह्लिला गुरू पुरोहित जोतिष मंत्री सःता धँ बिज्यात ।

भिंगु दिने स्वयम्बर सहित बिबाहया ज्या थिकयाय् माल । बीरकूश जुजु बिरूप अन वनेबले लज्जा जुइ वनेम्वाक जतनयाय् मालि निश्चित दिन धया छोयगुनं बिचार या । जोतीषं बिचारयात, माघ शुक्लया पंचमी (श्रीपंचमी) बृहस्पतिबार रेबती नक्षत्र या बिन उत्तमजु धया पत्र च्वया लःह्लात । गुरूपिसंनं थ्वहे पत्र क्यना चित्तदुके याना

वा धया पंच ब्राह्मपिं छोत । तथाऽस्तु यानावपिं अन थ्यस्येंलि स्वस्तियाना भद्रक राजायात पत्र लःह्लाना बिन्तियात ।

भो महाराज ! पत्र बियाहगु दिने स्वयम्बर धुंका बिबाह कर्मनं सिधेकेगु – बीरकूश जुजुया राजसिंहासन तोत्ये मजिया च्वंगुलि राजशस्त्र मकुटनं बियाहइ उकीहे स्वयंबरयाना कंन्यादान सिधेकेगु । छाय् धासा राजमकुट तथा सिंहासन म्येपिं राजकुमार पिंसं लोभयाना च्वंगुलि थन बिज्याइमखु धयाहल ।

थ्व खँ न्यना भद्रक राजां समर्थनयात, अथ्ये जूसा आमकनया कुलानुसारं बिज्याहुं जिनं थिकयानातय् थथ्ये पत्र च याबिल । पंच ब्राह्मणपिंसं तथाऽस्तु धया प्रणामयाना थःगु देशे थ्यंका राजसभाय् न्ह्योने वना बियाहगु पत्र चढेयाना धयाहगु खँनं न्यंकल । बिबाह याइम्ह जुजु माँम्ह सकलें धन्य २ करूणामधया कृपाख बिरूप राजा वनेम्वाक ज्या सिद्ध जुइगु धया खुसि जुया च्वन ।

क्रमथ्यें दिन थ्यन मागु ज्वलंफुक तयारयाना गुरू पुरोहित मंत्री जोतीष राज कुमारपिं म्येपिंइष्टमित्रादि सकल सता थगु देशे दक्व बाजा थाका नृत्य गीत सहित मंगलपूजा नापं राजमकुट शस्त्र किसिम्हय् योग्यगु आसने तया, सल रथस मामापिं दर्जानुसारं च्वना देश परिक्रमयाना बीरकूश जुजुया बिबाहोत्सब लोगु ज्या याना यथाक्रमं जन्तवन ।

कंन्यकुब्ज देशे थ्यन राजगृहेनं बांलाका तल शुद्धगु थासे बिबाह मण्डप दय्का यज्ञ होमार्चन कलश पूजायाना अष्ट मंगल चिह्न ध्वजा पताकादि किंकिनी जाल पुष्प माला देबमूर्ति प्रतिमा थाय् थासे प्यना जलं पूर्णगु सुबर्णघट लुखापत्ति जवे खवे तया स्वां ताय् सिह्न धौ कौशेय बस्त्र (तास तिनिख्वा क्वेंचि) बस्त्र लोलोगु थासे तया तगु थासं वुकया दर्जास्वया आसनेतया मंगल बाजा थाका पुइका निख्येसनं उत्सबया ज्या आरंभ जुल ।

उगु शुभ बेलास भद्रकराजा स्वच्छारानो सहित नापं च्वना पुत्री सुदर्शना मात लोगु वसतिसां पुंका तीका स्वांमाला ज्वंका यज्ञमण्डप त्रिप्रदक्षिणा याका बीरकूश

जुजुया चिह्न राजमकुट तथा शस्त्र तयातगु थालेनं स्वचा चाहुइका स्वयम्बर या ज्या स्वांमालानं कोखाय् कल ।

अनंलि माँ अबु निह्मसिनं पुत्रीयागु ल्हाः ज्वना बीरकूश जुजु भांपायाना स्वयम्बर यानागु चिह्नस राजगुरू पुरोहित यागु बाक्य प्रमाणं कंन्या दानयाना सिधय् कल । । विद्वाँन् राजगुरू पुरोहितं बाक्ययागु थथ्ये उल्लेख दु ।

मूल

ऋदिबान् श्री बीरकूश नाम नृपहस्ते दंपती सहितेन पुत्री
सुदर्शना देबी कंन्यादानं संप्रददे । ० ।

अर्थ

पराक्रम श्री बीरकूश नाम जुजुया ल्हाते दंपती सहित जुया पुत्री सुदर्शना देबी कन्यादान यात । थुजागु शोभाखना देबतापिनि बिवाहथ्यें बांला धया अनचोंपिं सकलया लेः ताया मंगलोत्सबयाना धंन्य प्रशंसा बिया सकसिनं सोया च्वन ।

राजमकुट शस्त्र तयातगु आसने नापं सुदर्शनादेबी फेतुका माँ अबुपिसं कलशा भिष्येक सिह्न स्वां धौ सगं बिया ताय् फल स्वां अक्षत सहित फंलुना पुत्रीदानया क्वस बिया मंगलयात । गुरूपिसं थुगु प्रकारं आशीर्वाद बिल ।

मूल

श्री बीरकूश भूपपत्नी त्व मसि सुदर्शना महिषी ख्याता च
दीर्घायु निरोगी सुखं भ्वर्यानन्दं भूयात् ।

अर्थ

श्री बीरकूश जुजुया स्त्री छ जुल सुदर्शना महारानी थांनं निस्यें प्रख्यात जुया दीर्घायु निरोगी सुख ऐश्वर्य आनन्द सदानं जुइमा । ० ।

तथाऽस्तु धया सुदर्शना नुगमछिसानं ख्वाः चकंका गुरूपिन्त प्रणामयाना माँ अबुया पालि भोः पुया मंगलया ज्या सिधय् कल । सुवर्ण वहया वसा अनेक रत्नादि तिसा कौशेय बस्त्र (तास तिनिख्वा क्वेंचि) कोसनं पूर्ण जुइका राजगृह पित हया नाना बाद्य गीत नृत्य याका देशे देबालय भ्रमण सिन्धुर जात्रायाना माँ अबु मंत्री गुरू पुरोहित तथा म्येपिं सकसिनं लस्वका चिभाय भूमी धैगु थासे थ्यस्येंलि परस्पर आदर पूर्वकं थितिख्वा स्वया दोप च्याका कोमल बचनं बिचाखँ (स्नेह बार्ता) ह्लाना बिदा कया लसोवपिं सकलें राजगृहे लिहांवल ।

बीरकूश राजाया प्रमाण राजमकुट राजशस्त्र तयाहगु किसिह्मय् नापं सुदर्शना देबी तया जन्तवपिं सकलें मंगल बाजा थाका लिहांवया काशीदेशे राजगृहया क्वसं लुखास थ्यस्येंलि अलिन्दारानी पुरोहित मामापिं च्वना मंगलपूजा जवे खवे मत कलश सहितयाना संगं बिया राजगृहे दुतहया भण्डाखाल (क्यबे) बांलागु छें तय् यंकल ।

बीरकूश जुजु कसी च्वना मुसुमुसु ह्लिला सोया च्वन । सुदर्शनाया रूपखना अतिखुसि जुया हर्षयात । थनंलि सहज यान क्रिया स्त्री पुरूष निह्म नापं च्वना शिर थीका कलशाभिष्येक धुंका छ्गु थले निह्म दंपतीया सहभोजन बिधान रूपं उर्द्ध भाग स्वर्ग व पाताले च्वंपिन्त बिया निह्मसिया परस्पर अमृत भापा तोना मंगल बाक्य गुरूपिसं बोंका तंत्रयाना क्रिया सहभोजन याकेगु सह्लायात ।

अलिन्दारानी न्हिला धाल गुरूपिं थ्वज्या गृहस्थिधर्म बिधानरूपं यायमागु खः। पुरूष राजायाख्वा बिरूप, स्त्री सुदर्शनाया ख्वा बिव्यरूप सुन्दीह्मसिनं खनीबले मनस दुःख जुइका खोइ । अनेक जतनयाना अप्सरा तुल्यह्म भौमचाहय् धुन– थुगु क्रियास गुरूपिसं छुयाय् माल जतन जुक्तियाना बिज्याहुं ।

गुरूपिसं छुं धन्दामदु जिमिसं जतन याय्गुस्यु: धया भण्डाखाले (क्यवेसं) यज्ञशाला दयका माघ कृस्नयादशमी खुन्हु रात्रिस तृतीयप्रहरे शुभ वेलाय् बिवाह क्रिया यज्ञ होमार्चन आरंभयाना समागम प्रीति धैगुज्या दपती सहित कलशाभिष्येक निह्मसिगु शिर नापंतया (थीका) कलशया जलधारा हाय्केगु (होंकेगु) ज्या यात ।

मूल

ततो यज्ञ प्रदिप्तेऽसौ धूमै व्याप्तैः समन्ततः ।
प्रदोपे निस्प्रभे ध्वान्तेऽर्नभि लक्षित रूपके । इत्यादि ।

अर्थ

अनंलि उगु समये यज्ञशालास प्यागु सितया मिछोय्कल मिमच्याना कुंजक वय्का प्यंगुदिगसं च्वंगु मतस्याना मेथाय् च्वंगु मत चीप्वायाना खिउँस्ये च्वंका यज्ञस बांलाक मिमच्यागुलि ख्वा खंकेमफुत । उगु अवस्थाय् बीरकूश एकान्ते सिंहासने तया ख्वाखने मदय्क कुसां कुइका तल ।

थुगु इले सुदर्शना देबोया मिखास कुंवगुलिं मिखाकने मफेका ह्लाति गिलि गिलि याना खोबि वय्का लुमार (बस्त्रं) तोपुया च्वन । थुजाबले सुदर्शनायात यज्ञमण्डप प्रदक्षिणायाका बीरकूश राजायात हानं कंन्यादान बिल । अनंलि शिर नापं तया कलश जल हायेका होंकेगु बिधि सहभोजन समेतं याकनं सिधय्कल । भातया ख्वा मखंका बिल सुदर्शना थनायंका अलग तया मागु बिचार यात ।

बीरकूश जुजु तय्थाय् मदय्क खुसिजुया पंच ब्राह्मण ज्याय् च्वंपि गुरू पुरोहित मंत्री मामापिन्त सुबर्ण दक्षिणा अमूल्य रत्न बस्त्र इत्यादि सिलपा बिया सन्तोष यात । मांह्मसियानं बिरूप पुत्रयात सुन्दरि स्त्री भौमचा चूलागुलि खुसिजुइका देवयोग धंन्य भाग्य पूर्वजन्मया भावी ख धया भौमचा यात बिचार याना च्वन ।

लिपा मांह्मस्यें थथ्ये चिन्तनायात भातया ख्वा भौमचां खनीबले छु धाइगु जिनं छु खं ह्लायगु । छु जुइगु छु सोय् मालीतिनि छु धया भौमचायात चित्तबुझे याय्गु । थौंहे काय्या कोथाय् छोय् मागु खः । काय्यात खं न्यंका कोथाय् मत च्याकेगु ज्या याके मजिल धका जतन पिकाल । काय् यात ख्वखं स्यना चित्तबुझे याय् धुंका हानं बिचार याना च्वन । बीरकुशया कोथास् च्वना हर्षजुइका मनं खंह्लात । अहो हेदेव करूणामय ! थौंनि जि भाग्यमानि जुल अबुं जित राजा याकेमखूगु अनेक जतन याना यकल । जि मांनं अष्टमीब्रत यागु प्रभाबं करूणामयया सुदृष्टि खगुलि सिंहासने च्वना

राज्याभिष्येकनं कया सुन्दरीह्म पत्नीनं बिबाह याय् सिधल धका हर्ष याना याकचा मुसु मुसुं ह्निला च्वन ।

थुगु बेलास अलिन्दा रानीनं भौमचा थःगु कोथासयंका खँ ह्लात । हे सुदर्शना! छनं जुजुया पुत्रीखः भातनं जुजु छ महारानी जुल छगु खँ कने– छन छँया पुलांगु कुल थिति छगु दु छ दिक जुइ, जुइमते । जितनं जिमाजुं खँ न्यंका यात जिनं यानागु खः । छु धासा जिकाय्या कोथास अनेक प्रकारया ह्लापा जुया वंगु खँ च्वया बांलाका तगु जुया बहनी मतच्याका छनेमज्युगु थिति दु । छं मतीछुं संदेह काय्म्वाः धया चित्त बुझेयाना छनेगु ई जुस्येंलि भौमचायात ह्लाःज्वना काय्या कोथास तया मत छुता च्याकेमते धया मतस्याना थःगु कोथास वन ।

सुदर्शना खातास च्वना च्वन– बीरकूश काय्यात छोयाहल ह्निलाद्वाहां वया स्वोनापं च्वना निगु प्यंगु भिगु खँह्लाना थःथःगु इच्छा पूर्णयाना निह्म शयन जुल । सुथह्लापां बीरकूश दना छख्ये सुला च्वन । सुदर्शना लिपादना कोथां पिहांवल माजुवया थःगु कोथास यंका कोथास मतच्याका छनेमज्यूगु अनेक बाखँ कना हेका सन्तोषयाना नित्यकर्म सिधय्का इलेनया त्वना भौमचायात अमुल्यगु वस तिसा बिया पुंका तीका ब: धागुतक नका मानेयाना दिन भोगयाना च्वन ।

राजगृहेच्वंपिं म्येपिं सकलयातनं काय् बिरूप जुया निंत्ति कलायात ख्वा क्यनेमज्यूगु कारण भौमचां मती दुःख ताया थन मच्वंस्ये थःछें वनि मवइ धैगु निमित्त मामागु खँ बिया राजा बिरूपगु खँ गोप्य याका तल । सखीजनपिन्तनं धया खँ न्यंकल सुदर्शनायात कनेमते न्यन धासानं कनेमजु कन धासा कंह्मसिगु म्ये ध्यना सास्ति याय्गु धया ख्याना तल ।

खुला पुलावस्येंलि सुदर्शना रानीनं मती दुःख ताया एकान्तच्वना थथेः चिन्तना यात थः स्वामीखः भातया ख्वा थौंतकमखं ह्मस्युनि उजाह्म स्वामीनाप मत मच्या खिउँ कोथास च्वना अनेगु तालं ख्याखँ ह्लाना राजा रानी छनेगु छु थिति यानातगु । जि काय् थ्व धका माजुंनं मक्यं न्यंसा अनेगु तालं मचाहेकेथ्यें बाखं कना खँ तोपुया ह्योका नेगु ।

थ्व छगु हेतु अवश्यनं – अन्धकारयाना थः स्वामीनाप च्वनेमागुनं बांलागु थिति जुइला । दिनस थःगु कोथाय् च्वनेमदु माजुया कोथाय् जक च्वनेगु । रात्रिस दीप होनयाना अन्धकारं च्वनेमागु थ्व छु कारण जुइ धका मती आपालं तापयाना च्वन ।

सुथे तुति भोः पुइतनं मिखातीसिना गां ख्वा तोपुया भाजियाय् मागु । ह्मानं स्वामीयान बांलागु चित्र च्वयातगु तासयागु बस्त्रं ख्वा तोपुया भाजि याकोगु माजुनं न्ह्योने च्वंवडगु खँ ह्लाइ ख्वा उली धका । थुजागु थिति स्वयाछेंनं दैमखु न्यनेनं स्वेनं मनं । ह्मानं किजापिनि धासा ख्वा स्वेगु कोथास मतनं च्याकेगु फुकंज्यु दाजुह्म राजा ब्रह्मसिया जक थुजागु थिति छाय्यागु ह्मानं भातया ख्वा जि खनी धका कोथाय् रात्रिस मत च्याकेमब्यु खिउँबले सुथह्लापां भात दना कोथां पिहां वनीगु । कलानं स्वामीया ख्वा स्वामी स्त्रीया ख्वा स्वेमालि ह्मसोकि धका स्वयांमदुगु याइमखुगु रीति थिति याकातल गनं सुला सुला जिगु ख्वा सोइगुनं जुइफुः जिनं अथ्ये सुला ख्वासोय् धासा माजु अथवा सखीपिसं जित पलखहे मतोतु ।

स्वयम्बर याबलेनं मकुट राज शस्त्रस, थनहया होंकूबले मिखा कनेमजीक कु जकवेक यज्ञहोमयाना सिथेकल नापं च्वंह्म स्वामीया ख्वा छक स्वे धका तीजक गाउला बले मिखा कनेमजिया पालुया ख्वा गां तोपुइ माल ।

नीतिस धयातथ्यें, काँमयात न्हेकं वयनेगु, ख्वायह्म मनुयात न्ये ह्मजा ररनेगु, मूर्खयात धर्मया खँ कनेगु छुं शोभामदु थथ्यें स्त्रीजुया च्वना जिगु सुन्दरीगु शरीर स्वामीयात वयनेमदु ह्मानं स्वामीया रूपनं थथ्येच्वों धका मखंनि मक्यं सोय्मज्यु निह्म सियां यौवन युवतीया रूप शोभामदु ।

थथ्ये दुःख मतीतया बांलाकेगु ज्या मयास्ये खिउँख्वा याना च्वन । माजुह्म कोथास वया हेकल छाय् मती दुःख ताया ख्वा खिउँका च्वनागु थथ्ये धाय्वं भौमचां खोनि वय्कल । अनुमान सोका आदर तया ख्वाले पिया माजुं हेका धाल छाय् दुःख तायागु । भौमचां बिन्तियात, भो महारानी माजु थन छंपि माँ खः ।

जि स्वामीया ख्वाः स्वेमदु छुयेमदु स्वां खाय्मदुगु फल सोमदु प्याखँ न्यंमदु वाखँ लोकमदु जात्रा दुरू धौ घ्यः मदुगु भोजन धाथ्यें भातया ख्वा सोय् मदुगु छँ च्वना

ख्व शरीर बांलाकेगु छुं शोभामदु स्वामी थौंतक म्हमस्यूनि ख्वा मक्यंगुलि स्वामीया मुख दर्शन मदुगु थिति छँ कोथा जिगु शरीर बांलासानं जिगु भाग कर्म धिकार खः । ह्लेक स्वया बांलाकेगु शिरे स्वांछुइगु सिह्न तीगु बांलागु वस पुनेगु तिसां तीगु फुकं थनींनिस्यें तोतेगु जुल । जित थन बियाहगु खुलादय् धुंकल छक जिमाँ अबुया ख्वा सोय्गुनं लुमनावल धया नुगः मछिकल ।

भौमचाया तालस्वया माजुं चित्त बुझेयात । सुदर्शना भौमचा छ थनया महारानी जुजुया स्त्री खः । बिधवा मिसां खँ ह्लाय् थ्यें खँ ह्लात म्येपिसंस्यूसा छन्त धिकार बाइ । महारानी जुया धिकार धाय्का च्वनेमज्यु म्येपिन्त कोथास मत च्याकेगु मदु इत्यादि कोथाखँ नापंछनागु खँ ह्लाय् मज्यु अनेक तालं ख्याथाना च्वने दस्येंलि ख्वाहे स्वेमा धेंगु छुदु म्येपि भौमचात सखीपिसं थ्वखँ न्यन धासा मछामजूह्म मिसा खनि महारानी जुयानं उजानं उजागु खँ ह्लाय्गुला धया गिल्लायाइ ।

छँया शोभादय्क बाँलाका माजु भातयात सेवायाना भौमचा लसोवेका जुइमा । बचाछह्म मदुतले भातया ख्वा सोय्गु कोथास मत च्याका च्वनेगु थिति थन छँ ह्लापाँ निस्यें मदु । थथ्येहे जितनंयाना तल मचाछह्म दस्येंलि तिनि छं थाथ्यें यानातगु मयात । आः छनं बिस्तारं स्वामीया ख्वाखनि छुं धन्दा काय्म्वाः धया ह्लिला भौमचा लिस्ये ख्वाखँ ह्लाना चित्त बुझेयात ।

माजुया खँ न्यना ह्लापाथ्यें भौमचा जुया बांलाका मतंखँ ह्लाना जुल । छन्हु राजा रानीनिह्म रात्रिस शयन जूबले गुह्यचर्य रसमोह जुइका प्रथम बाक्य क्रिडा द्वितीय चुंबन क्रिडा तृतीय स्तन मर्दन क्रिडा चतुर्थ दन्तप्रहार क्रिडा पंचम आलींगन क्रिडा इत्यादि जुस्येंलि सुदर्शना स्त्रीनं बिन्तियात । भो स्वामी ! ह्लिंह्लि ह्लिला थ्यखंजक ह्लानानं छुयाय् ख्वाः सोय् मदु थौंजा मत च्याका ख्वाः स्वयां तोते ।

ख्याखँ ह्लाय्ज्यु ख्वा स्वयनेमज्यूगु कारण छु थिति । ख्वा ह्म म्येपंह्म पुनः ख्यामखंह्म भात ह्ममस्यूह्म धासानं ज्यु । म्येपिं मिसातजूसा उजाह्म भात धका गिल्लायाना कोथास नाप च्वनीमखु जिस्वफाह्म जुया धाधागु खँ न्यना च्वना थौं मतच्याका ख्वाक्यना बिज्याहुं ।

थथ्ये स्त्रीनं धास्येलि भातह्मसिनं खँ न्यंकल, अरे प्रियस्त्री! छंधागु खँ तथ्य बचनखः छन्त जिमानं धयातगु दु जिनंमाँया बचन पालनयाना च्वना, छं जिगुल्वा स्वेगु इच्छादुथ्यें जिन छंगु ख्वास्वेगु इच्छादु- थ्व फिगु कर्मभोग खः। हताय् चाय्मते इच्छापूर्ण अबश्यनं जुइ थ्व जि माँया बचनमदुगुलि खः धका छंसोकि धया बुफ्येयात ।

छन्हु रात्रिस हानं सुदर्शना देबी वहे खँ न्ह्यथना बिन्तियात । थौं तुति उसिउसि याना स्वामी सेवायात धका लेःताया मतच्याका ख्वा क्यना बिज्याहुं । सूर्ययात सुपाचं किना च्वंगु थ्यें स्वामीया ख्वा पत्नीनं स्वेमदुगु थिति थन छं जक खः । गनं म्येथाय् दइ मखु । मतिनाह्म स्त्री जिखसा मतच्याका रूपक्यना जिगुमन सन्तोष जुइकि मतिनाह्म स्त्री जि मखुसा छुयाय् ।

राजा रानीजुया च्वना, राजां रानीयागु रानींराजायागु रूपमखं मस्यु थुजागुलं चातायाय्गु ला, गनंमदुगु रीततोता दीप च्याका ख्वा सोय्माल मखुसा जिगुकर्म धिकार धया अनेक चिन्तनायाना खोल । भातह्मसिनं बिस्तारं खँ ह्लाना हेकल छ समान स्नेही प्रियस्त्री हानं म्येह्म जिमदु सोकि गुलि धाय्गु माँया बचन मदुतले थथ्ये जुइतिनि छं धागुखं जिनंइच्छादु मचा मदुतलेजक थथ्ये जुइगुखः जिमाँयानं थथ्येहे जूगुलि जितनं अर्थात् छन्तनं युगु रीतयागु खः छुं संदेह याय्मते। जिमाँया सन्तानमदया अष्टमीव्रत यास्यें लि दुह्म काय् छं जिगुखँ लंघनयाय्मते यात धासा पापंपुनि थथ्ये मानं धयातगु दु ।

न्ह्यागु ज्या याय्नासानं माँयाके भचनक्याजक याना च्वना धया मौनव्रतयाना छुं मधास्ये सुंक च्वन । थथ्ये स्वामी सुंक चोस्येंलि सुदर्शना कसुका तया थःगु इच्छा पूर्ण मजूगुलि म्येगु लासास भोसुला च्वन । थुखुन्हु रात्रि वस्येंलि ह्लापानंदना स्त्रीनं मखंक राजाकोथां पिहाँ वया माँय।कोथास वना पालि भोःपुया स्त्रीनं धागु खँ फुकं माँयात कन । माँनं काय्यात मागुखँ ह्लाना सन्तोषयात काय् खुसि जुया थगु ज्याय्वन ।

लिपा सुदर्शना वना वया मिखाय् खोबि वय्का माजुया कोथास वना तुति भोःपुइ धुंका बहेखँ न्यन खिउँ कोथास च्वनेमागु थिति म्येपि राजापिसं सिलधासा गुलिजक बांमलाक गिल्लायाइगु जुइ । थ्व थिति छु कारणं खः जित मह्यं कुस्ये धया बिज्याहुं ।

थन जि बिया हगु खुला पुलावन थौंतकनं भातया ख्वा मक्यं ह्यमस्यूनि जिगुमन त्वमकं ।

माजुह्य ह्निला धाल सुदर्शना छन्त ह्नापानं धाय् धुन जितनं जिमाजु ससअबुं थथ्ये यानातल जि छंथ्यें धाय् मछा छं सुथह्नापां त्रिरत्न नाम काय्गु तोता रात्रिस मत च्याका च्वनेगु स्वामीया ख्वा स्वय्गु खँह्नात थन छंया कुलंवगु थिति खः मचामवुतले जक थथ्ये जुइगु धाय् धुन छं लोमनला म्येंपि राजापिसं बीरकूश राजा या कला सुदर्शना रानीं लज्जा तोता खँ ह्नात । । मत च्याका भातया ख्वा सोया ख्वायाके मब्यु धका माजुया न्ह्योने च्वना खोइम्ह भौमचा धिकार मधाइला थ्वखँ सुनानं सीके मज्युनि स्वंतनं कनेमते धन्दा काय्नंम्वा गोप्ययाना च्वं छन्हु मौका वइतिनि ।

सदानं थथ्ये जुइगु मखु खोय्मते ख्वाः चकंका मागु ज्याया धया बुझेयात सुदर्शनाया मनसन्तोष मजु तथापि मामागु ज्यायाना च्वन देशे अथवा छँ गुजागु जागु कुलाचार थिति दयाच्वन । जिगु केबल भातयागु यौवती युबनया अवस्था रूप स्वय्मदु मचा मन्त धासा जन्मकाछि(मसीतलें)ख्वास्वे दैमखुगु थिति जुल । गुलिसियां बाजा वनीगु अवस्थाय् मचादुंपिनं दु जिनं अथ्येजूसा बुढा बुढी जुइबले तिनि ख्वास्वेगु कोथाय् मत च्याकेगु हानं ह्निने थःगु कोथाय् च्वनेदैगु जुइ । थुजागु असंभबया कुलाचार मानेयाय् मागु जिगु कर्मनं धिकार धया अनेक तर्कनायाना च्वन ।

छन्हु सखोंपिके गोप्ययाना न्यन छिमिसं राजा रानी जिमित मानेयाना च्वन जि खुसिजु । कौराजाया ख्वा एवं रूप गथ्येच्वं हाकुला तुयुला वांला वांमला गुजागु तालखः पराक्रम तेजदुला मदुला मह्य कुस्ये जितकंसा जि तस्सकं लेः ताइ सिलपा बी छक कं खिउँ कोथाय् च्वनेमागुलि छता जित दुःख मन जुया च्वन ।

खँ ह्लाइगु हानं ख्यायाइगु धासा आपालं हिसिदुगुलिं ख्वा सोय्गु इच्छा जुया च्वन । । रानीया थुखु बचन न्यना बिन्तियात, भो मालिक ! थुगु खँ कनेत थाकु तेज पराक्रम ज्ञान गुण सिद्धि यकोदु वसपोलया तंता आपालं दु यको मनुत वया च्वनीगुलि जिपिं न्ह्योने वनेमज्यु ख्वासोया खँ ह्लाय्गुनं गुबलेंमनंगुलिं राजाया रूप ख्वा बांलाक जिमिसनं धाय्थाकु थुलि धया क्यछुना ह्निला म्येगु थासे वन ।

न्यंसा सुनानं मकंस्येंलि छन्हु हानं माजुया कोथास च्वंबले वहे खं न्ह्यथना भातया रूप स्वासोय्गु बिन्तियात। भो महारानी माजु! जिनं मती आपालं अन्दोल जुइकाच्वना। स्वासीया रूप स्वा मखंगु ह्यमस्यूर्गुलि मन अथीर जुया उजिं जुइन छथाय् वना प्राण त्यागयाय् त्यना। लिपा पश्चात्ताप काय्मालि याकनं बचन बिया जिस्वामी म्हसीगु ज्या याय् माल धया स्वाखिउंका तमं धाल।

अलिन्दा रानीया मती गरख्येस्ये च्वंका ग्यागुंलि बिचारयाना खँ न्यंकल। भौमचा मन शान्तिया थनि प्यन्हु दर्शनशालास राजा सिंहासने तया क्यने सुबर्णया छत्रंकुया सिंहासने च्वनीबले बिना आदरं न्ह्योनेवना बिन्ति यावने मज्यु छनं राज पुत्रीख सीकि। । थुलि माजुं धाबले भौमचाया मनहताय्चागु छुथ्यें ध सा– नीति शास्त्रे धयातगु दु – चौकात कुंग (म्हिखाँ कुंग) पंछिया बहनी चन्दमा दर्शनयाय्गु, रोगीया बैद्यया स्वासाय्गु भक्ति जनपिनि इश्वर (दैब) दर्शन याय्गु युवती स्त्रीया पुरूषभजेयाय्गु, युबन पुरूषया स्त्रीनाप प्रीतियाय्गु, दारिद्रया तृप्तजुइकनेगु, त्वनेगु, पुनेगु, ब्यबहारे भुले जुस्हया भ्वेनेगु, निर्बुद्धिया कुठ्ठा खँ ल्हायगु बुद्धिमान्या काब्य दर्शनशास्त्र सोय्गु, ज्ञानि गुणिकया धर्न शास्त्र विचार याय्गु, बणिक जनया ब्यापादं त्याकेगु, गृद्धया सीम्हथागु मांस नय्गु हंसराजया पुखुलि म्हितेगु, बिद्वाँन् सद्गुरूया ज्ञानोपदेश बोगु, बिद्यार्थीया याकनं विद्यासेका उत्तीर्ण जुइगु, देवतापिनि अप्सरापि लिस्यें भुलेजुया ऐस भोगयाय्गु, दैत्यपिनि अभिमानयाना कामीजुइगु, मनुष्यपिनि स्वर्गवनेगु, महर्षि योगी तपधारिपिनि मोक्ष वनेगु हताय् चाइ। थ्वथ्यें सुदर्शना रानीया भात वीरकूश राजाया रूप एवं स्वासोय्गु हताय् चाल, प्यन्हु बिकेतनं प्यला फुकेगु थ्यें हताय् चाया च्वन।

थुजागु अवस्थाय् अलिन्दा रानीया मन अथीर जुइका राजगुरू पुरोहित मंत्रीपि मुना गुप्तरूपं सल्लायात। धार्मिक सुमति मंत्रीजुं बिन्तियात, भो महारानी! न्यना बिज्याहुं धर्मनं कर्मनं राजनीतिनं पुनः राजारानी निम्हसितनं लोगु मन सन्तोषनं जुइगु ज्या जिनंकने। । कनाथ्यें ज्यानं यासा असल जुइ धया मागु सल्ला सिधेका सकलें लेःताया प्यन्हु खुन्हु प्रातः समये गोप्यगु सल्लाथ्यें दर्शनशालास उच्चगु थासे सिंहासने बोरकूश राजा बिज्याका सुबर्णया राजछत्र थमंज्वना कुइका तल। न्ह्योने बालाम्ह दातिम्ह किजा इन्द्रकूश राजकुमार यात म्येगुहे (नकलिगु) राजमकुटं पुइका

फेतुका म्येपिं राजकुमार तथा सकलें छ्यालं च्वना चोंबले देवशोभातुल्य बांलाना च्वन ।

थुजागु इले अलिन्दा रानी व भौमचा सुदर्शना निम्ह नापं न्ह्योने कसि च्वना सोत हूंका छं स्वामी जिपुत्र बीरकूश राजा सुवर्णया राजाछत्रं कुइका च्वंम्ह खः बांलाक ताउांत बिचारयाना स्वया. म्हसोकी धया पतिचां क्यन । । थथ्यें माजु धागु खं न्यना सुदर्शना रानीया बिचार न्ह्योने दना च्वंम्ह सुन्दररूप इन्द्रकूश यात स्वामी निश्चितयाना मिखापति मयास्ये ताउांत स्वया मुसुहुं न्हिला धंन्य २ जिगु भाग्य सुन्दर रूपम्ह जित लोम्हहे पुरूष ख धकाअति हर्षजुइका सन्तोष जुल ।

उगु समये बीरकूश जुजुं दिब्यरूप सुन्दरीम्ह कला सुदर्शना खना लेःतायः मिखां भाउयाना न्हिला शिर लुकु लुकु संका सोया च्वन । अथ्येयाना सोगुलिं सुदर्शना या मती तंमोगुथ्यें जुइका माजुयात धाल । भो महारानी ! थनि जिगु मन सन्तोष जुल सुन्दर रूपम्ह स्वामींया ख्वा सोय्धुन जिगु भाग्य खः ।

लिउने च्वना कुसांकुइका च्वंम्हस्यें जितसोया मिखा पलिपतियाना इसरा बिया छ्योंसंका मिखांभाउयाना ककुताहायाना गनंमसोस्यें जितजक सोयाच्वन । थुजाम्ह ग्यानापु ख्वा बिरूप अघोर मूर्तिम्ह सिनं जि स्वामीयात कुसांकुइकेगु मलो । थ्वया माँ अबु सु गनचोंपिं थ्वया माँजा गर्भनापं अशुद्धम्ह खः छु यानावगु पापं थुजाम्ह हिंसि मदुम्ह सिनं मालिक राजाया पत्नी महारानी जित हेलायाइम्ह छिगु राजगृहे थ्वछम्ह तस्सकं हे मलो कन्हेनिस्यें दुकाय्गु योग्यमजु । छिगु सुन्दरगु राजगृह (छं) नापं बिशोभा । धिकार थ्वयागु रूप ख्वाखना जिगुमन ग्यास्यें वल थ्वजाम्ह सिनं जिभातजुजुयात कुशांकुइके मते मलो । म्येम्हहे बांलाम्हसिनं कुशां कुइकेगु ज्यायासा बांलाइ थ्वजा जित मन सन्तोषमजु ।

जुजुयानं छपिनिनं गथ्येयल जिजा मिखानं सोय्मय जुजुनापं थीक च्वना च्वन वहनी कोथास स्वामीयात धया थ्व बिरूपयात पितनेगु जिनं जतनयाय् मज्युला ।

भौमचां थथ्येखँ न्यंकूगुलिं मनस दुःख तासानं न्हिला धाल । भौमचा छ मस्यूनि

व बिरूप छत्रधारी फ्गिुदेशे प्रजापिन्त रक्षायाय्फुम्ह महाप्रज्ञावन्त चतुषष्ठी शास्त्रं पूर्णम्ह शत्रुपिन्त त्राहिबिया भय मदेकोम्ह नोचजाति मखु थ्वया माँ अबुनं क्षत्रिजाति राजाया कुल घरानिंपि खः ।

हिसि दुम्हजुया सकलया य दयाधारी बुद्धिगुण ज्ञान यश कीर्ति क्यना च्वंगुलिं फ्गिु देशे राज्यस्थीर जुया बांलाना च्वन सकल राजापिसं प्रशंसा यानातल थ्व तँ मोय्केमज्यु पराक्रमनं थकोदु म्येपिं राजकुमारपिन्त त्याकेफुम्ह छत्राः बांलाना छुयाय् – ज्ञान बुद्धि धर्म मदुम्हयात लोकं मानेयाइमखु । थ्व छत्र धारी रूप मदुसानं रत्नसमानं ज्या खँ बांलाम्ह खः मानेयानातय्गु योग्यजु । थ्वैत उपहासयाना पितनेगु खँ ल्हातकि छं भात तँ चाइ थ्व तँमोलकि अनेक बिघ्न जुइ । थुलिया कारणे छत्रधारीयाना मानेयाना तगु । छं सीका लिपा थ्यंकनं बिचारयाना च्वं ।

थ्व खँ न्वाल छं भातया ख्वाः स्वय्गु गातलाकि मगानि धास्येंलि हानं भौमचां धास स्वामी साक्षात् इन्द्र समानं बांलाह्म जुया ख्वा स्वेमगानि लिउने च्वंम्ह छत्र धारी छम्ह सोय्मय । जि स्वामी महाराजा बाँलाक म्हसिल सन्तोष जुल धया माजुनं भौमचानं कसीं क्वहां वया माजुयागु कोथास वना अनेगु तालं खँ ल्हान च्वन ।

रात्रि जुस्येंलि थःगु कोथाय वन भात द्वाहांवबले सुन्दर रूप मतीतया मत मदुसानं चित्त चंचलयानां स्वामीनाप प्रीति हर्षमानं रसक्रीडाया खँल्हाना लिपा भात यात विन्तियात ।भो स्वामी ! छीपिंगु रूप दिव्य सुन्दर इन्द्र तुल्य जिगु भाग्य खःसन्तोष जुइ धुन ।

कुसां कुइकोम्ह छम्ह छपिन्त तस्सकं मलो चन्द्रमायात राहुंज्वनीथ्यें बिशोभा जुल । थ्व बिरूप अघोर मूर्ति ध्यानपुस्ये च्वंम्ह बिसिद्धियात राजसभानापं बांमलाक सुबर्णया राजछत्र ज्वंकेगु ज्या तोता बिज्यहुं / लिपा जिमचा दइबले थनकोथास् छपिसं व बिरूप बोना बिज्याइ थ्व खना जि त्राहिमानं ग्याः / जिगु सहस्र बिन्ति दु थ्वयात वेम्वाल धया बिदाबिया छो /

थ्व खँ न्यना बोरकूश मनेदुःख ताया खछि सुंक च्वना धाल, हेप्रिये ! थ्व छत्रकारी

थना छ त्राहि जुइम्वा स्वैतनं छुं अन्याय याइह्म मखु थन छें थ्वयागु छुं अधिकार दु वय् म्वाल धकाबिदा बीत मांयाबचन मदेकं मज्यु । थ्वैत निन्दा याय् मते थ्व राज्यस ऐश्वर्य फुकं- थ्व छत्रधारी यागु जुया च्वन । बिरूप जुसानं जित यो मान तया च्वं दुःख ताय्मते धीरया । स्वामी थथ्ये धासानं सुदर्शनाया मन सन्तोषमजु तथापि न्ह्योवय्का रात्रिकतेयात ।

छन्हु बीरकूश जुजुया ह्निने सुन्दरीरूप स्त्रीया ख्वा सोय्गु इच्छाजुया मांयात बिन्तियात । भो जननि ! छुयाय् जिगु बिरूप क्यने मज्यूसानं सुदर्शनाया जौबन ह्निने छक सोय्गु इच्छा जुल छुयागु । थथ्ये धागु न्यना मांम्हसिनं पुत्रयागु अभिप्राय सीका न्हिला धाल । हेपुत्र ! न्हिने स्त्रीया ख्वा स्वय्गु तापात ख हताय् चाय्मते छंगु इच्छा जिनं पूर्ण जुइका बी । संसारे स्वयांमदुगु तालं ज्यायाय् माला च्वन ।

थौंन प्यन्हू छ न्हिने क्यबेवना छथाय् मखंक सुला च्वं, सखीपिं नापं सुदर्शना छोया हय् छं मनोरथ पूर्णया । मांया बचन न्यना सन्तोष जुया प्यन्हु खुन्हु क्यबेवना छथाय् सुलाच्वन । उगु बखतस बसन्त ऋतु जुया च्वन सुदर्शनाया मन चंचल जुया च्वंगु सीका माजुम्हसिनं न्हिला बचनबिल छें जक च्वनेगु म्हाइपुस्येच्वं खः क्यबे सखीपिं नापं छक चाहुला सोहुं शीतलगु फसं केका शरीर आनन्द जुइका वा ।

क्यबनाययातनं मागु खँ स्यना बांलाका तल । थुगु समये सुदर्शनादेबीसखीपिं-नापं क्यबे वना नस्वागु स्वां थोया नत्वना शिरे छुना ख्याखँह्लाना ह्निला ह्र्तिं म्ह्र्तिं स्वांछुना थाय् थासे उख्ये थुख्ये चाहुला पुखुली निर्मलगु लखं पूर्णजुया च्वंगु थासे वना ल त्वना सिमाक्वसं फेतुना सखीपिनाप ख्यायाना शिरेदाया कुचुकुचु नका इतिं इतिं ह्निला छ्यों ल्वाका पंखानं गाय्का शीतल जुइका लिपा सखीपिसं गाचो ज्वंका म्ये हाला प्याखंनं हुला सखीपिं नापं तेल कासा म्हितल । स्वां फल सहित जुया च्वंगु लतागृह (लहरा वना बांलाना च्वंगु) खना सुदर्शनारानीं अन द्वहां वना सुला च्वन ।

उगु थासे ह्लापां सुला च्वंम्ह बीरकूश जुजुं स्त्रीयागु जौबन सुन्दरी रूप खना कामरागं सहलप्ये मफया तीजक वया सुदर्शना थः स्त्रीयात घेः पुना चुपानया स्तनमर्दन

आलींगन मुद्रायाना दुने बांलाका तगु थासेयंका थःगु इच्छा पूर्णयाना तोता थः उगु थासेनं दुने वन ।

थुजागु बखतस रानीया ख्वा मन गरखेसे जुइका ग्याना हेदैब थौंजिगु शरीरफुत जिस्वामों सिलकि छु धाइगु । थ्व भयानक मूर्तिम्हस्यें जिनाप ख्यायागुलिं जिनं त्राहि जुया छुं धाय् मफुत । हेसखींपि ! जित थन मखुथ्येजुल धया तस्सकं हाला एकान्ते भोःसुला च्वन । सखीपिसं थुकियागु रहस्य सीका मालीक रानीयात घेः पुना थना पिनेहया ख्वालेपिया शरीरे वस्त्रह्लापाथ्यें बांलाका बिन्तियात । छपिं थनदुने बिज्यागुनं मखुं थन हानं बिरूप वइ नुः बिज्याहुं धया राजगृहे बोनाहया थःपि मागु थासे वन ।

सुदर्शनारानी माजुया कोथासवना बिन्तियात, भो महारानी ! थौं जित उद्यात ख्याक वनभूत धासानं ज्यूम्ह बिरूप मूर्ति वया घेःपुना दुने यंका वयागु मयोरथ कार्य सिधयका तोता हल सखीपिसं सोमवस्ये बिस्यूंवन । थ्वख्याक बिरूपयात ज्वनाहया सास्तियाना बिज्याहुं । जिगु म्हुतुप्वा तिना हाले मफेका तल, सुखथ्येंच्वना जिन महाला ।

माजुया भौमचायागु तालखना ह्लिलेपिया लियाबुक्ंयात । छंगुनाम जौबनरूप लक्षणयात लोयक भिगुज्या यागुख व बिरूपं घेःपुना ख्याबाइबले हालेमते सुंकच्वं थ्व खँ गोप्यया । कोथास भातयातनं कनेमते छन्हु थ्व बिरूप यात जिनं नाप लाना बुक्ंयाय् छंगु शरीर पबित्र जुल अपबित्रमजु जिगुखँ पालन याना च्वं धया बुक्ंयात ।

हानं छन्हु आम्रबन उद्यान(क्यब)स वना सोय्गु इच्छायाना सुदर्शना(भौमचा) माजुयाके बिदाकया सखींपि नापंसोवन । मांनं काय्यात छंगु इच्छाखः ह्लापाथ्यें छ स्त्रीया जौबन स्वय्गू मनदुसा सोहुं धया ह्लापालाक आम्रबने छोयातल बीरकूश जुजु मांया बचनन्यना आम्रबने वना छथाय् सुला च्वन ।

सखींपि नापं ख्याखँ ल्हाना न्हिला छचालं सोयाजुल पाकेजूगू अँखना छग निग खानानया छथाय् बिश्रामयाबले बांलागू कोथा समानं देकातगूथासे दुने वना सुदर्शना

रानी खछि आनन्दं च्वन । उगुइले अन सुलाच्वंम्ह जुजु तोजक वया थः स्त्री यात घेः पुना दुने यंका कुचूकुचूनका अनेगु तालं थःगू इच्छापूर्ण जुइका तोता थः न्हापायागू थासे वन । सुदर्शना प्याहां वया सखीपिन्त तमंक्यना धाल, छिपिं जित तोता बिस्यूं वने ज्युला । थन जित आम्रबनया ख्याक भूतथ्यें बिरूपम्ह वया सास्तियाना तोतावन। जि ग्याना छुं धायगुनं समर्थ मदया फुंफुं मोका च्वना ।

सखीपिसं बिन्ति यात भो मालिक ! जिपिनं ग्यानां बिस्यूवना खः छपिं धासा याकचा उख्ये थुख्ये जुया क्यबे दुने वना सोजुइगु बानिदु जिमिसं छुधाय् म्वाल नुः बिज्याहुं धया सखीपिं क्वछुना ह्निला बोनाहल थःथःपिगु थासेवन ।

सुदर्शनारानी माजुया कोथास वना थनथागु खँ नं कना च्वन । माजुम्ह काय्या इच्छा पूर्णयागु खँ न्यना मस्यूपहलं न्हापाथ्यें अनेगु तालं खँ ह्लाना बुझेयात ।

रात्रिस कोथाय् बीरकूश जुजुं स्त्रीयाके न्यन । अरे प्रिय स्त्री! ह्निने छ आम्रपाल क्यबे वना बले सुनां छ्युयात जित महेकुस्येकँ । स्वामी थथ्ये न्यस्येंलि सुदर्शना रानी मछाला छख्यें ग्यागुथ्यें जुइका खछिसुंक च्वना लिसाकन । भो स्वामी ! क्षमायाना जित रक्षाया छपिनि माँयात कंने धुन न्ह्यागुयासां छंगु शरीर पबित्र जुल धाइगु । जित घेःपुना कुचुकुचुनका व बिरूप ख्याक आम्रवनया भूतला सुखः हालेमफेक इसा थिसा याइगु ग्याना जि महाला कने योग्यगु खँ मखु सीका बिज्याहुं । । स्त्रीनं धागु खँ न्यना ह्निलि पिया जुजुं धँ बिज्यात, छ आम्रवने वना सागु अँ छ्ग निगः जितनं ज्वनावसा जिनं नयगु खः छंजक सागु अँ नया वल । । स्त्रीनं बिन्तियात छपिन्त अँ हय् धका अँ खावना बले व बिरूपं जिगु नुगले च्वंगु अँजकं खात जि याना हानं अँ खामवना । थ्व भयंकर मूर्तियात ज्वना हया कुनातय्गु ज्यायाना बिज्याहुं । भातह्म म्हुतुप्वा तिना ह्निला बिस्तारं खँ बुझेयाना च्वन ह्लापानंदना मखंक कोथां पिहांवया थःमागु ज्याय् वन । लिपा स्त्रीनं दना नित्यथ्यें ज्यायात ।

बच्छाला बैशाखमासबले हानं छन्हु उद्यानस सरोबर निर्मल जलं पूर्णगु पुखुलि छकनं सोवने धया माजुयाके बिदाकया सखीपिनापं सुदर्शनारानी सोवंबले मांह्म लेताया

काय्यात न्हापाथ्यें खँकना ह्लापालाक छोयातल । मांया बचनथ्यें बीरकूश जुजु वना छगु थासे वना आनन्दं सुलाच्वन ।

उगु समये सुदर्शनादेवी सखोंपिनापं बांलागु शोतल निर्मल लखंजागु पुखुलि सकसियां लँ तोता ह्मिता लुकुबिना सखोपिसं चाहुइका रानोदथ्वी च्वना जलक्रिडा वं वद्दत लखंछ्वाका थःपिनि यथ्येंसना ह्लाः ज्वना ह्मिता च्वन लिपामाजुं पलेस्वां छफो ज्वनावा धागु लुमंका पलेस्वांकाय् धका वंबले सखोपिसं सीका सकलें बिस्यूवना च्वन । । थुगु समयेनं सुलाच्वंह्म जुजुपिहां वया सुदर्शना घेःपुना गुप्तगु थासेयंका दर्शनक्रिडा न्हापाथ्यें थःगु मनोरथ पूर्णजुइका तोताहल थःमागु थासेतुं वन । सुदर्शनारानी लिहां वया ग्याका ह्मखाका सखोंपि नापं राजगृहे थ्यंका सखोंपि न्हिला थःथःगु थासे वन । रानी माजुया थासे वना पालि भोः पुया बिन्तियात ।

भो महारानी माजु ! थौंनं जित वहे जल पिशाच बिरूपमूर्तिह्म थ्याक वया घेः पुनायंका वयागु मनोरथ सिधेका तोताहल सखोंपि फुकं बिस्यू वनोगु जिगु बस्त्रनं बछि प्याना च्वन पलेस्वां थो वना जिगु पलेस्वां जकं थोयाकाल हानं वने ग्याना मवना थ्व थ्याक विरूपयात ज्वना हया सास्तियाना बिज्याहुं ।

भौमचा यागु खँ स्वभाव खना छु धाय्‌गु गुगु धाय्‌गु जुया छं भातयात नं कं मागु याय् धया बुझेयात । बहनी जुस्येंलि कोथाय् भातयात बिन्तियात । भो महापुरूष ! उद्यानस पुखुलो जलक्रीडा ह्मिना च्वना बलेनं जलभूत बिरूपं जित यंकायागु खँ कनेनं मछालापु । भयंकर मूर्ति पिन्त ज्वना हया दाया कुनातेगु याना बिज्याहुं ।

थथ्ये कलानं धागु न्यना भातह्मस्यें तोजक धाल । हे मतिना स्त्री ! आवंलि गनं वनेमते छन्तनं मांयातनं जितनं दुःख जुइगु खः जिनं बिचारयाय् धया अनेक ताल खँ ह्लाना सन्तोष जुइका द्यन सुथ ह्लापां दना क्वथां पिहां वया मागु थासे वन । लिपा बांलाक सुथे जुल न्ह्यलं चाय्‌का सुदर्शना दना वया नित्यथ्यें मागु थासे वना थगु ज्यायात ।

ह्रानं प्यन्हु दस्येँलि सुदर्शना देवीया मन अथोर जुया हस्तिशालास छक सो वनेत माजुयात बिन्तियाना हुं धाय्का सखीपिं पाशा बोनासोवन । माँम्हसिनं काय्यात मागु खँ बिया न्हापालाक छोयातल । किसिमागतेसं रानी सोवइगु सोका बांलाका तल ।

बीरकूश जुजु भेशधारि किसिमाग जुया मूलम्ह किसिगया च्वन । सुदर्शना अन थ्यस्येँलि किसियागु नाम न्यना सोत । भेशधारि किसिमागनं न्हिला किसिपिंगु नाम कन, हेरानीजु ! (१) थ्व किसिया नाम गजवर (२) थ्वया नाम स्तराज गज (३) थ्वया नाम समरगज (४) थ्वँगु नाम बीरगज (५) थ्वँगु नाम प्रमत्त गज (६) थ्वँगु नाम शान्तमतिगज (७) थ्वया नाम तरंगगज (८) थ्वँगु नाम जक राजगज । इत्यादि च्याम्ह किसि तेगु जक नाम कना मूलम्ह गजवर किसि थमं गया फुक किसि तेसं सलाम याका अनच्वपिं किसिमाग म्येपिं सकसिनं सलाम (प्रणाम) याका थमं मयास्ये मिखा जक पति पतियाना छचों संका च्वन ।

सुदर्शना लिहां वबले भेशधारी किसिमाग ल्युल्यु वया रानीयागु गाचो ज्वना साला किसियागु चर्ति (मदं) किका बिल । रानी तंचाया माजुया थासे थ्यंका बिन्ति यात । भो महारानी माजु ! हस्तिशालास वना किसिपिंगु नाम न्यना म्येपिं किसिनं सोया वय् धुन बांलाजु । अनजं गरखयेस्ये च्वंह्म बिरूप छह्मदु वखना जितेँपिहां वल अन सकसिनं जित मान्यतायाना सलाम (प्रणाम) यात व बिरूप किसिमाग छह्मसिनं जित मान्यता (सलाम तथा नमस्ते) मया । जिगु गाचो ज्वना साला किसियागु चर्ति किका बिल । न्ह्याथाय् वंसानं बिरूप छह्म छह्म खालिमजु उजापिंसं जित जक सहमया जिगु ख्वा सोया मिखा पतिपति जक याइगु हानं छचोंनं लुकु लुकु संका सोया ल्हिला गिजे याइगु जिनं वनादाय्मास्ति व । थुजापिं हिसि छख्ये लापिं उकिसनं बिरूप (बांमला) पि राजगृहया थासे बिशोभा जुइक छाय् तयातगु थुमित दण्डयाना पितना छोय्गु ज्या याकनंयाना बिज्याहुं ।

माजुह्मसिनं खँ थुइका धाल, भौमचा छं स्वामीयात कोथास च्वने बले कनाब्यु अले वं छुधाइ वंहे याइ अवश्य ।

माजुया खँ न्यना कोथास स्वामीयात बिन्तियात! भो स्वामी! छपिनि रानीजुया च्वना जि थौं हस्तिशालास वनावले किसिमाग छह्म बिरूपह्मसिनं जित गिजेयाना जिगु गाचोज्वना सालाकया किसिया चतिकिका बिल थ्वैत राजगृहं कन्हे पितना छोय्माल ।

रानीं थथ्ये धागु न्यना ह्लिला धाल, प्रिये! थ्व किसिमागथ्यें जापि च्याह्म मालाच्वन । थुपि आपालं पराक्रमी जुया शत्रुपिगु भय छुं हे वमखु वैइत मानेयाय्मा सह्‌या वं यानाझिगु राज्य थीर जुया च्वन भातं थथ्ये धास्येंलि कलाह्म सुंक च्वन ।

हानं छन्हु मन विकजुया माजुनाप खँह्लाना अश्वशालास सखीपि नापं सोवन । थुगु बखतेनं बोरकूशं मांयाके बचन कया ह्लापालाक वना मुख्यह्म सलगया सोया च्वन सुदर्शना रानीया सलतयातगु थासे सकभनं सोय् धुंका सलपिगु नाम न्यना खुसि जुइका सखीपि नापं ख्याखँ ह्लाना लिहां वल ।

लिउने तोजक वह्म वोरकूश गाचो ज्वना सालाकया सलया नालं किका बिल । लिफः सोवले बिरूप जुजुं मिखा पतिपतियाना छचोंसंका ह्लिला वयन । सुदर्शना रानीनं तंमोय्का बोबिल । हे घोर मूर्ति (स्वय्नापं ग्यानापु ख्वाह्म) छंगु जन्मनं धिकार धया लिहां वल । ० । अनंलि हानं राजाच्वनीगु राजसभास सोवन अननं ह्लापालाक वना सुखपालक नाम (बेर्याक) जुया म्येपिंनाप खँ ह्लाना च्वन ।उगु इले सकभनं सोया सखीपि नाप ख्याखँ ह्लाना न्हिला रानीयागु पह न्यासिचा स्वभाबयाना बह्म सुदर्शना रानीयात बिरूप जुजुं लिउने पाख्यें गाचो ज्वना साला तल ।

रानी लिफः सोवले बिरूपखन, वनथासे तक थुजापि घोररूप छह्म छह्मदु धया तमं बोबील । जुजं मिखा पतिपतियाना ह्लिला वयन, रानी क्रन् तंचाया धाल जित गिजेयाना हेला याइह्म जिगु गाचो ज्वना योयो थ्ये सनीह्म छ घोर मूर्तियात जिनंस्यु याय्‌गु धया यःगु कोथास वना दुःख ताया च्वन ।

रात्रि जुस्येंलि स्वामी द्वाहां वल सुंक चोना च्वंगुलि स्त्री तं मोय्का च्वन धंगु सीका नोंतुल छाय् तंचाया च्वनागु । स्त्रीनं बिन्तियात, भो स्वामी ! छपि थ्यें जाह्म

राजाया कला रानी धाय्का च्वनाह्म जित हेलायासानं माजुनं भातनं छुं मधा । हानं कोथास ह्निने भात कला निह्म सिया ख्वासोय् मदु । बहनी मत च्याका कोथास च्वनेगु नं मदु कारण भातं कलायात ख्वाक्यने मज्यु थुजागु ज्या यानातल जिगु मन थीर मजु जित बिदाब्यु छ्र्पिगु नामं धर्मयाना च्वने थनछें च्वने मखुत थन राजगृहे जित सह मयापिं दु जि राजपुत्री थन राजाया स्त्रीयात जाख्यायाईपिं धास्येंलि म्येपिन्त छुजक मयाइगु खः । थुजापिं धर्महोनपिं भयंकर (घोर) मूर्तित न्हेह्मदु ।

(१) छत्रधारी (२) उठान ख्याक (३) जलराक्षस (४) आम्रपिशाच (५) किसिमाग (६) अश्वबार (७) सुखपाल । थ्व न्हेह्मस्यें जुजुया कलाहे मधास्ये परस्त्री लालर्चापिं च्वना चोंगु दु । थुमित थन राजगृहे तेगु योग्य मजु तस्सकं बिशोभा । थुपिं छाय् जुइ माजुयानं भातयानं अतिप्रिय जि अप्रिय । थुपिं याकनं पितना छोय् माल ।

हानं ह्निने बहनी भातया ख्वा सोय्गु कोथास मत च्याकेगु, घोरमूर्ति बिरूप तेसं गिल्ला मयाकेगु थुजागु बांलागु थिति थन मदुगुलिं जिगु मन अत्यन्त अन्दोल जुल धया खोल । । बीरकूश खछि सुंक च्वना उत्तर बिल, हेप्रिय स्त्री! छोय् मते छंगु मनोरथ कार्य पूर्ण जुइन हताय् चाय्मते माँ अबुया सत्य पालनयाना च्वनागु खः । थुपिं न्हेह्म बिरूप पिंगु प्राण व जिगु प्राण तुल्यखः थुपिं सितकि जिनं मृत्यु जुइगु कारणं सहयाय् मागु खः । करूणामय स्मरणयाना ब्रतयाय्गु मतो ति सन्तान दइ अनंलि छंगु इच्छा पूर्ण जुइ । । स्वामीनं थथ्ये धागु न्यना जित हेकाजकं तगुला धका मनेसंदेह जुइका सुदर्शना थःथमं जिगु कर्म धिकार धया सुंक च्वन ।

छन्हु बीरकूश जुजु मंत्री तथा मामा पिंबोना वन क्रीडास वन । छुं दिन लिपा जुजुया हस्तिशालास अग्निउत्पाद जुल मिच्याःगु सुनानं शमनयाय् मफया च्वन सकसिनं सोवन च्वन । अलिन्दा महारानी सुदर्शना भौमचा म्येपिं सखी जन स्त्रीगणपिं सकलें मुना सोया माजु भौ निह्म कसि च्वना स्वया च्वना । । थुगु बेलास अश्वबार धयाह्म छह्मसिनं बेगं ब्वां वने फुम्ह सलगया बनान्तरे थ्यंका बीरकूश जुजु नाप लाना बिन्तियाना । भो महाराज ! छीगु हस्तिशालास अग्निउत्पात जुया च्वन मिं स्याय्गु सुनानं मफु अन चर्पिं किसिते शंकष्ट जुया बिशब्दं हाला च्वन छु यत्नयाय्गु खः कंवया ।

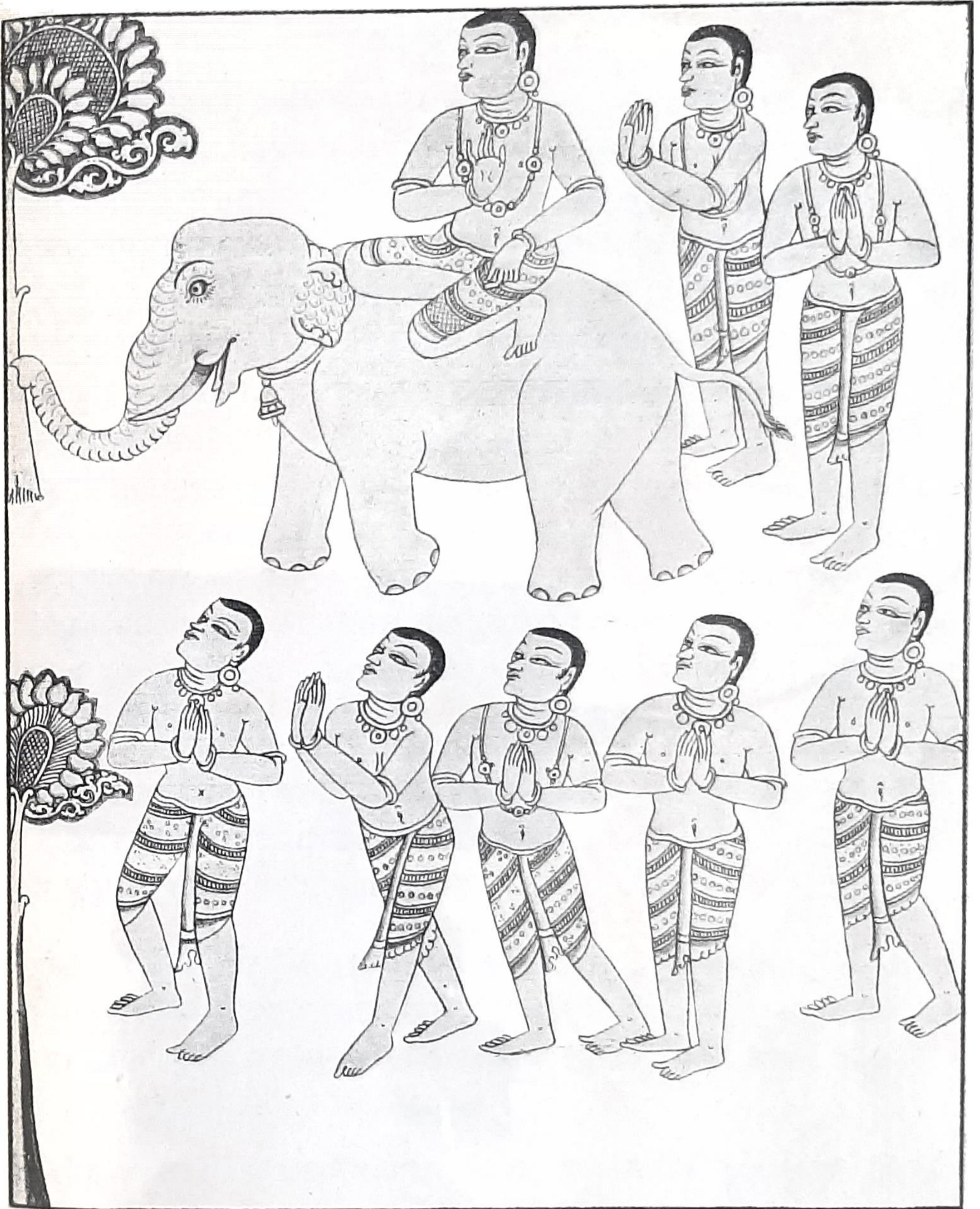
थ्व खँ न्यनेमात्रं सकलें लिहांवया सोत महायज्ञ समानं मिछोया च्वंगु खना बीरकू-श जुजु हस्ति शालास दुने वना खड्ग शिख त्वाह्लाना किसिया सों ज्वना पिने छोयाहल पिने छुथाय् च्वना आकाशे थसोया प्रार्थनातात । भो करूणामय तथा देबेन्द्र ! थन अग्नि उत्यातजूगु शान्तयाय्त जलबृष्टि जुइका बिज्याहुं धया बिन्तियाना च्वन । उगु समये मेघ उत्पन्न जुया जलबृष्टि जुया अग्नि उत्यात जूगु शमनजुल किसिसकलया जीवरक्षा जुल।

बीरकूश जुजु परिश्रम जुया छ्य्ये अलग आरामयाना च्वंबले सकल सोया च्वंपिसं अहो धंन्य फोजुजुया प्रताप धका पालक सकसिनं जय ध्वनियाना न्ह्योने वया प्रणामयावल । ० । थुगु इले ककुट नाम गाएण (गाएँ) छम्ह वया बीरकूश महाराजा यात प्रणामयाय् धुंका उगु थासे च्वना म्येहाल । बीरकूश नाम राजाया बल बीर्य पराक्रम सकसिनं खन । धंन्य २ महाबीर्यबान् पराक्रमि बीरकूश राजा, इक्षांकूश राजा या सिह समानम्ह पुत्रखः । धंन्य २ धर्म स्वामी कल्याण कारि रक्षक, इन्द्रसहाय दुम्ह राजा बीरकूश महा ऋद्धिबान् खः । छलपोलयात सहस्त्रबारबार प्रणाम दु ।

थुगु प्रकारं यश किति गुण प्रकाशयाना म्येंहाला क्यंगुलि खुसिजुया बीरकूशजुजु न्हिला कौशेय वस्त्र (पात पीताम्वर) द्रब्य सिलपाविया सन्तोषयाना छोत ।

कसिच्वना सोयाच्वंह्म अलिन्दा महारानोया मनसदुःख ताल दैबयोग थौं गाएनं म्येहागु जुजुया परिचयन्यना सुदर्शना भौमचां जिपुत्र बिरूपशरोर ह्म सोका थन मचोस्ये थ्छें वनो छुयाय्गु नानाप्रकारं धया हेकातयागु ब्यर्थजुइन थथ्येमतोतया धन्दाकाल । । अनंलि बीरकूश जुजु दनावया सकलया ख्वा स्वयाहर्षयाना थःसोबले सुदनाया दृष्टिनं चूलात जुजुंन्हिला क्यन । सकसिनं राजा रानीनिह्मसिया जय २ जुइमा धया प्रशंसा यात । जुजुया मती चिन्तनायात थुनि यादिनंनिस्यें जित ह्मसोका मनस दुःख जुइका सुदर्शना स्त्रीनं छुधाइगु छ्याइगु जुइ धंगु बिचार यात ।

थौंया दिन जिगुकर्मफल प्रकट जुलखःहेप्रभू दैब! बीरकूश राजा जि स्वामीयथार्थ जिनं म्हसिल धका सुदर्शना रानी फुलेजुया मनस दुःख चिन्तनायात । हाहा जिगु कर्म बिकार थथ्ये बिरूपजुया च्वंगुलि थन च्वंपि सकसिनं जित मचातेतथ्यें हेका छ्लेयाना तल

वीनकू अशुरु थः श्रीसुदर्शना देवी थःछँ च्वनाच्वंवले हूलकरु
पिसंला तयानावःवले थ्व मिगरथा नाथःग् वसनया वाबया
नाथ् मिह्याय् पिं थःम्हा दानव्यू गु कया श्रीसुदर्शना
देवीनापं किसिगया लिहाँवया उत्सव याग् चित्र —

। । स्वयंबर बिबाह कर्मनं राजमकुट खड्गस याका यज्ञकर्मनं मिखाकने मजीक कुंवेका रात्रिया इले सकभनं मतस्याना खिउँस्ये च्वंका सहभोजनया (होंकेगु) ज्यासिधेकल । कोथास न्हिने भात नापलाय्‌मज्यु रात्रिस मतच्याकेनं मज्यु सुथेमजुवं भातदना कोथां पिहां वनीगु प्रातःसमये स्वामीयात तुति भोपुइबले मिखातोसिना ख्वाले गां तोपुया भात भाजि याय्‌मागु कुलायन थिति धका थःस्वामीया ख्वाःस्वय्‌मज्यूगु (बिरूप ख्वा मकेनेगु) मुख दर्शन मब्यूस्ये तयातगुया हेतु फुकं जिनं सिल। दर्शनशालास छ्लेयाना थथ्ये अथ्ये धाय् मफेक भातया ख्वा स्वयन । । छत्र धारी उद्यान ख्याक आम्रपिशाच जलपिशाच किसि माग अश्वबाहन भयंकर घोरमूर्ति राजसभास अद्‌भूत बिरूप थुपिंसकलें वहेराजा जुया थुमिसंन्ह्यागु यासानं ठंगु शरीर पबित्र जुल धया थुपिंफुकं भिगुकर्मयाइपिं खःसहया धया जित मचाथ्येयाना हेकातल थ्वज्यायाह्म माजु अलिन्दा महारानीयागु तत्व ज्ञान खः । हानं भातं धाइ थ्व बिरूपिं पुरूषार्थबान् महाबीर्य गुण ज्ञानं पूर्ण राज गृहे लक्षण दुपिं जितुल्य धागु कारण जिनं बांलाक सीकेधुन कुठागु ज्याखँ छन्हु प्रकट जुइ धागुखँ न्यनातयागु दु थथ्येहे खः । हानं जि गनत्रन अन न्हापालाक छोयाहया जित घेःपुना यंका योयोथ्येयाका तगुनं माजुया जालं ख धँगुनं आः सोके धुन ।

हेदैब ! आ जि थन च्वनेगु छुं प्रयोजन मन्त जिगु सुन्दररूपनं ब्यर्थ जुल इत्यादि अनेक दुःख चिन्तनायाना लिपा सखीजनपिं एकान्ते सता न्यन । हे सखीपिं! जि स्वामी बीरकूश जुजुया रूप गथ्ये च्वं सत्ययाना जित कँ ।

थथ्ये रानीनं न्यस्येंलि मुख्यह्म सखीनं बिन्तियात । भो मालिक ! थौं अग्नि उत्पात जूबले किसिया सोज्वना पितहया आकाशे थसोया प्रार्थनायाबले जलबृष्टि जुइका अग्नि शान्तयाना क्यंम्ह पराक्रमि बीरकूश महाराज छपिनि स्वामी सत्यनं वहेख धया राजाया भयं ग्याना सखीपिं सकलें बिस्यूंवन ।

थुलि खँ सखीपिसं धास्येंलि हाहा दैबप्रभू धया मलीन मुख जुइका कोथास वना खोबिवय्‌का भोसुला च्वन ।

लिपा थथ्ये च्वनानं छुयाय् धका सुराजुया सखीपिन्त गोप्ययाखँकना अश्वशालाय् वना थःयोह्म सल पितहया सुनानं मखंक उखुन्हुया रात्रिफुका प्रातःसमय न्हापानं पुरूषरूप

जुइगु वस्त्रंपुना थःयह्म सखी तिह्म सहित सलगया बेगन ल्वाका बिदग्ध नगरं (कासी) देश त्यागयाना वन ।

ववं क्रमशः जन्मभूमी कंन्य कुव्ज नगरया समीपस ध्यंका माँ अबुपिन्त खबरबिया लस्वका राजगृहे वना माता पितापिंगु पालि भोःपुया परस्पर माया स्नेहँ घेःपुना ल्वा ल्वाका प्रीति भावं खँ ह्लाना भोजन सिधेका माँ अबु पुत्रीयाक्ये थथ्ये खँ न्यन ।

हे स्नेही पुत्री सुदर्शना देवी! जिमिसं सलके स्वाफ माँ अबु लुमंका सखीनिह्म नापं पुरुषभेशया वस्त्रं पुना सुराजुया वल छु धंग्य खः । छंगु ख्वा गरथ्येसे च्वं गंसी छाय् छजुल सुनांछुधाल छु जुइका वया । छं स्वामीया रूप लक्षण गथ्येचों धका न्यना सोत । जिमिसं जिलाजंया ख्वा मखंनिह्मनं मस्यु । । थथ्येजक न्यनेवं सुदर्शना धीरयाय् मफया स्वबि वय्का क्रसुकातया बिन्तियात । भो माता पितापि! न्यना बिज्याहुं बाँलाक जिगु कर्मभोग धाय्गुला अथवा माँ अबुपिंगु दोष ला जिगुकर्म तथा जन्म धिकार । थुलि-जकधाय्वं म्येगु खँ ह्लाय्मफया भोःसुला खोल । पाशावोनाह्पि सखीनिह्मस्यें घेःपुना छह्मसखीं बिन्तियात । । भो महाराज महारानी पिं ! प्रणामयाना गुह्मजा वीरकुश महाराजया परिचय जिमिसं छुजक बिन्तियाय् । रूपखन धासा बिहर्षजुइ गुण ज्ञान पराक्रम खन धासा थ्वसमान म्येपि मदेफुः । कर्मया फल तथा भोग सुनानंस्यंके फइमखु धया न्यंकल ।

थुलिमात्र सखीं धागु न्यना स्वच्छा महारानी व माँनं पुत्रीयात खोबिहुया धाल । छन्त छु दुःख जुल बाँलाक खंकं जिमिस्यें मस्यूनि । थुलि माँनं धास्येंलि हिक् हिक् याना विस्तारं खँ कन ।

जित नेगु पुनेगु तोगुया छुं दुःख मदु मिसाया मुख्य स्वामी (भात)या रूप धंग बांलाह्म मा । जि स्वामीया शरीर बीरूप घोर मूर्ति भयंकर थथ्ये जुया हेका रूपक्यने मजीया स्वयंबर याबले छ्यात जि धाय्मागु मदु राजमकुट खड्गस याकल ।

जिलाजं जुइह्मया ख्वा मसोस्ये ह्लानं जितनं मवयंस्ये हताय्चाया थमं जन्मयानाह्म पुत्री लमियागु खँ या भरोसाय् पत्वारयाना जि बिया छोत माँ अबुपिंगु स्वभाव

केबल धर्म थथ्ये खला । हानं होंकुबले सिगु सहभोजनयागु अवस्थाय् भातया तुति भोः पुइबले सिगु धंग, ह्निने कोथायागु खँ रात्रिस मत च्याकेमयागु क्यबे आम्रवने पुखुली हस्तिशाला अश्वशाला राजसभास दर्शनयाकुगु इत्यादि भातया ख्वामक्यंस्ये मचा हेकेथ्यें हेकातगु फुक खँ कने धुंका लिपा हस्तिशालास अग्नि उत्पात जुया अग्निशमन जुस्येंलि गाएं छह्म त्रया म्ये हास्येंलि बिरूप मूर्ति बीरकूश महाराज पराक्रमि खः धागु बचन न्यना स्वया च्वनां बिरूपगु ख्वा तृष्टि चूसात भात ह्मसिल रूपखन महाबिरूपम्ह । जिगु नुगलं बचनं शरीरं धीरयाय् मफुत जि प्रीतिरिपि नखि निह्म पाशालिस्ये पुरूष भेशयागु बस्त्रं पुना सलगया, याकनं थन थ्यंक वया ।

माता पितापिंगु शरण वया जि बिरूपम्ह भातया छें वने मखुत करबलं हानं अन छोत धासा जिनंप्राण त्याग यायत्यना थुलि धया भोसुला बिलापयात । पुत्रीं थुजागु तालं खंकंगु न्यना कुलेजुया च्वन । लिपा माँ अबुँ पुत्री सुदर्शना याके क्षमा फोना धाल ।

लमीयागु भरोसाय् ख्वामखंह्म ह्मनस्यूह्म निजंयात छोंथजाह्म हेरा तुल्य सुन्दरी पुत्री लः ह्लाना बियागु जिमिगु दोष खः । कर्म भोग मनेतया धीरयाना च्वं छुं धन्दा काय् मते थनहेचों जिमिसं मागुतक बिचारयाना छन्त दुःख जुइकेमखु इत्यादि तवह् बिया आनन्द जुइका च्वन । ० ।

थनंलि बीरकूश महाराज या छेंया खँ थथ्ये लोके

बिदग्ध नगर धाइ (काशीदेसे) उगु अवस्थास बीरकूश जुजुया चित्त अन्दोल जुइका रात्रिस कोथाय् बंबले सुदर्शना स्त्री मदया मांथायाय् वना न्यन, माँम्हसिनं सक मनंसोत मदया सखीपिंके न्यन सुनानं धन अन धाय्मफुः माँ काय् निह्मसिया सल्हायात ।

अग्नि उत्पात जूगु शमन जुस्येंलि कक्ट गाएनं जिगु नाम कया म्येहागु न्यना खुसिजुया जिनं कौशेयबस्त्र शिलप्न बिधा, जिनं थस्वयावले सुदर्शना ख्वसोगु जिपिं निम्हसिया मिखाचूलाना ह्लिला जि क्वछुना अवश्यनं जित म्हसीकल गुजोम्ह बिरूप

स्वामी जित लात धका दुःख मती तया वया विश्वास यपि सखीनिम्ह व बेगंब्वायं वनीम्ह सलछम्हनं मदु ।

गोप्ययाना थः छें वन जुइमा, प्रजागण कर्मचारी पिकेनं न्यनासोत खना धापि मदु । बुढा बुढी निम्हसिनं बिन्तियात, जिमि न्ह्योमव खिउनी बले मिजंथ्यें चोपिं सोम्ह सिनं सलगया वंगु खना मनुम्हमस्यु धागु न्यना सोकल अवश्यनं थः छें वनखः । बीरकूश जुजुं संतोषयात थः बिरूप जूया निति तथा माँया बचन पालनयाना थःगु ख्वाः खना थःहे मन खिन्नजुया दुःख जुइका च्वनेमाली धैगु निमित्त न्हेकंस्वेगु लखे स्वसोयगु तोता च्वना ।

थौं बिरूपम्ह स्वामी म्हसीका सुनानं मखंक पिहांवन गनवना गनच्वना हे सुन्दरी स्त्री! धया खोबिवयका च्वन । माँम्ह सिनं जिकायनं बिलापयात धका नुगर्मछिका भौम चाया रूपगुण लुमंका मिखास खोबिहुया काय्यात हेकल । माँ काय्निम्ह सिनं धीरयाना प्यन्हुदस्येंलि बीरकूश जुजुं उत्साहयाना सकलें सःता थथ्ये खँ न्यंकल । । भो माता गुरू पुरोहित मंत्री सखोपिं, पुनः चिधिमाँपि तथा किजापिं ! करूणामय या प्रभाब जिमाया धर्म सर्कसिगु कृपां चतुषष्ठी बिद्या पारयाना बिरूप जूसानं राजाजुया दिव्य सुन्दरी पत्नी चूलात । थनि जिगु बिरूप मूर्ति भातखना चित्त बिह्वल जुइका थन देश राजगृह स्वामी माजु तथा म्येपिंसकल त्यागयाना पिहांवन । थनिं प्यन्हु दत भात संकच्वनेगु धर्ममखु, गनवन गनच्वन बिचारयाना माला लुइका नापं बोनाहये । सुनानं गोप्ययाना मखुथ्ये यानातसा युद्धयाय् मासानंयाना मागुज्या सिद्धयाय् ।

आःजित मानं तथा म्येपिसं गनेमते, सुदर्शनादेवी जि धर्मपत्नी महारानीपद दुम्हखः अथ्यें तोत्ये योग्यमजु जि छेंनं पिहां वना मावने त्यना । जि मायात बांलाक बिचारयानाति धया खँ न्यंका मिलाम्ह (सोह्मह्म) किजा कुमकूशयात राज्याशनेतया जि लिहांमवतले भिनकं राजाजुया चवं धका चिन्तबोधयाना मंगल यात ।

ततो रात्रौ समुत्थाय स निःसहाय उन्मनाः ।
वीणामेकां गृहीत्वाशु स्वपुरा न्निर्गतो चरत् ।

अनंलि रात्रिया स्वंगु प्रहरे भिंगु बेलास दनास्नानकर्म सिध्येका मांयापालि भोःपुया सकसिकेनं बिदाकया म्येपिनं दिक जुया ख्वा खिउंका च्वंपिन्त बोधयाय् धुंका गृहस्थि रूप वसतोता त्यागी (जोगी साधु) या भेश धरेयाना बीणा थायगु जोसा छगु मात्र ज्वना सुंनं पाशामयास्ये निःसहाय जुया याकचा थःगु राजगृह एवं काशीदेश तोता थः पत्नी सुदर्शना देबी नाप लाय्त मन हताय्चाया पिहां वन ।

अनंलि दाजुया आज्ञा पालनयाना न्याय नीति धर्म बिवेक बिचार याना प्रजागण पिन्त आनन्द याना द्रुमकूश अस्थायि रूपं जुजु जुयाच्वन । ।

सुदर्शना देबी थःजन्मस्थान (थःछें) बास यात धैगु सीका करूणामय स्मरण याना भ्रमण जुया ववं बाछिदुबले कंन्य कुब्ज देशे थ्यन लेःताया अन देश बासी पिन्त न्यने यैपुस्ये च्वंगु म्ये हाला बीणाथाना भिक्षा फोना जुल । अनया लोक पिसं रूप धासा बांमला म्येहालीगु खँ ह्लाइगु धासा गुलिजक हिसिदु बांला ।

थ्व छम्हसुजुइ गनंवम्ह क्षी राजाया पुत्री सुदर्शना भातया रूप बांमलागु खना याना थःछें वया च्वन धाल थ्व भनंथरि जोगीनं बिरूपम्ह खः थ्वथ्यें बांमलाम्हजा खँ मखुथ्यें धया खँ ह्लागुनं थ्व भेशधारीनं न्यना सीका च्वन ।

मस्यु मताम्हथ्यें जुया करूणामय लुमंका सुदर्शनाया प्राणजा दनि मिसाजाती थःछें गुबले मवइ तर बिस्युंवगु छगु बांमलात खः छुयाय् आ मागु जतनयाय् चतुषष्ठी बिद्याया प्रभावक्यना स्त्रीयात प्रीतिमायां वयंका यंकेमालि थथ्ये मनं खँल्हानाजुल । थुगु वखतस नांकिचाम्ह छम्हसिनं अति रस जुइका थ्व भनंथरियात सता थःगु छें यंका खँल्हात । भो भनंथरिजु ! थनदेशे थौं जात्रादु आम बाजंथाना म्येहालावयँ सकलें खुसिजुइ छं नयगु धन्दा दइ मखु ।

थ्वखँ न्यना बहनी पिहांवना छगुथासे च्वना बीणाथाना म्येहाला च्वन । थुजागुइले अन देशबासीपिं नानाप्रकारं बाजाथाना म्येहाला प्याखंहुला जात्रामाने यानावल थ्व भनंथरि यान्ह्योने थ्यनेवं दिना स्वयाच्वन खुसि जुया अनेक नेगु वस्तु सकसिनं बिया सन्तोष

यात। तःतधंपिसं ख्वा बांमलासानं स्वर गुण बांला थनहे सदानं तेमाल। थ्वैगु बीणाया स्वर गुलिजक मधुर न्यनेहे यैपुस्येचों। ईश्वरया रचना थःगु कर्मभोग ख्वा बिरूपजुसानं थ्वैगु बाक्सिद्धि बांला धया माने यात।

सुथेजुल सकसिनं ब्यूगुबस्तु ज्वना नांकिचिया छें वना बिल निम्हंखुसि जुया अनसं बासयात। थमंहयागु बस्तु निम्हसियां नल बिरूपया आपानगु खना नांकिचांस्वया गुलि नगु थ्व मनुजकं मखुला धका तार्उति स्वयाच्वन।

न्यान्हु खुन्हु थमंहयागु मधि फल मूलादि बाकिगु निम्हेसियां नयधुंका नांकिचित खं न्यंकल। खिचायाके खुता (६) गुणदु छुछु धाःसा (१) दैबले यको नेगु (२)मदै वले भतिचानं संतोष (३) याकनं ह्ललं चाइगु (४) याकनं न्ह्योवइगु (५) स्वामीया सेवायाइगु (६) सुराजुया च्वनीगु।

भिक्षाफोना नेमागुलि जिनं थुगु स्वभाव याय्माल जित यकोनल धका गिल्ला याय्मते जिखना ग्याय्नंमते जि मनुष्य म्येगु जातिमखु छुंछुं संदेह काय्मते धका नकों चिके बिदाकया वन। ० । अनंलि बीणा थाना मंगल रागं म्येहाला ववं छम्ह मालि गथुनीया स्वांमाला ह्ना च्वंगु खना हानं म्येगु म्येंछपु हाला वयन। खुसिजुया भिक्षा बिल मकास्ये जिनं स्वांमाला ह्नेस धया खुसियाना जातंजातया स्वांथोया ह्या शिरमाला सिरे तेगु, गलमाला गपतेतेगु अंगमाला म्हेतेगु, हस्तमाला ह्लातेतेगु-स्वांमाला ह्ना लोलोगु थासेतया शोभायमान जुइका तिसां तोथ्यें च्वंक स्वाँया आभरणस जवे खवे बीरकूश इन्द्रकूश धका आखतया माली गथुनीयात बिल। । थ्व खना माली खुसि जुया बिरूप जुसानं ज्यासम्ह खः धंन्य छखः धया नेगुत्वनेगुनं बिया ह्तासन थुगु स्वामालाफुकं ज्वना राजाया थास वना चढेयात। थ्व स्वांमाला फुकंस्वया भद्रक राजा रानी सकलें खुसिजुया धै बिज्यात। थ्व स्वामाला ह्लापा स्वे मनंनिगु तालं ह्नाहल खुसि जुल धया सिलपा बिया थ्व पुष्पमाला भरण (स्वांया तिसा) पुत्री सुदर्शनायात योग्यजु धया थः स्त्रीयात बीकेछोत रानीनंपुत्रीयात कोथास वना बिल। स्वाँया तिसां तिया बांलाकि धागुन्यना सुदर्शनां कया पुतुपुइका स्वत। बीरकूश थःपुरूषयागु

चिह्न (अंकित) खनेवं मन खिउंका भूमीसतया म्येगुस्वानं छुना क्यन । सकलेंआश्चर्य जुइका च्वन माँम्हसिनं धाल छाय् थथ्येयानागु गुलि म्येंहनत् यानाहगु बांलागु स्वांमाला तोता बांमलागुलि छुनाक्यन ।

थथ्येजक धाय्‌वं पुत्री तंचाया धाल, भो माता तथा सखीपिं छिमिसं छुस्युः– जिनं सोके धुन थ्व स्वांमालाया दथ्वी पुरूषचिह्न बाण तयाहगु दु जवे खवे आखनं सो जित गिल्लायाना हगुलि मछुना जित छिमिसं अपहासयाय्‌म्वाः धया स्वांमाला फुकं कुच्चा कुच्चायाना क्यालं पिने वांछोया बिल । मालीसता सुदर्शना तंमोय्‌का थथ्ये धाल, अरे माली गथुनी! छं थ्व स्वांमालाहना बियाहम्ह पुरूषनाप थुजागु स्वांमालांक्वखाय्‌का स्वयंबर याहुं ।

राजपुत्री खना ग्याना गथुनी माली छें वना बिरूप भनंथरियात राजा रानी म्येपिं खुसी जुया सिलपा बियाहगु क्यना राजपुत्री छह्म जक तंमोय्‌का धया हगु खँ फुकं कन । हानं थुजागु स्वांमाला ज्वना वल धासा छंत याय्‌गु स्युका थथ्येनं बोबियाहल । । थ्व खँ न्यना भनंथरि जुं माली गथुनीयात दुःख ताय्‌मते आमबियाहगु सिलपा फुकं छन्तहे जुल धया भरोसा बिया चित्त बुझेथाना अनं म्येगु थासे वन । ० । छथाय् सिमाक्वे च्वना थगु चित्तयात बोधयात हे चित्त छं दुःख ताय्‌मते करूणामय स्मरणया छंगु इच्छा पूर्ण जुइ हताय् चाय्‌मते । नीतिस धयातगु छं बोनातगु दु थथ्ये खः ।

मूल

अपमानं पुरस्कृत्य मान मुत्सृज्य दूरतः ।
स्वकार्य साधये द्विज्ञा कार्य हानि स्तु मूर्खताम् ।

अर्थ

अनेक तालं न्ह्योनेच्वना अथवा तापाकच्वना अपमानयाना क्यंसानं क्षान्तिपारमितायाज्या सहयाय् फेका अपमानयागु फुकं तापाका छोया मनस तयागु थःगुकार्य सिद्धयाय् माल । विद्वाँन् ज्ञानिजनं थथ्येसीकि । थःगु भिंगुकार्यसिद्ध मजूतले न्ह्याम्हसिनं न्ह्यागु

यात। तःतधंपिसं ख्वा बांमलासानं स्वर गुण बांला थनहे सदानं तेमाल। थ्वैगु बीणाया स्वर गुलिजक मधुर न्यनेहे यैपुस्येचों। ईश्वरया रचना थःगु कर्मभोग ख्वा बिरूपजुसानं थ्वैगु बाक्सिद्धि बांला धया माने यात।

सुथेजुल सकसिनं ब्यूगुबस्तु ज्वना नांकिचिया छें वना बिल निम्हंखुसि जुया अनसं बासयात। थमंहयागु बस्तु निम्ह्सिधां नल बिरूपया आपानगु खना नांकिचांस्वया गुलि नगु थ्व मनुजकं मखुला धका तार्जति स्वयाच्वन।

न्यान्हु खुन्हु थमंहयागु मधि फल मूलादि बाकिगु निम्हेसियां नय्धुंका नांकिचित खँ न्यंकल। खिचायाके खुता (६) गुणदु छुछु धाःसा (१) दैबले यको नेगु (२) मदै बले भतिचानं संतोष (३) याकनं ह्लं चाइगु (४) याकनं न्ह्योवइगु (५) स्वामीया सेवायाइगु (६) सुराजुया च्वनीगु।

भिक्षाफोना नेमागुलिं जिनं थुगु स्वभाव याय्माल जित यकोनल धका गिल्ला याय्मते जिखना ग्याय्नंमते जि मनुष्य म्येगु जातिमखु छुंछुं संदेह काय्मते धका नकों चिके बिदाकया वन। ०। अनंलि बीणा थाना मंगल रागं म्येहाला ववं छम्ह मालि गथुनीया स्वांमाला हना च्वंगु खना हानं म्येगु म्येंछ्पु हाला क्यन। खुसिजुया भिक्षा बिल मकास्ये जिनं स्वांमाला हनेस धया खुसियाना जातंजातया स्वांथोया ह्या शिरमाला सिरे तेगु, गलमाला गपतेतेगु अंगमाला म्हेतेगु, हस्तमाला ह्लातेतेगु- स्वांमाला हना लोलोगु थासेतया शोभायमान जुइका तिसां तीथ्यें च्वंक स्वाँया आभरणस जवे खवे बीरकूश इन्द्रकूश धका आखतया माली गथुनीयात बिल। । थ्व खना माली खुसि जुया बिरूप जुसानं ज्यासम्ह खः धंन्य छखः धया नेगुत्वनेगुनं बिया हतासन थुगु स्वामालाफुकं ज्वना राजाया थासवना चढेयात। थ्व स्वांमाला फुकंस्वया भद्रक राजा रानी सकलें खुसिजुया धै बिज्यात। थ्व स्वामाला ह्लापा स्वे मनंनिगु तालं हनाहल खुसि जुल धया सिलपा बिया थ्व पुष्पमाला भरण (स्वांया तिसा) पुत्री सुदर्शनायात योग्यजु धया थः स्त्रीयात बीकेछोत रानीनंपुत्रीयात कोथास वना बिल। स्वाँया तिसां तिया बांलाकि धागुन्यना सुदर्शनां कया पुतुपुइका स्वत। बीरकूश थःपुरूषयागु

चिह्न (अंकित) खनेवं मन खिउंका भूमीसतयाः म्येगुस्वानं छुना क्यन । सकलेंआश्चर्य जुइका च्वन माँम्हसिनं धाल छाय् थथ्येयानागु गुलि म्येंहनत् यानाहगु बांलागु स्वांमाला तोता बांमलागुलि छुनाक्यन ।

थथ्येजक धाय्वं पुत्री तंचाया धाल, भो माता तथा सखीपिं छिमिसं छुस्युः– जिनं सोके धुन थ्व स्वांमालाया दथ्वी पुरूषचिह्न बाण तयाहगु दु जवे खवे आखनं सो जित गिल्लायाना हगुलि मछुना जित छिमिसं अपहासयाय्म्वाः धया स्वांमाला फुकं कुच्चा कुच्चायाना क्यालं पिने बांछोया बिल । मालीसता सुदर्शना तंमोय्का थथ्ये धाल, अरे माली गथुनी! छं थ्व स्वांमालाहना बियाहम्ह पुरूषनाप थुजागु स्वांमालांक्वखाय्का स्वयंबर याहुं ।

राजपुत्री खना ग्याना गथुनी माली छें वना बिरूप भनंथरियात राजा रानी म्येंपिं खुसी जुया सिलपा बियाहगु क्यना राजपुत्री छह्म जक तंमोय्का धया हगु खँ फुकं कन । हानं थुजागु स्वांमाला ज्वना वल धासा छंत याय्गु स्भुका थथ्येनं बोबियाहल । । थ्व खँ न्यना भनंथरि जुं माली गथुनीयात दुःख ताय्मते आमबियाहगु सिलपा फुकं छन्तहे जुल धया भरोसा बिया चित्त बुझेयाना अनं म्येगु थासे वन । ० । छथाय् सिमाक्वे च्वना थगु चित्तयात बोधयात हे चित्त छं दुःख ताय्मते करूणामय स्मरणया छंगु इच्छा पूर्ण जुइ हताय् चाय्मते । नीतिस धयातगु छं बोनातगु दु थथ्ये खः ।

मूल

अपमानं पुरस्कृत्य मान मुत्सृज्य दूरतः ।
स्वकार्य साधये द्विज्ञा कार्य हानि स्तु मूर्खताम् ।

अर्थ

अनेक तालं न्ह्योनेच्वना अथवा तापाकच्वना अपमानयाना क्यंसानं क्षान्तिपारमिताया ज्या सहयाय् फेका अपमानयागु फुकं तापाका छोया मनस तयागु थःगुकार्य सिद्धयाय् माल । विद्वाँन् ज्ञानिजनं थथ्येसीकि । थःगु भिगुकार्यसिद्ध मजूतले न्ह्याम्हसिनं न्ह्यागु

धासानं संकच्वने महालेगु मूर्खतेसं भिगुज्या स्येंकेत अपमानयाइ । गुलि ज्ञानिजनं थःगु ज्या सफलयाय्त मूर्खनं संगत्याथ्मालि ।

मूर्ख जुयाक्यनागु फुकं हानं लिपा कार्यसफलयाना क्यनेबले सज्जनपिसंसीका मूर्ख धाइमखु । मूर्खया मूर्खहे संगतजुइ, बिद्वाँन् ज्ञानिया बिद्वाँन् ज्ञानिहे संगत् जुइ ।

मूल

सज्जनो ह्रो प्रमोणं च सज्जनं कुरूते बचः ।
प्रमाणं कुरूते मूर्खः सज्जनो बचनं नह्रो ।

अर्थ

सज्जनया खँ सज्जनं नीश्चययाना प्रमाण याइ । सज्जनया खँ मूर्ख प्रमाणयाइ मखुनीश्चय मेब खः । । मूर्खं अपमान यासानं सज्जनं धैर्ययाना थःगु कार्य सफलहे याना तोती । थःगु भिगुकार्य सफल मजूतले चोत्तयात समाधान याय्मा । मूर्खया बीद्वाँन् सज्जन पिगु ज्याखँ खना बिषसमान जुया मने दाह जुइका च्वनी छं सहया ।

थुली चीन्तनायाना उगु थासं वना म्येहाला बोणा थाना बीरह्बर्ण लेतया पूर्व दिशा स्वयावन । छथाय् कुंभकार (कुह्मा) निम्ह्सीया थःगु ज्यायाना च्वंगु थासे सुस्वरं म्येहाला कुंभकार पिन्त खुसियात । भिक्षा ब्यूसानं मकास्ये ज्यायाय्गु फोना ज्यायात । करूणामय छम्ह चायागु दय्का बिरूपं भो पुइका बिरूपयात सुन्दरी मिसां तुती भोः पुइका निम्ह्सिगु नाम संकेत (चिह्न किया) अतीशोभाय मानं दय्का कुंभकारयात बिल । ख्वा धासा बिरूप ज्या गुलीतक बांला धया निम्ह खँ ह्लाना कुंभकारपिं खुसी जुया ह्लिला तार्उतिं स्वया च्वन थ्वकुंभथल गंका उना कन्हे खुन्हु भद्रक राजायात कुंभकारं च्हयाय् यंकल राजा रानी अनच्वंपिं सकलें खुसीजुया तार्उतिं स्वया ह्लिला कुंभकार यात धंन्ययात । पुत्री सुदर्शनायात कोथास बीकेछोत ।

सखीपिंसखना ह्लोला गुली बांला धका लेः ताया च्वन । लोपा सुदर्शना देवीनं कया जवे खवे सकभनं पुइका सोबले निम्हसीगु संकेत (चिह्न) खनेवं तँसोय्का भूमीस

वः स्वाना तः छ्याना बिल । सकलें कुलेजुया च्वन तं पिकया कुंभकार यातनं बोबिल थ्व दय्‌का ब्यूम्हया छ च्यो जुयाच्वं धाबले मछाला क्वछुना कुंभकार लिहांवया सुंक च्वना च्वन । बिरूप भनंथरिनं खबर न्यन । सकलें खुसिजु राज पुत्री छम्हस्यें खनेवं स्वत लिपा तःछ्याना बिल । जितनं थ्व देका ब्यूम्हया च्योजुहुं धया बोबिल जि मछाला लिहां वया । सिलपा काय्‌गुनं मखं अपजसजक जुल ।

थ्वखँ न्यना बिरूपजुं तबह बिया बुझेयात सिलपा बियाहगु मदुसा लिपा जिनं बिये जित ह्मसीतिनि जि खना दिक जुइमते । थथ्ये धास्येंली खुसिजुया कुंभकारं धाल थथ्ये ज्यासह्म आमथ्ये छाय् जुया जिथाय् ज्यायानाच्वं इले नय्‌नंदै । बिरूप ह्लिलाधाल कुह्मादाजु छन्त छाय् दुःख जिवने धया बिदाकया वन ।

अनंली तक्ष शिल्पकार (सियागु ज्या यानाच्वंह्म) छह्म म्येगु थासेखना अन च्वना बीणा थाना सुस्वर लेः तया म्येहाला क्यन खुसिजुया भिक्षाबिल मकास्ये आम ज्या जिनंछक याय् धयासोत ज्युथा धया ज्यायाकल । थ्व बिरूपं हस्तिरथ नररथ संयोग (किसियात छह्म मनुनं गेका मिसा छम्हसिनं बिन्तियाका मिसाया नुगले मिजंम्हसिगु ह्लाः छपा तया) देका बिल । । अहो धंन्य ख्वासोसा बिरूप ज्यायागु धासा सुन्दर – थ्व खना खुसिजुया थुजागु ज्यासम्ह भनंथरिजुया म्येहाला फोनां नेम्वा थन च्वना ज्याया जिमिसं प्रतिपाल यानातय् धया आसन बिया मानेयाना भोजन याकल । भनंथरिजु ह्लिला ज्यु असल लिपा सोय्‌का धया सुंक च्वन । लिपा थमं देकागु रथस ल्वेक पालीस (तेज) सहित याना रंग रोगन समेतंतया बांलाका बिल । थ्व रथ शिल्पकारं राजाया यासे चढेयाय् यंकल राजा रानी अनच्वंपिं सकलें तार्जतसोया ह्लिला हर्ष जुइका सिलपा बिया धंन्य यात ।

लिपा पुत्री सुदर्शनासता क्यन उख्ये थुख्ये पुइका सोत आखलं अंकित यानातगु चिह्न खनेवं भूमीस बःस्वाना झ्यालं पिने वांछोया बिल पुलांगु भाय् खः हाकुतिना छोत । एकान्तेवना सुदर्शना भोसुला खोल माँम्हसिनं हेकल मछाला शिल्पकार लिहां वना भनंथरियात खँन्यंकल । राजा रानी अनच्वंपिं सकल खुसिजु राजपुत्री छम्हसिनं खनेवं तँचाया भूमीस बः स्वानानं (झ्यालंपिने) वांछोत जि मछाला लिहां वया सिलपा बियाहगु क्यन । फुकं छन्तहे जुल धया बिदा कया भनंथरि लिहां वन ।

अनंलि देशंपिने हितिस रजक (धोबि) छह्मसिया वसहिया च्वंगु खना बीणाथाना म्येहाला खुसियात । धोबि लेःताया भिक्षाबिल मकास्ये आम्वस स्वँगु धकान्यन थ्व राजा रानीयागु थ्व जक राजपुत्रीयागु । थथ्येजक धायव जिनं हियाबियेधया फोन धोबि बिल । राजा रानीयागु वस वासतया हिया नस्वावेका बिल । राजपुत्रीयागुवस हिल खोबि वेका खछी संकच्वन । लिपा नस्वा वइगुवासनं तया नुगलेलाक थःगु बिरुपचिह्न दागिखने मदेक तया यचुस्ये पिचुस्ये च्वंका थमंहे पानागंका थ्याना दाया (इष्टस्तिंयाना) बिल । पाला पाला थिना नस्वागुलि ध्वबिनं बिन्तियात । भो भनंथरिजु! प्रणाम छपि धंन्य ख बिरुप मूर्ति जूसानं बिश्वकर्मथ्यें ज्या सः जितनं थथ्ये वसहोगु स्यनाब्यु । छु वास तयागु गुलि नस्वावगु बांलागुनं उतिकं थ्व वसखना राजा रानीपि आपालं खुसिजुइ । म्येहालीगुनं गायक (वस्ताजि) समानं बांला धया लेःताल ।

कन्हे खुन्हु धोबिया वसज्वना राजाया थासेवना वस बुझेयात फेनासोबले बालांगु नस्वावगु खना खुसि जूगुलि ह्नापाया दुर्गंछि सिलपाबियाधोबियात मान्यता बिल । वस सुदर्शना यात बिल थःगुवस फुकं सोत बांला नस्वावगुलि ह्निला वस पुनासोत । आपालं नस्वावगुलि ह्नापाथ्येंमखु छुतया हलजुइ धका लँ तोता आकाशे ह्नाति ज्वना सोवले दथ्वोपलेस्वां जवे खवे बिरूप चिह्न खनेवं थ्ववस जित म्वाल धया सखीयात बिल सकलें फ्लेजुया च्वन । सुदर्शना छख्येवना खोबिवेका ऌसुकातया भोसुत । । थथ्ये यागुखना सकलें कौतुक (आश्चर्य) जुइका छाय् छु जुल धका हाला मनबिषाद यात । थ्व समाचार न्यना धोबिनं मछाला थःगुछें लिहांवना बिरूप भनंथरियात फुकं खँ कना राजां बियाहगु सिलपावयन । फुकं छन्तहे जुलधया चित्त बुझेयाना धोबियाके बिदाकया लिहांवन ।

अनंलि छह्म ताम्रकार (तमो) छह्मसिया ज्यायाना च्वंगु थासेवना बिभास रागं बोणा थाना शिल्पगुणं म्येहाला ताम्रकार यात खुसियात । भिक्षा बिल मकास्ये ज्यायायगुफोना कया ज्या यानाब्यन । सिज लीयाबस्तुनं लुंयागु तुल्य जुइक तेज पिकया नाना प्रकारं चिह्नतया गनंगनं थःगु नाम अंकितयाना बस्तु देकाबिल ।

ताम्रकार खुसिजुया अहो जिनं सिज ली मात्र बियागु खः लुं यागु समान तेज पिकया बांलाक बस्तु देकाबिल धंन्य २ छ्य बांम्लासानं शिल्प तस्सकं बांला गुलीजक

ज्या सँपि शिल्पकार दया च्वन। थ्व थथ्ये छाय् जोगीजुया चाहुला जूगु जिनं लिपासिके धया उगु बस्तु फुकं ज्वना राजायात बीयंकल। राजा रानी तथा अनच्वंपि सकलें खुसिजुया बस्तुया मूल्य दुगंछि बिया ताम्रकारयात खुसियात। उगु बस्तु पुत्रीया कोथास तया क्यन फुकं सोया राजपुत्री न्हिला सन्तोष जुइका गनं अंकितदुगु बस्तुजक अलग तया सुंकच्वन। ताम्रकार लिहांवया बिरूप नापलाय् धया सोत लिहावने धुंकल तुगः मछिका च्वन।

बिरूपजु अनं प्रस्थान जुया वन छथाय् रंजितकार (छिपा) या थासे थ्यन म्ये हाला क्यन खुसिजुया भिक्षाबिल मकास्ये जिनं आम ज्यायाय्गु छक ब्यूसायाय् धाबले ज्यु या धया ज्या बिल। छुतक याय् माल ज्यायाना गाँ नेगुलि (बस्त्रे) सुन्दरी स्त्रीयारूप तया छह्म पुरूष यात स्वया च्वंगु अंकित गनंगनं तया लोगु रंग सहितयाना क्यन रंजितकार ह्लिला खुसिजुल सोय्बले ख्वा बांमलासानं थुजागुनं बांलाक ज्या यायसम्ह धन्य धया कन्हे खुन्हु राजा रानीपिंगु छँ वना बस्त्र बुझेयावन खनाहर्ष जुइका मागु ज्यालाया दुगंछि बिया सन्तोषयात। राजरानी पिनि खँ ह्लाना पुत्री यात बिकेछोत - कयासोत बांलागुलि गां न्ययासोत लोसानं थःगु खँ अंकित दुगुलि सखीयात बिल थमं उगु बस्त्र फुकं मकास्ये तोतल। रंजितकार लिहांवया फुक खँ न्यंकल बिरूप बिदाकया वन।

छथाय् स्वर्णकार (लुंकर्मि) लुंया तिसादेका च्वंगु खना बीणा थाना म्येहाला दना च्वन भिक्षा ब्यूसानं म्वाः धया मकास्ये उगु ज्याया्य् धया फोन ज्यु यानासो धया मागु बस्तु लुं बिया ज्या याकल। स्त्री पिन्त सोभादैगु सप्त भूषण देका क्यन। न्हेपने ह्लासे गपते ह्लाते तुतिस छ्योने तेगु जें तेगु थुजागु न्हुगु तालं बांलाक देका बिल। स्वर्णकार अति लेः ताया ख्वा सोसा रूप बांमला ज्या सोसा गुलि बांला आमथ्ये जोगी भेशं छाय् भ्रमणयाना जुया जियाय् च्वं जिनं मागु ज्या बिया इले नका बिचारयाय् यथ्ये धास्येंलि जित दयातया धाल खुसिजुल लिपा सोय् धया अनसं च्वन।

सप्त भूषण तिसा फुकं ज्वना लुकर्मि भाजु भद्रक राजाया थासे वना क्यन। रानीं पुत्रीसता थ्व तिसा बांलाक देकाहल स्त्री भूषण स्त्रीपिन्त जक शोभा जुइगु ख

धया बिल । मूल्यबियानं अपो सिलपा बिया लुर्कामियात चित्त संतोषयात । राजां धं बिज्यात थ्व तिसा छं देकागु लाकि म्येपिसं देकूगु । लुर्कामिजुं बिन्तियात जि देकागु मखु कोगु देशे छह्म बिरूप भनंथरि छह्म वया म्येह्लाला क्यंबले भिक्षा बियानं मकास्ये तिसा देकागु स्वयाच्वन जिनं छुक देके धाबले वेकेबिया वं देका ब्यूगु थ्व तिसा खः ।

थ्व खँ न्यना आम भनंथरि (जोगी) थन बोनाहति धयाछोत । लुर्कामि छँ वना मनंथरि नाप लाना राजां धयाहगु खँ कना राजगृहे नापं वोनायंकेत धाल । बिरूपजुं लिसबिल हे स्वर्णकार छ पाशाजुल राजायात प्रणाम दु क्षमाफोनाहल धया बिन्तिया । मायात जि वय् मखुनि थमंमागु खँ ह्लाना थिकया जि वनेत्यना धया बिदाकया वन ।

थ्वहे खँ लुर्कामि राजाया थासेवना बिन्तियात । अनंलि सुदर्शना देबीनं तिसा कया पुतुपुइका सोत थ्व तिसा अवश्यनं थनवया च्वंह्म बिरूप स्वामीनं देकाहगु खः धका सोका तो मछाला सोजक स्वया ग्यागु मन याना च्वा खिउँका च्वन । सकसिनं छाय् तिसां मतियागु धाल दनावना थःगु कोथास् याकचा च्वना बिचारयात । तिसां तिया बांलाकूसा बिरूप स्वामीनं छुधाइगु तिसामत्यूसा मां अबुपिसं छाय् छु जुया धका कुतु कुला न्यनीगु छुयाय् गुगुयाय् धका मती अन्दोलयाना च्वन ।

थनंलि बिरूपजु महा हर्षयाना बोणा याना स्वरथ राग शिर्णगुणं म्येह्ला‌ला गनं गनं प्याखंनं हुला छथाय् मणिकार (माणिक हेरा मोति भिंगु लुं) या ज्या याइह्म सिगु थासे थ्यन ज्या यागु सोया च्वन । भिक्षाबिल आस्येनि धया मकास्ये आ‌न ज्या छुक जिनं याय्गु ब्यूसाज्यु धावले गुजाह्म बिरूप जोगी ल्या थथ्ये मतीतया काना धया ज्या बिल । खुसिजुया बिरूप मामागु वस्तुकया क्वातुक फेतुना बोणा थाय्गु तोता नाना प्रकारया रत्नमाला हना क्यन । मणिकारजु खुसिजुया धाल – अहो दैब बिश्वकर्मा बतार ख धया प्रशंसायात ।

मत मदुगु कोथाम्, तयातगु किसां हस्तिशालास मिदना नुगले मिनंपुना जिनं सहयाय् मफुगु भुजागु मोतिया आखलं संकितयाना मणिरत्न हेरा पन्ना मोति इत्यादिया तिसां कोखायगु तिमादेका मणिकारयात लःह्लाना बिरूपंधाल, थ्व तिसा ज्वना राजायात बिया खुसिया शिलपा बियाहसा फुकं छन्तहेका जितम्वा ।

थथ्ये धास्येंलि मणिकारजु खुसिजुया राजाया सभास वना चढेयात । राजा रानीनिह्म अतिनं खुसिजुया थ्व तिसा सुनां देकाहगु धकान्यन। मणिकारजुं फुकं खँ कन ठिगु देशे आपालं ज्यासह्म बिरूप भनंथरि (जोगी) छह्म वया म्येहाला जुल धागुखं न्यनागुजा दुःख धया मूल्य बियानं अशो शिलपा बिया सन्तोष यात ।

राजा रानी निह्मसिया याकचाम्हृयाय् थःछें वया च्वन मायाकृपातया म्हयाय्यात खुसि याय्मा धका तिसाफुकं छन्त योग्यजु तियासो बांलाइ धया बिल । म्हयाय्नं कया पुतुपुइका सोत आखलं संकेत (ह्मसीकेगु) यानाहगु खना भूमीस तया ख्वाखिउंका च्वन । न्ह्यागु बांलागु ब्यूसानं सन्तोष मजूह्म छ गुजाह्म छाय् छु जुल । उत्रियागु स्वभाव जुइमते धका माँ अबुपिसं धागुन्यना थःगु कोथास वना भोः मुला दुःख चिन्तना याना च्वन ।

मणिकारजु लिहांवया बिरूपयात धाल, सकलें खुसि जुया राजा रानीनं शिलपाबिया हल तर राजपुत्री छह्म खुसिमजु धया बियाहगु शिलपा (द्रव्य) क्यन जितम्वा धया मणिकारयात फुकंबिया धाल । बैगुणीह्म राजपुत्री खुसि जुया ब्यूगु जूसा जिनं काय्गु धया बिदाकया पिहां वन । मणिकारजुं धाल अहो भनंथरि (जोगी) स्वभाव जूसानं राजाया पुत्री लो वंकल । ख्वा सोता भयंकरं बांमलासानं दिव्यसुन्दरीह्म मिसा लोभ दु खनि । उकिं हे जुइ राजपुत्रींसीका तिसाफुकं तोता छुं मधास्ये सुंकच्वंगु । थ्व भनंथरिया मने भयकर दु खनि धका मणिकारं बिचार यात ।

थनंलि भनंथरि बिरूपजु बोणाथाना मंगलरागं म्येहाला तंत्रमंत्रया ज्यायाइह्मसिनं ज्याथाना च्वंगुखना तंत्राचार्ययात खुसियात । भिक्षा ब्यूगु मकास्ये सन्तोष जु धया आमज्या जिनं याना सोये धया ज्याकाल । तंत्रे उल्लेखगु मंत्रया प्रभाव जुइ । जंत्र क्रीडन धैगु छगु (वेजन गालसा) धागु पुलांगु भाषा धका च्वयातल ह्मवसा । । श्रीखण्ड बासवेका किसिया दन्तयागु विचित्र प्रभावं देकल । पुरूषं स्त्रीयागु गाचो ज्वना च्वंह्मयात स्त्रीनं हिला क्यंगु थ्व निह्ममूर्तिया क्वसं, हे स्त्री छंगु भाग्यं जि राजानं जुइदत थथ्येआखलं संकेतयाना वेजन गालसा ह्मवसा छगु देका बिल ।

हानं पितकाष्ठ नाम सियागु हँयात पुरूषंगोंका पुरूषयागु पालि स्त्रीनं भोःपुइका, क्वसं थःपुरुषयागु पालि पत्नीनं भोःपुइगु कर्तब्य खः थथ्ये आख संकेतयाना छगु देका बिल। हानं फ्वंग छह्मयात बाणं केकाच्वंह्म पुरूषयात स्त्रीनं बिन्तियानाच्वंगु छगुनं देकाक्यन। । हानं म्हेखा भतु मैना केमैचा चखुं बखुं थुजापिं फ्वंग देका क्यन। । थुजागु बस्तुस करुणामययागु षडक्षरि मंत्र तंत्रजंत्र यंत्रया सिद्धि दुबिका महाशिलपया ज्या क्यना फ्वंगपंछिपिं सना हालानं हँगु देकाक्यन थ्व छगु बिश्वकर्माबतार सिद्धिया प्रभाव खः।

थ्व खना जंत्र मंत्रकारजु (तंत्राचार्य) अति खुसिजुयाधाल । अहो भाग्य खः धंन्य२ छ ख्वा बिरुपजूसानं ज्याखं अत्यन्त सुरुपम्हखः धया प्रणामयाना सह्लायाय् धुंका जंत्र मंत्रकारजु राजायाछेंवना प्रणामयाय् धुस्येंलि रत्नमणि सोयानं बिचित्रगु बस्तु ह्योनेतया बिन्तियात। भो महाराज! थ्व बस्तु फुकं छलपोलयात चढेयाय् हयागु खः।

थुगु बखतस राजा रानी तथा सुदर्शना अनचोंपिं सकलें लेः ताया सोया च्वन। लिपा बिस्तारं फ्वंग पंछिपिं सना थःथःगु स्वरं हाला प्याखं हुलानं क्यंगुखना आश्चर्य जुइका गुजागु हेतु धका खुसिजुया शिलपानं बिया सन्तोषयात। राजां धैं बिज्यात, हे जंत्रमंत्रकारजु! थ्व छं देकाहयागु लाकि म्येपिसं देकाहगु।

थथ्ये राजां न्यस्येंलि जंत्रमंत्रकारजुं विन्तियात, भो महाराज! थ्व फुकं जिं देकागुमखु फ्रीगु देशे वया च्वंह्म छह्म भनंथरि जोगी बिरूपह्मसिनं जिथाय् वया थुजागु देकाक्यन राजायात अर्पणया धयाहल जिनं ज्वना वया।

थ्वखं न्यना आम भनंथरि याकनं थन बोनाहति धैं बिज्यात। सुदर्शना छह्म सुंकच्वना ख्वा खिउँका च्वन। राजाया आज्ञाथ्यें छें वना भनंथरियात राजां थथ्यें नापं वोनाहति धागु खँ न्यंका नुः धावले भनंथरिजुं धाल, हे जंत्रकारजु! शिलपा वियाहगु दुसा फुकं छन्तका जित शिलपा निर्गुणोह्म सुदर्शना छह्म ब्यूसाजक काये थथ्यें जिं धयाहल धका राजायात कनाब्यु ग्यायम्वाः धया छोत।

जंत्रकारजु राजारानी नापं च्वना चत्रंगु थासे वना भनंथरि धयाहगु खँ फुकं कना बिन्तियात। थ्व खँ न्यना राजारानीपिं मती त्राशकया च्वन। सुदर्शना छह्म तंबाया

आस भनंथरि थन बोनाहति छ्रिपिनिह्म कुनातये धया अहंकारं बोबिल । म्याना जंत्र मंत्रकारजु लिहां वना फुक खँ कना सुंकच्वन । भनंथरिजु ह्निला बिदाकया उगु थासं म्येथाय् वन ।

अनंलि बिरूपजु हर्षयाना बिणायास्वरे सारगु म्येहाला भ्रमणयाना जुल । गुण स्थीरज्वी गुणिकं ह्यसीकि । अभिमान अगुण अथीरजुइ, अहंकारं थः स्यनि इत्यादि खँ न्यंका हिला ज्वुल । ज्वंवंपिनं ल्युल्यु जुया च्वन बिरूप निर्भय महारसया म्येहाला ज्वुल ।

उगु बखतस पिसकार (मधिर्कामि) या मधिछुना च्वंगु खना अनचोना हिमगीरि रागं म्येहाला खुसियात भिक्षामधि बिल लिपाकाय् धया आममधि जिनं देकेस धया ज्या फोना काल । राजा रानीपिन्त लोगु तालं पाकशालाया प्रमाणं भागमिलेयाना नस्वावेका बांलाक न्हूगु तालं मधि देका क्यन । मधिर्कामिजु खुसिजुया धंन्य २ छपिन्त प्रणाम धया मस धँगु छुं मदु सकल ज्या बांलाक याय्फुः सकल खुसि जुइका प्रशंसा याकानं जुल । ज्या बांलाथ्यें ख्वानं बांलागु जूसा गुलिजक सकलया प्रीति जुइगु । ज्या यात ख्वा बिरूप गुलि मल्वल थःथगु कर्म भोग खः धया मानेयात ।

निह्मसिया सह्लायाना मधिर्कामिजुं राजायातबीकेछोत राजारानीयात नमस्कार याना न्ह्योनेतया मधिफुकं क्यना अर्पणयात । राजारानी सकसिनं सोत लेःताया राजा रानीनं ह्लापांनया म्येपिन्तनं नकासोत अमृतसमानं सागुलि सकसिनं मधियागुण प्रशंसा यात थुलिसागु बांलागु नस्वावगु मधि सोय्मनं नेनंमनंनि धया खुसिजुया च्वन । सुदर्शना धह्मसिनं मनस्ये सोयाजक च्वन ।

राजां धै बिज्यात हे पिसकार तथा कर्णिकार (मधिर्कामि)जु ! थ्व पक्वान्न (मधि) मुतांदेका पाकयानाहगु ह्लापा गुबलें थुलिबांलागु सागु ज्वनामवनि थौंहेमात्र खना । छं वेका गुलाकि म्योंपिसं देकूगु । । राजां थथ्ये न्यस्येंलि मधिर्कामिजुं बिन्तियात, भो महाराज ! जिनं देकाहयागु मखु बस्तुमात्र जिगु खः । सकसिनं खना सियाच्वंगु खः पुनः छलपोलंनं न्यना च्वंगुदै, क्रिगुदेशे बिदेशो बिरुप भनंथरि (जोगी) थ्यें च्वंह्म धह्मवया म्येहाला व्राहुला जुयाच्वन थ्व मधि वं छुना ब्युगु खः ।

व जिथाय् वल भिक्षाबिया आस्येनि धया मधिछ्येगु ज्या जिनं सःधया ज्यायाय्गु फोन जिनं बिया । थुजागु पाक शास्त्रयाप्रमाणं देकाक्यन राजारानीयात योग्यजुधाल जिनं ज्वनावया । थ्व भनंथरि थौं तकसुनानं थनंवह्म छुकारणे थन देशेवबा भ्रमणजुया म्येहाला सकलयात खुसिजुइका अनेक ज्या क्यनाजुल । ख्वा छता बाँमला सिद्धिहिसि आपालं दु त्यागी दयाबान् तथा क्रियाबान् शास्त्रबान् बुद्धिमान्ह्म खः ।

थ्वया सहाय बीणाबाजामात्र म्येगु सहाय छुं मदु याकचा भ्रमणयाना जुयाच्वन जिगु छें दु । एवंप्रकारं मधिकर्मिनं बिन्तियागु खँ न्यना राजाया व मनु स्वेगु हताय्चाया हानं धै बिज्यात । थ्व भनंथरि नापंबोना याकनं वा जिनं प्रतिपालयाय् बिस्तारं थ्व बिरुप मनुह्मसीके छगु कारण अबश्यनं दै खः । थथ्ये राजाया बचनन्यना याकनं छेंथ्यंका भनंथरि यात राजांधागु खँफुकंकना नापं बोनाहिं धाल नुः धया खँ न्यंकल ।

थुगु अवस्थास बिरूपजुं चिन्तनायात । राजा धयापिं अग्नि समानखः थुकिं स्वंगुबार जुल बोनाहति धागु गुमाणि जुइमज्यु जि थन वयागु पत्नीया निमित खः बिरूप मुख जूगुलि लाजं गोप्ययानाजुया थन देशे च्वनेमते हुंनं धाय्फुः । तर जि मग्या आ वने मालि बिस्तारं मागु ज्या खँधाना बुझेयाय् । शिल्प गुण अनेक ज्या क्यना सन्तोष जुइका थःम्ह पत्नी सुदर्शना बोना छें वने । थुलि बिचारयाय् धुंका मधिकर्मि पाशा यातनं सन्तोषयाना नुः धया नापं भद्रक राजाया राजगृहे (ससले) थ्यंकबन ।

थ्यनेवं राजायात प्रणामयाना बीणाथाना स्वरथराग बसन्तया लेः तया म्येहाला क्यन । सुदर्शना कोथास च्वना न्यनाच्वन राजारानी मंत्री सकलें खुसिजुया अहो धंन्य गुजागु स्वर गुणिकह्म थ्व गायक (वरताजि) तुल्यह्म भनंथरि (जोगी) ख्वाधासा बिरुप थुजाह्म पुरुष गुबलें स्वेमनना न्यनेनं मननानि ।

संसारे अति गुणिकपिनि छताछता दोषदै धकानिति तथा दर्शनशास्त्रे उल्लेखदु धका राजां उगुसमये अन चोंपिन्त थथ्ये न्यंकल ।

चन्द्रमा अति शोभादु चन्द्रमायाके कलकं (दागि) छता दोषदु । इन्द्र आपालं गुणिकह्म खः धर्मस बिघ्नयाकेगु छता दोषदु । ब्रह्मा धैह्म आपालं गुणिकह्म खः काम

रागंयाना पुत्रीनापवंगुलि सुनानं पूजायाय् मज्यूगु छता दोषदु । बिस्नु अति गुणीकह्मख: थ्वनं कामरागंयाना ज्वालांधरया स्त्री सत्यधारी छह्म मिसाया स्वापं गुन्तू (सितु) घाँय् जुया च्वनेमागु छता दोषदु । महेश्वर महादेव आपालं गुणीकह्मख बांलासानं कालकूट बीषनया दाह ज्वीका उख्ये थुख्ये चाहुला दु:ख सिया गोसाहिं धाय्का हेमालया क्वसं सीलु पुखुली गोतुलेमागु छता दोषदु ।

अग्नि देबताया गुणयकोदु थ्वैकेनं महादेबया बीजनया मोसाथ्यें गर्भवती जुइका (थ्वा तगोयाना) गँगास वना बमनयाना ज्वीमागु दोष छता दु ।

पलेस्वां आपालं गुणिकख छुंहे ख्यलेमदुगु नालसूत्रछता घाना ज्वीमागु दोषदु । थ्वथ्यें थ्व भनंथरिजुयानं अनेक गुणदु ख्वा बांमलागु छता दोषदु । तथापि सीकेमा बिद्वाँन् सकभनं दैमखु गथ्येजा श्रीखण्ड सिमा वनपत्तिकं दैमखु । जिनं सीके धुन थ्व भनंथरि बिरूपयाके आपालं ज्ञानगुण दु ।

रूप स्वेगु मखु ज्ञान गुणस्वेगु रूपया प्रभाव स्वांथ्यें जक, ज्ञान गुणया प्रभाव बज्र थ्यें ख (रूप धँगु चिकिचा धं, ज्ञान गुण पर्बत समान) थथ्ये भद्रक राजानं आज्ञा जुया थ्व भनंथरि बिरूपयाके खँ न्यनासोत । छसु छंगुनाम जातछु गनंवयाह्म जन्म स्थान गन माँ अबुया नामछु आमथ्ये छाय् जुयागु थन छुकारणे वया चाहुला म्येहाला जुयागु केबल छ स्वया काय् थुलिमछि ज्ञानगुण दुह्म आमथ्ये जुयागु छाय् । । थमं ह्लापानं अनेगु तालं बांलागु बस्तु देका बीके हगु दु जिनं बोना हति धयागुख: धा:मधा: जिनंमस्यु थ:मव थौवल असल जुल । जिन्यनागु खँया उत्तर यथार्थ याना जित कनेमाल जिनंथन बांलाक प्रतिपाल याय् जित थन वया सेवायागु छगु कारण अवश्यनं दै मछालेम्वा धा ।

थुलि भद्रक राजां धै बिज्यागु खँ न्यना भनंथरिजुं बिन्तियात । भो महाराज! जिगु शंकष्टया खँ गुलि जक धाय् जिगु उपरे करूणा तया बिज्याहुं कने त्यना थुइका काइगु आशादु । थुजागु दु:ख स्वैतनं मज्बीमा थुलि धया बिभास रागं बीगाथाना बिलापया ले नुग खुलुलु मिनीगु स्वरयाना भ्रमर हालीगु थ्यें राग कया स्त्रीग्रहण महिमा धयागु बिरह याना मिखास खोबि हायेका बिस्तारं म्येहाला क्यन ।

म्येया भावार्थ थथ्ये सोकेगु मनुष्यपिनि कर्मया गति जक मखु प्राणिपिं सकल याग्वः सुगति व कुगति निगुदु । दुःख सियेमय सुखंच्वने धयां छुयाये हेदेब! थःथःगु भोग हितुहिला वइगु गथ्येजा कुंभकारया चक्रथ्यें षट्गतिस लाना च्वनि थःगु न्ह्योने वल बुढाबुढी जुगुमवा थुजागु चालायात तोतेमफु हेदेब! थःथःगु देहस जुया वल जुवनया स्वां होया च्वंगु सुन्दर सुन्दरी रूप थोयाकाइ थःपुरूषं अथवा स्त्रीनं ।

थुलि म्येंहाला मुसुक छक ह्निला हानं म्येंहाल । हेदेबी सुन्दरी च्वना च्वन छ गन वया च्वन पुरूष भ्रमर बोयावल भनंथरि निह्मसिया ह्लापा हाला च्वनागु लोमनला सुन्दरी स्वां मुखुचिना वनला । युबन अवस्था ब्यरथनं फुकेमते कर्मया भोग खसा नापलाये छ वसा ।

थुजागु तालं म्येहाला हानं ह्निला हानं खोयेथ्येंयाना प्याखं हुलीह्मथ्यें सना सकलयात खुसियाना बयन । थुगु अवस्थास सुदर्शना देबीया ह्लापायागु कोथाखं शुभंका शरीर कंपजुइका म्येंहाह्म सिगु स्वरन्यना भतीचा ख्वास्वे धका चिन्तनायाना कोथाया क्याले सुनानं मखंक पर्जाकाप तया स्वया च्वन । म्येहाह्मसिनं क्याले छक पस्वोबले ख्वा चूलाना मच्छाला ग्याना सुदर्शना बवछुना च्वन ।

भमंथरिनं राजायाके हानं बिन्तियात, जिगु खँ न्यना बिज्याहुं काशीदेशया समीपस दयाच्वंगु मृगदावनया पिनेसं चोंह्म सुरूप धयाह्म ब्राह्मणया काय् बिरूप धंह्म जिहे खः । जि अबुं तः धंह्म मान्यता दुह्म मनुया पुत्री दिब्य सुदन्री ब्राह्मणी नापं जित बिबाहयाना बिल । जि सस अबुजु छ्पिसं आः मस्यूसानं लिपासिया वइ तिनी । थुह्म सुन्दरीस्त्री नाप छुं दिन भुलेजुया छन्हु किसिगलस (हस्तिशालाय्) मिवना जिगु नुगले मिपुत सहयाय् मफुत छुयाय् महाराज थुखुन्हुं निस्यें जिगु नाम बिरूप धका सकसिनं सोकल ।

रात्रिया बखतस सलगया (पुरूषभेश अभ्वरथस च्वना) थः सखीपिं निम्ह नापं थुम्ह पापि ब्राम्हणी थः थमं बेरथयाना (ब्यइजत् ज्वोका) जित तोता

थन कन्यकुब्ज देशे वल धाल गनःवन जिनं मस्यु। सुन्दरीम्हस्त्री जिगु छें मदया बिरहयाना थुगु भेश कया भ्रमणयाना थनवया थःम्ह पत्नी माला जुया मिखाय् खोबि वेका ह्निला क्यन ।

थ्व खँ न्यना भद्रकराजा मतीचा फुलेजुया छुं रहस्य थ्वीका छयों लुकु लुकुसंका ताउँति बिरूपया ख्वाः सोया धँ बिज्यात ।

भनंथरी जु ! कला छम्ह छेंनं पिहावनेव आमथ्ये ज्वीगु अयोग्य किन्तु तपोबन बनेगु हे योग्यजु वनेमफुसा आमथ्ये जुइमते आपालं धनिम्हया पुत्री म्येम्ह सुन्दरी ब्राम्हणी जिनं बिबाह याना बी थनचों बांलाक प्रतिपालयानातय् । थन च्वना मामागु ज्यायाना च्वं थःत तोता पिहांवंम्ह स्त्री लोमंकाछो ।

एवं प्रकारं धागु राजाया बचन न्यना पुनः बिरूपजुं मग्यास्ये बिन्तियात । भो महाराज! छपिसं धँ बिज्यागु थिकजु तर व ब्राह्मणी समान दिब्यरूप सुन्दरोह्म स्त्री जिमि महाराज बीरकूशया पत्नी सुदर्शना छह्म बिना म्येपिसुनं दैमखुः । छलपोलया कृपा दुसा वहे ब्राह्मणी लुइका जित होनेदेका ब्यूसा हानं म्येह्म बिबाह छाय् याय्गु छपिन्त बहु पुण्पनं दै जिनं सकलयाके न्यना सोया व ब्राह्मणी थन देशेदु धाल । थुम्ह मिसाया ज्ञान गुण रूप खँह्लाइगु जिनं लोमंके फैमखुः ।

बीरकूश राजाया पत्नी छपिनि पुत्रीखः सुदर्शना देबी । जिनं बोणाथाना म्येह्माला बले ऊयाले तोजक पर्दाकाप उलासोगु जिनंखना । छाय् स्वामीया थाय् मचोस्ये थन बिलम्बयाना च्वंगु । वथ्यें च्वंम्ह छपिनि पुत्री खस्येंनिस्यें जिगु नुग पंम्हुइथ्यें जुया जिपत्नी जक लुमना मिखा तोस्यूसानं न्ह्योने दया च्वंगुथ्यें जुल छपिसं नाप लाका बिज्यासा जिगु नुगः दाह मजुइ खोबिनं मबइ ।

थथ्ये छुं भय मकास्ये ससःअबुया न्ह्योने च्वना हाला च्वम्ह बांलाक म्हसीका सखीपि पाशापिन्त, सुदर्शनानं खंन्यंकल । सोयबले गरख्येस्ये च्वंम्ह बिरूप भनंथरि धाम्ह हालाच्वंगु धंगसो नकचरा लाज मचाम्ह खनि । सखोपिसंनं बिन्तियात बीरकूश राजाया नाम न्ह्यथना बया पत्नो नामकया नुगमछिने मागु व भनंथरि बिरूपया

कारण छाय् । राजायातजा वया कला लुइका नाप लाकाव्यु धाय् फुम्ह गुलिजक मग्याम्ह थ्व छम्हसु मनु ल्या ।

सुदर्शना कोयास वना दुःख चिन्तनायात । थ्व जि स्वामीखः वनेगुला च्वनेगुला आ छु जुइगु छु जतनयाय्गु जिनं छु धाय्गु जिगुकर्म धिकार धया भोसुला च्वन । ० । भद्रक राजाया मती अनेक चिन्तना जुल बिचारयाना मंत्री तथा म्येपिन्त सःता घं बिज्यात । थ्व भनंथरि बिरूपया कला ब्राम्हणी थन देशे वया च्वन धाल माला लुइका वा शिलपा बो धया माय्के छोत । तथाऽस्तु याना उथ्य थुथ्ये सकमनं मालानं लुइके मफया राजायात बिन्तियात जिमिसंजा लुइकेमफु म्येपि छोया बिज्याहुं ।

भद्रक राजा ह्निला लुइके मफुसा म्वाल धया थः स्त्री महारानीयात पाचिना अन्तपुर (कोथास) वना गोप्य खँ ह्लाना धाल – स्त्री छं छुं मती संदेह काय्मते मनुधयाम्ह विस्तारं म्हसी । पुत्री थः छँ वया च्वन भातपिंगु थासं छुं खबर मव की जिलाजं थौं तक म्हमस्यूनि । थ्व बिरूप रिकि धंम्ह मनु मखु थ्वैत नुगले स्याक सुनानं धाय्के मते थ्वैत मानेया ।

ह्ानं पिहांवया यथ्ये न्यंकल हेमंत्री तथा सकल थन च्वंपिं ! जिनं छगु खँ धाय् थ्व भनंथरि बिरूपजु ब्राम्हणधाल थ्वैगु पाक अमृत समान थ्वया ख्वा जक बांमला म्येगु फुक बांला । स्वर्गया इन्द्रं हे प्रशंसायाइ थ्वमनुयागु गुण ज्ञान भति २ जिनंह्मसीके धुन मनु धैह्म संगतयाना खँ ह्लाना विस्तारं ह्मसिया वइ ।

थ्वयात फ्वेगु राजगृहे सुथे वहनी सिया भोजनालये (जाथुइगु) सुवायाना तयगु लाय्कजु । थ्व मनुसत्यधारि थ्यें चों फ्वेगु छँ सकमनं वनेगु अधिकार दु । सुनानं गनंमते वया गनवनेगु इच्छाख अनवनि सुनानं च्यूताकाय्म्वा । आ थ्वैत अति मनोहरगु छँ तया धन संपत्ति सकतां बिया पत्यार यानाति थ्वैगु नाम थनिनिस्यें मनथरि मयात राजसुवा जुल सीकि ।

एवंप्रकारं धागु राजाया बचन तथाऽस्तु याना बिरूपजु स्नानालयेवना स्नान कर्म धुंका राजांब्यूगु बस्त्रंपुना भोजनालये नायोजुया पाक शास्त्रानुसारं बिबिध प्रकारया ब्यंजन (धासा) तयार याना थः राजाजुया च्वंम्ह जूया निम्ती फुकं थमं बीका राजा रानी राजपुत्रीपिन्त नका राजांपल्यार यागुलि फुक बस्तु थःगु ह्लाते जुया बखत दखते भिक्षु सज्जन ब्राम्हण तथा अभ्यागत (भिक्षाका वइपिन्त) दान बीका थमनं दान याना सकलयात लेः ताय्‌का आनन्दं बासयात ।

अनंलि गुलिसितं धर्मया खँ कना मनुतेगु स्वभाव ज्ञान बुद्धि स्वया गुण ज्ञान न्यंका, भक्ति दुपिन्त पौराणिक इतिहासया खँ कना, मंत्री तथा कर्मचारि तेतनं गुबलें राजनीति धर्मशास्त्रया ज्ञान न्यंका, अल्पबुद्धि मिसा मचाते स्वभाव पिन्त लोगु ख्याखँ ह्लाना ह्लीका, बुद्धिवन्तपिन्त च्वेलागु बुद्धचर्य बोधिज्ञानया खँ कना चित्त बुझे जुइका थःगु मनयात धीर जुइका बीरकूश राजा स्त्रीया लागी सकले गोप्य जुया राज सुवाया ज्यायाना सकलयात लेः ताय्‌का सकसिनं धंन्य २ धाय्‌का च्वन ।

छन्हु इच्छा रानीनं बिचारयाना सोत थ्व राजसुबानं सकलयात सन्तोषयात आफ्सिनं छक धर्मया खँ न्यने धया थःपुत्री सखीपिं सकलें थःगु कोथास मुना थ्व राजसुवायात सतके छोया धै बिज्यात । अरे गुणिक! जिमितनं थन च्वना छुं ज्ञान गुण यागु धर्मया खँ छगु निगु कंसा असल ज्वी ।

थथ्ये रानीयागु बचन न्यना बिन्तनायात, थन कोथास थ्व रानी ससमांख थःहे कला छम्हनं गाँतोपुया मिखा निगजक खने देका च्वन । म्येपिं सखीपिं मुना च्वंगु जाख लेः ताया महारानीयात प्रणामयाना बिन्तियात ।

भो महारानी! तथा म्येपिं सकल थन गांतोपुया च्वंम्ह छम्हनं दु सुजुइ जिनं ह्वा मखं सकसिनं बांलाक बिचारयाना न्यँ । सकलें इति इति ह्लिल थनं ह्लिला स्वरथ राग कया स्त्री पुरुष बियोग महिमाया खँ न्ह्याथना अत्यन्त न्यने वहगु यैपुस्ये च्वंगु सुस्वर प्रकाशयाना म्येंहाला क्यन ।

बराबर खँनं कनोगु, गृहस्थि धर्म सन्तानया बिषये बिबाह जुइ । निम्ह स्त्री पुरुष म्वाना च्वतले (सदानं) बाया च्वने योग्य मजु । पंछि पिनिनं प्रीति स्नेह जुइका नापं च्वनि । गुलिसियां भात परदेशे लाना च्वनि, गुलिसियां भात वाना थःछें च्वना भातं कला कलानं भात लुमंका क्रसुका तया गुबलेनापं च्वनेदैगु ख्वास्वेवँगु धका मती तया च्वनीपिं दु । खँ खला मखुला गां तोपुया च्वंम्हसिनं ताला मताला धया भतोचा ह्निला क्यन, सकलें कोथा थ्वक ह्निल ।

हानं धाल गुलिसियां म्वाना च्वंसानं छुं खँ देका भात कलं निम्ह निख्ये च्वना बाया च्वनि । गुलि माँ अबुपिसं छुं खँ देका अथवा मदुसानं ह्याय् जिलाजं निम्ह निख्ये तया बाय्कातं जुभन ब्यर्थ याना ब्यूगु यागु पाप थमं थमं आनं लिपानं भोग याइ । बाय्मागु खँ सर्कसिनंस्यु–गुलिसियां थःगु छें च्वना निम्ह त्यपु निख्ये च्वना बाया च्वनि व स्त्रीया धर्म मखु अथवा गृहस्थि धर्मयात मत्व गुलिसियां माँ अबु काय् सजीवं बाया च्वनि व गृह चिन्ताया स्वभाव खः ।

थ्वफुकं कर्म भोग धका कर्मयात दोष बिया च्वनी अथ्ये जुइफु ख, फेबल अज्ञानं कुसंगतनं जुइफुः । विशेष सजीवं निम्ह स्त्री पुरुष बाया चवनेगु मूर्ख बुद्धि पाप खः । कर्मयात जक पा याय्गु मखु थःथमनं विचारयाय् फेकेमा ।

ज्ञानी गुणीक पतीब्रता स्त्री पिसं थम्ह स्वामी दैव तुल्ययाना सदानं नाप च्वनेदेमा धका धर्मयाना च्वनी । गृहस्थि धर्म च्वना बाया च्वनेगु निम्ह सियां दुःख जुइ । गुलि स्वामीया धर्म च्वंपि मिसात सत्यवनेगु धका भातसीसानं नापं चोना अग्नि संस्कारयाका देह तोतावनी । छुयाय् जि ब्राम्हणी कला निर्बुद्धिम्ह जुया जित तोता बिस्युंवना च्वन । गनदं धका माला जुया लुइके मफया च्वन छपिसं स्यूसा खंसा क्यना अथवा कना ब्यूसा तच्वतं धर्मदं धका म्येहाला बिचे बिचे यथ्येखं कना न्यंका च्वन । । सुदर्शनाया ह्निलेगु पीमफया गां तोपुया थगु कोथास वना भोःमुला ह्निले धुंका थुजाम्ह दि[illegible]जुया जित [illegible] मवयंगु आःथन वया सकलें बसे तया जित बोनायंकेत हिसिधेक खँ ह्लाना अनेगु तालं ज्यावयना

वुसियात । जि माँ अबुपिसं राजसुवानं याय् धुंकल लिपा जित छुजुइगु छुयाइगु मने दु:ख ज्वीका च्वन ।

छन्हु सखोंपि फुक मिले जुया थ्व राजसुवायातनं मिसा वस पुंका ह्लिला ब्यायाना म्हितल । सखोंपि छाय् ह्लिला जुल धका सुदर्शना रानीनं सोवल सखोपिसं छपिनं म्हिते न्ह्याला धावले राजसुवा खना तंमोय्का सखोपिन्त बोबिल । छिपिं धिकार सोय्हे ग्यानापुस्ये ख्वा बिरुपम्ह नाप घे: पुना चुपानका स्तन मर्दन याका ब्यायाना ह्लिला ज्वोपिं नकचरात कन्हेनं थथ्ये म्हितल धा:सा जिनं सहयाय् मखु छिपिं फुकं पितना छोय् थथ्ये धावले सखोपिं सकलें थ:थ:गु थासे बन ।

थ्व राजसुवानं सुदर्शनायात सोया धाल – थन नृत्यालये जित सता म्हितेवा धाल सकलें ले: ताय्के माला सखोपिन्त सन्तोष यानागु । आ छनारनं म्हितेत थन वया च्वनागु छं जिसु: म्हसिलला किन्तु म्हसोके धुंकल हे ज्वो । छं माँ अबुपिन्त यथार्थ खँ कनेगुसो जिखना छ तंचाय्मते धर्म बिचारयाना सो ।

थुलि धास्येंलि ह्लापा खिउँकोयास च्वनागु लुमना शरीर खाकाग्याना काचा काचां थ:गु कोथास वना ह्लकुतिया अनेक चिन्तना याना च्वन ।

छन्हु राजसुवाजु थ्व गोप्यगु कोथास सुच्वनीगु धका ह्लहां वंबले सुदर्शना देबी याकचा च्वना च्वंगु खना ह्लिला धाल, अरे प्रिय स्त्री, थन छंगु कारणे जिवया च्वनागु ख: । ह्लापा कोथाय् च्वनागु लुमंका गृहस्थोया स्त्री धर्म स्वामो सेवा याय्गु ख: धका मती ति ।

स्वामीद्रोही जुइमते जि खना छं छुं बिषाद याय्नं मते जिगु ख्वा बिरूप ख: छं लाज चाय्मागु छुं मदु । जि राजा जुया च्वनाम्ह गोप्यजुया थन जाथुइम्ह सुवा जुया च्वनेमाल । थ्व छंगु कारणे छंयाना जूगुख नु याकनं फोगु छें वने माल ।

थथ्ये धागु न्यना सुदर्शना देबीनं बिन्तियात । अहो हेदैब ! लाजं क्वछुना खोबोवय्का नागिनीनं श्वास पिकाइथ्यें तच्वकं श्वास ह्लाना धाल । भो स्वामो ! छपिं किञ्चीत् मिसा छम्ह सिगु लागो आमथ्ये भनंथरी भेश कया चाहुला छाय्

जुइगु । हानं दासी सखींपिं नाप छाय् म्हितागु राजाथि जाम्हसीनं थुजागु स्वभाव जुइगु मल्व । छपिं थन च्वनेगुनं योग्यता मखु छपिंगु ख्वा खनीबले जोगुमन त्रोहि जुइगु आमथ्ये वें थ्यें जुइगु गात जित लैज्या जुया च्वन बिरूपम्ह भात लात धका लोकं नानाप्रकारं अपहास याइगु न्यनेमाली जितनं छपिन्तनं जि माँ अबु यातनं बांमलाइ थन च्वने म्वाल याकनं छें लिहां बिज्याहुं । राजा जूसानं मिसा छम्हया मिम्ति ससले जाथु सुवा जुया च्वन धिकार धका म्येम्येगु देशया राजा तथा प्रजापिसं गिल्ला याइ याकनं लिहांवंसा असल जुइ ।

थथ्ये अप्रीतियाना स्त्रीनं धागुखँ न्यना पुरूषं धै बिज्यात । छ अती मतीनाम्ह स्त्री जुया छ्यत कावया छनापं वने स्वामीया ख्वा सुरूप जुइमा धका मती तया ब्रत पूजादी धर्मयाना सुखं च्वनेगु सो छ तोता जिजक लिहां वनेगु ब्यर्थ जुइ । छाय् धासा छें माँतोता थुजागु भेशकया म्येहाला चाहुला जुयागु फुकं छंगु कारणे खः । थथ्ये जुयागु सारयाना छनापं लिहां वनेगुहे असल ज्वो ।

एवं प्रकारं पुरूषयागु वचन न्यना हानं स्त्रीनं बिन्तियात । भो महाराज स्वामी ! जि बोना यंकेफइमखु छपिंगु ख्वा स्वेगु जिगु मने इच्छामदु कारण बिरूप जुया । छाय् दुःख सिया ससले गोप्यजुया च्वनेगु सकसिनं सिलकि गिल्ला याइ । राजाया मागु प्रजापालन माँयात बिचार याना जिथ्यें जाम्ह म्येपिं बिबाह याना आनन्दं च्वना बिज्याहुं । अनेगु तालं हाला च्वनेम्वाल याकनं छें बिज्यायगु सो ।

स्त्रीनं थथ्ये अनर्थ खँ ह्लात न्यना तं मोय्का हानं पुरूषं धाल । जिगु थ्व गोप्ययाना वयागु अनर्थयात जिनाप छ मवल धासा छन्त अनेक जतन याना यंके त्यना छं अबु लिस्ये युद्धयाय् मासानं जि मग्या जिनं सहयाय् फैमखुः । । हानं स्त्रीनं बिन्तियात जित अनेगु तालं सास्तीयाना अथवा त्वाना यंकेगु ज्यायात कि मिसाया बल मिजंया थ्यें दैमखु प्राण त्याग याय्गु मिसाया ब्रलदु जिनं प्राण त्याग याय् त्यना ।

पुनर्बार स्त्रीयागु स्वभाव बिचारयाना नम्रजुया हानं पुरूषं धाल । हेप्रिय स्त्री ! छंगु खँ ब्यर्थ जन्म जन्मपर्यन्त भूत प्रेत पीशाच जुया च्वनेमालीगु अकालं सोना वनेगु

खँ न्यंकल स्वामी नाप चवनेगु इच्छामया । छ थन राज पुत्री – जीगु छँ महारानी छ खः । नरक भोग याय् मागु खँ न्यंकेमते – छन्त सकसिनं निर्बुद्धिम्ह मिसा धाइ दरबारय्। सुखतोता दुःख छाय् भोगयाय्गु सोकि निराधारगु ज्याखँ तोता छ्व सत्य धर्म म्हसोका जिनं छ बिना म्येम्ह स्त्री बिबाह याय् मखु जितनं छं तोतेगु इच्छांयाय् मते । थ्व सत्य धर्म निम्हसिनं गृहस्थिस चवना मूल सारगु क्रियाखः धका सोका जिनापं कन्हे बा कंस वेगु इच्छाया छन्त असंख्य पुण्य लाभ जुइ ।

थुजागु प्रकारं बोधयाना धालनं बोध मजुया स्वामीयागु ख्वा मसोस्ये भोसुला धाल । भो स्वामीजु ! मयोगुया वास मदु जिनं छपिंगु ख्वा सोय्गु मन मदु जिगुमन त्राहि जुल याकनं लिहां बिज्याहुं ।

थुगु बखतस सखीपिं राज सुवानाप हानं ख्यायाये गनवन धका मा जुल गोप्यगु कोथास निम्हसिया परस्पर खँ ह्लाना चवंगु खना सखीपिं स्वभावं धाल अहो थन सुनानं मखंक सुदर्शना मालिकया राजसुवा नाप ख्यायाना च्वनेगु बखत जुयाच्वन जिपिं मसिस्यें वया जिमित धासा उजाम्ह बिरूप नाप ख्यायाना म्हितेगुका मखुला धया नानाप्रकारं बोबिल । थः धासा एकान्ते चवना उजाम्ह नाप छाय् ख्याखँ ह्लाना बिज्यानागु थनि निस्यें जिपिं थ्व नाप ख्या याये मखुत छपिं हे ख्यायाना बिज्याहुं जिमिसं सोइतनं कनेमखु धया सखीपिं थः पिंगु थासे वन ।

थुगु इले म्येपिसं उपहास याइगु भयं सुदर्शनाया मती दुःखताया व्सुकातया धाल । हाहा दैब गुजागु बखत जित जुल जिगुकर्म धिकार धया नुग मछिका खोबि वेका थःगु कोथास वना स्वैतनं छुं मधास्ये मछाला सुंकच्वन ।

राजसुवाया सदायाथ्यें सकसितनं नकात्वंका थमनंनया त्वना सकल लिस्ये मिले जुया च्वन । छम्हु एकान्ते चवना चिन्तना यात जिमाँनं ब्रत याबले शील कया खण्डन (अपहास) यागु दोषं जिगु ख्वा बिरूप जुल धका माँनंहे कना तल । थ्व दोष माँयागुला अथबा जिगूकर्म दोषला । माँनं अष्टमी ब्रत याला मयाला छुं सोकेगुनं मफुत थनवया सकलयात खुसि याय् धुन थ्वहे सुदर्शना छम्ह खुसियाय् मफया च्वन ।

प्रकतयाना खँ ह्लाय् धासानं इजतं मञ्जन सप्त अङ्ग छु धाइला धंका सुंक च्वना । बलात्कारयाय् धासानं सुदर्शनानं प्राण त्याग याइ धकानं ग्याय्माल थन जक थुजागु तालं गुलि च्वनेगु । अष्टमी व्रतया स्वामी करूणामय जक सहाय दनि धया लुमंका प्रणामयात ।

थुगु इले फकिररूप ब्राम्हण निम्ह वया गुप्तरूपं बोरकूश नापलाना मानं बियाहगु पत्र थ्वख धया लःह्लात कया भाजियाना पोलासोत ह्लिलाबोन । पत्रया खँ थथ्ये खः ।

करूणामय शरण तथा प्रणाम

पुत्र छंगु मनोरथ याकनं पूर्णजुइमा छँयागु छुँ धन्दा काय्म्वाः फुक थिक जूया सकलया आनन्द जुया च्वंगु दु । करूणामय स्मरण तथा त्रिरत्न शरण उपोषध ब्रतयाना च्वनागु दु । छंगु देह सदानं दीर्घायु निरोगी ज्वीमा धैगु छमाँ अलिन्दा रानीया सदानं कामनायाना च्वना । विरूप मूख, सुरूप जुया छं पत्नी सुदर्शना देबी नापं छें वय्गूज्या तत्कालं सिद्धि जुइमा । शुभमिति । ० ।

थुलिखँ बोना खुसि जुइका थुकीयागु लिसः च्वया थ्वहे वपिनिम्ह फकीररूप ब्राम्हणपिन्त बिया छोत । राजगृहे थ्यंको पुत्रं बियाहगु पत्र अलिन्दा महारानीयात लःह्लात प्रणामयाना बिदाकया ब्राम्हण निम्ह दक्षिणा ब्यूगुकया लिहां वन । ० । पुत्र बोरकूशं बियाहगु पत्रया खँ थथ्ये ख ।

त्रिरत्न शरण करूणामय पुनः माता (अलिन्दा रानी) यात प्रणाम । माँनं बियाहगु पत्र प्राप्त जुया माँयाख्वा स्वयागु तुल्य जिनं खुसियाना भाजियाय् धुंका बोनाबले हर्षया अमृत खोवि जिगु मिखां बहन जुल जिगु नुगः पलेस्वाँ थ्यें चकन, थनयागु ज्या भतीचा बाकि दनि करूणामयया प्रभावं माँया धर्म पुनः आशीर्वाद याकनं छपिनि भौमचा सुदर्शना बोनानापं छपिनिपुत्र जि वीरकूश छें थ्यंकवये जिगु छुं धन्दा कया बिज्याय्म्वा । थन ससले गुप्तरूपं च्वना राजसुवा धाय्का सकलयात साक ज्वरेयाना नका खुसियाय् धुन । सुदर्शना छम्ह सन्तोष याय् मफया

च्वन सुगन्ध धूप थना खुसि जुइका नापं लिहां वये मांया पालिस जिगु शिर दिका तया भापा थुगु पत्र खः लिसपौ बियाहया । पत्र मिदं शुभम् । ० ।

पुत्रं धयाहगु खँ थ्वीका मांम्ह पुनः अनच्वंपिं सकलें सन्तोष जुइका लेः तया च्वन । मांनं आशीर्बाद बिल जिपुत्रया कार्य याकनं सिद्ध जुइमा धका कामना याना उपोषध ब्रत भक्तियाना च्वन । । थन यागु खँ थुलि जुल ।

थनंलि कंन्य कुबूज देशे थः छें वया च्वंम्ह सुदर्शनादेबी दिब्यरूप सुन्दरी जूगुलिं थः स्वामीया ख्वा बिरुप जूया(बांमलागुलिं)मन त्राहि जुइका चान्हे सुनानं मखंक सखी निम्ह पाशा नाप थःछें वया च्वन । स्वामी बीरकूश राजायात त्यागयाना वंगुलिं भातम्ह (बीरकूश) राजाया मन बिह्वल जुया किजा द्रुमकूशयात राज्यबिया भनंथरि भेश कया देशत्यागयाना पिहांवन हानं लिहां वइमखुत । सुदर्शनाया जौवन ब्यर्थयाय् मज्यु । अथ्येया निम्ति उम्ह राजपुत्री सुदर्शना जित योग्यजु जिनं हानं बिबाह याय् धका म्येगु देशया राजानं दूत ब्राम्हण निम्ह कंन्यकुबूज देशया भद्रक राजाया छें कंन्या फोंकेहल ।

दूतपिसं भद्रक जुजु यात प्रणाम याना बिन्तियात । भो महाराज ! छपिनि पुत्री सुदर्शना देबीया जौवन छाय् ब्यर्थ याय्गु । भातया ख्वा बिरूप जुया ग्याना थःछे वया च्वन – भातम्ह कलानं त्याग यागुलिं भनंथरि (फकिर) या भेशकया देश त्यागयाना पिहांवने धुंकल हानं लिहां वइमखुत । जिमि राजा अति सुन्दररूप बीरकूश राजा स्वयानं प्यदुगं देश धन प्रजापिं अनेक ऐश्वर्य पूर्णम्ह खः । छपिनि पुत्रीयात योग्यजु छपिनं पुत्रीनं भाग्य मानि जुइ । थ्वखँ ब्यर्थमयास्ये खँ कोछिना पुत्रीया बिबाह हानं याय्गु ज्यायाना बिज्याहुँ । थथ्ये जिपिं निम्ह छोया हया धाय्के हल सहस्र बिन्तिदु तंचाया बिज्याय् मते प्रणाम याना हगु दु ।

थुजागुहे तालं निम्हु सोन्हु प्यन्हु दुबले दुर्मती जुया च्वंपिं न्हेगु देशया राजा न्हेम्ह सिनं सुदर्शना देबी लोभयाना हानं बिबाह याय्गु खँ धाय्केहल । भद्रक राजा अतीक्रोध याना लिसः बिल जिपुत्रीया रूपखना अथवा न्यना हानं बिबाहयाय्गु खँ न्यंकेहल । निला प्यला थःछें मां अबुपिं बिचार यावया च्वनखः । पुत्री थःछें मर्वापिं सुजक दै ।

काशी देशया प्रतापि केबल प्रख्यातम्ह नामि बीरकूश राजायात कंन्यादान याना तयाम्ह जिपुत्री सुदर्शना खः लोभयाना हानं बिबाह याय्‌गु अत्याचारं जित जिपुत्रीयात जि जिलाजंयात गंताहे मवंक खँ ह्लाना हानं बिबाहयाय्‌गु धका न्हेम्ह राजापिसं लोभयाना धाय्‌के हल ।

छिपिं न्हेम्ह राजापिं निर्बुद्धि कुबुध्दि दुर्मति उन्मन्त (वँ) खः छिपिं धिकार । जिनं छम्ह पुत्री छम्ह पुरूष यात कंन्या दान याय् धुन । हानं वहे पुत्री म्येम्ह मिजं यात निक कंन्यादान बीगु जि दस्तुर मदु । जि पुत्रीनं खँ न्यनि मखु – जि पुत्री अति प्रतापिम्ह वीरकूश राजाया पत्नी महारानी खः जिनं राजा जुया च्वनाम्हखः सीकि । छिमिसं धागुखँ जिनं मान्यता याय् मखु छक सह्याय् हानं थ्वखँ न्यंकेहल धासा जिनं सह्याय् फंमखु छिपिं थन च्वनेम्वाल धया कंन्या फोंवपि दूत ब्राम्हणपिन्त लिछोत ।

बिरूप राजसुवानं छ्याय् च्वना थ्वखँ बृत्तान्त न्यना छ्योंसंका च्वन । दूत ब्राम्हणपिं लिहांवना थःथःगु देशया राजा पिन्त भद्रक राजां धयाहगु फुकं खँ कना बिदाकया छँवन ।

छम्ह दुर्मति राजां चिन्तना यात थ्व सुदर्शना यात बलात्कारणं जतनयाना जिनं हरणयानाहय् । जिगुरूप खनीबले सन्तोष जुइ थथ्ये कुचिन्तनायाना म्येपिं खुम्ह खः मापं न्हेम्ह मिले जुया छगु यासे च्वना सह्लायात । हेपाशापिं ! थ्व भद्रक राजां झीत अनेक तालं मखुथ्ये वँ धकाखँ ह्लाना धिकार छिपिं धयाहल ।

झीपिं सुंक च्वनेमज्यु झीपिं न्हेम्ह मिलेजुया थ्व भद्रक राजानाप युद्धयाये । उगु बखते ग्याना सुदर्शना पुत्री बीधाइ मबिल धासा हरणयानाहये । झीपिं न्हेम्ह राजापिं झोलाकं च्वने सुदर्शना देवीं स्वंत स्वयंबर याइ उम्हसिनं यंकी थःथःगु भाग्यखः । मखूसा जि याकचा वना युद्धयावने जिहे बिबाहयाय् । थ्वत्रं न्हेम्ह छपं जुइगुहे असल जुइ धया तुरन्त युद्धया सामग्री चतुरंग (रथ किसि सल सैन्य शस्त्र अस्त्र) थिक बाना मिगु बेलास न्हेम्ह राजापिं न्हेगु देशं छम्हस्त्री लोभतया युद्धयाय्‌गु निमित्त

बाजा थाका शंखनाद याना धजा बोय्का कंन्य कुबूज देशपाख्ये प्रस्थान याना छ्थाय् देशंपिने च्वना भद्रक राजायात पत्र चोया (सूचना) बीके हल ।

पत्रकया भद्रक राजां बोना स्वत– पुत्री सुदर्शनाया युवतीरूप (अवस्था) ब्यर्थ याइम्ह अबुजु भद्रक राजा लिसे संग्राम याय्त जिंपि न्हेम्ह राजापिं छ्पुच जुया वय् धुन । छ धया सुदर्शना तोताबी धयालाकि संग्रामयाय् धया बिस्तारयाय् मते तयारि जुया पिहां वेय्गुसो मखुसा जिंपि फुकं द्वहां वय्त्यल ।

थथ्ये च्वया हगु पत्र बोना भद्रक राजाया मने दुःखताया वधाय् ब्वधाय् मसिया खोबि वेका फुले जुया च्वन । भतीचालिपा हानं पत्र छोया हगु बोना सोत । कित पुत्रीतोति कित राज्य तोता बनबास हुं कित सुराजुया जिंपि लिस्यें संग्राम यावा । जिंपि संग्राम याय्त थिकयाना वय्धुन जवाफ याकनं माल ।

थुगु पत्रनं बोना सोबले भद्रक राजा मूर्छा जूम्ह्थ्यें ख्वा वचुस्ये च्वंका पुत्री सुदर्शनाया कोथास वना न्ह्योने तया तंमं धै विज्यात ।

अरे पुत्री सुदर्शना छनं निर्बुद्धीम्हख छंगु कारणे जिगु प्राण वनीन कित थ्व राज्य तोता बीमाल थ्व पत्र बोनासो धया बिल । सुदर्शनां पत्र बोना सोत छुं धाय् मफया खछि फुले जुया च्वन ।

अबुम्हसिनं हानं धाल छ पापिम्ह म्ह्यायमचाख धिकार । छंगु निमित्त जिनं आः थथ्ये संग्रामयाय्गु राज्य तोत्येगु प्राण त्यागयाय्गुनं फैमखु । छंगु सुन्दर रूप जौवन खना लोभयाना न्हेम्ह राजापिसं जिमित बिबाह्याना बीमाल धका दूतपिं छोया हया धाय्के हगु दु । जिनं खँ मन्यंस्ये तमं बोविया छोयागुलिं न्हेम्ह राजापिं छगु मत जुया हाहाकारं हाला जिनाप संग्रामयाय् धका थिक जुयावे-धुंकल । थ्व पत्रे धया हगुदु बांलाक खँ थ्वीकि । थूपिं लिसे ल्वाय् फेकेमाल मफुसा राज्य तोता जि बनबास वने माल कित थूपिं न्हेम्ह राजापिन्त छिमि सोया या धका छ तोता बीमाल ।

छम्ह पुत्री सोइर्तान बोगु ह्लाया बिवाहयाय् धुंम्हव उकिसनं बीरकूश थ्यें जाम्ह राजा जिनाजं दनि। बोहे माल धासानं न्हेम्ह राजा पिन्त छुयाना चित्तबुफे यायगु छंगु शरीरया आशाकाय् म्वाल। छाय् धासा छम्हयात ब्यूसा म्येपि खुम्ह तँचाया जिनाप ल्वाहे वइ उगु बखते जिनं छनं छँमानं सिनाहे बनि। जि काय् मदु थथ्ये अकालं सीमास्येंलि छम्हसिगु जक प्राण वनीगु जतन दु। गथ्ये धासा न्हेम्ह राजा पिन्त छंगु शरीरया लाफबिया न्हेकू थला (खण्ड खण्डयाना) न्हेम्ह राजा पिन्त छंगु शरीरया ला कंन्यादान धका याय्गु।

छंनं सीकि छंगु ल्हा: निपा निम्ह राजायात, तुति निपा निम्ह राजायात, शोर छग छम्ह राजायात, हिसोसो वगु भग पद्म लिकया छम्ह राजायात, बाकिगु म्ह छम्हं छम्ह राजायात थुगु रीतं छंगु शरीर न्हेभाग न्हेम्ह राजा पिन्त कंन्यादानयाना सन्तोषयाय् त्यना। एवं रीतं पितानं भयंकरगु खँ धागु न्यना पत्रनं बोने धुंका खोबिवेका सुरा जुया पितायात बिन्तियात।

भो महाराज पिता! जिनं व्रें थुल बिस्तारं धीरयाना खँ न्यना बिज्याहुं। जिगु कारणे राज्यतोता बनबास वनेगु प्राण त्याग याय्गु ज्या याय्म्वा:। संग्राम याय्गु खँ दहेवु। थ्व मुख्य जिलाजं जूम्ह सिगु रूप गुण कुल जाति धंग स्वभाव बिचार मयास्ये पुन: भाात जुइम्हसिगु रुः म्ह्याय्यात मक्यंस्ये फुठाखँ ल्हाना धावइम्ह लमिजु (दूत) यागु खँ विश्वासयाना पुत्री (कंन्या) दानयागु दोषं थौं अबु मानं थुजागु बिपरीत खँ न्यनेमाल स्वेमाल थथ्ये जिनथ्यें स्वैतनं मजुइमा। । पिता हानं न्यना बिज्याहुं विरूप ख्वाह्म स्वामीजुया निमित्तं लज्जा जुया मन त्राहि जुइगुलि जि जन्म जूगुछेंख थनमां अजुया सेवायावया च्वना छपिसं दु:ख ताय्म्वा: थुलि धया मांया कोथास वना बिन्तियावन।

भो जननी माता! पालि भो:पुया खोबि वय्का अबुं धागुखँ फुकंकने धुंका छपि नाग च्वने जि गात। छाय् धा:सा न्हेम्ह राजायात जिगु शरीर ध्यना न्हेभाग थला (खण्ड खण्डयाना) न्हेम्ह राजायात हानं कंन्यादान याय्गु स्वसा गात। आ: अथ्येयाय् म्वाक जिनं थ:थमं प्राण त्यागयाय्गु जुल। जिगु क्वेंबाकिगु मुका फीगु

थ्यबे (उछ्ताने) थुना वया द्योने कर्णिकापुष्प (चंपक स्वांमां) पिना ह्लिह्लि सूर्ययात स्वांछ्रायां पूजायाना जित भिगु गतिस छोया बिज्याहुं । जिगु सहस्र बिन्ति दु । जि लुमंका बिलापयाना जि अबुयात दुःख मब्युस्ये हेका इले नया त्वना बिज्याहुं ।

पुत्रीं थथ्ये धाबले मांम्ह सिनं धीरयाय् मफया नुगले दाया थःगुसं थमं पुया ह्लाः बुबुस्याना अंगजे छयों हाका ग्वारा तुना हेपुत्री ! काय् धासानं म्ह्याय् धासानं छ छम्ह सन्तान खः । छंगु रूप लोभयाना चर्वपि राजा धापिं सु पापित खः । जि पुत्रीयागु शरीर ध्यना न्हे भाग थला न्हेम्ह राजा पिन्त कंन्या दान धका बोबले जिनं थथ्ये सोयुगु जिगन वनेगु गन च्वनेगु धया तस्सकं बिलापयाना पुत्रीयागु ख्वाः ल्वाका थःपुना चुपानया अनेक प्रकारं दैब नामकया हे पुत्री सुदर्शना छनाप च्वने मगानि जिनं सिना वनेगु धका कष्टं बिलाप यात ।

मांनं थथ्ये बिलाप यागु न्यनेमफया सुदर्शना देवीं बिचार यात । जिनं खँ मात्र न्यंकाबले थथ्ये बिलापयात धाथ्यें ज्याहे याय्बले बिलाप यायां प्राणहे त्याग याइ जिनं मानं सिना वनीबले अबुनं सिनावनि । जिगु शरीर लोभतया न्हेह्म दुष्ट पापि राजापिं जिअबु नाप संग्राम याय् धका सुरा जुया वया च्वन थ्व कारण फुकं जिगु निमित्त खः ।

हे दैब! आः जिनंछु जतनयाय् मालि थथ्ये लज्जाजुल धका गुभानयाना च्वनानं ज्या मछिन । जि स्वामी थन जित बोनायंके धका गोप्ययाना वया च्वने धुंकल थःथःगु कर्म भोगज छुयाय् । थ्व भयंकरगु ज्या वगुयात उपकार याइम्ह जि बिरुप स्वामी बिना म्येपिंसुनं दैमखुत । थ्व ज्या बिस्तार जुलकि अनेक बिघ्न जुइफुः थुलि चिन्तना याय् धुंका सुदर्शना देवी तोजन भोजनालये छयाय् कोथास च्वापाचायका सोवन ।

भोजनयाय् धुंका आनन्दं खातास द्यना न्ह्योवेका च्वंगु खना दुने वना खापातिना बुकुतया स्वामीया बिरुगु ख्वास्वया जुगः मछिका दोष तोता गुण ज्ञान पराक्रम लुमंका ल्हापायागु स्नेह प्रीतिया खँ ह्लायेमाल धका लिक्वे च्वना न्ह्योवेका च्वंह्मयागु तुति निपां थःगु मुलेतया उसि उसियाना तुति तिया च्वन । । लिपा राजा

बीरकूश न्ह्यलंचाल दिब्य सुन्दरीह्म थःपत्नी सुदर्शना देवीं तुति तिया उसिउसियाना चवंगु खना मती कौतुक ज्वोका (आश्चर्य चाया) गथ्येजा सुपाचं किना अन्धकार जुया चवंगु फसं पुइका चन्द्र सूर्यया गु तेज प्रकाश जुइथ्यें मन चःकंका वाथाक दना फेतुना बिज्यात। । थुगु बखते स्त्रोनं पालि भोःपुया बिन्तियात। छपिसं जित थुलि तक गोप्प रूपं कष्टनया जाथुसुवा जुया चवंगु जिनं बिचारयाना चवनागु दु। छुयाय् लज्जा चागुलि जि अज्ञानि जुया छपिन्त दुःख बियागु क्षमा फोने म्येगु खं बिन्तियाय्गु दनि।

थः स्त्रीनं कोमल जुया थथ्ये शरणवया बिन्तियास्येंलि स्वामी राजाया मन हर्षजुइका धै बिज्यात। अति प्रिय स्त्री! सुदर्शना देबी छ रानीखः छंगु रूप गुण लुमंका प्रीतियाना थःगु राज्येश्वर्य छें माँ तोता थुगु जन्मस एक पत्नी ब्रत (छ छह्महे जक स्त्री भजे याय्गु धर्म) स चवना हानं म्येह्म स्त्री बिबाह मयाय्गु जिगु प्रतिज्ञादु।

अतएब छ लुमंका अनेक भेशकया शिल्पबिद्या क्यना छंगु जन्मस्थान थन जिगु ससले वया छ सःतवया थौं राजा थ्येंजाह्म जाथुसुवा जुयाचवने माल थ्व सुनांयाना जूगुख लज्जा स्वैत जुल छं बिचारया।

छंगु अपमान जिनंस्वे फइमखु जिगु अपमाननं छं स्वेम्वालेमा चतुषष्ठी (६४) बिद्याया प्रमाणं अनेक बस्तु देका छन्त बोकेह्या क्यनागुख सोकि लुमंकि। जिगु ख्वा मात्र बिरूप ख लज्जा धका छं भतोचा जकहे जिगु ख्वाः मसो।

खिउ कोथास फ्लिंपिनिह्म सहजयान क्रिया याका बिज्याह्म बुद्धि वन्ती जिमां अलिन्दा महारानी छं माजुखः। स्वामीया मुख मण्डल बिरूप धका स्नेह दक्व त्यागयाना रात्रिया प्रहरे पुरूष भेश जुया सखोंपि निह्म पाशा बोना थन वल धैगु सोका जि भनंर्थरि भेश जुया वयागु कारण छं थौं नुगः मछिका तुति ज्वना शरण वया क्षमा फोन जिनं क्षमा बोधुन। छन्त छु दुःख जुल सुनांछु धाल सुनांम्वामदुगु अपवाचोखं न्यंकल। केबल छु भयं ग्याना बिरूप स्वामी जाथुसुवा जुया चवनाह्म यात तोजक वया खापातोना तुति भोःपुया शरण वल। छगु कारण अवश्यनं दै मखालेम्वा धाः। छंगु मती चवंगु बक्वखं जितकं थनसुंनं मदु बिस्तार याय्मते।

थथ्ये धागु स्वामीया बचन न्यना स्त्रीनं बिन्तियात। भो स्वामी महापुरूष! जिगु सुन्दर रूप युवती लोभ तया जि बिबाहयाय् धका न्हेम्ह राजापिसं म्हति म्हति दूतछोया हया धाय्केहगुदु स्वया बिज्याहुं धयापत्र ज्वना वयागु न्ह्योनेतया वयन। जि अबुं तमं लिसबिया छोगुलि सहयाय् मफेका न्हेम्हछपं जुया संग्रामयाय्त थिकजुया वयानं च्वने धुंकल।

जि अबुं जिगु शरीर न्हेभाग थला न्हेम्ह राजायात खण्ड खण्ड थला बीगुनं धाल। जिगु कारणे माँ अबुं दुःख सीमालीन धका जि थःथमं सिना वनेगु चिन्तना याना माँयाके बिदा कावना खँ न्यंका बले माँनं बिलापयाना धागु खँ अबुं न्यंकूगु इत्यादि फुकं खँ कना पुनः बिन्तियात।

ततो माँ सप्त खण्डानि कृत्वायं जनक रूषा।
सप्ताभ्यः खण्ड मेकैकं नृपेभ्यो दातु मिच्छति।
यदि स्नेहानु रागस्ते दयाच बिद्यते मयि।
तत्स्वमां जनकं राज्य मपिसं त्रातु मर्हति।

जिगु बिन्ति थ्वखः जि पिता तंचाया जित धाल भातया छें मच्वंस्ये थन वया च्वंह्म पापि ह्याय्मचा छंगु शरीर न्हेकूथला न्हेह्म राजा पिन्त ह्मति छकु भागथला हानं कंन्या दान धका याय्गु इच्छायात। यदि छपिसं जिकेमाया प्रीति स्नेह दया कृपा दुधंगु खःसा थ्व ज्या मयाकुस्ये जित जिमाँ अबुया राज्यनं हरण मज्वीक रक्षायाय्त छपिं योग्यजु।

एवं तत्प्रार्थि तं श्रुत्वा सनृपेन्द्र कुशो मुदा।
पश्य त्सुदर्शनां भार्यां विहस न्नेवमव्रबीत्।
अरे किं जायते तत्र मयि स्नेहानु चागता।

त्वां संद्रष्टु मिहायामि हित्वा राज्यमपि स्वयम्।

स्त्रीनं थुगु प्रकारं धागुखँ न्यना लेःताया स्त्रीया ख्वाः स्वया ह्निला धैबिज्यात। अरे प्रिय स्त्री! छंनं जिके अथ्ये हे दया माया तेमा जिनं छंके स्नेह

प्रीतिदया माया छाय् मदे मदुसा जि थन छाय् वलजुई । छंगु ख्वा: स्वेत थन जि व:थ्यें छनं जिगु राज्यस जिनापं वेगु थमं सीकेमा । । थनि निस्यें जिनाप बांलाक खँ ह्लाना नापंहे वय्गु ख: आवंलि भातयात अपमान याय्मखु धका बिश्वासयाना सत्य बचनयासा थ्व महाभय वगु छंगु शरीर खण्ड (न्हेकू) थलेमागु छं अबुया राज्य हरण याइगु छं मांनं प्राण त्याग याइगु हानं थुपि दुर्मति न्हेह्म राजापि नाप छुयाय्मागु ख: जतनयाना थ्व उपद्रब फुकं हरणयाना बीगु समर्थ जिकेदु जिनंयाना वयने ।

स्वामीनं थथ्ये भरोसा बिया धागु खँ न्यना मन संतुष्ट जुइका स्वामीया पालि स्वक तक भो:पुया छपिगु वचन लंधना मयास्ये छपिं नापं जि वेगु पृथ्वी सत्य आप सत्य अग्नि सत्य थ्व त्रिसत्य जिनंयाय् धुन धया सुदर्शना देबीनं स्वामीयात मन सन्तोषयात ।

थथ्ये निह्म स्त्री पुरूषपिनि एकान्ते बांलागु खँ जुया च्वंगु मांह्म स्वच्छा रानीनं सीका पुत्रीयात स:ता य:गु कोथास यंका बोबिल । धिकार छपापि सोसो गुजागु दु:ख पीड जुया वल छं भापो‌‌ु राजाथ्यें जाह्म भात तोता थ्व बिरूप जायुसुवा लिस्ये एकान्ते च्वना नानाप्रकारं खँ ह्लाना च्वनीह्म छंगु छु बुद्धि जुल ।

थुगु समये मुसुमुसुं ह्निला मांया पालि भो:पुया पुत्री सुदर्शना देबीं बिन्तियात । भो माता जिगु गोप्य बिन्ति न्यना बिज्याहुं छथ्यें जि भ ग्यमानी छथ्यें अभाग्य । छुयाय् जि लज्जाचाया गुमानी अज्ञानि जुया जिनं छपिन्त मकना । थ्व विरूप जायुसुवा म्येह्म मखु सत्यनं छपिनि जिलाजं जि स्वामी बोरकूश राजाख: थों प्रकाशजुल ।

छपिं हताय्चाय्म्वाल आ: छु आपत्ति जुया वगु ख: उगु भयदक्व जिनं कने धुन वसपोलं हरणयाना बीगु पक्का जुल । थ्व खँ अजुयातनं न्यंका आनन्दं च्वना बिज्याहुं मायव ज्या वसपोलं याई ।

जिके स्नेह तया अनेक तातं बिग्रा प्रकाशयाना भनंथरि भेश कया जित सत वया च्वंह्म ख: छुं संज्ञा मदु । ख्वालि ख्वा:ज्ञा बिरूप जुया च्वंगुलि लज्जा जुया जियन वया च्वनागुख: ।

पुत्रीं थुजागु तालं खँ न्यंकूबले माँह्म स्वच्छारानीया शरीर पोस्ये वेका ख्वा ह्याउंका मन कुचुका पुत्रीयात घे:पुना चुपानया हीही धया न्यासी चाह्म मचाथ्यें सना हतासनं थः स्वामीया थासे वना फुंकुं मोह्म थ्यें स्वास ह्लाना ह्लिला खँकन ।

भो स्वामी! जिनं भिगु छगु हेतुया खँ बिन्तियाय् न्यना बिज्याहुं । छीत न्हेह्म राजापिं मिले जुया वया पुत्री सुदर्शना हरणयाय् धका ल्वावपिन्त मर्थन याइह्म जिलाजं पुत्रीया स्वामी वीरकूश प्रतापिराजा थन छिगु छें वया बर्तमान जाथु सुवा जुया च्वंगु यकोदत छीसं जिलाजं धका सीके मफया च्वन । छुयाय् बिरूप जुया सुदर्शनाया लाजं गोप्ययाना च्वन खँ मकं । थौं प्रकतयाना कन एकान्ते जिलाजं नाप सुदर्शनां बिन्तियाना चित्त बुझेयाय् धुंकल थनींनिस्यें छीपिं दुःख पीडयाना मती सन्ताप कया च्वनेम्वाल । छीत रक्षायाइह्म जिलाजंहे जुल ।

स्त्रीनं थथ्ये धागु खँ न्यना भद्रक राजाया मनस गरखयेस्ये च्वंका अप्रतीत जुया (पत्यार मजुया) स्त्रीया ख्वा स्वया धै बिज्यात । हे प्रिये ! छं छुखँ ह्लानागु जि पत्यार मजु । छाय् धासा राजा धयाह्म बिना निमंत्रणानं थनवैला बिबाह कर्नस स्वयंबर थ्यें जागु शुभ कार्येहे जा मवह्म छह्म मिसाया कारणे गोप्ययाना गथ्ये वइ ।

जिनं ह्लापा खँ न्यना तयागु दु इन्द्र समेतं वीरकूश राजाया साहिता दु धाल । थुजाह्म प्रतापि राजा दास कर्मया ज्यायाना च्वनीला । थथ्ये स्वामीं धास्येंलि ह्लानं स्त्रीनं बिन्तियात । भो स्वामी ! पुत्रीयाके न्यना बिज्याहुं पुत्रीं जि स्वामी वसपोल सत्य ३ नं खः धाय् धुंकल । मस्यूबले सिगु खँ म्वाल आसिल जाथुसुवायानातय् मजिल मागुखँ ह्लाना ह्मसीका ज्यायाना बिज्याहुं ।

राजा तथा प्रतापि पुरूषपिसं स्त्रीया चरित्र एवं प्रजापिंगु धंग बिचार याय्त अनेक तालं भेशकया जुइफुः । छपिसंनं जिगु पुनः प्रजापिंगु धंग स्वेत गरीपम्ह पुरूष भेशकया जूगु दु ।

अनंथरि फकीर ब्राह्मण जाति धाथ्यें याह्यमखु थथ्ये देबतापिनं म्येगु भेश कया फोंवइगु बखत दु । थ्वीत तत्त्वकं लाज जुल व मनु चतुषष्ठी (६४) बिद्यांपारंगत जुइका बिद्वांन्ह्य राजा जिलाजं अबश्यनं खः थ्वैत थ्वीसं पुत्री (कंन्या) दानयाना तय्धुन । पुत्रीं जित फुककखं कनेधुंकल बिलंव मयास्ये छपिसं ह्यसीका बिज्याहुं ।

अनंलि भद्रक राजां धैर्ययाना धं बिज्यात, अहो हे दैव ! जि पुत्रीया भाग्य जिगु बुद्धि छ्थ्यें धिकारहे खः । थुजाह्य बिरूप स्वामी जुया ग्याना पुत्री थःछें वया च्वन । जिलाजं ज्वोह्यसिगु ख्वामसोस्ये पुत्रीयातनं स्वामी ज्वोह्यसिगु ख्वा मक्यंस्ये लमि भाजुयागु खंया बिश्वासे हताय्चाया पुत्रीदान याना छोया थ्व जिगु द्वंगु ज्या खः । मलाका पसंताप काय्माल जिनं आः थ्वखं सकल इष्टमित्रपिन्त कने ।

जि पुत्री दिब्य सुन्दरी रूप जुया बिबाहिता पत्नी त्यागयाय् मफया अनेक तालं भेश कया नाना प्रकारं शिल्पयागु ज्या क्यना ससले बया च्वन जिनं जाथुसुवा दर्जाबिया तयागु क्षमाफोना पुत्रीयाकेनं खंन्यना मागु ज्यायाय् धया गोप्ययाना पुत्री सता खंन्यन ।

सुदर्शना देवी पितायागु पालि भोःपुया मांयात धयाथ्यें फुक खंकना बिन्तियात । भो पिता! कर्म भोगयाय् धुन थ्वीगु छें जाथुसुवा जुया बिज्याह्य छपिनि जिलाजं जि स्वामी बोरकूश राजा महापुरुषं जितसःत वया च्वंह्य सत्यमेवखः ।

थथ्ये धागु पुत्रीयागु बचन पालनयाना राजागृहे च्वंपि मंत्री तथा सकलयात बिस्तारं खंकना चित्त बुझेयाय् धुंका किसियात अलंकारयाना मंगलबाजा थाका भोजन शालास च्वंह्य जाथुसुवा जुयाच्वंह्य बीरकूशराजायात थःहे वना छपिं जिमिसं ह्यमसिल अनेक अयोग्य ज्याखं यानागु फुकं क्षमायाना बिज्याहुं । आः ह्यसिल बिज्याहुं राजगृहे धया राजवस्त्र मकुट सहित पुंका राजा रानी पुत्री मंत्री तथा म्येपिं सकलें गन्ध माल्यांप च्वना लःस्वया किसिल्हे तयाहया योग्यगु आसने तया प्रणामयाना भो बीरकूश राजा जिमिगु अपराध माफियाना बिज्याहुं धया राजभोजन न्ह्योने तया पुत्रीनं नापं तया मंगल शुभ कार्य (स्वस्तियन) बिधिसगंबिया थौं जिलाजं

ससले बिज्याकागु ज्या भापायाना भोजनयाना बिज्याहुं धया सत्कारयाना सन्तोष यात। छपिंगु बिबाह जूबले जिमिसं ज्याखँयाना पुत्री (कंन्या) दानयानागु गुण लुमंका जि पुत्रीयात दया तया बिज्याय्मा धका ससअबुंजुं बिन्तियात।

थुगु समये राजा बीरकूशं धै बिज्यात। जित ह्लसीका थौं मानेयागु खना आपालं हर्षयाना जि बिरूप मुखजुया सुनानं कंन्यादान मब्यु। छपिसं दयातया जिगु ख्वा मसोस्ये पुत्रीयातनं मक्यंस्ये राजमकुट शस्त्रस स्वयंवर सिधेका कंन्यादानयाना बिज्यागु गुण लुमंका जि थन छुजुया छाय्वल थ्वखँ सकल महानुभावपिसं सीका थौं जित जिलाजँया रूपेतया स्वागतयात जिगु जकमखु थन च्वंपि सकलया ज्या सफल जुल सकलया मन आनन्दनं जुल।

जिनं अपराध माफियाय् धुन, जितनं क्षमायाना बिज्यात बहुत खुसि जुल सोयां मतो छुं संखाकाय्म्वाः। थःथःगु कर्म भोग थमं थमं भोगयाई। सुदर्शना देबीं प्राण त्याग याइ धका धन्दाकया राज्य किजायात लःह्लाना भनंथरि भेशकया वयागुनं ज्या सफल जुल।

थुगु प्रकारं परस्पर खँ ह्लाना इलेनया त्वना शयन जुल। कन्हे खुन्हु जुस्येंलि देशे च्वंपि प्रजापिसंनं भनंथरि रूपकयावह्म बीरकूश महाराजा धका सीका अहोदैब थःथःगु भाग्य अभाग्य सुख दुःख कर्मभोग खः धका हाला परस्पर खँ ह्लाना जुल। ०।

छन्हु ल्वाय् धका वपि न्हेह्म राजाया सैन्यपि हाहाकारं हालाहगु शब्द वल। थ्व छु शब्द वगु धका राजा बीरकूशं भद्रक राजायाके न्यना सोत।

उत्तरबिल भो महाराज जिलाजँ! छपिन्त कने धका च्वनागु ख। जि पुत्री सुदर्शनादेबीनं फुकखँ कने धुंकल जुइ पत्रनं क्यने धुंकूगु थमं सीकल खैः। तथापि हानं जिनं कने न्यना बिज्याहुं। स्वामीया मुखमण्डल बिरूपगु खना लाज जुइका सुदर्शनादेबी थःछें वया च्वन – स्त्री बिस्यूंवंगुलि भातह्म बीरकूश राजा भनंथरि जुया राज्यतोता बनबास तने धुंकल लिहां वैमखुत। छपिनि पुत्री सुदर्शना दिब्य सुन्दरी

युबतीया अवस्था ब्यर्थयाय् अशोग्य जिनं पुन बिबाहयाय् छपिसं जित हानं पुत्रीदान यासा असल जुइ । थुजागु तालं न्हेह्म राजापिसं धाय्केहल । जिनं अत्याचार याखं न्यंकेहल छिपिं वंजामखुला धका तमं बोबिया हानं थुजागु खं ज्वना वेमते धया लिछोया । । धावपिं दूतपिसं थःथः राजापिन्त कंवन थ्वहे कारणं न्हेह्म राजापिं मिलेजुया जि नाप ल्वाना त्याका जिपुत्री सुदर्शना हरणयानायंकेगु ग्वसायाना युद्धयाय्त थिकयाना वया च्वने धुंकल जित त्राहि बीत सैन्यपिं हालाहगु शब्द खः । थुपिं न्हेह्म राजापिलिसे युद्धयाय्गु जिनं समर्थ मदु जित थुमिसं छुयाइगु जुइ थ्व कारण वगु महाभय सुदर्शनादेबी जिपुत्री छपिनि पत्नीया निमित्त खः ।

ससअबुजुं धागु थुजागुखं न्यना मुसुमुसुं ह्निला राजा बोरकूशं आज्ञा जुल । अहो गुजागु खं न्यनेमाल बिबाहयानातयंगूह्म पुत्री थः छं वया च्वन धका न्हेह्म राजापिसं हानं बिबाहयाय् धका न्हेह्मछपं जुया ल्वावइपिं खुपिं खिचाया स्वभावपिंखं । सिंहया न्ह्योने खिचा धोंया बथानं छु चातेयाय् फइमखु ।

थनया राजा रानी मंत्री तथाम्येपिं सकसिनं छु संदेह काय्म्वाः सुदर्शनाया स्वामी जिख थनहेदु । स्त्री पुरूष निम्हं छगूछें च्वना च्वना आः थुमिसं हानं बिबाह-याय् धंगु छु बिचार । थ्व महामूर्ख बुद्धिपिं राजान्हेह्म थन ल्वाय् धका वल थुमिनं ह्याँति ह्याँति पुत्रीपिं हुसा यौसं हानं बिबाहयाय् मज्यूला धया इति इति ह्निला म्येपिन्तनं ह्नीका वयन सुदर्शना ह्निलेपो मफया क्वछुना म्हुतुप्वा ह्याँति तोपुया च्वन ।

हानं धै बिज्यात, थुपिं धों राजापिं फुक दास (च्यो) याना बीगु समर्थ जिके दु तर थुपिं जित बंःपुइकेतनं ख्यले मदु । छाय् धासा, छम्ह मिसा न्हेह्मसिनं बिबाह याय् धया ल्वय्गुनं ग्वसा याना वइपिं खिचा बुद्धिपिं जुयाखः । छह्म मिसा न्हेह्म पुरुषं नप्वे बिबाह याइगु जुई । थुपिं तकनं महा मूर्खपिन्त थनसता मानेयाना थन फोगु देशे च्वंपिं मिसापिं खिचात मुंका थुमित बथान ह्याँति निह्म स्वह्म प्यह्म गुलियः उलि तक खिचा बिबाह याना बीगु ज्या यानां तोत्ये मज्यूला धया लिसा लिसा कया ह्निला सकल च्वनागु यातनं याय योक ह्नीका तल ।

भो ससुर पिता! सुदर्शनाया शरीर खण्ड खण्ड याय्गुया सत्ता सुदर्शनाया शरीरं पिहां वगु मल मूत्र (खि चो) घासा तया खीचानी बीधुंका भोजन याकेगुनं थुमित पाय्छि मजूला। ह्रानं लिसा तेमासा भद्रक राजा रानीपिंगु मलमूत्र तया सन्तोषयाय् मालि। अजनं मगानि धासा जिगु जूसानं भतिभतितया सन्तोषयाय्। सुदर्शना व माँह्म ह्निलेपो मफया होःपुइका दना वना म्येथाय् च्वना ह्निला च्वन।

भो ससुर पिता! छपिनि काय् मदु थुमि न्हेह्म राजापिनि ह्यायृपि गुलिदु फुकं छपिसं बिबाहयाना बिज्याहुं धया ससअबुजुयातनं ह्नोकातल।

अनंलि बिचार यानासोत संग्राम यातकि निगु पक्षयानं सर्बनाशजुइ। जिनं हिंसाकर्म तोता महायान बुद्ध चर्य अमिताभ तथागतगुरू शिरे धारणयाना बिज्याह्म श्री करूणामय संघनायक आर्याबलोकितेश्वरया उपोषध व्रत षडक्षरि महामंत्र नामोच्चारणयाना जि अबु माँनं जिन धारणयाना च्वनागुदु।

आः थुपिं युद्ध याय्त वयाच्वने धुंकल सुंकनं च्वनेमजिल। थुमित त्राहियाना बीत जतन याये थुलि चिन्तना याय् धुंका अनया राजा रानी मंत्री सकल यातनं भरोसा बिया धाल। जित मागु थिकया धया जोरेयाका षडक्षरि आर्याबलोकितेश्वरया हृदय मंत्र ध्वजास अंकितयाना प्रतिसरा देवीपिंगु ज्वाला माला मंत्रं छचालं चाहुःका तयागु उच्च ध्वजा न्ह्योने बोय्क। राजवस्त्रं पुना राज मकुटं पुया लक्षणं युक्तह्म किसियातनं बस्त्राभरण याना संन्तोष ज्वीका पत्नी सुदर्शनादेवीया ह्लाति स्वस्तिमंगल कार्य याना किसिगया लोके ल्वेके निमित्त शस्त्रास्त्र धारण यान उपोषध व्रत करूणामय षडक्षरि महामंत्र स्मरणयाना बीरकूश महाराजा संग्रामे सुराजुया याकचा भ्रमण याना बिज्यात धका शंख नाद याका राजगृह तथा देशया पूर्वद्वारं पिहां बिज्यात। । राजगृहे च्वंपि राजारानी सुदर्शना सःजी तथा म्येपि सकसिनं ताय् स्वां सिह्न होला राजगृहया कसी च्वना बीरकूशराजाया जय ध्वनि याना कुलशेश्वर त्रिरत्न नामकया सोयाच्वन। प्रजागन पिनिनं नुगर्माछिका छु जुइन धया थःथःगु कसो च्वना क्यी जिलाजंया जय मंगल ज्वीमा धया स्वां सिह्न ताय् होस्मा सोया च्वन ।

उगु समये किसीगया पिहांवह्म बीरकूश राजा न्हेह्म राजा पिंगु पुचले (शंख पुइका बाजाथाका सैन्यपिं मुंका वया च्वंगु थासे) दथ्वी दुहांवन। उगु ले करूणामय या प्रभावं बीरकूश राजाया रूप साक्षात् बज्रबीर महाँकाल (क्रोधराज) स्वरुप अन-च्वंपिंगु मिखां खन । किसीनं बेगंह्राबले धों खिचा चला पिंगु पुचले सिंह धुं ह्रालोथ्यें शब्द वगु तागुलि सकलया मन त्राहिमानं ग्याका थःथःगु शरीरया मायां थमं थमं ज्वना वयागु शस्त्र अस्त्र फुकं तोता फ्रींपिं सीन गन वनेगु गनच्वनेगु धया हाहाकारं ह्राला सैन्यपिं सकलें उख्ये लात थुखिलात धायमफेक बिस्यूंवन ।

दुर्मति धापिं न्हेम्ह राजापिनं त्राहिमानं ग्याना च्वना वयागु रथ तोता चिकु ज्वरवंपिं समानं शरीर कंपजुइका (खाका) न्हेम्ह राजापिं छ्थासं च्वना भोः सुला च्वन । उगु थासे बीरकूश राजा थ्यंका चाहुला सोया धै बिज्यात ।

अरे दुर्मति मूर्ख राजापिं ! छिपिं न्हेम्हसिया छु तागतदनि दनावा । छम्ह मिसा न्हेम्हसिया बिबाहयाय्गु ग्वसायाना ल्वाय्गु धका वल । छु धंगं बिबाहयाय्गु ख जित छक धाः । सुदर्शनाया स्वामी जिख जिगु ख्वासो । छिपिं मनुष्य राजा खसा छम्ह मिसा न्हेम्हसिनं बिबाहयाइ मखु । पशु पंछिपिसं जकयाइ छिपिं पशुपिनि राजा तुल्य जुया वल । छिमिगु लिगध्यना सुदर्शनायागु मलमूत्रस बुला छिमित नकेगु । अनंलि छिमित ह्लाय् न्हेपं ध्यना मिसा खिचा नापं बिबाहयाना बीगु बिस्तारयाय् म्वाल छाय् भोःसुला च्वनागु याकनं दना वया जिगु न्ह्योने च्वंवा जिसुखः म्हसीकि ।

थुगु प्रकारं धागु बचन न्यना ह्रानं बीरकूश राजा जिख धागुलि फन् त्राहिमानं ग्याना खासाथ्यें केकुना आपालं लाज जुइका आः छुयाय्गु थःथमं धिकारयाना म्वाकनं ल्वावयागुख धका अनेक चिन्तनायाना थःस्वय् मछाला च्वन ।

बीरकूश राजां तमं ह्रानं खँ न्यंकल – अरे मूर्ख राजापिं ! छिपिंक्षत्रि खला नाम छु छँगन । थनवया खिग्वारा कोथ्यें छ्थासं छपाय् जुया च्वनागु छाय् । सुदर्शनाया स्वामी मनंथरि (फकीर) जुया बनबास वंगु खसा जि थन गथ्ये लावल बीरकूश राजा सजीवतिनि जित भद्रकराजायात सुदर्शना महारानीयात हेलायाना धयाहगु पत्रं नोःवाइतिनि ।

न्याय नीति बिबेक बिचार धर्मयाखँ गुलिसर्पि छक छिपि नाप छलफलयाय् त्यना छिपि त्वाय् धका वपिख: आमथ्ये छाय् भो:सुला च्वनागु दनावा । दनामवसा आमथ्ये नातुंतया चिनायंकेत्यना मिछोथ्यें छोया च्वंगु जिगु तें छुयाना शमनयाय्गु छिमिसं सोकि ।

एवं प्रकारं धागु बचन न्यना थुपिं न्हेम्ह राजापिं धुं सिहया न्ह्योने खिचा धों चला फैं तुल्य जुया क्वन् केकेकुना दनेगु समर्थ मन्त । चन्द्र सूर्यया न्ह्योने फुति फुतिको (पुइ पुइको) समान बल तेज हीन जुया थ:स्वे मछाला च्वन । । अनंत्ति पराक्रम तथा बिद्या दुम्ह राजा बीरकूश किसिम्हं क्वहांवया छथाय् अलग आनन्दं च्वना बिचारयाना सोया च्वन ।

उगु बखतस न्हेह्मराजापिं तीजक दना सह्लायात । अहो धंन्यख: थ्व राज बोरकूश साक्षात् बज्रबीर महाँकाल तुल्य महाबीर्य्यबान्ह्म ख: धका क्वीसं सोके मफुत आ: सिल याकचा संग्रामे वया सकलयात त्राहि बीफुम्ह । क्षिपिहेजा त्राहि जुया केकुने माल धास्येंलि म्येपिं सैन्यपिनं अथ्येहे त्राहिमानं ग्याका छाय् बिस्यूंमवनि ।

स्त्रीया मायां भनंथरि रूप जुया ससले वया च्वंगु क्वीसं मसिल बनबास वन धका च्वना क्वीपिं मूर्खबुद्धि जुल ख: । आ: सुदर्शनायागु मल मूत्रस बुला क्वीगु लिग ध्यना क्वीतनातुं नकेगु । ह्लाय् न्हेपनं ध्यना मिसापिं खिचानं स्वयंवर धुंका बिबाह याना बीगु धाय् धुंकल ।

क्वीगु ज्इजत छुजुइगु छें वनेबले महारानीपिसं कोथास दुकाइला क्वीपिंजा सिह धुंया न्ह्योने चला धों खिचा समान जुलख: । सूर्यया तेजस पुइपुइको तुल्यपिं क्वीपिख: । धिकार क्षिगु बुद्धि छह्म मिसाया लोभस न्हेह्म राजा मिले जुया छाय् वल तस्सकं द्वन । आ: क्वीपिं गनवनेगु गन च्वनेगु क्वीत चिनायंका छुयाइ छुयाइ सास्तियाना कुनानं तई । थथ्ये याय् मलावं क्षमा फोना शरणवनेमाल धया सह्ला पाना न्हेह्म राजापिं तीजक ग्यां ग्यां वया क्वछुना बीरकूश राजाया शरण वल ।

ततः सर्वेऽपि तेसप्त: शस्त्रं हित्वा समा नता: ।
तं कूशं समुपायातं समीक्ष्याभि प्रणे मिरे ।

अनंलि थुंपि न्हेह्म राजापिसं ज्वना वयागु शस्त्र फुक्कं तोता प्राणया मायां आत्मा समर्पण (शरीर द्वहलपा) थ्व पराक्रमि राजा बोरकूशया न्ह्योने वना ल्वा सोया प्रमाणयाना पुलिचूया न्हेह्म राजापिसं बिन्तियात । । भोदेब नृपेन्द्र वीर्यबान् राजा ! छलपोल चक्रबर्ति समान पराक्रमिखः । जिपिं न्हेह्म निर्बुद्धि मूर्ख जुया म्वागु ज्याखँ याय् धुनखः थुकि सहस्र कोटि क्षमाफोने जिमिगु उपरे कृपातया प्रशन्न जुया जिमि द्वंगुयात दया करूणा तया जिमिगु अपराध सह्याना बिज्याहुं । । जमिगु राज्य फुकं छलपोलयात समर्पण याय्धुन । जिमिगु जन्म ब्यर्थ याना बिज्याय् मते जिमि नाथ (मालिक) छपिं जुल धया पालि भोःपुल ।

थुगु अवस्थास बुद्धिबान् बोरकूशनृपं चिन्तनायात कोमल जुया शरण वःपिन्त मरणयाय्गु पाप तोता करूणा कृपा तेगुनं तपयानागु तुल्यखः थथ्ये विचारयाना धै बिज्यात । हे क्षत्रि राजागणपि ! छिपिं निर्बुद्धि मूर्ख अज्ञानि दुर्मति जकमखु कामी लोभि अहंकारि पापित खः । आततायि जुया जि पत्नीयाके लोभयाना ल्वावल । छिमिसं त्याका जि पत्नी हरणयाना यंका छिपिं न्हेह्मसिनं छुयाना हानं बिबाहयाय्गु जित जवाफब्युः ।

थुगु अवस्थास न्हेम्ह राजापिनि ख्वाः वचुया म्हुतुस सुकांसुयातगु थ्यें बाक बन्ध जुल(नोः वाय्गु समर्थ छुं मन्त)। छुं लिपा बोरकूश राजां हानं धया खँ न्यंकल । नोः वाय्गु समर्थ होन जुया जिके नातुं शरणवल – आछिमिगु अपराध अन्याय कुनीति दक्व जिनं लोमंका क्षमायाय् धुन । केबल हानं छगु धाय् त्यना जि ससुर पिता श्री भद्रक राजायात छिमिसं थः अबुतुल्य स्नेह पूर्वक तहल सेवा याना वेकनं आज्ञा जूगु बचन यात लंघना मयास्ये पालन याना हानं थुजागु अपराध मयास्ये च्वनेगु खसा क्षमा जुइ । मखुसा छिमिगु राज्यनं हरणजुइ छिमित ह्लाय् न्हेपं लिग ध्यना तोता छोय् । । थथ्ये धै बिज्यागु खँ न्यना थुंपि न्हेम्ह राजापि इ–इ पना खोबिवय्का हानं विन्तियात । भो मालिक राजा ! सत्य सत्य सत्यनं छपिगु तथा श्री भद्रक राजायागुनं बचन पालन याना सेवा याना च्वनेगु निश्चय खः जिमित सास्ति छता याना बिज्याय् मते सहस्र कोटिवार प्रणाम क्षमाफोने ।

थथ्ये त्रिसत्य याना क्षमाफोना शरण वःपिंगु राजमकुट सहित ज्वंका न्हेम्हराजापिं लिउ लिउ तया थःकिसिगथा म्येपिसं बाजाथाका कंन्यकुब्ज देशे भ्रमणयाना सकल प्रजापिसं धंन्य २ बीरकूश राजाया प्रताप ख्वा मात्रबिरूप थ्वसपोल सामान्य मनुष्य-मखु महापुरूष बोधिसत्वहे खः धका प्रशंसायाका मंगल जय शब्द न्यंका सकसिन्नं लस्वका राजगृहे बीरकूश राजा द्रहाँ बिज्यात । कसी चवना स्वया चोंपि सकलें स्वहां वया सिन्दूर जात्रायाना उत्सबयाना बिन्तियात ।

धंन्ध २ बिनाहिंसां युद्ध सफलयाना लिहां बिज्यात अहो भाग्यखः धया प्रणाम याना शुद्धगु आसने बिज्याका दिब्य राज भोजन बिया लेःताया च्वन ।

न्हेम्ह राजापिसं ज्वनावगु राजमकुट भद्रक राजायात लः ह्लाना राजारानीयात प्रणामयाय् धुंका बिन्तियात । जिमिगु अपराध दक्व क्षमाफोने छपिंगु शरण वया धया पालि भोःपुया नम्र जुल ।

उगु समये बीरकूश राजां सुदर्शना रानीयागु पालिनं भोः पुइमाधया बिज्यात । न्हेम्हराजापिं ग्याना थर थरं म्हखाका आसने फेतुना च्वंम्ह सुदर्शना देबीयागु पालिनं न्हेम्ह राजापिसं मिखातीसिना भोःपुल । लिपा जिमिगु अन्याय क्षमा धया बिन्तियात ।

इति इतिं ह्लिला सुदर्शना देवीनं क्षमा बोधुन आः गुलितक बाँलात खला धै बिज्यात । उगु थासे च्वंपिं सकलें ह्लिला ले.ताया च्वन । । उगु इले बीरकूश राजासभाय् दना सकलयागु ख्वाः स्वया दथ्वी च्वना भिगु शब्द छगु नोःवाना न्यंकल । संसारे मनु जन्मजुया गुमान अभिमानि अहंकार जुइमज्यु । छगुबार सलकया द्वनेफुः शरण वम्ह यात दुःख बिया मरणयाय्मज्यु सुनां थुजागु ज्ञान ह्मसोका अहंकारयाइ उम्ह मनु मयोम्हसिगु ह्लाते लाई । थौं थुजागु दुःख हरण जुल । क्षमा बिया कृपातया करूणा याना उद्वारयाय्गु क्षान्तिपारमिताया बोधिसत्वपिंगु तपस्या खः । ह्मानं गनं स्वैतनं थुजागु दुःख मज्वीमा धैगु जिगु कामना दु ।

भो ससुर पिता! ह्मानं छगुखँ न्यंकेत्यना छपिनि काय् मदु थ्व सत्यवाचा यापिं न्हेह्म राजापिनि ह्मार्यपिं दु धागु खँ न्यना न्हेह्म कंन्या छकलं बिबाहयाना

बिज्याहुं थुकि ससुर मातानं गनेगु योग्यमजु स्वोकार याय्गुहे योग्य जुई । जिनं बिबाह याय्त एक पत्नी बिबाह युगु जन्मे पूर्णयाय्गु इच्छाखः सुदर्शना छह्मसिगु निम्ति जिनं थुलितक दुःख भोगयाना जुया द्वितीय बिबाह सुदर्शनायागु बचन दुसा जिनं पालन याय् ।

थ्व न्हेह्म राजापि द्वारे समान जुइ धुंकल थुपिं सकलया जिलाजँ छपिं जुया कुल धर्मस च्वना मामागु तालं थुमिसं मानेयाका आनन्दं च्वना बिज्यासा आनन्द जुई ।

थुलि खँ न्यने धुनेवं सुदर्शना रानीनं धँ बिज्यात । थ्व न्हेह्मराजा पिनि ह्याय्पिं जिनं बिबाह याय्गु इच्छा दु छुयाय् जि मिसा जुल मिजंजूगु जूसायाना तोत्ये । जि स्वामी यातनं जिनं बचन बिइधुन हानं बिबाहयाना बिज्यहुँ आः ह्लापालाक अबुजुंनि बिबाह याना बिज्याहुं माँनं बचन बिल धया ज्यु धका सकसिनं इतिइति ह्लिला समर्थन यात ।

अनंलि न्याह्नु दस्येंलि बिबाह सामग्री तयारयाना न्हेह्म राजापिनि थकालिपिं पुत्री मःता हया बिधिय्यें पुरोहितपिं च्वना ज्या यात ।

तदेतेभ्यो नृपेभ्योऽपि सप्ताभ्यः सप्तकंन्यकाः ।
स्वात्मजा मण्डिता कृत्वा संप्रद त्स्व यथाबिधिः ।

थुगु अबस्यास थ्व न्हेह्म राजापिसं थः थः पुत्री न्हेह्म कंन्यापिंगु ह्लाः ज्वना बिबाह मण्डिरे च्वना यथा बिधि भद्रक राजायात गुरुपिंगु बाक्य द्वारा कंन्या दानयाना बिबाह कर्म सिधेकल ।

अनंलि कन्हे खुन्हु प्रातः समये थःथपिंगु नित्यकर्मसिधेका न्हेम्ह जिलाजं भद्रकराजा पुनः बोरकूश राजा तथा म्येपिन्तनं प्रणामयाना आः जिपिं छँ वने बिदाबिया बिज्याहुं हानं जिमि न्हेम्हसिया दातिपिं पुत्री न्हेम्ह बाकिदनि थुपिनं बोरकूश राजयात कंन्यादानयाय्गु इच्छादु ।

थ्वखँ न्यना ह्लिला राजा बोरकूशं धँ बिज्यात एक पत्नी बिबाह सन्तोषयानागु खः तथापि जि स्त्रीनं अनुमति बोधुंकल स्वीकारयाना पुनर्बिबाहयाय् ।

खुसि जुइका बिदाकया न्हेह्म राजापिं लिहांवन राजगृहे च्वना रानी तथा प्रजागणपिन्त थःथःगु देशे न्हेम्हसिया थमं थमं यानागु ज्या असफल जूगु खं पुनः महावीर्यं वान् प्रतापि बज्रवीर महाँकाल स्वरूप मूर्ति जुयाम्ह (वोधिसत्व) राजा बीरकूश क्रिसिगया वबले सकल त्राहि जुया बिस्यूवंगु थःथःपिनं बिचेत जुइक ग्यागु उगु समये वसपोलं धागु खँफुकं कना नम्रजुया क्षमाफोना शान्ति जुइका सोत्यंपिं शरीर रक्षा जुइका भाग्यं लिहांवया। थकालिपिं पुत्री भद्रकराजायात कंन्यादायाना थ्यें आः हानं बाकिपिं पुत्री बीरकूश राजायात कंन्यादान यावनेमानि धया सकलयात न्यंका सन्तोषयात ।

अनंलि छन्हु कंन्यकुब्ज देशे च्वंम्ह भद्रकराजा (सस अबुजु) याके बीरकूश जिलाजंनं बिदाकाल। भो ससुरपिता ! आः झीगु ज्याखः केवल जिथन वयागु कार्यंनं सफल जुल थ्व ज्या सफल जूगु कारण करूणामय (आर्याबलोकितेश्वर) नाँयात लोम्ह संघरत्नयागु कृपाखः सीका लुमंका एकचित्त ध्यानयाना विज्याहुं ।

म्हिग, जि थनजक गुलि च्वनेगु लिहांवने धयाबले छपिसं माँ यात पत्र छोया खं ह्लाना थनहे च्वना बिज्याहुं धै विज्यात थ्वखँ स्वीकारयाय्त लोके मलो । राजाथि जाम्हसें भात मदुम्ह माँ यात तोता ससले च्वंवन धाइ जितनं छपिन्तनं बांमला । जिवने बिदाबिया बिज्याहुं । जिगु दोष माफिफोने छपिंगु दोषनं क्षमायाय् धुन ।

थुगु कुशलबार्ता अनेक स्नेहया खँ ह्लानालि भद्रक राजा ह्लिला धै बिज्यात । भो प्रतापिराजा! ह्लापा छपिन्त ह्लाते जिपुत्री (कंन्या दान) याय् मखंगुलि आः छपिंगु ह्लाते हानं सुदर्शना कंन्या दानयानागु तुल्य लःह्लाय् धया बिबाहयाय् थ्यें ज्वलं थिकयाना सुदर्शना राजा बीरकूशया ह्लाःते लःह्लाना जिमिगु दोष दक्व माफिधया क्षमाफोन जिलाजंनं अमादु धया उत्सबया ज्या खना हर्षजुइका च्वन ।

थुगु समये न्हेह्म राजापिं हानं वया थःथःपिनि बाकिदुपिं म्हाँत छम्ह छम्ह पुत्रीपिं ज्वना वया बीरकूश राजायात स्वयंबर सहित कंन्यादानयाना बिबाह कम सिधेका आपालं उत्सबया ज्यानंयाना सन्तोष जुइका स्नेह भावयाना च्वन ।

अनंलि प्यन्हु छुन्हुं अन सकलयाके बिदा कया सुदर्शना रानी पुन न्हेम्ह स्त्रीपिं सहितयाना सकसिनं लस्वका किसिगया बीरकूश राजा थःगुदेशे लिहां बिज्यात। देशंपिने भगबान् चैत्यमूर्ति छगदुगु थासे थ्यस्येंलि लसोवपिन्त बिदाबिया कुशलया खँल्हाना प्रणामयाय् धुंका थःथगु थासे सिहां बन।

अनंलि ववं छगु पलेस्वां होयाच्वंगु पुखुया समीपस बांलागु मन्दिर (सतछें) खन अनसं बासयात इले नया त्वना शयन जुल। कन्हे सुथसिया प्रहरे दना बीरकूश राजा पलेस्वां पुखुली स्नान यावन पुखुली क्वसोवले थःगु प्रतिबिम्ब (किच) खना ताउतिं सोया चिन्तनायात।

अहो जिगु मुख मण्डल (ख्वाः) थथ्ये बिरूप जुया थःथमं दुःख ताइ धका जिमाँनं न्हेकं स्वेगु लखे क्वस्वेगु मयाकुस्ये हानं भौम्चां दुःख मनयाइ धका क्वथाय् रात्रिस मत च्याके मदुगु अनेक तालं छलेयाना तगु कारण आः जिनं बांलाक सिल। सोसो जिनं छु पापयाना वल थुलि तक बिरूप मुखया देह (बांमलागु ख्वाया शरीर) ख म्वाना च्वनेगु छु प्रयोजन।

तदह मत्रजले गाढे निपतित्वा स्वयंतनुं।
इमां पापांकृतिं हित्वा गच्छामि शमनालयम्।

थ्व बिरूप ख्वाया देह जिनं थुगु पुखुलि तःजागु थासे क्वब्वाना थःगु शरीर थ्व पापया मूर्ति त्यागयाना (तोता) थुगु निर्मल लखं पूर्णगु थासे आनन्दं च्वना सिनावने धका पुखुलि तोजक क्वन्हांवना सोत यिकयात।

इति तं निश्चयं मत्वा देवराज स्वयंदिवः।
सहसा तत्र संप्रेत्य पश्यन्नेवं व्यचिन्तयेत्।

थुगु समये बीरकूश राजां थुजागु चिन्तनायागु सीका स्वर्गया देबराज इन्द्र क्वहां बिज्याना अन पुखुलि थ्यंका बीरकूश राजायात ज्वना ख्वा स्वया बिचार पूर्वक आज्ञा जुल। हेसखे (पाशा) जित्वाय् पाशाखः लोमनला जिनं थःत लुमंका वया हुंकननुः धया पुखुयासिथे च्वेयंका इन्द्रं धै बिज्यात।

थुजागु थासे मृत्युजुल धासा जल पिशाच (भूत प्रेत) जुइ मालिगु कुकर्म थथ्ये थमं अकालं मृत्यु ज्वीगु योग्यमजु थथ्येहताय् चाय्मज्यु जिमदुला करुणामय लुमंकि बसपोलं जितछोयाहल ।

पुलांम्ह अथबा न्हूपिं बिबाहयानाहयापिं स्त्रीपिसं आपालं शोक सन्ताप बिलाप मयाइला थुमिगु स्त्रीहथ्या काय्मज्यु । हानं लोकं अपबादयाइ शास्त्रे बिरूद्धगु ज्या याय्मत्य । हे बीरकूश नृप ! बिरूप नाशजुया अतिनं सुन्दररूप ज्वीगु माला जिनं बिये कोखाया सो ।

इमां गृहाण भूमीन्द्र लोहित मुक्तिका बलिं ।
मध्ये ज्योतिरस श्रीमा न्महामणि बिराजितं ।
इमां शिरसि संस्थाप्य कामं समभिमण्डयः ।
एत द्रत्नानु भाबेन दिब्याति सुन्दरो भवेत् ।

भो भूमीन्द्र बीरकूश प्रतापि महाराज ! थ्व लोहित मुक्तिकाबलि नाम जुया च्वंगु रत्नमाला धारणया । ज्योतिरस गुण लक्षणं दथ्वी संयुक्तगु श्री शोभां पूर्णगु महामणिमय रत्नमालाखः ज्वना कोखाया सो ।

थुलि धया देबराजइन्द्रं बीरकूश राजायात शिरं दुछोया गलासतया (कोखाय्का) बिल । थुगु रत्नमालायां प्रभाबं उगु बखतस बिरूपगु ख्वा लोप जुया कामदेबता तुल्य दिब्य सुन्दररूपगु ख्वा जुया बांलात ।

पुखुलि कोसोबले ह्लापायागु बिरूप मखया सुन्दरगु रूपया ख्वा जुया च्वँगु खना धंन्य देबराजइन्द्र धंन्य करूणामय धंन्य थुगु रत्नमालाया प्रभाब धया अपालं हर्ष जुइका स्नान याना बस्त्रं पुने धुस्येंलि देबराज इन्द्रयात त्रिप्रदक्षिणायाना जल स्वां देछाया चित्त पूजायाना बिन्तियात ।

भो देबेन्द्रमित्र ! थनिं जिगु पापफुत छलपोल मित्रयाना तयागु सार जुल थ्व मणिमय रत्नमाला बियाहम्हं सुख वइत सहस्त्र प्रणामदु । थथ्ये बिन्तियागु न्यना इन्द्रं

ह्लिला धँ बिज्यात । भो मित्रजु ! जिनं न्यंकावो करूणामययात । उपोषधव्रत यावले अलिन्दा रानीं अष्टशीलया नियम मिचेयाना बिरूद्धयागु दोषं बिरूप ख्वाम्ह पुत्र जन्म जुलखः । आनं बराबर उगु व्रतयागु पुण्यं हानं सुन्दर जुइगु ज्या चूलात सदानं कल्याण जुई ।

जिनं ह्लापा थ्वहे व्रतयाना वयागु पुन्यानुभावं थौं स्वर्गया देबराजइन्द्र धायका देबआदि सकसिनं पूजा भाव तथा मानेयाका च्वनेदत ।

तथागतपिंगु बचन दु भबिष्ये बोधिसत्व जुइ धुंका तथागत (बुद्ध) पद प्राप्त जुइगु केबल सुखाबती भुबनस अमिताभ गुरूया स्थाने च्वने दइगु थुगु व्रतया पुण्यखः ।

असन्तुष्टा शुचि भ्रष्टा चैवंगुरू बिबर्जयेत् । इत्यादि ।

थ्व व्रतयायबले जक मखु न्ह्यागुनं व्रतकर्म पूजादिस सन्तोष मजूम्ह शुचि नियम आचरण भ्रष्टम्ह सुरतिया कुं तोनीम्ह हिंसाकर्म पाप याइम्ह याकीम्ह थुजाम्हगुरू (पुरोहित) तोता – आचरण बांलाम्ह गुरूयाय्‌मा यानागु ज्याया सिद्धिफल पूर्णरूपं सफल ज्वी । थ्व जिनं धाय्‌मागु मखु थर्मसिया च्वंगु खँ खः ।

आम रत्नमाला सदानं कोखायाति आमथ्येहे सुन्दर रूप जुया च्वनि छुं धन्दा काय्‌म्वा आः जिवने त्यना थुलि धया देवराजइन्द्र उगु थासं अन्तरगत जुया थःगु स्वर्ग भुबने लिहां बिज्यात ।

थनंलि तय्‌थाय्‌हे मदेक खुसिजुया हतासनं बास च्वनागु थासे थ्यंका दुनेवनेत थिक जूबले अनपा च्वना च्वंपि निम्हसिनं खँ न्यन । अरे सुन्दर पुरूष छपिंसु । थन दुने राजा बीरकूशया पत्नी (रानी) दिदु अन वनेत राजाया बचनमा स्नानालये बिज्याना च्वन लिहां बिज्याइवले मागुखँ ह्लाना बिज्याहुं आःयात छथाय् च्वना च्वं लिहाँ बिज्याइगु ईजुल ।

द्वारपाल तेसं थथ्ये धावले मुसु मुसुं ह्लिला धँ बिज्यात । छिंपिराज भक्तिख जि खुसि जुल । बीरकूश राजा ह्लापा बिरूप ख्वाखः । आ सुरूप जुया वया छिंपिं पत्यार मजूसा दुने

वने धुंका मागुखँ ह्लाना पत्यारयाय् जि बीरकूश राजाखः गथ्ये मसिल धया दुने द्वांवन। द्वारपालपिं छख्येंग्यात छख्यें तँ पिकया च्वन ।

उगु बखते अन दुने च्वंपि रानीपिं सकलें ग्याना च्वन छथाय् अलग च्वना ग्याका खँ न्यन । अरे पुरूष ! छ सु थन राजाया बचन बिना स्त्रीपिंगु पुचले मिचेयाना द्वहां वल पिहांहुं मवंसा छन्त सास्तियाई ।

थथ्ये धागु खँ न्यना ह्लिला लिसःबिल छिपिं धन्य स्वामी भक्तपिंखः छिपिं ग्याय्-मते जिनं बिस्तारं खँ ह्लाय् न्यं । बीरकूश राजा जिखः हानं म्येम्हनं दुसा निम्ह बीरकूश दत । थ्व बिषये ह्लापा बिरूप ख्वाम्ह आ सुरूप ख्वाम्ह द्वहां वगुलि छिपिं ग्याना च्वन । थ्व कारण फुकं पुखुली जूगु घटना पुनः इन्द्रनाप संबाद जुया सुरूपमुख ज्वीगु रत्नमाला कोखाय्का ब्यूगु बृत्तान्तखँ कनान्यंके धुंका कोखाया वयागु लोहित रत्नमाला तोया न्हापायागु बिरूपमुख क्यन । सुदर्शना रानी फ्न् असन्तुष्ट जुया थ्व पुरूष इन्द्रजाल (चतक)याइम्ह खनि धया छख्ये बिस्यूंवना धाल ।

हे द्वारपालपिं थ्व छलिया पुरूषयात खिपतं चिनाति स्नान यावंह्म राजा लिहांवंबले मागु जुई । द्वारपाल पिसं रानीयागु बचन न्यनां तथाऽस्तु धाल तर खिपतं चीमछाला सोया च्वन । सुन्दर मुख राजा इतिइति ह्लिला हानंरत्न माला ज्वना धँ बिज्यात । जि छलिया पुरूष मखु सत्यमेव छिम्मि स्वामी खः ।

इदं रत्नावली भद्रे सुरेन्द्रेण समर्पितं ।
एतस्या चानु भावेन दिब्याति सुन्दरो भवं ।
इति भर्तासमा दिष्टं श्रुत्वा प्रेक्ष्य सुदर्शना ।
सत्य मितिपरिज्ञाय प्रात्यनन्द न्प्रबोधिताः ।

हे भद्रे सुदर्शना देबी! थ्व रत्नाबली माला देबराजइन्द्रं जित बिया कोखाय्का हगुखः । थ्वकियागु प्रभावं जिगु ख्वा अति सुन्दर रूपजुल धया हानं कोखाया क्यन सुरूप जुल । थुगु तालंस्वक तक लिकया कोखाया क्यंबले तिनि पत्यार जुया छ्चालं

च्वना रानीपिं तथा म्येपिं सकसिनं खिपतं चिनाति धयागु माफिफोना राजाया पालि भोःपुया बिन्तियाना आपालं खुसि जुइका सकलें ख्वाः चकंका ह्निला च्वन । लिपा इले भोजन सकसियां सिधेका उखुन्हु अनसं बासयात ।

कन्हे खुन्हु प्रातः समये स्नान धुंका राजा रानी किसि गया म्येपिं लोलोगु रथे च्वना ववं काशीदेशे थ्यंका तीर्थे स्नानयाना राजगृहे माँ यात सूचना बिया छोत । पुत्र थ्यंकवल धँगु सूचना न्यना माँह्म, द्रुमकूशराजा, मंत्री तथा गंन्य मान्यपिं वया लस्वया कावल ।

देशे सकभनं ध्वजा पताकादि बोय्का थाय्थासे पूर्णघट तया शोभायानातल । सुन्दर रूपह्म राजानापं सुदर्शनादेबी किसिम्हे च्वना म्येपिं सुन्दरीपिं स्त्रीन्हेह्म शखीपिं सहित रथे च्वना सैन्यपिं गुलिसलगया वपिखना बिषाद चित्त हर्ष ज्वीका सोया च्वन । सकलया चित्ते बिषाद जूगुसीका सुदर्शना देबोनं धै बिज्यात जिनापं च्वना बिज्याह्म राजा वीरकूशखः ह्लापायागु बिरूप ख्वा मखुगु कारण फुकं राजगृहे थ्यंका वसपोलं कनि स्वयां मतो बिषाद याय्म्वा धया देशे भ्रमणयाना राजगृहे थ्यंका राजसभास च्वना कुशलया खँ न्यंकल ।

भनंथरि भेशकया कंन्यकुब्ज देशे थाय् थासे बास च्वना शिल्पाबिद्या प्रकाशयाना भद्रक राजा रानी सुदर्शना देबी पिगु राजगृहे वना जाथुसुवा जुया खुसियानागु सुदर्शना शरण वगु न्हेम्ह्राजापिं लिसे बिना हिंसा यावयें संग्रामं जित यानागु थुमि न्हेम्ह पुत्रीपिं नाप विबाह जुया नापं बोनाहयागु छथाय् बास च्वनाबले पलेस्वां पुखुलि वना स्नानया नाबले सिगु घटना इन्द्रवया रत्नमाला कोखाय्का सुन्दर रूपयागु बृत्तान्तखँ माँयात न्ह्योने तया राजगृहे च्वंपि मेपिं रानी राजकुमार मंत्री तथा प्रजागणपिन्त न्यंका चित्त वोधयाय् धुस्येंलि माँयात पालि भोःपुया म्येपिं छम्हपा न्यास (४९९) रानीपिन्तनं प्रणामयाना हर्षयात ।

सुरूप राजा बीरकूशयातनं द्रुमकूश किजां पालि भोःपुया थमं कयातयागु राज मकुट लःह्लाना सुदर्शना रानी नापं राज सिंहासने तया मंगल कार्ययाना उत्सब

यात। सकसिनं धंन्य २ बीरकूश राजां दुःखयागु अनुभोगयाना थौं सुखैश्वर्यानन्द जुइका पराक्रम क्यना लिहां बिज्यात थ्व अहोभाग्य खः धया सकसिनं बीरकूश राजाया जय २ जुइमा धया जय ध्वनि यात।

माम्हसिनं पुत्रयात घेः पुना ख्वाः त्वाका चुपानया धंन्य करूणामय धंन्य देबराज इन्द्र धंन्य जि पुत्र धंन्य सुदर्शना थः छें वंगुनं सार जुल धया सिन्दूर ताय् स्वां होला मंगलयात। अनंलि इले भोजन सकसियांयाना पालंपा च्याम्ह रानीपिं नाप कोथास त्वेक मत च्याका आनन्दं शयनयाना बिज्यात।

छन्हु काय्याके च्वंगु रत्नमाला माँम्हसिनं कोखाया स्वत नकतिनिया युबती तुल्य जुया बांलागुलि तोय्मंमदया सदानं जिहे कोखाय् मज्यूला धाल। काय्नं ज्यूमाँ तर जिगुख्वाः छकसो धावले न्हापाथ्यें बिरूपख्वा खना काचा २ तोया काय्याततुं कोखायेका बिल सुन्दर रूप जुल। थथ्येहे पालंपा सुदर्शना म्येपिं न्हेम्ह रानीपिसंनं छक छक कोखाया स्वत स्वामीया रूप सुन्दर मुख जुइगु कारणे सदानं स्वामीयात कोखाय्का लेःताया च्वन।

अनंलि राजगृहे पुनः देशेनं मुखाष्टमी दिने (कार्तिक शुल्कया अष्टमी खुन्हु) षट्गुरू द्वारा अष्टशील धारणयाना उपोषध ब्रतयाना सिधेकल। रात्रिस स्वप्ने बीरकूश राजायात दर्शन बिया करूणामयं आज्ञा जुल। धंन्य छखः थुगु पुण्यं पाप मोचन जुया सदानं सुख जुइ अन्त्ये बोधिसत्व जुया क्रमसः बुद्धपद लाभ जुइगु खः धया अन्तरगत जुया बिज्यात। राजा न्ह्यलंचाल प्रणामयाना सुथे स्नानयाय् धुंका माँयात च्याम्ह रानी पिन्तनं स्वप्नया खँ कना करूणामय या प्रतिमा तया न्ह्योने प्राचीन महायान पूजा बिधि अर्घ्य पाद्य पुष्प धूप दीप गन्ध रस नैवद्य थल बोया एकाग्रचित्त सकलें च्वना पूजादि जाप ध्यानयाय् धुंका थमं रचनायाना च्यापु श्लोक बोना भाबयात।

रचयिता बीरकूश राजा – उल्लेख थथ्ये दु।

लोकेश्वरं लोकनाथं लोकानांच महागुरूं।
लोक पुण्य लोक बन्द्य लोकान्तरगतं नमे।१।

करूणामयं कारूणिकं कार्य सिद्धि करं शुभं ।
कामनादिकरं देवं नमोऽस्मि करूणाकरं । २ ।

नानाभयहरं नाना रूपेण नाम भेदतः ।
नानायोनि समुत्पन्नो लोकरक्षाकरं नमे । ३ ।

सुखावतिस्थो भुवनं तिष्ठति तत्र प्रेशयेत् ।
कृत मुद्धरण येन नतोऽस्मि स्थान नायकं । ४ ।

यथा यथाच वैनेयान् दृष्ट्वा सत्वा तथा तथा ।
प्राणि सद्धर्म मतुलं नमोऽस्तु श्रीमुनिं सदा । ५ ।

तत रत्न त्रयायेति ये पठन्ति च श्रद्धया ।
सौखावतिं प्रेशयति नमामि नित्य दायकं । ६ ।

महाकारूणिकं मेरू मण्डलाख्यं महागुरूं ।
माया मोह रागहरं माया सूत्रगुरूं नमे । ७ ।

षडक्षर मिदं स्तोत्रं पठन्ति भक्ति ये नराः ।
पंचानन्तर्य निर्मुक्ता सुखावतिं प्रयान्ति ते । ८ ।

अर्थ

लोकया इश्वर लोकया मालिक लोकया महागुरू । लोकं पूजा यानातह्म लोकपिन्त पुण्यकयना लोकं वन्दनायाना तह्म लोकपिन्त लिपाथ्यंक सुख जुइगु ज्या क्यनोह्म छपिन्त जिनं प्रणाम याना । १ ।

करूणाया खानि स्वरूप कारूणिक धाय्का भिगु कार्य सिद्धि कामनायाना करूणा ह्मसीका बिज्याइह्म देव छपिन्त जिनं नमस्कार याना । २ ।

भक्तिजन पिन्त अनेक भय फुका अनेक रूपयागु नाम भिन्न भिन्न क्यना अनेक पद्मपुष्प योनि स्वरूप ह्रींकार बीजाक्षरं उत्पन्न जुया बिज्याह्म छपिन्त जिनं प्रणाम याना । ३ ।

थः सुखावति बुद्ध भुवने विज्याना भाव भक्ति दुपिन्त उगु थासे छोइह्म । सुनां पाप मोचन जुया उद्धार जुइगु ज्यायाइ उजाह्मयात सुदृष्टि स्वया बिज्याइम्ह बुद्ध भुवनया नाय मंत्री जुया च्वंह्म छपिन्त जिगु प्रणाम दु । ४ ।

गन गन गुजापिं च्वन अन अन बना सत्वपिंगु धंग बिचारयाना सोका प्राणिपिं उद्धार जुइगु सद्धर्म ह्मसीकि धका उपदेश बिया च्वाहुला बिज्याइह्म श्रीशोभा युक्तह्म मुनि रूप छपिन्त जिगु भक्ति सदानं प्रणाम दु । ५ ।

अनंलि रत्न त्रयाय नमः धका थुगु पाठ सुनां श्रद्धा तया पाठ याइ । थुजापिन्तनं सुखावति बुद्ध भुवने छोइम्ह दाता छपिन्त नित्य जिनं नमस्कारयाना । ६ ।

महाकारूणिक सुमेरू मण्डलया दथ्वी बिज्याम्ह पुज्य महागुरू जुया माया मोह राग मदेका करूणाया स्वां समानगु, मारं थोमफुगु माया सूत्रया गुरूनं जुया बिज्याम्ह छपिन्त जिनं नमस्कार याना । ७ ।

षडक्षरि हृदयमंत्र म्हसीका थ्व स्तोत्रयात भक्तितया सु मनुष्यपिसं जाप अथवा पाठयाई । थुपिं पंचमहापाप समेतं मोचन जुया सुखावति बुद्ध भुवने प्राप्त जूवनि । ८ ।

थुगु प्रकारं स्तोत्रयाना अकाशे थसोया द्वाफोस्वां स्वपास होला बिन्तियाना च्वंबले उगु थासे मत च्याका तगुलि दुविना ह्मापां निकाह्लाः धरेयाना श्रृष्टिकान्ता लोकेश्वर जुया करूणामयं दर्शन बिया बिज्यात । १ । हानं लिपा प्यकाह्लाः धरेयाना षडक्षरि लोकेश्वर जुया दर्शन बिल । २ । छुं लिपा हानं खुकाह्लाः धरेयाना आर्यावलोकितेश्वर जुया दर्शन बिल । ३ । केहि लिपा हानं च्याकाह्लाः धरेयाना अमोघपाश लोकेश्वर जुया दर्शन बिल । ४ ।

उगु इले अन चोंपिं भक्ति जनपिसं प्रणामयाना च्वंबले वसपोलं आज्ञा जुया थ्यंकल । आर्य धर्म ह्मापा जुया वंपिं आःजुया च्वंपिं पुनः लिपा जूवइपिं बोधिसत्व तथा बुद्धपिसं समेतंयाना याका वयना वंगु ज्ञान म्हसीका च्वनेगु सद्धर्म तथागत (बुद्ध) वयंखः । षट्गति दुःखं मुक्त जुया वनीगु स्वयंभू आदि बुद्ध त्रिरत्न बज्रधातु धर्मधातु मण्डले लीन जुइगु उपोषध ब्रतयायगुसो ।

मनोरथ कार्य सफल जुया सुपुत्र लाभ जुइ। अनित्य संसारत्वः थगु शरीर सगेतं तोता वनेमानिगु लुरंका मिथ्या दृष्टि मयास्ये धर्म म्हसीकि व्यवहारे भुले ज्वोका आमीष बस्तुया मुख्यगु मदिरापान मांसाहार सुरति सेबन मयास्ये बोधिसत्व बुद्ध तथागत लोकेश्वरपिंगु बचन पालनयाना पर्बकाले थगु ब्रतयाना धर्मयाय्गुसो। न्याय शास्त्र राज्य भोगयाना करूणाधारिजु भबिष्ये बुद्धपद प्राप्त जुइ धया अन्तरगत जुया बिज्यात। ।सकलया करूणामथ दर्शन लाभ जुया हर्षयाना च्वन। तत्पश्चात् थुगु उपदेशानुसारं राजगृहे सकलें मिले जुया पर्बकालपत्ति उपोषध ब्रतयानावं च्वन। छुं लिपा सुदर्शना रानीया गर्भ धारण जुल झिला दस्येंलि माघ पुह्नीया रात्रिस सुन्दरह्म पुत्रजन्म जुल कोथास सकलें वया सोवल पलेस्वांथ्यें ख्वाः चकंका राजगृहे च्वंपि सकसियां खुसि जुइका दोपाव्रजोयाना दारिद्र याचकपिन्त अन्न द्रब्य बस्त्र दान याना उत्सबयात।

कुलानुसारं खुन्हु झिन्हु देका ब्यंका उपोषध व्रतया पुण्यं दुह्म पुत्रजुया उपबास कूश धका अबुम्ह्सिनं नामकरणयात। खुला दस्येंलि कुलशेश्वर दर्शन अन्न प्राशन बिधि जा नकेगु ज्यानंयाना सिधेकल। लिपा न्यादं दस्येंलि सद्गुरू द्वारा बिद्यारंभ जुल राजकुले मागु तक बिद्यास्यना १२ बर्षे ब्रतबन्धन सिधेका राज कुमार पद बिया तल २२ बर्ष पुलावस्येंलि गुरू अब्रुयात लःह्लाना विन्तियात। भोनृप! जिनं राजकुमार यात शिल्पविद्या इत्यादि राजकुले लोगुस्यने धुन। थ्वखँ न्यना गुरूयात दक्षिणा बस्त्रा भरण बिया सन्तोषयात।

युवन्नावस्था जुस्येंलि कंन्यकुब्ज देशे च्वंम्ह भद्रक राजाया मंत्री पुत्री दिब्य सुन्दरीकंन्या सुबासना देवी युवतीयागु उमेरम्ह उपबास राजकुमार यात स्वयंवर सहित बिबाह सिधेकल लिपा लोहित रत्नमाला तोतूसानं बीरकूश राजा बिरूपगु ख्वा मजूस्ये सुरुपहे जुल।

एवं सर्वा न्महीपालान् संपाल्य प्राभि नन्दयत्।
सर्व धर्मा धिपः शास्ता चक्रवर्ति कुशोऽभवत्।

थुगु ब्रतया पुण्यानुभावं म्येपिं सकल राजा पिन्त पालन पोषन याना धर्मासने तया बोधि ज्ञानया खँकना सन्तोष जुइक खुसियात ।

सकल मिलेजुया थ्व बीरकूश राजा सामान्य मनुष्य मखु संपूर्ण धर्मया अधिपति शास्तासमान जुइगु बोधिसत्व ख धका प्रशंसा यागुलि चक्रबर्ति राजा जुल । ० ।

भगबान् बुद्ध न्यग्रोधाराम धँगु बांलागु क्यबस आनन्दादि महाभिक्षुगण तथा म्येपिं सकल श्रद्धालु राजा मंत्री महाजन नर नारीपिंगु सभाय् बिज्याना थुगुखँ न्यंका बोधयात ।

उगु समये बीरकूश चक्रबर्ति राजाजूम्ह बर्तमान (आः) थुगु समये म्येम्ह मखु जि धका सीकि । सुदर्शना देबी यशोधरा देबी जुवल । अलिन्दा रानी माया देबीखः इक्षांकूश राजा शुद्धोदन जि पिताखः । भद्रक राजा स्वच्छारानी निम्ह दण्डपाणि राजा वया स्त्रीरानीनातुंखः । न्हेम्ह रानीपिं यशोघरा देबीया न्हेम्ह सखीपिं जूवल ।

न्हेम्ह राजापिं मारसैन्य धायका जन्मजूवल थुमित ध्यान द्वारा जितेयाना थुगु प्रकारं पूर्बजन्मया खँ लुमंका सकलयागु ख्वा स्वया आज्ञा देका बिज्यागु न्यना सकसिनं धंन्य २ भगवान् बुद्ध धंन्य २ बीरकूश राजा धका प्रशंशायाना भगबानयात प्रणाम याना बिदाकया थःथःगु थासे सकलें लिहांवन । ० ।

थुलि खँ बीरकूश नृपजातक जुल

। थ्वखँ भद्रकल्पा बदान ३१ अध्यापे दु ।

महासत्वराजकुमारावदान

नमः सर्वबुद्ध बोधिसत्वेभ्यः

सकल बुद्ध बोधिसत्वपिन्त नमस्कार

भगबान् बुद्धं हानं म्येगु खँ न्य धै बिज्यात । हे कुलया देबता ! तथा म्येपिं सकल ! प्राणि हितयाय्‌या निमिते बोधिसत्व जुया आपालं थःगुहे शरीरनं त्यागयाय् फकेमा । थ्वखँ गथ्ये धासा स्वर्ग पृथिबीलेन बिभिन्न प्रकारं गुण प्रकाश जुया च्वंगु छुंहे पापं लिप्तमजूगु नाना प्रकारया गुणं सहितगु अनेक तालया रश्मि खया च्वंगु स्यंकेमफुगु सुनानं लाय्‌मफुगु ज्ञानबंम्ह थकेनं ज्ञान पराक्रमं युक्तह्म पंचाभिष्येक अर्थात् न्याता प्रकारया ज्ञानचक्षु प्राप्तम्ह भगबान् बुद्धं असंख्य भिक्षुगणपिसं जवे खवे लिउने लिक्क पांचाल् देशया ज्ञानि जनपिं व अनया सज्जनपिंगु थाय् चाहुला ववं छगु बनान्तरे थ्यंका बिज्यात ।

अनवने भगवानं खन वांगु वचुगु नायूगु क्यातुगु घाँय् व बिबिध प्रकारया स्वां सिमा बांलाक दया च्वंगु पृथिबीया छगु भागखः ख्यो न्ह्याइपुस्ये यँपुस्ये च्वंगु बन खण्डस भगवान बुद्धं आयुष्मान पुज्य आनन्द भिक्षुयात सता आज्ञा जुल ।

हे आनन्द ! तच्वकंहे बांला न्ह्याइपुस्ये च्वंगु थ्व पृथिबीया छगु बन खण्डया थाय् खः । थन क्वोंपिं छुं विनया लागी बास च्वने आसन थिकया । तथाऽस्तु धया आनन्द भिक्षुं भगवान् बुद्धया आज्ञाथ्यें तथागतयात च्वनेगु आसन थिकयात । आसन थिकयाय् धुस्येंलि भगबान् बुद्धयात बिन्तियात । भो भगबान् ! आसन थिक जुल भो ज्येष्ठ श्रेष्ट मनुष्यमध्ये उत्तम (च्वेलाह्म) मोक्ष्य छोइह्म भगबान् छपिं थन बिज्याहुं ।

छाँपि हानं जन्म मरण मदुम्ह (कालंथोमफुम्ह) अर्थात् मृत्यु ज्वोम्वाम्ह भो भगबान् छाँपिखः। मनुष्यपिन्त हितया निमित्तं परम अमृतरूप च्वे लागु सद्धर्म ज्ञानया खँ कना बिज्याहुं।

अनंलि भगबान् बुद्ध अन आसने बिज्याना भिक्षुपिन्त सःता आज्ञा जुल। हे भिक्षु गणपिं! छिमिसं दुष्कर चर्य सुनानंयाय् मफुगु याना वंगुनं सुनानं मदुनिगु ज्याखँ सोकि बोधिसत्वया शरीरयागु अस्थि धातु स्वेगु इच्छादुला।

थथ्ये धँबिज्यागु खँ न्यना भिक्षुपिसं भगबान् बुद्धयात थ्वखँ बिन्तियात। थ्व ऋषिमध्ये श्रेष्टह्म कालगतिया ज्ञान प्राप्तह्म सत्वप्राणिपिन्त हितयाय्गुलि सारह्म निह्ममदुह्म उपमा बीगुनं मदुह्म नोलरत्न थ्यें जागुलि युक्तगु प्रमाणहे मदेधुंकूगु लक्षणं संयुक्तगु थ्व साधु बोधिसत्वयागु शरीरया अस्थि धातु जिमिसं स्वेगु इच्छादु। थुगु बिषये उद्घाटनयाना अर्थात् आज्ञा जुया बिज्याहुं।

अनंलि भगबान बुद्धं द्वछिगुतक चाहुला च्वंगु चक्रचिह्नदुगु नकतिनि होगु चःकंगु पलेस्वाँथ्यें जागु जगु ह्लातिं अन पृथिबीस दाया बिल। दाय् धुस्येंलि खुता प्रकारं पृथिबी कंप जुया सन।

अनंलि भूमितः ज्याना उज्वल तेजं सहितगु स्तूप चैत्य खनेदेक उत्पन्न जुल। अनंलि भगबानं आयुष्मान् आनन्दयात सःता थ्व स्तूप अत्यन्त उदारगु (योग्यगु) पुलांगु खः हे आनन्द! सोकि।

भगबानं थथ्ये धँ बिज्यागु न्यना अनंलि आनन्द भिक्षु स्तूप (चैत्य) छचालं स्वया ह्लातिं थिया शुद्धयाना प्रणाम धया स्वत। अन व आनन्दं सुवर्णयुक्त मोतिहना-तगु अर्थात् सुबर्णमय समुद्रथ्यें खना भगबान् याके थथ्ये बिन्तियात।

भो भगबान्! सुबर्णयुक्त समुद्र खनेदुथ्यें शुद्धगुस्तूप बुद्धमूर्ति चैत्य जिमित दर्शन प्राप्त जुल। भगबानं आज्ञा जुल थ्व न्हेगु समुद्रं च्वंगु रत्न समानगु ख थियास्वेगुनं

अति योग्य जु । उगु बखतस थियानं स्वत अन व आनन्दं बांलाक खन । च्वापुथ्यें निर्मल तुयूगु सुगन्ध बासनादुगु पलेस्वां समानगु यँपुस्ये च्वंगु अस्थि धातुखना भगबान्याके हानं थथ्ये बिन्तियात ।

भो भगबान् ! थन अस्थिधातु बांलाक खनेदयावल । भगबानं धै बिज्यात, हे आनन्द ! ज्वनावा थ्व महापुरूषया अस्थिधातु खः । अनंलि आयुष्मान् आनन्दं थ्व अस्थिधातु दुगु सुबर्णया थलहया भगबान् बुद्धयात न्ह्योने समर्पन याना बिल ।

भगबान् बुद्धनं थ्व अस्थिधातु दुगु सुबर्णया थल ज्वना भिक्षुसंघया न्ह्योने तया आज्ञा जुल । थ्व अस्थिधातु उत्तम बिशेष गुणं युक्तगु प्यख्येसनं अहंकारं मथ्यूगु ध्यान क्षान्ति तच्वकं एकाचित्तगु उत्साह दुह्म सदानं वोधिज्ञाने न्ह्यॆच्युह्म यशर्कीति बुद्धिमान् धैर्यबान् गंभीरह्म हानं सदानं दानपारमिताया ज्या दानयाय्‌गुलि जक तत्परह्म बोधिसत्वयागु खः । अनंलि हानं लिपाथ्यंक वंपि भिक्षुपिन्तनं सता आज्ञाजुल । हेभिक्षुगर्णपि ! थ्व शील गुणं सम्पन्नह्म आपालं परिश्रमंजक दर्शन प्राप्त जुइगु पुण्यक्षत्रे उत्पन्न जुया च्वंह्म ज्ञानदीप (मत) समानह्म दानी केबल दाता त्यागी बोधिसत्वया शरीरयागु अस्थिधातु खः थ्वैत प्रणाम याय्‌गु योग्य जु या ।

अनंलि भिक्षुसंघपिसं बिन्तियाना एकचित्त (मन पिमछोस्ये) थुगु अस्थिधातु यात शिरदिका तार्उति भोःपुया च्वन ।

अनंलि लिपा आयुष्मान् आनन्दं ह्लाः बिन्तियाना भगबान् बुद्धयाके थथ्ये बिन्तियात । भो भगबान् ! ह्लापा जुया वंपि लिपा जू वैपिं आःजुया च्वंपि संपूर्ण लोके बिज्यापिसं तथा संपूर्ण प्राणिपिसं तथागतया शरीर भापा थ्व अस्थिधातु नमस्कार याइला ।

थथ्ये बिन्तियास्येंलि भगवान् बुद्धं आयुष्मान् आनन्दयात थथ्ये आज्ञा जुल । हे आनन्द ! वन्दन याये अत्यन्त योग्यगु खः धका सकसिनं नमस्कार याइ । थ्व छुकारणं धासा हे आनन्द ! सौकि, थ्व अस्थिधातुं याना याकनंहे जिनं अनुत्तर संम्यक संबुद्ध ज्ञान लाना बुद्ध जुया । ० ।

हे आनन्द ! ह्लापा जुयावंगु खँ खः बांलाक थ्वीकि ब्यक्तयाना कने थुकोयागु महिमा थथ्येख जिनं ध्यानंखंका लुमंके धुन । ह्लापा द्वापर युगे काश्यप तथागतया पर्याये नेपा देशया पूर्ब दिशाय् पांचाल देशे (पनौति) स आपालं अन्न धन बृही सल किसि बाहन दुह्म सुनानं त्याके मफुह्म बल पराक्रम युक्तह्म प्रतापि महारथ नाम क्षत्रि राजा दया च्वन ।

थ्वया देव कुमार समानपिं स्वह्म पुत्रपिं दु । तधिकह्म महाप्रणाद, दातिह्म महादेव, मिलाह्म (स्वह्मह्म) महासत्व खः । अनंलि उगु समये छन्हु महारथ राजाया बन क्रीडा यावनेगु इच्छायाना थः स्त्री महादेबी महारानी यात चित्तबुझे याना महासत्य मंत्री महाचंख कोतुवाल स्वह्मपुत्रपिं व सैन्य लिस्ये थःगु राजगृह तोता वने बिहारयावन ।

थुपिं राजकुमारपिं स्वह्म बने चाहुला स्वत बनया स्वभाव बाँलागु आनन्द शीतल वांगु घाँय् स्वां सिमा फल इत्यादि पूर्ण जुया च्वंगु खना मती आपालं आनन्द जुइका प्यख्येसनं बिचार याना उख्ये थुख्ये चाहुला ह्लिता बनेसया च्वंगु फल खानानया सुगन्ध बासनावगु स्वां थोया नत्वना थाय् थासे लहरा वना च्वंगु सिमासोया सन्तोष मनयाना पूर्णगु बांलागु बनया चरित्र स्वस्वं सुन्दर शरीरया प्रमाण क्यना खुसिया मन आनन्द जुइका ह्लिला ब्यायाना स्वह्म राजकुमार सहित द्वादशबन गुल्मनाम बनस द्वहांवन ।

इपिं अनबने वनेवं नापं वपिं राजा मंत्री सैन्यपिं उख्ये थुख्ये चाहुला जूबले राजकुमारपिं स्वह्म बने लँ द्वना छख्ये लात । म्येपिंफुकं म्येथाय् छथाय् लात । मालाजूबले लुइके मफया राजकुमारपिं स्वह्म फ्न दूरबने द्वादश बनगुल्मस दुने थ्यंक लावन ।

द्वादश बनगुल्म धागु सोके (१) ऋषि मुनिपिं च्वनेगु पर्णशालादुगु स्थान अर्थात् तपयाना तोता थकुगु थाय् ऋषि आसन (२) सुगन्ध स्वां यकोदुगु (३) फलसहितगु सिमादुगु (४) अम्ब लः अम्ब फलदुगु (५) लखं दुःख मजूगु (६) पंछिपिं सिमास च्वना यँपुस्ये च्वंक हालाच्वनेगु (७) पशुत बासयाना च्वंगु (८) खु

दाका मदुगु (९) तचो चीचो मखुगु शीतल बायु बराबर बहन जुया च्वंगु (१०) ततःमागु स्वां सिमा दया च्वंगु (११) च्वनेत योग्यगु लोहं थासे थासे दया च्वनीगु (१२) बिष मदुगु ।

थुजागु बनान्तरे राजकुमारपिं स्वह्म सिमाक्वे छथाय् लोहंते च्वना फल नया च्वन । छख्येलापिं राजा मंत्री सैन्यपिं सकलें राजकुमारपिं नापलाय् मफया परिश्रम याना जूर्गुलि असमर्थ जुइका सकलें लिहांवन ।

उगु अवस्थास बने च्वंपिं स्वह्म राजकुमारपिं मध्ये थकालिह्म महाप्रणादं निह्म किजापिन्त थथ्ये खँ न्यंकल । किजापिं जिगु मन अत्यन्त भय त्राश जुल थन च्वनेगु थिक मजुल म्योंपिं फुकं छख्ये क्वोंपिं स्वह्म जक थन छाय् च्वनेगु लिहां वनेनुः थन हिंसक बन जन्तु तेगु भयं क्वोंपिं बिनाश जुइगु आपत्ति वइ ।

अनंलि दातिह्म महादेवं धाल, जितजा मनेछुं भय त्राशमदु जिमग्या । तथापि छु जुया वगुखं मस्यु थः स्नेही (यम्ह) नाप अवश्यनं बियोग जुइला धैगु जिगु मने थुजागु जुया वल ।

मिलाम्ह (स्वम्हम्ह) महासत्वं थथ्ये धाल,

मूल

नच मम भय मिहास्ति नापि शोको वनबरे मुनि जन संस्तुते बिबिक्ते ।
परम सुविपुल महार्थता लाभा – हृदय मिदं मम संप्रपुष्यति च ।

अर्थ

जिगु मनेजा थन छुंहे भय त्राश मदु छुं शोक धैगुनंमदु । जितजा थनबने मुनिजन पिसं तप ध्यान स्तुति याइगु न्यनेगु इच्छादु । असलगु थुगुबने छुंहेग्याः धैगु जितमदु । छाय् धासा अत्यन्त बिशिष्टरूपं यैपुस्ये न्ह्याइपुस्ये चो । अतिनं योग्यगु बिबिध प्रकारया ऋषि मुनिपिसं धाइगु बोनीगु न्यना आनन्दं बास याना परमपद अत्यन्त प्रकाशमान् जुइगु तः धंगु ज्याखँ लाभनं दैगु धका जिगुमने थथ्ये सन्तुष्टगु स्वां होया च्वन ।

अनंलि थुंपि स्वम्ह दाजु किजा परस्पर खँ ह्लाना अन थासं दनावया गनवने गनच्वने जुल क्रीअबु व म्येपिं फुकं गनलात सोवनेमाल धका बिचारयाना उख्ये थुख्ये सोसों द्वादशगुल्म नाम बने चाहुला फलसया च्वंगुनया स्वां लटा लहराया शोभादया च्वंगु थासे म्हितावया च्वंगु अबस्थाय् छथाय् सिमा क्वदला घाँय् लहरा चूर्ण जुया च्वंगु दूरबने दुने गुफास छम्ह व्याघ्री धुनी खन ।

थकालिम्ह दाजु महाप्रणादं धाल किजापिन्य क्वागु ला हि कचिगु (सद्यमांस) नर्कतिनि स्यानागु रसदत धासा थुजागु नैगुख क्वागु ला हि आहार (भोजन) याइपि धुं चितुवा भालु सिंह आदि बन जन्तुते चूलात धासा योग्यगु धका तच्वतं खुसि जुइ ।

दातिह्म किजा महादेवं धाल थन थ्व तपस्विनी सूतिका (मचाबुइकाच्वंह्म) धुनी नय पित्यागु रोग (आतुर)या प्यासं सीत थिक जुइ धुंकूगु शरीर जुइ धुंकूह्म प्राणमात्र बाकिदनि आपालं गंसो जुया सनेमफुगुलि गनंवना नय्गु आहारनं मावने मफुह्म थ्व मचाबुइका च्वंम्ह धुनीयात प्राण रक्षायाय्या निम्ति थःगुहे शरीरनं त्यागयाय् फुम्ह सुदै अथ्येयाय् फुम्ह दैला ।

तधिकम्ह दाजु महाप्रणादं हानं धाल– किजापिन्य- अहोछुखँ थःगु थ्व म्वाना च्वंगु शरीर त्यागयाय् धैगुखँ तच्वकं थाकुगु जूया निमित्ते सुनानंयाइ धैगु जि पत्यार मजु ।

थुजागु खँ न्यना मिलाम्ह (स्वम्हम्हख) महासत्वं धाल– क्रीपिंथ्यें जापिं व्यबहार या सामान्य बुद्धिपिनि जक आमखँ खैः । उत्तम बुद्धिदुपिं सत्पुरूष त्यागीपिसं परप्राणिपिं रक्षायाय्गु निमित्ते थःगु शरीर इत्यादि फुकं त्याग याना ला हि दानबीत दुष्कर चर्यया तपयाय्गु थाकुचाइ मखु यानांहे तोति ।

दाजुपिं म्येगुनं खँदु न्य– कृपा व करूणानं पूर्णम्हसिनं थ्व पृथिबीस हर्ष व उत्सुक जुइका परार्थे थःगु शरीरया छुंहे माया मकास्ये कुच्वा कुच्चायाना थुगु लोकेनं स्वर्ग लोकेनं सकलयात सन्तोषयाई ।

थनंलि थुंपि स्वम्ह राजकुमारते तच्वगु कृपा याना थ्व धुनीयात मिखा पति मयास्ये तार्जात स्वय्धुंका अनंदनावंबले महासत्व बोधिसत्वया थथ्ये बिचार वल ।

अनित्य थ्व आत्मा खः शरीर त्याग याय्गु बेला थ्व हेख छाय् धासा। ताकालं बितेजुल ऋतु मास दिन बर्षयाना थःगुम्वाय्गु आयुः फुत थ्व पूतिकाय शरीरखः। हि ला क्वें दा स्यो आतापति खि चो कृमी किटाणु दुर्गन्धया छँ छ्यंगुतिं भुना च्वंगुयात ध्यनेगु च्वनेगु नेगु त्वनेगु अनेक तालया भोजन धका हाखं लासाय् गोतुला चिकुसा मिपना तानोसा पंखां गाला खाता आसने च्वना सुखैश्वर्ययाना मसोतलेनं बांलाकेगु थुजागु चरित्रया थासेच्वना बिनाशकाल धर्मेलागुयात मानेयाइ थथ्ये। ह्लापांनिस्यें वगु जिगु जिमिगु धर्म धया याना जुइगुलि लिमलाका थमं देकागु थमंनातुं स्यंकेगु काय थ्व शरीर।

भों काप सि अपा अथबा चायाम्ह देका तगु मनु थ्येंखः। कृतघ्न (म्हितेथ्यें) ज्वीका च्वनेगु स्वभावखः वानि न्ह्यागुयासां तोत्ये फैमखु–थ्व थनि जिनं तोत्ये त्यना। हानं शरीर सदानं म्वाना च्वनेधैगु मदु शरीर या आदि अन्त्यनं मदु। बिचे लागु जुया थ्व शरीर यात जरा मरण (बुढा जुइगु मृत्युजुइगु) समुद्र रूपि दुःखयात पारतरे याय्गु ताफु द्वांगाथ्यें जागु देकेगु ज्याय् पवकायाय्मा।

हानं चिन्तना यात जिं सछिगु दोछिगुलिमयाक जन्मजुया संसारया अनित्य बस्तुनं पूर्णजूगु मल मूत्रया शरीरया सार धैगु छुंमदुगु खैं ह्लि ला या फोंज सलंस कृमी (कोनं) म्हिता च्वंगु थुजागु थ्व शरीर निश्चयनं याय्मागु ज्याय् त्याग याना बिइ।

शोक सन्ताप मदुगुयात भ्रान्ति ज्वीका च्वनेगु लँ मद्वनिगु बिकारमदुगु उलता ज्ञानं मथ्यूगु निर्मलगु संपूर्ण गुणं युक्तगु सलंस गुणया स्वभाव व पुण्यया प्रभावनं पूर्णगु धर्मया शरीर थें जागु आदि मध्य अन्त्ये थ्यंक शुद्ध शरीर ज्वीगु ज्या अवश्यनंयाय् त्यना।

थथ्ये महासत्वं निश्चययात तच्वगु उत्साहयाना करूणाया त्वाथलं थाहांवना च्वे लागु हृदयख नुगलं निम्ह्दाजु पिन्त हेका ज्यायात। दाजु महाप्रणाद व महादेव पिन्त तोता बोगु बिचारं ह्लिला धाल छिंपनिम्ह थुगु लँहुं जि उगुलँ वने धया छोत। थःगु ज्याख थ्व बिशेष थगु मुख्यगु शरीर त्यागयाय्गु केवल मांसदान बीगु सूतिका ब्याघ्रिनी या नेगु आहारं दुःख जुया च्वंगु उद्धारयाय्गु निमित्ते द्वादश गुल्म नामवने थ्यंकवने धका निश्चययाना वन।

अनंलि थ्व महासत्व राजकुमार उगु उपवनं लिहांवया धुंनी च्वना च्वंगु थासे (गुफास) वना बने लटा लहरा वना च्वंगु सिमास थःगुलँ (बस्त्र) खाया आकाशे थस्वया ह्लाः बिन्तियाना प्रणिधानयात ।

थ्व जिनं जगत् हितार्थे अनुत्तराया संम्यक संबुद्ध बोधिज्ञान सोकेत कल्याण कारक करूणायाकं मसंस्ये च्वना सुनानंयाय् मफुगु ह्लापानं सुनानंयाना वंगु मदुनिगु परार्थे जिनं थ्व शरीर त्यागयाय् त्यना । उकीं रोगं मथ्यूपिं बोधिसत्वपिसं पूजायाइगु स्वर्गमर्त्य पाताले उज्वलयाइगु बुद्धज्ञानखः । भव सागरं पार ज्वोगुपद जित देमा ।

थथ्ये धया थ्व महासत्व नेपित्याना थमं बुइकापिं मचात स्यानानय्गु इच्छायाना च्वंम्ह धुंनीया न्ह्योने वना गोतुला बिल । व धुंनीनं बोधिसत्वयात छुनं मयास्ये करूण दुम्ह थ्यें च्वना सोया च्वन । । बोधिसत्वं बिचारयात थ्व धुंनी तच्वकं सनेमफुगुलिं छुं मयात सोया त्वले जक जुया च्वन थथ्यें सिनां वनेफुः । आ थमंहे ज्यायाय् माल धका दनावना शस्त्र मालेत उख्ये थुख्ये सोवन । कृपालु बोधिसत्वं गनंहे शस्त्र लुइके मफु ।

उगु अबस्थास आपालं बलागु सछिदं मयाक पुलांगु तमागु वपि पंमायागु ख्वाला चुपिथ्यें धारदुगु ताहाकगु छगु ल्वीकाहया थ्वेक महासत्वं चिमिसं तःतः स्वाका धुनीया समीपे (हानं न्ह्योने) वना पुलि निग्वलं चुया फेतुना थःगु शरीरया ला थमं कुच्चा कुच्चा ध्यना धुनीया म्हुतुस लो सुका नकल ।

बोधिसत्वं थथ्ये जकयाय्वं लखे द्व गा सनीथ्यें सना खुताकारं पृथिबी कंपजुया सन । सूर्ययात राहुं छ्पां तोपुइथ्यें पृथिबी खिउँल । दिब्य सुगन्ध धूपचूर्ण मिले जूगु गोःफे वल । निर्मल स्फटिक थ्येंजागु तुयूगुपों मिले जुया नरमरूपं जल बृष्टि जुल । अनंलि स्वर्गबासी अनेक देबतापिसं सकभनं तायक मधुरस्वरं सकलें आश्चर्य जुइक बोधिसत्वयात स्तोत्रयाना हल ।

हे सुमते! असलगु बुद्धि दुम्ह गथ्येजा करूणायाना छपिसं म्येपिंगु कारणे थन वने थौं थःगु शरीर त्यागयाना बिज्यात । हे नरबीर! मनुष्य मध्ये बीरम्ह गथ्येजा परउपकारार्थं निश्चययाना थगु शरीर त्याग याय्गुलि हर्षप्रकत जुइका बिज्याम्ह ।

जन्म मरणया दुःख मदेकेगु निमित्त कल्याण तथा मंगलज्वोगुलि तः धंगु स्थान कया बिज्याम्ह । निरायास छुं कल्पना मदुम्ह शान्तम्ह छ्रौपिसं थन बिस्तार मज्वोक याकनं असलगु शुभकार्य प्राप्तयाइ केबल यानाहे बिज्यात ।

थनंलि निश्चय थ्व धुनोंनं हि छ्याल ब्याल जुया च्वंगु बोधिसत्वया शरीर सोया धयाधम लानकूगलि वलाना धौंछि निधौया समये बोधिसत्व गोतुला ब्यूगुलि हिफेया लानं दक्व नया क्वेंजक बाकियाना बिल ।

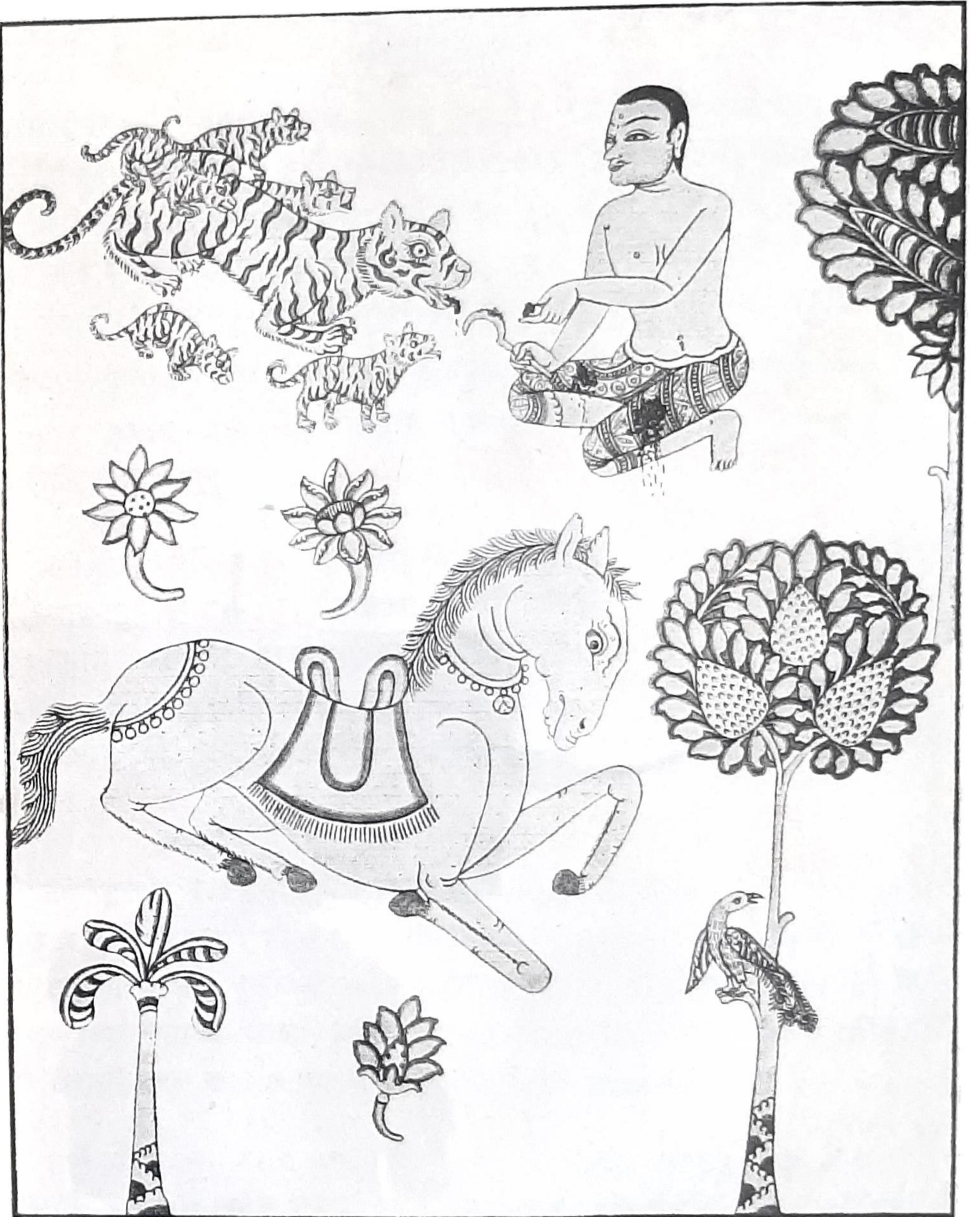
अनंलि म्येगु लँ वंपि निम्हमध्ये दाजुम्ह महाप्रणादं भूकम्प जूगु इत्यादि अनेक खना किजा महादेवयात थथ्ये धाल । किजा बिचारया–आश्चर्य जुइक तच्वकं ताउँतं भूकंप जुल अकस्मात् थथ्ये जूगु बांमला ।

जिगु मने गरथ्येस्ये जुल छाय् धासा न्याम्ह कार्यपिं थमं बुइकापिं मचात नेपित्याना वांवां न्याना नेत सना च्वंम्ह धुंनोयात खना थ्व महासत्व किजां करूणा तया तच्वगु स्नेहं खँह्लागुदु थ्वं छुं यातजुइ जित संखा जुल ।

उगु बखते सागर (समुद्र) बढे जुया थाय् थासे खुसिनदीया लःबा वल । फ्गु दिशातकं पृथिबी कंप जुल । सूर्यतेज हीन जुल आपालं पुष्प बृष्टिनं जुल । थौं थनबने किजा महासत्वं थंगु शरीर त्यागयातला धैगु जिगुमने वल ।

किजाम्ह महादेवं धाल – दाजुमहा प्रणादखः गथ्येजा महासत्वं करूणाया बचनं धागु निश्चयख थ्व धुनों खना थगु शरीर समानपि मचात स्यानानेगु ग्वसायाना च्वंगु नेमखना पित्यागुलि सछिगुतालं दुःखपीडजूगुलि बमलाका गंसी जुया सनेमफेका च्वंगुलि जितनं मतो सखादु ।

थनंलि थुपिनिम्ह राजकुमारपि तच्वकं शोकयाना खोबिजाय्क दुगु मिखां स्वया थपि वना च्वनागु लँ तोता लिफसोया ह्लापायागु लँ वना धुनी च्वना च्वंगु थासे थ्यंक वन । अन, खन सछिगु पँमाया लहरां तक्यना च्वंगु सिमा आदिदु । तर धुंनी मचात थःगु आहार चूलाना तृप्त ज्वोका फुक मचात बोनावने माथाय् वने धुंकूगुलि

महासत्व राजकुमारं वनय् वंवलं धुं नीया न्याम्ह मचाबुँ॰ कापिता
नाच्वंगू खना दारुणव किजा निम्हं यात नं खं ह्नाना छ्वःयाय् धुंका
सलसं क्क हां वया करुणा चित्तं थःगू भवीचया लाथसं ध्यना
नका हित्तंका धुंया मचा न म्वाका थः लिपा सिना वंगू चित्र –

ह्लापाथ्यें धुनीमदु । सिमाय् बस्त्र खायातगु भूमीस क्वें उख्यें थुख्यें घाँय् गनं छिन्न भिन्न हिकिना च्वंगु थाय् थासे भूमीस बाकिदुर्गालि दिशा बिदिशा पतिस्वत कपाया चिह्न शिरे च्वंगु सँ इत्यादि खना मूर्छाज्वोका पृथिबीस चतावाना गोतुल । ताउ जाय्का चेत वस्येंलि दना उच्च स्वरं हाला ह्ला: बुबु स्याना धाल । । अहो धंन्य प्रिय हेकिजा महासत्व ! महाराज जुया बिज्याम्ह अबु नापं च्वनीम्ह महारानी माँनं अत्यन्त प्रीतियानातपिं स्वम्ह काय् दु । व मध्ये स्वम्हम्ह सुन्दर पलेस्वांथ्यें जागु मिखा जुया च्वंम्ह महासत्वयात छिपिंनिम्हस्यें गनतोता वया व गो गनवन धका अवश्यनं न्यनी जिमिसं छु धायगु ।

अहो देब छोपिंस्वम्ह थन वया जिपिं निम्हजक थन बनेम्वाना च्वनेगुछुं शोभा मन्त सिनावनेगुहे बांलात । छ महासत्व तोता जिपिंगथ्ये माँ अबुया थासेवना ख्वाक्यं वनेगु । अनंलि थ्वनिम्ह राजकुमारपिंसं आपालं अनेक तालं बिलापयात । अनबने कुमारपिंगु बिषये मार्वपि उख्ये थुख्ये दिशा बिदिशा पत्ति ब्बांवना राजकुमारपिं गन धका परस्पर लें नापलापिंके न्यन राजकुमारपिं गो गनवन धका इतमत कना हाला जुल ।

उगु बखते राजकुमारपिनि माँ माहारानीया छें बह्नी द्यनेगु समय जुस्येंलि कोथांस थःगु थासे द्यन । प्रीति बस्तु नाप बियोग जूगु संक्षेप स्वप्ने थथ्येखन थ्व गथ्ये धासा थगु नुगले च्वंग् दुरूनिपां ध्यना कुतुंवन म्हुतुस वा हाया वन स्वम्ह बखुं बोय्का छोत छम्ह बखुं सतांचा दाया यंकल निम्हबखुं ग्याना छें जूवल । थुगु भयं न्ह्यलंचाल ग्याना हतासनं दना खातास फेतुना तार्उति फुले जुया च्वन ।

अहो थौं गुजागु स्वप्न जुल । जिगु दुरू पृथिबीस हायावंगु छाय् जिगु शरीर थथ्ये छाय् छिन्न जूगु म्हुतुस च्वंगु वानं हायावन बखुं स्वह्म बोय्का छह्म सतांचां दाया यंकल निह्म छें जूवल थुकोयागु कारण छुजुइगु न्ह्यागुहे थज्वोमा जि पुत्रपिं स्वह्म बनान्तरे म्हितवंपिंदु थुमित मंगल जुइमा अनंलि उगुइले थथ्ये चिन्तनायाना च्वंबले महारानीया छह्म सखी इतमतकंका मनेत्राहि जुइका ब्बांवह्मसिनं महारानीयात ।

। भो मालिक महारानी ! कुमारपिं स्वयावपिसं सित धागु खँ न्यना धका कन । अन पुत्र सित धागुखँ न्यना महारानी तच्वकं शरीर कप जुइका भिखास खोबि हाय्का राजा बिज्याना च्वंगु थासे वना न्ह्योने च्वना बिन्तियात ।

भो स्वामी महाराज ! जि प्रीति पुत्र सितधागुखँ न्यना छपिसं सिलला ? राजानं थ्वखँ न्यना शरीर खाका मती त्राश जुइका तच्वकं ग्याकल हा दैव धिकार प्रीति पुत्र नाप जि बियोग ज्वीका च्वने मालका मखुला अनंलि थुलि धया राजां देबीयात बोधयात ग्याय्मते हे प्रिये ! पुत्रमावंपि म्येपिनं दु क्षीत इमिसं बनेजूगु यथार्थ खँ कं वइ ।

अन राजकुमारपि सोवंपि मथ्यंनि राजकुमारपिं निह्म ब्वांवया च्वंपिं तापाकं निस्यँ राजांखन खनेवं धै बिज्यात निह्म राजकुमारपिं जाथ्यंकवल । सकलेंमदु हा कष्ट पुत्रनाप बियोग जुइगुहे जुइन । मनुष्यपिनि न्ह्याथ्येहे प्रीतिमजूसान पुत्रनाप बियोग जुइका च्वनेगु दुःख स्वेगु म्वाना च्वतलेनं उपमा बीगुमदु । यकोहे प्रीति बस्तु दुसानं हर्षजुइमखु । म्वाइहे मखुगु जुल सिनांहे वन धासां उजाह्म मनुष्यया सुखीख धाय् फइमखु ।

थनंलि महारानी तच्वकं शोकं केका चसुप्वाले अंकूशं सुया सास्तियाइबले किसिया मचा हालोथ्यें तच्वकं हाला धाल । यदि स्वह्म कार्य्पिं दाजु किजा मिलेजुया बनमध्ये तधंगु थाय् अनेक स्वां सिमा दुथाय् द्वहांवंपि जिगु नुगवु समानह्म स्वम्हम्ह महासत्व काय सुंसेबकपिसं रक्षायाना हय्फैला ।

लिहांवंपिं निम्ह कार्य्पिके वनयागु खँ हताय् चाया न्यन । हेकुमारपिं ! स्वम्हम्ह महासत्व जिकाय् गो । अनंलि मने धौ बजि वपिं मिखाय् खोबि हापिं थक्व म्हुतुसि वा म्हुतु गंका च्वंपिं ख्वया ख्वपिं निम्ह काय्पिसं नोः वाय्गु असमर्थ ज्वीका च्वन ।

महारानीं ह्मानं धाल निह्म कार्य्पि छाय् सुकं च्वना याकनं धा । जिगु बुद्धिकेहि मन्त शरीर अत्यन्त पीडानं जुल जिगु नुगचु समानम्ह स्वम्हम्हकाय् महासत्वख व गो । जिगु थ्व नुगपा तज्याइन अथबा मूर्छानं जुइन । । अनंलि थुपिं निम्ह कुमारं बिस्तार पूर्बक बनयागु खँ फुकं यथार्थ बिन्तियाना कन । न्यना मात्रं अन च्वंपिं राजा

रानी मंत्री म्येपिं सकलें अमलर्नापिं थ्यें मोह् जुया त्वले जुइका च्वन। मोहंछुते जुस्येंलि करूणाया दुःखमन तच्वगु शब्द उच्चारण याना खोया उगु बखते सकलें वन । । थनंलि बने थ्यन सकभनं सोत राजा महारानीपिसं उगु थासे क्वें हि छुं प्यपुना च्वंगु ला फसं पुइका उख्ये थुख्येलाना च्वंगु सें इत्यादि खना हाचंगु सिमा गोतुलीथ्यें भूमीस गोतुला मूर्छा जुल। अनंलि पुरोहित गुरूपिसं ताउति स्वया उगु अवस्थास याकनं श्री खण्डरक्तचन्दन च्वला राजा रानीपिगु कपाले इला शीतलयाना बिल। अनंलि ताउजाय्का चेतन दस्येंलि राजा रानी दना करूणाया बेगं बिलापयात ।

हाहा गुजोगु कष्ट मनोरम दर्शनीय हेपुत्र छ गनदु कालया बसे लात। कालं छन्त साला काल‌ला अथवा छं कालयात सालाकयाला छबिना जित म्येगु न्ह्यागु दुःखनं दुःखमता थ्व दुःख मदेकोह्म सु खः जितनं कालवल जिनं थन सिनावने त्यना।

महारानीनं मूर्छाछुते जुस्येंलि सें फंफं तया निपा ह्लाति नुगले दाया ख्वांगु ल मवुगु देमाय् क्वागु ल दुगु थले न्या तया तपिं सनीथ्यें भूमीस गोगो तुला मचासिना गोथेचिनातह्म सा म्ये खोइथ्यें बालक सिना किसि खोइथ्यें तच्वतं पुत्र महासत्वया गुण प्रकाश याना करूणा चागु स्वरं हिक् हिक् लंका मचात को इमां दाया यंकीबले चखुं केमेंचापिनि माँ अबुपिं चिच्चे याना हालीथ्यें हाला खोल ।

हाहा दैब तेजवन्त सुन्दर प्रियपुत्र थुजागु भग्न थासे सुनां छन्त ते हल। थ्व सुन्दर पलेस्वांयात थुजागु भूमीस निश्चयमेब सुनां स्यंका कुच्चा कुच्चायात। सुशत्रुं जिपुत्र छन्त थन थौं थथ्ये नाशयात।

मनोहर शीतल चन्द्रमा जिपुत्रया मिखा सुनां लिकया स्यंकल। हाहा दैब थुजाह्म गुणिक पुत्र पृथिबीस मृत्यु जूगु स्वेमास्येंलि थ्व जिगु शरोर थौं थन जिनं कुच्चा कुच्चा छाय् मयाइ । थुजागु मभिगु खँसानं तमज्यागु हृदय नथ्यें छागु धका थ्वोका धिकार थ्व पापया फलं स्वप्नस खयन अशुद्ध अमंगलगु थ्वखः। मभिगु स्वेमाल यदि चुपिपाचुक ध्यनाबोथ्यें दुरूनिपां ध्यना बिल कुतुंवन । वालिना बोथ्यें लिकया वा हायावन थ्व स्वप्नया फल खः जिप्रिय पुत्र थन बिनाशजुगु कारण खयन।

जित थन लाभ जूगु कुस्वप्नया फल थथ्येख: । सतोचां बोयाच्वंपिं स्वह्म बखुं मध्ये छह्म दाया यंकल थुकीयाफल वयंगु थ्वहेख: स्वह्म कायपिं बनेबंगु मध्ये छह्म काय् मृत्युजुल कालंदाया यंकल ।

थनंलि राजा महारानी निह्म आपालं करूणाया बिलापयाना निम्हसिया थ:थ: पुना वयागु वस तिसा इत्यादि फुकं तोता निम्ह पुत्रनापं अनवंपि आपालं मनुत मिले जुया त्यागो पुत्रया क्वें (मृतक शरीर) यात मुंका पूजायाना वंहेसिमाय् खायातगु शुद्धगु बस्त्रे पोचिना उगु थासं केहि क्वेवया ज्याछिगु पबित्र थासे सुबर्णमय थलेतया आदि बुद्ध स्वयंभू भगबान् चैत्य बिब निर्माणयाना दुने प्राण तोता वंम्ह पुत्र महासत्व राजकुमार बोधिसत्वयागु अस्थि धातु गर्भतया बिल ।

निश्चय छन्त थथ्ये ज्वीफु हेआनन्द ! सीकि हानं धाय् । उगु समये गुम्हजा महासत्व नाम राजकुमार जुया च्वंम्ह म्येम्हमखु धका बिचारया थ्वछुया कारणं धासा थुगु समये जिख धका सीकि । हे आनन्द ! उगु अबस्थास रागद्वेष मोहादि याकें मुक्तजुया नरक बासी दु:ख सिया च्वंपिन्त कृपातया जगत्यात कल्याण ज्वीगुज्या यात धासा संपूर्णदोषं (पापं) मथ्यूम्ह संम्यकसंबुद्ध ज्वीधूंकूगु खँछुधाय् । थथ्ये निश्चयगु छम्ह छम्ह सत्वया कारणे कल्पं जन्मया उदय क्यने प्राणिपिन्त नरक भोगया जन्म संसारं छुतेयाये । निश्चय मेब प्राणिपिन्त थ्व संसारे दुष्कर चर्यया ज्या अनेकतालं चित्र बिचित्र रूपं सारगु ज्याखँ चाहुला च्वंगु दु ।

थुगु बोधिज्ञान लायया निम्ति असंख्य कल्पतकं जि आत्मारूप शरीरयात त्यागयाना राजाजुइमा राजपुत्र जुइमा न्ह्यागु ज्याय्सनं बोधिज्ञान न्ह्योने तया जुया । आपालं संसारे चाहुले मालीगु आत्मा ज्ञान जिनं तोता । थ्वहे शरीर ख आत्मा धागु म्येगु हानं आत्मा परमात्मा धका मानेयायगु थ:थमं चाहुले मालीगु संसार देकेगु जुइ सीकिमा परप्राणि उपकारार्थे शरीर आत्मा यात त्यागयाना वया । । थ्वखँ हानं बांलाक कने एकचित्तं न्यं । पूर्व पांचलदेश (नेपाल पनौति)स त:धंगु कुले जन्म जूम्ह महारथ नाम राजा छम्ह दु । वयाकाय् महात्यागीम्ह महासत्व नाम आपालं त:धंगु बुद्धिदुम्ह स्वम्हम्ह पुत्र छम्ह ख: । व महासत्वया दाजुनिम्हदु तधिकम्ह महाप्रणाद व दातिम्ह महादेव ख: ।

छन्हु थुंपि स्वम्ह दाजुकिजापिं मिलेजुया बने म्हितेया निमित्त वंबले उगुबखते नेमखना नेगु पित्याका सनेमफेका सोत थिकजुया च्वंम्हसिनं न्याम्हमचा बुइका थःहे मचात नेतनं तयारि जुया च्वंम्ह धुनीं छम्ह खन ।

थ्व धुनीया उपरे स्वम्हम्ह राजकुमार महासत्वया तच्वकं कृपा उत्पन्न जुया थ्व धुनींयात अबश्यनं ला हि नका जिगु थ्व आत्मा शरीर त्यागयाये धका निश्चययात । छ्या निम्ति धासा तच्वकं नेपित्याना तधंगु पीडंमरणान्त जुल । नकतिनि थमं बुइकापिं बालक तेत स्याना उम्हनेला थुम्ह नेला धैगु चिन्तनायाना वां न्याना स्यायृत सना च्वन ।

उगु बेलास महासत्व राजकुमारं दाजुपिं निम्ह यात छलेयाना वना पर्बतं क्वब्वाना मचाबुम्ह धुनींया न्ह्योने गोतुला बिल । कारण नेपित्या ह धुनी व वया मचातेत प्राण रक्षायाय्‌या निम्तिखः । जिगु शरीरया ला हि न छ्पिं म्वाइ सनेफया बलाइ धाल ।

करूणाया सागर जुया च्वंम्हसिनं थथ्ये याय्‌वं उगु बेलास पृथिबी पर्बत उगु थासे अथवा सकभनं कंप जुया सन । पंछिगनपिं मिलेजुया थःथःगु स्वरं ह्लाला उख्ये थुख्ये बोया चाहुला जुल । अन च्वंपिं चला आदि पशुत भय त्राश जुइका ब्वां ब्वां जुल । लोकपिं थ्व छुजुल धका आश्चर्य जुइका इतमत कना हाला जुल । महासत्वया दाजुपिं निम्हसियानं मती गरख्येस्ये च्वंका किजा महासत्वयात अन बनखण्डे माजुल गनं लुइके मफुत । उगु बनयादुने थुजागु करूणाया ज्या जुया च्वन इमिस्यें मखं मस्यु ।

तच्वकं शोकया बाणंकेका च्वंगुमन योना बने निम्ह दाजुपिसं आछुयाय्‌गु गुगु याय्‌गु धया उख्ये थुख्ये चाहुला माजुल किजाखंके मफया मिखास खोबि हाय्‌का बनान्तरे चाचाहुला सोजुल । थुंपि निम्ह चाहुला जूगु अबस्थाय्‌ ह्लापा अन गंसीम्ह बमलाम्ह धुनीं व मचात मुंका च्वना च्वंगु थासे थ्यंकवन सिमास बस्त्र खाया तगुनं खन । हि मिलेजुया घाय्‌ थासे थासे सँ छिन्न भिन्नगु पृथिबीस क्वें छ्य‌ंगु भतोचा किना च्वंगु कपाया सँ हानं सोधुंकूम्ह कंकाल मूर्ति बपिधिः मात्र महासत्वया चिह्न भूमीस दाजुपिं निम्हस्यें खन । खने मात्रं अद्‌भुत आश्चर्य जुया मूर्छा ज्वीका अन पृथिबीस गोतुल ।

तुयूगु म्हायुगु थ्वया शरीरे किनाबांनत्यात ज्ञान बुद्धि होनगु इन्द्रिय मूत्र चित्त जुल । उजागु छना उगु थ्वंते अाइने सिंहा वंपि घांयलवंपि प्याध्येसनं वयासोवल । तः घंगु दुःख शोकं पीडा जूपि निम्ह राजकुमारपिं मूर्छाछुते जूसानं बारंबार करूणा स्वरं खोया च्वंपि मित्राय् भेःभेःबीगु छ्रोबिहुया शोतलगु लखं हाहा याय्थ्यें थाथायाना च्वंगु सकसिनं स्वया लखं सेचन यानावन । राजकुमारपिं निम्ह आकाशे थसोया ततःसकं हाला खोल ।

फसं पुइकेथ्यें बनयागु छुं भतीचाखें राजगृहे (छें) थ्यने मात्रं अनच्वंपिं मनुत सकलें मूर्छाजुल । राजपत्नी महारानी न्यासम्ह मिसात मुंका आनन्द पूर्बक राजकुले कोथास च्वना च्वंगु जुया च्वन । उगु बेलास महारानीया निपादुरूस बेगन दुरू हायावल । म्ह म्हं मुलं सुइथ्यें बेदना जुयावल । तः च्वकं शोकया नं न्याना च्वंगु नुगपा (छाति) काय् लिसे बियोग जूगु दुःखया रोगं सछिथाय् कया च्वंगु बेदनाय् लाम्ह महारानी थः स्वामी महाराजया न्ह्योने वना तच्वकं दुःखगु मन उत्पन्न जुइका शोक सन्तापंकगु थ्वें चिन्तयात ।

भो महाराज स्वामी ! जिगु खँ न्यना बिज्याहुं शोकया मिपूर्गुलिं जिगु शरीर दाह जुल जिगु निपादुरूपोचां मदिक दुरू हायावल । जिगु शरीर सर्बांग मुलं सूगु तुल्य पोड जुल । जिगु नुगपा तःज्याइथ्यें च्वन थ्व निमित्त कारणं जितछु जुइन मस्यु जि प्रीति स्वम्ह कार्यपिगु ख्वा स्वय् दैगु बरदान ब्युः जि म्वाना च्वनागुयात रक्षा जुइगु याना बिज्याहुं । जिनं स्वप्नास खनागु स्वम्हबखुं थुखोया दृष्टान्त स्वम्ह कार्यपिंदु ।

अन अकस्मात् मतांचा छम्हवया बखुंछम्ह दायायंकूगु जिनंस्वप्नस खना थुकोया दृष्टान्त जिगु पुत्र छम्ह कालं दायायंकल । जिगु थ्व तच्वगु पुत्र शोक आ नुगले फ न । थ्व तच्वकं दाह जूगु पुत्र शोकया चिन्तायाना जि मृत्यु जुइगु बिस्तार जुइ मखुत । जि जन्मयानापिं पुत्रस्वम्ह पिनं जिगु उपरे करूणा तया जि आपाम्वाइगु उपाय स्वम्ह पुत्रपिगु ख्वा स्वयगु यत्नयाना बिज्याहुं । थथ्ये बिंतियाना महारानी मूर्छा जुइका भूमोस गोतुल चेत मदया सीम्ह थ्यें जुल । अन थासे च्वंपिं सखोंपि सकलें करूणास्वरं ततः सकं हाला खोल ।

महारानी भूमीस गोतुला मूर्छा जुइका च्वंगु खना शोकपीडा याना खोया च्वंपि अनच्वंपि सकसिनं मूर्छानं छुतेयात । हानं पुत्र शोक व पुत्रनाप वियोगम्ह राजा कुमारपिगु निमित्त छु गथ्ये जूगुखः सोकेत मंत्री सहित राज सेवक पुरूषपिन्त सोकेछोत ।

अन नगरबासी सकलयात खबर बिया नानाप्रकारया शस्त्र अस्त्र धरेयाना थगु देशे चाहुला सकलया मिखास खोबिवेका च्वंपिसं लें वंपिके थ्वहे महासत्व राजकुमार गनदु धका न्यना सोत ।

अरे प्रजागणपिं ! छी राजकुमार महासत्व गन वन खँला छु खबर दु म्वानिला । महासत्व छुंनं मजूनि जि खना क्यनाबी सुन्दर दर्शनीय थ्व कुमार जि नापलाका बीफु धायफुपिं सु खः गनदु । एवं प्रकार लेंनाप लापिके सजीब तिनिम्ह कुमार बिस्तार मजुवं जिमिसं नाप लाय् फइला धका थथ्ये न्यना वन ।

उगु बेलास छें महासत्वया शरीर विनाश जुल धैगु शब्द न्यना शोकदाहं युक्तगु ख्वा खिउँका भयंकरं ह्लातिका कपा तच्वकं ग्यागु थ्यें गरख्येस्ये च्वंका नुग भारा भारा मिका अत्यन्त शंकष्टगु स्वरं महारथ राजा दना बिलापयात ।

पुत्र शोक दुःखं पीडा जुइका खोबि बराबर हाय्का लिपा मूर्छाजुया च्वंम्ह राजा यात सुगन्ध शीतल लखं सेचनयाना चेत दस्येंलि महारानीं दुःख मनयाना दना खँ न्यन । छु जि काय्पिं सितला — निश्चय मेव म्वानिला — राजा रानी निम्ह थथ्ये इतमत कंका हाला दिशा बिदिशाया मनुतलिस्ये मंत्रीनापं थुगुखँ सोकेत छेंनं प्रस्थानयाना वन ।

राजां रानीयात धाल — प्रियस्त्री महारानी ! कुमारपिंगु कारणे आपालं छं दुःख मनयाय् मते अनेक पुत्र शोक केका मनयात पीरबोमते । थथ्ये धाय्वं महारानीया शरीर कंप जुइका खाकल ।

राजकुले सकल नरनारीपिनि मिखाय् खोबिहुया शोक दुःखं पीडा ज्वोका च्वंपिं मंत्रीगण सकल परिबारपिं मिलेजुया अत्यन्त दुःख चित्त (खिउँस्ये च्वंगु मन) जुइका मिखा बुबुस्याना राजकुमारपिंगु खँ सोकेत देशंन्ह्योने च्वंगु लुखां पिहांवन ।

महारथ राजा पुत्रपिगु लागी आपालं मनुतलिस्ये मिखाय् खोबिवेका खोया हतासनं ब्वांवन। थथ्ये ब्वावंगु खना प्रजागणपिं सकलें राजाया ल्युल्यु खोबिवेका ब्वांवन। प्यख्येसनं प्रजापि वया राजागन वन अन सकलें राजानाप वन। थ्व महारथ राजा प्यख्येसनं प्रिय कार्यपिं नापलाइला धकाहाला स्वया वन। बांलागु तगोगु मिखाम्ह पाचुक शिरेसं खानातम्ह मनुछम्ह छगु थासवगु खन।

थ्व गुजाम्ह धासा शरीर हि किना धुलं पूर्णम्ह खोबिहुया खोयावम्ह भयंकरं हाला शोकयागु दुःखं पीडा जुइका वम्ह थुजाम्ह खना महारथ राजाया नुगलं सहयाय् मफेका खोबिया धारा हाय्का खोयास्वया न्यन।

ततः सकं हाला ह्लाःनिपां च्वेछोयावम्ह गुबलें ह्लाः निपांदाया वया च्वंम्ह खन। अनंलि स्येम्हहे छम्ह बुद्धिदुम्ह मंत्रीवया राजाया समोपस न्ह्योने च्वना सासहहपंगु स्वरं बिन्तियात।

भो महाराज ! छपिसं थथ्ये शोक चिन्तायाना बिज्याय्मते। छपिनि प्रिय कार्यपिं छथाय् आनन्दं च्वना च्वंगु दु। आ थन थ्यंक वइगु बिस्तार जुइमखु असल प्रिय पुत्रपि छपिसं स्वेदंन। धौ निधौलिपा राजाया म्येम्ह निम्हम्ह बुद्धिबान्म्ह मंत्री शरीरे धुलं पूर्णगु बस्त्रं पुनाच्वंम्ह मिखासखोबि सोसो वेका उगु बखते राजायात थथ्ये बिन्तियात।

भो महाराज ! छपिनि निम्ह कार्यपिं शोक अग्निया रापे च्वना च्वन। भोनृप ! छपिनि छम्ह उत्तम पुत्रखने मदु महासत्व राजकुमार छम्हयात कालंज्वन। छम्ह धुनीनं न्याम्ह मचा बुइका नेपित्याना छम्ह छम्ह मचात स्याना नेत थिक जुया च्वंगु खना थ्व फुकसितनं नेपित्यागु दुःख तृष्णा मदेकेत वं थुमिगु प्राण समेतं म्वाका रक्षायायगु निमित्तं बोधिसत्व जुया च्वंम्ह महासत्व राजकुमारं करूणाया वल प्रकाश यात।

बोधिज्ञाने चित्ततया उत्तम च्वेलागु प्रणिधान (एकचित्त) याना इपिं फुकसितं (धुनी व मचात न्याम्ह समेत खुम्हयातनं) नेपित्यागु तृष्णाया दुःखं अकालं सीत्यंपिगु मृत्यु दुःखं मुक्तयाय्गु उपाय थगु शरीरया ला हि दान ब्यूगुखः। इमित नका त्वंका

तृप्तयाना थ:गु शरीर त्यागयाय्‌गु च्वेलागु गंभीर उदार बोधिज्ञान बुद्धपद लाय्‌फुगु ज्ञान मुख्यगु महायान बुद्धचर्य दानपारमिताया प्रभाव थ्वख बोधिचित्त धका सीका ह्लापानं लिपानं आनं यानावंगु याइगु यानाच्वंगु बिश्वगनं सुनानं याय्‌मफुगु दुर्लभ परप्राणि उपकार जनहितकार्य जिनं थौं याय्‌त्यना धका थ:गु शरीर त्यागयाना बिज्यात ।

भो महाराज ! छपिन्त बोधयाय्‌ धीरयाना बिज्याहुं । ह्लापांयागु थथ्येख महासत्व पर्वतया च्वकास वना स्वयं तिगान्हुया कुतुं वया धुनीया न्ह्योने गोतुला बिल जिगु ला कानः धया न्यंकल । ने पित्याना सनेमफुगुलि सनेमफया धुनींनं त्वले जुया सोयाच्वन। छुंनं मया याय्‌गुनं असमर्थ उजागु बखते महासत्वं बिचारयात थथ्ये च्वनामजिल, दनावना पंमाया ख्वाला (वपि) चुपिथ्यें निख्येसनं जोगु शस्त्र बने ल्वीकाहया धुनीया थासे वया मनेछुं बिषाद मयास्यें मनप्रसन्न जुइका थत थमं शरीरे बपि शस्त्रं किया ला ध्यना कुच्चा कुचा थला धुनीया म्हुतुस लोसुका नकल ।

हिवगु ह्ला:तिकया त्वंकल खुम्ह धुंतेतनं अथ्येनका त्वंका तृप्तयाना थ:गु शरीर त्यागयागु खः । अन उगु बखते महासत्वया शरीर ला मदुगु कंकाल स्वरूप (कवं) थ्यें ब्वेंजक बाकि जुल ।

थथे धागु बचन न्यना धीरयाय्‌ मफया महारथ राजा मूर्छा जुल । भूमीस गोतुला बिचेत जुइकल । पुत्रशोकया मिपुना दाह जुया भयंकरं कष्ट जुइकल । उगु समये मंत्री व राजसेबकपिं करूणा चाइपुक खोल शोक दु:खं बराबर बिचेत जूगुलि लखं स्येचनयाना चेत दस्येंलि सकलया शिरे ह्ला:तया तत:सकं हाला च्वन । उगु बेलास स्वम्हम्ह मंत्री वया महारथ राजायात थथ्ये बिन्तियात ।

भो महाराज! धैर्य जुया बिज्यासा असल जुइ जिनं यथार्थ बिन्तियाय्‌ छल-पोलया पुत्रनिम्ह जिनं थौं स्वया वया अनबने गोतुला बराबर मूर्छाजुइका च्वन । उपचार यानावयागुजा दु तथापि थ्योंपि सकसिनं मागुखं ह्लाना शीतल ज्वोगु ज्या लखं हायाना बोध यावनेगु सोया बिज्याहुं ।

हानं धाय्‌ न्यना बिज्याहुं छुं लिपा चेतदइ हानं बिलापयाइगु मूर्छा जुइका गोतुला च्वनीगु । चेतदैवले मतीदाह जुइका खोइगु शोक चिन्तायाकं भयत्राश जुइका

सनेगु समर्थ ह्लोनजुया सिमा तो:धुला गोतुलीथ्यें राजकुमारपिं करूणा यावेगं ह्लाला खोइगु ।

ईपिंनिम्ह बने च्वना ह्ला:च्वेयंका गुबलें दाया किजायानाम कया बयानयाना बिलाप याइगु जुया च्वन । थुथ्ये छलपोल पुत्र बियोग दु:खं नुगले ह्ला:दिका घा:जुया स्यागु तुल्यं मतीदु:ख जुइका च्वन नु: बिज्याहुं ।

थथ्ये धाबले फन् शोकं चिनातह्म राजा बारंबार हेदेव ! धका ह्लाला खोखों जि प्रीति जुया च्वंह्म छह्म क्वकालिम्ह पुत्र महासत्व राजकुमारथात बन राक्षसं ज्वना नल ।

बार्किपिं पुत्रनिम्हयात शोक अग्नि दाहयानातल गुजागु तालं भय त्राश जुइका च्वन जुइ याकनं अनबने जिवना व स्नेहो पुत्रपिंगु ख्वास्वये निश्चय जुल ।

याकनं राजकुले च्वंपिं मनुत सकलें सताहया राजगृहस छोया बीमाल । राजकुमार पिनि माँ शोक अग्निनं तच्वकं पीडजुइका नुगपा तज्याना दनीथ्यें मजुइमा धैगु जिनं निश्चययाना ।

निम्ह पुत्रपिंगु ख्वा खन धासा मनयातनं शान्ति प्राप्ति जुइ । म्वाना च्वंपिं कार्यपिं लिस्ये बियोग छाय् जुइगु । थथ्ये धया महारथ राजा हतायचाया मंत्रीपिं नापं किसिगया अनबने राजकुमारपिं च्वना च्वंगु थासे सोवन ।

निम्ह दाजुपिसं किजायात हे महासत्व! धका नाम कया करूणाया स्वरं दु:ख ताया खोया च्वंगु खना महारथ राजा धैर्यरूपं निम्हपुत्र नापलाना बनया बृत्तान्तखँ न्यना सिमास बस्त्र मकुट (तपलि) खायातगु हानं महासत्वया क्वेंया शरीर (कंकाल मूर्ति कवंथ्यें च्वंगु) भूमी:त गोतुला च्वंगुनं स्वया राजा सहयाय् मफेका वाकूछिना खोय्फको खोया लिपा निम्ह पुत्रपिं बोना क्रमशः देश भ्रमणयाना थ:गु छें थ्यंकवल ।

कार्यपिं याकनंस्वेगु इच्छायाना च्वंम्ह महारानीनं थ:पुत्रनिम्ह सिगु ख्वाखन । शोक सन्ताप यागुलि अनेक खँकना बोधयात । ० ।

भगवान् बुद्ध भिक्षुपि तथा अन उपस्थित जुया च्वंपिन्त धैबिज्यात । आ जिखः थौं शाक्यमुनि तथागत सोकि ह्लापा व महासत्व नाम त्यागी उत्तम बोधिसत्व जुया च्वंह्म म्येह्म मखु ।

व महासत्वं धुनीधात पुन धुनीया मचात न्याह्मयातनं थगु शरीरया ला हि ध्यना नका सीत्यंपिन्त म्वाका सुखीयाना बिल ।

राजापि मध्ये श्रेष्टह्म शुद्धोदन महाराजा निश्चयनं उगु बखतयाह्म महारथ नाम राजाजुया वह्म खः । व महारथ राजाया पत्नी महादेवी थुगु समये स्त्रीपि मध्ये श्रेष्टह्म शुद्धगु लक्षणं संयुक्तह्म मायादेबी खः ।

वथ्यें उगु अबस्थायाम्ह महाप्रणाद राजकुमार बर्तमान मैत्री बोधिसत्व धाय्का च्वंम्ह खः ।

उगु अबस्थायाम्ह महारथ राजाया दातिम्ह पुत्र महादेब राजकुमार थुगु समये बोरम्ह मंजुश्री कुमार बोधिसत्व धाय्का च्वंम्ह खः ।

उगु अबस्थास अनबने न्याम्ह कायपि मचाबुइका च्वंम्ह धुनी – थुगु समये शुद्धोदन महाराजाया निम्हम्ह पत्नी प्रजापती गौतमी महारानी धाय्का जूवम्ह खः ।

थमं बुइकापि मचातेत कुचिन्तनायाना स्यायगु ग्वसायागु पाप दोषं व गौतमी रानीया थुगु जन्मस सन्तान हीन जुल । महासत्वं दानयागु मांस नयावगु प्रभावं सर्बार्थसिद्ध बोधिसत्वया बाल अबस्थास माता स्वर्गबास जुस्येंलि गौतमी रानीनं प्रीतियाना मानं थ्यें थमं पालन पोषणयाना तधिकयात । व गौतमीरानी जि बैमातृ चोधिम्ह मां खः ।

उगु अवस्थास धुनीनं जन्मयापि न्याम्हपुत्रपि धुंत – थुगु समये निश्चयमेब थुपि न्याह्म पंचभद्र बर्गीय भिक्षु जूवपि खः ।

बुद्धया प्रथम शिष्यपि पंचभद्र बर्गीय न्याम्ह भिक्षुपिगु नामावली थथ्ये खः ।
(१) कौण्डिन्य (२) वप्प (३) भद्रिक (४) महानाम (५) अश्वजित् । ।

थुपि न्याम्ह बाराणसी (काशीदेशे) जन्म, ब्राम्हण जातिपिं खः।
थुमिगुखँ ललित बिस्तर (३४) अध्याये दु।

थनंलि महाराज महारथ, महारानी महादेबीपिसं आपालं विधानया करूणा याना महासत्व बोधिसत्वं तोताथकुगु बस्त्र मकुट (तपलि) प्रजापिंगु सहयोग कया पुत्र यागु कंकाल मूर्ति (क्वें) अस्थि धातुया शरीर पूजायाना धुनीयात मांसदानयागु थासं छुं भतीचाक्वे हया ज्याछिगु शुद्धस्थाने भूमीस बस्त्रादि फुकं अस्थिधातु गर्भेतया चैत्य निर्माण याना प्रतिष्ठायात।

थ्वहे खः सप्तरत्नमय (न्हेगुरत्नया खानि) जुया च्वंगु स्तूपधाई स्वयंभू भगवान् आदि बुद्धपिगु मूर्ति स्वरूप चैत्य बिव धका सीकेगु।

अन बोधिसत्व महासत्वं नेगु पित्याना च्वंगु दुःखं मृत्युज्वीत थिक जुइ धुंकह्म धुनोंयात आत्मा धाइ थःगु शरीर त्यागयागु केबल थःगु शरीरया अबयब क्वें मात्र बाकि जुइका ला हि दानयाना परप्राणि उद्धारयाना दुष्कर चर्ययागु स्थान खः।

थुजागु प्रतिज्ञा प्रणिधान चित्त याकें दुर्ल्लभगु करूणायाबेगक्यनावंगु उत्तम स्थान धका सीकेगु योग्यजु। तःधंगु महत्व कीर्ति थ्वखः थुजागु ज्या जिनं ह्नापा शरीर त्यागयाना वयागु खँ प्रमाणयायूगु थाकु।

लिपा वइपिसं थुजागु ज्यायायूनं फइमखुथ्येंच्वं कल्पसंम संपूर्ण प्राणिपिन्त शुद्ध शरीरयायूगु ज्या क्यना धका निर्णययाना उपदेश बोधुस्येंलि असंख्य प्राणिपिं देव मनुष्यादिपिंगु गर्भ जन्मजूपिसं अनुत्तर सम्यक संबुद्धया बोधिज्ञाने चित्त वंकल।

थ्वहे खँ हेतु प्रत्यय थुगु स्तूप चैत्य आदि बुद्ध भगवान् या मूर्ति निर्देशन जुलखः। महासत्व बोधिसत्वया अस्थिधातु सप्तरत्नमय प्रतिष्ठायानातगु थ्व स्तूप स्वयंभू बुद्ध मूर्ति अधिष्ठान याबले नमो बुद्धाय (नमरा) धका नाम प्रसिद्धयाना सकलयात क्यना तगु कारण खः।

एवं प्रकारं शाक्यमुनि बुद्ध' यः प्रधान शिष्य आनन्द भिक्षु तथा म्येपिं सकलयात

दानपारमिता सद्धर्मोपदेशयाय् धुस्येंलि महासत्व बोधिसत्वया अस्थि धातु उगुस्थाने नातुं अन्तरगत जुया वन । थुगु दुष्कर चर्ययागु खँ न्यना च्वंपि सकसिनं नमो बुद्धाय धया थुगु स्तूप चैत्ययात प्रदक्षिणायाना भोःपुया अनंलि शाक्यमुनि भगवान् बुद्धयातनं प्रदक्षिणायाना पालि भोः पुया बिदाकया थःथगु थासे आनन्दं बासयात । ० ।

थुलि खँ महासत्व राजकुमारया जातक जुल ।

थ्व खँ सुवर्ण प्रभास सोत्तम सुत्रेन्द्रराज १९ अध्याये दु ।

सिंहलसार्थवाहावदान

नमः सर्वबुद्ध बोधिसत्वेभ्यः

सकल बुद्ध बोधिसत्वपिन्त नमस्कार

थनंलि शाक्यमुनि बुद्ध भगवान् छम्हु उगुस्थानं ह्लापा गथ्ये बिज्यानागु खः अथ्येहे भिक्षुगणपिं नाप क्रमश जेतबन महाबिहारे बिराजमान जुया बिज्यात। भगवान् बिज्यास्येंलि बोधिसत्वपिं तथा मुख्यपिं शारिपुत्र महामौंगल्यायण आनन्द काश्यप महाकाश्यप इत्यादि न्यासभिक्षुपिं मुंका बिज्यास्येंलि जिनपुत्र सर्वणीबर्ण बिष्कंभि नाम बोधिसत्व थःगु आश्रनं दनावना भगवान् शाक्यमुनि बुद्धयात प्रणामयाना ह्लाःहाज्वलपा थथ्ये आदर पूर्वक जगुपुलि भूमीस चुया खगुपुलि थकया जगुह्लाः थकया गां न्यया बिन्तियात।

भो भगवान् ! थौं थुगु सभाय् जिनं छगु खँ बिन्तियावया थन सकलया सुनां छु भिंगु खँ न्यनि ज्ञोंगि सकसिनं एकचित्त न्यने धैगु मतोतया च्वन छलपोल सर्वज्ञखः। गुम्हजा श्रीमत्आर्याबलोकितेश्वर बोधिसत्व महासत्व धायका बिज्याम्ह प्रभूखः स्वर्ग मर्त्य पाताल बासी सकल प्रणिपिनि मालिक जुया च्वंम्ह वसपोलं सत्व प्रणिपिन्त स्वया अबोधपिन्त बोधयाना अनेक प्रकारया रूपजुया क्यना धर्मयाका त्रिरत्न नाम कायका सुखावति बुद्ध भुवने छोया बिज्याइम्ह।

हानं आपालं पापि दुष्ट मूर्ख जुया च्वंपिं सत्वपिन्तनं करूणाया मिखां स्वया अनेक तालं बोधजुइका हानं पापयाना दुःखसिया समुद्रे कुतुंवंपिन्तनं थकया भिंगुलें पलाछिका बुद्धचर्ययाका बोधिज्ञान म्हसीगु लँ नया बिज्याइम्ह।

गुम्हजा महासत्व करूणामय धायका नामयात ल्वेक संसारबासी पापीगणपिं दुःख समुद्रे कुतुंवंपिन्त च्वेथतहया षट्इन्द्रिगु शरीरयात सुखजुइगु धर्मयाका सुखाबति लोक

धातुस थ्यंका बिज्याइम्ह । भो भगवान् ! छु यत्न यार्के उपाययाना दुष्ट पापितेत ज्ञानकना बोधजुइका सद्धर्मचर्ययाका बिज्याइम्ह ।

भोनाथ! आपालं दुःखि जुइका च्वंपि प्राणितेत छुयाना करूणामयं सुख जुइका बिज्यात । ह्मानं आपालं अभागो कंगाल जुया दारिद्र दुःखी जुइका च्वंपिन्तनं छुयाना धनाढ्यजुइका शुभ मंगल कार्ययाना बिल ।

ह्मानं बिन्तियाय् भो भगवान् गुरू ! अनेक धर्मयाखँ न्यंकानं खंमथुया बोध मजूपि खँ न्यने मफुपि यक्षराक्षस, यक्षणी राक्षसी, दैत्य दैत्यनी, पिन्तनं छुयाना बोधिचर्ययाका बोधि मार्गतया ब्रतयाका गथ्ये उद्धारयाना बिज्यात ।

भो भगवान् ! करूणामय गनगन बिज्याना छुछु उपाययाना गुगुयत्न जुगतिक्यना सकल दुःखिपिन्त बोधिमार्गस तया गथ्ये उपकार जुइका उद्धारयाना बिज्यात । जमिगु उपरस कृपातया छलपोलं आज्ञाजुया बिज्याहुं ।

सर्बणीबर्ण बिष्कंभि बोधिसत्वं एवंप्रकार बिन्तियागु खँ न्यना उगुथासे च्वंपि सकलयागु ख्वा स्वया शाक्यमुनि गुरूं थुगु प्रकारं आज्ञाजुया बिज्यात ।

हे कुलपुत्र! प्राणिपिन्त अनेक तालं उपाय तथा यत्न जुगतियाना दुःख यागु समुद्रे लापिन्त थतकया बोधिज्ञान ह्मसीगुचर्य (ज्या) याका उद्धारयाना बिज्याइगु ।

गुह्मजा संपूर्ण ज्ञानं पूर्णजुया बिज्याह्म करूणामयया समाधि योग ध्यान फुकंहे संसारबासीपिन्त हित सुखतया उद्धारयाय्गु करूणाचित्तं सकलसत्वपिन्त उद्धार जुइगुजक ज्यायाना बिज्यात ।

थुगु प्रकारं मुनीन्द्र शाक्यमुनि बुद्धं आज्ञा जुया विज्यागु खँ न्यना उह्मबोधिसत्व आश्चर्य जुइका पुनः बिन्तियात । भो भगवान्! करूणामयं समाधियाना सकलयात सुदृष्टि स्वया पापफुका संक्षिप्तमात्रं दुःख यार्केमुक्त जुइगु बोधिचर्ययाका बिज्यागु खँ

सिल । समाधियाकें रस्मिखेका प्राणिपिंगु पापदुःख मदेका बिज्यागु खँ व्यक्त रूपं न्यनेगु इच्छा दु । । थुगु समये भगबान् बुद्धं आज्ञाजुल – हेकुलपुत्र सर्बणिवर्ण बिष्कंभि बोधिसत्व! करूणामयया महाकरूणा समाधि आपालं दु वसपोलया ज्ञान विचारंयाना सुखावतिस छोया बिज्याइगु जगत्नाथ करूणामयया असंख्य रूपं सर्वाकार समाधि पूर्ण जुया बिज्याह्म खः ।

ह्रानं सोकि थुलिउलिधाय्मफेक बिद्या शास्त्रं पूर्णजुया आकाशे बोया चवनीगु धुया प्रमाणं संख्यायाय् थाकुगु धारणी बिद्याराज शास्त्रं पूर्णजुया चवन । थुजागु धारणी बिद्याराज समाधिया प्रभाब क्यना करूणामयं संसार समुद्रे लागु दुःख लिकया पालन याना उद्धारयाय्गु ज्याया नायजुया बोधिमार्गतया सुखाबतिस छोया बिज्याइम्ह खः ।

थथ्ये आपालं उत्तमगु ऋद्धि दया चवंम्ह महासत्व वसपोल करूणामयं सकल सत्वपिन्त हितयाना प्यख्येसनं कल्याण जुइगु चर्ययाना बिज्यात ।

जितनं ह्वापातःधंगु महाभययाकें वसपोलं रक्षायाना बिज्यात । गुम्हजा थ्वसपोलं जित ह्वापा रक्षायागुखँ बृत्तान्त छिपिं सर्कसिनंन्य जिनं कने ।

तद्यथा सिह् कल्पायां राज धान्यां बणिक प्रभोः ।
सिहस्यसार्थ बाहस्य पुत्रोऽभूत् सिहला भिधः ।

थुगुखँ गथ्येजा ह्वापा द्वापरयुगे काश्यप तथागतया पर्याये जुयावंगु खः । गथ्ये धासा नेपाल देश यँ सिहकल्प नाम नगर थँबहिस सिहकेशरि धँम्ह राजा दयाच्वन थ्व राजाया छेँ (राजगृह) लक्षणं पूर्णजुया बांलाना चवन ।

उगु नगरे सिहसार्थबाह महाजन धनाद्यम्ह दु । श्रेष्ट जाति थ्वया स्त्री केशिनी देबी महाजननीया गर्भ जन्मजूम्ह सिहल नाम काय् छम्हदु ।

अर्थेन सहित सार्थः सार्थं बहतीति सार्थबाहः । आपालं धनद्रब्य सहित जुइका च्वंम्ह अर्थात् धनद्रब्य यको आमदानिम्ह नामयात ल्वेक खर्चनंयाना च्वंम्ह सिहसार्थवाहया पुत्र सिहल सार्थबाह धयातल ।

थ्व सिंहल पुत्र बालाबस्थांनिस्यें सकलसत्वपिन्त हित सुखयाय्गु स्वभाव दुर्गलि महासत्वया स्वभावम्ह धका सकसिनं धाःगु । थ्व दिव्य सुन्दर तेजदु सकलया प्रोति बांलाम्ह जुया तार्उति स्वया च्वनीगु । कुमाराबस्थांनिस्यें बिद्यासेका युबनाबस्थां जूबले मागुतक शास्त्रं पूर्ण जुइका सत्वपिन्त हित सुखयाय्गुलिजक चित्तम्हजुया पाशा इष्टमित्रादिपिं यकोदु । मय धंगु स्वयांमदु सकलया प्रेमजु ।

दानकावइपिं अर्थिजन तथा दारिद्रपिन्तनं मामागुथकेदुगु बस्तु धन अन्न बस्त्र इत्यादि बिया ह्लिह्लि गुरूया शुभउपदेश न्यना गुरूयात सत्कारयाना कुल धर्मस च्वना कुलेश्वर तथा म्येपिं देब देबीपिन्तनं मानेयाना पूजादि बिया च्वन ।

थ्वं माता पिताया बचन शिरेतया राजामंत्रीपिन्तनं खुसियाना थमनं इष्टमित्रादिपाशापिं दास दासी बंजालपिन्त मामागु बिया सकसितं सन्तोष जुइका च्वन । क्रमशः युबनाबस्थाजुया शरीर बलबान् सुन्दर पुष्ट शोभादया वल लोकब्यबहार धर्म परमार्थ धर्मस्यूम्ह अतिसुरा बीर उत्साहनं सहित जुइका लोकं मानेयाका च्वन ।

पुनः गंभोर ज्ञान धैर्य सत्गुणस निपुनम्ह मामागु संपूर्ण शास्त्रं पारंगतम्ह सकल यात अनित्य आत्मा ज्ञान कना थमनं सीका भिगु ज्याय् मनवंम्ह ।

न्ह्यागु ज्याय्नं अलासि मचास्ये चलाखम्ह बिस्तारं ज्याखं सिद्धयाइम्ह सत्य धर्मया ज्ञान धारणयाना च्वनीम्ह । सकल महाजन बंजा पाशापिन्त बस्तुयागु थिक जुइक मोलबिया खुसियाना ग्गु सासे तया च्वनीम्ह । अनेक धातुरत्न आदिया मूल म्हस्यूम्ह परिक्षायाना म्येपिन्तनं कनीम्ह जुया बुद्धिदुह्म महाजनखः धका सकल बंजाल पिसं मानेयाना तल ।

लोकपिन्तनं सद्धर्मज्ञान कना जुजु मालिक समानं मानेयाका लोकहित लोकप्रिय जुया ब्यबहारेनं शोभा दया च्वन । छन्हुया दिनस थ्व सिंहलसार्थबाहया गुण ऐश्वर्य धन द्रब्य खना परया जय जूगु नुगलं सहयाय् मफुम्ह बणिजाल ज्यायाना च्वंम्ह म्येम्हसिनं इभियाना थ्व सिंहलसार्थबाहयात एकान्ते सता मिजःसयाना थथ्ये धाल ।

भो साधु सत्पुत्र छि धंन्यखः लोकपिन्त खुसियाना लोकं मानेयाका च्वन । छग् छु धासा थग् कुल धर्मया इलमं धनकमाय् याय्गु स्वेमा । थथ्ये धाग् न्यना बिचार बान्ह्य सिंहलं उत्तरबिल जिमिग् कुलयाइलम फुक छि धया दिसं ।

थथ्ये धाग् न्यना सिंहलयात सहमयाह्यसिनं स्येंके धंगु मतीतया हानं धाल । भोमहाजन ! छि अबु महा भाग्यमानि खः बणिजाल पिनि मालिक जुया रत्नाकर समुद्र थ्यंक वना यको धन कमाय्याना हया च्वंह्यसिया काय् छिखः ।

थमंहे रत्नाकर वना धन साधनयाय् फकेमा थमं कमाय्याना बंजालपिन्त पालन याय् फुह्ययात कुलपुत्र धाइ । अबुं दुःखसिया कमाय्याना हग् धनजक क्वकया सुखी जुइका च्वंह्ययात कुलपुत्र धाय्ग् मलो ।

आजु अबुं कमाय्याना तग् धनजक नया फुका दान कावपिन्त दान बियानं छु धर्मदइ ।

थमंहे कमाय्याना हया नया त्वना पुना दानयाय् फुसा थुजाम्हयात धंन्य सत्पुरुष धाथ्यें याम्ह कुलपुत्र धाय्ग् योग्यजु ।

अतः छिकपिनि कुलधर्मख रत्नाकर वना ब्यापादं आपालं धन द्रब्य साधनयाना हया परउपकार याइम्ह गुणिकयात धाथ्येंयाम्ह महाजन धाइ । थुग् प्रकारं कमाय् यानाहया याचकपिन्त अथवा भिक्षु बोधिसत्व साधुगन पिन्त धाग् बस्तुदानयाना यश किर्ति प्रकाश जुइका तच्वकं नां तेफुसा धाथ्येंयाह्य सत्पुत्र जुया आनन्दं च्वनादिसं ।

थुगु प्रकारं धन संपत्ति दानयाना यशकीर्ति प्रकाश जुइका तच्वतंनांतयाकुल धर्मं च्वंह्यखः धाइ । थुजागु सोका तःधंगु उत्साहयाना कुल ब्यवहार चयंखः उपकारि जुया दिसं ।

छह्य मने हाकुथाह्यसिनं थथ्ये धागुखँ न्यना थ्वं धागुनं मखुगु खँ मखु खगुहे खः धका चित्तबुके जुया उत्साह ज्वोका रत्नाकर वनेगु मतीतल ।

अनलि थ्व सिंहलसार्थ बाह रत्नाकर वनेगु इच्छायाना महाजन तथा ब्यापाव याइपिनि काय्पिं इच्छादुपिं सता खँ न्यंकल ।

हे पाशा तथा बंजालगणपिं! छँ जक च्वना गुलि कमाय्याय्फै: । आ रत्नाकर थ्यंक छक वना कमाय्याना वेगु इच्छा जुल छिपिनं जिनापं वेगु इच्छा दुसा बोनायंकेत्यना । थथ्ये धागु खँ न्यना सकल बणिज पुत्रपिसं मनसुवायाना खुसिजुइका जिपिनं वेत्यना बोना यंकादिसं रत्नाकर वनेगु जिपि सकलें पक्का जुल जिमिसकलया पाशा मालिक छिजुल जिमित पालनयाय्त योग्यह्मनं छिहे जुल ।

थुमिसं थथ्ये धागुखँ न्यना सिंहल उत्साह जुइका थ:पिताया न्ह्योनेवना पालि भोपुया बिन्तियात । भौ पिता जिरत्नाकर समुद्रस वनेगु इच्छायाना अथेया निम्ति जित अनुमति बिया बिज्याहुं ।

थथ्ये पुत्रं धागु खँन्यना तार्उति ख्वा स्वया काय्यात लिस बिल । हे पुत्र ! जिगु खँन्य अबुं धागु बान हित सुख धका सीका बांलाक न्य । छ क्यातुगु शरीर तिनि गथ्येयाना उजागु समुद्र पारयाना वनेत्यना । जि गुबलेतक म्वाना च्वनि अनतकनं छँ च्वना छं इच्छा जूगुतक नया त्वना आनन्दं सुख भोगयानाच्वं ।

जिनं कष्टनया कमाय्यानातयागु संपत्ति यकोदु फुकं छंगुहेखः दु:ख सिये मते जि अथवा छनं म्वाना च्वतले गनंवनेम्वा छँ च्वना मागु व्यापादयाना सुखं बासयाना च्वं रत्नाकर वनेमते ।

रत्नाकर वनेगु अतिकष्ट थाकुया च्वन जि मवंसानं न्यनातयागुलिस्यु । छाय् दु:ख सीत्यना जिमृत्युं लिपानं वनेमते आपालं भयदु ह्मानं तापागुलि याकनं लिहां वेतनं कष्ट संपत्ति फोगु छँ प्रशस्त छँ च्वना इच्छाथ्यें नया त्वना कमाय्याना च्वं गुबलेनं रत्नाकर थ्यंक वनेगु ज्यायाय् मते ।

हेपुत्र! ह्मानं धायन्य सदानं म्वाना च्वतले छँ च्वनेगु इच्छा ख:सा रत्नाकर व्यापाद गुबलेनं वनेगु थिकमजु वनेगु मतीतय्मते । छाय् धासा धन संपत्ति न्ह्याकोदुसानं तृष्णा जक जुया सन्तोष जुइमखु । धन यको दुपिनि मन चंचल जुइ धर्मचित्त वनीमखु अभिमान धनमत्ता जुया च्वनि । सिनावनीबले छ्वना वनेगु दैमखु फुकं तोतावनेमा । ह्मानं धन थापापिनि खुयायंकिहेकायंकि जकमतीलुया च्वनेफु: . यको धनदैगुनं दु:ख धका सीकि

जिनं कमाय्‌याना तयागु फुकं छंगुखः दान पुण्य इत्यादि छु धर्मयाय्‌गु इच्छादु या जिनं गनेमखु छं यथ्येयाना आनन्दं वासयाना च्वनेगु स्व ।

थुगु प्रकारं अबुं धागु बचन न्यना पुत्रं हानं बिन्तियात । भो जनक पिता ! छि धागुखं फुकं सत्यगु खः । तथापि जिनं हानं धाय्‌ बिधातानं छोत धासा अनवना व्यापार यानागु थमंहे कमाय्‌यानागु जुइ । धर्मयाय्‌गु बिद्यासेकेगु यशकीर्ति गुण प्रकाशयाय्‌गु थमंहेयाना क्यनेफुसा तस्सकं शोभाजुइ ।

गुगुजा थमं छुंयाय्‌ मफेका मयास्ये धर्म गुण यशर्किति धन अबुंयागु जक सोया अबुं थ्यूगु जक धन खर्चयाना नया फुका थः सुंक च्वनेगु सुपुत्रह्म काय्‌या शोभामखु ।

गुह्मजा बणिक व्यापारया कुले जन्म जुम्ह्येंलि थगु कुलया ज्या तथा थगु पुरूषार्थ अवश्यनं क्यनेमा अथ्येया निम्ति जि रत्नाकर छक वनेगु इच्छा जुल । थ्व कुल धर्मखः ऋद्धिक्यना नांतेगु परार्थनंखः रत्नाकर वना रत्न इत्यादिह्या उत्सबयाय्‌गु तच्वकं जिगुमन उत्साह जुल । थमंहे कमाय्‌यानाह्या भिक्षु साधु महात्मा याचकपिन्त दान तथा धर्मयाना इष्टमित्रपिन्तनं धन द्रब्य लाभजुइगु ज्या बिया भिंगु कर्मयाय्‌गु जि अति उत्साह जुल ।

भो पिता ! थः कुलानुसारं व्यापारयाना धन कमाय्‌याय्‌गु पुनः दान धर्मनंयाना सुपुत्रह्म काय्‌खः धाय्‌का कुल प्रकाशयाना क्यनेगुखः थ्व जिगु मनोरथ पूर्णयाना दिसं । थुगु ज्याय्‌गना दीमते जि प्रिय पुत्रखसा प्रशन्नजुया जित बिदा बिया दिसं ।

दैबयोगं समुद्रे कुतुंवना मृत्युजूसानं तीर्थयाराजा समुद्रे प्राण तोता जिस्वर्ग लोके बासयावने । भो पिता ! थ्वहेखं गुलि धाय्‌ अनेक संखा याय्‌गु बिषतुल्य भापा याना संखा तोता सद्धर्मस चित्त खंका धन जक मखु धर्मनं कमाय्‌ याय्‌गु खः ।

रत्नाकर व्यापारयाना कमाय्‌याना ह्यागु धन कुशलकर्म ह्निंह्नि मंगल कार्य उत्साहयाय्‌ । थुगु ज्याय्‌ छिसं गनेमते उपद्रव बिघ्न छुं मदेक निर्बिघ्नं छें वय्‌ वत धासा उगु समये यशर्किति धर्मयाना आनन्द जुइगु खँ जिनं छु धाय्‌ । छें दान कार्यपि फों वइपि फुकयात धाधागु दान बिया च्वने बले गुजागु शुभ कार्य्ये आनन्द जुइका च्वनेगु जुइ ।

छीगु छँ जन्मजूपि परिवार मृत्यु जुयावंपिं सजीवंपि सकलयातनं कुशलज्वीगु चर्यायाना याका थः इच्छाथ्यें सुख भोगयाना अन्त्ये छीपिंस्वर्गे वनेदइ । भो पिता ! जित हित जुइगु खः धका मतीतया जि गुबिन्तियाकनं पूर्णयाना बिदाबिया प्रशन्न जुया दिसं ।

थुकी अनुमति मबिल धासः अबु काय् निह्यसियां निश्चयनं बियोग जुइ सीका दिसं । अबुं कमाय्यानातगुजक जिनं सुख भोग याय्गु इच्छामदु थ्व म्वानाच्वनागु जीवन तोता वनेगु जुइ छुया माया ।

थुगु प्रकारं पुत्रं धागु खँन्यना पुत्रयागु ख्वा स्वया थथ्येखँ न्यंकल पुत्र छन्त जिनं गने फइगु मखुत । बचन बीमागुहे जुल छन्त जिनं आछुधाय्गु । हेपुत्र ! छं रत्नाकर वनेगुलि कुतयात मछोसानं मजिल बचन मबिल धासा जिप्राण त्यागयाय्नं धाल । छंगु इच्छायात जिनं गनेगु समर्थ मन्त । छं थुलितक यकचित्त यास्येंलि जिनं बचन बिये हुं ।

तथापि जिनं छन्त मायातया धाय् गनं बनेबास लाइ गनंसमुद्र पारयाना वनेमा गनं चिकुइ गनं तान्वइ गनं तच्वगु फेंरइ गनं नेगु त्वनेगुनं मदेफु थुजोगु दुःख सहयाना वनेबले आपालं मनुतमा बिस्तारं हुं ।

हेपुत्र ! छंगु इच्छाथ्यें ब्यापाद शुभजुया बिघ्न छुंहे मदेमा दक्क ज्या सफल जुया छ याकनं छेँ लिहांवय् फेमा । थथ्ये अबुं अनुमति बिया धास्येंलि अत्यन्त हर्षयाना अबु यागु पालि भो पुया रत्नाकर ब्यापाद बनेगु मन उत्सुक यात ।

उगु बखतस माँह्मसें आपालं स्नेहयानातह्म काय् रत्नाकर ब्यापाद वनीन जिनं छु धाय्गु गथ्ये याय्गु धका मिखास खोबि हाय्का काय्यात घेःपुना नुग मछिंका खोया धाल ।

हादैब जित तोता हेपुत्र ! छगथ्ये रत्नाकर थ्यंक वने त्यना छहे छह्म काय् माँ यात गथ्ये लोभंका माया तोता वनेत्यनागु । जिप्राणपुथ्र याकः काय् छ खः माँयाके गथ्ये मायामन्त ।

गुगु अवस्थास जिगु गर्भे छ्र च्वना जन्मजुल रत्नसमाह्म पुत्र जिपुता छखः उगु अवस्थानिस्यें पालन पोषणयाना तधिकयाना तया जि हर्ष ज्वीका मन आनन्दयाना च्वना जित अनेक तबह् बिया माँ सेवायाना च्वन थौं तोता वनेत्यन जि छ्र्याना लोमंकेगु ।

ल्याय्ह्म जुइका माँ अबु तोता तापाक वनेगु इच्छायात माँ अबु बुढा बुढी जुइबले सुनां बिचार याइ। दतनंछहे छह्म काय् छाय् थुजागु इच्छायानागु म्वाल वने मते । छें धन संपति यकोडु हानं छाय् धनया माया छें च्वना माँ अबुपिन्त सेवायाना आनन्दं च्वना च्वनेगु बिचारया पुता । जिपिं मृत्युजुइ धुंका लिपा छंछु इच्छाखः अनहुं छं मामाय्येया ।

थथ्ये माँनं धागुबचन न्यना भरोसा बिया बिन्तियात । भो जननी माता! खोय्मते छुं जुइमखु धन्दा कया दुःखताय्म्वाः धैर्ययानाच्वं बिधातानं थःथःग कर्म भोगयाकि संसारे प्राणिपिं सकलें छन्हु सिना हानंजन्म कया भोगयाइ थ्व षट्गतिखः सुनानं पनेफइमखु जि हानं लिहांवेगुखः परदेश मवंस्यें छेंजक च्वनेगुनं छिगु कुल धर्मे मलो ।

भो माता ! अबुं अनुमति बोधुंकल आः मानं बिघ्न मयास्ये आशीर्बाद बिया याकनं बिदाबिया दिसं । थथ्ये बियोगयागु दुःख कया दीमते जि गनं वना मृत्यु जूवनेगु मखु प्रेमयानातपिं छन्हु निश्चयनं बाया च्वनेमा जि कमाय्यावनेगु मात्रखः लिहाँ वय्मानि छाय् धन्दा कयागु जित अबुंथ्यें हुं धया दिसं । याकनं थ्यंक वय् जिजक लुमंका शोकयाना च्वनेमते जि निश्चयनं वनेगु जुल ।

माँयात थथ्ये तबह बिया काय्नं बिन्तियाबले माँनं काय्यात घेःपुनातगु तोता काय्यागु ख्वा स्वया छंगु बिचारं छ्याय्मा। गनवनेनागुखः हुं धया अनुमती बिल । छंगुकार्य याकनं सफल जुइमा करूणामय जुइकि । थथ्ये धागु न्यना तच्वकं खुसिजुया माँयात पालि भोपुया माँयागु बचन शिरेफया अत्यन्त हर्ष जुइका रत्नाकर वनेगु इच्छानुसारं मामागु सामाग्री थिकयात ।

उगु बखते बणिजाल सकलें हर्षमानयाना सिंहलसार्थबाहया न्ह्योनेवया आदर तया थथ्ये इनापयात । भो मालिक सार्थ पतिजु ! छि नापं रत्नाकर व्यापाद निमित जिपिनं निश्चिय वेगु इच्छायाना दया तया थः मालिक जुया जिपिनं सकलें बोनायंका दिसं ।

एवं प्रकारं धागु न्यना लेःताया सकसिगुं ख्वा स्वया थथ्ये धाल थिक जुल आः जिनापं वेगु जुसा मागु बस्तु द्रब्य इत्यादिनं ज्वनावेगु सो । मालिकं थथ्ये धास्येंलि सकलें थःथःगु छें वना माँ अबु गुलि सियां थः पत्नी एवं इष्ट मित्रपिनाप सल्लायाना बिदाकया द्रब्य मागु लासा फांगा इत्यादि ज्वना भिगु दिने मंगलयाना मालिकया थासेवल । सिंहलजुयानं स्वस्ति मंगलया ज्या सिधेका माँ अबुया पालि भो पुया वने त्यना धया बिदा काल ।

ततःस संचरन् पंच बणिक शतै समंन्वितः ।
अनेकै गर्द भै र्गोभि रूष्टैश्च भारबाहकैः ।

अनंलि सकलयात बोधयाना सिंहलसार्थबाहजु न्यास (५००) बंजालपिं नाप मुना अनेक गडाहा खच्चर ऊँथ इत्यादि पशुतेत दक्व ज्वलं (सामाग्री) कुबीका इष्ट मित्रपिसं लसोका देशे गुंजायमान जुइका तःधंगु जात्रा बलेथ्यें शोभायमान ज्वोका सकसिनं अहो धन्य धन्य धायका थःगु छेंनं प्रस्थानयाना वन ।

वुलुहुं हताय्‌मचास्ये ववं खुसि नदी थ्यस्येंलि लसोवपिन्त बिदा बिया थपिनि तीर्थजलं मिखा पिया उगु थासं वन ।

क्रमथ्यें गां बन थ्यन स्वांफल सयाच्वंगु खना गुलिसियां फलनया कुबिया वंपि पशुतेतनं मामागु आहार बिया उत्साहयाना उगु थासं मामागु थासे बासयाना इले नयावनं देश ग्राम बन नदी पुला असंख्य ताजागु पर्वत पुला वनेधुंका हानं गनं तःधंगु देश चीधंगु देश ग्राम इत्यादि पुला ववं मास दिन बितेजूल ।

हानं ताहाकगु भयंकर बनस द्वाहांवन बन जन्तु खन उगु थासे बणिजालपि सकसियां मनस ग्याका छुंउत्साह मजुल ग्याग्यां ववं तापाकं निस्यें महासमुद्र खनेदत । अनंलि हानं भयंकरगु बनफोचाला वहे समुद्र (तःधंगु नदी) खस्येंलि सकसियां चित्त

आनन्द जुइका हर्षं च उत्साह ज्वीका गमनयाना वन । छन्हु महानदी(समुद्र)या सिथे थ्यन सकसिनं नमस्कार याना स्वया च्वन उखुन्हु अनतोरे च्वनेगु बांलागु थाय्‌दुथाय् वना बासयात ।

कन्हे सुथसिया इले सकसियां नेसिधेका लिपा सकसियां थुगु समुद्र नदि तरे याय्‌गु बखतस फोगु प्राण ल्यनीगु खँला धका सकलें ग्याका च्वन । उगु समये ग्याना छुयाय् धका भरोसा बिया माझिदाजु यातसता सिंहलसार्थजुं धाल ।

छिसं जिमित मित्र भापायाना सकलयात बुलुहुं थुगु नदिस डुंगाय् तया पारतरे यानाब्यु । जिमिखल आपादु पशु भरियातनंदु थमंखना च्वंगुखः तःगोगु डुंगास तया जिमित रक्षायानाब्यु मागु छन्त दस्तुर बिये । थथ्ये धार्स्येलि माझिवया धाल । हे मित्र गर्णपि ! रत्नाकर व्यापाद थ्यंक वनेगु खःसा एकचित्तं धैर्ययाना त्रिरत्ननामकया थःथगु कुलशेभ्वर लुमंका थुगु डुंगास च्वना बिज्याहुं । थुगु थासंपुला वनेधुंका हानं छुथाय् म्येगु थ्वथ्यें जागुदु थथ्ये धागु स्वीकारयाना डुंगायात प्रणामयाना समुद्र नदीयातनं नमस्कारयाय् धुंका नदीया लखं मिखापिया म्हे हाहायाना डुंगास थाहां वना माझियातनं आदरतया च्वन । । उगु बेलास गुह्यजा माझिनं नदी तीर्थयात प्रणामयाना डुंगा यातनं भाजियाय् धुंका डुंगास च्वना कुलदेबता लुमंका प्रणामयाना समुद्र नदी स्वया थुगु प्रकारं प्रार्थनायात । । हे महातीर्थ नदी समुद्र ! संसारयात रक्षायाना प्राणिपिन्त अमृत जल त्वंका प्रतिपालयाना बिज्याह्म छपिंखः । थौंया दिनस थ्व बणि जाल धापि सकलें छपिगु शरणे वल । थुपि धनया निमित्तं रत्नाकर व्यापादयाय् धका वल छपिसं युमित छुं बिघ्नमयास्ये तथा उपद्रव मजुक आनन्दं थुगु समुद्र नदीखः तीर्थं पारतरेयाना बिज्याय् माल थथ्ये प्रार्थनायाना माझि बुलुहुं डुंगा न्ह्याकल माझिछह्म जक मखु डुंगा स्वंग प्यंग घाना पुलांपि माझित यकोसिनं समुद्र नदी पारतरेयाय्‌गु निमित्तं बंजाल तया पशु भरियातनं तया यंकूगुखः ।

डुंगा दथ्वी थ्यंबले गोफेवया डुंगाफाता पुलेतसन सकसिनं त्रिरत्न स्मरणयागु प्रभावं गोफे शान्तजुल डुंगा बुलुहुं यंकल । थुगु समये ताम्रद्वीपे च्वंपि राक्षसीपिसं सोका थुपि डुंगास च्वनावपित उपद्रवयाय्‌त कालिका बायु (कालबायु) तच्वकं फे बमका डुंगा म्येगु थासे छोयाबिल ।

सकलया प्राण वनीगु भयं ग्याका त्रिरत्न शरण करूणामय प्रभू शरण धया च्वन। द्वंगा गुलि फातापुल गुलि निकू दल समुद्रे कुतुंवन फोचालीथ्यें च्वंबले न्यास (५००) वणिजालपिं सकलें थःथगु बाहु बलं लापाकया पारतरे जुल सिंहलसार्थ च्वनावगु द्वंगा छुंमजु। पारतरे जुस्येंलि कालनं तरेजुल धया सकसियां मनशान्ति जुइका माक्यिात मागु दस्तुर बिया सन्तोष यात। माक्यिधाल जिगु दोषमखु थ्व कालबायु बहुत् खरापगुलियाना थथ्ये जुल पशु भरियात फुकं नदिस कुतुंवन थुमिगुखं जिमस्यु धया प्रणामयाना माक्यि थःमाथाय् वन।

बणिजालपिं सकसियां दुःख मनयाना थमं थमं ज्वनावयागु छुं बस्तु भति भति अन नदिया तीरे (सिथे) च्वना नया च्वन तृप्तमजु बस्तु कुबिया वपिं पशु भरियात फुकं समुद्र नदी कुतुंवपिं बिपत्ता जुल। छुयाय् गुगुयाय् गनवने जुया च्वन।

उगु इले ताम्रद्वीप निवासी राक्षसीगणपिं लेःलेः ताया दिब्य सुन्दरी रूप अपसरा तुल्य बांलापिं जुया थुगु थासेवया बणिजालपिं मुना च्वंगुस्वया ह्निला प्रणामयाना थथ्ये धाल भो बणिजालगणपिं ! थन बिज्यानाला विज्याहुं क्वासं दिसं छुं भयत्राश काय्म्वाल आनन्द जुल सिचुक हुंकन तःमागु सिमाक्वे दिसं धया माने यात। । थुमिसं धागु खं न्यना तःमागु चस्वां सिमाक्वे बासयावन। पशुतफुकं समुद्र नदीस कुतुंवना सित मनुत छुंमजु झिपिनं मृत्यु जुइत्यपिख त्रिरत्न कुलशेश्वर नाम कयागुलि बचेजुल धया थःथःछें च्वंपिं परिबार लुमंका क्वसुका तया दुःख चिन्तना याना च्वन।

उगु समये थ्व सुन्दरी रूपजुया वपिं लसोंतेसं न्ह्योनेवया बिन्तियावल। भो महापुरूषपिं! छुं धन्दा काय्म्वा जिपिंदु जिपिं स्त्रीजाती मुक थुगु थासे बासयाना च्वना जिमिगु रूप थ्वहे खः अप्सरा धासांज्यु जिमि स्वामी स्वयांहे मदुनि जिमिगु भाग्यं छिक पिंगु भाग्यंनं थन लावल भाग्यं चूलात जिमिगु छें क्वासा असलजुइ जिपिं सकसिनं छिकपिं ह्मतिं छह्म छह्म स्वामीयाना मानेयाना मागु तक सेवायानातय् आनन्दं जिपिं नापं च्वना सुख भोगयाना दिसं छुं दुःख ताय्म्वाः। नुःक्वासं जिमिगु छें जिपिं सकलया पुरूष स्वामी ह्मतिंछह्म छिकपिं जुल।

जिमिगुछें अनेक वस्तु धन संपत्तिनं यकोदु थथेनं नानाप्रकारया स्वां फलहोया सया चइगुदु मनं इच्छायायानातक पुरे जुया च्वन थथे पुवुलि सुगन्ध बासना वइगु पलेस्वां उफोस्वां दया च्वन थाय् थासे जोस्वां इत्यादिदुगु थथबनंदया बांलाना च्वन स्नानयायतनं निर्मलजलं पूर्णगु पुखु हिति तुं दया च्वन ।

नेगु त्वनेगु पुनेगु इत्यादि फुक पूर्णजुया च्वन फुकं छिकपिनि यथ्ये जुल । जिपिनं छिकपिसं धाथ्ये च्वनेगुखः जिपिनाप हर्षमानयाना च्वनाक्सिं धया छें यंकेत ह्याला च्वन । थुगु प्रकारं सुन्दरीगणपिसं धावगु खं न्यना सिंहलसार्थबाहू प्रमुखं सकलें आश्चर्य जुया लसौंत धकामस्यु व सुन्दरीपिगु ल्वा जक ताउति स्वया च्वन ।

उगु बखते थुमिसं मोह रूपवयना नानाप्रकारं खँन्यंका काम रागस मुलेयाना ह्यति छह्य छह्य थ:थ:गु बालागु छें ह्या: ज्वना थ्व सुन्दरी रूप लसौंतेसं यंकल ।

एकैकं स्वामिनं धृत्वा स्वस्वासयं न्यवेशयत् ।
तत्रास्मान् तान् यथा कामं भोजयित्वात्य मोदयन् ।
यथेच्छया रमित्वापि चारयंति सदासुखं ।
इत्येवं महदाश्चर्य्यं सुखं भुक्ताति विस्मितः ।

थुपि बणिजालपिन्त राक्षसीरूपतोता सुन्दरी रूपजुया च्वंमिसं ह्यति ह्यति छह्य छह्य थ:थ: स्वामी पुरूष भजेयाना थ:थ:गु छें तया अन छें छुछुदु उगु उगु वस्तुयागु ल्वलं हया नेगु त्वनेगु इत्यादि भोजन याका मोहयाना थन जिपि नाप छुलपोलपिं सर्कासिनं ह्यति छह्य स्त्रीयाना छुतक इच्छादु उगु प्रकारं ध्यायाना ह्यिता सदानं जिपि नाप सुख भोगयाना आनन्दं च्वना दिसं ।

थुजागु प्रकारं धागु खँन्यना अत्यन्त आश्चर्य जुइका च्वन । लिपा सकलें सुख भोगयाना ह्यति छह्य छह्य सिगु छें वना थुगु दिनं निस्यें आनन्दं बासयात । । थथ्ये ह्लिंह्लि सागु वस्तु दुले नका त्वंका शरीर बांलाका (श्रृंगार) याना थ्व पुरूषपिन्त थ:थ:गु वसेकया मोहजुइका थमं धँथ्ये दुपियाना काम रसे भुले याका तल । थुपि सुजुइ थन जक च्वना थुमिगु नया ह्लिंह्लि थुपिलिसे जक च्वनेगु धिक मजु धँगु छुं बिचार मदेका सुखरसे भुले जुया अनसंबासयाना च्वन । थ:थ:गु छेँया परिवारपि लुमके मफुत ।

एवं भुक्ता यथाकामं रमित्वा ते दिवानिसं ।
महानन्द सुखा सक्ता सप्ताहानि ब्यलं घयेत् ।

गुह्यजा नायखः सिंहलसार्थजुनं अनच्वंपि मिसामध्ये मुख्यह्म नायनी सुन्दरी लिस्ये थुगु प्रकारं थमं तुनागु नया त्वना कामरसे ह्मिता ह्लिंह्लि वासयाना च्वन म्येपिनं वहेतालं भोगयाना महाआनन्द सुखया आसक्त भुलेजुया चवंगु न्हेन्हुपुला वन तथापि थुपि तोत्येमफु । रत्नाकर वनेमानि थनगुलि च्वनेगु वनेमाल धैगु मतोछुंमदु । छिपि स्वया म्ह्याय् छिमि माँ अबुपिंगु नाम छुः धकानं न्यनेगु मफेका मोह जाल रति क्रीडाया तृष्णास मोहनोयाना थ्व मिसातेसं तोपुया तल लिपा छुयाइगु छुजुइगु धका छुंहे भापोमफेका तल ।

थुपि लसींत गोप्यं सह्लायात आपालं दिन वंकेमज्यु क्रीपि लसीं धका सोका काइ थुपि बिस्युंवनि छगुपाखं थुमित मुख्यगु थासे च्वंगु हितोना स्याय्माल धका मुख्यह्म लसीं मिसां सकलयात थनि प्यन्हु सिधेकेगु धका खबर बीधुंकल । थ्व खँ थ्व बणिजालपिसं सुनानं मस्यु । । थुखुन्हुया रात्रिस प्रथम प्रहरे व मुख्यह्म लसींया जागरत सुस्वप्त जुल (सोह्म तुल्य गिरि गिरि यासां ह्ललंचाइ मखुगु तालं स्याक ह्योवेकल) उगु इले सिंहलसार्थबाहजुया मतच्याका लासास च्वना त्रिरत्न लुमंका ध्यानयाना च्वन ।

उगु बखते अनकोथास च्याका तगु मत तःप्वाजुया अत्यन्त तेज प्रकाश जुया मत हततत शब्दवेक ह्लिलाहल । ध्यानयाना च्वंह्म सिया थ्व ह्लिलाहह्म सुल्याः धका उख्ये थुख्ये स्वत सुंमखं अलग द्यनाच्वंह्म लसींनं ह्लिलंचागुमखुः गरखयेस्ये ग्यागु थ्यें जुल ॥

राक्षस्यां निद्रितायां सः प्राहस त्संप्रभा सयन् ।
तं प्रवीप्तं हसन्तं स दृष्ट्वाति विस्मयाशयः ।

उगुइले राक्षसीयात स्याक न्ह्योवेकातल । तःप्वा जुया उज्वलं च्याना च्वंगु मत हावं इति इति ह्लिलाह्लगु स्वया आपालं आश्चर्य ज्वीका सिंहलसार्थजु अहो थ्वमत

छुकारणे थथ्ये ह्लिलाहगु गुबलें स्वयनं न्यने नं मनना धया दनावना मतया न्ह्योने च्वना प्रणाम याना थथ्ये बिन्तियात ।

भो दीपराज ! छंपि छाय् ह्लिलागु थन छुजुल सुद्धाहांवल जिछुंमस्यु धै बिज्याहुं । थथ्ये बिन्तियास्येंलि करूणामय प्रबेश जुया च्वंगु मतस थःगु रूप दर्शन बिया आज्ञा जुल । हे सिहल ! छ उपोषध ब्रतयागु पुण्यं जन्मजूह्मखः । छं माँ अबुनं थौं बहनी करूणामय प्रभू ! जिकाय् याकनं छें थ्यंक वेमा धका जित नामकया च्वन । आः छनं थौं लासास च्वना त्रिरत्न नामकया ध्यानयाना च्वन । मत म्हुना छोयनं लोमंकल त्रिरत्न या महत्व स्वंग रत्न धागुखः । बुद्धरत्न धर्मरत्न संघरत्न थ्व स्वंग रत्न मध्ये संघ नायक बुद्धया धर्मखः प्रज्ञा ज्ञाने पला छिकोह्म जि करूणामय अमिताभ तथागतया मूलह्म शिष्यखः धका बौद्ध बिद्वाँनपिसं सोका च्वंगुदु । छिमिसं थौं जित लुमंकल जि प्रशन्न जुया थन वयागु कारण सोकि छिपि फुकं थनि प्यन्हु सोंपि जुल । छिमिगु लाहि नेंपि लसींतेसं सुन्दरी रूपक्यना छिमित मोहं तोपुया भापी मफेकातल । पत्यार मजूसा छंत मात धका मानेयाना तह्म न्ह्योवेका च्वन वंगु रूप छक फांगाउलासो ।

छं यनयागु कारण छुं मस्यु थ्व सुन्दरी जुया च्वंपि मनुष्य मखु भयंकरपि राक्षसी (लसीं) त धकासीकि । थुमिसं छिमित थःगु इच्छाथ्यें सुख भोग याकायानातल छिमित दाखाक साक भिक नका छिमित स्याना लाहि नया क्वें जक बाकियाइ ।

हानं धायन्य थुगु यासं दक्षिण दिशाय् तःधंगु बन छगुदु छ अन वना सोहुं । उगु थासे छ्यचालं नयागु प्राकार (पखालं) चाहुइका तल अनदुने सलंस द्वलंद्व छिपिथ्यें जांपि परदेश वंपि कुनातगुदु । गुलि म्वांपि गुलि सोंपि गुलि प्राणान्तपि गुलि क्वें मात्र बाकिंपि वांछोयातपि । छिमितनं इमितथ्यें कुना मामागु दिने स्याना मनुष्यया लाहि कचिगु बूगु इत्यादि तया भ्वेः नेगु नकेगु राक्षस राक्षसी (लाखे लसीं) ते तच्वगु बांलागु भोजनखः । सत्यनं थ्वखँ खःमखु उगु बखते विचारदइ बिलंब याय्मते याकनं स्वयावा । थुलिखँ न्यंकेत यन वया थःगु लाहि नैंपिलिस्ये म्हिता च्वंगुलि जि ह्लिलागुखः ।

थुगु प्रकारं नाँ यात लोगु उपायकना करूणामय मतस दुबिना दर्शन बिया आज्ञा जुल । थ्व खँ न्यना सिहलसाथं ग्याका अहो थ्व भयंकरं ग्यानापुगु आश्चर्यगु ज्याखँ

जुल भो प्रभू ! धंन्य धंन्य करूणामय छलपोलखः चित्त बोधि जुया तथाऽस्तुयाना सोवनेत ह्मनं बिन्तियात जि लिहां मवतले थन बिज्याहुं धया प्रणामयाना वनाच्वंह्म फांगाउला सुन्दरी सोवले करूणामयं सुन्दरी रूप लिकया तर्गुलि साक्षात् राक्षसी रूपखन । धःवा निपु पिकया वां खाया थसपाया तुति धःपाया ह्लाः निपा निख्ये चतावाना सँफँफँ तया भयानकगु लसींरूप खना त्राहिमानं ग्याका थमं ज्वना वयागु चन्द्रहास खड्ग ज्वना दक्षिण दिशास वना सोवन ।

उगु इले रात्रिस याकचा बने द्वाहां वन तःजागु नँया पखालं चाहुइकातगु गनं लुखा लुइक्य मफया उगु थासे पिनेतमागु चस्वां सिमादया च्वंगु खना थाहांवना स्वत खिउँस्यें चों खनेमदु । अनदुने च्वंपिं मनुतफुक इतः मतः कना खोयाहालाच्वंपिं गुलि सनेमफुपिं गुलि चता वाना च्वंपिंदु । थुगु समये सिमास च्वंह्म सिंहलजुं शब्द बियाछोत ।

हेपाशापिं ! छिपिं छाय् आमकन च्वना पिहां मवस्ये खोया हाला च्वनागु सुनां नकेहँगु थनहया सुनां कुनातगु गनवनेत वयापिं । थथ्ये धयाहगु शब्द न्यनेमात्रं अनदुने च्वंह्म मुख्यह्मसिनं छसु धयाहल ।

जि सिंहलसार्थबाहख धया थःगु परिचयफुकं कने धुंका थन छक सोय् धका वया । थथ्ये धास्येंलि दुनेच्वंह्मसिनं बांलाक थःपिन्त जुया च्वंगु कना धाल । हेसिंहल ! जिपिनं रत्नाकर ब्यापाद वनेत वयापिंखः । वंजालपिं यकोदु समुद्रे द्वंगास च्वनाबले गोफेवया जूगु ह्मनं कालबायुनं द्वंगा स्यँका ब्यूगु थःथःगु बलं समुद्र पारयाना बले छुं लिपा आराम कया बले ताम्रद्वीपे च्वंपिं राक्षसी तेसं मोहमायां तोपुया थःथःगु छ्येंका नका मानेयाना लिपा थनहया थुमिसं सास्तियाना स्याना इमियबले वया जिमिगु लाहि नया जिमित थुजागु दुःख कष्टयाना तल । छिकपिन्तनं थुमिसं थथ्ये हे याइगु बखत वैतिनि थन थुपिनाप च्वनेगु तोता याकनं छें लिहांहुं । ह्लिने भात याइगु चान्हे लसीं जुया चुचुप्याना हितोनीगु थुमिसं सुन्दरी रूपकया घेःपुना प्रेमयाना चुपानइगु धका भापीगु मखु ह्लितोनीगु हित्वनेत चुचुप्याइगु इतिमिति कना सनीगु । । थुमिसं अवश्यनं स्याना भक्षयाइ याकनं अकालं कष्टनया मृत्यु जुइ मालि छें लिहांहुं ।

बन्धने लापिसं भोगयाना च्वंगु यथार्थं धागुखं न्यना बांलाक पत्यार जुया उगु थासंवया कोथास तोजक द्वाहांवया च्याना च्वंगु मत यात स्वया प्रणाम यात वसपोल करूणामयं दर्शन बिया धै बिज्यागु लुमंका हानं थना च्वम्ह लसों या रूप स्वबले कपा रटेकूंका ह्लाय्‌वा छें छें मिका ह्ला'नपां ग्लूछिना धःपाया थना निपा तुति निख्ये चता वाना नुगपास हिखों दुर्गन्धया सास ह्लाना म्यें पिकया फुंकुं मोह्म थ्यें मिका थना च्वंह्म खना अति त्राहिमानं ग्याका च्वन। करूणामयं हानं आज्ञाजुल–हे सिहलसार्थ छन्त प्रेम याना तःह्म सुन्दरोया रुप गनवन सोकेफुला जिनं लिकया आकाशे छोयातया थथ्ये छं बोनाहयापिं पाशा पिनिमं ह्यंति छह्म छह्म सुन्दरी रुप जुया च्वंपि फुकं थुजागु राक्षसी-पिखः। थुपिं फुकं मनुष्य भक्षी पशुतुल्य कामोपिं धकासोकि। थुमिगु ह्लाते च्वने मते याकनं जम्बूद्वीपे थःथःगु छें हुं।

थुजागु अमृत बचन न्यना हानं सिहलजुं बिन्तियात। भो दीपराज करुणाधारि लोकेश्वर करुणामय! जिपिं अकालं मृत्यु जुइ म्वाक छें वनेत उपाय आज्ञादयका बिज्यासा जिपिं बचेज्वी धै बिज्याहुं।

थथ्ये खोबिहाय्‌का छें मां अबु लुमंका मोहं मथोका बिन्तियास्येंलि वसपोलं हानं आज्ञाजुल। आः जिनं कने कनाथ्यें बोनाहयापिं पाशापिन्तनं चित्तबुकें जुइक खंकना न्याया।

जित थुगु जन्मं ह्लापाया जन्मेनं आपत् बिपत् शंकष्ट महादुःख जूबले करूणा तया रक्षायाना उगु वखतया जिगु जोबन सफलयाना ब्यूह्मखः धैगु आदर भाव तया आःनं जित शंकष्ट जुल थुगु शंकष्टनं तरेयाना बीमाल धैगुमनं ल्वीका एकाग्र चित्तयाना भक्तितया भावया।

हे सिहलसार्थजु! तुयूगुवर्ण करूणाया शरीरखः आत्मा जुया च्वंह्म बाराहनाम अभ्वराज (सल) छह्म लुंयागु फिः (सुबर्ण वालुका) दुगु महातीर्थ नदी समुद्रखः गुलि सिनं ब्रह्मपुत्र महानदिनं धाइ सुयह्लापां अनहुं।

उगु थासे बासयाना च्वनीह्मसिगु रूप दर्शनयाना जिपिं सकलयात थुगुनदीया समुद्र पारतरेयानाब्यु धका चाहुला बिन्तियाना प्रणामयाय् धुंका प्रार्थनाया। वं ज्युः वे धका मनुष्यवोलि धाइ उगु अवस्थास छ ह्लापां व सलया म्हे गया म्ह्योने लाक च्वं।

म्येपिं छंपाशापिं यथाक्रमं थितुं थीक घे:पुनाच्वं । एकचित्त त्रिरत्न तथा कुलशेश्वर स्मरणया छुंज्वीमखु: । उह्मसलं आकाशमार्ग बोया वया याकनं जम्बूद्वीपस थ्यंकेहइ ।

छुं जुया लसीं तेसं सीका थुपीनं बोया वया अनेक तालं खँह्लाना मायांक्यंका धावल ह्यावल धासा लिफ: सोया थुमिगु ख्वा: मसोस्ये च्वनेगु । लिफ: सोया थुमिगु ख्वा: सोतकि सलम्हं कुतुं वनि समुद्रे लाइ अथबा थुमिसं ज्वना यंकास्याना भक्ष्ययाइ । थुलि उपदेश बिया मत चीप्वा जुया करूणामय अन्तरगत जुया बिज्यात ।

अनंलि सिंहलसार्थया मन क्वातुका अहोप्रभू करूणामय सहस्त्रप्रणाम धया थ:गु लासास च्वना गोतुल । सुथसिया प्रथमप्रहर जुल थ्व राक्षसी ह्मलंचायका सुन्दरीरूप जुया वया सिंहल पुरूष नापं च्वंवया थिया स्वत । छापिंद्यना च्वंह्मख: ख्वाउँस्ये च्वंगथ्ये गनवना छु सोया वया ।

थथ्ये धागु न्यना नकतिनि पिहांवना मूत्रत्यागयाय् धुंका भतीचा उख्ये थुख्ये छक स्वया थनगोतू वयागुख: । गनं म्येथाय्मवना थथ्ये धया चित्तबुझेयात । लिपा बांलाक सुथेजुल दनावना ह्मापाथ्यें मागु ज्या सिधेका सुन्दरीरूप लसीं थ: मिसायात पाशापिं छक नापलाना वय् धया प्याहांवना फुकपाशापिं सत्ता तापाक छथाय् क्यबेवना थ: दथ्वी च्वना पाशापिं छचालं तया खँ न्यन ।

हे पाशापिं! छिमि ह्मांति म्हांति सुन्दरी स्त्रीपिसं गुलितक मानेयाना तल छक खँ न्यनेगु जि इच्छाजुल । मालिकं थथ्ये न्यंस्येंलि छम्हसिनं खँन्यंकल । झीगु भाग्यं झिसं थुजागु थासेहया स्वर्गलोके च्वने थ्यें सुख भोगयाय् दत ।

हानं म्येम्हसिनं धाल जिनं अप्सरा समानम्ह सुन्दरी नापच्वना अनेक पदार्थग्रा बस्तु नया त्वना सुख भोगयाय्गु । हानं म्येम्हसिनं धाल थन जित महासुख भोगया ऐश्वर्यपद लात मनं तुनागु नेदु सुन्दरी स्त्रीनाप थ:गु इच्छाथ्यें म्हितेनं दु । हानं म्येम्हसिनं धाल धंन्यख: थुजागु महासुख भोग गनं गुथलेनं लाय् दैमखु: । हानं म्येम्हसिनं धाल जिगु उपरस आपालं स्नेह माया तया इले नकिगु मानेयाना थमं धयाथ्यें सुख भोगनं बु जितजा थन स्वर्ग थ्यें च्वं ।

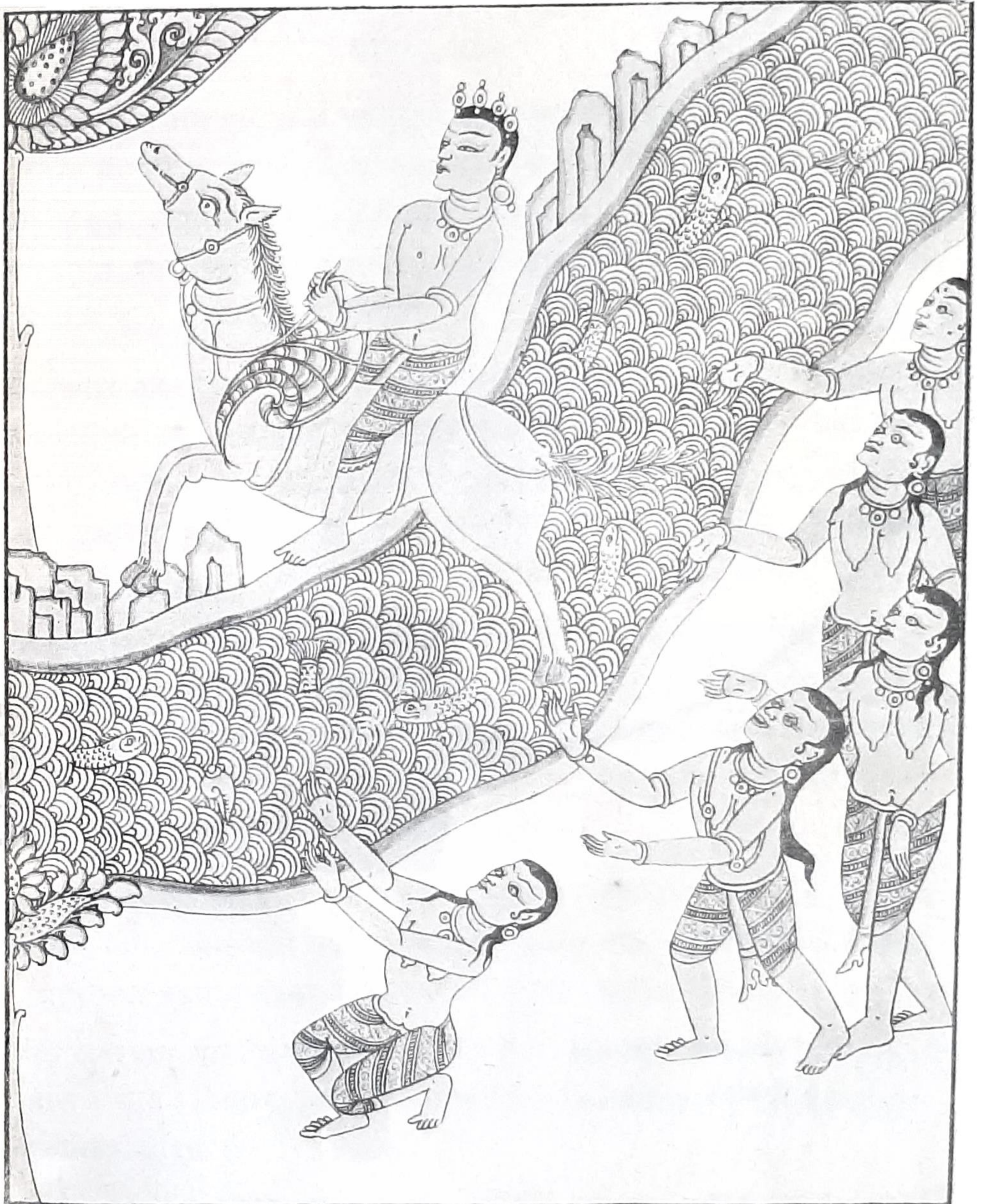
थथ्येहे हानं म्येह्म पाशानं धाल खः जितनं मानेयाना जि धाथ्यें नका त्वंका तृप्तयाना आपालं ऐश्वर्यंयाका तल कनांसाध्य मजु । हानं म्येम्ह्सिनं धाल थुजागु सुख भोग चूलात पृथिबीस थनथ्यें म्येथाय् थथ्ये च्वनेगु गनंदै मखुः । हानं म्येम्ह छम्ह सिनं धाल दिब्य अमृत समानगु त्वनेगु सागु बस्तु अनेक नेगु सुन्दरी स्त्रीयागु ■गासोया ह्लिला ख्यायाना ज्या छुं मयास्ये साक भौंक नेदु थ्व महासुख खः म्येथाय् गनं दैमखुः ।

हानं म्येम्ह्सिनं धाल जि स्त्रीनं जित आपालं माया स्नेह दया·बु । बांलागु वस तिसां तोका पुंका थमनं श्रृंगारयाना नेगुनं थथ्ये नित्यरसयाना म्हितका तैगु । थथ्येहे हानं म्येम्ह्सिनं धाल जितनं छें च्वंम्ह सुन्दरीनं अनेक बस्तु साक्कनका तस्सकं मानेयाना म्हितका तर्गुलि जिगनं वने मंमदु । थुजागु ऐश्वर्य स्वर्गनं दैमखु धका जिनं भापिया ।

हानं म्येम्ह्सिनं न्यासि चाया धाल जि स्त्रीनं नस्वागु चिकं शिरे बुला स्वांछुना अमृत तुल्यगु त्वंका मानेयाइगु धयां साध्य मजु । हानं म्येम्ह छम्ह्सिनं थथ्ये धाल जातं जातया वस तिसा पुना जितनंपुंका अनेक फल नका मानेयाना म्हितका तर्गुलि गनं वनेगु इच्छा मदेका तल । हानं म्येम्ह्सिनं धाल अहो छु भाग्यनं क्षीपिथन लावगु स्वर्गं दैमखुगु सुख भोगयाना च्वने दत । थुजागु थासेतोता जम्बूद्वीपे क्षीगुछें वनेगु इच्छा मजुल थुजागु सुख क्षीत छें गुबले दइ ।

हानं म्येह्मसिया लेः ताया धाल थुजागु गुणदया च्वंपिं सुन्दरीपिं पृथ्वीमण्डले लाय्त दुर्ल्लभ जुइ थुगु तालं आनन्द सुखया अंगजुया च्वंपि स्त्री तोता छें परिबारपिं नाप छु च्वनेगु गथ्ये च्वनेदैगु । मनुष्यपिन्त थुजापि दिब्य सुन्दरी गुबले मिले जुइ थ्व छगु क्षीत तच्वगु भाग्यखः थथ्ये महासुख भोगयाय् दुगु थाय् तोता छें वनेगु इच्छा गुबलेनं याइमखु ध्व सुख गनवना लाय्फइ आबश्यनं फैमखु ।

एवं प्रकारं पाशापिसं नानाप्रकारं धागु खँ न्यना सिंहलसार्थ क्षसुका तया सकलयात थथ्ये खँ न्यंकल । हेपाशापिं ! जिनं सत्ययाना क्षीत जुया च्वंगु कारण खँ धाय् सकसिनं स्वीकारयाय्माल । मयात धासा क्षीनं तच्वगुकष्ट जुया थनि प्यन्हु अकालं सिना वनेमालिन मनक्वातुका धारणया छुगथ्ये धासा जिनं कने क्षीपि नापं वया नापं लिहाँ बनेमा ।

सिंहल सार्थवाहन्यास वनिजालपिंनापंगा मुद्वीपस व्यापादयावं
वलन्ल सींगसंभाह याना स्याना लाहिन न थिक याव लमग सविङ्का
सकनू अमययागुउ पद अन्यनास लगयालि हांव लंन
सींगसं हानं साह विथ्यां गा पूयासन्दजीव्र पकनाल्लीहगु चित्र—

गुह्यजा बुद्धिमान पुण्ययाना वम्हसिनं सकल पाशापिंगु उपरे करूणा तया धाल । थमं अनुभोग यानागु ख मतस दुबिना रक्षाकारि करूणामयं दर्शन बिया उपदेश ब्यूगु हानं थमं याकचा वना बने कुना कष्ट बियातापिं स्वयावयागु अन कुना तपिसं धयाहगुखं हानं अनं लिहां वया लसींयागु साक्षात् रूपखना ग्याकागु हानं करूणामयं दर्शन बिया जम्बूद्वीपे थ:थ:गु छें याकनं लिहां वनेगुसो ।

समुद्रपार तरेयायत बाराही नाम अश्वराज (सल) रूप जुया च्वंम्हसिगुम्हे च्वनेगु लिफः मसोय्गु लिफः सोत धासा कुतुंवनी थ्व लसीं सुन्दरी जुया च्वंपिसं ज्वना यंका स्याना नैगुखँ इत्यादि बृत्तान्त कना चित्तबुझेयाय् धुंका फ्रीपिं लिहां वनेगु कंस थनि सोन्हु सुथसिया प्रहरे पक्का जुल थुपिं फुक राक्षसीतेगु बशीकरणं फ्रीत मोहनीतया हेका छन्हु फ्रीपिं फुकं स्याना लानेगु हितोनेगु ग्वसायाना च्वंपिख ।

स्वामीयाना नका त्वंका पुंका सुखभोगनंयाका वहे स्वामीयाना तयाम्ह स्याना लाहि नैपिं थुजापिं महापापि लसींतेत याकनं तोता थमिगु महाभय करूणामयं फ्रीत कंस सुथे रक्षायाइगु अबश्य जुल । गोप्यया थुमिसं सिलकि फ्रीत कन्हेहे स्याइ थुमिगु लसींरूप जिनं स्वेधुन अति भयंकरगुरूप जिनंखन सोकेमाल आ: थन बिस्तारयाना च्वनेमजिल थ:थ:गु थासे वनेनु: धया सकलें लिहांवन ।

सकसिनं थुगुखँ न्यना होहो गुजागु हेतुजुल थुपिंजा लसींतखनि । अहो ! हे दैब धया तले थाहांवने ग्याना म्येगु थासे आरामकया मूर्छा जुइका च्वन । छुं लिपा चेतदस्येंलि थ:थ:गु थासे वना क्वथाय् च्वना अनेक चिन्तना जुइका च्वन ।

उगु अबस्थाय् थ:थ: सुन्दरीरूप लसीं तेसं थ:थ: स्वामीयाना तयापिन्त ख्वासोया ह्लिला धाल । छाय् बिस्तार जुल छिकपिं गनगन फ्राया च्वनागु जिमिके मायादु धैगु खसा सत्ययाना धैदिसं ।

थथ्ये न्यस्येंलि मनस त्राहि जुया च्वंगुलि ह्लापाथ्यें मनच:मकंसानं ख्वा च:कंका धाल । जिपिं सकलेंमुना देशंपिने बांलागु थासे छक चाहिला वया । थ्व खँ न्यना लसीं मिसा तेसं हानं धाल – देशंपिने अनेक स्वां फल सया च्वंगुदु हानं मनोहरगु पुखु दु थ्व फुकं स्वया फ्राला धया मानेयाना नेगु न्ह्योने तया ह्लिला खँ ह्लात ।

वणिजालपिसं चिन्तनायात थुमिसं ब्वायस्वया खँ न्यन धका सीका धाल । जिमिसं उजागु मखं अन थ्यंकनं मवना । अनंलि थ्व मिसातेसं हानं धाल देशंपिने चाहुला वपिसं बांलागु पुखु वयव पाकेजूगु फलसया च्वंगु सिमा स्वांमा गथ्येमखं धैगु । जिमित हेका धाय्म्वाः । वणिजालपिसं हेका धयागुमखु धया ह्निला हानं धाल छिमिसं आमथ्ये धास्येंलि कंससुथे ह्लापानंवना सोवने स्वां थ्वया पाकेजूगु फलखानाह्या थन याकनं वय् । थथ्ये धास्येंलि ज्युका धया ह्लिंह्लि थ्यें मानेयाना कोथास च्वना नका त्वंका च्वन ।

बंजाल पुरूषपिनि व सुन्दरी रूपपिसं मानेयाना नकूसानं मती गरख्येस्ये च्वंका फ्सुका तया धन्दाकया च्वन । उगु बखते थ्व मिसातेसं न्यन- छाय् छु कारणं फ्सुका तया ख्वा खिउका च्वनागु पुरूषपिसं चित्तबुझेयाय्त धाल छँच्वंपिं लुमंस्येवल छुयाय् । थथ्ये धास्येंलि थ्व लसींते नुगले छुं शंखातया हेकल ।

भो स्वामीगणपिं! थन जिमिसं फ्को चाकरियाना नका त्वंका पुंका तीका धाथ्ये च्वना सेवायाना च्वनागुहे नु । थन अनेक वस्तु धन रत्न तिसा म्येगुनं फुकंहे छिकपिं छपिंगुहेखः जिपिंनं जहान जुया च्वनेधुन फ्सुकातया दुःख मनयाय्मागु कारण छाय् छु धन्दाकया आनन्दं च्वना सदानं थन बिज्याहुं दिसं । थुगुतालं तवह ब्यूगुन्यना ख्वाःचकंका ह्निला दे धया चित्तबुझे जूंपथ्ये च्वन ।

अनंलि स्वन्हु खुन्हु नुथ ह्लापां दना थः थः सुन्दरीपिं सता धाल । जिपिं आसुथे पिहांवना चाहुला छक सोये । होया च्वंगु स्वां फल खाना द्वाहाँवय् न्हे धया ज्यु धाय्का बंजालगणपिं सकलें पिहांयया छुं भतीचा तापाक बांलागु ज्याछिगु त्रयवे मुना च्वंबले सिंहलसार्थवाह नाय थ्यंकवल । उगु बखतस धाल–हे पाथ्रपिं ! बिलंब याय् मजिल फ्री सह्लायानागु सत्यखँ लुमंका वनेमाल । उह्म अश्वराजया म्हेच्वनेबले थ्वसुन्दरी रूप लसींतेसं सीका बया मायामोह्रं तोपुया लिउने च्वना खँ ह्लावयफुः सुनानं थुमिगु खँ मन्यंस्ये लिफः नं मसोय्गु । एकाग्र चित्तं त्रिरत्न लुमंका च्वनेगुख थुलिधया सकलें गोप्य याना उगु समुद्र नदीस थ्यंकवन अन नदीया सिथे करूणामय बाराह नाम तःधिकगु शरीर तुयुह्म अश्वराज (सल) मूर्ति बासयाना च्वंगु खन । उगु इले सकलें सलया न्ह्योने वना

बिन्तियात । थ्व सलं मनुष्य वोंलि खँ न्यंकल छिपिं सुसु जम्बू द्वीपे वनेगु इच्छा दु । इपिं सकलें जिगु म्हे यथाक्रमंच्वं धैं बिज्यात ।

उगु बचन न्यना सकसिनं नमस्कार याना ह्लापां सिंहलसार्थबाह सलयाम्हे थाहां वना न्ह्योने च्वन । अनंलि सकलें क्रमानुसारं सलयाम्हे थाहांवना न्यास बणिजालपिं पाय्छि जुइका च्वन ।

ततः सोऽश्वो महावेगी संवहं तान् बणिग् जनान् ।
संक्रम न्सहसां भो धे मध्यद्वीप मुपाययौ ।
तथा श्वेनाहृता न्सर्वान् राक्षस्या तान् वणिग् जनान् ।
दृष्ट्वा ताः सकला स्तत्र सहसा खे उपाचरन् ।

अनंलि थ्व अश्वराजं थुपिं बणिजालपिं सकलयात थःगु म्हेतया बोया च्वे थाहांवना आकाश मार्ग महावेगं बिज्यात । समुद्रया दथ्वी च्वे थ्यंबले राक्षसीगणपिसं थःसं स्वामी धका मानेयाना तयापिं बणिजालपिं फुकयात सलं थःगु म्हेतया यंकल धैंगु सोका थुपिं राक्षसीगण (लसींत फुक) मिले जुया बोयावया लिलाका माया मोह जालं तक्यंका खोया खँ न्यंकल ।

हाहा भो स्वामीपिं ! जित स्नेह प्रीती तोता थौं गन विज्याय्गु जिनं नापं बोना-यंकि छपिंनापं जिनं वय् त्यना जित तोता याकचा वनेगु इच्छायात जिनं सुख ऐश्वर्य याका यगु नका त्वंका प्रेमयाना च्वनागु लुमंका छक जित लिफ सोया दिसं ।

हाहा भो स्वामी ! मतिनाह्म पुरुष जिप्राण छपिसं जित त्याग याना बिज्यात लिफः छक सोया बिज्या जिगु मन सन्तोष जुइ । । हेरा मोतिमाला तिसां तोका बांलागु बस्त्रं पुंका माने यानातगु जिगु सुन्दरी रूप लोमनला लिफः छक सोया जिगु ख्वा स्वया बिज्याहुं ।

जिनाप शरीर बचन मन क्रियास म्हिता यथे नया च्वनागु गथ्ये लोमन जिके माया आपालं तया ह्लिला खँह्लाइह्म भो स्वामी ! जित छक ख्वा स्वयेत लिफः स्वया बिज्याहुं ।

अनेक सुख भोग जूगु जिपिं छह्म छह्म छलपोल पिनि प्रिय स्त्रीपिं थुलिमछि तोता वनेगु छाय् याना जिमि तस्सकं माया तया ख्वासोवया लिफः छक स्वया बिज्याहुं ।

थथ्ये हाला धयानं लिफः मसोगुलि करुणा चायक छोया हे प्राणनाथ ! जिमित केबल जित थःथः स्त्रीपिं जिमित ख्वा छकहे मसोस्ये वन धासा जिमिसनं छुं माया मकास्ये थन समुद्रे ख्वब्वना छिकपिं छलपोलपिंगु नामं सिना वने त्यल छकजा लिफः सोया जिमिगु ख्वा सोया मायाति ।

गुलि लसीत थथ्येनं हालावल हे प्रभू स्वामी ! छी निह्म सिया गुजागु सुख रसे ह्मिता गुजागु बस्तु नया नकातह्म जि स्त्रीयात लुमंका छक लिफः सोसा जिनं छक ख्वा सोये दइगु खः लिफः सोया बिज्याहुं ।

गुलि थथ्ये धया च्वपिं भो प्राण नाथ ! जिगु ख्वाछक मात्र गसोल धासा छपिंगु नामं थनसतुं प्राणत्याग याय्गु जुल ।

गुलिसिनं थथ्ये धया न्यंकल हे महापुरुष ! जित तोता वनेमते जिनं नापं बोना-यंकि मखुसा ख्वाछकस्वे लिफः सोया प्रेमया जिनं प्रेमयाना स्वय् ।

थुगु प्रकारं लसीत सुन्दरी रूप जुया अप्सरापि बोयावय्थ्यें सल ल्युल्यु बोयावया स्नेह पाशं चिना अनेक प्रकारं हाला खोया वगु शब्द न्यना खः का धैगु मतीतया नुग मछिका ह्लापायागु सुख चिन्तना यात ।

तत्रयेयेऽतिस्नेहार्ता कारुण्या धैर्यमोहिता: ।
ता द्रष्टं पृष्ठमद्राक्षु स्नेतेऽश्वा न्ययतज्जले ।

उगु समये अनर्थुपिं बणिजालपिसं राक्षसी सुन्दरीपिंगु उपरे ह्लापायागु स्नेहया पीडा प्रेमयार्के सहयाय् मफुगु करूणा व धैर्ययागु मोहयाना थुपिं सुन्दरीपिंगु ख्वाःस्वेगु इच्छा जुइका लिफः स्वत । लिउने च्वपिं सकसिनं लिफ स्वलिस्ये (सुनां सुनां लिफ स्वत इपिं इपिं सकलें) समुद्रे कुतुंवना लखे लात । उगु तालं क्षोलकं बणिजालपिं कुतुंवना

लखेलापि फुक सुन्दरी लसींतेसं ह्मांत ह्मांत थःथःभात यानातपिं ज्वना सालायंका ताम्रद्विपे थःथःपिंगु थासे थ्यंका सुन्दरी रूपतोता लसींरूप जुया धुं पशुतेत ककुस ज्वना बांन्याना हितोनीथ्यें याना हित्वना ला कुच्चा कुच्चा थला भक्ष्ययात ।

बाकिगु फुकं लसींत सकलें मिलेजुया प्यन्हुतक उत्सवयाना लेःलेः ताया लसींतेसं ने सिधेकल ।

सिंहल एकमेवंच पृष्ठे संश्लिष्यसं श्रितः ।
त्रिरत्न स्मरणं धृत्वा संतस्थे निश्चलेन्द्रियः ।

सलम्हे च्वंह्मयागु खँ थथ्येख – अश्वराज सलम्हे सिंहलसार्थबाह याकचा मात्र ववातुक च्वना उख्ये थुख्ये लिउने गनं मसोस्ये त्रिरत्न शरण एवं स्मरणयाना थगु शरीर मसंस्यें स्थीरं च्वना वल । क्रमानुसारं व सलं समुद्र पारयाना थुख्ये सिथ्ये थ्यस्येंलि करूणाधारि अश्वराजं थःगुम्हं क्वकया सिंहलसार्थयात थुगु प्रकारं मनुष्य बोलि आज्ञाजुल ।

हे साधु! आःछं थन आनन्दयाना निर्भयं लें बांलाक स्वयाहुं । छं थ्यनेवं शुभ मंगल जुइमा माँ अबु तथा इष्टमित्रपिनाप सह्लायाना सुख आनन्दं च्वनेगु स्व । तथा ऽस्तुयाना थुगु समये अत्यन्तहर्षगु चित्तयाना ख्वाःचकंका थुह्म अश्वराजयात प्रणामयाना थथ्ये बिन्तियात । ।

भो करूणामय! अश्वराजमूर्ति! छलपोल धन्यप्रभू महाकरूणा तया जित अकाल मृत्युं तरेयात जिगु शरीर लसींतेगु म्हुतुस लाय्त्यंगुख थुगु महाभयं मुक्तयाना बिज्यात । छुयाय् स्नेहपाशबंधंका खोयावपिं राक्षसीतेगु ख्वास्वेगु इच्छायाना लिफसोगुलिं पाशापिं फुकं समुद्रे कुतुंवना मृत्युजुलखैः । अथवा लसींतेगु आहारे लातजुइ । जिनं लिफ सोगु जूसा अथ्येहे जुइगुख लिफ मस्वयागुलिं बचेजुल ।

भो प्रभू ! छलपोल मतसदुबिना उपदेशबियानं सलरूप कया थःगुम्हे तयासकल-यात अकाल मृत्यु भयं मुक्तयाय्त आकाश मार्गं हया बिज्यात । छलपोलं आज्ञा जूगुत्र लिफस्वेमते धका, धैर्ययाय् मफया कुतुंवन नापंबोना वयापिं नापंयंके मफुत जिनं छुयाय् ।

सिहलसार्थं प्रार्थनायात, भो करूणाधारि ! जित भयंकरगु समुद्रं पारयाना रक्षायाह्म, जि अनाथया नाथ, जित स्यनेकनेयाना उपदेशबिया अकालं सीत्यंह्मयात म्वाका बिज्याह्म, उपकारि परमगुरू कल्याण मित्र फुकं छलपोल खः जि गनतकं म्वाना च्वनि अनतक छपिन्त लुमंका भक्तियायगु जिनं तोत्ये फइमखु गनगन स्वया छु शंकष्ट जुयादुःख जुइका च्वन अनअन छु रूप जुइमाल उगुरूपकया शंकष्ट दुःख मदेका रक्षायाइह्म छलपोलयात सहस्र प्रणाम धया चाहुला भाजियात ।

अनंलि भतीचा छख्ये च्वना बुलुहुं चीधिकगु शरीर जुया अश्वराज (सल) रूप थःथमं आकाशे मिग्वारा थाहांवथ्यें थाहांवना अन्तरगत जुया बिज्यात । थ्वखना सिहलसार्थजुं आकाशे थसोया बिन्तियाना खने दतले स्वया च्वन । लिपाखने मदुस्येंलि याकचा ववं जम्बूद्वीप वनेगु बने थ्यंका ह्राहांवन ।

अनंलि ताम्रद्वीपे च्वंपि लसीत सकलें मिलेजुया मुख्यह्म नायनी सिहलसार्थयात स्वामी भजेयाना च्वंह्म लसींयात दथ्वोतया म्येंपिछचालं च्वना हाहाकारं गिजेयाना थथ्ये धाल । जिमिसकसियां थःथ स्वामीयाना तयापिं स्याना ला हि नेधुन छु छह्मसिया जक जिमिसं याथ्यें याय्मफु । छन्त जिमिसं मालिक धका रानीतुल्ययाना मानेयाना तयागु व्यर्थ जुल । आ छनं व स्वामी यानातयाह्म हया नय् मफुत धासाजिपिं सकसिनं छन्तहे स्यानानय्गु अवश्य जुल । थथ्ये धागु न्यना थुह्म मालिक लसींनं सकल पाशा लसींतेत लिस बिल ।

हे पाशापि! छिमिसं आमथ्ये धास्येंलि जिनं अनेक यत्नयाना हया छिमिसं थ्यें याना स्यानानय् छिमितनं यकोनके धन्दाकाय्म्वा जित हाहायाना गिल्लायाय्नं मते स्वयाका ।

म्येंपिं लसींतेसं हानं धाल ज्युकास्वे छं म्हुतुं धयाथ्यें ज्यानंयाना क्यनेफुसा जिपिं सन्तोषजुइ मखुसा छनापिंमिजुइ मखु । थुजागु कटुवचन (छागु पालुगु मंभिगु कडागु) यानाह्लागु खँ न्यना थ्व नायनी लसीं भयंकर मूर्तिजुया ताम्रद्वीपंनिस्यें रात्रिस आकाशं बोयावया बने च्वाहां वंह्म सिहसार्थबाह स्वामीया न्ह्योने च्वंवल ।

उगु अवस्थाय् थ्व भयानकह्म लसीं न्ह्योनेवगु स्वया चन्द्रहासखड्ग ज्वनाहोका थ्यंबले ग्याना बनेदुने थ्यंक बिस्युं वना उगु बेलास मध्य देशे ब्यापादयाना वंपि साहु तेगुछगु पुचखना थ्व लसीं सुन्दरीह्म मिसा ह्नापाथ्यें जुया च्वन। आपालं बाँलाह्म मिसा याकचा वने च्वना च्वंगुखना साहुं न्यना स्वत।

हे क्यहे मेजु! छसु थुजागु वने सुन्दरी युवतीह्म मिसायाकचा च्वना च्वन छ वनदेबी लाकि सुख महेकुसे जिमित धा। थुलि खँ धागुन्यना थ्व सुन्दरीरूप लसीनं प्रणाम याना बिन्तियात।

भो महाजनपिं! जि बनदेबी मखु ताम्राद्वीप देशे राजाया पुत्री जि खः। न्यना बिज्याहुं सिंहलसार्थवाहजु ब्यापाद यावह्म नाप संपर्क जुल। वेकयात जि माँ अबुं लः ह्लाना बिबाह यागु ज्याख कंन्यादान यात। आ व स्वामी लिहाँबिज्यात जित नापं बोनाहल नदिस द्वंगाय् च्वना वयाबले गो फे वगुलि द्वंगा फाता पुलेत थिकजुल छुं मजु अनं भतीचा वना छुं खंनं मदु नापं बोना हया थनबने थ्यंबले छ अलाक्षणीह्म मिसा नापं वयागुलि द्वंगा फाता पुले त्यंगु ख छ बोना यंकेमखुत धका थन बने जित तोता थ याकचा वन जि मिसाजाती थुजागु रुप उमेर थ्वहेखः याकच गनवनेगु जिगु भाग्यं छिकपिं नाप लात जिस्वामीयात बुझेयाना जिनापं च्वने फैगु उपाय याना दिसं जिगु बिन्ति थ्वख तच्वतं धर्म दइ जित कृपा तयादिसं।

थुह्म सुन्दरीनं थथ्येखँ न्यंकूबले थ्व महाजन पिसं ज्यु जिमिसं वेक ह्मस्यु नाप-लाना धयाबी थथ्ये धया थपिमागुलें वन। ववं लें सिंहलसार्थ नाप लात अनबिश्राम याना बने नापलाह्म मिसां धयाहगु खँ न्ह्यथना परस्पर खँ जुल।

उगु बखते सिंहलसार्थं खँ न्यंकल थ्व सुन्दरीरुप मात्र मनुष्यमखु लसींया मुख्यह्म ख ताम्रद्वीपया मालिकनीख राज पुत्रीनं मखु थ्व लिस्ये मसिया संगत जुलख बिबाह यानागु मखु थ्व लसीं धका सिस्येंलि अनहे तोतावया। आ थन थ्यंकहे वल तिनि व मिसा साक्षात् राक्षसी धका छिकपिसं सीकि।

थ्वखँ न्यना मतो आश्चर्य जुइका ह्रानं न्यन ह्लापामस्यूबले संगतयात लिपा थ्व राक्षसी धका गथ्ये सिल थथे खँ न्यस्येंलि थमं अनुभोगयानागु छुं छगु निगुखँकना चित्त बुझेयात ।

थुलि खँ न्यने धुंका पत्यार जुया अहो धंन्य छिख धका लसींनाप खँ ह्लानागु लुमंका ग्याका कुसलया खँह्लाना उगु थासं थःपिगु लँ पाख्ये सोया थुपिं महाजनपिं वन ।

अनंलि सिंहलसार्थबाह मन धैर्ययाना याकचा लँ सकभनं स्ययावनं जिह्कल्प नगरस् थ्यंका थःगु छँ खबर बिया द्वाहां वना माँ अबुयात पालि भोपुया हर्ष जुइका कुशलया खँ जुल ।

उगु बखतस पुत्रं माँ अबुयात बिन्तियात भो माता पितापिं ! छपिनि निम्ह सियां कुशल जूमखुला – लेःताया कुशल आनन्द हेजु पुत्र छंनं आनन्द जूमखुला छंगु ख्वा खनेवं जिमि तच्चकं मन चकन । छगुखँ न्यने त्यना छं यकोसंपत्ति ज्वना न्यास बंजाल पिं बोना पशुपिन्त भरिया याना बस्तु कुबोका वन इपिं गन तया वया छयाकचा जक लिहां वल अथ्ये छाय् ।

माँ अबुपिसं थथ्येखं न्यस्येंलि पुत्रं थमं दुःख कष्ट नया भोग यानागु फुकखँ बिस्तारं कन । करूणामयं करूणायाना जिछह्म मात्रबचे जुया छँ थ्यंकेफत जि नाप वपिं बंजापाशापिं फुक फुत ।

थथ्यें धायवं खँ न्यन हेपुत्र ! थुपिं छं पाशापिं छु जुया फुत थथ्ये माँनं थःस्वामी न्ह्योने तया खँ न्यन । मिखास ख्वोबि वयेका ह्रानं खँकन । भोमाता पिता ! ताम्रद्वीपे बासयानागु लसींतेगु ह्लाते लाना च्वंबले जूगु अनंलि चान्हे कोथास मत करूणामय दुबिना दर्शन बिया उपदेशब्यूगु अनुसारं ज्यायाना लिहां वया बले लिफसोया समुद्रे कुतुंवंगु अश्वराजं तेहगु बृत्तान्त खँ कना बिन्तियात ।

कायनं दुःख सिया वगुखँ न्यना माँ अबुपिसं झसुका तया ह्राहा जि कायनं गुजागु दुःख सिया कष्ट नया वल । छुं मती छुं संदेह कायमते छगुखँ धाय् त्यना । माँ

अबुपिसं वनेमते धका गंक मिचेयाना परदेश गमन जूगुलि थुजागु कष्ट नेमाल । धन जनफुकं फुत न्यास बंजा पाशापिं फुकं समुद्रे कुतुंवना मन्त धावले चीचोगु खँमखु आ थ्वखँ न्यना थुमिजाहानपिसं गुलि जक विलाप याइगु जुइ ।

तथापि छ छह्म जक जूसानं बचेजुया वल जिमिगु मन आनन्द जुल । हे पुत्र धन फुतसा हानं कमाय्याना देकेफुः । छ काय् फूगुजूसा छथ्यें जाह्म काय् हानं कावनेगु गन । जिमिगु भाग्यं करूणामययागु प्रभावं छंगु ख्वाः स्वेदत ।

सन्तान मदया उपोषधव्रत करूणामय भावयानागु पुण्यं दुह्म काय् छख । गुह्मसिया साधु सुपुत्र छह्म जक जूसानं यको धनदुह्म समान ख । सुपुत्रम्ह काय्हीन जुइका च्वनेगु यको धनदुसानं छ्याय् छुं शोभा मदु दुने फुस्लुगु बांमलागु थल तुल्य खः ।

अबु माँ निम्हसिनं धर्म कर्म याना सुख बोगु काय्यातहे खः । अमूल्य महारत्न धन दुम्ह धाइ । छाय् धासा अन्त्ये अग्नि संस्कार जल तर्पण पिण्डदान आदि याना स्वर्ग वनेदैगु ज्यायाना बीम्हखः ।

निश्चयमेव पलेस्वां चकंक होया च्वंगु स्वेथ्यें छंगु ख्वा स्वेदत । जिमिसं कमाय् याना मुंका तयागु धन संपत्ति सफल जुल । जिपिं निम्हयात सेवा भक्तियाना छं यःगु तक नया आनन्द याना च्वं । झीगु कुलब्यवहार बांलागु ल्यया मभिंगु तोता सद्धर्म ज्ञान म्हसीका त्रिरत्नया शरण वना अर्थिजन याचकपिन्त दान बिया धर्म म्हसीका च्वं ।

थुगु प्रकारं परस्पर खँ ह्लाना च्वंबल सिंहलसार्थबाह रत्नाकर समुद्र वना लिहांवल धागु खँन्यना न्यास (५००) बणिजालपिनि माँ अबु गुलिसिया कला काय् म्ह्याय् गुलिसियां दाजु किजा तथा कका परिवारपिनि मन आनन्द जुइका मालिकया छेंवल सिंहलसार्थया ख्वा स्वया कुशलया खँ ह्लाना लिपा जिमि जहान्पिं गो धका न्यन ।

सिंहलसार्थजु खोनि वेका नोः मवास्ये ख्वा खिउका च्वन । खँ न्यंवपिं सकसियां छाय् खोबि वगु नोः मवास्ये छाय् च्वनागु जिमि सकलया मन ग्यात शरीर कंप जुल छु जुलख उगु खँ धँ बिज्याहुं ।

सकसिनं थथ्ये न्यस्येंलि ऋसुका तया चीसकं धाल । भो कका दाजु किजा आबा निनि तता क्यहेंपि सकल ! न्यनां दिसं बिज्याहुं । जि छुयाय् जिपि परदेशवना कर्म भोगया दोष ख, जिनापं वपि सकलें जि बोनायंकापिनं खः । थुपि सकलें मृत्यु जुइ धुंकल मन्त । जि याकचा जक इश्वरया प्रभावं छें थ्यंक वय् फत धया – म्येगु खं फुकं च्वं निस्यें कना थःनं भोसुत ।

थुलि खँ कंगु न्यने मात्रं खँ न्यंवपि सकलें छगु पाखं हुनुनुं तस्सकं बिलाप यात । धैर्यंयाय् मफया गुलि मूर्छा जुल, गुलि हाहा जि काय्, गुलि हाहा जि प्राण स्वामी, गुलि हेदैव जिअबु, जिदाजु, जिकिजा – जि काय्चा, जिछय्, जिपाजु, जिभिचा इत्यादि थःथ दातापि नाम कया ग्वारा ग्वारातुला बिलापयापिं ।

उगु बखतस सिंहल सार्थवाहजुं फको धैर्य याका थुपि बिलापयापिन्त हेका धाल । हे कका तथा सकल ! न्यना बिज्याहुं न्यना दिसं थ्व कारण स्वँगुनं दोष मखु थःथःगुहे दोष खः । खोया धका हानं म्वाना वइगु मखुत । लिफ स्वेमते धाय्कं लिफ सोगु दोषं सकलें सलम्हं कुतुंवना फुत । जि लिफमसोयागुलि जिछम्हमात्र बचेजुया वया छें थ्यन । तथापि छन्हजा सकलें मृत्यु जुइतिनि बिलाप याय्गु तोता मागु कुल धर्मया ज्यायाना बिज्याहुं दिसं धया बिलापयागु दिकल । अनंलि फको धीरयाना सकलें थःथःगु छें लिहां वन ।

तस्मिन्नवसरे तत्र राक्षसी साति सुन्दरी ।
भूत्वा सिंहलसंकाशं पुत्रं धृत्वा समा ययौ ।

उगु समये अन गुह्मजा ताम्र द्वीपं वह्म राक्षसी (लसीं) अतिनं बांलागु सुन्दरी तथा मोहिनी रूप जुया सिंहलसार्थवाहया ख्वा लसीवेक मायारूप काय्मचा छह्मनं उत्पन्न याना (थमं जन्म यानाह्म थ्यें च्वंका घेःपुना बुया सिंहकल्प नगरे द्वाहावल । थ्व लसी सुन्दरी मिसा जिलहा जुया सिंहलसार्थवाहया छें गन धया न्यना जुल छह्म निह्मस्यें हुंकनहुं धया छें क्यना बिल ।

तीजक वया सिंहलसार्थया छें क्वसं लुखास च्वना च्वन । लें वपि अनया जल-खलपिसं खन थ्व मिसा गुलि बांला हानं मचाछह्मनं थ्वछें च्वंह्म सिंहलया ख्वा

तसीव । परदेशं ह्मग तिनि थ्यंकवल थौं थ्व मिसा थन वया च्वन थ्वसुजुइ धका छह्मसिनं न्यना स्वत । अरे वयहेंमेजु ! छःगु छाय् थन वया च्वनागु छंगुनां छु । थ्व सुन्दरीरूप मिसां मिखास जायक खोबि वेका धाल । जि ताम्र द्वीपस राजाया पुत्रीख जिगु नाम सुन्दरीका देवी जि माँ अबुं ताम्र द्वीपस ङाह्म सिंहलसार्थवाह यात कंन्या दान याना बिल निह्मत्यपु स्नेह प्रीतिजुल थ्व काय् मचा छह्मनं दत ।

वेक पुरूष नापं वया छथाय् नदीस द्वंगाय् च्वनाबले गोफे वया द्वंगा फतापुलीथ्यें जुल वल्ल द्वंगापारतरे जुल छुं मजु । अनं वया जित तमं क्यना छ मिसा अमंगल-म्हनाप च्वना वयागुलि द्वंगा फाता पुले त्यन फाता पुगु जूसा छुगति जुइगु धया छथाय् बने तोता थः याकचा छें ङाल । वेक जिस्वामी ख जि राजपुत्री स्वामीभक्ती पतिव्रता धर्मं च्वनाह्म ख । बुलुहुं स्वामीया छें वया तले वने मछाला थनसं च्वना छिकपिसं धया जितनाप लाकानापं होने दय्का ब्यूसा धर्म दै जि पतिव्रता धर्मं च्वनाह्म स्वामीभक्ती ख ।

थ्वं थथ्ये धागुन्यना ज्युका जिमिसं धयाबी धाय् धुंका सकलें तलेवना सिंहलसार्थ तथा वया माँ अबुपिंगु न्ह्योने थथ्ये धाल । भो महाजन पुत्र तथा माँ अबुपिं ! कुने छेंक्वें च्वना चवंह्म काय्मचाया माँ छिसंतोतेगु धर्ममखु: राजपुत्री धाल छिसं विवाह याना हयाह्म कलायात बनेतोतेगुनं योग्य मजु थन तलेवा धालकि वइ सता नापं च्वना मागु कुल धर्मया ब्यवहारयाना दिसं ।

जनलोकपिसं धागु खँया लिस सिंहलजुं न्यंकल न्यनादिसं थ्व मिसा राजपुत्री मखु जि विवाहयाना तयाह्म कलानं मखु व मचा जिकाय् नं मखु । माया वतकयाय्थ्यें याना हह्म मात्र ज्वोफु थ्व सुन्दरीरूपह्म मिसा साक्षात् राक्षसी सत्यमेव ख: ।

थथ्ये धागु न्यना पत्यार मजुया वया मां अबुपिन्तनं धाल । भो महाजन! काय्नं विवाहयाना हह्म भौमचा अथ्ये कुनेतया तेमज्यु सकसिनं छिकपिन्त धिकार धाइ । उकिसनं राजाया म्ह्याय् धाल अबुथ्यें च्वंह्म काय्मचा दु थन तलेसता मागु ज्यायाना बिसं धया लिहांवन ।

माँ अबुपिसं काय्यात धाल हेपुत्र ! छं मछालेम्वा परदेशे वना विवाहयाना हपि मिसात म्येपिनिनं यक्को दु शनतले सति जिमिसं कुनेवना नापं बोनाहय् मज्यूला सकसिनं मुना सोया च्वन क्षोत धिकार धाइ । काय्मचाया माँख अति सुन्दरीह्य राज-पुत्री हे ख मखुगु धाइला बोनाहति तले ।

माँ अबुपिन्तनं काय्नं अथ्येहे खँ न्यंकल माँ अबुपि ! थ्व मिसा सुन्दरी रूप जुया वह्म सत्यनं राक्षसीखः मनुष्य मखु । जि विवाहयाना तयाह्मनं मखु वं ज्वना वह्म मचा जिकाय् मखु माया चतक थ्यें यानावह्म थ्वैत वास्तायाय् मते थ्व लसीं फुतुखँल्लानावह्म माथाय्वनि संकच्वं । थ्व मिसा ताम्र द्वीपं वह्म लसीनं क्षोंपि सगेत मनुया ला हि नेतवह्म ख गनया सता तले बोनाहय् धयागु ।

माँ अबुपिसं हानं धाल हेपुत्र ! आमथ्ये धाय्मते मिसा धैंपि सकलें तँ मोइबले भातं लसीं धाइगुख छ वखना छाय् तँ मोयागु युवक युवतीया अवस्थाय् यःयः थ्ये हाला सना ज्वीगु स्वभाव ख थुगु छबार वं न्ह्यागु धासां सहया ।

काय्नं हानं माँ अबुपिन्त खँ न्यंकल माँ अबुपि पत्यार मजुला काय्नं धागु थ्व खँ पत्यारया गुलि धाय्गु थ्व मिसां क्षोंपि सकलें नेतवह्म लसींख मनुमखु । थ्व लसीं मिसा दुकाल धासा जि प्यहां वनेगुपक्का । काय्नं थथ्ये धास्येंलि काय्या मयह्म मिसा जिमिसं दुकाय् मखुत धया थ्वहे खँ सुन्दरी जुया वह्मयात खँन्यंका म्वाल छं यथाय्हुं धया छोत ।

थथ्ये धागु खँ न्यना थ्व भेशधारी सुन्दरी मिसा अनमव्वंस्ये सिंहकेशरी जुजुया थासे वन । थ्व सुन्दरी मिसा काय्मचा बुया लुखापिने च्वना लोर्वपि सकलयात मोह जुइका च्वन । उगुबखतस थ्व सुन्दरी मिसा खना सकलया लोवंकाच्वंगुलि मंत्रीपिसं जुजुयात बिन्तियात । भो महाराज ! आपालं सुन्दरीम्ह मिसा छम्हस्यें काय् मचा छम्ह बुया क्षोगु द्वारं पिने च्वना च्वन सुजुइमस्यु ।

थथ्ये धास्येंलि जुजुं मंत्रीयात धाल आम सुन्दरी मिसा जिनंस्वये थन बोना-हति । थथ्ये जुजुं आज्ञा जूथ्यें मंत्रीपिवना थुम्ह सुन्दरी मिसायात खँ न्यंका जुजुया

थासेयंकल जुजु खनेवं प्रणामयाना छ्थ्ये च्वन । उगु बेलास जुजुं व सुन्दरी मिसा खना राग मोहं तोपुगुलि ताउलि स्वया च्वन । लिपा जुजुं न्यन छगनं वयाह्म गन वनेत वयागु । छस्वया म्ह्याय् छंगु नाम छु ।

जुजुं थथ्ये न्यस्यंलि थ्व मिसां बिन्तियात, भो महाराज ! जि ताम्रद्वीपस च्वंह्म राजाया म्ह्याय् ख जित सुन्दरीकादेवी धाइगु । जि माँ अबुं सिंहलसार्थवाह अन व्यापाद यावह्मयात कन्या दानयाना विवाह जुल । व स्वामीं जित स्नेह प्रेमयाना तल थ्व काय् छम्हनं दत भातं छें वनेगु धया मानेयाना बोनाहल लेः ताया वया । छथाय् नदीस द्वंगास च्वनाबले गोफेवया द्वंगा फातापुलीथ्ये च्वन नदीपार तरेजुल इश्वरया कृपां छुं मजुल धका मन आनन्दयाना जुलुहुं वया छें थ्यनीथ्ये च्वंबले छमिसा बांलासानं अमंगलम्ह जुया द्वंगा फातापुले ययन छन्त छेंयंकेमखु धया बिचेतोता थः याकचा छें थ्यंलक ।

भो महाराज ! जिगु रूप अवस्था थ्वहेख लें शुभ जुइका वया स्वामीया छें न्यना न्यना थ्यंका । जि काय्या मयम्ह मिसा बांलासानं जिमिसं दुकाय् मखु धया दुमका । गनवने गनच्वने जुया छलपोल महाराजाया शरण वने धका थन द्वारमूले च्वना नुग दाह जुइका च्वना । भो प्रभू! छलपोलं सिंहलसार्थवाह जि स्वामीयात थन्यंका छें दुकावयगु जतन याना बिज्याहुं ।

थ्व मिसां थथ्ये बिन्तियागु थन्यंना भरोसा बिया मंत्रीयात सता जुजुं धै बिज्यात । हे मंत्रीजु ! उम्ह सिंहलसार्थवाह यात जि वा धाल धया सता नापं बोनाहति । तथाऽस्तु याना मंत्रीपिं दना सिंहलसार्थ बोनाहया जुजुया न्ह्योने तया बिल । जुजुं धै बिज्यात हे सिंहलसार्थ ! थ्व राजपुत्री छं पत्नीयात थथ्ये तोतेमज्यु थ्वैगु छुं द्वंगु दुसा क्षमा बिया छं काय्मचा दुम्ह पत्नी छें यंका पालनयाना ति धर्म तोत्येमज्यु ।

थथ्ये जुजुं धै बिज्यागु वचन न्यना आदर तया प्रणामयाना जुजुयात बिन्तियात । भो नृपेन्द्र ! थ्व मिसा राजपुत्री मखु जि विवाहयाना तयाम्ह पत्नी मखु मचानं जि काय् मखु थ्व मिसा सीका बिज्याहुं नर मांस रूधिराहार (मनुया लाहि नैम्ह) ताम्रद्वीपं

थ्यंक वम्ह साक्षात लसीं ख:। थ्वं थथ्ये धागु खँ पत्यार मयास्ये सुन्दरी रूप खना काम रागं मोह जुया थथ्ये धँ बिज्यात । हे सिंहल महाराज पुत्र ! छं थ्वपत्नी मयसा थन जिगु छँ तोता थकि । मयम्ह कलायात लसीं मिसा धाइगु स्वभाव दु इच्छा मजूसा म्वाल जि पालनयाना तय् ।

थथ्ये धागु राजाया वचन न्यना सिंहलसार्थं हानं बिन्तियात । भो महाराज ! जि विन्तियानागु खँ प्रतीत मजु थ्व मिसा राक्षसी अबश्यनं ख: छलपोलयात थ्व मिसा जिनं ज्युका धया बीनं मध्रा गनेनंमखु छलपोलया इच्छाथ्येंयाना बिज्याहुं ।

थुलि धया बिचारणीय सिंहलसार्थ जुजुयाके बिदाकया थगुछें वया त्रिरत्न शरण याना माँ अबुयात जुजुं धागु खँ कना कन्हेकंस छु विपरीत जुइ न्यनेदँ स्येदइ तिनि धया नुगर्माछिका च्वन । । उखुन्हुया रात्रिस कामरागं भापोमफया थ्व सुन्दरी रूप जुया वम्ह लसीं मिसायात ह्ला: ज्वना जुजुं थ:गु कोथास बोनायंकल उगु बेलास थ्व सुन्दरी मिसा राजां धाथ्ये च्वना राजायात मोहयाना थ:गु बसे काल ।

एवं सा राक्षसी नित्यं रमयित्वा यथेच्छया ।
नृपतिं तं बसी कृत्य स्वछन्दं रमचारयत् ।

थुगु प्रकारं थ्व राक्षसीनाप ह्निंह्नि कोथास च्वना थ:गु इच्छाथ्यें क्रिडास भुलेजुया च्वगुलि थ्व जुजुयात थ्व सुन्दरीरूप स्त्रीनं वशीकरणयाना तगुलि जुजुं भापीमफया उम्ह मिसा धाथ्यें च्वन । थुगुतालं न्हेन्हु दुबले रात्रिया प्रथमइले निरयें जुजुयात हानं राजगृहे च्वंपि फुकसितं मोहतंद्रायाक्यें न्ह्योवेका बिल ।

उगु समये थ्व सुन्दरीरूप राक्षसी बोयावना ताम्रद्वीपे थ्यंका अन च्वंपि लसींत (पाशापि) फुक सता छिमिसं सोइगु गुलितक ला हि नयगु इच्छादु आ: थथ्यें जिनापं वा बिस्तारयाय् मते याकनंनु: धया राजगृहे राजा तथा म्येपिन्तनं बसोकरणयानागु खँ कना सकल लसीं पाशापिन्त ल:तायका नापं आकाशमार्ग पंछिथ्यें बोयावया जुजुया छें थ्यंका न्ह्योवया च्वंपि सकलें स्वया ले:ताया बिचारयात ।

सर्वेऽपि भक्षिता स्ताभि राक्षसी भिर्नृपादयः ।
जना राजकुल द्वारं नोर्घाटित मुषस्यपि । इत्यादि ।

उगु बखतस थ्व़पिं थ्यंकर्वापं लसींतेसं अन राजगृहे न्ह्योवेका च्वंपिं जुजुं निस्यें सकलयात बिहोस याना ल्हापालाक ककु व नुगपास च्वंगु मुख्यगु हि तोनालि स्याना राजकुले लुखाय् पाच्वना च्वंपिं समेतयानं न्ह्यलंमचागुलिनं थुमितनं अथ्येहे याना स्याय् धुंका लसींतेसं तृप्तजुइक ला हि भक्ष्ययाना (नया) सिधेकल । । थुगु प्रकारं राजगृहेच्वंपिं सकलें लसींतेसं स्याना भक्ष्ययाय् सिधेकूगुलिं सुर्थासिया सूर्य उदय जुया वस्येंलिनं मूलुखां निस्यें गनं हे खापामचा मनुष्यपिनं गनंहे खनेमदु गनं छुं हागु शब्दनं मदु अनच्वंपिं मनुष्यपिगु लानया हितोनाजूपिं लसींत पिहां मवस्ये गुलिं गोतुला च्वंपिं गुलिं ला नया सवाकया च्वंपिं गुलिं हि तोना ला वांन्याना चुचु प्याना सवाकया च्वंपिं । उगु इले अन च्वंगुहे लानयाजूपिं गृद्ध इमाको इत्यादि कुपंछिपिं थःथःगु तालंहाला अन छ्येंया फुसेबोया जूपिं गुलिं राजगृहेथाय् थासेजुना हाला च्वंपिं खनेदत ।

उगु बखतस मंत्री तथा राजाया कर्मचारिपिं नित्यथ्यें जुजुया छें वनेत वपिसं थुजागु कुलक्षण खना थन थौंया अबस्थास छु हेतु जूगु थ्व तस्सकं बांमला धया आश्चर्य जुइका धन्दाकया च्वन । आतकं मूलुखास खापानं मचा कुपंछित हाला चाहुला जुल थ्व अवश्यनं भिंगु लक्षण मखु जुजुया छें छु उपद्रब जुल धका प्रजालोकपिं सकलें अद्भूत जुइका थस्वया च्वन ।

थुजागु उपद्रब खना सिंहलसार्थवाहजुं सकलयात तबह बिया धाल । जुजुयात स्याना-नल जुइ उकीं पंछित बोयाजुल । जि धयागुखें पत्यार मयागुलिं थुजागु उपद्रव जुल व उखुन्हु वम्ह सुन्दरी रूप मात्र साक्षात् भयंकर लसीं मिसा खः । जुजुया प्रेमयाना छें तयातगुया कुफल पिहांवगु खः । अनछें लसींत अवश्यनं दु ताहाकगु स्वाहाने कयाहति धया छोत । सकलें ग्यायम्वाः जित भरोसाव्युः । जि जुजुया छें वने धया करूणामयं बरदान बियातगु चन्द्रहास खड्ग धरेयाना षडक्षरि हृदयमंत्र बोना राजाया छें द्वाहां वनेत पखाले स्वाहाने धंका गया पखा पुला वना सकभनं तले कुने कोथापत्ति स्वोबले थाय् थासे राक्षसी गणपिं (लसींत) पुच पुच मुना अनच्वंपिं मनुष्यपिं स्याना ल्हाः तुति थ्यों आतापति स्यें सों नुगचु बांबां न्याना न्यासि चाया ल्हिला च्वंपिं खन ।

गुम्हजा धर्मया शरीर पराक्रमि सिंहलसार्थवाहं चन्द्रहासखड्ग होकावगु लसीं तेसं खनेवं त्राहि जुइका फ्वित थ्वं स्याइन थन च्वनेमजिल धया थमंथमंनया च्वनागु तोता गुलिमनुष्यपिंगु ह्लाःतुति खंपा छ्यों ज्वना आकाशमार्ग बोया अन देशेच्वंपि लोकपिंसं खंक थुपि लसीं सकलें बिस्युंवन ।

जिराजाया ह्माय् धया वम्ह सुन्दरीरूप क्यना मोहयाना जुजु भातयाना लिपा भयंकरगु राक्षसीरूप जुया जुजुयात स्याना तृप्त जुइक ला हि नया जुजुया कोथास सुलांच्वंम्ह मुख्यम्ह लसींयात ककुज्वनाह्या नयागु सिखलं जंय्‌चिना थामे तः क्यंका दाया कसा यात । थ्व भयंकर रूपम्ह लसीं खना मग्यापिं छम्हमहु सकल सोवपिं थ्वैंगु रूपखना त्राहिमानं ग्याका होहो धका हाला च्वन ।

उगु बखते नांयात ल्वेक सिंहथ्यें निर्भययाना सिंहलसार्थवाहजुं सकलयागु ख्वाः स्वया नोःवात । हे लोकपिं! थुजापिंगु ह्लाःतेलापिं जिनापं वपिं बणिजालपिं सकलें स्याना नयानं मगाना जिछम्ह स्याय् मफया जितनं स्यानानय् धका मायां चतक याथ्यें याना काय्‌छह्म घेःपुना सुन्दरी मोह रूपक्यना थन वयाह्म छमखुला धया न्यंका व काय् मचा आःगो गनतया गनछोया धया दाया हानं धाल । हे लोकपिं! थ्व सुन्दरीह्म मिसा थ्वहेख थ्वैंगु रुप बांलाक सो धया सकसितं न्यंका बक्तव्य यात थौंया रात्रिस पाशापि समेतहया फो जुजुया छें च्वंपिं सकलें थुमिसं स्याना नेसिधय्‌कल । आःथ्व लसीं यातगन तेगु छुयाय्‌गु ।

उगु थासे सोवपिं माँ अबुयात स्वया बिन्तियात भो माँ अबुपिं! खन मखुला आः बांलाक सिलला । काय्‌नं याना छिंपिबचे जुल जिनं सीत्यंगु खः । जिगु खँ न्यंगु जुसा जुजुयानं थुगु छें थुजागु बिध्नोपद्रव जुइगु मखुः ।

थथ्ये धया न्यंके धुंस्येंलि सकलें बिस्यु वंगु स्वया थ्वछम्ह बाकिह्ययातनं आवंलि हानं थथ्ये जम्बूद्वीपस वया थुजागु तालं गुबलें सत्यनं दुःख बीमखुत धका सत्यवचन ह्लाका ह्लापा थ्वं छुं गुण याना हगुनं लुमंका थ्व लसीं थनसं तयातल धासा फ्वित लिपा दुःख हे बीफुः तोता छोयां भों जुइ धया सकलयात न्यंका चिनातयाम्ह लसींयात फेना स्वामी धका नालात्रगुलि स्वकतक पालि भोःपुइका तोता बिल । लाज जुइका क्वछुना क्यबे

वंम्ह थःगु बाहुबलं लसीं आकाशमार्गं बोया बिस्युंवन । स्वया न्यनाच्वंपिं सकलया अहो गुजागु अनुभोगयाना वल थ्व सिंहलसार्थवाहजु धन्य धन्य खः थुजाम्ह भयंकरम्ह लसीं नाप संसर्गयाना वय् धुंकल गुलि मग्यागु ही ही धया सिंहलसार्थयात जय शब्द याना च्वन ।

अनंलि जुजुया छें मूलुखांनिस्यें सकभनं खापा चाय्के बिया दुने सिना च्वंपिं राजाया क्वें म्येपिं नरनारी पशुपंछि इत्यादि सकलयागु दुर्गन्धनं फुकं मामागु थासे वाके छोया राजमन्दिरे (जुजुयाछें) विद्वाँन्गुरू राजपुरोहित पाख्यें शान्ति स्वस्ति विधि मंगलयाना सकलया चित्त आनन्द जुइकल ।

उगु अबस्थास मंत्री तथा म्येपिं उच्च पदाधिकारीपिं राजा च्वनीगु सभाय् च्वना प्रजालोकपिंनं सकलें निमन्त्रणायाना मुख्यम्ह मंत्रीजुं थथ्ये खँ न्यंकल । हे प्रजा-लोकपिं! झिगुदेशे राजाया सन्तान सुंहेमन्त सकलें सिनावने धुंकल । आः थन सु राजा याय्गुखः । धर्म न्यायनीति करूणादुम्ह शास्त्रबान् पराक्रमि दुःख सुखया अनुभोग दुम्ह राजा ल्येमाल ।

थ्व खँ न्यना अन च्वंपिं सकसिनं थुगु प्रकारं वांलाक बिन्तियात । गुम्हजा पराक्रमि न्याय नीति धर्मशास्त्र इत्यादि स्यूह्म करूणादुह्म चतुर दया चित्त प्राणिउपर शुभ कल्याण याय्गुलि अलासि मचाह्म थुजाह्मयात त्यया राजाया पद लःल्हाना झीसं मानेयाय् योग्यजु बर्तमान झीगु देशे सकलें थःसमान भापीफुह्म सत्ज्ञानिपिनि मालिक सिंहलसार्थ समानह्म म्येपिमखना ।

अतः– थ्वैतहे राजायाय्गु शोभाजु धका सकसिनं अनुमति बिल । मंत्रीपिसं थिक धाल ज्यु योग्यह्म महापुरूषख थ्वैत जुजु याय्गु निश्चययात । थ्व छें लिहां वने धुंकल याकनं सता नापं बोनाहृति धया सतके छोत । राजाया ज्या याइपिं वना सताहया जुजुयाछें सभाय् न्ह्योनेतय्हल । भो महापुरूष सिंहलसार्थ ! सकलया राजा याय्गु विषये छपिन्त इच्छायात धैगुखँ कना आदर तल ।

सिंहलजुं उत्तर बिल – जुजु जुइधैगु जित योग्यमजु क्षमायाना बिज्याहुं योग्यह्म सुख वइत या जिछह्म ब्यापाद बृत्ति बणिजाल जीविका याना च्वनाह्म जिनं राज्य-यागु भारकया सकलयात सन्तोषयाय्गु गथ्ये फइ ।

थथ्ये धास्येंलि हानं खँ न्यंकल थुगु समये किन्तु छपिंतुल्यह्म योग्य पुरूष थन छोगु देशे म्येपि माले थाकुल अथ्येया निम्ति जुजुया अविभार कया बिज्याहुं । छपिन्त धायमागु मखुत स्वयंसिया च्वंह्मखः । छ्याय् छपिंगु बचन पालन मयागुलिं थुगु गति जुल । सिह् केशरि जुजु तथा वया वंश सन्तानपिं फुकं लसींतेसं यमलोके छोया बिल वया सन्तान होन जूगुलि थ्व ज्या याय् मागुख जुजु जुइगुलि छपिंसं मन तया बिज्याहुं ।

थथ्ये मंत्री राजगुरूपिसं धागु न्यना हानं सिहलजुं बोधयात । भो मंत्रीगण तथा सकल योग्यपि ! न्यना बिज्याहुं जित जुजुयायगुलि अनुमति बिस्येंलि जिनं इच्छायाय् तर धर्म शास्त्रानुसारं न्याय नीति यायगुलि सकलया इच्छा दुसा जक जुजु जुइगु जि इच्छादु । । थथ्ये धागु न्यना जिमि सकलया छपिंसं धैं बिज्यागु खँ अत्यन्त योग्यगुख जिमिसं शिरेतया मानेयाय् थुजागुहे ज्याखँ याइपिं छोतमाला च्वंगु खः छपिंहे योग्यजु थेंहे जुजुया पदवि कया बिज्याहुं ।

ह्मानं सिहलसार्थजुं सकलया ख्वाः स्वया भिंगुखँ धं बिज्यात । गुगुजा सत्य धर्म न्याय नीतिस सकलें च्वनेमा सकसिनं स्वया अनुभोगयाय् धुंकूगुनंखः । सुन्दरीह्म मिसा छह्म थन देशे द्वाहां वया राजगृहे छु उपद्रवयात सुनां याना जूगु थुगु उपद्रव सुनां छु धर्मया प्रभावं शान्तियात छु धर्म जित्यात धर्म धैगु छुखः धर्म गुजागु धर्म गन दु धर्मगन च्वना च्वन । थ्व मुख्य सोकेगु ज्ञान खः अहिंसा अनित्य दुःख अनात्मा सद्धर्म बुद्धचर्य त्रिरत्न (स्वंग रत्न) गुजागु खः ह्मसोका भक्तियायगु बुद्धरत्न–धर्मरत्न–संघरत्नपिगु सेवाभाव एकाग्रचित्त सर्वदा पुण्य कमाय् यायगुलि ध्यान तय्मा । थः समानं प्रेम भावं जनलोकपिन्त हित मुखयायगुलि चित्तवंका नित्य उत्तमगु सद्धर्म ह्मसोका ज्यायाय्मा । । एवं प्रकारं ज्ञानामृतया खँ (न्यायनीति धर्मया शिक्षा) सकसिनं न्यना आपालं सन्तोष जुइका छपिंगु उद्देश्य तःच्वकं बांला धया तथाऽस्तुयाना जिमिसं आनं लिपानं कल्याण जुइगुखः धका सोके धुन निश्चयमेव जिमिसं यायगु जुल धया कबल यात ।

अनंलि मंत्री राजगुरु पुरोहित महाजन सज्जनबर्ग प्रभीति सकलें छगु मतजुया सिहलसार्थयात राज्याभिषेक बोगु ज्या आरंभयात । राजमन्दिरे राजगृहे देशे

सकभनं बांलाक शुद्धयाना बांलाका छत्र ध्वजा पताकादि बोय्का शोभायमानं श्रृंगार यात । ।शुभ दिने राजसिंहासनस सिंहलसार्थबाहयात फेतुका राज्याभिष्येक बिधिरूपं याना राजमकुटं पुइका राजछत्रं कुइका जुजु स्थापना याना ज्यासिधेकल ।

अनंलि सकसिनं मंगलशब्द आदर भावं प्रणामयाना थनिंनिस्यें थ्व सिंहकल्प देशे सिंहलसार्थबाह जुजु जुल धका देशे प्रजापिन्त न्यंका मंगल बाजा थाका ताय् स्वां होला सिह्न जात्रायाना उत्सबयात ।

अनंलि थ्व जुजुं सकल प्रजापिन्त माया तया परमार्थ बिज्ञान शिक्षा बिया संसारं पारजुया वनेत बुद्ध ज्ञान ह्मसीगु बोधिसत्वचर्य भिंगु जक ल्यया मभिंगु मसिया याना च्वंगु तोतका कुल धर्मनं बिचार याका बिल ।

थ्व जुजुं शिक्षा ज्ञान ब्यूगु कंगुलिं उद्योगयाना लोकपिसं मानेयाका च्वन । मां अबुपिंनं हर्षया सिमानाहे मदेक ले:ताया अमूल्य रत्न समानह्म सुपुत्र जन्म जुल धंन्य धंन्य सिंहल जिकाय् धका खुसिजुया च्वन ।

छुं लिपा बुद्धयान धाइ महायान बोधिसत्वचर्य त्रिरत्न ह्मसीकेगु उत्तम बुद्धचर्यया ज्या अष्टमी पर्वकाले बुद्धमण्डल धर्ममण्डल संघमण्डल (त्रिरत्न) एवं अमोघपाश मण्डल पूजादि उपोषधब्रत थमनंयाना प्रजापिन्तनं याका करूणामय लुमंकेगु षट्गति दुःखं मुक्तज्वोगु षडक्षरि हृदय मंत्र सद्गुरू द्वारा धारण याका काय वाक चित्त याइगु मभिंगु (अकुशल) पाप ज्यला वना हानं भिंगु झिंगु सुकुशल कर्म याकें पुण्यया शरीर जुइगु अन्त्ये मोक्षगति मिलेजुया सुख जुइगु धर्मयाका राज्यशासन भिनकं याना च्वन ।

थ्व बोधिज्ञान दुह्म जुजु जुस्येंलि अन देशे सदानं अनाबृष्टि अतिबृष्टि धंगु मदया सदानं सुभिक्ष्य जुया च्वन । थुगु अवस्थास सत्य धर्म न्याय नीति बिवेक बिचार इमान्दारि जुया ज्यायाइपि मंत्री प्रजापिसं सेवा याका धर्मया ब्यवहार जूगुलिं उगु देशे स्वर्गतुल्य धाय्का जुजुनं इन्द्र समानं शोभायमान् जुल ।

अनंलि थ्व जुजुं म्येपि जुजुपिन्तनं धर्मयाका भिंगु थःगु इच्छा पूर्ण जुइकल । छन्हू सभास च्वंबले मंत्री सैन्यगणपिं सता थथ्ये धै बिज्यात ।

हे मंत्री तथा सैन्यपिं ! जिनं छगु धाय् ग्याय्मते छीगु देशे थ्यंक वया छी जुजुया वंशहे मदेक स्याना फुक्कपिं ताम्रद्वीपया राक्षसी (लसीं) तेत त्राहि बिया थुपिनाप युद्ध याना त्याकेगु जि इच्छा दु शस्त्र अस्त्रमागु थिकया । थन सुन्दरीरूप जुया वह्म लसीं मुख्यह्म खः जिगु रूप खनेवं त्राहीजुइ छाय् धासा जिगु स्वभाव वंस्यु–वइगु स्वभाव व च्वनीगु छें जिनंफुक स्यु । भातधका माने यानानं भातस्याना ला हि नैपिं । जि व्यापाद यावनाबले जिनापं वपिनं भात धका सेवा याना लिंपा मोह् विद्यां तोपुया लित बोना हयपिं फुक यात लिफः स्वका सलम्हं कुतका ह्मतिं ह्मतिं भातयाना तयपिं ज्वना यंका स्याना फुकले । जि छह्म लिफः स्वके मफया बचे याना वन धैगु इभियाना थन थ्यंक सुन्दरी जुया वया चछिया दुने जुजुनापं फुका बिल थ्व लसींतेगु युद्ध खः । आ मनुष्य-तेगु युद्धयाना थुमित याय्‌गु जिनं बिचार याय् धुन बिस्तार याय्‌म्वाल आपालं सैन्य-पिनं म्वाः केहिमात्र दुसागाः । । थथ्ये धै बिज्यागु खँ स्वीकार याना मंत्री तथा सैन्यगणपिसं युद्धया ज्वलं मासागु फुकं थिक याना छपिंगु आज्ञानुसारं फुकं थिक याय् धुन धका बिन्तियात थिक याना तगुखना लेः ताया थःत मागु ज्वलं फुकं ज्वना म्येपिन्तनं ज्वंका सैन्य रथ इत्यादि धरेयाना शुभदिनस ताम्रद्विप तथा लसींया पुच जितेयाय्‌गु निमित्त थःगु देशं प्रस्थान यानावन । ववं समुद्रयासिथे थ्यन ततः गोगु द्वंगाय् च्वना मामागुनं मासापिं सकलें म्येम्येगु द्वंगास तया न्ह्याका षडक्षरि मंत्र स्मरणयाना थ्वहे मंत्र अंकीतगु ध्वजा बोय्‌का छुं विघ्नोपद्रव मज्वीक समुद्रं पार-तरेयात ।

उगु बखतस ताम्रद्वीपे बोय्‌कातगु ध्वजा चुतुचुला वना बेकुल । थथ्ये जूगुखना अन च्वंपिं लसींत फुकमुना मतीसंदेह ज्वीका सह्लायात । हे पाशापिं ! ध्वजाया लक्षण बांमला छु जुइन थन देशे सु बीरह्म वल जुइ स्वेमाल धका हाला च्वन ।

मुख्यम्हं धाल हेपाशापिं ! छीथाय् छुं बिघ्न जुइगु मखेकं ध्वजा थथ्ये कंप जुया वेको जुइनखु । छीसं जम्बूद्वीपया सिंहकल्प देशे च्वंह्म राजाया बंशहे सून्य ज्वीक स्याना नया वया पक्कानं अन आ जुजु जूह्म छीलिस्ये ल्वाय् धका वल जुइ । छीसनं ल्वाय्‌गु ज्वलं शस्त्र ज्वना थिकयाना सुरा जुया च्वनेमाल गुलिं लसींत मुख्यपिं

मुना समुद्रया सिथे वया सोवल । । उगु अवस्थास समुद्रपार तरेजुया आपालं तच्वगु उत्साहयाना युद्धयाय् धका वया च्वंपि सिंहलसार्थबाह जुजु प्रमूखं सैन्यपि मुना च्वंगु पुचखन । खनेवं सिंहलसार्थबाह ह्मस्यूह्म ह्मापा वे धुंकूह्मखः ह्मानं जुजुया छँ वया मुख्यह्मयात शिखलं चिना दाया कसायाना ख्यानाहह्म जुजु जुया सैन्यिपि गुलि बोनावल । अहो थन च्वन। भीं जुइ मखुत धया शरीर कंपमानं खाका म्येथाय् बिस्यूँवन । गुलि लसीत छु ल्वाना फुसा त्याके मफुसा सिनावने धका सुरा जुया च्वन । गुलि लसींत ल्वाहे ल्वाय्गु धका न्ह्यालिला च्वन । गुलि लसींत छु जुइनख्यें धयाग्याना आकाशे थस्वया च्वन । गुलि लसींत व सिंहल जुजुयात स्याना नेफुसाजक त्याके फइ धका मतीतया च्वन ।

अनंलि मनूया कचिगु लानेगु हित्वनेगु भापो मफेक मदिरापान याय्गु लाको पुरूषपि भातयानानं स्याना नैपि अत्याचारीपि लसींत गुलि ल्वाय्गु मती तया न्ह्यावंपि लसींत स्वया सिंहलसार्थं जुजुया आज्ञाथ्यें बिद्याधरी रूप जुया च्वंपि सैन्यपिसं थमं थमं ज्वना वयागु शस्त्र प्रहार याना छोत ।

उगु बखतस शस्त्र प्रहारयाना हगुखना मन त्राहि जुइका सोगु भयं ग्याका ह्मापालाक मुख्यह्म नाय लसीं बिस्युंवन अनंलि म्येपिनं मुख्य मुख्य धापिं लसींत बिस्युं वन । अनंलि बाकि दुपिं लसींत फुकमुना सिंहलसार्थ जुजुया न्ह्योनेवया पालि भोपुया बिन्ति यात ।

भो महाराज ! जिमिगु उपरे क्षमा तया बिज्याहुं जिपिं छलपोल लिस्ये ल्वाय् मफु शरण वया जिपिं मूर्ख पापिख अज्ञानी मिसाजाती शरण वपिन्त प्रहार याय्गु राजाया धर्ममखु । निर्बल मिसापिं जिपिं शरण वयापिन्त मोचन याय्गुनं योग्य मजु । थथ्ये शरण वया बिन्ति यावंपि लसींतेत स्वया सिंहलसार्थजुं धै बिज्यात । शरण वपिन्त मरणयाय् मज्यु धैगुखँ जिनंस्यु आ शरणवंपि छिमित स्याय् मखु । तथाऽपि जि धयागु खँ छिमिसं सत्य वाचा याना न्यनेमा ।

थुगु बचन न्यना लसींतेसं ह्मानं बिन्ति यात । भो नृपेन्द्र प्रभू ! छु सत्य कराल याय् माल याय् त्यना आज्ञा देका बिज्याहुं ।

गुह्मजा दयादुह्म सिंहलसार्थजुं ह्निला धै बिज्यात। जि छिमिगु स्वभाव फुकंस्यु जि थन ह्नापा न्यास (५००) बंजा पाशापिं मुंका वया बलेनं व पाशापिं फुकं ह्मति छह्म छह्म यंका स्वामी याना नका त्वंका लिपा वहे स्वामी यात स्याना नेगुग्वसा यागु सोका सलया म्हेय्च्वना लिहां वनापिन्त लोहया अनेक तालं मोहयाना खँ ह्लाना लिफः स्वका सलह्मं कुतका छह्म छह्म ज्वना यंका स्याना नल। जि छह्म बाकी जुल धका सहयाय् मफेका जिमिगु छैं थ्यंक वया जुजुया खलपिं दक्व स्याना नया बिस्यूं वल खला। छिमि मुख्यह्म सिनं जित स्वामी यात जित नेमफुनि व आ गनवन वैत सता जिगु न्ह्योने तेहयगु छिमि समर्थ दुला।

ह्नानं धाय् न्यँ जित भातयाना च्वंह्मसिनं तच्वगु अपराध यात आव छिमि मालिक खः व गन च्वना च्वन क्यना बोफुसा छिमित सिलपाबी। जि वया त्वावथागु कारण थ्वहे खः। आ छिमिसं जि धाथ्ये च्वने धाल छिपिं फुक अत्याचारी लसींत खः। छिपिं फुकं थुगु नगर ताम्रद्वीप तोता म्येथाय् च्वंहुं थ्व नगर जि त्याका काय् धुंसानं छिमित अथवा म्येपिन्तनं छुं अपराध याय् मखुः।

आवंलि म्येपिन्त स्याय् मखुत थन तोता म्येगु थासे वनेगु सत्यनं जुल धका सत्य बाचा यानाहुं छिमिसं धागु बचन जिनं स्वीकार याना छिपिं शरण वपिन्त तोता छोये छिमिगु अपराध सहयाना क्षमायाय् छुं याय्मखु धन्दा कायम्वाः। एवं प्रकारं क्षान्ति-पारमिता ज्ञान न्ह्यलुइका सिंहलसार्थ जुजुं आज्ञा जूगु बचन न्यना थ्व शरण वपिं लसीं सर्कासनं सत्य ३ नं जिपिं म्येथाय् च्वंवनेगु पक्काखः। जिमि नायनो जिमिसं थन वन अनदु धैगुनं मस्युः। आवंलि थुजागु अपराध ज्यानं याय्मखुत धया फुक लसींतेसं अन बिज्याह्म जुजु सिंहलसार्थया पालि भोपुया उखुन्हुया दिनेहे बिदाकया म्येगु बनान्तर पुला ग्रामे वास यावन।

अनंलि ताम्रद्वीप देश विना हिंसा याकें पराजित याना (त्याका) उगु नगरे सिंहल जुजुं मंत्री सैन्यपिं जन लोकपिंतया बैज्ञानिक शिल्पबिद्या धर्मया ज्यायाका सकल-यात कल्याण जुइगु क्रिया क्यना धर्मया उत्सव याका आनन्दं बासयात।

अनंलि छुं लिपा अन देशे मनुष्यया इन्द्र समान जुया च्वंह्म सिंहलसार्थ जुजुं ताम्रद्वीपनगरे स्वयंभूज्योतिरूप पंचतथागतालय न्ह्रांलाक चैत्य छग निर्माण याना

धर्मोत्सब यायधुंका उगु ताम्रद्वीपयात थःगु नाम अंकीतयाना सिंहलद्वीप धका नाम प्रख्यातयाना बिल । ० । सिंहलसार्थबाह जुजु जुया उजागु अनुभोग दुःख सहयाना करूणामय भक्ति जुया उगुदेशे भिंगु ज्या याना याका दीर्घायु जुया छन्हु अनित्य शरीरख देहान्त जुया स्वर्ग लोकेत्रार्यात्रिंशा भुवने आनन्दं बासया वन ।

गुह्मजा शाक्यमुनि भगबान् बुद्ध आपालं शिष्यगण भिक्षुपिं सहित याना सर्बणीवर्ण बिष्कंभि बोधिसत्व न्ह्योनेतया थथ्ये आज्ञा देका बिज्यात । बालाक बिचारयाना सोकि गुह्मजा उगु बखतस सिंहलसार्थबाह जुजु जुया वह्म थुगु समये जिखः ।

उगु समये राजा सिंहकेशरि थुगु समये जि जन्मजुयागु थासे अनंलि छें माक्व बिचारयाना शुद्धोदन राजा जिपितायात दयातया चवंह्म जि कका धौतोदनखः ।

अनंलि सिंहलद्वीपस जन्मजूपिं उगु बखत यापिं राक्षस राक्षसी सकलें सिंहल राजाया लिपा प्रजागण जूवल ।

ताम्रद्वीपं सिंहल बणिक् पुत्रयात रक्षायाना ह्ह्म अश्वराज (सल) म्येह्म मखु साक्षात् आर्यावलोकितेश्वर करूणामय धका थ्वोंकि ।

उगु बखतस वसपोलं मतस दुबिना सिंहलसार्थयात उपदेशबिया रक्षामयागु जूसा लसोंया म्हुतुस द्वाहांवने मालीगु खः ।

गुह्मजा त्रिभूबनया नाथ धायका बिज्याह्म करूणाया शरीरह्म गुलिसिन वसपोलयात बोधिसत्व महासत्व लोकेश्वर लोकनाथ धकानं धया तल । सकल सत्वयात करूणाया दृष्टि स्वया बिज्याइह्मखः । स्वर्ग मर्त्य पाताल आदि यमपुर नरक प्रेतालये सकभनं भ्रमण जुया दुःख सियाचवंपिं पापितेत अनेक रूपकया दुःखं मुक्तयाना बिज्याइम्ह जुया थ्वसपोल समानम्ह लोकेश्वर स्वर्ग मर्त्य पातालेनं दुगु मखुः ।

थ्वसपोल करूणामय दक्व प्राणिपिनि राजा तुल्य धर्मराज धायका बोधिज्ञानया शिक्षा बिया उपकारी जुया चवंह्म दया माया करूणाया खानि जुया चवंह्म, पुण्यया प्रभाव क्यना सकल लोक धातु भुबनेसं करूणाया रस्मि उज्वल ज्वोक थिना प्रकाश मान जुया चवंह्म खः ।

थ्वसपोल करूणामय म्हसीका निन्दामयास्ये सुनां भाव भक्तियाना च्वनि उजांपि दुर्गति वनेम्वाला क्रमशः बोधिसत्व पदविलाना सुखावती लोक धातुस अमिताभ तथागतया न्ह्योने च्वना सदानं सद्धर्मया अमृतत्वना जगत् हित ज्वीगु चर्य्ययाना च्वनेदै। अनंलि बुलुहुं (यथाक्रम) संम्यक्संबुद्ध पद प्राप्त जुया निर्वाण सुख लाभजुइ।

थथ्ये धका सोका थ्वीका गुलि ज्ञानिपिं मनुष्यपिसं संम्यकसंबुद्ध निर्वाणपद ला।यगुनं इच्छायाइ। उम्ह ज्ञानिजनयात करूणामय लोकनाथया शरणे च्वना सेवा भक्ति यागुलि कल्याणकारि सदानं जुइ।

गुम्हजा सकलया गुरू जुया बिज्याम्ह शाक्य सिंह (शाक्यमुनि) भगबानं थुगु प्रकारं आज्ञादेका बिज्यागु अमृत बचन अन च्वंपिं सकल सभालोकपिसं न्यना चित्त संतोष जुया अत्यन्त हर्षमान जुइका धंन्य करूणामय, धंन्य भगबान् बुद्ध, धंन्य सिंहलसार्थबाह, धका प्रशंसायाना उपदेश बिया बिज्याम्ह भगबान् बुद्धयात प्रदक्षिणा याना पालिस भोपुया बिन्तिपूर्वक बिदाकया थःथःगु थासे बासयावन। ०।

– थुलि खं सिंहलसार्थबाहया जातक जुल –

थुगु खं गुणकारण्ड ब्यूहसूत्र १५ अध्यापे उल्लेखित दु।

श्येननृपावदान

नमः सर्वबुद्ध बोधिसत्वे भ्यः

सकल बुद्ध बोधिसत्वपिन्त नमस्कार

अनंलि छुं लिपा ह्लानं जेतबन विहारे बिज्याना च्वंम्ह सर्बज्ञ गुरुयात लुमंका ह्लापाथ्यें भिक्षुगण तथा उपाशिकोपाशिका राजा मंत्री सार्थबाह अनाथ पिण्डक महाजन बणिज साधु सज्जन श्रद्धालुपिं वया वसपोल भगवान् गुरुयात चाहुला पालि भोपुया मामागु थासे क्रमानुसारं च्वना भगवान्थागु ख्वा स्वया सकसिनं ह्लाः बिन्तियाना अनित्य ससारं बिरक्त जुया त्याग वित्त जुइफइगु ह्लानं दानपारमिता सद्धर्मया खँ न्यनेगु इच्छायाना च्वन । । थुगु समये आनन्द महाभिक्षु न्ह्योने च्वना प्रणामयाय् धुंका बिन्तियात । भो भगवान् महागुरू ! सकलया दुःखं मुक्त जुइफैगु त्यागीपिंगु खँ ह्लानं न्यनेगु इच्छायाना च्वंगु दु सकसिनं बखत जुल आज्ञा जुया बिज्याहुं ।

थथ्ये आदर तया बिन्तियास्येंलि ध्यानलोचन जुया च्वंम्ह सर्बज्ञ भगवान् गुरू ध्यानं ह्लापायागु खँ लुमंका सकलयात स्वया बिस्तारं थथ्ये आज्ञा जुया बिज्यात । हे आयुष्मान् आनन्द ! सकसिनं मनस्थीर यानान्य ।

ते जयन्ति जगत्यस्मिन् पुण्य चन्दन पादपाः ।
छेद निर्बष दाहेऽपि येपरार्थेषु निर्व्यथाः । इत्यादि ।

थ्व अनन्त संसारे सुगन्ध वासना मध्ये च्वेलागु उत्तम पुण्यया प्रभाव प्रकाश जुइथ्यें प्रकाशमानगु श्रीखण्ड सिमाखः । परोपकारार्थे (परयात हित सुख कल्याण यायगु कारणे) व श्रीखण्ड सिमायात कचापाँत थाय्थासे ध्यना अनेक धूप वास

इत्यादिस प्रयोगयाइ । व सिमायागु सुगन्ध बासना मदेके फइमखु: अथबा चूर्णयाना मितया दाहयासान दु:ख पीडछुं मयास्ये फन हर्षयाना च्वनि ! थ्व सीका धर्म याइपिनि सदानं कल्याण जुइ । गुणया संख्या गननायाय् थाकुगु अर्थात् असंख्य गुण तथा प्रभाव दया च्वंगु छु धासा इन्द्रया नगर ख: स्वर्गलोक । थ्व समानगु अरिष्ट नाम जुया च्वंगु पृथिबीस छ्गु देश दया च्वन ।

थ्व देशे गुणया समुद्रतुल्य जुया रत्नया खानि समानम्ह श्येन नाम प्रख्यात जुया च्वंम्ह जुजुं बासयाना च्वन । थ्वया अबु जयश्येन क्षत्रिजाति थ्वया पत्नी पुष्पावती महारानी ख: । थ्वैगु गर्भ जन्मजूम्ह श्येन जुजुया पत्नी जयप्रभादेवी महारानीनाप आनन्दं राज्ययाना च्वन ।

थ्व जुजु त्यागी स्वभाव परजन हितकारि धैर्यबान् बुद्धिदुम्ह सूर्यया तेजथ्यें सकमनं दिशा विदिशाय् च्वंपिं नाप आपालं स्नेह प्रीतिदु । अत्यन्त शिल्पशास्त्रं पूर्णम्हजूसानं अभिमान छुं मयाम्ह । च्वे लागु बुद्धिदुगुलिं पाप चित्त स्वार्थि मभिगु ज्या याय्गु छुं इच्छामदु । प्रजापिंगु पुण्य याक्यें गुणिक राजा जुया च्वन ।

गनतक सूर्ययागु तेजंखया च्वनि अनतक बायु बहनजुया च्वनि । वथ्यें व राजाया यशकीर्ति बाक्य सकसिनं मह्लास्ये च्वनेमफु: । आपालं ज्ञानिगुणिकपिं दया भिंगु कार्ये उत्साहयाना च्वंपिं हानं खुगु प्रकारया ज्ञानगुण खंपिं झिनिद्वल (१२०००) सज्जन बिद्वांन्बर्गपिं तथा मंत्रीपिसं थ्व जुजुयात सेवायाना च्वन । थुजाम्ह जुजुया देशबासी प्रजापिनं धर्मयाय्गुलि उत्साहयाना च्वन ।

स्वामीयागु गुणंयाना स्त्रीजनपिनं गुणिक जुया च्वनीथ्यें राजा प्रजा लोया च्वन । थुम्ह जुजुया पुण्यानुभावं प्रजागणपिं बिमाने च्वना स्वर्ग वंगुलिं इन्द्रया देशे शोभाजुया आपालं मनुष्यपिं बांलाना च्वन ।

एवं प्रकारं देबलोके मनुष्यपिं आपालं वगुखना अनयाजुजु देबराज इन्द्र थ्व श्येनजुजुयात शत्रुभावयाना विचारयात । अहो आश्चर्य ख कल्याणकारि जुया च्वंगु स्वभावम्ह थ्व श्येन जुजुं मर्त्यमण्डलया थ:गु देशे च्वंपिन्त नित्य दानयाना

लोकपिगुनं जिगुनं मन हरणयाना च्वन । थ्व एकचित्त जुया श्येनजुजुया नित्य दान याना च्वंगु गुलितक ब:ला सीकेत जिनं छक म्येगुहे छगु माया रूपकया वइके गुलितक चितत्याग धैर्यंदै थ्वैगु थासे वना बिचारयाना सोवने माल धका ताउंतिं चिन्तनायाना देबलोकपिं केहि लिउने तया देबराज इन्द्र थ:गु रूप तोता म्येगुरूप जुया मर्त्यलोके क्वाहां बिज्यात ।

थुगु समये प्रजायागु देशे बांलाक बिचारबान् भिंगु मन शुद्धह्म मंत्री वया जुजुया न्ह्योने थथ्ये बिन्तियात । भो महाराज ! छपिसं पापचित्त मयास्ये जुजुंयाय्मागु पराक्रम क्यना माया छुंहे मतस्ये नित्य त्यागचित्त दानयाना बिज्यागुलि मनुष्य राजापिं जकमखु देबताया राजा इन्द्रहे आश्चर्य जुइफु: ।

म्येपिंके आपालं गुणदुगुखना नुगदाह जुइपिं दु । थ:के थुजागु गुणछुं मदया च्वनि थुजापिं पाप चित्त जुया च्वंपिनि जिनं थथ्येयाय् धका मती दाह जुइका सुनां जक थथ्ये घमण्डि मयाइ । परया धर्मयाना भिना च्वंपिंके इभि दुपिं घमण्डि याइपिं मनुते मती दाह जुइका इत: मत: कना छुयाय् गुगुयाय् जुया च्वनि । भो महाराज ! छपिनि थगु सबंहे दानबीगुलि चित्तस्थीर जुया भिंगु कल्पनाया बिषये उद्योग जुइ काय् कला थ:गु शरीरनं दानबीगुलि त्यागचित्त संकल्पयाय्तजा भिनक बिचार मयास्ये हताय् चाया बिज्याय्गु जीमखु: ।

छपिसं थथ्ये दानबिया च्वंगुलिं चूडामणि राजमकुत समेत स्यनीगु देशे तच्वकं भय वइगु सूचना थुजागु ख प्राय संभव जुया च्वंगु दु । आपालं कष्टजुया सहयाय् थाकुसानं (पीडाजूसानं) राजां थ:गु शरीर दानयाइ धका जोतीषपिसं प्रश्न बिचार याना खँ न्यंकातगु दु । हानं अनेक तत्व निमित्त स्पूपिसं थथ्ये धयातगु जिनं न्यना तयागु दु ।

दान कावइपिं सकलया निष्फल जुइगु कारण छपिं मदैवले ख: । व जुया च्वंगु ज्या छपिसं थगुशरीर दानयाइगु संभवजुयाच्वन । छपिं सिमाया राजा कल्यबृक्षथ्यें जीविका जुया च्वंगु ख:सा संपूर्णदान यायेदै केवल दानयाय् फइ । अथ्येया कारणे भो महाराज ! जगतयात सदानं रक्षाजुया च्वंगु रत्न प्रजापिनि सुख जुइगु

जुजुया शरीर छपिंगुखः । त्यागयाय्गु मन सुवा जुइगु तोता विज्याहुं इच्छायाना विज्याय् मते ।

थुगु प्रकारं मुख्यह्म मंत्रीजुं बिन्तियागु खँ न्यना तुयूगु वाया तेजं म्हुतुसि ह्यांगु मदेकेथ्यें (लखं सिला छोय्गु समानं) मन प्रशन्नयाना मुसुहुं ह्निला मंत्रीयात थथ्ये धै बिज्यात ।

हे मंत्रीजु ! छिमिसं धाय्योग्यगु हीन सुख जुइगु खँ न्यंकल थिकजु । अर्थिजनपिसं दान कावँबले आमखँ केबल गथ्येछु धाःसा अमिसं धागु बोमफया इमिगु ख्वाः खिउँया लिहां वनीगु व बोधिचित्त मखुः संतापखः । व सन्ताप जुइगु जिनं सहयाय् फइमखुः ।

सोकि जित थुजागु छगु माल धका कावइपिं अर्थिजनपिन्त थःके दया च्वंगु बस्तु मदु छंधागु बोफइमखु धाय्गु सुनां कटु बचन (छागु पालुगु खँ) ह्लाइ बोधिचित्त त्यात चित्त एवं दानपारमितास दुथ्याइ मखुः थुपिं म्वाना च्वंगु लाकि सीपिं जुइ छक विचारया । थ्व त्यागीयाके थावंसा अवश्यनंबो धँगु इच्छायाना थःतमागु बस्तु दानकाय् धका हृर्षमनयाना तापाकं निस्यें कष्टयाना दान वोह्मयाछें अथबा न्ह्योने याचक वइवले वंधागु वस्तु थःके दया च्वंगु मब्यूस्ये लिछोय् वले व दाताम्वाना च्वंसानं शोभामदु ।

गुह्मजा पुण्य करुणा मदुगु शरीर एवं चित जुया च्वंह्म परया दुःख पोडा सन्ताप जुया च्वंगु खना हृर्षमन याइह्म परया सन्तापं दाहजुया च्वंगु न्यना थःगु मन शीतल जुइकीह्मया जन्म धिकार धाय्गु योग्यजुइ ।

अथ्येया निमित्तं थ्व अनित्य शरीर स्यना वनीगु छन्हु अवश्यनंखः । सार मजूगु जूसानं केवल सीकेया गनं गुथासनं सुंछह्म निह्म अथबा गुह्मसितं उपकार जुइफुः । उकिं सज्जन वर्गपिसं प्रेमयानातल । थुलि सत्यप्राणिपिगु निम्ति पुण्य यावल तच्वह्म श्येन जुजुया उचितगु खं न्यना लिपा छु जुइगु धका मतीतया छुं उत्तर मब्यूस्ये मंत्रीजु सुंकच्वन ।

थनंलि कदाचित् जुइमागु छुं छगु समये थ्व जुजुया पत्नी जयप्रभादेवी (महारानी) कामदेवताया स्त्री रतिदेवी तुल्य सुन्दरीह्म वनस सखीपिं नापह्मिता च्वंह्म थःगु मनोरथ पूर्णह्म चित्तरूपि चलायात पाशंवीह्म थ्यें न्ह्याह्मसिनं खं सानं स्वेयगु इच्छाह्म आपालं वांलाह्म जयप्रभादेवी महारानीयात तापाकंनिस्यें खना बनेतपयाना च्वंह्म मुनीश्वर छह्मस्यें स्वयाच्वन । पूर्वजन्मे छुं संबन्धयाना तयागु दुह्मथ्यें स्नेहं बुळेजुया च्वंह्मतुल्य जुइका थ्व रानी खना धैर्यवान्ह्म मुनीश्वरं हे धैर्यपाय् मफुत ।

उह्म मुनीश्वर ऋषि जूसानं पूर्वजन्मया भावीचिन्तना जुइका संसारया स्वभाव विमुख मयास्ये मुनीश्वर चर्य तोता व महारानीयाके मन वंकल । थ्व जगत् संसारे प्रीतियागु सुकां छपाय् ज्वीक सुयातगु समान ह्लापायागु वासना प्राणिपिं शकलया लिचिले फैमखुः ।

उगु समये व मुनीश्वर छह्म शिष्य मामागुतक विद्या समाप्त जुइक बोने धुंकूह्म मुनीश्वरया थासे थ्यंकवया प्रणामयाना भो गुरु! गुरु दक्षिणा के बिज्याहुं धया विन्तियात । शिष्यं थथ्ये धास्येंलि मुनीश्वर गुरुं धाल ।

हे शिष्य! जि थन वने च्वनाह्मयात दक्षिणा आमद्रव्य छुंह्मले मदु । तथापि बिहेबी धैगुखःसा छ धंन्यख जि इच्छा जूगु धाय् । श्येन जुजुया विवाहयानातह्म स्त्री जयप्रभादेवी महारानी छह्म छं कया हयफुसा व दक्षिणा जितब्यु थुजागु खं गुरूया वचन न्यना काय् फैमखुगु लाय् फैमफुगु थाकुगु दक्षिणा हति धागुलि शिष्यया मन व्याकुल जुइका ग्याना मती अनेक संखायाना च्वन ।

अनंलि गुह्मजा मुनीश्वरया शिष्य, अर्थिजन (दानकावइपिनि) इच्छादुगु तक दानवीगुलि सदानं लुखास खापाचाला च्वंगुलि विश्वासयाय् वहगु श्येनजुजुया छें वन । लाय् थाकुगु काय्नं फैमखुगु जुया दुःख भय जुइका आकुल चित्त भूमीस जक स्वछुना ख्वाः खिउंका च्वन ।

थुजाम्ह अर्थिजन अमूल्यगु छुं छगु दान कावम्ह स्वछुना च्वंगु खना गुम्हजा महाबुद्धिबान्म्ह श्येनजुजु महासागरं उत्पन्नजूगु अमृतदान याइम्हसिनं लेः ताइ-

गुथ्यें जुइका आपालं खुसिजुइकल । अनंलि उगुइले व जुजुं थ्व अथिजनयात थथ्ये धै बिज्यात । जिकेछं छु धाय्गु इच्छायाना वयागु खः ग्याय्म्वाः मछालेनंमते याकनं धाः धया मानेयात ।

उगु बखते थ्व मुनि शिष्य अथिजनं योग्यमजूगु फोनेमागुलि धाय् ग्याना लज्जा जुइका खाखःम्हसिनं धाय्थ्यें खाखातूगु स्वरं थथ्ये बिन्तियात । भो महाराज ! छलपोल अथिजनया कल्पबृक्ष चिन्तामणि सिमा समानम्ह खः । जिनं ह्लापालाक योग्य मजूगु खँ न्यंकेमाल ।

गुरूयात सन्तोषयाय्गु कारणे वयागु खः छुयाय् धाय्हे लज्जा फोनेनं अयोग्यगु बस्तु जिनं फोंवयाम्ह खः । जिगुरूया थासे च्वना मामागु बिद्या आदि ब्रत स्यना पूर्णजुस्येंलि छपिन्त गुरू दक्षिणाकया बिज्याहुं धका बिन्तियानाबले गुरू जित थथ्ये धै बिज्यात । जित द्रब्य दक्षिणाख्यले मदु बीगु इच्छादुसा जयप्रभादेबी महारानी कया हया दक्षिणाब्युः धया न्यंकल ।

मूनि शिष्यं थुलिखें न्यंकूस्येंलि श्येन जुजुया याकनं हे स्त्रीया स्नेह फुकं दान बीगु रसं संयुक्त जूगुमनयात । राजा ह्लिला थःगु वायातेज प्रकाश जूगुलि तुयूगु बस्त्र पुंकातयाह्मथ्यें शोभादुम्ह जि प्रियस्त्री जिनं आवश्यमेब दान बीगु जुल धका थ्व अथिजन ब्राम्हणयात धै बिज्यात ।

हे अथिजन ब्राह्मण ! छं गुरुयात दक्षिणाबीगु बिषये थ्व छंधागु जिनं स्त्री दान याय्गु खः खँन्य । थ्व स्त्री कामभोग छु इच्छामयाह्म जुयाच्वन स्त्री नाप बियोगु जुल धँगु छुं जित ख्याल मदु थ्व बिषयेनं जित छुं दुःख चिन्ता मदु । थुलिधया थःगु नुगले आपालं प्रेम याना तयाह्म सदानं लुमंका च्वनागु धर्मनं याका तयाह्म थःतनं सर्वदा लुमंका च्वंह्म पलेस्वां थ्येंजागु मिखाम्ह स्वस्वकि बांलाना वइम्ह थुजाम्ह पत्नी बीयोगया अग्निदाह जुइ दान बीइमते धका गुरु गंसानं पुनः बुढा बुढी तथा म्येपिसं गंसानं चलाया मिखा थ्यें ताहाकगु मिखां स्वया चंचलगु चित्त मयास्ये आः छुजुइगु छुयाय्गु धका दुःख त्राश जुइका विचार याना तःगोगु मिखा क्यलेहें याना सकभनं स्वइम्ह थः स्त्री न्ह्योने तया बोधयात ।

मूल

प्रददौ मुनि शिष्याय सहसा हरिणा मिव ।
किमेत दितिसा यास स आस तरले क्षणाम् । इत्यादि ।

जयप्रभादेवी श्येन जुजुं किंचित् मतीदुःख मयास्ये स्त्रीयात खँन्यंका मुनीश्वर ऋषिया शिष्य ब्राम्हणयात दान बिया बिज्यात । त्याग चित्तया शील स्वभाव जुया च्वंम्ह श्येन जुजुं थः स्नेही स्त्री दान बिस्यँलि त्यागयात भयंग्याम्ह थ्यें जुया सागर पृथिबी इत्यादि कंपजुल ।

थ्व महारानी इन्द्र आदि देवतापिसंहे सहयाय् मफुगु दुर्दशा दुःख संकष्ट जूसानं सहयाना थः पुरुषया बचन सफलयाना च्वन । थ्व रानीया उपरे स्वयाजक माया दया मवनि । मिसाया निमित्त गुलिसिनं शीलतोता गुलीसिनं धनफुका गुलिसिनं धर्म तोता गुलिसिनं तपभंग जुइका गुलिसिनं लाजतोता गुलिसिनं थगु शरीरहे तोता बुद्धिमान्पिसं याना च्वन ।

अनंलि दान बियाहम्ह महारानी ज्वना मुनिशिष्य ब्राम्हण लिहां वस्यँलि श्येन जुजु नुगले ब्याकुल जुइका च्वंम्ह खसानं सुखयात निन्दा याइम्ह कामदेबता थ्यें जुल।

अनंलि थ्व महारानी ज्वनावंम्ह मुनिशिष्य ब्राम्हण लिहां वना गुरुया थासे थ्यस्यँलि थ्व गुरु मुनीश्वरं जुजुया प्रेमम्ह महारानी थः शिष्यं ज्वनावगु खना मती गरख्येसे च्वंका च्वन क्लेशतापं लाजजुइका जिनं मखुथ्ये धया अयोग्यगु कर्म याकागु यानागु जुल धका पश्चात्ताप जुइका च्वन ।

अहो जि धिकार चंचल चित्त मूर्खतेसंथ्यें छुं शंखा मकास्ये अपजस जुइगु धपस थःथमं थःगु शरीर दुनेथ्यें जुल । धर्मातमा प्रजापिनि माँ समानम्हखः । वर्णाश्रम ज्ञानिपिनि गुरू तुल्यम्ह श्येन जुजुया पत्नीयात जि दुःख यागु अग्निस क्वफाय्थ्यें जुल । केवल गथ्ये धासा जि शील नियम आचरण बैराग्य चित्त बिबेक बिचार छुंहे मखन मयाम्ह जुल । अहो गुजागु आश्चर्य जुल धिकार थन बिचार मदुपिनि भिगु लें यनेगु थःगु चित्त मखंका इन्द्रियात चीगु ज्ञान मखंका स्येखि घमण्डिस दुना मखुगु लें क्वब्वा वन ।

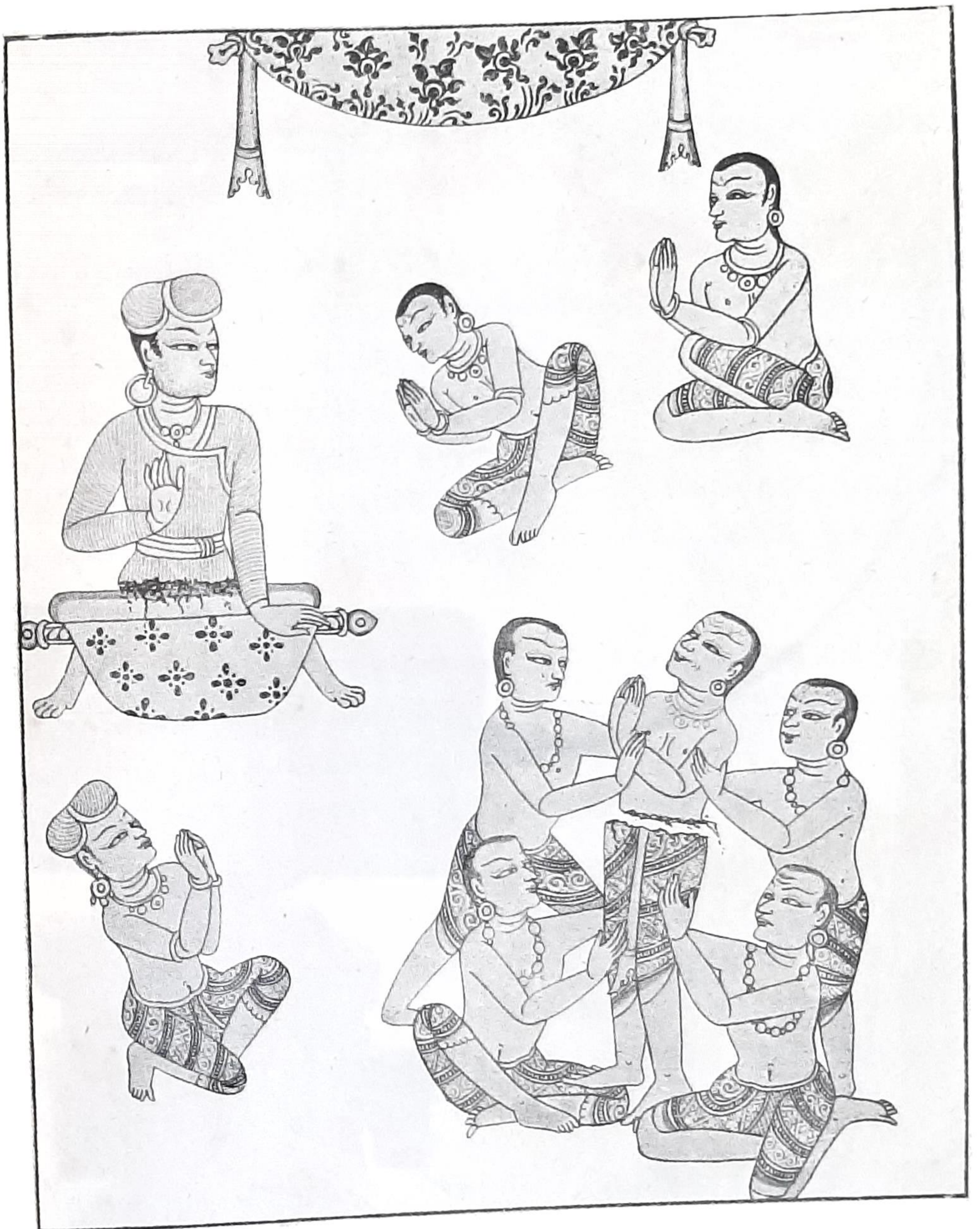
थुलि चिन्तनायाय् धुंका थ्व मुनिया लाजंतेज होन जुइका महारानीया न्ह्योने च्वना क्वछुना नम्रजुया थथ्ये बिन्तियात । हे महारानी माता ! धोर वन्तह्म छपिं खः शोक सन्ताप कया बिज्याय् मते छपिनि थ्व दुःख जिगु अन्यायखः स्वैगुनं दोष मखुः । थःगु आश्रम तोता सन्ताप मयास्ये थ्व सिमाक्वे बिज्याहुं । थौं हे छपिन्त राजगृहे बोनायंकाबी जिनापं बिज्याहुं छुंसंदेह काय्म्वाः ।

मुनीश्वरं थथ्ये धास्येंलि जयप्रभा महारानीया शरीर अमृतं हाहायागुथ्यें शीतल आनन्द जुइका धैर्यंगु मनयाना ग्याना च्वंगु भयतोतल । थ्व रानीनं मुनियात छगु खँ न्यकल । भो मुनि ! तपयाय्त थःगु चित्तयात ज्ञानं चोफेंकेमा चित चोमफुम्हसिनं आपालं तप यासानं पूर्णयाय् फैमखुः दुःख सियागु ब्यर्थ जुइ । बोधिसत्वयागु चर्य जि स्वामीं प्रकाशयाना क्यन जिनं स्वीकारयाना थन वया । जि मालिक जुजुं छु ज्ञानलात हानं छु लाइतिनि व जुजु बांलाक म्हसीकि ।

थ्व महारानीं धागु खँ न्यना मुनिया खोबि वेका महारानीयात प्रणामयाना धाल जिनं आः केहि बोधिसत्व चर्य म्हसिल धया जुजु लुमंका स्वक प्रणामयात ।

अनंलि थुजागु अद्‌भूत चरित्र स्वर्गलोके सकभनं प्रचार जुल । गुह्मजा दाता त्यागी यागु स्वभावया बल दया च्वंह्म श्येन जुजुयागु चरित्र सोकेत देबराज इन्द्र अन थ्यंक वल । गथ्ये गुजागु तालं थ्व इन्द्र अन थ्यंकवल धासा ब्राह्मणयागु भेश जुया सुंमनुष्यपिं मदुगु वने वंह्मयात धुं वांन्याना नगुलि शरीर बाह्म मदेका लाय् लाय् मींक खवयावपिं प्यम्ह काय्पिसं ज्वंका हि थाय् थासे वय्का आतापतिनं विहां वेका प्राणमात्र दुगुलि पापयाफलं जक म्वाम्ह थ्यें च्वंका लायागु गन्धं लानैंपिं पशु पंछित (खिचा को इमा) ल्युल्यु वेका जुजुं सर्वस्व काम्ह खुं सर्व खुयायंका दुःख जूम्ह महाजन तुल्ययाना दथ्वी थ्यंबले थुजागु दुःख पीडं कष्ट जूम्ह खना देशबासी लोकपिं सकलया थ्व छु जुइका वम्ह धका सोर्वापं आश्चर्य जुइका च्वन ।

शोकं ब्याकुल ज्वीका सहयाय् थाकुगु स्वय् बले खोय् मास्ति वैगु मूर्ति क्यना वम्ह खना मिसात आपालं ग्याका च्वन । उजागु समये थुजागु केना दानका वईपिं स्वेत जुजु दानशालास च्वना च्वंबले थुजाम्ह ब्राम्हण खातासतया प्यम्हकाय् धापिसं

ब्येन हर्ष थःगृदभेच नाप्पा गिहयाङ् पिं ज्ञन पिन्त थाक्वःग्
व स्मृ यान वियाच्वंवलं दवबाङ छ्र्नं थहेहयाङ् चिन्ह विनाय
या यू गः अजीव वाल दान का ढलरो भ क्षा मि ननू व्यदा ग धःग्
अजीज बा हलभ स्त्रं ध्वं का दान वियातलो वसानाःलूति पानविग्र-

कुबियाहम्ह भेशधारि न्ह्योने थ्यंकेहल । थ्व दुःख पीडा जुइका वम्हखना अनच्वंपिं सकलें ग्याना मिखा तीसित ।

उगु वेलास संसारयागु स्वभाव बिरक्त जुया त्याग चित्तम्ह श्येन जुजुया न्ह्योने थ्व ब्राम्हणं आपालं पीडागु स्वरं करूणाचायक बिन्तियात । भो महाराज ! छलपोलया स्वस्ति मंगल जुइमा । जिपापि ब्राम्हणयात छुयाय् थुजागु पीडा जुल छलपोलं करूणातया जित सुदृष्टि स्वया बिज्याहुं । मखुगु खं न्ह्योनेतया बिन्तियात । भयंकरगु बने जिगु शरीरे धुं वांन्याना बाम्हथला क्वेलागु फुकंनया धुं तोतावन जि कार्यपिसं सीका जित कुबियाहल । थ्व आपालं कष्टगु बेदना जिपापि भोगयाय्माल तथापि जिम्वाना च्वंगु स्वया बिज्याहुं । आपालं शंकष्टगु दुःख भोगयाय् मानिम्ह जि पापि म्वाना च्वना तिनि ।

थुजोगु तच्वगु बिपत्तिया तापं जूगु कष्टनया दुःख सिया सहयाय्माल । गथ्येजा सज्जनपिसं मित्रयात मतोतूथ्यें जित थ्वप्राण तोतामवं । जित देबतापिसं आकाश बाणीं थथ्ये धयाहगु दु । सुं त्यागीपिसं थःगु शरीर बाम्ह ध्यना छन्त दानबिया छन्त आम बाम्हमदुगु शरीरे प्येपुंका म्वाकेज्यु छ ह्लापाथ्यें जुया म्वाना च्वनी तिनि ।

थ्व खं न्यना थनवया जित कायपिसं खातास तया कुबियाहल । भो करूणा धारी महाराज ! संसारे लोकपिं सकलें थःजक सुख जुइगुलि इच्छादुपिं, परयात हितयाय्गुलि मसोपिं जक । जित थःगु शरीर त्यागयाना सुनां बाम्हदानयाइ । हेप्रभू ! छलपोल छह्मजक खना सदानं दुःखि दारिद्रपिनि बिधाता मित्र तुल्य जुया सुनांछु धाल उगु बस्तु दाजु किजा समानं माया कृपातया त्यागयाना दान बीम्हखः छलपोल याके जि ब्राम्हण शरण वया ।

थ्व लोके छपिं छम्हमात्र हाकूगु चित्त मजूम्ह धका जिनं सीका वया आदर तया दानबिया बिज्यात धासा दानया पुण्य फलं च्वेलागु पुण्यसिमा उत्पन्न जुया च्वनी । महा दाता छपिंगु यश कीर्ति गुण पुण्ययागु बाजं थागु शब्द सकभनं थ्व लोके प्रख्यात जुया च्वन । छपिंगु यश कीर्ति गुण पुण्यखं ह्लायबले म्येपिं दातापिंगु छुखं ह्लायगु शोभा दइ ।

अनेकतालं शंकष्टं दुःख जुया बिपत्ति जुया च्वंपिन्त इच्छापूर्णयाना दान बीगुलि शुद्ध चित्त धर्मयाउत्तमगु ब्रतयाना बिज्याह्म छपिं समान दाता पुण्यया थलद्रुपिसं जक लायफइ। आपालं आनन्दगु दृष्टि (सिखा) जुया च्वंपि श्रीखण्ड सिमाथ्यें शीतल जुया च्वंपि सज्जन बर्ग तथा पश्चिम दिशां वइगु फसंकं बलेथ्यें प्राणिपिंगु सन्ताप (दाह) मदेकाबी।

पुन्हीखुन्हु पूर्ण चन्द्रमा तेज शीतलगुथ्यें जागु छपिंगु मुखमण्डल (ख्वा) या म्हुतुं पिहांवगु बाक्य अमृत तुल्यगु जल बृष्टि जुइथ्यें जीबन सफलयाना बिज्याइम्ह छपिं। एवं प्रकारं थ्व ब्राम्हणं खंन्यंका बिन्तियास्येंलि थ्वैगु दुःख रोग मदेकेगु नुगले सोचाना चित्तस करूणाया मोह् मूर्छा जूम्ह श्येनजुजुं थ्व दुःखि ब्राम्हणयात स्वया थथ्ये धै बिज्यात।

हे ब्राम्हण ! हताय् चाय्मते जिगु भरोसयाना छ वल जिगुहे भरोसाय् छच्वं प्राण नाप बियोग जुइगु भय छं तोति। बिषय भोग सुख चिन्तायाय्म्वाल छन्त थ्व जिगु शरीर बाम्ह दान याय्गु निश्चय जुल।

यक्वहे वःलागुजुइमा थ्व शरीर क्षणमात्रं बिस्तार मजूस्ये फुना वनीगु खः। अनेक जतनयाना तसालं थीरं च्वनीगु अवश्यनं मखुः। अथ्येया निम्ति त्यागीचित्त पुण्ययाईपिसं परप्राणिपिन्त उद्धार जुइगुलि थःगु शरीरया मायामकास्ये तोतावनि।

जुजुं थथ्ये आज्ञा जूगुन्यना महामंत्रीजुया च्वंह्म महामति धैम्ह जुजुया न्ह्योनेवया चित्त वज्रकगुथ्यें कंपजुइका थथ्ये बिन्तियात। अहो भो महाराज ! छपिंगथ्ये हताय् चायागु थ्व जीवरक्षा मयास्यें कष्टजुइका बिज्याय्त्यन। थुजापिंगु पुण्य फुतला धाय् म्वाक जुजुहीन जुइगुज्यायाय् मज्यु धका विचार छपिसंयाना बिमज्यात।

प्रजापिन्त सुखयाकेगुलि छपिंसमान गुणिकम्ह म्येपिंसुदै। म्येपिं भक्तियाना खुसियाय्गु जक जुइ। याकीम्ह गुणिक जुजुछपिं हे खः गुणिकम्ह जुजु मदुस्येंलि ज्या

सुनांयाय् मंदँगु । मालिकांपं किसिथ्यें बनेम्हिता यःयःथ्ये सनाजुल धाःसा ज्यायाइपिं कर्मचारिपिन्त ततःधंगु बिपत्ति जुइ ।

न्याय शास्त्रसंपिगु बचन अमृतजल बुयावगु तुल्यजुया च्वनि । सिमाय् न्ह्गु चुलिहोगु थ्यें बांलाना कल्याण जुइगुदु । केशरं सहितगु सुगन्ध वासनादुगु स्वां समान जुया शोभादया च्वनि । वथ्यें छिपिंगु न्हेपने बांलाक आपालं शब्दवया च्वंगु दु लुमंका बिज्याहुं ।

लोकयात रक्षाजुइगु रत्नसमान बालांगु छिपिंगु शरीर खः । थ्व फोंवम्ह ब्राम्हण अवश्यनं खैमखुः राक्षस अथवा पिशाचनं जुइफुः । छलं थुजाम्ह ब्राम्हण रूपजुया छिपिंगु धर्म स्यंकेतवम्ह जिगु बिचारं सीका । छलपोलंनं थ्वीका बिज्याहुं । यद्यपि थ्व ब्राम्हण थुजागुतालं मायां छलय्याय्त वम्ह मखुसा क्वे याम्ह शरीर मदेका प्राणिया शरीर क्षणमात्रंहे म्वाय्त थाकुइ । थ्व ब्राम्हणजा त्यंत्यें खंह्लाय् फय्का म्वाना च्वन ।

गुगुजा अयोग्यगु ज्या बिचारं तोता, योग्यगु भिंगु धर्मया ज्या उत्तम खः धका सीका थमंयाइ म्येपिन्तनंयाकी थुजापिन्त कष्टगु पीडा गबलें जुइमखुः । थुजागु भिंगु ज्यास्यंकेतवल धासा थुजापिन्त शरीरे पीडा जुइ लिपा थ्यंकनं सुख धैगु गुबलें दैमखुः । याय्फुगु जक दानयाय्गुखः मफुगु गथ्ये दानयाय्गु । सर्बस्व अथबा थःगु शरीर दानयात धैगुखं लोके जक बांलाइ ।

दानकावइपिनं अर्थिजनपिसं इच्छायागुतक दान बीम्हदु धैगु खं न्यना तापाकं निस्यें वइबले छिपिमन्त धासा म्येपिं गनदु धका माजुइगालि । भो महाराज! छिपिं अर्थिजनपिनि चिन्तामणि सिमा समान जुया च्वन । प्रजापिनि जीविका एवं म्येपिनिनं भरोसा जुया च्वंम्ह खः । थुजापिन्त जीविका सफलयाय्या कारणे छिपिसं थःगु शरीर रक्षा जुइका बिज्याहुं ।

भो दयालु महाराज! थथ्ये हताय्चाथा सनेमज्यु जिमिगु उपरेनं दयातया बिज्याय्मा । खायागु छगु तुक्राया निमित्त थःगु शरीर स्यंका दानयाना बिज्याय् मते । थथ्ये बुद्धिवन्तम्ह महामंत्रीजुं बिन्तियाना जुजुया पालि भोःपुया च्वन । थुगु खं

न्यनानं श्येन जुजुया मन शरीर दानयायगुलि लिमच्यु न्ह्याचिलाहे च्वन । फन् मुसुहुं ह्लिला वायागु तेजं मोहयागु अन्धकार शमनयाना तुइकेथ्यें जुजुं आज्ञाजुल ।

हे महामंत्रीजु! छंगुबुद्धि जित खं न्यंकल तथापि थ्व ब्राम्हणया स्यंगु शरीर जीर्णो द्धारयाना रक्षायाय् । थ्वया प्राण असह्य वेदनाजुया च्वंगुलिं सहयाय्मफया कष्ट जुइका जिके शरणवल थ्वैगु वेदना लिकया पुनः थ्वैगु इच्छा पूर्णयाना बोगुलि जिगुमन तत्पर जुया च्वन । मोति रत्नया माला च्वापु पुनः पलेस्वां किन्तु पलेस्वांयादंनं चन्द्रमा श्रीखण्डयागु तेज एवं स्वभावं प्राणिपिनि शरीरे दुने च्वंगु दाह शीतल जुयावनि । फोंवइपिनिगु इच्छा पूर्ण मयात धासा इमिगुदाह शमन जुइमखु । अथ्येया कारणे थुमिगु इच्छापूर्णयाना वोफुसा इमिगु दाह शमनजुइ जिनं दाह शमन जुइका बोत्यना ।

हे सुमति मंत्रीजु ! छंसोकि भिगु चित्तम्ह विद्वान् छ खः अनेक प्रकारं अनेगु तालं शंकष्टजुया च्वंगु दुःख पोडा मदेकेगुलि उद्योग तथा उत्साहयाना च्वनागु वोधिज्ञान वोधिसत्वचर्य्ययात बरयान बुद्धयान महायान धाइ । थ्वख जगतो हिताय सुखाय लोकानुकंपाय । थुजागु ज्याय् तुयूगु वस्त्रे अथवा निर्मलगु लखे हाकुगु रंग तेथ्यें विघ्नयाना स्येंकेगुलि कुतयाय् मते ।

हानं धाय्न्यें सम्यकसंवोधि बुद्धपद प्राप्तयायगुलि एकचित्तं ह्लापा ह्लापायागु जन्मेनं– केवल दीपंकर विपश्वि शिखिवि विश्वभू क्रकूछन्द कनकमुनि काश्यप तथागत भगवान्पिंगु समये अर्थात् सत्य त्रेता द्वापरयुगे नं शरीर दानयाना वयागु दु जित पूर्व जन्मयागु छुंग्वं लुमंना वगु दु, ह्लापा छगुजन्म शिवि राजा धाय्का च्वनाबलेनं मिखा कांम्ह अर्थिजनयात थःगु मिखा निगलं लिकया दानयाना कांम्हयात रक्षा जुल ।

हानं छगु जन्मस थःगु शरीरया ला ध्यना दानयाना नैषाद ब्याधायात । सतां चिगु भयंसीत्यंम्ह वखूंयात प्राणरक्षा जुल । नेपित्याना दाहजूया सीत्यंम्ह छम्ह मिसां थमं बुइकाम्ह काय्मचा स्याना ला नेत थिकयाम्ह मिसायात थःगु शरीरया ला ध्यना नका मांनं मचानं सीत्यंपि रक्षाजूल । अनंलि हानं छगु जन्मस जजस दुरुत माल धका मिखा ह्लाः तुति म्यें दान कावपिन्तनं दानयाना थुमिगु मनोरथ पूर्णजुइका । हानं

लिपा छगु जन्मस नेपित्याना थमं बुईकाँपि मचात स्याना नेत सनाच्वंम्ह धुंनीयात थगु शरीरया ला थमं ध्यना नका तृप्तजूइका धुंनीयात वया मचात न्याम्ह यातनं प्राणरक्षा जूइका वया । अनं ह्लापा चन्द्रप्रभा धाय्का जन्म कया बलेनं क्रोधिम्ह रौद्राक्षब्राम्हणयात थःगु शिर थमं ध्यना दानबिया वंगु मनोरथ कार्य सफलयाना । ह्रानं मेमेगु जन्मेनं थःगु सर्बस्व काय् म्ह्याय् कला समेतं त्यागचित्त दान बिया वया । जित शरीरे छुं पीडामजू आःनं अथ्येहे याय्त्यना थूगु प्रकारं बोधिसत्वचर्यंदुम्ह श्येनजूजुं धैं बिज्यागु खँ न्यना थ्व मंत्रीयात पीडा जूगलि सितला म्वातला धैर्थ्यें जुया दुःख जुइकल ।

अनंलि केबल कतियागु धारथ्यें जोगु शस्त्र गनदु कयाहृति धया श्येनजूजुं थःगु शरीर बाम्ह त्वाथला दानयाय्गु ज्या उत्सुकयाना गलगण्ड नाम जुया च्वंपि निम्ह सता जिगु शरीर बाम्ह थलाब्यु छिंपि ग्यायमते धैं बिज्यात । थुलिमात्र धागु खं न्यना थुपिं निम्हसिनं तस्सकं शोकयात । इन्द्रयागु मायामोह थ्यें जुया जुजुया त्याग चित्त दान बीगु ज्याय् बिघ्न्याय् जीमखू धका शरीर बाम्ह त्वा थलेत उत्सुकयात ।

नृपते र्निबिकारस्य क्रूरक्रकच धारया ।
बिदार्य माणो देहार्धे पृथिबी सम कंपतः । इत्यादि ।

शरीरे न्ह्यागुयासां न्ह्यागु जूसां छुं मचाइगु वासयाना अथबा अमृत वासत्वना च्वंगु तुल्यम्ह संसारया पीडाखना छुं संदेह मदुम्ह जुजुश्येनया शरीरे छुँ पीडा कष्ट मचाइम्ह चित्त किंचित् मस्यंम्ह जुजुयात गलगण्ड धापिं निम्ह जवे खवे च्वना अत्यन्त जोया च्वंगु कति (शस्त्रं) बाम्ह थला ब्यूवले पृथिबी कंपमान जुया सन ।

संसारे बांमलाक मलोगु वस्त्रं पुनेथ्यें जुया उपद्रब जुइक उलो बोल आकाशे खनेदेक नौ कुतुंवल फे वया तच्वंतं शब्द वल । मिखास पालुया बुबुस्याना खोबिवेका खोगुथ्यें तच्वतं शब्द वेक न न्यात । फेबया धू वोया आकाश बुलुइगुथ्यें सुपाचं किना सूर्य खने मदया वन ।

उगु बखते प्रजानाथ श्येन जुजुया शरीरे कति क्यूबले अनच्वंपिं मिसामिजं सकल प्रजापिं हाहाकारं तस्सकं दिशा बिदिशा सकभनं थ्वक खोयाहल । थथ्ये जूसानं उत्साह भतीचाहे पामजूम्ह जुजुयात स्वया ब्राम्हण रूप इन्द्र आश्चर्य जूया ताउतिं बिचारयात ।

थ्वयागु चित्त संसार बासी प्राणिपिनि दुःखं दाहजूगु उपकार यायगुलि करूणा दुम्ह जुया अनेक प्रकारं शंकष्ट क्यना दुःख पीडा जूसानं स्यंकेफूगु मखुः। थ्वैगु चित्त बज्र समानं कवच जुया च्वन।

अहो धंन्य थ्व महामति बोधिसत्व जुजुया चित्त सागरयासिनं गंभीरं सुमेरू पर्वत स्वयानं उच्च स्वर्गस्वयानं सुन्दर। प्राण पिहां वनोगु (सिनाहे वंसानं) छुंहे विषाद मयास्ये अति गम्भीरगु चित्त जुया च्वंम्हखः। उकीं थ्व महापुरूषया वल हीन जुया मवं।

थ्व भेशधारि इन्द्रब्राम्हणया थुलिमती लुइका च्वंबले जुजुयाके च्वंगु त्यफुतक्क शरीर (वाम्ह) दला भूमीस कुतुंवन। थ्व जुजुया थःगुम्ह निकुदला बननं संसारया प्राणि उद्धार जुइगु मतीतया कुतुंवगु बाम्ह खंसानं हर्षहे जुइका च्वन प्राणं तोतामवं।

उगु बखते श्येनजुजुं जिगु थ्व बाम्ह शरीर व अथिजन ब्राम्हणया शरीरे प्येपुंकाव्यु थथ्ये धास्येंलि जुजुया शरीर बाम्ह थ्व ब्राम्हणया शरीरे प्येपुंकाबिल। छुं लिपा बांलाक मिलेजुया उम्ह ब्राम्हण ह्लापाथ्यें छुं म्वाला म्हंछम्ह तयार जुया दनावया जुजुया न्ह्योनेच्वना प्रशंसायाना थथ्ये बिन्तियात।

अहो धंन्य भो महाराज ! छपिं पाप (क्लेश) यागु मल खिति मदुगु शरीर जुया पूजायाय् अत्यन्त योग्यजू। छुं क्लेश मतोमतस्ये दानयाना बिज्यागुलि छपिंगु कीर्ति तच्वकं बांलात। छुंहे दानमयासानं छपिंगु चित्त हेरामणिरत्न तुल्य जुया च्वन थ्व अहो आश्चर्य ज्याखः। ब्रम्हाया उपमानं मिलेजुइमखु।

छपिं गुजाम्ह धासा थसिमा थ्यें तथ्यं, बेको मजूस्ये परार्थं न्ह्यचिला च्वंम्ह तुमाथ्यें उच्चगु स्वावदुम्ह परप्राणि हित सुखयायगुलि आपालं सहयाना थाकुगु कष्ट पीडा छुंहे वास्तामयाम्हखः।

थुनि धाय् धुंका ब्राम्हणरूप इन्द्रं श्येनजुजुया बाम्हशरीरे अश्लिष्ट संजीवन नाम वासलं इला घाः याकनं लाइगु स्मृतिदया ह्लापाथ्यें म्ह तयारि जुया शरीर स्वस्थ जुइगु अमृत वासलं पाना पूर्ण जुइका बिल उजागु अबस्थाय् भतीचा लिपा जुजुया

शरीर ह्लापाश्यें स्वस्थ जुया बांलाना वगु खना अन च्वंपिं सकलें अद्भूतजूया च्वन । थ्व ब्राम्हण रूप इन्द्रनं हर्षयाना उगु ब्राम्हण रूप तोता थःगु इन्द्ररूप धारणयाना ह्लिला न्ह्योने च्वना जुजुयात तच्वतं प्रशंसायात ।

उगु इले आकाशं स्वांबागात पृथिबीस गनंगनं न्हूगुस्वां बुयावया शोभाय मान जुया वल । थुजागु बखते मुनीश्वरं जुजुया प्रियस्त्री जयप्रभादेबी म्ह्याय् तुल्ययाना तयाम्ह नापंवोनाह्या जुजुया न्ह्योने तया थुकीयागु खं फुकं बिन्तियात सकलें आश्चर्य्य जुइका महाहर्षयाना च्वन ।

जुजुया शुद्ध चित्त धर्म कीर्ति प्रकाश जुल पतिब्रता स्त्री नापं च्वंगु स्वया देबराज इन्द्रं खंन्यंकल । जिगु चरित्र थ्वखः केबल जिगु अपराध क्षमादुला धयान्यन थ्व जुजुनं ह्लिला ह्लाः बिन्तियाना धाल अहो धंन्य जिगु भाग्य देबराज इन्द्रथिंजाम्ह बिज्याना दानका बिज्यात थ्व तच्वतं भाग्यया प्रभाव जित जुल जित न्ह्याम्हसिनं अपराध यासानं दोषमब्यूस्ये क्षान्तिपारमितायां चर्य्ययाना च्वना । जिनं गथ्ये दोषबीगु जिगु चित्ते छुं संदेह मदु छपिं खना अत्यन्त खुसिजुल छपिन्त प्रणामदु अपराध जिनं किंचित्मयाना धाल ।

तत् पश्चात् थनंलि छुं लिपा आपालं नवरत्नादि सहित्गु बिश्वकर्मा स्वर्गया कर्मचारि देकूगु स्वर्ग लोकंह्या सुन्दरगु सिंहासन न्ह्योनेतेहल । दान पुण्यया प्रभावं उत्पन्न जुया च्वंगु म्हसीका धर्मयाइपिं प्रजापिनि जुजु श्रीश्येन नृपयात जयप्रभादेबी महारानी नापंतया थुजागु रत्नया सिंहासने फेतुका प्रशन्नगु चित्तं ख्वाः चकंका देबराजइन्द्रं अप्रमाण पुण्यया अभिष्येक बिल ।

उगु बखतस संसार दुःखं तरेयाय्गु सत्यब्रत खः स्त्री पुत्र पुत्री आदि थःगु शरीर या गिरि (न्ह्यपु) दान कावसा लेः ताया जिनं दानंबीगु इच्छादनि धया उगु बखतयागु शरीर बाम्ह दानयाय् धुंकूम्ह जुजुं सम्यकसंबुद्ध पद लाय्गुलि हर्षयात ।

थूजागु मैत्रीभाब सकलयात उतिखना करूणादुम्ह शुद्ध स्वभाब बोधिसत्व सिद्धजूम्ह दुःख कष्टजुंपिंगु पीडा स्वेमफुम्ह मनोरथ अमृत बाक्य सिद्धयाना बोफुम्ह

दुःखया खोबिवगु मिखाय् अमृतयारसं हर्षमान जुइगु लखं सिला चकंगु ख्वा जूया च्वंम्ह श्येनजुजुयात मनोरथ कार्यपूर्ण जुइमा धका आशीर्वाद बिया देबराज इन्द्र उगु थासं अन्तरगत जुया स्वर्ग लोके लिहां वना श्येन जुजुयागु परिचय देबलोके च्वंपिं सकलयात न्यंका च्वन ।

अनंलि ज्ञानिगणपिं सिद्धा यक्ष नागराजापिसं थ्वखं न्यना चिमिसं बोइंजाय्का च्वन सुन्दर नस्वागु स्वांनं पूजायाका बिज्याह्म श्येनजुजु स्वर्गतुल्यगु पृथिबीस च्वंपिं जनलोक-पिन्त प्रतिपालयाय् गुलि उत्साहदुह्म थ्व बोधिसत्वयात एवं प्रकारं हानं संसारबासी-पिन्तनं उद्धार जुइगु ज्ञानया संपति लाना शोभाय मान जुल ।

पूर्व जन्मयागु अनेक त्यागी बोधिसत्व जन्म चरित्रया खं संबादयाना न्यंकूबले न्यना च्वंपिं होस जुइका च्वन । भगबान् शाक्यमुनि तथागत जुया बिज्याह्म बुद्ध उगु थासे उपस्थित जुया च्वंपिं भिक्षुगण तथा उपाशिकोपाशिका सकलयागु ख्वा स्वया दानयागु खं (दानपारमिता) बोध जुइक छगु छगु दृष्टान्त कना बिज्याय् धुस्येंलि उह्म श्येनजुजु म्येह्मखु बर्तमान जिखः धका आज्ञादेका बिज्यात । सकल सन्तोष जुया ह्माः बिन्तियाना धंन्य भगबान् बुद्ध – धंन्य श्येनजुजु धया भगबान् बुद्धयात प्रदक्षिणा यायधुंका प्रणामयाना बिदाकया सकलें थःथःगु थासे बासयावन ।

–थुलि श्येनजुजुयागु खं समाप्त जुल–

– थ्वखं कल्पलता द्वितीयोऽध्याये दु –

विश्वन्तरराजकुमारावदान

नमः सर्वबुद्ध बोधिसत्वेभ्यः
सकल बुद्ध बोधिसत्वपिन्त नमस्कार

गुह्यजा ज्ञानदीप जिनः श्री भगबान् बुद्धः शाक्यमुनिः तथागतः सर्वज्ञ अर्हत् शास्ता धर्मराज बिनायक धैंगु नाम बिश्वे प्रख्यात जुया बिज्याह्म थ्वसपोलखः ।

ह्लापा छगु समये श्रावस्ती नगरे जेतबन महाबिहारे बिज्यात । उगु बखतस प्रत्येक बोधिसत्वगणपिं श्राबक भिक्षु संघ मेपिं भिक्षुणी उपाशक उपाशिका देबपुत्र-गण एवं ब्रह्मा बिष्णु महेश्वर इत्यादि चतुर्महाराज अप्सरागण गन्धर्ब बिद्याधर किन्नर महोरग गरूडराजा नागराज उच्चपद दुपिं मनुष्यराज मंत्री धनिपिं सार्थबाह महाजन बुद्धसेबक भक्ति दुपिं सत्वपिं उपस्थित जुया भगबान्यात दर्शन प्रणाम प्रदक्षिणा याना यथाक्रमं छ्चालं सकलें फेतुना भगबान् बुद्धया ख्वाः स्वया बिन्तियाना च्वन ।

गथ्येजा पुह्नी खुन्हु रात्रिस तारागणपिसं चाहुइका पूर्ण चन्द्रमा दथ्वी लाना च्वनीबले आकाश पृथिवी शोभाजुइबलेथ्यें जेतबन बिहारे भगबान् दथ्वी शोभायमानं बिज्याना सकभनं तेज प्रकाशयाना बिज्याह्म मुनीन्द्र शाक्यसिंह शाक्यमुनि तथागतयात उगु थासे आकाश मार्गं देबतापिसं प्यख्येसनं पुष्पबृष्टि यानाहया थ्वसपोल गुरूयात सत्कार रूपं पूजादि यानाहल । अनच्वंपिं सकलें आपालं हर्षमानयाना स्वया च्वन ।

लोके अज्ञानया अन्धकार मदेकेत प्रज्ञाज्ञानया दृष्टि स्वया सकभनं रस्मि ग्वय्का बिज्याह्म सुगत भगबान् गुरूयात सकसिनं प्रशन्न चित्तयाना स्वया च्वंबले अकष्मात् पुष्पबृष्टि जूगुलिं अद्भूत जुइका च्वंगु सीका न्ह्योनेसं च्वंह्म बुद्धशिष्य आयुष्मान्

आनन्द महाभिक्षु दनावनो भगबान् बुद्धयात प्रदक्षिणायाना प्रणामयाय् धुंका जगु ह्लाः थकया गां न्यया जगु पुलि पृथिबीस चुया थथ्ये बिन्तियात ।

भो जगत् शास्ता गुरू ! छलपोलयागु मुख मण्डल दर्शनयाना थन उपस्थितजुया च्वंपि सकलया अत्यन्त चित्त प्रशन्न जुइका उपोषधब्रतया उत्तमगु महिमा पुन दानपार-मिता आदियागु खं ह्लानं न्यनेगु अतिनं उत्सुकयाना च्वन अमृत बृष्टि जुइथ्यें त्याग चित्तयागु ज्ञानामृत आज्ञा जुया बिज्यासा सकलया संतुष्टगु चित्तजुइ थिक जुल आज्ञा जुया बिज्याहुं ।

थुगु प्रकारं बिन्तियास्येंलि भगबान् बुद्धं ध्याना लोकं बिचारयाना (ध्यान दृष्टि) स्वया लुमंके धुस्येंलि आनन्द महाभिक्षुयात तथा म्येपिन्तनं संतुष्टयाय्‌या कारणे आज्ञा देका बिज्यात । हे आनन्द तथा सकल लोकपिं ! एकचित्तयाना न्यं ह्लापानं कने धुंगुजाखः तथापि म्येगुखं ह्लानं बिस्तारं कने । थुगुखंया बिषय गथ्ये धाःसा पृथिबीस जम्बूद्वीप महानगरे बिदर्भ नाम जुया च्वंगु छगु सुन्दर देश दु ।

अनदेशे पराक्रमी महाजन बिद्वांन् ब्राह्मण आदि नरनारीगणपिं आपालं वासयाना च्वन । सदानं सुभिक्ष जुया प्रजागणपिनि दुःखमदु । सा म्ये आदि पशुपंछिपिं यकोदु अन्न द्रब्य फल त्रिशेष तुमा दुरू आपालं दयाच्वन । नय् त्वने पुनेगुलि शंकष्टमजु सकलया आनन्द जुया च्वन ।

उगु बिदर्भ देशे शिविराजा प्रतापि क्षत्रिजाति स्त्री सुरूची महारानी सहित नीति धर्मयाके राज्ययाना प्रजापालन बांलाका सकलयात संतोष जुइका च्वन । धर्मया प्रभावं उगुदेशे उत्पात उपद्रव ल्वापु कलह इत्यादि खुं लुच्चा दरिद्रपिनं मदु । धर्निपिं सत्यधारी मनुत आपालंदु । राजा प्रजा सकलें सत्य धर्मे उद्योगयाना देशे भिनकं सुमंगल जुइका आनन्दं बासयाना च्वन ।

उगु समये सन्तान मदया राजाया छन्हु रात्रिस दुःख चिन्तनायाना न्ह्योमवेकुस्ये ऋसुका तया च्वन । महारानीं बिन्तियात भो स्वामी ! छाय् ऋसुका तया दुःख मन

जुइकागु राजां धै बिज्यात प्रियसत्री ! आतकं जी सन्तान मदुनि कुले पुत्रहीन जुल धासा कुल छित्र जुइ । थ्व राज्य अथवा कुल परया ह्लातो लाइ ज्वीत लिपा सुनां अग्नि संस्कार याइगु थुजागु मतीलुया वगुंलि दुःख मन जुइका च्वसुका तयागुखः ।

महारानीनं अनेक तबहबिया राजायात बोधयात । कन्हे खुन्हुं निस्यें राजा रानी निह्मसिनं कुलशेश्वर (कुलदेबता) भक्तियाना सन्तान दयका बिज्याहुं जिमित भो प्रभू कुलशेश्वर ! धका फोन । छन्हु राजायात कुलशेश्वर देवतां स्वप्ने उपदेश बिल ।

हे शिबिनृप ! सन्तानया निमित्त जित भक्तियानाथ्यें शुक्लपक्षया अष्टमी खुन्हु उपोषध ब्रतया सन्तान अवश्य प्राप्तजुइ छुं धन्दाकाय्म्वाः । थथ्ये स्वप्न जुल ह्लंचाल रानीनाप स्वप्ने धागु खं कना सह्लायात सुथेजुस्येंलि नित्यकर्म सिधेका सद्गुरू बौद्ध बिद्वांन् सता राजां थः स्वप्न बृत्तिया खं कना उपोषध ब्रतयाय्गु बिधान न्यन गुरू मास्व खंकना चित्तबुझेयात ।

अनंलि शास्त्रोक्त बिधि गुरूया आज्ञानुसारं कार्तिकमासं निस्यें शुक्लपक्षया अष्ट-मीपत्ति श्री अमोघपाश करूणामययागु मण्डलदेका स्नान शुचि शील एकचित्त धारण याना प्रथम स्वयंभू त्रिरत्न स्मरण तथा पूजादि धुंका अनंलि अमोघपाश लोकेश्वर करूणामय स्मरण बन्दन पूजन सहित राजारानी नापं च्वना उपोषध ब्रत सन्तानया निमित्त आरम्भयात ।

थुगु ब्रतयाना न्याला पुला वस्येंलि रानीया गर्भबती जुल । दछिदस्येंलि शास्त्रोक्त बिधि मद्य मांसाहार बर्जितयाना उपोषध ब्रत सिधेकल । महारानीया गर्भबती जूगु न्हेला दस्येंलि आषाढ पुह्नी खुन्हु रात्रिस दिब्य सुन्दर (३२) लक्षणं पूर्णह्म पुत्र जन्मजुल ।

राजा मंत्री गुरूपिं खुसि जुया च्वन कुलानुसारं खुन्हुदेका जातकर्म ब्यंकेगुयाना झिन्हु खुन्हु नामकरणया ज्या याना गुरू जोतीषपिंगु बचन कया ब्रतयाना न्याला पुला

वनेवं गर्भवती जुया मासं पूर्ण जुइका दिव्यरूपह्म पुत्र जन्मजुल थ्व बालक दीर्घायुजुया सदानं निरोगी जुइमा धका आशीर्वाद बिया नामकरणयात थ्व पुत्रया नाम बिश्वन्तर राजकुमार जुल धया गुरू पुरोहित भिक्षु साधु याचकपिन्त दानयाना दीपावली सहित उत्सबयात ।

उपोषध व्रतयागु प्रभावं देशे मंगल जुया शिबिराजाया पत्नी सुरूची महारानीया गर्भं दिव्य सुन्दर (३२) लक्षणं संयुक्तह्म पुत्र जन्मजुया तच्वकं हर्षोत्सुक जुइका पुत्रयात बिश्वन्तर राजकुमार नामयाना आपालं उत्सबयाना बिज्यात । थ्व राजकुमारया दीर्घायु निरोगी जुइमा धका आशीर्बाद बिया प्रजापिसंनं ले: ताया मंगल कार्ययात ।

अनंलि राजकुमारयात च्याह्मउपधातृमांपिं तया बिचार याकल निह्म दुरू त्वंकीपिं, निह्म मल मूत्र शुद्ध याइपिं, निह्म शरीरे बांलाका बस्त्रं पुंकीपिं, निह्म मखोय्‌क ह्मितेकेगु बिचारयाइपिं । थुगु प्रकारं राजकुमारयात धातृबर्ग (तुतुमां धापिसं) बांलाक पालन पोषणयाना तल । क्रमशः तधिक जुया वल न्हेदंया उमेर जुयावस्येंलि लिपि शालास तया गुरूयागु ह्ला:ते लह्लाना बिल ।

गुरूपिसं स्यनेकनेमागुतक यथाक्रमं बिद्यास्यना लिपि ब्याकरण काब्यकोश इत्यादि अनेक शास्त्रं पारंगत जुइका यौवना अबस्था जुस्येंलि मुख्यम्ह सुबुद्धि गुरूयात विद्याया अलंकारं पूर्णयाम्ह जुया दोसाल कौशेय वस्त्र (ताम्र तिनिख्वा) द्रब्य शिलपा ल: ह्लाना संतोषयात गुरूनं राजायात राजकुमार ल: ह्लाना बिल । बिद्या परिक्षा याकाबयन पुत्रं थन्‍सेकागु फुक विद्यास्यना ब्यूगु खना खुसिजुया पुत्रयात युबराजपद बिया गुरूपिन्तनं सुवर्ण दक्षिणा कौशेय बस्त्र (तास तिनिखवायालं) दोसालगा बिया सन्तोषयात ।

अनंलि छन्हु विश्वन्तर युवराजकुमार युवावस्थाजुम्येंलि किसि सल गया गुवलें रथे च्वना याक्‍चा देशे भ्रमणयावनेगु स्वभावयात । उगु वखतस दारिद्रपिं याचक (फोनावंपिं) बुढा बुढी रोगी कांपि सुं दानकायइपिं भिक्षु ब्रह्मचारि ब्राह्मण इत्यादिपिं खनेव तच्वकं करूणातया राजगृहे (छें) सता थुमित मेगु त्वनेगु पुनेगु प्रशस्त जुइक

द्रव्यनं बिया सन्तोषयाना छोइगु । थ्व राजपुत्रया थुजागु त्याग चित्त करूणाया स्वभाव खना अबुह्म शिबिराजां थथ्येमती चिन्तनायात ।

ह्मापा पुत्र मदया दुःख आः उपोषध व्रतया पुण्यानुभावं पुत्रदत । थ्व पुत्रया अंग लक्षण बांलागुयात ल्वेक आपालं बिद्या सेकल । नीति धर्म बिचारबान्ह्म खः । ह्मानं दानशील क्षान्ति बीर्य ध्यान प्रज्ञा आदि षट्पारमितानं सहित जुइका च्वन । थुजागु गुण कीर्ति यश इत्यादि पूर्णह्म थ्वपुत्रं लिपा राज्यभोगस इच्छायाइमखुः ।

सकल वुष्ट दुर्जनपिन्त तोता संबृत्तिमार्ग तृष्णाय् लाइगु धका सीका निर्बृत्तिया उत्तम धर्म प्रचारयाना राज्यैश्वर्यनं त्यागयाना बनेवना दुःखमचास्ये कष्टंतपयाना सकलमारपिन्त त्याका पाप (क्लेशं) मथीक निर्मल शरीर जुइका अर्हत् संबोधिज्ञान प्राप्तयाना सुगत जिन धाय्का संपूर्ण बिद्याया अधिपति शास्ता धर्म राज अवश्यनं लिपाजुइ ।

अथ्येया कारणे थ्व जि पुत्रयात राज्य भोग याकेत छु यत्नयाना बोधयाय्गु । यदि याय् मफुतकि थ्व राज्य गथ्ये स्थीर जुइगु । थुलि चिन्तनायाना शिबिराजा राज-सभाय् च्वना मंत्री गुरू पुरोहित गण्यमान्यपि तया खं न्यंकल ।

हे मंत्री तथा गुरूपि ! जिनं छगुखं धाय्त्यना न्यँ । जि पुत्र युबराजकुमार युबन्नाबस्था जुल संपूर्ण गुण ज्ञान शास्त्रं पूर्णजुइ धुंकल थ्व त्यागी दयाधारि थ्वँगु स्वभाव आशय खना जि कौतुक चित्त (आश्चर्य) जुल । अथ्येया निमित्त थ्वैत छँ च्वना राज्य भोग याकेमाल । राज्य भोग मयास्ये तप यावनेत पिहां वनीगु जिनं बिचारयाना ।

यदि पिहां मवनीगु ज्या याकेत रति क्रीडा सुख भोग इच्छायाका पिमछोय्गु यत्न याय्त राज्यस भोगयाका क्वेगु थ्व देशे चक्रबर्ति राजाथ्यें मानेयासा जिगु वंशनं छिन्न जुइमखुः सकसिनं मानेयाइ । छिमिसं थ्व जिगुखं न्यना जिगु क्षत्रि कुले लोह्म थन अथवा म्येगु थासे गन चूलाइ अनवना कन्या लुइका दा याकनं काय्यात बिबाह-याय् माल ।

थुगु प्रकारं शिबिजुजुं धै बिज्यागु खं न्यना मंत्री तथा म्येपिं सकलें खुसिजुया जुजुयात प्रणामयाना बिन्तियात । भो महाराज ! छपिंगु आज्ञा शिरेतया सकभनं बिचार यावने धया मंत्री पुरोहितपिं हर्षचित्तयाना बिदाकया भिंगु बेलाय् राजगृहं पिहांवना गनवंसा थिकजुइ धका सह्लायाना देशे प्यखयेसनं योग्यगु थासे छें वना कंन्या मावन ।

उगु समये दैबयोगं मन्दिनीनाम देशे बिदज्ञ धैम्ह जुजुया सुपुत्री मन्दिनोदेबी कंन्या सुलक्षणी सुन्दरीह्म दु धागु न्यना उह्म जुजुया थासेवना मामागुखं ह्लाना चित्त बुझे जुइका साधु साधु धंन्य महाराजा छपिंत्त: धका आशीर्वाद बिया मंत्री पुरोहितपिं सकलें लिहांवया शिबिराजायात प्रणामयाना बिन्तियात ।

भो महाराज ! थ्रोगु देशंपिने मन्दिनी देशया बिदज्ञ नाम राजाया सुपुत्री सुलक्षणी सुन्दरीह्म मन्दिनोदेबी नाम कंन्या लाभ जुइका मागु बनोबस्त थिक जुइका वय् धुन । अबिलंब मागु ज्वलं थिकयाना बिश्वन्तर युवराजकुमारयात बिबाहयाना बिज्याहुं ।

थुजागु भिंगु खं न्यनां खुसिजुइका बिबाह ज्वलंफुक थिकयाना मंत्री पुरोहित गुरू वन्धुबर्ग इस्टमित्रादि सकलें निमन्त्रणायाना पुत्रयात किसिह्मय् तया थ:नं रथस च्वना बिधिपूर्बक भिंगु लग्नया दिने होमादि सहित यानातगु बिदज्ञ जुजुया थासे थ्यंका बिश्वन्तर राजकुमार युवराजयात मन्दिनोदेबीनं स्वयंबर क्रिया आरंभयात ।

उगु देशया राजारानी (मां अबु) निह्म नापं च्वना पुत्री मन्दिनीदेबीयागु ह्ला: ज्वना बिश्वन्तर युवराजकुमारयात ह्लाते कंन्या दानयात । अनंलि अनया ज्या सिधय्का सकलें लिहां वया थगु राजगृहे च्वना तंत्र क्रिया सहजयान मिजं मिसाया शिर नापं तया वाक्यसहित कलशाभिष्येक (होंक्येगु) बिधि धुंका निह्मसिया छपा भूस तया नेगु सहभोजनया ज्यानं सिधेका बिबाहोत्सव मंगल कार्यनं समाप्त यात ।

अनंलि बिश्वन्तर युवराजकुमार स्त्रीनापं च्वना स्नेह प्रीतिया रमण क्रीडा हर्षोत्पन्न जुइका आनन्दं वासयात । दछिपुला वर्स्येलि मन्दिनीदेबीया शरीरे गर्भ धारण

जुल । न्हेला पुलीथ्ये च्वंवले अति सुन्दरह्म पुत्र जन्मजुल । मनोरम राजलक्षणं पूर्णह्म कुमार खना शिबिराजा रानी सकलें आपालं खुसि जुइका जिगु बंश छिन्नमजुल धका लेःताया च्वन ।

उगु समये प्रजागणपिनं सकलें खुसिजुया राजगृहे वया नानाप्रकारं मंगल बाजा थाना म्येंहाला प्याखंहुला उत्सबयाव्ल । बाज्याह्म शिबिराजा छे जन्मजूगु बिषये तस्सकं लेःताया सकल अथिजनपिन्त सता सन्तोष जुइक दानयात ।

ब्यंके धुंका नामकरणयात जारि कुमार धका नामयाना गुरू पुरोहितपिन्तनं दानयाना मंत्री तथा कर्मचारीपिन्तनं मान बिया सन्तोषयात ।

अनंलि दछिलिपा हानं मन्दिनीदेबीया शरीरे गर्भ धारण जुल गुलामास फुइवं दिब्य सुन्दरीह्म पुत्री जन्म जुल । कुलानुसारं ब्यंकेगु ज्या धुंका नामकरणया ज्यायाना कृष्णाजोनी राजकुमारी धका नामयाना ह्लापाथ्यें अथिजनपिन्त दानयाना उत्सब यात । पुत्र पुत्री दया बिश्वन्तर मन्दिनीदेबी मां अबु तथा आजु शिबिराजा अजिह्म सुरूचीदेबी महारानी सकलें आपालं हर्ष जुइका च्वन ।

अनंलि काय् म्ह्याय्पिं निह्म धातृबर्ग (तुतुमां) पिसं मागुतक बिचारयाना तल क्रमपूर्वकं तधिक जुल । छन्हु बिश्वन्तर राजकुमारया मती थथ्ये चिन्तनायात । संसारया बिषय भोग थ्व राज्ये च्वना सुखैश्वर्य जिनं भोगयाय्बले स्त्रीनाप रतिक्रीडास भुले जुया जन्म बितेजुया वनि । थ्व सुख भोग अनित्यखः क्षणमात्रया थ्व जीवन म्वाय्गु । मचाय्क बुढा जुइतिनि रोगजुया छन्हु मृत्यु अवश्यनं जुइ । सकलया थथ्येजुया वइगुखः सदानं स्थीर जुइगु अवश्यनं मखु: ।

मचाय्क क्लेश (पाप) यानागुलिं महादुःख जुया संपूर्ण धर्मयानागुनं लिपा जुइबले थ्व शरीर कथि तोःधूगुथ्यें छुं बस्तु बाकुदलावंगु समानं क्षणमात्र प्राणबायुनं तोता वनीबले थ्व शरीर छुं ख्यले दैगुमखु: । घाँय् तुल्यजुया ख्यले मदैतिनिगु लया बिन्दु समानगु ताउतिं च्वनीगु मखु: ।

थुलि चिन्तनायाना सीका बिश्वन्तर राजकुमार बोधिसत्वं प्रणिधानयाना थथ्ये ज्ञान लुमंकल । थ्व त्रैलोक (स्वर्ग मर्त्य पाताल) जगत् अनित्यख: क्लेश (पाप) अग्निदाहयानातल मचाथ्क बुढा जुइगु मिसाजूसा बुढी जुया रोगं कैगु जंचातुला धुसि लुइगु छन्हु मृत्युयानाबीगु ।

थुजागु तापं दाहयाना स्वर्गे मर्त्ये पाताले जन्मकाय्का चाहुलेमागु थ्व लोके काम भोगया अनुरागे नवगुबस्तुस भूजि भूले जुइगु समान ख: । गर्भ दु:ख जन्म दु:ख मृत्युदु:ख जरादु:ख ब्याधि दु:ख अनेक भयदु:ख इत्यादिस मचाथ्क मचात ह्यितिगु समानं मनुष्य धाय्का चाहुला लिमलाका छन्हु चाया थल तज्याइथ्यें शरीर व प्राण निकूदला वनीगुख: शरीर तोता प्राण बायु पिहांवनि । ल ग्वारायाा तरंग समान बिजलि चंकेजुइगु थ्यें बने पर्वतं क्वाहांवगु ल:धा तुल्य स्वर्गे मर्त्ये पाताले वना जन्मकाइ देब मनुष्य, दैत्य, पशुपंछि प्रेतनरक थ्व षट्गति चक्रेलाना सदानं भोगयाइ

अबिद्याया बसे सकल च्वना तृष्णाया जाले न्या तक्यनीगुथ्यें ख: । जगते च्वंपि प्राणि कुंभकार (कुम्हा) याचाक हिलीगु समानं बिस्तार भतीचाहे मजूस्ये नदीस लया बेग न्ह्यावनीगु समानं चाहुला च्वन ।

थ: प्रेमपिगु रूप सदानं मिखां खनीमखु: वथ्यें थ: यगु भिगुशब्द खं इत्यादिनं सदानं न्हेपनं न्यनेदैमखु: । भिगु नस्वागु बस्तुनं न्हासं नत्वनेगु दैमखु: सागुरस बस्तुनं नेदइमखु: शरीर थियेदेगुमखु: । थ्व सुख भोग इत्यादिफुकं पलखमात्रख: कलिपाश दु:ख याइगु खिपतं चिनातगु समान जुइ ।

गथ्येजा व्याधाया पाशेलापि, पशुपंछि माछियाजाले लापि न्या समान ख: । माकया ह्लाते लागु वस्तु समानगु भयंब्याप्तमानगु कामभारयागुण कामरागंयाना लिपा शत्रूसमान जुइपि परिबार आपादेका इत: मत: कना गनवने गन च्वने छुयाय् गुगुयाय् जुइका दु:ख भोग थमंहे याय्मालीगुख: ।

पापिपि असिपत्र बने लाना चुपिकोगु समानं घा: जुइगु, तृष्णाया आशीबिष समानगु चुपि थ्यंजागु निख्येसनं धारदुगु जोगु ताहाकगु शस्त्रतुल्यगु सिमायाह: फसं कया हायावइगुलि शरीरे लाना दु:ख पीडा जुइगु ख: धका आर्य्य बुद्ध बोधिसत्व

पिसं सीक तापाकातगु कामरागयागुण गथ्येजा बिषदुगु घट समानखः । लुमंस्ये वेंगुलि गंसीजुइगु ज्ञानबुद्धिफुकं होः गंगु थले लःजोया वनीथ्यें अनेक भयतापं ज्वया वनीगु दुःखया मूल कारणखः ।

लोभतृष्णाया लहरावनीगु सिमासमान, छोयाच्वंगु मिसमान आकारगु नवगु फोहरगु भुतुना समानगु दुष्टबुद्धि पापिपिं च्वंनीगु बिष इलातगु चुपियाधारे कस्ति इला म्येंफेकेबले घाः जुइथ्येंजागु । गथ्येजा सर्पयाछ्यने रत्नक्यना बिषदुह्म सर्पं न्याइथ्यें बिषया आशय (ख्यान) तुल्यगुखः धकासीका कामरागया बसेमच्वना भींजुइ धका बिद्वांन् ज्ञानिगुणिक जनपिसं काम रागयागुणयात तोता च्वन ।

कल्याणया सत्कीर्तिगुण भिंगुज्या सद्धर्म यथार्थज्ञान थ्वीका च्वनेमागुयात घाटक याना बोंपिंवल धासा उगु समयेइमित अप्रिययाना थुजापिं दुष्ट बुद्धिपिन्त बिषधारी कालसर्प समान बिष मृत्युत्यागयाय्थ्यें त्यागयाय् फंकेमा । ल्याय्ह्मया अवस्थांनिस्यें धर्म ह्मसीका गुण साधनयाय् गुलि उत्साहयानावं गुबलेतक म्वाना च्वनि अनतक सकलयात दयातया इष्ट मित्र बन्धु बर्गादि त्वाय्पासानं याय्गु योग्यजु ।

गुगुं बखते बुढा बुढी जुया शरीरजीर्ण जुइका ह्मानं अनेकरोगं पीडा जुइकानं च्वनेमालि । उगु बखते गथ्येजा हःमदुगु सिमास पंछिपिं बासयाइगु तोतीथ्यें तोत्ये फंकेमा तोत्येगु समर्थ मदेफुः । बुढा बुढी मजुवंहे शरीर बलानिबलेनिस्यें म्वाना च्वतले सकल अधर्मि अहंकारि अभिमानि तेगु संगत जगतस तोत्येगुहे थःत कल्याण जुइ । गथ्येजा पंछिगणपिसं आपालं हःदुगु सिमास बासयाइथ्यें धर्म दुपिंगु थासे बासयाना बुढा बुढी मजुवं धनजकमखुः धर्मनं कमाय्याय्गु समर्थ देकेमा । छागु बलागु तमागु सिमाया बलदुगुलि बर्षाऋतु शरद ऋतु (अषाढ श्रावण) भाद्रव आश्विन मासया लहरां सिमाघेःपुइथ्यें ल्याय्ह्म ल्यासीयागु अबस्थांनिस्यें धर्मनं घेःपुना तय्गु अंत्ये थःत कल्याणजुइ ।

थुजागु ज्ञानयात घाटकयाना मजूस्ये शरीर बलाबले बोर्योत्साह जुया धर्मस पछाछिना जुइफत धासा लिपा थ्यंक थःथःपिन्त अत्यन्त महाकल्याणजुइ अवश्य ।

धर्मतोता धनेजक लोभतया सुख भोगयाय्गुलिजक भुलेजुया जुलधासा छन्हु मचाय्क बुढाबुढी जुइबले अनेक रोगदुःखं पीडा जुया मृत्युयागु अबस्थास रक्षायाइह्म पुण्यपासा मदया दुःखजुइ रक्षायाइह्म पुण्यपाशा दतधासा सुखनानं ग्याय्म्वाः । सीके योग्यजु पुण्यपासा ल्युल्यु किचसमानं वया अनेक रोग पुत्रः बुढा बुढीया दुःख मृत्यु जुइगु समयेनं कल्याणहे जुइ ।

रोग बिबिध प्रकारया सकल प्राणिपिन्त मृत्यु दूत धैह्म कालंज्वना मागु थासे यंकि । रोगंपीडा मजूपि सुंदैमखु गथ्येजा सिमा स्वां घाँय्यात समेतं रोग जुइगुदु । पौष माघं चिकु रोगंसिनावनि बर्षाकाले च्वापुयात रोगजुया नाया वनि ।

रोगो हि वलवान् बैराः सर्वेन्द्रिय बिघातकाः ।
कुलधर्म समाचारनियमं ब्रतनाशकाः ।

एतद् दुःखं जगत्सर्वं संक्लेशै रपि तापितं ।
दृष्ट्वा यथा प्रतिज्ञातं तथाहं पूरयाम्यहम् ।

रोगख अवश्यमेव बलावानह्म शत्रुः संपूर्ण शरीरया इन्द्रिययात सनेमफेक नाशयाना बोह्म । कुलधर्म आचार नियम ब्रतइत्यादिनं याय्मफेका बोह्म थुजागु दुःखं जगत बासी सकल प्राणिपिन्त पाप (क्लेश) या खिपतं सनेमफेक चिना ताप-वाह् याकातल । जिनं थुजागु बिपरीत खंका गथ्येजा प्रतिज्ञायाना थुजोगु अरिष्टरोग रूपि दुःख मजुइगु दानपारमिता मुख्यगु धर्म जिनं पूर्णयाना तोत्ये धका बिश्वन्तर राजकुमारं थथ्ये चिन्तनायाना पूर्वजन्मया खं लुमंका एकाग्र चित्त हर्षगु मनयाना च्वन ।

अनंलि छन्हु गुह्मजा थः पिता शिविराजाया न्ह्योनेवना पालि भोःपुया ख्वाः चःकंका बिन्तियात । भो पुरुषाधिराज पिता! छपिंगु पुण्यानुभावं छपिनिपुत्र जि जन्म जुल थौं कर्मदेवं जित थन छोयाहल । अथ्येयानिम्ति छपिंगु न्ह्योने छुं छगु खं बिन्तियाय् त्यना ।

भो महाराज पिताजु ! म्येगुछुं अयोग्यगुखंमखु: गथ्येजा थ्व संसारे चाहुला चर्वांपि सकललोकपिंगु हितार्थखः जिनं धाय् त्यनागु मती विषादयाना बिज्याय्मते जित कृपाया दृष्टि स्वया जिगु बिन्तिपूर्णयाना विज्याहुं ।

थथ्ये पुत्रं बिन्तियागु खं न्यना अबुह्म शिबिराजां पुत्रयागु ख्वास्वया मिखास खोविवय्का खाखातूगु स्वरं थुगु प्रकारं धै बिज्यात ।

हे पुत्र ! जि प्राणया इश्वरहे छखःछुधाय्त्यना धा– संपूर्ण राज्य प्रजाया बिभूति धनद्रब्यादि तिसाफुकं छंगु अधिकार खः । आः जि छुयाय् माल । थथे अबुं धागु वचन न्यना हानं पुत्र राजकुमार विश्वन्तरं सत्यताया बाक्य प्रयोगयाना बिन्तियात ।

भो जनक पिताजु ! हानं छपिंके बिन्तियाय्त्यना म्येगुमखु छु धासा न्यना बिज्याहुं । थ्व संसारे सारगु बस्तुछुंमदु फुक अनित्यखः फुक ऐश्वर्य सुख भोग राज्य इत्यादिनं अनित्यहे जुइ नित्यमखु: । काय् म्ह्याय् कला छेंनं अनित्यहेखैः थुजागु फुकंहे अनित्य अबश्यनंख धास्येंलि जिनं थथ्ये चिन्तनायाना भो पिताजु ! जित गथ्येजा ह्लापायागु पुण्यानुभावं थों राजबंशया कुले जन्मजुल छपिसं व्रिश्वन्तर राजकुमार धका नामयात काय्यात । नामयात त्वेक थुगु अवस्थाय् सोकेगु थ्वखः दानबिना सारगु धर्म हानं म्येगु सुखजुइगु गनदु अथ्येया निम्ति दानयाय्गु हे उच्चगु कर्तब्यखः दानयार्कें हे थुजागु सदानं शुभ फललाभ जुल ।

दीपंकर तथागत बचनखः ।

दानं बिभूषणं लोके दानं दुर्गति निबारणं ।
दानं स्वर्गस्य सोपानं दानशान्तिकरं शुभम् । इत्यादि ।

दानयागु पुण्यानुभावं लोके शोभायमान कल्याण जुइगु तिसाखः । दानयावयें मभिगुगतिस लाना दुःखभोगयाय्मागु फुकं निबारणजुइ । दानयागु प्रभावं स्वर्गलोके थाहांवनेगु स्वाहाने जुइ । दानयानागु पुण्यया प्रभावं खः शान्ति जुया लोके भिंगुमात्र जुइ मभिंगु गुबलें जुइमखु: ।

भो महाराज अबुजु ! थुजागु सीका थ्वजीव पलख जक म्वायगु थ्वलोकख: थ्व संसारे च्वनेगु तोता जि वनेत्यना मांगो अबुगो कला बन्धुबर्ग धापिनंगो प्रियपाशा त्वाय् इष्टमित्रपिनंगो गनदु गनच्वनाच्वन गनमावनेगु । थन आः व थ्व इत्यादि खनेदया च्वंगु फुकं नामसंज्ञा संसारे भुले जुइगु संवृत्ति ज्ञानमात्रख: निवृ त्ति परमार्थ ज्ञानमखु:

इह शय्यागतेनापि बन्धुमध्येऽपि तिष्ठता ।
मयैवैकेन सोढव्या मर्मद्दे देब वेदना ।

थुगु थासे रोगजुया लासास च्वना च्वनेबले केबल बन्धुबर्गपिगु दथ्वी च्वनेगु अवस्थाय् (दाजु किजा इष्ट मित्रादि पासा त्वाय् फुकीत कला काय् म्ह्याय् छे धापि परिबार) थुपि सकसिनं चाहुला च्वंसानं जित प्राणान्त जुइक अर्थात् कथुगना ह्यलेमफया सहयाय्मफेक शरीरे अनेक पीडा जुया शंकष्ट जुइगुइले चाहुलाच्वंपि सकसिनं स्वया जक च्वनि थुमिसं जिगु बेदना किंचित्मात्र (छुं भतीचामात्रनं) छंगु बेदना जिमिसनं इनाकाय् धाइमखु ब्यूसा काइनंमखु: । जि याकचांहे उगुरोग पीडाया बेदना सहयाना-च्वनेमालीगुख: । सोयाच्वंपि सकसिनं मिखास खोबिवेय्का पुलु पुलुं स्वया नुगर्माछिका फसुका जक तया च्वनि । थुगु जन्मस थथ्ये धास्येंलि दानपुण्य हीनगु पापया फलं लिपा नरके च्वना पीडा जुइबले जिमिसनं छंगु दुःख पीडा इनाकाय् धका कदापि धाइमखु: ।

यमदूतै गृहीतस्य कुतोबन्धुः कुतः सुहृत् ।
पुण्यमेकं तदात्राण मयानच्च नसेवितम् ।

यमलोकया राजा यमराजया यमदूतधापिसं ज्वना गपते जंय् खिपतं चिना मुगलं बराबर दाया दूरगुबनेयंका कंदुगु लोहंचा बाकुचा फिगचा दुगु थासे क्वागु फिदुगु थासे (भूमीस) न्यासिवनेत थाकुगु लें पलाछिका तुति पालिस पोडाजुइका च्वंह्म (कर्म भोग वनेमागु कर्म भूमीया लें वंह्मसिया) बन्धुवर्गादि दाजु किजाधापि इष्ट-मित्रादि गनदंगु । उगु थासे यःत रक्षायाइह्म पासाधर्मख: (पुण्य) छह्म जकदयाच्वनि । म्येपि पासासुंहे दंमखु: । थ्व रक्षायाइह्म धर्मपासायात जिनं सेवायाना तयागु मदुः धका उगुवखते हाहाकारं खोय्मालि । । तस्मात् दानं महत्तर मिति ।

अथ्येया कारणे दानयाय्गुखः आपालं पुण्य प्राप्तजुइगु खः। उजाह्म धर्मपासा धका सीकेगु क्रीसंयोग्यजुः।

अथ्येया कारणे भो पिता ! छपिसं थन राजमण्डिरे ⁝⁝⁝ धन द्रव्य रत्न बिविध प्रकारया बस्तु सोथनातगु दु। दानशाला दय्का छपिं जिनं च्वना सुं अर्थिजनपिसं नेगु त्वनेगु पुनेगु तीगु बस्त्र लाशा लुं वह मोति रत्नादि पुनः किसि सल रथ छुछुखः दानकावइपिन्त दानयाय। म्येगु ज्या याय्गु जिनं मतीमदु जिगुइच्छा थ्वहेखः दानयाय्गु सामाग्री थिकयाना जित बिया बिज्याहुं।

थुगु प्रकारं सारगुखं पुत्रं बिन्तियागु न्यना अबुह्म राजा आश्चर्यजुल। काय्यागु खवाः स्वया अबुह्मसिनं थथ्ये बिचारयात। थ्व काय्नं छुयाय्त्यन आः जिनंमस्यु थथ्ये चिन्तनायाना ह्रानं धै बिज्यात। हेपुत्र ! छं धागुखंया ज्यायाय्गु अर्थ बांलाक जिनं सीकेमफुत। हे सुपुत्र ! छं मनोरथ कार्य्य छुछु याय्गु इच्छादु उगु कार्य्य फुकंया।

थथ्ये अबुं धास्येंलि खुसिजुया अबुयागु पालिभोःपुया ह्रानं बिन्तियात। भो नृप ! तथाऽस्तु छपिंगु बचन जिनं शिरे तया बांलाक ज्यायाय् छुंमती बिषादयाना बिज्याय्मते धया थःगु कोथास वन। अनंलि छुं दिन लिपा मंत्री तथा म्येपिंसता बिश्वन्तरं खं न्यंकल। हे अमात्य कर्मचारिपिं ! जिगु खं न्यना ज्या याय्गु स्व। छु धासा दान पुण्यया उत्सबयाय्गु जि इच्छाजुल उगु ज्याय् पूर्ण्याय्त सकसिनं हर्षचित्त-याना दानयाय्गु ज्वलं थिकयाना दानयाय्गु थाय् (दानशाला) थिकया।

राजकुमारं थथ्ये धागु बचनानुसारं मंत्री तथा कर्मचारीपिं सकलें मिलेजुया बिदर्भ नगरया राजगृहस दानशाला दय्का थिकयात। आपालं शोभाजुइक ध्वजा पताक किंकिनीजाल चंपकस्वांमाला नानाप्रकारया छत्र अष्टमंगल चिह्नबोय्का चतुर्म हाराजपिंगु चिन्ह सहित प्यकुने स्वाना सुगन्धपुष्प धूप एवं दीपभाण्ड तथा बुद्ध धर्म संघ तारा बसुन्धरा बोधिसत्वपिंगु प्रतिमा पुनः सिंहमूर्ति केरामा जवेखवे तया द्वाहां वनेगु पिहां वनेगु लुखानं तया दीपंकर तथागत बुद्ध मूर्तिनं युक्तयाना दानशाला तयारयाना वयन। उगु थासे दानकावइपिन्त फुकं थिकयाना बिल।

⁝⁝⁝ उक्त प्रमाण बोधिचर्याबतार पाप देशना ४१/४२ अंकस उल्लेख जुया च्वोगुनं दु।

उगु समये खुसि जुइका बिश्वन्तर उगु दानशालास च्वना भिगु दिन बेलानिस्यें आर्य्य तथा भिक्षुगण एवं अथिजनपिन्त क्रमानुसारं दानबिया सन्तोषयाना च्वन ।

थुगु भिगु कीर्तिया जयशब्द न्यना प्रत्येकबुद्ध महायान भिक्षु श्रावक भिक्षु उपाशक संघगनपिं साधु योगी ब्राह्मण इत्यादिपिनं गुलि तापाक निस्येंनं वया दानकाव-पिन्त श्रद्धातया दान बिया सन्तोषयात ।

गुलिदान कावपिं गुलि दान कया लिहांवपिं गुलि बांलाक आशीर्बाद बिया च्वंपिं थुगु प्रकारं बिदर्भ देशे महामंगलोत्सब जुइका शोभायाना मंगल जुइगु दान बाक्यया आशीर्बाद जयशब्द न्यना आपालं लेःताया शुद्धचित्त दान बियावं च्वन । अनंलि छन्हुयादिने मारदेबताया सहयाय् मफया अनथासे दान बिघ्नयाय्गु निमित्त दान कावइपिं छह्महे मवेक शून्ययाना बिशोभा जुइका बिल ।

दानशालास नित्यदान बिया उत्सबयानाच्वंगु छिन्नयाना बिल । उगु बखतेदान बोगु ज्या मजुल दान कावइपिनि अन देशे च्वंपिं सकलया थःथःगु छें अन्न धन द्रब्य बस्तु पूर्ण जुगुलि सुनानं दानकामबल अथ्येया कारणे सकलें सन्तुष्टजुया च्वंगुलि हानं हानं छाय् दान कावनेगु लोभि धाइ धका लाजं छह्महे अथिजनपिं मवया दानशालास बांमलाच्वन । अथ्ये जूगुखना थ्व बिश्वन्तर राजकुमारया मतो खेद जुया चिन्तनायाना लिपा थथ्येखं न्यंकल ।

अहो थ्व छगु हेतुखः छह्मजकनं दानकामवगु कारण जिनं बिचारयाना । थ्गुदेशे भिक्षु श्रवण ब्राह्मण एवं दारिद्र इत्यादिपिं सकलयाछें कोथाय् धुकुति ह्नापा स्वयानं आपालं धन द्रब्य अन्नइत्यादि दया वगुलि दान कामबलखैः । आ थ्व त्याग चित्तयानादान बीत संकल्प यानातयागु वस्तु इत्यादिफुकं स्वैतदान बिया सिधेकेगु । नित्य दानमयास्ये मनयाह्म जिनं आः दान मब्यूस्ये गथ्येनेगु जिनं नित्यकर्मछाय् बिघ्नयाय्गु थौं भोजनयाय्त छु यायगु आः थनजकदान बियानं ज्या सफलजुइमखुत थुलि चिन्तना-याना हानं बिचारयात देशान्तर ग्रामेवना जिनं दानयाबने । उगु बखते अनग्रामे च्वंपिं अथिगणपिन्तनं संतुष्टजुइक दानबिया जिनं दानयीगु कल्पना पूर्णयाय् । थन थुगु समये

भिक्षु श्रावक संघ एवं गृहस्थि ब्राह्मणादि अर्थिजन याचकपिं सुहेमवल थ्व संकल्प याना बाकि दुगु बस्तु थथ्ये बिशोभा जुइक तयातेगुनं योग्यमजुल । अथ्येया निम्ति ग्राम ग्रामान्तरे थाय् थासे वनेगुहे थिक जुइ ।

थथ्ये मतोतया किसिदुथाय् हस्तिशालास वनास्वत जि अबुया गइम्हहस्तिरत्नखः (गजरत्न) धका नांछुनातह्म महाबेगी आपालं बलदुह्म किसि छह्म पितहया थ्वहे किसियंकेगु धका वयागुह्मय् धनद्रव्य बस्तु अनेक तया थनंवहे किसि गयावना देशं पिने ग्रामान्तरे (ग्रामग्रामस) चाहुला अर्थिजन दानकावइपिन्तसता दानबीगु कार्य आरंभयाना लिपा थमं भोजनयात । अनंलि प्रशन्न मनजुइका ह्लिंह्लि थुगुप्रकारं दानयाना पुण्यया प्रभाव क्यना जुल ।

अनंलि छन्हु थथ्येदानयाना जूगु शब्द न्यना सहयाय्मफया म्येगुहे देशया राजा दुर्मतिह्म द्रुपस नाम जुजुं थ्व बिश्वन्तरया दानयाना जूगु छ्यासा बिघ्नजुइ । थथ्ये कुचिन्तनायाना ख्वाः चकंका ह्लिला थः मंत्री प्रजापिं न्याह्म ब्राह्मणपिंनं सता थथ्ये गोप्यगुखं न्यंकल । हेमंत्री प्रजा ब्राह्मणपिं ! जिनं छगुखं धाय् छिमिसं न्यना थुगु ज्या सिद्धयाय्गुस्व । छुधासा गुह्मजा शिबिराजाया देशे क्षीपिवना संग्रामयाना त्याका अनच्वंगु धन द्रव्यफुक देश ग्राम ग्राम प्रजापिनं क्षीगुहे जुइ ।

थ्वज्यायाय्त ह्लापालाक अनच्वह्म राजाया गइह्म रत्नगज (गजरत्न) किसि आपालं बलबीर्य पराक्रम लक्षणदुह्म छम्हदु । वकिसिया प्रभावंयाना उगु देशे सदानं भिनाच्वन सुनानं वजुजुयात त्याकेमफुः । वहे किसिगया वया काय् त्यागोम्ह बिश्वन्तर राजकुमारं ग्रामे उथ्ये थुथ्ये चाहुला अर्थिजन दानकावइपिसं धागु दानयाना जुल । वइगु न्ह्योनेवना हेब्राम्हण ! छिमिसं वया गयावम्ह गजरत्न किसि छम्हदान ब्यूसा काय्गु म्येगुदान मकाय्गु । वत्यागो खः अनेक तालं आशीर्बाद बिया खंह्लाः खुसिजुया दानबी वकिसिगयावा । क्षीगु देशे पबित्रजुया बांलाइ । अनंलि लिपा वशिबिराजानाप युद्ध याय्बले क्षीपिं जित् जुया मनोरथ कार्य सफल जुइ । हेपंच ब्राम्हणपिं ! थुलि जिगुखं स्वीकारयाना किसि छम्ह दान कयावा ।

थथ्ये धागु राजाया आज्ञान्यना न्याह्मब्राह्मणपिं हर्षमान जुइका तथाऽस्तुयाना छपिंगु बचन एवं कार्य्य जिमिसं सफलयाना ज्या सिद्धयाय्गु आवश्यजुल छुं धन्दा कया बिज्याम्वाः । थथ्ये धया न्याह्म ब्राह्मणपिसं जुजुयात प्रणामयाना उगु देशं भ्रमणयाना ववं थाय् थासे दिपुयाना बिश्वन्तर राजकुमार गनदु धका न्यना जुल गुलि धर्मालु पिन्सं वयनाह्ल ।

अनंलि न्याह्म ब्राह्मणपिवगु उगु समये गुह्मजा महाज्ञानि कृपावन्त कारूणीक बिश्वन्तर राजकुमारं तापाकं निस्यंखन । खनेवं थ्वमहाज्ञानिह्म सत्वख मैत्री करूणां संयुक्तह्मसिनं तार्उतिं स्वया हर्षचित्त ख्वाःचःकंका ह्निलामनं चिन्तनायात ।

थौं जिगु मनया संकल्प सिद्धजुइगु निश्चयजुल तापाकं निस्यंवपिं थुपिं न्याह्मब्राम्हणपिं जिथाय् वया दानकावपिं अवश्यनंखः धका बिचारयाना बिश्वन्तर अतिलेः ताया च्वन ।

उगुइले थुपिं न्याह्म ब्राह्मण थ्व महाज्ञानि बोधिज्ञान दुम्ह बोधिसत्व महासत्वया न्ह्योने थ्यंकवल । गथ्येजा जुजुं धयाह्गुखं लुमंका थपिनिमनया कल्पनाथ्यें बांलाक आशीर्बाद बिल । थथ्ये शुभाशीर्बाद व्यूगुन्यना थ्व महासत्व बोधिसत्व बिश्वन्तर राजकुमार हर्षया स्वांहोगु चित्त आदरतया थथ्ये धं बिज्यात ।

साधु साधु ब्राह्मणपिं जिगु भाग्यंप्राप्तजुल जिनं दानकावइपिं अथिजन याचकपिं गनगन दु धंगु निमित्त थाय् थासे चाहुला माला जुया थौं जिनं छलपोलपिं मित्र समानं थन जिगु न्ह्योने थ्यंक बिज्यात । छलपोलपिं दान काय्गु निमित्त बिज्यानागु खसा धं बिज्याहुं जिनं दानयाय्त्यना छुमाल जिके दुगु बो ।

थुगु प्रकारं राजकुमारं धागु खं न्यना ब्राह्मणपिसं बिन्तियात । भो महात्यागी नृपात्मज बिश्वन्तर राजकुमार! छपिंहे दर्शनयाय्गु कारणे देशान्तर ग्राम चाहुला दुःखसिया वया छपिं गनदु धका याय् थासे न्यना न्यना वया भाग्यं थन छपिं दर्शनदत । आ जिमिगु आशापूर्ण जुइगु अवश्यखना । भो महामते ! दरिद्र रोगी दुःखी याचकपिंगु उपरे करूणा तया चाचाहुला धाधागु दानयाना च्वंह्म छपिंखः । जिपिनं दानकाय्गु इच्छायान वयापिंखः गथ्येजा जिमिगु मनया इच्छाख पूर्ण जुइगु थौं सीके धुन । वथ्यें छपिनिनं मनोरथ कार्य सिद्धजुइगु थौं जुइमा ।

म्येगु दानया निमित्त जिपिं थन वयागुमखु: धन द्रव्य अन्न बस्त्र इत्यादि जिमिगु छें पूर्णहे जुया च्वंगुदु । भो नृपात्मज विश्वन्तर राजकुमार ! न्यना बिज्याहुं छपिनि गयावयाह्म हस्तिरत्न ख (गजरत्न) धाह्म किसि छह्म जिपिंनं गनंवनेत च्वनेयानिम्ति दान बिया बिज्याहुं जिमित म्येगु बस्तु छुंहेम्वा: बीमखुसा जिपिं निराशा जुया लिहांवने ।

थनंलि थुपिं न्याह्म ब्राह्मणपिसं थथ्ये धागु खं न्यना ले:ताया किसिम्हं क्वाहांवया भूमीस च्वना थ्व बिश्वन्तर राजकुमारं ब्राह्मणपिगु उपरे करूणा चित्त उत्पत्तियाना ह्निला थथ्ये धै बिज्यात । जिगु उपरे दया कृपातया जित तस्सकं पुण्य प्राप्तजुइगु हस्तिरत्नख (गजरत्न) किसिछह्म दान काबिज्यात थ्व जिगु भाग्यया प्रभावख: ।

हे महामित्र ब्राह्मणपिं ! कुबोकाहयागु धनद्रब्य बस्तुनं सहितयाना व किसि जिनं थौं थन च्वना छपिं न्याम्हसितं दान बीगु अवश्यनं इच्छादु । थथ्ये आज्ञा जूगु न्यना ब्राम्हणपिनि मन हर्षयात ।

पुरो स्थित्वा अतेन्द्रित्वा दान बाक्यं च प्राबदत् ।
तदा बिश्वन्तरो धीमान् संकल्प प्रददौ मुदा ।

अनंलि दानयाय्त एकाग्र चित्तयाना च्वंम्हसिगु न्ह्योनेच्वना मुख्यम्ह ब्राम्हणजुं दान बाक्यबोन । उगु बेलास धीरवन्तम्ह बुद्धिमान् विश्वन्तर राजकुमारं हर्षपूर्वक संकल्पयाना न्याम्ह ब्राम्हणपिन्त हस्तिरत्न (गजरत्न) नाम किसि छम्ह दानयात ।

अनंलि थुपिं न्याह्मब्राम्हणपिसं किसिकया भिनकं आशीर्बाद बिया अनेकतालं हर्षभावयाना किसिम्हय् च्वना न्याम्ह ब्राम्हणपिं लिहांवन । अनंलि राजकुमार बिश्वन्तर राजगृहे लिहांवन किसि गया पिहांवंम्ह किसि समेतं दानयाना छें लिहांवल धका उगु बखते प्रजागणपिं सकसिनं शुकियागु कारण थथ्ये सोकल परयात जयजुइगु बिषये राजकुमारं ब्राम्हणपिन्त किसि दानबियाछोत । थुलि सोका सकल प्रजालोक पिनि मनस तँचाया परस्पर सह्लायाना जुजुयाथाय् वना बिन्तियावने धया मंत्रीप्रभोतिं प्रजासकलया नायोत मुना कोलाह शब्दं हाला राजकुलसवन । राजायात प्रणामयाना थथ्ये बिन्तियात ।

भो महाराज ! राजाजुयानं छलपोलं छुंबिचारमयास्येसुंक च्वनाबिज्याात छपिनि-जकमखु क्षोगु देशेनं लक्षणसंयुक्तम्ह हस्तिरत्न किसिमन्त । छपिनिकाय् राजकुमारं परयात किसिदान बियाछोय् धुंकल । थुकीयागु कारण जिमिसं सोकेधुन । छम्ह दुर्मतिम्ह द्रुपस राजायागु छलं दूतपिं न्याम्हब्राम्हण छोयाहया किसिदान काय्केहल । थुमिसं अनेक तालं खंह्लाना छलकपतं किसिदानकया क्षोगुदेशं पुला लिहांवने धुंकल किसि दानबियाछोम्ह राजकुमार खः ।

आ अवश्यनं छपिंगु थ्वराज्यया ऐश्वर्य्य फुकं बिनाशजुइ । आः किसि छम्हजक परयात बिल जिमि नुगर्सछि लिपा छपिंमदैबले थ्व देश राज्यनं छपिनिपुत्रं दानमबीस्यें च्वनीमखुः । अथ्येग्रा कारणे जिपिंफुकं म्येगु देशया राजायागु ह्लाते लाना परया दासदासी जुया च्वनेमालि । जिपिं प्रजापिंन परराजायात अथवा ब्राम्हणपिन्त दानबिया छोइबले जिपिंफुकं गनवनेगु परयावसेलाइ । प्रजापिं मदेका देशेराज्य ऐश्वर्य्य फुकं राजाया गथ्ये जुइगु । अथ्येया निमित्ते छपिनि पुत्रयात थनदेशे तय् मजिल धैंगु बिचारयाना राजगृहे तेगु इच्छायाना बिज्याय्मते । जिमिगुखं न्यना छुउपाययाय्-मागुख उपाययाना क्षोगुदेशं पिने तपोवन छोया बिज्याहुं । यदि थनहे राज्येसं तयातल धासा अवश्यमेव बिध्नजुइ अथ्येया निमित्त भो प्रभू महाराज ! कुमारयात खं न्यंका याकचा छोय्गु अन्याय जूसा पाशातया जूसानं तपोवन छोया आनन्दं छपिं च्वना बिज्यासाजक जिमिनं छपिनिनं सुखजुइ मखुसा राज्यनाश जुया दुःख जुइगु संभबदु । थ्वखं छपिं प्रतीत मजूसा जिमित बिदा बिया बिज्याहुं जिपिंसकलें म्येगुहे देशेवने छाय् धासा थनच्वंसानं जिपिं लिपा म्येम्हराजाया दास जुइमालिगु अवश्य खना ।

थुजागु तालं प्रजागणपिंसं बिन्तियाना खंह्लागु न्यना शिबिराजा मनस अत्यन्त तापजुया लिस मब्यूस्ये सुंकच्वन । न्हकुतिया कपाले छचने ह्लाःतया दैब नामकया शोकयात । हाहा गुजोगुखं न्यनेमाल धका क्रसुक्रा तया दुःख चिन्तनायात ।

ह्लापा सन्तान मदया दुःख आः काय् छेंपिं सन्तान दया दुःख जुल धका बिषाद-याना खोबिवेका उगु बेलास अथ्ये प्रार्थनायात छथ्ये अलग च्वना । त्रिरत्ननाम स्मरण यानादैब योग ब्रतपुण्यानुभावं पुत्रजन्मजुल धका हर्षयाना आनन्दं च्वना । आः थन थुजागु

अवस्था जित जुल छुयाय्गु गनवनेगु गनच्वनेगु थःछेंच्वना थः काय्यातबने तपयाहुं धकागथ्ये पिछोय्गु । जिनोति धर्मस बिपरीतगु खंल्लाय्गुनं योग्यमजु – अहो जि छुयाय्गु आः सकल प्रजापिन्तनं गुगुरीतं छिपिंहे प्यहांहुं धाय्गु । प्रजापिं मदेका छुयाना राज्ययाय्गु । जिप्राणया इश्वर राजकुमार काय्यात गुगुप्रकारं त्यागयाना प्यहांहुं धाय्गु । काय्मदेका देशे अथवा छेंयाकुले छु शोभादंगु । देशबासी लोकपिसं म्वामदुगु धिकारया खंल्लात थथ्ये मती अनेक चिन्तनायाना राजाया मिखास खोबि पूर्णयाना गपः तपु जुइका कथुस इइ पंका तार्उति आकाशे थसोया प्रार्थनायाम्ह लिपा भोः सुला खोल ।

अनंलि छु लिपा धीरयाना दनावना शिबिराजां धै बिज्यात । हेमंत्री तथा प्रजापिं ! छिमिसं धागुखंया लिस थीनंप्यन्हु बिचारयाना धाय् आः यात थःथःगु छेंहुं धया बिदा बिया छोत । । थनंलि मंत्री प्रजानार्यापि सकलें राजाया आज्ञाशिरे तया तथाऽस्तु धया राजायात प्रणामयाना थःथःगुछें लिहांवन ।

अनंलि राजा व रानी निम्हसिया मिखास खोबिवेका बिलापयाना कोथास राजा रानी निम्हसिया खंल्लाना दिनरात्रि धैर्यरूपं भोगयात निन्हुदस्येंलि राजां भौमचा मन्दिनी (मन्द्री) यात सःता थथ्ये खंल्लात ।

हे भौमचा ! छं भातयात बांलाक खंल्लाना यत्नरूपं चित्तबुझे जुइकाच्वं । जियाय् मवगु छाय्जुइ आः थथ्यें जिगु न्ह्योने वा धयाहल धका छं नापं बोनाहति ।

राजा ससः अबुजुं थुगु प्रकारं धागु खंन्यना तुति भोःपुया तथाऽस्तुयाना कोथासवना स्वामीयात ससः अबुजुं धैहगु खंरूना बिन्तियात ।

भो स्वामीजु ! छपिं महादाताख अबुयाके मन्यंस्ये देशे भ्रमण जुया छुछु ज्यायाना बिज्याना अबुया ख्वाः चःमकं छपिन्तनापं बोनावा धयाहल छाय्जुइ जिनंमस्युः । स्त्रीनं थथ्ये धागु खंन्यना ह्लिलास्त्रीया ख्वाःस्वया बिस्तारं धर्नया खंन्यंका राजकुमार हर्ष जुइका च्वन ।

उगु बखतस मन्दिनी स्त्रीनं फुकखं थ्वीका सीका हानं स्वामीयागु ख्वा स्वया गुणकीर्ति लुमंका मिखास खोबि जाय्का खोया बिन्तियात । उगु बखतस अबुयागुखं व प्रजापिसं धागु यथार्थ खं फुकं कनेमफया स्वामीयागु मुले भोःसुला महाशोकयाना च्वन ।

उगु बखतस राजकुमारं थुकीयागु बृत्तान्त खं फुकं विस्तारं संकेतसीका धैर्य्य-याना थुगु प्रकारं मतो चिन्तनायात । अवश्यनं थ्वदेशं पिनेवने माल धासा जिवनेगु निश्चय । थथ्ये चिन्तनायाना स्त्रीयात शिरे पितुपिया थना ख्वास्वया मधुर बचनं हानं थथ्ये धाल ।

अरे प्रिय स्त्री ! छुकारणे छं शोक बिलापयानागु थन छन्त छु जुल सुनां छु धाल बिलापयाय्गु तोति । हे कान्ते ! शोक सन्तापयाना खोय्मते छ वया खं न्ह्यावगु निमित्त जिनंसीके धुन अबश्यनं आः छुजुइमागुख जुइ ।

जिनं अयोग्यगु ज्या छुयानागु मद्रु मां अबुपिसं जित छु निमित्त दुःखबी–हे प्रिये ! छाय् धन्दा कया अबुया थाय् छनं जिनं नापं वना दर्शन यावनेनु धया स्त्रीयात बोधयाना गन मां अबुपि च्वना च्वंगुख अननिम्हं उपस्थित जुया प्रणामयात । उगु बखते राजाया थःकाय् भौमचा निह्म नापंवगु खना थुमिगुख्वाः जकस्वया खाखातुक खं न्ह्याना गपजक तपुय्यें जुइका खोबिसोसोवय्का पृथिबीस भोःसुला तार्जातखोल । थथ्ये मांनं अबुनं खोगुस्वया राजकुमारं मां अबुपिन्त पालि भोःपुया थथ्ये बिन्तियात । छुकारणे आमथ्ये छिपिं मांअबु निह्मस्येंनं बिलापयानागु । जिगुकारणे छपिनिह्मसिया महादुःख एवं शोक सन्ताप जुलला । आः जिछुयाय्माल जिगनवनेमाल जिगुनिम्ति राज्ये बिघ्न जुइगु खतला ।

थ्व किसिदानया प्रभावं देशे कुशल जुया सत्वपिन्त हितसुख जुइगुखः । जिनं थुजागु भिगु चिन्तनायाना दानबियाच्वना । आः थन म्येगुहे तालं सहयाय्मफुका मारदुष्टपिगु कुदृष्टि दानबिघ्नयाय्त अनेकतालं मभिंगु ज्यायाय्गु ग्वसायात । मनस चिन्तनायानागु भिंगुज्या दैबंमयाकुगुमखुः याकूगुहेखेः ।

थ्वज्याय् मंत्री प्रजापिं तथा नायपिसं मसिल तथापि थुमिसं गथ्ये धागूखः अथ्येहे जिनं स्वीकारयाना वनेवना सिमाक्वसं क्वातुक (स्थीरासनं) च्वना तपयाय्गुलि उत्साहयाना । भो माता पितापिं ! छलपोल निह्मसिनं छेपिंनिम्ह बांलाक बिचारयाना तै बिज्याहुं जिछम्हजक मखना मती अनेक चिन्तनायाङ ।

भोनृप अबुजु ! छपिनि भौतचां काय् म्ह्याय् निम्ह जन्मयात थुपिं मचातिनि छपिसं पालन पोषणयाय्गु कर्तव्यखः । गथ्येजा दानक्वावईपिन्त जिनं दानयानागुखः अथ्येहे अर्थिजन भिक्षु तथा सुंम्येपिं वइबले दानबिया धर्मह्मसीका बिज्याहुं । थथ्येहे प्रजापिन्तनं हित सुख जुइका धर्मया खं न्यंका दानपुण्यनं बराबर याका सकलें आनन्दं बासयाना बिज्याहुं ।

भो तात अबुजु ! लोकपिन्त अन्याययाना दुःखबीगु ज्या गुबलेंयाय्मते । यात धासा लिपा थतनं दुःखयाइ थमनंदुःख भोगयाय्मालि । थुजागु खं काय्नं धागु न्यना मां अबुपिसं उत्तर (लिस) बीगु समर्थ मदया सुंकच्वन । सुंकच्वंगुखना थ्व कुमारं मती थथ्ये चिन्तनायात । आः थन बिलंबयाना च्वनेगु प्रयोजनमखुत धका मां अबुया पालि भोःपुया जि बनबासवनेत्यना बिदा बिया बिज्याहुं धया बिदाकया कोथासवना काय् जारीकुमार यागु ख्वाः स्वया चिन्तनायात । थ्वैतनं चित्तबोधयाय्माल धका संबोधनयाना धाल ।

अरे प्रिय पुत्र ! थौं अबुं छन्त तोत्येमागु बखत जुल दुःखताय्मते छं आजु शिबिमहाराजा नापं च्वना सेवा भक्तियानाच्वं धया ख्वाले पितु प्यिया चुप्पानया ख्वाः त्वाका थ्व गृहस्थियागु प्रीति स्वभावखः जिनं तोता प्यहांवने त्यना ज्ञानिजुयाच्वं धया, पत्नीया ख्वा स्वया धाल । अरे प्रियस्त्री मन्द्री मन्दिनी छनं दुःख ताय्मते काय् जारीकुमार; पुत्री कृस्नाजिनी निम्ह मचात जूसानं ज्ञानदुपिंख जिगुखं न्यँधया कला काय् म्ह्याय् स्वम्हनापंतया स्वम्हसिगुनं ख्वाःस्वया थथ्ये खं न्यंकल । हे गुण धारी गुणमती सत्यबती स्त्री ! छं काय् म्ह्याय् निम्हदु बांलाक स्नेहयाना जिमां अबु निम्हयातनं छंहे मां अबु भापायाना इले नका मचातेतनं नका तोंका थःनं नया त्वना राजगृहे

(छँ) जि लुमंका धर्मयाना आनन्दं बासया । जि बंक नाम जुया च्वंगु आनन्दमय बनेवना तप यावनेगु उत्साहयाय् धुन । हेकान्ते प्रियस्त्री ! छं सीकि थन राजगृहे (छँ) च्वना सुख भोगयाना च्वनेगु क्लेशयाजाले तक्यनीगु (पाप पाशां घे पुना तंगु) लि अनेक मभिंगु जक चिन्तना उत्पन्नजुया दानपारमिताया ज्या बोधिसत्वचर्य्य महायान बुद्ध धर्मया ज्ञान पूर्णयाय्त थाकुइ ।

अथ्येया कारणे दानपारमिताया योग पूर्णयाय् जि आः धाथ्यें तपोबन वनेत्येना दानयाय्गु मूल धर्मखः याय् सिधेका याकनं लिहांवये । अथ्येया निम्ति छं जित गनेमते छँ च्वना धर्मया, फोगु धुकुतो आपालं धनसंपत्ति दुः अर्थिजनपिन्त दानबिया पुत्र पुत्री पिन्तनं बिचारयाना च्वँ ।

थुलिखं स्वामीनं धागु न्यना थ्व पतिव्रतास्त्री मन्दिनी देबीया गपः तपुथ्यें जुइका खोबिवेका स्वामीया पालि भोःपुया खोया बिन्तियात । अहोदेब भो नाथ महास्वामी प्रभू ! छलपोल आपालं बुद्धिमानम्ह खः जि मूर्ख मिसायागु बुद्धि बिन्तियाय् न्यना बिज्याहुं ।

भो प्राणनाथ ! छपिं बनेयनेगु इच्छायात जित तोता वनेमज्यु धकागथ्ये बिचार मन्त । गुगु अबस्थाय् जित तोतावनि उगु अबस्थाय् जिनं प्राणत्याग याय्त्यना । हे प्राणबल्लभ ! जिगु प्राणया मालिक छपिं खः । छपिं बने बिज्याइ जिनंप्राण त्याग याय्बले थुपिं निह्म बालक काय् ह्याय्पिनि छुगति जुइगु ।

भोप्रभू स्वामी! हानंधाय् बिवेकयानाजक वो बिज्याहुं, दानपारमिता पूर्णयाय्गु धैं बिज्यात प्रथम स्त्रीयात अपराध मयास्ये, द्वितीय बालकपिन्त घाटक मयास्येनं याय्मा गुखः धका सीकेमा । भो प्रभू स्वामी ! छपिसं जिपिं त्यागयाना वने बिज्याय्गु योग्यमजुः छपिंगु शरीर लुमंका सिनावनेगु जिनं उत्सबयाय्गु अवश्य ।

दुःखयातरंग सहयाय्गु स्पयानं सिनःवनेगु भीजुइ । दुःखया तरंगे च्वना च्वाना च्वनेगु छुं प्रयोजनमवु अथ्येया निमित्त थपिं खेका छु म्वायगु । भो देव स्वामी ! बनवास दुःख छाय्याय् त्यना छपिसं काय् म्ह्याय्कला (जि) तोता मायास्नेह फुकं

त्यागयाना छें मच्वंस्ये वने च्वंवनेगु बिविध चिन्तना ञायुयायुगु । उकीं थ्व बिधान लिपाछु जुइगुखः जिनं मस्यु ।

गनजाख लिपायागुखं सीका बिज्याम्ह छपिंहेखः थन छें तोत्येगु जुस्येंलि जिनं काय् ह्मार्यपिं परिबार समेत् ज्वना नापं बिज्याहुं । भोनाथ ! छपिंनापं जिपिंवया गथ्ये छपिंनि सुखदुख जुइ अथ्येतुं जिमिसनं भोगयाय् । थथ्ये दुःखमनं खोयाधागु बाक्यन्यना बिश्वन्तरं चिन्तनायात आः थुमित गथ्ये बोधयाय् मालि धका हानं बिचारयाना धाल ।

हे मन्द्री (मन्दिनी) देवी कान्ते ! जिगु खंन्य छं थथ्ये हथ्या याय्मते अबश्यनं सिनावने धायगु योग्यमजु प्रथम स्त्रीनाप च्वना तपयाय्गु लोकेमलो अपहासयाइ । द्वितीय बनबास धँगु दुःख भोगया संभव जुइ वने अनेकभयं ब्याप्तमान जुया च्वनि छं मस्यु । हे प्रिये ! गथ्येजाबने च्वनेबले स्कन्द मूलादि (सकि हि तरबूज फल मूल इत्यादि मात्र) आहार याना सिमाखशालाया बस्त्रं पुना सिमाक्वसं च्वना चिकु खवांगु क्वागु सहयाना ध्यानयाना चित्त बिवारयाय्गु धर्मखः तप धाइ थथ्ये कष्टं धर्मयाय्मा । उगु समये बने सदानं बासयाइपिं धुं इत्यादि बन जन्तु तथा राक्षसपिंगु अनेक भयदु शरीर बचेयाय्त थाकु । थुजागु बने जिनापं वय् छाय्धाय्गु छिमिसं योग्यमजु वय्मते । थन छें च्वना अनेक बस्तु राजभोजनयाना बांलागु वस तिसां तिया पुना आनन्दं च्वनेगुस्व । थथ्ये अनेक हानं बांलागु नृत्य गीत बाजा स्वया न्यना सुखं च्वनेगु भोग तोता मिसा मचात छाय् बने वय्गु । मिसा मचाते शरीर कोमल (क्यातु) बनेच्वना दुःख भोग याय्गु कष्टसहयाय् फइमखु । अथ्येयाकारणे सीकि काय् म्ह्यार्यपिन्त बांलाक तिसा बस्त्रपुंका तीका इले नका त्वंका इच्छाथ्यें आनन्द म्हितका छंनं अथ्येहेयानाच्वं ।

छिपिनं बोनावनेबले सकसिनं दुःख सीमालि उकिं हे प्रियस्त्री ! जिगु खंन्यना छेंच्वं तपोबन जिनापं वय् धाय्मते । हे मन्द्री (मन्दिनी) सत्यबती ! छंगु स्वभावयात त्वेक पुत्र पुत्रीपिं नापं च्वना दानपुण्य बराबरयाना धर्मया उत्सव याय्गुलि न्ह्याचिला स्त्री धर्मक्वातुक छें कोथास स्थीरासनं बास याय्गु स्व ।

थुगु प्रकारं स्वामीं वोधयागु बचन न्यना स्वामीयागु ख्वाः स्वया ह्लः बिन्तियाना धैर्यरूपं इनाप यात । भो नाथ स्वामी महापुरूष ! छपिंसं जित पाप

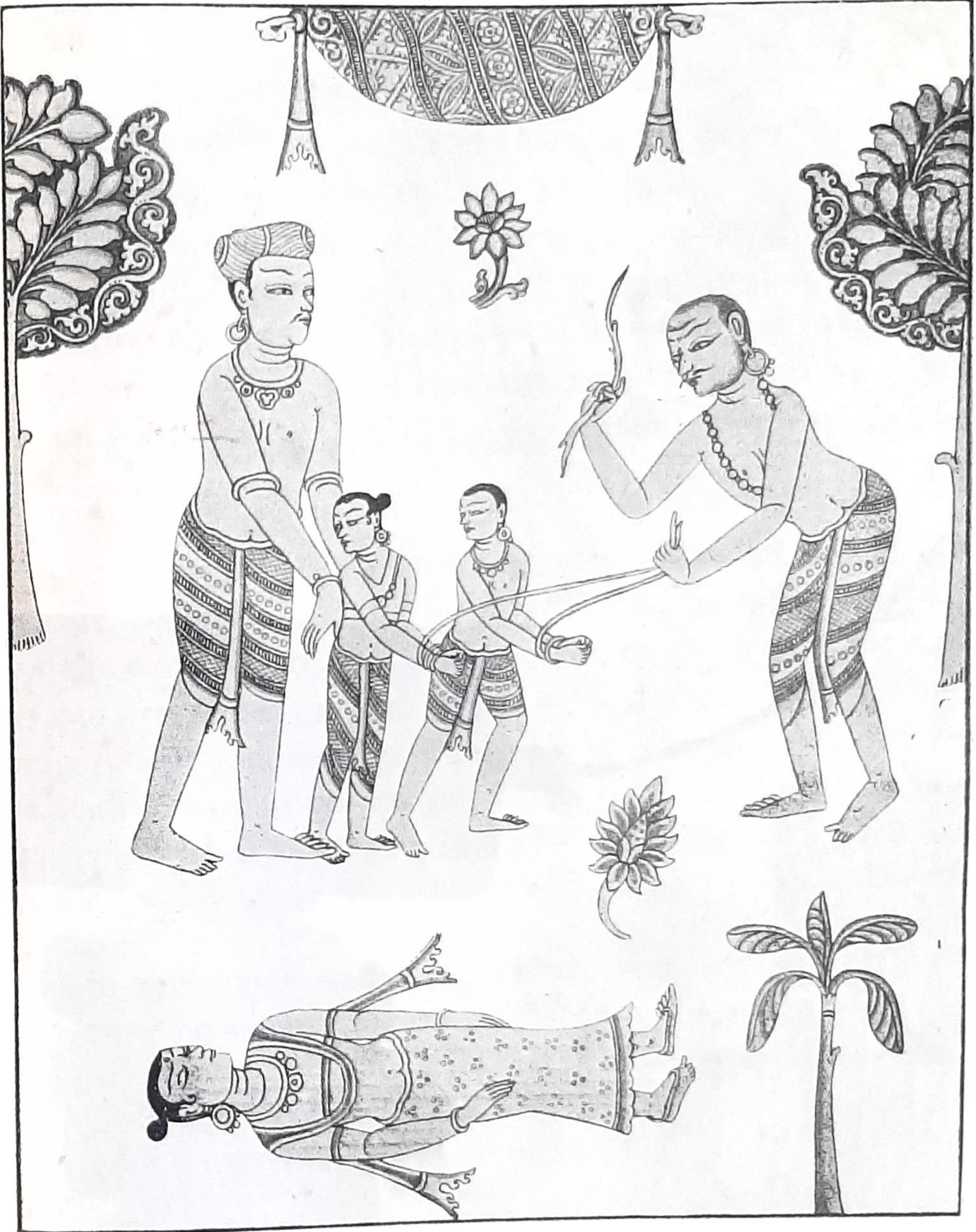
क्लेशं व्याकुल जुया च्वंगु खंल्लावइपिं दया च्वंगु छें तया थःछह्म जक बनेवनेगु इच्छायात । पुत्र पुत्री पत्नीपिन्त त्यागयाना तपया वनेगु ग्वसा छपिनिखः । थुजागु ज्या तःधंगु ज्ञानग्वः धका थौं जिनं सीके धुन ।

भो स्वामी प्राणनाथ ! गथ्ये छपिंगु ख्वाः जक दर्शनयाय्दत धासा सकल दुःख लोमनि । छपिसं महादुःख जुइ धै बिज्यात दुःख ताय्मखुः । भो प्रभू स्वामी ! गथ्ये छपिनि बनेच्वनेगु सुखताल जिनं अथ्येहे सुख ताये । आः जिनं बनक्रीडाया सुख भोग याय्गु खं छपिंगु न्ह्योने थौं बिन्तियाय् त्यना ।

गथ्ये राजकुले च्वना नाना प्रकारया फलहार तथा मधि इत्यादि सागु बस्तु नया बांलागु वसपुना तिसां तिया आपालं सुख भोग याय्गु क्रीडाखः अथ्येहे बनेबास याय्गुनं सुखहेखः । गथ्येजा हानं राजकुले च्वना नाना प्रकारया नृत्य गीत (प्याखं म्येहागु) स्वया न्यनामन आनन्द जुइका च्वनेगु स्वयानं च्वेलागु आकाश मण्डले सुपाय्यागु मेघमालास गोप्यं च्वना बिजलि (बिद्युत) बराबर प्यहांवया प्याखंहुला गुबलें तच्वकं गुबलें चीसकं म्येहालोगुया प्रमाणं शब्द वेका च्वनीगु । बनेच्वना शीतलगु फसं केका उजागु न्यना स्वया च्वनेबले हानं अनेक कोकिल झंगपंछिपिं बोयाहाला जुइगुनं खनीबले मनमिखा न्हेपं समेतयात गुलितक आनन्दमय जुइगुखः उलि आनन्द मय छें च्वनेबले मदु ।

हानं राजकुले छें च्वना दिव्यबस्त्र बांलागुपात पीताम्बर अनेक बस्त्रं पुना सुबर्ण रत्नसहितगु तिसांतिया जुइगु पुनःबांलागु कोथास च्वना द्यनेगु सुखस्वयानं बनेच्वना योगिरूपया वस्त्र सिमाख्वाला यागु बस्त्रंपुना नस्वागु स्वांमालाया तिसांतिया लटा लहरायागु सिमां किका वने गुफायागु कोथास च्वना चन्द्रमाया तेजं खेका द्यनेगु सुख ध्यान यागु तिसा खः ।

हानं सुथे अथवा दिने पर्वतं क्वाहां वगु निर्मल शुद्धगु शीतल लखं स्नानयाना स्फटिक आदि खानियागु पिचुगु सुन्दरगु लोहंते च्वना पूजादि पाठ ध्यानयाना च्वनेदुगु सुख राजकुलया छें मदु । थुजागु जिनं सीका खंका च्वने धुन ।

विश्वन्तर राजकुमार छम्ह कला काय् म्याय् बाना वन वास च्वन वने
गप याग ब्राह्मन याना थ्व नं लं देव राज इन्द्र वृद्ध ब्राह्मन रूप याय्
या काय् म्याय् दान काव याङ्गु सयान भिक्षा व याना दान बिल ।
लिपा दान पाव भिंगा यात्ता पूर्ण याय गु कलानं दान याङ्गु चित्र —

भो स्वामी राजकुमार ! बनान्तर यागु ऐश्वर्य्य समान म्येथाय् गनं दैमखु: । छलपोलं थुजागु सोका बिज्यात खः वंक पर्बते वनेगु धैबिज्यात उगु वंकनाम बने (पर्बतस)अनेक धातु सिमा स्वांमा फल लटा लहरा गुफा धांय् स्कन्दमूलादि सहित हानं आपालं ऊंग पंछिपि थः थःगु मधुरस्वरं हालाच्वनीगुलि गन्धर्व किन्नर सिद्धा बिद्याधर अप्सरादिपिनं वया मंगलोत्सब यावइगुनं दु । हानं मुनीश्वर तथा हयग्रीव तुल्यपि बोधिसत्व धापिनं बासयाना च्वंगु पबित्रस्थान खः धागुनं जिनं न्यना । थुजागु थासे (बनान्तरे)च्वना पापमोचन जुइगु धर्मयाय्गु जिनं उगु बने छपिनापं वया स्त्री धर्मया तपस्या याय्गु इच्छा याना ।

थुगु प्रकारं मन्द्री(मन्दिनी)देबी नं धागुखं न्यना महामति जुया च्वंह्म बिश्वन्तर राजकुमारं चिन्तनायात । अहो धन्य थ्व जि स्त्रीनं धागुखं अवश्यनं खः थ्वैत गथ्ये तोता वनेगु बोना हे यंके धैगु निश्चययाना थः थमं रथ कयाहया योग्यतापि सल प्यह्मनं हया रथस घाना थःगु कोथास निजि सोथना तयागु धन द्रब्यनं हया रथेतया धै बिज्यात । हे कान्ते ! जिनं यत्न पूर्वकं बोधयानानं छन्तबोध याय्मफुत । बनान्तरे छन्तनं नापं बोनायंकेगु अबश्यजुल आः थथ्यें वनेगु बेलाजुल वनेत्यना । हे प्रिय स्त्री ! कोथास च्वना च्वंपि थुपि निह्म मचातनं ज्वना ऊपि सकलें थुगु रथेच्वनावने थिकया धधा बिश्वन्तर राजकुमार रथेच्वन ।

थुगु प्रकारं स्वामीं धास्येंलि मन्द्री (मन्दिनी) देबी अतिनं खुसिजुया ह्निला संसार सुख भोगया इच्छातोता स्वामीया पालि भोःपुया प्रणामयात ।

पुत्र पुत्री समादाय राग द्वेष बिबर्जिता ।
अन्तपुरा द्विनिसृत्य रथस्थो बहिनि र्ययौ ।

अनंलि कोथास च्वंपि काय् म्ह्याय्पिन्त भिगु खंकना घेःपुना राग द्वेषादि तोता कोथां प्यहांवया रथस स्वामीनापं च्वन । । उगु बखतस अन खुता प्रकारं भूमीकंप जुल, अनंलि देश ग्रामबासी याचकपिसं थुगुखं सोका वया पृथिबोस भोःसुला नुगः मछिका हाहाकारं खोया शोकयात । भो राजकुमार ! छलपोलं जहानपिंबोना

गन विज्यायत्यनागु । जिपिं याचकादि अर्थिजनपिन्त त्यागयाना पिहां बिज्यायत्यन आः जिमिगन वना दानकावनेगु पृथिबीया समेत् धीरयाय् मफया कंप जुल । भो नाथ छलपोल शास्त्रज्ञ सर्वज्ञ जुया सुख बीह्मखः ।

दीन दुःखि दारिद्र अनाथ बलहीनपिं सुंसामदुपिं निःसहायपिन्त नेगु त्वनेगु पुनेगु बिया रक्षायायगुलि त्यागीजुया महादाताखः थौंया अबस्थास थन देशे छुपिं तुल्यह्म सुंमदु ।

थुगु प्रकारं याचकपिसं खोया नुगः मछिका बिन्तियावगु न्यना महासत्व गुह्मजा विश्वन्तर बोधिसत्वं याचकपिन्त करूणातया रथस तयागु धनद्रब्य हर्षचित्त दानयाना अनेक प्रकारं खंन्यंका बोधयाना थःथःगु थासे लिछोत ।

अथ अर्थिजनेऽनेक प्रकारेण प्रबोधितं ।
स्वस्व दिशं बिसर्जित्वा स्वयमेब बिनिर्ययौ ।

अनंलि याचकपिन्त अनेक प्रकारं भिगुखं न्यंका बोधयाना थःथःपिंगु दिशास (थासे) लिछोय् धुंका परिवार सहित रथेच्वना थःनं छें त्यागयाना वंकपर्बते तपचर्य्यं याय्गु निमित्त पिहांवन । थुगु वखते अर्थिजनपिसं बोधिसत्वया भिगु यस कीर्तिगुणन्यना नुगमछिका धीरयाय् मफुपिं मुनावया हाहाकारं हालागुलिंखोया गथ्येजा फसंकया सिमागोतुली थ्यें भूमीस गोतुलाखोपिं गुलि रथे च्वनावंह्म विश्वन्तरया थासे थ्यंक वना विन्तियाना च्वंपिं ।

उगु समये धीर्य्यवान् विश्वन्तरं थुमित स्वया धै बिज्यात । हे अर्थिजनपिं! छाय् दुःखसिया वयागु म्वालहुं धया थकेदुगु छुं धनवस्तु दानयाना हेका सकलें लिछोत देशे थ्यंका थुपिं अर्थिजनपिसं मनं धीरयाय् मफुगुलिं गुलिखोयाच्वंपिं दया च्वन । थुजागु समाचारन्यना राजगृहे वासयाना च्वंह्म शिविराजा महारानी निह्मनं काय्नाप बियोग जूगुलिं अधैर्य्यजुया काय्यागु यशगुणकीर्ति लुमंका मनस सन्तापजुया हाहादैब जियाकचा काय् बिश्वन्तर धका नामोच्चारणयाना तार्डत बिलापयाना शोकयात ।

अनंलि थ्व शिबिराजानं सदायाथ्यें याचक तथा अर्थिजनपिन्त दानयाना ह्लाराथ्यें धैर्य्ययाना च्वन ।

अनंलि पिहांवंह्म बोधिसत्वया चित्तहर्ष जुइका स्त्रीपुत्र पुत्रीपिंगु ख्वाःस्वया आनन्द जुइका नानाप्रकारं भिंगुखंकना ववं लें थासेथासे ग्रामे गनंदेशे बासयाना च्वंपि प्रजागण पिन्तनं लोलोगुखंकना दम्पतीसहित खुसिजुया रथस च्वना जवेखवे अनेक चरित्रस्वया वस्र्येलि म्येगुदेशं पिने बांलागुलें थ्यन छुं भतीचा बिश्रामयाना आराम काबले उगु थासे प्यह्म ब्राह्मणपिं तापाकं निस्यें वयाच्वंगु मन्दिनी (मन्द्री) देवीनं खना स्वामीयात थथ्ये बिन्तियात ।

भो महास्वामी ! हूंकनं निस्यें क्वेगुरथस्वया हत्तासनंवपिं प्यह्म ब्राह्मण थ्यें च्वं खला थुपिं गनवनेत वपिं सुजुइ थुमित्तसता छुंछगु निगुखंन्यना त्रिज्यासा असल जुइ थ्यंच्वं । थथ्ये स्त्रीनं धागु बचनन्यना थ्व महाज्ञानिम्ह बोधिसत्वं थथ्ये धै बिज्यात ।

हे प्रियस्त्री मन्द्री देवी ! थुपिं प्यह्म ब्राह्मण अवश्यनंख दानकाय्त राजगृहे वनजुइ अन क्वेपिं मदुर्गुलि मखन प्यहावन धकासीका छुं बस्तुया निमित्त दानकाय्त आथुपिं थन वपिं अवश्यनंखः । भतीचा थन विश्रामयाय्गु हे असलजुइ थथ्ये परस्पर खंल्लाना उगु थासे सकलें खुसिजुइका च्वन ।

उगुइले थुपिंप्यह्म ब्राह्मण राजकुमारया न्ह्योने तत्कारणं थ्यंकवल राजकुमारं थुपिं स्वया कृपावन्त कारूणीक धीमान् बोधिसत्व बिश्वन्तरं प्यह्म ब्राह्मणपिन्त थथ्ये धै बिज्यात । हे ब्राम्हणपिं! गनवनेगु गनच्वनेगु गनंवयागु थन छाय् वयागु छुया निमित्त प्यम्ह मिलेजुया भ्रमणयानागु थुकीयागु निमित्त जित महेकूस्येकं ।

थुलि राजकुमारं धागु खंन्यना छुं खेदथ्यें जुइका खाखातूगु स्वरं ब्राम्हणपिसं थथ्ये बिन्तियात । भो महापुरूष दानी राजपुत्र ! स्वस्तिजुइमा ! छपिंगु पुण्यानुभावं वर्तमान लोके प्राणिपिनि रक्षाजुया च्वंगु दु थथ्ये सदानं जुइमा । छपिंसमान महात्यागी धर्मयाशरीर साधु महाज्ञानि धर्मचित्त महाकृपावन्तम्ह थनदेशे म्येपिंसुं मदुः । छपिंगु गुणकीर्ति न्यनाजिपिं थन वयागु खः । दानकाय्गु इच्छायाना छलपोल दर्शनयावया

छपिसं जन्मभूमी राजगृह त्यागयाना प्यहां बिज्यात धकालोकं धागु समाचार न्यना याकनं जिपिं थन थ्यंकवया जिमिगु भाग्यं छपिंगु ख्वाः दर्शनयाय्‌दत जिमिसं धयागुदान बीगुला मबीगुधकानं जिमिगु मतीखेद दु ।

थथ्ये धागु खंन्यना थ्व महात्यागी राजकुमारं ब्राह्मणपिन्त कृपातया नुगमंछिका हानं धं बिज्यात । हे ब्राम्हणपिं ! जिकेछुं बस्तु दानकाय्‌गु निम्ति कष्टनया थनथ्यं कवल । जि थन आः तःधंगु वंकनाम पर्वतस तपयाय्‌गु कारणे इच्छायाना वया छिपिनं थन थ्यंकवल छ्कारणे वयागुख धाः । । थथ्ये धागु राजकुमारया बचनन्यना ब्राम्हणपिसं थथ्ये बिन्तियात । भो राजकुमार प्रभू! छपिंगु पुण्यया प्रभावं जिमिनं धनद्रब्य पूर्णहेजुः जिपिं धनद्रब्यया निमित्त वयापिमखुः अथ्येया कारणे जिमिसं धाय्‌गु योग्यमजसानं धाय्‌त्यना छु धासा छपिंछम्हहेखः महात्यागीम्ह सुनां छु इच्छायात उगु पुण्यप्राप्त जुइगुखः थौं जिमिगु कारणे जिमित रक्षायाय्‌गु निम्ति करूणातया छपिंगुरथे घानाहयापि सलप्यम्ह दुः शुद्ध तुयूगुद्वाफो स्वां समानं बांलापिं केजी बायुबेगं ब्वांवनीपिं थुपिं प्यम्हसल जिपिंप्यम्हयात (म्हतिछम्ह छम्ह) थेक दानयाना बिज्याइगु आशादु थ्व ज्याय्‌ छपिं योग्यताम्ह खः ।

थये धागुखं न्यना थ्व त्यागी बोधिसत्वं थुगु थासे थथ्ये धं बिज्यात । हे ब्राह्मणपिं ! छिमिसं छुं मती खेदयाय्‌म्वाः तापाकंनिस्यें वया परिश्रमयात जिनंम्लिल थुपिं प्यह्मसल महाबेगीपिखः जिनं आः थथ्यें दानयाय्‌त्यना सलगया प्यम्हं आनन्दं लिहांहुं थुलि धया थः स्त्रीयातखं न्यंकल । अरे प्रियस्त्री ! बनेच्वनेबले सलगन वन धका उख्ये थुख्ये वना माजुइ म्वाक ळीतमन आनन्द याय्‌त सलदान कावल थ्व ळीगु भाग्य धका मतीति । थथ्येखं न्यंका चित्तबुळेयाय्‌ धुंका थः स्त्री पुत्र पुत्रीपिं सकलें रथं क्वकया शुद्ध चित्त भूमीस च्वना रथे घानाहयापिं प्यह्मसल लिकया दानबी त्यना धया सलयातनं खंन्यंका ब्राह्मणपिन्त संकल्प बाक्यबोंकल ।

ब्राह्मणेभ्यो ददौवीरं वर्णकुन्देन्दु संनिभं ।
तदा ते ब्रह्मचत्वार श्चतुरश्च समागृहीत् ।
संम्यकबाक्यं पठित्वा ते तिल कूशोदकैः सह ।
अथ ते आशिषं दत्वा नाना रूयेण बर्णयन् ।

बोरींपि द्वाफोस्वां थ्यें निर्मल तुयूगु वर्णपिं सलप्यह्म उगु बेलास प्यह्म ब्राह्मण पिन्त त्यागीह्म राजकुमार बिश्वन्तर बोधिसत्वं दान बिल। प्यह्म ब्राह्मण पिंसं ह्मंति छह्म छह्म सलज्वना हामो कूश जल दक्षिणा सहित बांलाक बाक्यबोना लः ह्लाका दानकाल। अनंलि भिनकं शुभाशीर्बाद बिया अनेक गुण कीर्ति यश प्रकाशयाना दान प्रतिष्ठा दक्षिणासमेत कया ह्मंति छह्म छह्म प्यह्म ब्राह्मणपिसं प्यह्मसलगया थःपिगु थासे लिहां वना आनन्दं खुसिजुया च्वन। उगु बखतस रथबांलासानं सालायंकीपिं सलमदया रथे च्वना वनेगु ब्यर्थजुया केहि बिलम्बयाना बोधिसत्वं थः पत्नीयात खंन्यंकल।

हे कान्ते रथे च्वना वनेगु ब्यर्थजुल दुःखताय्मते थनसं भतीचा ह्मानं च्वने। आः ऋोंपि निह्मसिनं काय् म्ह्याय्पि लुकुं छिना बिस्तारं वनेनुः धया परस्पर निह्मसिया खंह्लाना च्वन।

उगु बखतस बोधिसत्वं दानयागु पुण्यानुभावं अकस्मात् रोहितनाम अत्यन्त बांलापिं बलदुपिं चलात प्यम्ह बनंनिस्यें वया बोधिसत्वयागु रथे स्वक चाहुला सल-च्वनीथ्यें रथया न्ह्योने च्वना बिल। उगु बखते ह्लापाथ्यें रथस प्यम्हं च्वना रथ बाहक थः जुया बनान्तरे थ्यंक वन। अनंलि थुजागु आश्चर्य्य जूगुखना मन्द्रीदेबीनं स्वामीयाके बिन्तियात।

भो प्रभू स्वामी ! छपिंसं सलप्यम्ह ब्राम्हणपिन्त दान बिल रथ ब्यर्थजूगु स्वया च्वना। अद्भूतरूपं प्यम्हजन्तु चलातवया सलस्वरूप जुया रथ थनथ्यंकेहल थुकीयागु प्रप्राब खना जि आपालं आश्चर्य्य जुल थुकीयागु निमित्त जित कना बिज्याहुं। थुलिखं स्त्रीनं धागु न्यना भातम्हसिनं थथ्ये खंन्यंकल।

थ्व न्येगु हेतु छुं मखु हे ज्ञानिम्ह स्त्री ! छं सीकि जिनं बराबर दानयानागु पुण्यया प्रभाव क्यंगुखः जिनं गथ्ये परयात कृपा करूणा तयागुथ्यें अथ्येहे जितनं करूणा कृपा तयावपि थुपि चलात प्यम्हखः।

थ्व रथ ब्यर्थ जूगु खना थुमिसं ऋोत हित सुखयाय्गु कारणे सल सुन्यगु रथे थपिं च्वना थनथ्यंकेहल। अथ्येया कारणे परप्राणिपिन्त स्नेहतया दान तथा धर्म

वारंबार तोत्येमज्यु धया सर्वज्ञया ज्ञानदुम्ह बोधिसत्वं धर्मयाप्रभाव थःस्त्री यात खंन्यंका बोधयात ॥

अनंलि हानं रथेच्वना म्येगु थासे थ्यंका छुं भतीचा दिना आरामयात । उगु थासेनं म्येगु हे देशयापिं ब्राम्हणत हानं प्यम्हवया बोधिसत्वया न्ह्योने च्वना शुभाशीर्बाद बिया बिन्तियात । भो नृपात्मज राजपुत्र बिश्वन्तर नाम बोधिसत्व ! छपिं दानधर्म याय्गुलि आपालं बोरम्हखः । छपिंगु ज्या गुण देशान्तरे यश कीर्ति प्रकाश जुया च्वंगु न्यना जिपिनं थनवयागुखः ।

भो दाताम्ह मालिक ! जिमिगुनं आशापूर्णयाना बिज्याहुं जिपिनं तापाकं निस्यें वयापिखः । थथ्ये बिन्तियास्येंलि थ्व बोधिसत्वं ब्राम्हणपिन्त स्वया थुगुप्रकारं धैं बिज्यात । हे ब्राम्हणपिं! छुं धाय्गु इच्छादु धा जिके थनदुगु छु बस्तुख यदि जिनं छिमित दानबीत शुद्ध चित्त तयारिजु कयायंकि ।

थुगु प्रकारं राजकुमारं धागुन्यना ब्राम्हणपिं खुसिजुया हानं बिन्तियात । भो राजपुत्र बिश्वन्तर! यदि कृपाछपिंगुखः थ्व बांलागु रथछगु जिमित दानयासा छपिं योग्यम्ह जुइ ।

इति तेनोदितं श्रुत्वा दंपत्यैकैक बालकं ।
गृहित्वा रथवरं त्यजय भूमीरेवं बिनिशरत् ।

तदास बोधिसत्वेन ब्राम्हणे भ्यो ददौरथं ।
अथ तेब्राम्हणा राज्ञे स्वस्तीति आशिर्षददत् ।

थुगु प्रकारं मुख्यम्हं धागु खंन्यना ज्यु दानबी धया निम्हत्यपुनं निम्ह बालकं म्हातिछम्ह ज्वना रथं क्वाहांवया भूमीसपलातया उगु बेलास बोधिसत्व बिश्वन्तरं ब्राम्हणपिन्त रथदानयात । अनंलि थुपिं ब्राम्हणपिंसं बिश्वन्तर राजकुमारयात कल्याणजुइमा धका म्हांति म्हांति प्यम्ह ब्राम्हणं आशीर्बाद बिल ।

थथ्ये आशीर्बादब्यूगु न्यना तथाऽस्तुधया थमंकाय्ज्वना मन्द्रीदेबीमांम्हसिनं म्ह्याय् कृष्णाजिनी खगु बोह्ले पाछ्राया दम्पती निह्मसिया परस्पर भिगु खं ल्हाना तपोबन दिशास्वया घैर्य्यतापूर्वक मन हर्षयाना ववं बोधिसत्व बिश्वन्तरं बक पर्बत खन। अनंलि धीरबन्तह्म बिश्वन्तरं स्त्रीयात थथ्ये धया बिज्यात । अरे प्रिय स्त्री ! बंक नाम पर्बत थ्यन बास च्वनेगु थाय्ख छनं बांलाकस्व जिनं खन धया धीरता जुया बुलुहं वंक पर्बत थ्यंका थाहाँवना कला काय् म्ह्याय्पिन्त छिपिं ग्याय्मते ग्याय्म्वाः धका तबह बिया बवंच्वे थ्यस्येंलि छथाय् बिश्राम यात । अनंलि ब्राह्मणपिं रथस च्वना वनेत थिकयाबले रथन्ह्याकेह्पिं रोहित नाम जन्तुपिं चला प्यह्मसिनं रथतोता भतीचा उथ्ये थ्यस्येंलि अन्तरगत जुयावना थःपिगु थासे थ्यंकल । ब्राह्मणपिं चलांतोता वंगुलि ळुलेजुया च्वन। लिपाप्यह्म ब्राह्मणपिनि पालंपा याना रथ थपिसं सालायंका थःपिगु थासे थ्यंकल ।

अनंलि राजकुमार वंकपर्बतस तपयाय्गु थासे थ्येस्येंलि गन च्वंसा थिकजुइ धका बिचार यात । वंक नाम पर्बत गुजागु धाःसा अतिनं मनोरमगु जुयाच्वन नाना प्रकारया स्वां होया च्वन थाय् थासे लटा लहरा वना च्वनेगु कोथाथें गुफानं दया च्वन आपालं पंछिपिं सिमास बासयाना थःथःपिगु मधुर स्वरं हाला च्वन ।

गन्धर्ब किन्नर महोरग बिद्याधर सिद्धा मुनीश्वरपिसं सेवायाना च्वंगुलिं बोधिसत्व हयग्रीब धापिनं भ्रमणयाना च्वन । नानाप्रकारया जन्तुपिंदया च्वंसानं ग्यानापुस्ये मच्वं । मंजुश्री बोधिसत्व (बिश्वकर्म) धापिं स्वयं बिज्याना सिमास अनेक लटा लहरां च्वनेत योग्य जुइक पर्णशाला धाइ कोथाथ्यें च्वंक गुफादेका बिश्वन्तर बोधिसत्वयात च्वनेगु थाय् देका देबतापिं मनुष्यरूपकया बनेचाहुला नापलाना आदर पूर्वक थन च्वनेगु द्यनेगु नेगुथाय् थन अन धका क्यना हानं तपयाय्गु (ध्यानाश्रम) थाय्देका बिल प्रणामयाना मनुष्यरूप देबतापिं लिहांवन ।

अनंलि बिश्वन्तरयानं स्त्री पुत्र पुत्रीपिं च्वनेत थिक जुइक नाइस्येच्वंगु सिमाह कचा इत्यादि थमं नं कयाहया देका थिकयात । उगुबखतस बनजन्तुपिं हर्षयाना न्ह्योनेवया इमिगुतालं प्रणामयाना ह्लिलालेतागु स्वरं हाला लिहांवन । ह्मय्खा पंछिवया प्याखंहुलाक्यन सुन्दरीरूप बनदेबी स्त्री वया बोधिसत्वयात प्रणामयाना मुसुहुं ह्लिला

थथ्ये खं न्यंकल । छलपोलंपिसं सुनानं याय्मनंगु कष्ट मचास्ये स्त्री बालक (परिबारपिं) सकलें मुना थन बने तपया बिज्यात थ्व अति गंभीरगु आश्चर्यया प्रभाव खः धंन्य धया, थनबने सदानं च्वनीह्म बनदेबी जि ख धका सोकि। जिनं बिचार याय्। ग्यायमते बनया शोभा फलाहार ध्यान जप तप चित्त यायगु उत्तम च्वेलागु धर्म ख थथ्ये धया थःगु थासे वन ।

ह्यानं गन्धर्ब मनुष्यरूप जुयावया प्रणामयाना थथ्ये खं न्यकल । भो महात्यागोह्म बोधिसत्व ! छपिन्त एवं परिवार पिन्तनं बासतेगु छेंथ्यें च्वंक पर्णशालाछ्गु मञ्जुश्री बोधिसत्वं बिश्वकर्म पाशानापं बिज्याना देकावन अन आनन्द च्वना बिज्याहुं जि छह्म गन्धर्ब खः धया लिहां वन ।

थुजागु खं न्यना छुं भयमकास्ये बोधिसत्व बिश्वन्तर स्त्री मन्द्रीदेबी काय् म्ह्याय्पिं सकलें उगु पर्णशाला छेंस बासयात अनच्वना सकभनं स्वया स्त्रीयात बोध यात । हे कान्ते ! आः क्वींपिसकलें थन च्वना मामागु तपचर्य्यया ज्या सिद्धयाय् । स्व स्व बांलाक थुगु थाय् च्वने न्ह्याइपुस्येच्वं तापाकं निस्ये खनेदु । मती छुं संदेह काय्मते हे कान्ते ! ह्लिह्लिथन च्वना बनयागु अनेक तालस्वया जातं जात नानाप्रकारया सिमा स्वांमा फल स्वां इत्यादियागु नामसीका आनन्द चित्तयाना धर्म यायगु बुद्धज्ञान गुण लुमंका च्वनेगु स्व ।

बालकपिन्त बिचारयाना छंनं थन च्वना चित्त यायगु च्वेलागु उत्तम धर्म ध्यान जप यायगु बःलाकी । हे मन्द्रीदेबी प्रिय स्त्री ! स्वामीं गंक वयाह्म जिखः धका चिन्तनायाना स्त्री धर्मया तप सीकाया ।

जिनं दानपारमिता पूर्णयायत तपोबन योग समाधि (एकाग्रचित्त) ध्यानयाय् । छं बालाबस्थापिं काय् म्ह्याय्पिन्त इलेनका थःनंनया बने फलाहारं सन्तोष जुइमा । सुं दातापिसं नेगु त्वनेगु बोहल धासाआदरं दानयागु धका मतीतया कयानेगुनं योग्यता हेजु । प्राणि हिंसा याना मांस दान याय्हल धासा कया छथाय्ति नेमते थन बनेवया कष्टं तप यानागु धर्म ब्यर्थजुइ सीकि ।

आःयात छोंपि सुनानं म्हमस्यूनि बिस्तारं म्हसियावइ। बने सकभनं राक्षस भूत जन्तुंपि दइ थुमिगुनं भय त्राश छुं मकास्ये त्रिरत्न स्मरण ध्यानयानाच्वं। ह्लापायापि तथागत बुद्ध बोधिसत्वपिसनं बने च्वना तपंपूर्ण जुइका तिनि बुद्ध जुयावंपि खः। आः जिनं थन बनेच्वना तपयावयागु कारण छं बिचारया स्वामीया मनोरथ कार्य याकनं सिद्ध जुइमा धंगु मतीतया सेवायाय्गुस्व।

स्वामीनं थथ्ये बुद्धगुण न्ह्यथना छुं भतीचा खं कंगु न्यना मन हर्षजुइका स्वामीया ख्वास्वया ह्लिला धंन्य साधु साधु जिस्वामीखः छलपोल बोधिसत्वया इच्छायागु ज्या याकनं पूर्ण जुइमा। छःपिंगु आज्ञा थ्यें जिनं बालकपिन्त पालनयाना विचारयाय् छपिनि छु यायमागुखः याना बिज्याहुं।

थुगुप्रकारं स्त्री मन्द्रीदेवीनं तबहृ बिया धागुखं न्यना ह्योय्ब्यागु स्वां थ्यें चित्त प्रशन्न जुइका उगु इले उगु स्थाने बिबिध प्रकारयागु नेगु त्वनेगु देव आहार तयातगु दु सकलया तृप्त जुइका नय् सिधेका आरामकाल रात्रिया काल सिधेका कन्हेसिगु प्रातः समये ह्लापां दना स्नान कर्म सिधेकल।

अतीता नागता प्रत्युत्पन्न सम्यक जिना स्मृताः।
अत्रैव भववासानां लोकानां हितकाम्यया।

दानपार प्रपूर्णार्थे सत्वेभ्यः करुणो दिताः।
योगारामे समाश्रित्य योग ध्यान कृतं मुदा।

अनंलि ह्लापाजुया वंपि जिपाजूवैपि आः जुया च्वंपि संम्यक संबुद्ध तथा बोधि-सत्वपिसं थथ्थे धै बिज्यागु दु। थन एवं संसारे बासयाना च्वंपि लोकपिन्त हित सुख जुइगु बुद्ध ज्ञानलाना प्रकाश याय्गु निमित्त दान पारमिता पूर्ण जुइकेया कारणे सत्वपिन्त करुणा तया दानयाना वन। वथ्यें जिनंयाय् धया दानपारमितायां क्रिया पूर्णयाय्गु निम्ति योगाश्रमे च्वना(ववातुक फेतुना)योग समाधिचर्य्य ध्यान अत्यन्त हर्ष चित्त बिभ्वन्तरराजकुमार बोधिसत्वं तपयाना बिज्यात।

थनंलि आपालं देवतापिसं हर्षोत्सुकयाना अनेक देवबाजा पोंगा काहां म्वाहालि शंखपुया नवबाजा बीणा सारंगी सितार बासुरी सहित आकाशे खनेमदेक च्वना महा-बाद्य (बाजा) थाना शब्दवेका जीस्वां चस्वां चमेलिस्वां तथा सुगन्ध पुष्प वृष्टि याना नानाप्रकारं पाठ स्तुति स्तोत्र धारणी गाथा बोनाहृया आकाशे च्वना न्यंकाहल। उगु बखतस मन्द्रीदेबी आपालं खुसिजुया आकाशे थस्वया प्रणाम यानाच्वन। अनंलि सती-धर्म (पतिव्रता स्त्री धर्म) याखं लुमंका नित्य बनान्तरे पर्णशालाया छें बासयाना सुथे ह्निने स्वां पाकेजूगु फल अम्ब वेसि केरा अँ फंसि कतह खरबुज हि सकि इत्यादि खानाहृया बालक थः स्वामीयात इले फलाहार देव महर्षि भोजन याका थःनं नया बनेदया च्वंगु अनेक जातयागु स्वांहृया स्वांमालादेका तिसां तोका काय् म्ह्याय्पिन्त खुसियाना बालकपिं निह्म जवे खवे तया दथ्वी थः च्वना बहनी जुइवं त्रिरत्न लुमंका धारणी बोना च्वनीगु।

सुथसिया सूर्य उदय जुइवं स्नान कर्म धुंका बनान्तरे वना नानाप्रकारया स्वां थोया फल खानाहृया पूजादि पाठधुंका तपयाना च्वंह्म स्वामीयात मामागु सेवायाना इले नका त्वंका थःनं नया सुनानं छुं बस्तु बीहगु दुसा कया मांसाहार तोता सन्तोषी जुया च्वन। एवं प्रकारं मन्द्रीदेबी प्रभोतिबने भ्रमण याया बिश्वन्तरं तपयागु स्वला पुला वस्येंलि स्वर्ग लोकया सचीपति इन्द्राणीया स्वामी देबराज (द्यःपिनि राजा) इन्द्रं सीका देबतापिं सःता थथ्ये खं न्यंकल।

हे देबलोकपिं ! छिमिसं सिलला ? पृथ्वी मण्डले जम्बूद्वीपस बिदर्भनाम देशया राजा शिबिनृपया याककाय् गंभीरगु ज्ञानदुह्म बिश्वन्तरराजकुमारं वंकनाम बने स्त्री पुत्र पुत्री बोनाहृया पर्णशाल छें तया थः क्वकसिमाया क्वसं च्वना क्वातुक बज्रासन याना ध्यानद्वारा योगचर्य्य तपयाना च्वन। थ्व महात्यगी खः थ्वैगु चित्तया प्रभाव सीकेया निम्ति तपधारी थ्वयागु थासेवना फोंवने धया न्यंकल। थुलि धाय्धुंका देवराज इन्द्र स्वर्गलोक अमराबतीपुर तोता पृथिवीस क्वहां वया वंकपर्वते इन्द्र रूप तोता जीर्ण बृद्ध ब्राह्मण रूपजुया भ्वाथगु बस्त्रं पुना शरीरे कै घा जुइका थाय् थासे ह्नि हि भतोचा सोसोवेका धुसिलुह्म जुया तुतामं चुया दम मुसु वह्म रोगीथ्यें मुसुतया फुंफुं मौका ला सोसोवेका थुजागु तालं बांमलागु भेशकया तपयाना च्वंगु थासे थ्यंकवल।

उगु बखतस थ्व बिश्वन्तर बोधिसत्वं थुजाह्म जीर्णशरीर (बुढा) ब्राह्मणयात खना करुणा चागु चित्तं स्वया च्वन। थुजाह्म जीर्णरोगं पीडजुइका कष्ट याना तोजक पला छिना न्ह्योने वल।

उगु बखते धीमान् महात्यागी राजकुमार बिश्वन्तर बोधिसत्वं चिन्तनायात। संस र अनित्य खः अवश्य जन्म मृत्युया दुःखे लागुलि बुढारोगं क्वत्यला चिनातल थं यादिनस थुजाह्म ब्राह्मण छह्म दुःखयागु आपत्तियाकें शंकष्ट जुइका थनवल थुजागु ताल म्वानाच्वन धासा जितनं जुइफुः। आः थ्व बुढा गनंनिस्येंवह्म गन च्वंह्म थन छाय् वगु गुबलेतक थ्व म्वाना च्वनी नेगु आहारनं स्वया दंमखु थुजागु दुःखंहे थन वह्म जुइ। छंनय् धुनला धका जिनं न्यना सोय्माल धैगुमनं बिचारयाना करुणातया राजकुमारं कोमलस्वरं याना न्यना स्वत।

हे बृद्ध ब्राह्मणजु! छ गनवनेगु थुजागु बने छाय् वया बने अनेक जन्तु राक्षसर्पि दै। लं बांमलागुलि गनं देका कुतुंवंका वह्मथ्येंच्वं छंगु शरीरे घाः दु कठंसुया घाः जुलला थुजागु थासे गथ्येयाना वया छंगु शरीरे बस्त्र होगंगु शरीरेनं थाय् थासे हि वगुद् छु जुया बराबर फसुकातयावल छु कारणे आमज्यागु गंसीह्म बुढा कष्टं दुःख सिया थन वयागु थुकोयागु निमित्त जितकं।

एवं प्रकारं बोधिसत्वं धागु बचन न्यना भेशधारी ब्राह्मणं खोबिवय्का विन्तियात। भो रार्जषि! छलपोल सर्बज्ञ सकलयात प्रीतिह्मखः कल्याण जुइमा। भो नाथ! छपिंगु पुण्यया प्रशंसा गुण किति थ्व लोके सकभनं प्रचार जुया च्वंगु शब्दन्यनां उर्को जि थन वयागु खः। भो दयावन्तस्वामी! जिगु आशापूर्ण याना बिज्याहुं। छपिं बिना महादाता म्येपिं सुंदैमखुः लोके छपिंहे छह्मजक दाताखः भिगुज्याया मित्रनं छपिंहे जुइ। थुलि मतीतया हर्षयाना तापाकंनिस्यें थनवया थाय् थासेग्रामे छपिंगु नाम न्यना थनतपयागु धकामसिया छलपोलयागु राजगृहेवना बिस्तारं खं न्यना कला काय् म्ह्यार्यपि सहितयाना छपिं वंकनामपर्बते तपया बिज्यात धकाकन अनहे वंसाजक जिगु आशा पुर्णजुइ धैगु चिन्तनायाना वया।

थनंलि आपालं देवतापिसं हर्षोत्सुकयाना अनेक देबबाजा पोंगा काहां म्वाहालि शंखपुया नवबाजा बीणा सारंगी सितार बासुरी सहित आकाशे खनेमदेक च्वना महा-बाद्य (बाजा) थाना शब्दवेका जीस्वां चस्वां चमेलिस्वां तथा सुगन्ध पुष्प वृष्टि याना नानाप्रकारं पाठ स्तुति स्तोत्र धारणी गाथा बोनाहृया आकाशे च्वना न्यंकाहल। उगु बखतस मन्द्रीदेबी आपालं खुसिजुया आकाशे थस्वया प्रणाम यानाच्वन। अनंलि सती-धर्म (पत्तिव्रता स्त्री धर्म) याखं लुमंका नित्य बनान्तरे पर्णशालाया छें बासयाना सुथे ह्निने स्वां पाकेजूगु फल अम्ब वेसि केरा अँ फंसि कतह खरबुज हि सफि इत्यादि खानाहया बालक थः स्वामीयात इले फलाहार देब महर्षि भोजन याका थःनं नया बनेदया च्वंगु अनेक जातयागु स्वांहृया स्वांमालादेका निसां तोका काय् म्ह्याय्पिन्त खुसियाना बालकपिं निह्न जवे खवे तया दथ्वी थः च्वना बहनी जुइवं त्रिरत्न लुमंका धारणी बोना द्यनीगु।

सुथसिया सूर्य उदय जुइवं स्नान कर्म धुंका बनान्तरे वना नानाप्रकारया स्वां थोया फल खानाहृया पूजादि पाठधुंका तपयाना च्वंह्म स्वामीयात मामागु सेवायाना इले नका त्वंका थःनं नया सुनानं छुं बस्तु बीहगु दुसा कया मांसाहार तोता सन्तोषी जुया च्वन। एवं प्रकारं मन्द्रीदेबी प्रभोतिबने भ्रमण याया बिश्वन्तरं तपयागु स्वला पुला वस्येंलि स्वर्ग लोकया सचीपति इन्द्राणीया स्वामी देबराज (द्यःपिनि राजा) इन्द्र सीका देबतापिं सःता थथ्ये खं न्यंकल।

हे देबलोकपिं! छिमिसं सिलला? पृथ्वी मण्डले जम्बूद्वीपस बिदर्भनाम देशया राजा शिबिनृपया याककाय् गंभीरगु ज्ञानदुह्म बिश्वन्तरराजकुमारं वंकनाम बने स्त्री पुत्र पुत्री बोनाहृया पर्णशाल छें तया थः क्वकसिमाया क्वसं च्वना क्वातुक बज्रासन याना ध्यानद्वारा योगचर्य्य तपयाना च्वन। थ्व महात्यगी खः थ्वंगु चित्तया प्रभाव सोकेया निर्म्ति तपधारी थ्वयागु थासेवना फोंवने धया न्यंकल। थुलि धाय्धुंका देबराज इन्द्र स्वर्गलोक अमराबतीपुर तोता पृथिवीस क्वहां वया वंकपर्वते इन्द्र रूप तोता जीर्ण बृद्ध ब्राह्मण रूपजुया म्वाथगु बस्त्रं पुना शरीरे कँ घा जुइका थाय् थासे ह्नि हि भतीचा सोसोवेका घुसिलुह्म जुया तुतामं चुया दम मुसु वह्म रोगीथ्यें मुसुतया फुंफुं मींका ला सोसोवेका थुजागु तालं बांमलागु भेशकया तपयाना च्वंगु थासे थ्यंकवल।

उगु बखतस थ्व बिश्वन्तर बोधिसत्वं थुजाह्म जीर्णशरीर (बुढा) ब्राह्मणयात खना करुणा चागु चित्त स्वया च्वन। थुजाह्म जीर्णरोगं पीडजुइका कष्ट याना तोजक पला छिना न्ह्योने वल।

उगु बखते धीमान् महात्यागी राजकुमार बिश्वन्तर बोधिसत्वं चिन्तनायात। संसार अनित्य खः अवश्य जन्म मृत्युया दुःखे लागुलि बुढारोगं क्वत्यला चिनातल थौंयादिनस थुजाह्म ब्राह्मण छह्म दुःखयागु आपत्तियाके शंकष्ट जुइका थनवल थुजागु ताल म्वानाच्वन धासा जितनं जुइफुः। आः थ्व बुढा गनंनिस्यें वह्म गन च्वंह्म थन छाय् वगु गुबलेतक थ्व म्वाना च्वनी नेगु आहारनं थ्वया दंमखु थुजागु दुःखंहे थन वह्म जुइ। छंनय् धुनला धका जिनं न्यना सोय्माल धंगुमनं बिचारयाना करुणातया राजकुमारं कोमलस्वरं याना न्यना स्वत।

हे बृद्ध ब्राह्मणजु ! छ गनवनेगु थुजागु बने छाय् वया बने अनेक जन्तु राक्षसपि दं। लं बांमलागुलि गनं देका कुतुंवंका वह्मथ्येंच्वं छंगु शरीरे घाः दु कठंसुया घाः जुलला थुजागु थासे गथ्येयाना वया छंगु शरीरे बस्त्र ह्रोगंगु शरीरेनं थाय् थासे हि वगुद् छु जुया बराबर क्सुकातयावल छु कारणे आमज्यागु गंसोह्म बुढा कष्टं दुःख सिया थन वयागु थुकीयागु निमित्त जितकं।

एवं प्रकारं बोधिसत्वं धागु बचन न्यना भेशधारी ब्राह्मणं खोबिवय्का विन्तियात। भो रार्जाष ! छलपोल सर्बज्ञ सकलयात प्रीतिह्मखः कल्याण जुइमा। भो नाथ ! छपिगु पुण्यया प्रशंसा गुण किति थ्व लोके सकभनं प्रचार जुया च्वंगु शब्दन्यना उकों जि थन वयागु खः। भो दयावन्तस्वामी ! जिगु आशापूर्ण याना बिज्याहुं। छपि बिना महादाता म्येपि सुंदंमखुः लोके छपिहे छह्मजक दाताखः भिगुज्याया मित्रनं छपिहे जुइ। थुलि मतीतया हर्षयाना तापाकंनिस्यें यनवया थाय् थासेग्रामे छपिगु नाम न्यना यनतपयागु धकामसिया छलपोलयागु राजगृहेवना बिस्तारं खं न्यना कला काय् म्ह्यायपि सहितयाना छपि वंकनामपर्बते तपया बिज्यात धकाकन अनहे वंसाजक जिगु आशा पुणंजुइ धंगु चिन्तनायाना वया।

भो दयाधारी मालिक ! लंमस्यूगुलि किसि चाहुलीगु थ्यें कंकाल चीका मखुथाय्‌न लात तापासानं देशग्राम चाहुलाबल्लं थौं थन थ्यंकवया जिगु शरीर थ्वहेखः। जिगु छें धनसंपत्ति सकतानं पूर्ण। थौंया अवस्था जित बुढारोगं पीडाजुल जि फला काय् म्ह्याय् छय् इत्यादि परिबार सुंहे मदु अथ्येयानिमित्त बिन्तियाय्‌धका तापासानं बुलुहुं थन थ्यंक वया। भो राजपुत्र महर्षि महामति! छपिसं जिगु आशापूर्ण अवश्यमेव याइगुखना। वृद्धब्राह्मणं थथ्ये बिन्तियागुन्यना महामति बोधिसत्वं थ्व बृद्ध ब्राह्मणयात करूणाचित्त-स्वया हानं धं बिज्यात। हे ब्राह्मणजु ! छंगु मनोरथ कार्य्य आशा छु खः जित धा जिनं पूर्णयाना बी।

भेशधारी ब्राह्मणं हानंबिन्तियात, भो राजपुत्र दयाधारी कुमार ! म्येगुमखु जिगु आशा छु धासा छपिनि प्राणसमान काय् जारिकुमार तथा कृष्णाजिनी म्ह्याय् कोमल शरीर सुन्दररुपंपि निह्म जितदान याना बिज्याहुं।

भो बीरदाता ! थुपिनिह्म बालक कोमलशरीरपि खः छु प्रयोजने धासा धर्मपुत्र, धर्मपुत्री याना प्रतिपालन याय्‌गु कारणे खः। जिके धन सम्पति यकोदु जि बुढा जुल जित छुं बिचार याकेतनं दइ। भो दानी महाराज ! सीका बिज्याहुं अथ्येया कारणे जिनं बिन्तियाना।

थुजागुप्रकारं थ्व बृद्ध ब्राह्मणं बिन्तियागु खं न्यना बिश्वन्तर बोधिसत्वं धं बिज्यात। हे ब्राह्मणजु ! जिनं थुपिनिह्म बालक दानबीगु प्रतिज्ञा याना। आ थुमिमाँ मन्द्रीदेवी थन मदुनि बिशेषसीकि छुं भतीचा उथ्येवना स्वां फल कावनाच्वन लिहावइ-बले स्वांमालाया तिसांतीकाः फलाहार तृप्तयाना चित्त बुझेजुइका मांह्म मन्द्रीदेवी-यातनं चित्त बोधयाना सुन्दरपि पुत्र पुत्री निह्मयातनं बांलाकहेका दान बी। हताय्-चाय्‌मते धैर्य्ययाना भतीचा सुंकच्वं।

गथ्ये धाःसा सिकि हानं धाय् वमांह्म मन्द्रीदेवी यदि लिहां वइबले किन्तु उगु बेलास काय् म्ह्याय् निह्म मदैबले तार्जात बिलापयाइ। उगु बखतस थ्वैतजिनं गथ्ये चित्तबुझेयाय्। थुकीया निमित्त भत्तीचालं च्वं धयागु खः बिलंबयात धका दुःख ताय्‌मते।

थुगु प्रकारं बोधिसत्वं थ्व बिज्यागु सत्यबचन न्यना भेशधारी थ्व बुढा ब्राह्मनं हानं बिन्तियात । भो बोधिसत्व प्रभू ! छपिं सर्वज्ञस्वरुप दाता त्यागी बिचक्षणह्म खः । यदि छपिनि दानयायगु इच्छाखसा आः थथ्ये दानयाना बिज्याहुं जि याकनं थःगु थासे लिहांवने त्यना । छपिनि हानं मनहिलेफु छाय् धासा छपिनि प्राण समान स्नेही काय् म्ह्यायपिं खः आः दान बीमखुतनं धायफुः । अथ्येया निम्ति छपिनि आः दानबीगु इच्छा खसा याकनं दानयासा इच्छा पूर्णजुइ अवश्यनं जिगुनं इच्छा पूर्णहे जुइ ।

यद्यपि छपिगु प्रतिज्ञा साधन यायगुखसा बिलंब छाय्यायगु आस्य धालकि ज्या असफल जुइगु संभव दु । दानबीगु पक्का जुल धायधुंका दानमबिल धाःसा थुकोयागु दोषं लिपा छपिनिज्या सफल जुइत थाकुइ । मने च्वंगु चिन्तना दान यायगु हानं छु संभव थिक मजुया दान बीमखुत धया मबिल धासा भविष्ये प्रेत योनि जुइगु अवस्था न्ह्योने वइ । भतिचा आस्ये धागुलियाना च्वेलाइगु पद क्वेलावनि संसार यागु चरित्रं याना जगते सकलया थःथमं अनेकज्या स्यना दुःखयागु भाविस लाइ । थथ्ये जुइगुलिं छपिसं आस्ये भतीचा नि मूक ठत्रं थ बिज्याय्मते । लिपा छपिनिनं मखुथ्यें जुइ थन छपिसं आ थथ्ये दान मबिल धासा जिगु इच्छास्यन जि कष्टयाना थन वयागुनं निराशाजुल । छपिसं दान बोधागुनं बिघ्नजुया असफल जुइ । छाय् धाःसा, मांम्हलिहां वइबले सुन्दर सुन्दरी काय् म्ह्यायपिं खनीबले दानछाय् बीगु धया दान बीकी मखुः । दानबीम्हयानं दानकाइम्हयानं आशाया निराश जुइ । उगु अवस्थाय्छु यायगु । यदि दान मबिल धाःसा थनसं जिनं प्राण त्यागयाय् त्यना । छपिनि थन तपयागु फल ब्रम्हहथ्यायाया पाप मात्र लाभजुइ । अबश्यनं दान बीगुखः धागु बचन सितिवंगु दोषं तपयापि मनुष्यपिनि थःथःगु मनोरथ कार्य बिफल जुया दुःख जूगु कारण यकोदु ।

छपिं सर्वज्ञ तुल्यखः प्रभू थ्व ज्ञान मसिल गथ्ये खः भो बिज्ञ ! यदि दानबीगु मखुत धासा जि थन च्वनेगु प्रयोजन मदु आःथथ्यें माथाय् वने । मिसा (नारी) यागु-स्रापनं न्यनेम्वालि अवश्यनं लिहां वनेत्यना वनेला ?

ब्राम्हणं थुजागुतालं धागु खंन्यना बोधिसत्वं बिचारयाना हानं थथ्ये उत्तर बिल । हताय् चाय्मते हे ब्राम्हण ! व मन्द्रीदेवी बिचक्षणी (बिद्या शास्त्र बोना तम्ह) खः दान

बिघ्नयाय् मत्यो धकानं स्यूम्ह ब्रत उत्सब नित्ययाना च्वंम्ह धर्मया शरीर सत्यबादी महाज्ञानी त्यागीजुया च्वंम्हनंखः । अथ्येया निंगित दम्पती निम्हनापं च्वना छपिन्त थुपि निम्ह बालकपिं दान बिया जिगु इच्छा पूर्णयाय् । बालकपिं निम्हनापं बोना थःगु थासे लिहां बिज्याहुं ।

एवं प्रकारं सत्य बचनयाखं न्यंकूबले, ब्राम्हणं गुलिच्यागु मिखाकना तस्सकं क्रोध पिकया भंरब थ्यें ग्यानापुगु स्वभावयाना बोधिसत्वयागु ख्वाः स्वया छिद्रबचनं यथ्ये धाल । ख्वा धासा पलेस्वांथ्यें सुन्दर बचन श्रीखण्ड समानं शीतल नुगलेमलोगु छागु माबदु गथ्ये खः ।

भो राजपुत्र ! स्त्रीयागु उपदेश न्यनातिनि दानयाय्गु धंथ्यें खं ह्लात, छपिसं थःगु इच्छा दानपारमिता पूर्णयाय्फंगुखः याकनं दानह्ंति जि वनेत्यल पिया च्वने मखुत ।

थथ्ये क्रोधस्वरं धागुन्यना बिश्वन्तरं चिन्तनायात । आः थ्व ब्राम्हणं तंपिकया जित धाल बिस्तारयाय् मखुत थुलि बिचारयाना हानं धं दिज्यात । हे ब्राम्हण ! जिनं हेका धयागु मखुः पुत्र पुत्री थ्वं दान बोमखुत धंगु थमंमतीतल उकों पत्यार मजुल तंनं पिकाल शान्तजु कुठ्ठाखं ह्लानागुमखुः । थुपिं निम्ह बालक थथ्यें दान याय्गु इच्छा याना, संकल्प बाक्यबोनाका बालक निम्ह छंगु अधीनजुल । बालक पिनिमांम्ह मन्द्री-देबीयात क्यना निम्ह बालकपिं ज्वनं। युमितहेका थःगु थासे बिस्तारं हुं ।

थुलि बोधिसत्वं धास्येंलि ब्राम्हणं तंलंका खुसिजुया तथाऽस्तु भो नृपात्मज राज-पुत्र ! धया उगु बेलास ब्राम्हण न्ह्योने च्वंवल । उगु समये बिश्वन्तर राजकुमारं जारि कृष्णाजिनी निम्ह कोमल (क्यातुगु शरीर) सुन्दर शरीर पलेस्वां समानगु मिखां ख्वबिबेका च्वंपि मचातेगु ख्वा स्वया धेः पुना चुपानया जगु ह्लाति पुत्र (काय्) जारी कुमारयागु ह्लाज्वना, खगु ह्लाति पुत्री (म्ह्याय्) कृष्णाजिनीयागु ह्लाज्वना, गुम्हजा गंभीरगु ज्ञानं पूर्णम्ह महात्मा (त्यागीशरीर) ह्य बोधिसत्वं ब्राह्मणयागु ख्वा स्वया थथ्ये आज्ञाजुल ।

हे महाबिप्र ! बाथयबोनाका दानबीत्यना धया, चन्द्रमा समान निर्मल शीतल स्वभावपिंगु खत्रा: स्वया बोध्रयात । जिनं थौं छिपिं निम्ह दाजु क्यहेंपिं थ्व बृद्ध ब्राम्हणयात दान बीत्यना दुःखताय्मते खोय्नंमते जित थ्यें थ्व ब्राम्हणयात बिचारयाना थ्वं धागु ज्यायानाच्वं आः थनवने च्वनेम्वाल थुलि खं न्यंका लिपा मिखा-तीसिना ह्लापायापिं भगबान् बुद्धपिं लुमंका थुगुप्रकारं प्रणिधानयात ।

जिनं थथ्ये पुत्रपुत्रीपिं दानयाय्त्यनागु कारण थथ्येखः भिंगु शुद्ध चित्त सदानं जुइमा थुकियाना सकलसत्वपिंगु पाप दुःख शमन जुइमा । रोगीपिनि बैद्यंब्यूगु वास नया रोग शमन जुइगु समानं पापशमन जुइमा । हानं बिपरीतगु नया त्वना ज्यायाना रोग शमन जुइ धुंकुगुनं हानं लिथोया तच्वतं रोग जुया च्वंगुलि दुःख शंकष्ट पीडाजुइका च्वंगुनं अमृत समानगु वास नकोम्ह सद्बैद्यचूलाना वासनकूगुलि लिथोगु रोगनं शमन जूगु तुल्य जुया तच्वगु पापनं शमन जुइमा ।

नेगु मदया पित्याना च्वंगु लः त्वनेगु मदया प्यासं दाहजुया च्वंगु दुःख शमन जुइमा । बखते जलबृष्टि जुया अन्न जल चूलाना सकलया क्षुत् पिपासारोग (नय् त्वनेगु पित्याना दुःख जुया च्वंगु शंकष्टया पीड) मदेमा । गनं दुर्भिक्ष्य जुया बखते जलबृष्टि मजुगुलि आहार चूमला दुःखजुया च्वगुनं समय समये (थिक इले) जल बृष्टिजुया प्राणि पिनि आहार चूलाश्मा । दारिद्रपिनिनं धनसंपति तथा इलम चूलाना धनि जुइमा । ब्यापाद याइपि बणिज महाजन धापिनिनं अनेक बस्तु चूलाना सदानं भिंगु चिन्तना जुया धर्मयाय्गुलि सुखीजुया च्वनेफेमा थुलिभिगु चिन्तनायाना प्रणिधानयाय् धुंका ब्राम्हणयात खं न्यंकल ।

हे ब्राम्हण ! छ समान जित प्रीतिम्ह स्नेही मेपिमदु छ जित सुमित्र (भिंगु ज्या याइम्ह याकीम्ह त्वाय् समान खः) गथ्येजा भार्य्या पुत्र पुत्री (कला काय् म्ह्याय्) धापि जि प्राण समानखः । थुपि दान मयाय्कं दानपारमितानं पूर्ण जुइमखु । आः जित दान पारमितानं पूर्णयाकीह्म धाथ्येयाह्म थनथ्यंक वल थ्व चुलागु जिगु तःधंगु भाग्यखः जि आपालं खुसिजुल जित दान पारमितानं पूर्णयाकवह्म मेपिमखुः छ हेख छ धंन्य हे महा-ब्राह्मणजु ! खं न्यं–

जिनं मर्त्यलोके चक्रवर्तिराजा जुइगु सुख स्वर्गलोके इन्द्रजुया सुख भोगयायगु इच्छायाना दानयायत्यनागुमखु: । थुगु पुण्यानुभावं संसारे सकल प्राणिपिनि मतो अनेक त्रासजुया च्वंगु भय मदया वनेमा दातापिनि दानपारमितां पूर्ण जुया सुख शान्ति सदानं जुइगु बुद्धचर्य्य बोधिज्ञान अहिंसाधर्म बुद्धज्ञान लायफेमा । थुलि मात्र चिन्तना याना जिनं छन्त जि पुत्रपुत्री दानयाय् त्यनागु खः । थुलिधया थ्व बोधिसत्वं संकल्पयाना जलधारा हायेका छुं मतोचा नुगमछिना खोबिवगुलि थःथमं धोरयाना बालकपिंगु ल्वा स्वत ।

पुत्र जारिकुमारं च पुत्री कृष्णाजिनी सतो ।
वाम दक्षिणयो धृत्या ब्राह्मणाय प्रदत्तवान् ।

सुन्दरह्म काय् जारिकुमार जवंज्वना, सुन्दरोह्म म्ह्याय् कृष्णाजिनी खवंज्वना बिश्वन्तरराजकुमार बोधिसत्वं भेधधारो बृद्ध ब्राह्मणयात काय् म्ह्याय् दानयाना बिज्यात । । उगु बखतस आकाशमार्ग बोयाजुइपि देबतापिसंखना नुगमछिका खोबिवय्का हाहाकारं हाला साधु साधु बिश्वन्तर राजकुमार नांयात लोगु तःधंगु ज्यायात धंन्य धंन्य धया थःथःगु यासेवना प्रशंसायात ।

अनंलि थ्व बृद्ध ब्राह्मणं निह्म बालकपि हर्ष भावंह्लाति ज्वना सालाकया आशीर्वाद बिल साधुखः छःपि धंन्य भो राजपुत्र ! थुगु दानया पुण्यानु भावं छपिंगु मनोरथ कार्य्य पूर्ण जुइमा सर्वदा कल्याण जुया सुखो जुइमा । छपिंगु कृपां जिगुनं इच्छा पूर्ण जुल । छपिनि प्राण तुल्यपि पुत्र पुत्री जित प्राप्त जुल आः जिगु जन्मनं सफल जुल जि थःगु यासेवने बिदाबिया बिज्याहुं ।

थुलि ब्राम्हणं धास्येंलि बोधिसत्वं ब्राम्हणयात थथ्ये आज्ञाजुल । हे महामित्र ब्राम्हणजु ! प्रसन्न चित्तं पुत्र पुत्री निम्ह जिनं दान बोधुन आखबोंका ज्यानं स्यनाति मचुय्येयात धका बोबिया दाया कसायाना सास्ति इत्यादि याय्मते बांलागु बिचारं प्रतिपाल यानाति ।

हे ब्राह्मणजु ! थुमिमाँह्मनं ताउजाल मवगु आ वइगु ई जुल भतीचा थनसं च्वना माँम्हयात ख्वा क्यना फल इत्यादि ज्वनावइगुनं ज्वनाहुं नकेत सफल जुइ । राजकुमारं थथ्ये धागुन्यना ब्राम्हणं हानं उत्तर बिल । भो राजपुत्र ! छ्यिपि महा बिद्वान् खः तथापि मूर्ख खं ह्लाय्थ्यें ह्लात ह्लापानं धाय्धुन माँम्हसिनं खनधासा दानबो धुंसानं बीमखु धका लितकाइ खोया उपद्रवनं अवश्ययाइ दान बिघ्न जुइ अथ्ये जुइगु संभव माँम्ह वइगु पियाच्वने मखुत जि थथ्यें वनेत्यल थ्व बालकपि आ जि यथ्येजुल जिगु अधीने लाय् धुंकल मामाथ्येयाना यंके जिकेनं छें नेगु त्वनेगु पुनेगु अनेक वस्तुनं पूर्णजुया च्वंगुदु जि थनपिया च्वने फँमखु: । ब्राम्हणयागु कडा बचन न्यना छुं उत्तर मब्यूस्ये बिश्वन्तर बोधिसत्व सुंकच्वना त्रिरत्न स्मरणयाना च्याने च्वन ।

उगु बखतस थ्व भेशधारी ब्राह्मण बालकपिन्त थथ्ये खं न्यंकल । छिमिअबुजुं जित छ्यिपि निह्म दान बियाहल आः जिगु छें वनेनुः याकनं वा । थ्व ब्राह्मणं थथ्ये धास्येंलि बालकपिसं गप तः पुज्वीका खाखातूगु स्वरयाना खोबिवेका निह्मबालकं थः अबुयागु ख्वाः स्वया हाहा होहो बने गुजागु जुल धया ह्लापालाक क्येंह्मस्यें बिलापयात लिपा दाजुह्मनं खोल ।

थुंपि निह्म खोगुखना थ्व ब्राह्मणं तंपिकया निह्मसितं क्वातुक ज्वना सालाकाल । उगु बेलास क्येंह्मसिनं यो माँ छ याकनंवा धका तस्सकंहाला माँ नामकया खोल । दाजु म्हसिनं अबुं ज्यायागु लुमंका बनान्तरे अबुं जिमित छुयागु योमाँ छगन वना च्वना थन याकनं थ्यंकवाधका बिशब्दं हाला खोल ।

अथ्ये खोगु खना न्यना बृद्धब्राम्हणं चिन्तनायात बोधिसत्वया चित्त बिह्वल जुइ-केगु धका हतासनं बनेच्वंगु लहराकयाहया निम्ह बालकयातनं क्वातुक चिना सुन्दररुप क्यातुगु शरीर पिन्त इसा थिसा याना जुकछोत । थथ्येयागु बिश्वन्तर राजकुमारं खना बाकूछिना त्रिरत्न लुमंका चित्तयात धैर्ययाना च्वन ।

उगु बखतेहानं थ्व ब्राम्हणं निम्हेसितं सातुसाला ह्लातिदाया यंकल । बनान्तरे बालकपि (दाजु क्यहें) निम्हं मूर्छाजुल । उगुइले छुं लिपा धीरयाना दनावया दाजुम्ह

सिनं क्यहेंयात बोधयाना धाल । क्यहें कृष्णाजिनो थुगु अबस्थाय् जिं छुयायगु झींपि निम्हसिया ह्लापायागु छुपापं थुजागु दुःखजुल झीसंमस्युः दैवंयागु धायतनं मस्युः थुजागु शोक सन्ताप झीतजक मखुः मांयात समेतं अबश्य दुःख जुल ।

अबुजुं थुजाम्ह दुष्ट पापि निर्दय म्हसीकानं मां मदुबले झींपिनिम्ह दान बियाहल छुयायगु । थ्व नापंहुं धयाहल थुजाम्ह दुष्टयागु ह्लातिलात थ्व दुष्ट ब्राम्हणं चिनाहय् धुंकल थनबने थ्व दुष्ट ब्राम्हणं झीत दुःखहे याइगुजुल अथ्ये थथ्ये हाला खोसानं हे प्रिय क्यहें मेजु ! थ्वं झीतरक्षा याइगु संभव मन्त आः थुजागु बने गनवनेगु थ्वबुढा ब्राम्हणं झीत सुखयाइ मखुत अबश्यनं न्ह्यागु सास्ति यासानं सहया हे भगिनि! छं आपालं बिलापयात दुःखतायमते खोयां छुयाय्धका क्यहेंयात खोबिहुया ख्वाले पिया छ्यने उसिउंसियाना थः हिक हिकयाना खोबिसोसो वेका क्यहेंयात मायातया ग्यायमते तस्सकं खोयमते धया हेका च्वन।

दाजुं थथ्ये धया हेकूगुखं न्यना क्यहेंम्ह सिनंधाल । भो दाजु ! छंनं दुःख तायमते छुयायगु सुखजुइगु गनं हे झीत मन्त थ्व ब्राम्हण खंमखुः राक्षस अबश्यनं खः । छं मतीचा उख्येयंका झी अबुंमखनकि झींपि निम्हयाततं थनबनेस्याना झीगु लाःहिः थ्वं नेगु संभव जिनं सोके धुन । झींपि म्वाइगु आशामन्त राक्षसयागु ह्लाते लात छुयाय् हाहा हेदेब ! गन वनेगु गनच्वनेगु स्वंगु शरण वनेगु सुनांरक्षा याइगु गुजागु कष्ट भोग यायमाल । जिमां लुमंस्येवल योमां छ्गन वनाच्वना याकनं थन थ्यंकवा थुजागु तालं परस्पर (वारंवार) दाजु व क्यहें निम्ह सिया खंह्लाना खोयाच्वन ।

थथ्ये खंह्लाना खोयाच्वंपि निम्हसितनं स्वया वाकटटंन्हेया तमंहका मिखा ह्याउंक गुलिच्याक कना सिमाकचांदाया सालायंकल । उगु बखते दाजुम्ह जारिकुमारं क्यहेंयात स्वया थथ्येधाल, क्यहें कृष्णाजिनी छं गथ्ये धागुखः अथ्यहे थ्व ब्राम्हण मखुः अवश्यमेब राक्षसजुइमा गुलिजक करुणा मदुम्ह आः झींपिनिम्हसिगु प्राणया आशामन्त थ्वं सास्तियाना स्याइगु जुल ।

थन झी अबु तापात मतीचामात्र खनेदनि थुगु जन्मस अबुया ख्वाः दर्शन याय्गु किंचित् मात्रजुल सास्तियागु सहयाना अबुयाख्वाः छकसो धया निम्ह सिनं लिफः सोया

भो पिता ! (अबुजु) आः जिंपिंगन वनेगु छुपिंखने मर्दन नमस्कारयाना धया ख्वाले ह्लाति बुबुस्याना निम्हं तस्सकं खोल ।

आः अबुयाख्वा मखनीन ह्रानं लिपाया जन्मसनं खनीगुमखुत खनेदतलेनि ख्वा स्वये धया लिफः लिफः जकस्वया क्यहेंयात थथ्येधाल । अरे भगिनि ! अबुया ख्वाखंला, क्यहें नं धाल भोदाजु छुं भतीचा खनेदनि छनं सो खंला । दाजुम्हसिनं धाल—भतीचा जक खनेदनि माँ अबुया धर्म अकालं मृत्यु मजुइमा थुलिजक आशादनि धया धीरयात ।

अनंलि केहि ब्राम्हण संकच्वन उगुइले दाजु क्यहें निम्हसिया खँह्लात । माँ स्वां फल कावंम्ह नित्यथ्यें लिहां वया ईले फलाहारयाकेत बिचारयाइबले छीपिं निम्ह मखना गनवन धकामांनं बिलाप अवश्यनंयाइ अथ्येया निम्ति माँयात चित्तवोधयाय्त छक छीपिं निम्ह ह्रानं अबुयाथाय् वनेगु समय (मौका) वसाज्यू । थ्व ब्राम्हणं छोइला बिन्तियाना धाय्ला धकानिम्ह सिया खँह्लागु ब्राम्हनं न्यनाच्वन ।

उगु बखतस थ्व दुष्टस्वभाव पिकया च्वंम्ह ब्राम्हणं ह्रानं ज्वना सालायंकल । ग्यानापुगु ख्वाः याना च्वंम्हयागु ख्वाः स्वया तस्सकं ह्राला धाल । भो पिता ! छपिसं थुजाम्ह दुष्ट ब्राम्हणयात जिपिनिम्ह दानयात थों निरासजुल प्राणवनिगु संभवनं जुल जिपिं म्वाइमखुत यथापि हेप्रभू पिता ! छपिसं जिपिं लुमंका दुःख कष्टयाना नुगर्मछिके मते जिमिगु मायानं काय्म्वाल इले स्वां थोवंम्ह माँ वइबले जिपिं निम्ह मखना शोक सन्तापयाना बिलापयाइबले सियापिसल किसि ह्राबसा जिमित बियातगु क्यना काय् म्ह्याय् थुपि लुमंका धंर्य्ययानाच्वं खोय्मते धकाहेकाति माँयात बिचारयान्हेः भो पिता ! दानबिया छोसानं छपिगुपालिस जिमिसं शिरदिका प्रणामयाना हयागुदु पुनः माँयातनं थथ्येहे प्रणामदु थ्वखं छपिसं माँयातन्यंका बिज्याहुं जिमिगु सहस्र बिन्तिवु धया खोया-खोया ब्राम्हणं गन गननुः धकासाला यंकल अन अनबुलुहुं वन अनंलि बिश्वन्तरं बालकपिं ब्राम्हणं यंकुगु मखन ।

उगु अबस्थाय् मांम्ह मन्द्रीदेबीया काय् म्ह्याय् निम्हयात स्वांया तिसावय्का फलाहार याकेत फलयको ज्वना हर्षचित्त वने बिस्तारं उथ्ये थुथ्येस्वया लिहावल ह्लापा यागु लें मलागुलि मती ब्याकुल जुइका थों जितछुजुल लें द्वन आःछुजुइत्यन धया ववले

जवे खवे गनं पंछिपिं हागु शब्दनं मदु उगु अवस्थास बने पंछिपिं सून्य जूगुथ्यें गनंहे पंछिपिं मखन मने ब्याकुल जुया थथ्ये चिन्तनायात अवश्यनं थों जिगु थासे (छें) विघ्न जुलजुइ । काय् म्ह्याय् निम्हदु थुमित अथवा छुं मखुथ्ये जुलला थुजागु मती चिन्तना याना स्वांमालाया तिसा फल ज्वनावयागु फुक सिमाक्वेतया खोबिवय्का मिखा बुबुस्याना मतीचा बिश्रामयाना थ:गु थासेवने थन च्वना छुयाय् याकनं थ्यंकेगु बिचार याना उगु थासं लिहांवल ।

उगु समये लें अमंगल जूगुखन छुधासा निम्ह हाकुपिं(काल)सर्प लें वने मजीक लंपना च्वन । थुमित तीजक उख्येहुं धया ख्याना छोत थुपिं चिलावन । अनंलि भतीचा वंबले घुं किसि बनजन्तुपिंवया मन्द्रोदेबीया न्ह्योनेच्वना लंपना बिल थथ्येयागु खना मन्द्रोदेबीनं आज्ञाजुल ।

हेहे नानाप्रकारया बनजन्तुपिं! थनवया जित छाय् लं पना दु:ख ब्यूवया जिग्यात छिमिगु थासे हुं जिवने धास्येंलि थुपिं जन्तुपिसं प्रणामयाना लं चिलाबिल जन्तुपिं मिखाय् खोबि वय्का लिहांवन ।

अनंलि सिमाय् च्वंपि पंछिगनपिं हाला थ: थ:गुस्वरं खोया खोबि भूमीस हाय्का हगुखन थुजागु अमंगल जूगु स्वया ध्व स्वामीभक्ती मन्द्रोदेबी हाहा हीहो छुजुइन जित धया तस्सकं खोयावल क्रमरूपं थ:गु थासे थ्यन मन्द्रोदेबी द्वहांवना उख्ये थुख्ये सोत काय् म्ह्याय्पिं मखना अनं पिहांवया प्यख्येसनं स्वषा बिचारयात गनं मदु हागु शब्दनं मतागुलि मतो दु:खताया हाहाजि प्राण समानपिं काय् म्ह्याय्पिसं थनछें तोता थों गनवन ।

सदानं जि थनछें वेबले जिगु शब्द तालकि थ्व पर्णशाला छेंनं पिहांवया जित निह्यसिनं घे: घे:पुना मों मों धया जित प्रिति याईपिं गनवना च्वन । आ: जिनं छुयाय्गु गनवनेगु थथ्ये धया पर्णशाला छें तोता सकभनं स्वया मखंगुलि हाहा जि पुतापिं गनंमदु छुजुल धकाहाला खोया बने मालाजुल । नदीस स्नान यावंपि त:जाथाय्-लाना चुइक यंकलला चिन्तनायाना नदीस वना थाय् थासे चाचाहुला स्वयाजुल नदीस ल: बढे जुयावया थोगुशब्दं हुनुनुनं हाला वयन ।

थुगु शब्द न्यना थ्व मन्द्री महादेवी मनं थथ्ये चिन्तनायात थन नदीस स्नान यावले लखं चुइक यंकल अवश्यजुइ थथ्ये चिन्तनायाना अनं लिहांवया गन थःस्वामी तपचर्य ध्यानयाना च्वंम्ह विश्वन्तरया योगाश्रमे वया स्वामीया निपा पालिस भोः पुया मन्द्रीदेवीनं थुगु प्रकारं बिन्तियात ।

भो नाथ स्वामी ! झीपिनिम्हसिगु हि जन्मजूपि काय् जारिकुमार म्ह्याय् कृष्णाजिनी पलेस्वांथ्यें सुन्दरगु मिखापि बालक पुत्र पुत्री निम्हथन पर्णशाला छें मदु जिनं सकभनं मालास्वेधुन गनं हे मखना गनवन थुपि । थौं जिनं थन बनेस्वां फलका वना थाय् बिस्तार जुल ल्याहां वयाबलेनं म्येगुलें लाना बिलंबजुल लें थाय् थासे अमंगल जुगु स्वयावया जिगु मने शोक सन्ताप जूगुलि स्वां फल मूलादि कयाह्यागुनं सिमाक्वे तोता मतो अनेक चिन्तनायाना चाहुला स्वयावया गनं खंके मफुः ।

भो नाथ स्वामी ! छपिं तपचर्य्य योग ध्याने बिज्याना च्वन । थुपिं निम्ह बालक झी पुत्र पुत्री पर्णशाला छेनं प्याहांवना गन वनजुइ धका मालाजुया लखं चुइक यनला धंगु बिचारयाना स्नानालये नदीस वनानं स्वयावय् धुन गनं मदु गनवना च्वन आतकनं छुं खबर मदु थौंया दिने थुपिं निम्ह गनवनखंः जिगु नुगलं सह्याय् मफुत धया अनेक प्रकारं थ्व पतिव्रतास्त्री मन्द्रीदेवीनं विलापयात ।

स्त्रीनं धथ्ये धया खोया न्यंकूगु खेंन्यना थ्व बोधिसत्व विश्वन्तरं नोंमवास्ये सुंक च्वन । स्वामीनं छुं लिस मब्यूस्ये सुंक च्वंगुलि झन मती तापयाना थ्व पतिव्रतास्त्री मन्द्रीदेवीनं उगु थासे च्वना हापुत्र, हापुत्री छिपिं निम्ह बिनाकारण मखेकं थन बने मदंगु मखुः अवश्यनं छगुकारण जुलजुइ जिनं मस्यु आः जिनं छुयाय्गु गन वनेगु थनबने स्वइके न्यनेगु अनर्थ जुल भो महास्वामी ! सितला छपिसं छुं धं बिमज्यागुलीं जिगुमनस संदेह जुल । हे बुद्ध त्रिरत्न ! जिनं सिनावनेगु अवश्यजुल थथ्ये धया थःगु शिरे च्वंगुसं थमंपुया नुगलेह्लाः तया गुबलें नुगले दाया ततःसकं हालाखोल । गथ्येजा गोफसं कया हाचंगु सिमा गोतुलो थ्यें भूमीस चतावाना बिलापयात । अनंलो थ्व महादेवीनं धैर्य्ययाय् मफया मूर्छाजुइका सोह्ल समानं ताउतिनं नोंमवास्ये च्वना च्वन ।

थथ्ये जूगुखना थ्व बोधिसत्व विश्वन्तर तपचर्य्यं योगाश्रमं दनावया पर्णशाला छँया समीपसवना लः हया हायाना लः त्वंका मन्द्रीदेबीया छ्वाः स्वया सता थथ्ये धं बिज्यात ।

हे कान्ते प्रिय स्त्री ! हतायचाया दुःख तायमते शीतलज्वोक लः त्वं धया लः त्वंका ह्लातिज्वना थना फेतुका थ्व पतिव्रता स्त्री मन्द्रीदेबीयात उगु बखतस श्रीमान बोधिसत्वं थः स्त्रीया रुपस्वया बिस्तारं बोधयात जिगु थ्वं न्यं गथ्येजा फोसं ह्लापा याना वयागुज्या लुमंकि नानाप्रकारं दानयानागु खं भिन्न भिन्न अनेक धर्मंदु लोमंकेमते । छन्त च्वे थ्यंक खं कनातयागु स्मरणया ।

जिनं सत्यतायाना हानं धाय् वृद्ध ब्राह्मण छह्मयात मित्र तुल्ययाना थमं काय् म्ह्याय् निह्म दान बियागु दान पारमितायागु महत्व खं कना हेकल । हे मन्द्रीदेबी ! छं बांलाक शीकि खोय्मते धया बोधयात । बिलापयागु (खोगु) दिकल । स्वामीयागु खं न्यना धैर्य्यता पूर्वक मन्द्री महादेबी सुंकच्वन । ० ।

अनंलि निह्म बालकदान कया यंकूह्म वृद्ध ब्राह्मण गुह्मजा बिदर्भ देशे बिज्याह्म शिवि राजाया थासेवना राजाया मूलगु लुखास च्वना जुजुयात सूचना बिया द्वहां वना जुजुया न्ह्योने च्वना बिन्तियात । भो महाराज ! छपिनि कल्याण जुइमा प्रणाम धया छपिनि पुत्र विश्वन्तरया चित्त गुलितक त्याग जुइ धका फोवनागु इत्यादि च्वंनिस्यें बिस्तारं खं कनालि थुपि निह्म बालक जित दानबियाहल छपिनि छेंपि खः । भो नृपेन्द्र महाराजा ! कया बिज्याहुं धया लः ह्लानाबिल ।

उगु समये थ्व शिविराजा थः थमं आश्चर्य्यंजुया छेंपिनिह्मसिगु छ्वास्वया ह्लिला घेःपुना चुप्पानया छ्वालेशिरे पिया तच्वगु प्रभावं स्नेहप्रीतितया हर्षयात । छेंपि निम्हेसिनं आजु शिवि राजायात पालि भोःपुया लिपा छ्वा स्वया इतिइति ह्लिला बिन्तियात । भो महाराज पितामह आजु ! धका संबोधनयाना निगु प्यंगु खं ह्लाना तस्सकं खुसि जुया च्वन ।

अनंलि शिविराजां वृद्ध ब्राह्मणयात आदरतया धन द्रब्य दानबिया योग्यानुसारं भोजनयाका सन्तोषयात अनंलि छेंपि निह्मकया वृद्धब्राह्मण यात बिदा बियाछोत ।

खुसिजुया भेशधारी बृद्धब्राह्मणं जुजुयात प्रणामयाना धंन्य धंन्य साधु बिश्वन्तरराजकुमार महा त्यागी खः धका प्रशंसायाना राजगृहया लुखां पिहांवया बनान्तरे वना बृद्धब्राह्मण रुप तोता अन्तरगत जुयावना इन्द्ररूपकया थःगु थासे स्वर्गस थ्यंक वन ।

अनंलि केवल बनयाज्या बिश्वन्तरराजकुमारं योगचर्य्यं तपयाना बिज्यात । उगु बेलास पतिव्रता मन्द्रीदेबीयानं नित्यकर्म थःगु बनयाज्यायाना दान पारमितामूलगु धर्मसत्वेक खं न्यनाथ्यें ज्यानंयाना च्वन ।

थुलिजुइ धुंका छुंकाल दिन वस्येलि छन्हुयादिने देवराजइन्द्र ह्मानं क्वहांवया बनान्तरे थ्यंका इन्द्ररूपतोता म्येह्म हे बृद्धब्राह्मणरूप धरेयाना गन बिश्वन्तर तपयाना च्वंगु ख अनयाकनं थ्यंका बोधिसत्व तपधारीया न्ह्योने वल ।

बोधिसत्वं थ्व ब्राह्मणखना आदरतया बनेदयाच्वंगु फलस्कन्दमुल (तु सकि केरा धाले) इत्यादि विया ब्राह्मणया ख्वाः स्वया युगुप्रकारं आज्ञाजुल । हे बृद्ध ब्राह्मणजु ! थुजागु निर्जन बने (मनुष्यपिं सुं बासमदुगु थासे) आमथ्ये बुढाह्म बृद्धशरीर दुःख सिया छुकारणे बिज्यानागु छपिसं थुकोयागु कारण जितधा ।

थथ्ये बोधिसत्वं धागु बचनन्यना ब्राह्मणं बिन्तियात । भो राजर्षि ! महात्यागी छपि खः फोंगुतक दानबीह्म धागु खं न्यना जि थनवया छुकारणे धासा भो महात्यागी बोधिसत्व ! जि जहान् परिबारपिं सुंमदु याकचाह्म ब्राह्मण जिगु शरीरनं थ्व हे ख छपिसंस्वे धुंकल जिर्ण बुढा जुया थःथमं ज्वरेयाना नेमफुत छपिसं म्येह्म जिथ्यें बुढाह्म ब्राह्मणयात ह्मापा काय् म्ह्याय् निह्म दान वियाछोत धागुनं भिगु शब्वन्यना जितनं करूणातया दान अवश्यनं बी ।

थुलि आशायाना मन हर्षजुइका तापाकं निस्यें बुलुहुं वया । म्येगु छुं दानकाय्त वयागु मखु छपिं अतिदानी खः छपिनि प्राणसमान गुणीक पतिव्रताह्म पत्नी मन्द्रीदेबी कह्म फोनेधका जि आसायाना वयाह्म खः ।

थुह्म पतिव्रता स्त्री छह्म छपिसं जित दानबीगु योग्यजुः जिनं पत्नीयाय्त सत्य सत्य सत्यणं मखुः भो महाराजर्षिजु ! धर्मपुत्री यानातेत खः जिगु छं गुलि धनसंम्पत्ति

दया च्वंगु खः फुकंलः ह्लाना बिचार याकातेगु निमित्त खः अथ्येया कारणे छलपोलं अवश्यनं दानयाना बिज्याइगु आशा दु ।

थथ्ये थ्व ब्राह्मणं धागु खँ न्यना बोधिसत्वं थः पत्नी मन्द्री देबीयागु ख्वा ताउति स्वया च्वन । उगु इले बुद्धिमानी बिचक्षणी मन्द्रीदेबीनं स्वामीया मनोरथ सीका थथ्ये चिन्तना यात । दानपारमिता पूर्णयाय्‌या कारणे थः स्त्री पुत्र पुत्री दानकावल धासा अर्थिपिन्त दानबिया सन्तोषयाय्‌मा धका ह्लापाजित कनातगुदु जिनं आः छु लिसबीगु स्वामीयात । थन उगु समय आः थ्व बृद्ध ब्राह्मण थ्यंकवल जि दानकावह्म खः हानं छुधाय्‌गु अथ्येया कारणे थ्व ब्राह्मणयात अवश्यनं जि दानबीगु ग्वसायाना जित ताउतिस्वगु जिनंसीकेधुन । जि दानबीमते धालकि थ्व जि स्वामी बोधिसत्वया हानं मनस अति खेद जुइ छाय् मनस खेदजुइकेगु थथ्ये बिचारयाना स्वामीया ख्वाः स्वया ह्लाः हा ज्वलपा ह्लिला थथ्ये बिन्तियात ।

भो नाथ स्वामी ! छलपोल बोधिसत्व खः छपिसं जिगु ख्वाः ताउति स्वया छु धै बिमज्यास्ये मनं चिन्तनायाना बिज्यात । थ्व बृद्धब्राह्मणयात जि दानबीगुलि छपि सुंक च्वनेम्वाल । भो प्रभू महास्वामो! छपिगु मनोरथ पूर्णयाय्‌त जिके छुं दोषमदु । सुनां सुनां छुछुदान कावल अर्थिपिगु मनोरथ(बांच्छा) नं पूर्णयाना बिज्याहुं । भो दैब स्वामी महानाथ ! छाय् सुंच्वना बिज्यानागु जि तत्पर जुया च्वनागु दु काः दानयाना बिज्याहुं ।

गथ्येजा लक्षणंपूर्णपि काय् म्ह्याय् दानयाय् धुंकल आः वथ्यें जिनंदान बिया छपिगु मनोरथ कार्य्य पूर्णजुइका योगचर्य्य तप सफलयाना बिज्यासा जगतो हिताय जुइ । ख्वाः चःकंका ह्लिला ययंसानं मिखाय् खोबिवेका एवंप्रकारं स्त्रीनं धागु खँ नुगर्मछिका धीमान् बोधिसत्व थः स्त्रीयात थुगुप्रकारं आज्ञाजुल ।

हेकान्ते प्रियस्त्री ! छ साधु महासाधु खः दान याय्‌गुलि चित्तस्थीर याय्‌मा दानयाइगुलि गुबलेसं सुनानं गनेमज्यु मगन धासा लिपाथ्यंक च्वेलागु उत्तमपद लाभजुइ । दानयानागु प्रभावं बांलागु पुण्य प्राप्तजुइ लखं खुंतेसं मीं फसं जुजुपिसं समेत् स्यंके फैः मखुः ।

दानयागु पुण्य लोके तिसासमान खः दानयानागु पुण्यं दुर्गति मभिंगुगति धाइ पुनः नरक आदि दुःख भोगयाय् मालिमखुः दानयानागु पुण्यं स्वर्गवनेगु लँपु (स्वाहाने) तुल्यजुइ दानय प्रभावं सदानं शान्ति शुभकल्याणमात्र जुइ । दान समान उत्तमगु पुण्य म्येगुमदु दानया अर्थं त्याग चित्त धागु खः बोधिसत्वपिनि त्याग चित्तजुइ बोधिसत्व मजुइकं बुद्ध कदापि जुइमखुः ।

यद्यपि सीकि दानयानागुलिं पाप फुनावनि । उदाहरण थथ्येखः गथ्येजा हाकुगु खिति दुर्गन्ध मदेकेत स्नानयाय्गु लः थ्यें शरीरया खिति मदेकेगु उपाय नित्य स्नानयाय्गु तथा लखंप्याका हिजाहोगु (वस होगु) थ्यें खः गथ्येजा धर्मया मूलदान लः समान खः केवल पाप धयागु नवगु खिति समान जुइ थुजागु पाप फुकेगुहे दान तथा धर्मयाय्गु। थुगु जन्म तोता वनेबले लिपा इष्टमित्र बन्धुबर्ग जहानपिं दैमखुः उगु समये सुनांरक्षा याइगु ।

० इह सर्प्पा गतेनापि बन्धुमध्येऽपि तिष्ठता ।
मयैबैकेन सो धब्धा मर्मछेदादि वेदना ।

यमदूतै र्गृहीतस्य कुतो बन्धुः कुतः सुतः ।
पुण्यमेकं तदात्राणं मया तच्च नसेवितम् ।

आः थुगु जन्मस बांलागु लासाय् द्यना रोगीजुया च्वनीगु अवस्थाय् इष्ट मित्रादि (दाजु अथवा किजापिं स्त्री पुत्र– पुत्री जहान् परिबार त्वाय् सकलें) मुंका थुमिसं चाहुइका केवल थः दथ्वी च्वना च्वनेबले रोगीया शरीरे प्राणान्त वेदना जूगु शंकष्ट पीडायाकें तापजुया च्वंगु जवे खवे च्वना चाहुला च्वंपिसं पुलु पुलुंजक स्वया उम्हरोगीया वेदना जूगु किंचित् मात्रहे (छुं भतीचाहे) करूणातया इना काइमखुः । उगु बेलास जि छह्मस्येंहे (किन्तु रोगी छह्मस्येंहे) थुजागु वेदना सहयाना च्वनेमा । थुगु जन्मसहे थथ्ये जुइगु खः धास्येंलि लिपाया जन्मस उजागु बेदनाजूगु गुबले करूणा तया जितनं छुं भतीचा हिं धया इनाकाइगु ।

---

० थ्व श्लोक निपु बोधिचर्यावतार पापदेशना ४१–४२–स उल्लेख जुया च्वंगुनं बु–

यमलोकबासी यमकिंकर दूतपिसं ज्वनोबले दानधर्म होनह्म पापियात गपते खिपतं चिना मुगलं बराबर दाया दूरबनान्तरे दुतयंका कंदुथाय् ले न्यासि वनेत कष्टगु थासे लोह्‌यागु सिलिदया च्वंगु तुक्रा एवं फिग्वचा क्वागु कियाभूमीस न्यासीयंका पालिस आपालं पीडा जुया च्वंह्म अन पाशापिनं छम्हहे सुं म्हस्यूपिनं मदया च्वंम्हसिया यमंयानागु कर्मभोग यायमागु उगुथासे यंकूम्हसिया बन्धुबर्गादि इष्टमित्र पाशापिगन दइगु । उगु थासे थःत रक्षायाइम्ह सुदै धाःसा धर्मपाशा छम्हजकदै म्येपिं सुं दैमखुः थथ्ये थःत रक्षायाइम्ह जि म्हमस्यूः केबल जि दानधर्मयाना वयागु मदु उकीं दानधर्म धंगु महा उत्तम । दान धर्म बिना दुःखं मुक्तजुइगु गनं मदु संसारे दान धर्म मयायकं नित्य सुख जुइमखुः उकीं सोकि, हेकान्ते मन्द्रीदेबी ! ह्लापायागु जन्मेनं अनेक जीवन त्यागयाना वयागु दु । परहितार्थया निम्ति दानयायगु खः परहितार्थयासा लिपा नित्य सुखजुइ । थ्व शरीर छन्हुतोता थकेमानोगु खः । आः छ जिनं थ्व ब्राम्हणयात दान बीत्यना हे कान्ते ! थुगु दानया प्रभावं लिपा छींपि पुत्र पुत्रीपिं सकलें नापं च्वनेगु अवस्थानं वइतिनि छुं धन्दा कायम्वाः धैर्य्य याना च्वं ।

थुलि खँ न्यंका मन्द्रीदेबीयात बोध याना बृद्ध ब्राह्मणयात सःता आज्ञाजुल हे महाब्राह्मण ! छपिसं गथ्ये धागुखः अथ्येहे जिनं दानयाय् त्यना कया बिज्याहुं भो महामित्र ! थुलि स्वामीनं धागु खँ न्येनेमात्रं मन्द्रीदेबीनं चित्त धैर्य्ययाय् मफया स्वामीया पालिभोःपुया हिक्क हिक्क मिका खोबिवयका बिन्तियात ।

भो महास्वामी ! यदि जि थन मदैबले छपिनि नित्य पूजादि बिधियायत सुनां स्वां फल हया रक्षायाइगु जिनं छपिनिगु नित्य पूजादि एवं सुभकार्य्य (ज्या) स्वामी सेवा यानाच्वनागु छुते जुइन जिमदैबले थुजागु निर्जन बने छींपं याकचा गथ्ये च्वनेगु नित्य फलहया स्वामीयात नका च्वनागु आः जिनं थ्व सेवा हीन जुइन धया बिलाप यात ।

स्त्रीनं थथ्येधया बिलाप यागुस्वया थ्व बोधिसत्व विश्वन्तरं थःगु ह्लातिं स्त्रीया जंज्वना ख्वाः स्वया बिस्तारं नानाप्रकारं बोधयाना थुगुइले चित्त क्वातुका मखोस्ये ख्वाः चकंका त्रिरत्न तथा ह्लापा जुया वंपि तथागतपिं लुमंकि ।

एवं प्रकारं स्वामीनं धैर्य्यया धागु बचन न्यना मन्द्रीदेबीनं ह्नानं बिन्तियात। भो नाथ महास्वामी ! छपिसं यागु दान निर्बिघ्नं पूर्ण जुइमा युगु अवस्थाय् छपिन्त जिनं सेवा याय्‌गु जितनं छपिसं रक्षायाय्‌गु लिपा गुबलें छुते मजुइमा। मनं तुनागु याकसं पूर्ण जुइमा थुलिधया स्वामीया ख्वाः स्वया धैर्य्ययाना ख्वाः चकंका स्वचा चाहुला ह्लाःबिन्तियाना न्ह्योनेच्वना ह्नानं थथ्ये बिन्तियात। भो प्रभू प्राणनाथ ! जित छुं धै बिज्याय्‌गु दुसा आज्ञाजुया बिज्याहुं।

थ्व बोधिसत्वं छुं छकूचा धया बिज्यात। हे कान्ते छथ्येंजाम्ह बिचक्षणी स्त्री ज्वना थनबने वया तपचर्य्य योगाश्रमे च्वना ध्यान यानागु जित सफलजुया थौं स्वपत्नी दानयाय्‌गु दानपारमिताया ज्या चूलात थ्व छिंपि निम्ह तथा पुत्र – पुत्रीपिनिनं अहो भाग्य खः। ह्लापाजिनं छन्त कनातयागु ज्ञान लुमंकि थुलि धया ब्राम्हणयात सःता आज्ञाजुल।

हे ब्राम्हणजु! मखुथ्ये चिन्तना याय्‌मते ताउजाल धका दिकजुइनं मते। योगचर्य्यं तपयानागु सिधल आः छुं भतीचा म्येगुहे ध्यानयाना लुमंके हताय् चाय्‌मते थुलि ब्राम्हणयात खँ न्यंका मिखातीसिना ध्यान यात।

ये धर्मा हेतुप्रभाबा हेतुस्तेषां तथागतः।
ह्यवदत्तेषांच यो निरोध एवंबादी महाश्रबणः।

थुलि स्तोत्र छपुबोने धुंका ब्राम्हणयात थथ्ये धै बिज्यात हे महा मित्रतुल्यम्ह ब्राम्हणजु ! छंपि दानकाय्‌या निमित्ते अतिकष्टयाना थन निर्जन वने थ्यंक वल छपिसं थौं जित दानहति धागु बचन पालनयाना जिनं दानबीत प्रतिज्ञायाना। थ्व दानयानागु पुण्यं न्हेगु राज्यांगं पूर्णजुइका चक्रबर्ति राजा जुइगु। अनंलि स्वर्गलोके वना सचीदेबी नाप च्वना इन्द्र जुया सुख भोग याय्‌गु इच्छा। ह्नानं ब्रम्हलोकया मालोक ब्रम्हाजुइगुनं इच्छामखुः।

छुयाकारणे थ्व दान याय् त्यनागु धाःसा–हे महा ब्राम्हणजु बांलाकन्यं उख्ये थुख्ये चाहुला सुनां छुछु धर्मयानाजुल थुम्ति मखुथ्ये मतीलुइका धर्मे बिघ्न याय्‌गु इच्छा

याइम्ह धर्मयाइम्ह खना क्रोधयाइम्ह शत्रु सुखः व दुष्टमारगणयात त्याका संसारे अत्यन्त गौरबगु षट्पारमिता मध्येह्लापांगु मूल धर्म बोधिसत्वचर्य्य दानपारमिता याकें पूर्णयाना लोकपिन्त गंभीर ज्ञान आर्य्य धर्मकना वयना क्रमशः दान संभार ज्ञान संभारं पूर्णयाना कालान्तरे शील क्षान्ति बिर्य्य ध्यान प्रज्ञा थुजागु सोका षट्पारमितां पूर्णम्ह जुया षडभिज्ञ (बुद्ध) जुइगु पद सम्पूर्ण सत्वपिन्त हित सुख जुइगु अर्थे जिनं जन्मपत्ति दानयाना वया च्वना आनं वहे ज्यायाय् त्यना थ्व ज्या पूर्ण याकवम्ह छपिं महा-मित्र खः । थुलिखें न्यंका हानं ब्राम्हण न्ह्योनेसःता बोधिसत्वं आज्ञाजुल ।

हे महामित्र ब्राम्हणजु ! थ्व जि पत्नी सत्यधारी पतिव्रता स्त्री खः निः संदेह याना छं ज्वं थुलिधया थ्व महाज्ञानि धैर्य्यबान् बोधिसत्वं थः पत्नीया ख्वाः स्वया चित्तस्थीरयाना मन्द्रीदेबीया ह्लाः ज्वना जलधारा हाय्का संकल्पयाना हानं थथ्ये आज्ञा जुल थुगु पुण्यानु भावं सकल प्राणिपिं उद्धार जुइमा ।

इत्येवं प्रणिधानं च कृत्वा बिश्वन्तरः सुधीः ।
ब्राम्हणाय ददौ भार्य्या दानं दत्वा बिर्सजित म् ।

थुगु प्रकारं प्रणिधान याना आपालं बुद्धिमानम्ह विश्वन्तरराजकुमार बोधिसत्वं थः पत्नी मन्द्रीदेबी स्त्री थ्व बृद्ध ब्राम्हणयात दान बिया ज्या सिधेकल ।

उगु बखते थ्व बिचक्षणी ज्ञानसंभारं पूर्णम्ह मन्द्रीदेबीनं थथ्ये चिन्तनायात । जि स्वामी बोधिसत्वया मनोरथ कार्य्य निर्विघ्नं पूर्ण जुइमा थथ्ये धया स्वामी बोधिसत्वया पालिभोःपुया बिन्तियात । भो नाथ प्रभू स्वामी ! छपिसं जि ब्राम्हणयात दानयाय् धुंकल आः थ्व बृद्ध ब्राम्हणया दासी जुया थ्व नापं वने छपिसं नुगर्माछिका दुःखताया बिज्याय्मते धया स्वचा चाहुला स्वामीया ख्वाः स्वया थगु ख्वाः चकंसानं मन अधैर्य्य जुया खोबिवयेका बिन्तियात जि वने जिलला धया बिदाकाल ।

बोधिसत्वं नोःमवास्ये शिरं इसारा बिया मिखातोसिना ध्याने च्वन । अनंलि थ्व महादेवी मन्द्रीनं ब्राम्हणयात थथ्ये धं बिज्यात । हे ब्राम्हण ! आः थन बिस्तार याय्गु छाय् थन च्वनेगु छुं प्रयोजन मन्त नुः जिनं नापं वय् । हे ब्राम्हण ! छ बुढा जुया च्वंम्ह खः ले बुलुहुं वनेगु स्व ।

थथ्ये धागु न्यना थ्व भेशधारी थ्व बुढा ब्राम्हण अति आश्चर्य जुइका उगु इले ब्राम्हणं निम्हसितं आशीर्बाद बिल । साधु साधु बिश्वन्तरराजकुमार तथा मन्द्रीदेबी निम्हसियां थः थःगु मनोरथकार्य सिद्ध जुइमा । थुलि धायधुंका जि वनेत्यल हे मन्द्रीदेबी ! छनंनुः निम्हंनापं वने । ब्राम्हणं थथ्ये धास्येंलि लिपा महादेवी मन्द्रीया स्वामीयात स्वया ह्रानं छक बिन्तियात ।

भो भर्तादेब स्वामी! छलपोल थन याकचा च्वना बिज्याहुं जि थ्व बुद्ध ब्राम्हण नापं बने न्हेः । थुलिधया बिदाकया प्रणामयाना ब्राम्हणया ल्यु ल्यु मन्द्रीदेबी गमनयाना बन ।

अनंलि थ्व बोधिसत्वं बिधान रूपं तपयाबले आस्फाण ध्यान याना हर्ष रूपं बास यात ।

अनंलि भेष धारी थ्व ब्राम्हणं मन्द्रीदेबीयात थथ्ये बोधयात । नम्रतारूपं लँयागु खँ कना बिस्तारं नुः धया थः न्ह्योने च्वनायंकल । ववं याकनं बिदर्भ देशे थ्यंका शिबिराजाया राजगृहे (छँ) यंका जुजुया न्ह्योने वना बिन्तियात ।

भो प्रतापि शिवि महाराज ! जिनं बिन्तियाय् त्यना न्यना बिज्याहुं छपिनि कल्याण जुइमा छलपोलया सुपुत्र बिश्वन्तर राजकुमार सामान्य मनुष्य मखुः साक्षात् महा बोधिसत्व खः थ्वंगु गुण धर्म अतिगंभीर महाउत्तमगु दानपारमिता पूर्णयाना योग चर्य्य द्वारा तपयाना ह्लापा छम्ह बृद्ध ब्राम्हणयात थः पुत्र पुत्री निम्हदान बिया छोत। आःनं जित थः पत्नी स्त्री दान बियाहल । थ्वँगु त्याग चित्तया बर्णन (बयान) यानां साध्य मजुः छपिसं पुत्रया बिषय छुं धन्दा काय् म्वाः ।

भो राजेन्द्र ! छपिनि भौमचा खः मन्द्रीदेबी जित दानयाना हसानं जिनं यंकेगु मखुः । छपिन्त लः ह्लाना वने कया बिज्याहुं धया शिबिराजायात लः ह्लाना बिल । अनंलि थ्व ब्राम्हण राजगृहं पिहावया सुनानं मखंगु थासे वना ब्राम्हणरुप तोता अन्तरगत जुया वना याकनं थःगु स्वर्गभूबने थ्यंका बिश्वन्तर बोधिसत्वयागु तप चर्य्ययाना दान-
[illegible] स्वर्ग [illegible] देबतापिंत का देशना याना इन्द्रं न्यंकल । सकल देबतापिसं धंन्य

प्रशंसायाना पुष्पवृष्टि यानां ह्या बंक पर्वते तपयाना च्वंम्ह बिश्वन्तर बोधिसत्वयागु थासे सकभनं महामंगल शोभायमान जुइक स्वागत यानाहल ।

अनंलि शिबिराजां पुत्रयागु गुण प्रशंसायाना छेंपि जारिकुमार कृष्णाजिनी निम्हनं भौमचा मन्द्रीदेवीया न्ह्योने हया लः ल्हाना बिल । उगु बखते माँ काय् म्ह्याय् नापलागुलि हर्षया प्रभाव ल्हानां साध्य मजुइक आनन्दं राजगृहे बासयाना च्वन ।

छुंलिपा तपयाम्ह बिश्वन्तर लिहांवया दानशालाय् च्वना याचक तथा अर्थिजन-पिन्त धन द्रव्य अन्न बस्त्र मधिफल इत्यादि बारंबार दान बिया च्वन ।

ल्हापा ल्हापाया जन्मेनं मिखा ल्हाः तुति शिर ला. हि थःगु शरीर समेतं दानयाना वयागु लुमनावल । लिपा अबु शिबिराजां तोता वर्स्येंलि थमं राज्ययाना सकल प्रजा पिन्त दान धर्म याकाच्वन । उगु बेलास नरकबासी पापीत नरकं थाहांवया सुखजुल दुःखि दरिद्र पिनि ज्याचूलाना धनीजुल रोगी पिनि रोगं मुक्तजुया आनन्दजुल । अनंलि कालान्तरे थुजागु पुण्यानु भावं आपालं म्वाना छन्हु देहान्त जुया बिश्वन्तर बोधिसत्व स्वर्गलोकं च्वे त्रायत्रिंशा भुवने अनया नाय जुयाबास यावन ।

अनंलि लिपा थ्व वोधिसत्व लिपाहानं मर्त्यलोके जन्मजुया क्रमशः अनुत्तर अर्हत् सम्यक संबुद्ध जुया लोके प्रख्यात जुइका देब मनुष्य असुर यक्ष गन्धर्व नाग कटपूटन राक्षस इत्यादि पिन्त समेत बोधिज्ञान न्यंका श्रद्धा भक्ति करूणातया जन्म जरा व्याधि मृत्युया भयं मुक्तजुइगु ज्ञान प्रकाशयाना तथागत पद प्राप्तजुइका निर्वाण लाभयाना काल ।

थुगु प्रकारं शाक्यमुनि भगवान् बुद्धं श्रावस्ती नगरे जेतवन बिहारे बिज्याना आपालं धमालुपिमुंका आनन्द भिक्षु न्ह्योनेतया बिश्वन्तर राजकुमार बोधिसत्व जन्मयागु बर्णन (खँ) आज्ञादेका बिज्यात । उगु इले पृथिबि कंप जुया पुष्पबृष्टिनं जुल सकभनं महासुख जुया मंगलजुल । हे लोकपिं तथा आनन्द भिक्षु ! खँ न्यनार्य्ये ज्यानं याय् फेकि धया बिज्यावले आनन्द भिक्षु तथा अन च्वंपि सकलया थुम्ह बिश्वन्तर बोधिसत्व आः गन जन्मजुया जुइधका मतीचिन्तनायाना खङ्कि फ्लेजुया च्वन ।

परचित्त ज्ञान स्यूम्ह भगवान् बुद्धं आज्ञाजुल। हे आनन्द भिक्षु तथा सकल! उम्ह बिश्वन्तर बोधिसत्व आः थुगु समये मेम्हमखुः जि धका सीकि उगु बखतया मन्द्रीदेबी थुगु समये यशोधरादेबी खः। उगु बखतम्ह शिबिराजा वया स्त्री सुरूचीदेबी निम्ह थुगु समये शुद्धोधन व मायादेबी जूवल।

थुगु प्रकारं आज्ञादय्का बिज्यागु खं न्यना उगुस्थाने उपस्थित जुयाच्वंपि सकलें खुसिजुया धंन्यसाधु बिश्वन्तर राजकुमार बोधिसत्व, धन्यसाधु भगबान् बुद्ध धका प्रशंसायाना भगबान् बुद्धयात चाहुला पालिभोःपुया बिदाकया सकलें थःथःगु थासे लिहांवन। ० ।

—थुलि खं बिश्वन्तर राजकुमारया जातक जुल—

। थुगु खं जातकमाला. अ. ९ व्रताबदान माला. अ. ६ स दु ।

मणिचूड नृपावदान

नमः सर्वबुद्ध बोधिसत्वेभ्यः
सकल बुद्ध बोधिसत्व पिन्त नमस्कार

अनंलि ह्नानं छन्हु ह्लापाथ्यें श्रावस्ती नगर जेतवन बिहारे अनाथ पिण्डद महाजनं दानयागु सुन्दर तःधंगु आराम(क्यब)शुद्धगु स्थाने भगवान् बुद्ध बिज्यात । उगु बेलास आपालं भिक्षुगण उपाशकोपाशिका एवं बणिज महाजन साधु सज्जनवर्गपिं तथा नर-नारोपिसं सोका अनवया ह्लापाथ्यें भगवान् बुद्धयात प्रथम दर्शन बन्दन पूजन याय् धुंका छ्वालं च्वना थःथःगु आश्रमे फेःतुना भगवान् बुद्धयात स्वया ह्लाः बिन्ति यानाच्वन ।

उगु बखतस वसपोल बुद्धं प्रातिहार्य्य तःधंगु पुरुषार्थ क्यना आकाशे बुलुहुं थाहांवना पलाछिना लिधु थिधु जुया फेनंतुना लिपा क्वाहां बिज्याना आश्रमे बिज्यात । थथ्ये याना थयंगु खना निन्दायाईपिं तीर्थंकर धापिं पुनः उगु स्थाने च्वंपिं सकसिनं प्रणामयाका अद्भूताश्चर्य्य जुइक प्रातिहार्य्य एवं पराक्रम क्यना बिज्यात ।

देब मनुष्य तथा अन च्वंपिं सकलया अथ्ये प्रातिहार्य्य तच्वगु पराक्रम क्यंगुखना छुकारणंजुइ भगवान्याके न्यनेमाल धका चिन्तनायागु सोका आनन्द भिक्षुं बिन्तियात । भो भगवान् ! छ्पिंगु थ्व पराक्रम प्रातिहार्य्यखना सकलया आश्चर्य्य जुइका च्वन, छगु कारणदं आज्ञा देका बिज्याहुं थथ्ये बिन्तियागु न्यनां भगबान बुद्धं आज्ञा जुल ।

खः भिक्षुपिं तथा सकल थ्व प्रातिहार्य्य पराक्रम खः सोकि थ्व गथ्ये धाःसा षट्पारमितानं पूर्णपिं बोधिसंभारया पराक्रम पुजागु जुइ । हे भिक्षुपिं! छु धासा आपालं

जुया वने धुंकूपिं तथागतपिं दु स्वंगु कल्प एवं असंख्य प्रमाणं दुष्कर चर्य्ययाना सलंस द्वलंद्व तथागतपिसं बोधिसंभारं पूर्णयाना वन ।

थुजागु कल्प बितेजुयावनं आः थुगु कल्पया समये थन भद्रकल्पे बोधिसंभारं पूर्णयाय्‌या कारणे जिनं आपालं दुष्करचर्य्यया ज्या पूर्णयाना । थ्व प्रातिहार्य्य प्राप्त जूगु कारण जिनंकने एक चित्तयाना बांलाक न्य ।

हे भिक्षुपिं ! तथा सकल सज्जनपिं ! गथ्ये धाःसा ह्लापा भद्रकल्पस शाकेतु नगर नामजुया च्वंगु छगु देश दु । (बर्तमान नेपाल सको देश खः) उगु देशे ह्लापा ब्रह्मदत्त नाम राजां राज्ययाना च्वन क्षत्रि जाति थ्व राजायात गुलि बिद्वाँन्‌पिसं हेमचूडराजानं धाइ । थ्व राजाया स्त्री कान्तिमती देबी महारानी जुया च्वन ।

उगु देशे उगु बखतस पराक्रम दुपिं क्षमा धारी महाजन धर्मार्थि शान्तस्वभावपिं मनुष्यपिं यकोदु । देशनं बांला तः धंगु प्रशासन खः । उगु देशे कलह ल्वापु याइपिं लुच्चा थक खुं धयापिं मदु । अन्न धन तथा नेगु त्वनेगु पुनेगु तीगुलि छुं दुःख स्वयांहे मदु । सा म्ये इत्यादिनं पूर्णजुया दुरु धौ घ्यः प्रशस्त ।

उगु बखते व राजानं प्रजागणपिन्त याककाय् तुल्यं राज्ययाना देशे प्रजापिन्त पालनयाना कान्तिमतीदेबी महारानी स्त्रीनाप आनन्दं राजगृहे बासयाना च्वन । थ्व महारानी लक्षणंपूर्ण सुन्दरी युबती स्वस्वकि स्वेमगाथ्यें बांलाना च्वन थ्व महारानीनाप ब्रह्मदत्त राजां सुखैश्वर्यानन्द भोगयाना जूगुलि थुह्म महारानी कान्तिमतीदेबीया गर्भ धारण जुल । राजा खुशिजुया अहो धंन्य आः जिनं गर्भे च्वंह्म बालकया कल्याण दीर्घायु निरोगी जुइमा धैगु कारणे व ह्मनं गर्भ धारणयाह्म स्त्रीयानं शरीरे छुं पीडा मजुइमा धैगु कारणे लुं वह दक्षिणा अन्न बस्त्रादी सहित गुरु पुरोहित भिक्षु ब्राह्मण दारिद्र भिक्षा कावइपिन्त शुद्धचित्तं दानबीगु इच्छायाना नित्यदानयाना च्वन । ह्मनं गर्भबती महारानीयातनं पथ्यगु मात्र आहार याका सन्तोषयात राजाया मन हर्षयाना आपालं मायातया स्त्रीयात बिचारयात ।

उगु वखतस् गर्भस् च्वंह्म बालकया प्रभावं महारानीया मतोजिनं छक राजगृहे वहॅपि तथा मेपिं महाजन प्रजा स्त्री पुरूष पिन्त धर्मया खँ न्यंकेमाल धँगु इच्छायात । महाराजांसोका सिहासने तया शुद्धगु अलंकारं तीका देशे प्रजापिन्त महारानींभिगु खँ धर्म देशना याइगु न्यंवा धका सकलयात सूचना बिया सतल ।

राजां थथ्ये निमंत्रणा ब्यूगु न्यना खुसिजुइका न्यनेगु इच्छादुपि महाजन स्त्री पुरुषपि राजमण्डिरे उपस्थित जूवल महारानीया शोभायमानं अलंकारं तिया गर्भँच्वंह्म बोधिसत्व बालकया प्रभावं महारानीं सकलयागु ख्वाः स्वया थुगु प्रकारं गाथा बोना न्यंकल ।

धर्मं स्थितो याति गुणं बिवृद्धि
प्राप्नोति तुष्टिं परमायणश्च ।
प्राप्तेच दुःखेन बिषादमेति
परत्रचा प्नोति सुखं बिशालं । १ ।

धर्मं ह्मसीका चर्य्यंयाना च्वंह्म सिया आपालं ज्ञान गुण बढेजुया उत्तम संतुष्टगु चित्त प्राप्तजुइ । अधर्म प्राप्त जुइवं (पापयाकें) सदानं मखुथ्ये जकजुयी । थुजागु सोके फुसा लिपाथ्यंकनं तस्सकं सुखसीदइ । १ ।

धर्मो हि वै रक्षति धर्मयुक्तं
पिता यथा पुत्र मुदार वृत्तं ।
तस्मात् बुधो ज्ञानबलो पपन्नो
यावञ्चिरं धर्ममतः प्रकुर्य्यात् । २ ।

धर्मं हे सुख जुइगु खः धका निश्चययाना धर्मं सहितह्म जुइ फुसा सदानं रक्षाजुइ । गथ्येजा अबुं काय्यात, काय्नं अबुयातप्रशन्नजुइक ज्याखंयाइ । अथ्येया कारणे बिद्वान् वर्गपिसं ज्ञानया बलं संयुक्त जुइकाच्वनि । गनतक आपालं म्वाना च्वनि अनतकनं धर्मयानाहे च्वनि । २ ।

धर्मो हि वै रक्षति धर्मयुक्तं
छत्रं यथा बर्षति धर्मकाले ।
धर्मानुशंसा सुगतेन शस्तो
न दुर्गतिं धर्म यथा प्रचारी । ३ ।

धर्म हे खः सदानं निश्चययाना च्वनेगु धर्मयाकें संयुक्तह्म सदानं रक्षा जुइका च्वनि । गथ्येजा बर्षाऋतु पर्बकाल वइबले (आषाढ श्रावण, दिल्ला गूंला बले) आपालं वावइ उगु बखते कुशां रक्षायाइ । वथ्यें धर्मया अनुशासन बांलाह्मसिनं भगबानं धर्मया चर्य्यं (भिंगुज्या) या धागु सीका धर्मप्रचारयाइह्म सिया मभिंगुगति नरकादिस च्वना दुःख भोगयाय्मालीमखुः । ३ ।

अधर्मचारी तु नरः प्रमत्ता
यायां गतिं गच्छति मूढदृष्टिः ।
निहत्य धर्मश्चरितः स एव
बधो यथा कृष्ण मृगा गृहीतः । ४ ।

अधर्म पापयाइह्म मनुष्य स्यखि घमण्डीजक जुइ । मूर्ख बुद्धिया दृष्टि याना मभिंगुगति नरकादि दुःख भोगे सदानं लाइ । थःनं धर्ममयाय्गु म्येपिं धर्मयाइपिन्तनं याय्मते धका गना मयाकोह्म थुजाह्म छुथ्यें धासा गथ्येजा हाकुगु चित्तह्म ब्याधां चला माला स्याइह्म तुल्यखः । ४ ।

नह्य धर्मश्च धर्मोभौ नहिसम बिपाकिनौ ।
अधर्मा न्नरकं यान्ति धर्मान्प्राप्नोति सङ्गतिम् । ५ ।

अधर्म नहि पाप मयाइह्म धर्मजक याइह्म, पुनः धर्ममयाह्म पापजक याइह्म थुपिं निह्म कदाचित् बराबर जुइमखुः । छुथ्येंधाःसा बिष व अमृत समान जुइ । बिष प्राणि स्याइह्म, पापखः अमृत प्राणि म्वाकोम्ह धर्मखः । अधर्म पापं याना सदानं नरके-वनि, धर्मखः पुण्ययाना सदानं भिंगु गतिसवनि सुखप्राप्त जुइ । थुलि सोकेगु अतिनं योग्य जुइ । ५ ।

अनंलि कान्तिमतीदेवी महारानीनं थुजागु ज्ञान गाथाबोना धर्मोपदेशयागु खंन्यना अनच्वंपि सकलें प्रशन्न चित्तजुयाधर्मयायगुलि निश्चयजुल । क्रमशः महारानीया गर्भबढे जुजुंवल महाराजयामन अति हर्षजुइका गर्भवती स्त्रीयात बांलागु वयबेयंका सुगन्धगु अनेक स्वांहोया च्वंगुक्यना वथ्यें फल सया च्वंगुनं खानानका थमनंनया शरीर शीतल आनन्दयाना यो धागुतक पथ्याहारेतया आपालं बिचारयाना बखतबखते भिक्षु ब्राम्हण साधु तथा याचकपिन्त संतुष्टजुइक दानयाना नकानं च्वन । स्त्रीया गर्भधारण पूर्णजुया गुलाफुना फिला दर्स्येलि महारानीया गर्भं भिंगु शुभ बेलास पुत्र जन्मजुल ।

गुजाम्ह पुत्र धासा अत्यन्त दिब्य सुन्दररुप तेजबान् सुलक्षणम्ह शिरे द्वछिगु प्रकारं पुण्यया प्रभाव प्रकाशमान्म्ह, स्वस्वकि स्वेयमगागु च्याता प्रकारया लक्षणं पूर्णगु मकुटाकार शिरम्ह शिरेदुने न्ह्यपुया दथ्वी रत्नया प्रभाब उज्वलगु तेजं सहित जुयाच्वंगु मणिरत्नदुह्म ज्वालामाला तेजं युक्तह्म रात्रियासमये सूर्य्ययागु मण्डलाकारतेज (रंस्मि) सहितह्म । शाकेतु नगरे परमपुज्य देबता समानह्म राजकुमार जन्मजुल धका देशबासीपि सकलें अत्यन्त खुसिजुइका च्वन । थुगु मणिरत्नदुगु मकुटाकार शिर थियामात्रं शान्तजुया रक्षाजुइगु । रोगादिसर्व नाशजुया वनीगु ।

हानं उगु देशे खुं दाका लः मि बायुया भयमन्त । बखते जल बृष्टि मजुइगु हानं आपालं बृष्टि जुइगु पों वइगु इत्यादि भयनं मन्त । देशे अनेक भयं प्रजापिनि महादुःख जुइगु भयदक्व मन्त । गथ्येजा खितिदुगु बस्त्र, शरीर लखं सिलेबले मदैथ्यें स्वयां दुःख जुइगु भय शमन जुया सकलया आनन्द जुइका च्वन ।

अथ्येया निम्ति हानं मणिरत्नया प्रभावं छुं बस्तुलि थीका क्यबेवना पुखुली च्वंगु लखं सिला छोय्बले शोभायमानगु सुवर्ण जुल । सकलें छु हेतु धका आश्चर्य्य जुइका च्वन । उगु बखते जन्मजूह्म कुमारं नोः वाना न्यंकल । आश्चर्य्य जुइम्वाः गुगुजा जिगु शिरे दुने च्वंगु मणिरत्नया प्रभावं लुं जूगुखः ।

मणिरत्न दुगु शिरे थीका लखं सिलेबले नेंयागु बस्तु तथा नेंया भारनं शोभायमानगु लुंजुयावइ । उगु लुंयागु धन बस्तु सकल असलगु खँ न्यंकोंपि भिक्षु ब्राह्मण हानं नुग कपतंपि सुं फोंवइपि याचकपिन्त सन्तुष्ट जुइक दानया ।

थथ्ये धागुन्यना राजा आश्चर्य्य जुइका याना स्वेधया नं छपायृहया बालकं धाथ्ये याना स्वत नंफुकं लुंजुल । राजा मंत्री सकलें अत्यन्त कौतुक जुइका छथ्यें खुसिजुया उजागु लुं असलंपि भिक्षु ब्राह्मण नुगस्यापि फोंवइपिन्त संतुष्ट जुइक राजां दानयात ।

उगु अवस्थाय् कुमार जन्म जूगु सीका उगु देशे देवतापिसं दिब्य ध्वज पताक सुगन्ध पुष्प पलेस्वां जीस्वां उफोस्वां सप्तरत्न इत्यादि बृष्टियाना मंगल कार्य्य याना हल । दिब्य सप्तरत्न बृष्टिजूगु कयायंका शाकेतु नगर बासी मनुष्यपि आपालं हर्ष-याना दुःख मदेका धनि जुइका च्वन ।

अनंलि छुं लिपा थ्व जन्मजूह्म बालकयात जातकर्म ब्यंकेगु पुनः नामाकरणयात । छु नाम याय्गु धका राजां गुरु पुरोहित मंत्रीपिके न्यन । मंत्रीजुं बिन्तियात । भो देब महाराज ! गुह्मजा थ्व बालकया शिरेदुने उत्तमगु मणिरत्न धारणयाना जन्मजुल अथ्येया कारणे थ्व बालकया नाम मणिचूड धका नामयाय्मा । थथ्ये धागु न्यना सकसिनं थिकजु धया समर्थन यास्येंलि राजा खुसिजुया अथ्येहे नामयात । सुं म्येपि बिद्वाँन्पिसं लिपा थ्व बालक मणिचूडयात रत्नचूड धकानं नामयात–अनंलि अन्नप्रासन जानकेगु जंकु बिधियात । हानं लिपा बखत थिकजुस्येंलि ब्रतबन्धन क्रियानं समाप्तयाना सिधेकल ।

अनंलि थ्व राजकुमार सद्गुरुयात लः ह्लाना बिद्यारंभयात । क्रमानुसारं बिद्यारंभ यानाहहं संपूर्ण बिद्या एवं शिलपशास्त्र तथा ब्याकरणादि पारंगतयात । थ्व राजकुमारया स्वभाव शुद्ध चित्त कल्याणकारी थः पर समानभापा शरिर पर उप-कारी करुणादुह्म महाज्ञानि धर्मशरीर धर्मात्मा धाय्का प्रजासेवायाइह्म बोधिसत्वजुया संपूर्णबस्तु अनित्यसीका शरीर तथा सर्वस्व त्याग चित्तयाना महात्यागी जुया किंचित् लोभ तृष्णामदेका शुद्ध पवित्रगु थासे च्वना थमंहेदान याय्गु उत्साहयात ।

युवनावस्था जुस्येंलि भिक्षु तथा याचकपिंगु उपरे करुणा चित्त जुइका दुःखि नुगकेकूंपि दारिद्र याचकादि छुं मदुंपि फोनानंपि रोगी बुढा बुढी मचात काँपि धुसिलुंपि स्वांथ ज्यो पाक लातोंपि खनोबले क्रन् नुगमछिका थुजापिन्त प्रशस्त जुइक धन बिया

सन्तोषयाइगु एवं प्रकारं नित्यदानयायगु स्वभावयात । थ्वया थथ्येदानयागु सीका न्यना योजन प्यववे च्याक्वे ह्निछि निन्हु प्यन्हु तापाकंनिस्यें वया याचकपिं दानकावइगु जुल । थुजापिन्त सकल बस्तुनं पूर्णयाना थुमिगु मनोरथ सन्तोष जुइक बिया छोइगु ।

थुजागु प्रकारं दान ब्यूगु कयायंका सकभनं थ्व राजकुमार दातायात सकसिनं महात्यागी धंन्य धंन्य मणिचूड राजकुमार धंन्य मणिचूड राजा धका प्रचारयाना आपालं प्रशंसायात । अनंलि हानं थ्व मणिचूड राजकुमारं अबुयाके बचनकया थःगु देशे प्यंगु दिशाय् प्यंगुद्वारे ह्रहां वेगु लुखादेका दथ्वीलाक दानशाला (दानबीगु थाय्) बांलाक तःधंयानादेका अनच्वना अर्थिपिन्त दानयाना च्वन । गथ्ये दान यातधाःसा अन्न कचिगु बूगु नेगु त्वनेगु हानं बस्त्र कोखायगु सुगन्ध बस्तु स्वां धूप म्येगु लकां तुतां कुशा पीठ फेतुइगु आशन क्वपु दक्षिणा लुं वहयागु धातु बस्तुया थल । बालकपिन्त कलम सफु बूगु नेगु मधि फल । युबती स्त्रीपिन्त लोगु बस्त्र तिसा भृंगार यायगु (बांलाकेगु ज्वलं) इत्यादि दानयाना दश असकुल पाप कर्मतोता, दशकुसल पुण्य कर्मजकयाना च्वन ।

थुगु प्रकारं मणिचूडराजकुमारं पुण्ययागु छु कारणे धाःसा भगबान् बुद्धं हे भिक्षुपिं! धका संबोधनयाना आज्ञाजुल । थ्व गथ्येधाइ चक्रबर्तिराजा जुया ऐश्वर्य्य अनेक सुख भोगयायगु कारणे मखुः । दानपारमितायागु ज्या म्वाना च्वतले सिद्ध यायगु कारणेखः ।

हानं धायन्यं—थ्व राजकुमारया भद्रगिरिनाम किसिछह्मदु । थ्व किसि ह्निछिया सच्छिगु कोश तकनं वनेगु समर्थदुह्म । थ्व किसिगया छन्हु मणिचूडराजकुमार ग्राम नगर चाहुला गनगन दारिद्रपिं दु अन वनानं दानयाय् धंगु बिचार निमित्त गमनयाना बनान्तरे थ्यंकवन हिमबत् नाम जुया च्वंगु बने थ्यस्यंसि भार्गबगोत्र भबभूति महर्षि छह्म तपयाना च्वंगु आश्रमे थ्यन । किसिह्मं क्वहां वया छथाय् फेतुत ।

उह्म भबभूति महर्षि ह्लापाछन्हु सुथे तप आश्रमं दनावना सुन्दर सुद्धगु पुखुलि स्नानया वंबले दथ्वी तः फोगु पलेस्वां होया च्वंगु खना तार्उति स्वया उगु पलेस्वां तस्सकं बांला थोयाकाय् धका तीजक वना सोवंबले पलेस्वांने जन्मजुया च्वंह्म पि मदुह्म

सुन्दरीरुप लक्षणं पूर्णह्म स्त्री बालिका छह्म आनन्दं बासयाना च्वंह्म खना लेःताया बिस्तारं स्वां ध्वयथ्यें उह्म बालिक कयाहया पालन पोषणयाना पलेस्वांने जन्म जूह्म धका पद्मावती धेगु नामयाना तह्म सुन्दरी रुप युबती जुया च्वंह्म पुत्री तुल्यं बिचारयाना बने भेखाछें देका तयातह्म छह्म दया च्वन ।

भवभूति महर्षि थ्व सुन्दररुप मणिचूडराजकुमार युबत्रावस्था तिनिह्म खना ह्लिला थथ्ये धाल । भो महापुरुष ! थनवा छसुः गन वनेत थन वयागु थथ्ये खं न्यस्येंलि राजकुमारं यथार्थ रुपं धाल ।

भो महर्षि ! जि शाकेतुनगरया ब्रह्मदत्तराजाया पुत्र मणिचूडराजकुमार खः । देशग्राम नगरे गनगन दारिद्रपिदु धेगु बिचारयायगु निम्ति गमनजुया वया थन थ्यन छपिन्त प्रणाम ।

थथ्ये धागु न्यना पुत्री पद्मावती सता न्ह्योनेतया महर्षिजुं धाल । अरे शुद्धशरीर राजकुमार छपिनि बिबाह सिमधनिला थ्व जिपुत्री यानातयाह्मखः फुक खें कना छपिन्त कंन्या दानयायत्यना कया बिज्याहुं । थुगुबेलास पद्मावतीदेबी दनावना केरामाँकिका मिखापतिमयास्ये मणिचूडराजकुमारयात तार्उत स्वया ह्लिला च्वंगु मणिचूडं खना थमनं स्वया ह्लिला क्यन । थुपिं निम्हेसिया दृष्टि संयोगजूगु महर्षि खना ह्लिलाच्वन । उगु बखते राजकुमारं बिन्तियात, भो महर्षि ! बिबाह जि सिमधनि छपिगु बचन जिनं पालनयाय् बिबाह याय्त स्वयंबर थौं हे सिधेके जि छें वना माँ अबु पिन्त खें न्यंका कन्हे बिबाह कर्मखः सहजयान चर्य्य याय्गु बिषये थन उपस्थितजूवय्गु अबश्य ।

राजकुमारं थथ्येखं न्यंकूगु बिचारयाना थ्व पुरुष महाज्ञानिह्म बिद्वान् खः धका सीका महर्षि अति खुसिजुया पद्मावती सःता स्वयंम्बर क्रिया आरंभयात । पद्मावती-देबीं सुन्दर सुगन्ध पुष्पमाला ज्वनाव्रया स्वचाचाहुला मणिचूडराजकुमारयात कोखाय्का पालि भोः पुल । उगु समये मणिचूडं थमं कोखायातगु मोतिरत्नमाला तोया पद्मावतीदेबीयात कोखाय्का महर्षियात प्रणामयात । महर्षि पद्मावतीयात बोधयात पुत्री छंगु भाग्यं थौं छन्तलोह्म महापुरुष राजपुत्र मणिचूडकुमार स्वामीचूलात थ्व

पूर्बजन्मया भाबो खः । ह्रानं मणिचूडया ख्वाः स्वया खँ न्यंकल ऋषिभेश जुया बने बास याना च्वंह्म थ्व कंन्याया शरीरे बस्त्रतिसा सिमाह स्वांयागु अलंकार खः पलेस्वाने जन्मजूह्म जिनंह्या पुत्रीयाना प्रतिपालयाना तयाह्म थ्व पद्मावतीदेबीया प्रभूस्वामी छ्पिजुल कन्हे प्रातः समये मंगलयाना का बिज्याहुं धया ऋषि भोजनयाका सन्तोष यात । बिदाकया राजकुमारं किसिगया लिहांवल छेँ थ्यंका थुगु खँ फुकंकना माँ अबु मंत्री तथा म्येपिं सकलें खुसिजुइका च्वन ।

कन्हेखुन्हु सुये राजामंत्री सज्जनबर्ग गुरु पुरोहित सहितयाना मणिचूडराजकुमार भद्रगिरि नाम किसि म्हेय् च्वना भब भूतिमर्हाषया स्थाने मंगल बाजा थाका गमन जुल क्रमानुसारं अन थ्यस्येंलि आशने बासयात । बनेबास याइपिं म्येपिनं न्हेह्म ऋषिपिं मुंका भवभूति मर्हाषिनं बने यज्ञयाना थः पुत्री यानातयाह्म पद्मावतीदेबीया ह्लाः ज्वना महापुरुष मणिचूड राजकुमार बोधिसत्वयात ह्लाते बाक्यबोंका मंगल स्तोत्रयाना कंन्या दान बिल । मर्हाषिनं मणिचूडयात सन्तानया निमित्त छें निरर्ग यज्ञया धका उपदेश बिल मणिचूडं स्वीकारयात ।

उगु बेलास पद्मावतीनं षट्बिन्द सूत्र (बज्रगथ खुगथ (६) चिनातयागु का) स्वामी मणिचूडयात कोखायका स्वचा चाहुला पालो भोःपुया ह्लाः ज्वना खवे च्वन । मणिचूड पुरुषंनं वहे षट्बिन्द सूत्र थमंतोया पद्मावती स्त्रीयात कोखायका उगु स्थाने पूजामण्डपस निह्मसिया ह्लाः ज्वना त्रिप्रदक्षिणा (स्वकचाहुला) निह्मनापं आशने फेतुना बिन्तियात ।

उगु बेलास अन बिद्वान मर्हाषि तथा राज गुरु पुरोहित जुया वपिसं बाक्यबोंगु थथ्येखः ।

इयं तथागता मुद्रा ज्ञानालोक प्रभाकरी
गृहीत्वा पाणिना पाणि बुद्ध कीर्ति प्रकीर्तिता ।

थ्व बिबाह कर्मयात तंत्रचर्य्यं सहजयानधाइ ह्लापा ज्ञानालोक बोधिसत्वं प्रभाकरी नामस्त्री बिबाहयाना लिपा व बोधिसत्व तथागत (बुद्ध) जुयावन । वहे तथागत

मुद्राखः आःजिनं स्वयंवर सहित पुरुष स्त्री निह्मसिया पुरुषं स्त्रीयागु ह्लाःज्वना स्त्रीनं पुरुषयागु ह्लाः ज्वना सहजयान क्रिया विवाह जुल। थ्व ह्लापाजुया बिज्यापिं बुद्ध बोधिसत्वपिंगु कीर्ति खः धका विद्वाँन्पिसं धयातल।

एवंप्रकारं प्राचीन विवाह विधि सिधेका जिनं छँ निरर्ग यज्ञ याय् धया विदाकया मणिचूड राजकुमार पद्मावती देवी निम्ह प्रज्ञोपाय स्वरुपजुया किसिम्हय् च्वना आनन्दं थःगु राजगृहे (छेँ) लिहां विज्यात, कुलानुसारं मागु कर्म क्रिया सिधेकल।

अनंलि छुं लिपा ब्रह्मदत्तराजाया वैराग्यचित्तजुया पुत्रमणिचूडयात मागुखँ न्यंका राज्य लःह्लाना थः निह्म दंपतीनं छखे एकान्ते च्वना ध्यान क्रिया पुरश्चरण विधि मोक्ष लाभार्थे त्रिरत्न स्मरणयाना आनन्दं वासयात।

गुह्मजा वोधिसत्व मणिचूड राजाया पदवीस च्वना पद्मावती देवी स्त्रीयात महारानीयाना नापं सिंहासनेच्वना देशेघण्टा घोषयाका प्रजापिन्त शाकेतु नगरे मणिचूड राजा जुया ज्यायाइगु सूचना न्यंका नित्यकर्म आरंभ यात।

महारानी पद्मावतीदेवी नाप मणिचूड राजा ऐश्वर्य रमण क्रिडा भोग जुया छुं काल लिपा पद्मावतीया शरीर गर्भवती जुल। पथ्याहार याना गुलाफुना फिला दस्येंलि पुत्र जन्म जुल। सकलें हर्षमान जुयाच्वन राजगृहे दीपावली दानकर्मया शुभ मंगलयात।

थ्यंकेगुज्या जातकर्म धुंका नामकरणयात वालक अबुलसीवम्ह अति शोभादुह जुया विद्वाँन् गुरु पुरोहितपिंके न्यना पुत्रयात मणिचूड राजां पद्मोत्तर राजकुमार धका नामकरणयात जंकु विधि कुलशेश्वर दर्शन अन्नप्राशन क्रिया क्षीर (जा) नकेगु विधि धुंका धाइमाँयात विया पालन पोषण याना लिपा तःधिक जुस्येंलि युवराजया पदविया विद्यारंभ यात।

आचार्य गुरुपिंगु पाखें विद्या शिल्पशास्त्रादि पूर्णजुल। धर्मशास्त्र अध्ययनयाका देशेप्रजापिन्तनं त्रिरत्न शरण उपोषधव्रत अष्टमी पुह्नीया पर्वकाले व्रतयाना याका आनन्दं वासयात।

अनंलि शाकेतु नगरे भिंगु खँ न्यंका प्रजा पिसता बोधिसत्व मणिचूड राजां उपदेशयाना न्यंकल । हे सकल सज्जनप्रजा लोकपिं! राजां भिंगुकर्म धर्म यासा देशे राजा प्रजा सकलया महासुख जुइ । भिंगुकर्म धर्म छु धाःसा सत्य अहिंसा सीका दश कुशल कर्म भिंगुज्या काय वाक चित्त याइगुदु ।

मसिलकि अखजुया झिगु कुशल जुइमागुलि अकुशल मभिंगु जुइ । धनफुका थनं परयातनं परिश्रम जुइका शरीरं दुःख सियागु फुकं होःगंगु थले लः तेथ्यें ज्वयावना यानागुज्या दुःख सियागु फुकं व्यर्थ जुइ ।

धर्म मुख्य निगू प्रकारया भेद दु छगू लौकिक धर्म–निगू लोकोत्तर धर्म । लौकिक धर्म व्यवहार स्वार्थी तामास ममता स्यखि घमण्डी अहंकार अभिमान मिथ्यादृष्टि अन्धविश्वास जुइमज्यु । प्राणिस्याना हि तोंका घ्यः खुसियाय्गु धका धनद्रव्य फुका धर्म यानाधका तामासे च्वना सनि लिपा प्राणि स्याम्ह स्याकूम्ह पापि धया यमपुरे सास्ति याना नरके भोग याकिबले व हितोंकाम्ह द्यः अनवया थ्वैत छुं सास्ति याय्मते धावइ मखुः । थमं हे दुःख भोग याना च्वने मालि ।

हे प्रजा लोकपिं ! छिमिसं माँ अबुपिंगु सेवा याना सपरिवारपिन्त सुख बिया भिंगु उपदेश बीपिं गुरुपिन्त शुद्ध शरीर शुद्धात्मा भिक्षु ब्राह्मण विद्वांन् सतिमत्रपिंगु सेवा याना दानपुण्य याय्फेकि सत्य अहिंसा पालन यासा उत्तमगु धर्म बहेजुइ मनुष्य जन्म सार जुया अन्त्ये सुख प्राप्तजुइ । च्वेलागु उत्तम धर्म लोकोत्तर धर्मह्मसीकि थःनं परनं उद्धार जुइगु सत्य अहिंसा खः ।

लौकिक धर्म असत्य हिंसा स्वार्थि व्यवहार अधर्म क्वेलागु धर्म खः हानं सीकेगु थ्वखः धर्म पुण्य कमाय् याय्गु खसा शील धारण याना स्वभाव शुद्ध जुइगु । त्याग चित्त दानयाय्गु परप्राणिपिंगु उपरे करूणातया उपकारयाय्गु । दान शील स्वभाव शुद्धयाके जन्म जन्मपर्यन्त महासुख लाभ जुइ ।

स्वर्ग च्वे आपालं सुखभोग याय्गु अनेक भुवने वासयावनेदइ । चतुर्महाराजापिं इन्द्र द्रुम राजा धापिं वासयाना च्वंगु स्वर्गलोकेखः । अनं च्वे विशेष उत्तमगु त्राय त्रिंशा भुवन । अनंच्वे यामा भुवन, अनं तुषिता भुवन, अनंच्वे निर्माणरति भुवन, अनं च्वे वसवर्ति भुवन, अनं च्वे परनिर्मित भुवन ।

थुजागु भुवने च्वंपिं बोधिसत्व तथा सकल देवतादिपिसं अनेक सुख भोग याना च्वनि। थुमिसनं सत्यधर्म अहिंसा सीका पुण्य याना अकनिष्ठा भुवन सुखावती अमिताभ तथागत विज्याागु बुद्धपिं सकलें विज्याना च्वंगु बुद्ध भुवने वासयायगु इच्छा याना धर्मयाना च्वनि । थुजागु भुवने वास यावनेगु यात मोक्ष धाइ ह्ानं जन्म कावय् म्वाल अलेतिनि निर्वाण महासुख लाभ जुलधका सीकेगु ।

जिनं थुगुजन्मस धनसंपति थःगु थ्व अनित्य शरीरया जीवन खः म्वाय्गु सुखैश्वर्य्यया भोग याय्गु इत्यादि छुं मायामकास्ये दानकावइपिं अर्थिजनपिन्त निराश जुइक लिछोय्मखु: । जिनंफुगुतक दानयाय् त्यागी जुइगु कल्पनायाना च्वना । पुण्य याय्गुलिजक जिगु चित्त उत्साह दु । थथ्ये धया थ्व बोधिसत्व मणिचूडं उगु बेलास थुगुप्रकारं गाथाबोना न्यंकल ।

दाता बिशारदो लोके भगवान् वीत मत्सरः ।
यशस्वी भगवान् श्रीमान् सुगतश्चोपपद्यते ।१।

लोके भगवान् दाताखः धका सकभनं प्रख्यात जुयाच्वन, राग मदुह्म जुया परया भिंजूगु खना सहयाय् मफुह्ममखु: मन प्रसन्न जुइका च्वनोह्म ।१।

दीर्घायु बलवान् गौर बर्णवान् कान्तदर्शनः ।
प्रियो भवति लोकानां जौप जीवश्च जायते ।२।

आपालं आयुदुह्म बलवान् गंभीर सुवर्णया वर्ण तेजवन्त रूपदर्शन विया च्वंह्म । लोकपिनि अति प्रियम्ह सदानं निरोगी जुया म्वाना च्वनिम्ह ।२।

लाभी भवति दिव्यानां मानुष्यानां तथैवच ।
रूप शब्द रस स्पर्श गन्धाना मप्रयत्नतः ।३।

दिव्यमान् मनुष्यपिनि भिंगु लाभ सत्कारम्ह वथ्यें सकलयानं लाभ सत्कार जुया च्वंम्ह रुप अनेक मिखां रुप स्वेगु, शब्द अनेगु न्हेपनंशब्द न्यनेगु, रस सा मसाया म्यें रस स्वाद काय्गु, स्पर्श क्वाचु नाय्‌ ख्वांगु क्वागु इत्यादि ह्लाति थीगु, गन्ध नस्वागु नवगुयानं ह्लासं छुं प्रयत्न याना स्वेगु मदुम्ह ।३।

अनादेय धनश्चैव सुखी नित्यं प्रजायते ।
प्रति भावेन संपन्नो नित्यं त्यागं परायणः ।४।

धनद्रव्य संपत्तिया छुंहे माया मदुम्ह जूसानं सदानं सुखीम्ह जुया भिगु जक उत्पत्ति जुइका च्वंम्ह । दक्व लक्षणं संपन्नम्ह नित्य त्यागीजुया परउपकारी जुयाच्वंम्ह ।४।

यशस्वी शीलवान् चैव नित्यं सद्भिश्च सेव्यते ।
बिप्रसन्न सुखो भृत्यो वदनं सुखभीक्षते ।५।

आपालं यश प्रचारजुया शीलवान्म्ह नित्य सज्जन ज्ञानिगुणिपिसं सेवायाका च्वंम्ह । अत्यन्त प्रशन्न चित्तम्ह धर्मे सेवायाइपिन्त सुख बिम्ह, पाप याइपिन्त याय्मते धाइम्ह सुख ऐश्वर्यया ख्वाः जुया च्वंम्ह ।५।

बिश्वासो नरदेवानां प्रामोद्य जजनो भृशं ।
साधकः स्वर्ग मार्गाना मानन्द बहुलः सदा । ६ ।

देव मनुष्यपिनि आपालं धर्मे विश्वास दुह्म प्राणिजनपिन्त अत्यन्त हर्ष व सुख बीगुजक उत्पन्न जुयाच्वंह्म । स्वर्गवनेगु लँपुया साधक जुया भिगुलँ वयनीह्म सदानं दुःखं मुक्तजुया आनन्द स्वभावह्म । ६ ।

प्रियो देव मनुष्यानां सुगतानांच पूरकः ।
लाभी भवति दीर्घायु यशस्वीच विशारदः । ७ ।

देव मनुष्य तथा सकलया आपालं प्रीति जुया च्वंह्म सुगत (बोधिसत्व इत्यादि पिसनं) पूर्णग्र स्वभाव दुह्म धया प्रीतियानातह्म । आपालं म्वाय्गु लाभ दुह्म यश गुणया मुख्यह्म धका प्रकाश यानातह्म । ७ ।

रक्षन्ति प्रणताह्येनं स मनुष्यो मुदान्वितः ।
प्रीति प्रामोद्य जातंच नित्यं स्वर्ग परायणः । ८ ।

सत्यगु ज्याय् विश्वास दुपिन्त रक्षा याइ निश्चयमेव थुजाह्म मनुष्य सुख व खना भगवानं हर्ष प्रकट याना च्वनि । धर्मे प्रीति जुया खुसि जुइका च्वंह्म केवल भिगु कर्म उत्पति याइह्म स्वर्ग छोयुगुलि जक नित्य मनह्म ८ ।

तस्माद्दानं सदादायं भोग संतति मिच्छतः ।
सेवितव्यं तथा शील विपुलं स्वर्ग मिच्छतः । ९ ।

अथ्थेया कारणे सदानं थमं दानयाना म्येपिन्तनं याका स्वर्ग लोके भोग याकेगुलि जक इच्छा दुह्म सेवा याय्गु योग्यह्म योग्यगुशील सकभनं प्रचार याना स्वर्ग छोयुगुलि इच्छाह्म भगवान् सुखः कोसं ह्लसोकेगा । ह्लापा जुयावंपि आः जुयाच्वंपि लिपा जूवइपिनं दु । ।९।

थुगु प्रकारं बोधिसत्व मणिचूडं जनसमूह जुया च्वंपि प्रजापिन्त चित्तबुझे जुइक उपदेश बिया थःनं प्रजापिन्तनं हर्ष जुइका आनन्दं थःगु थासेवन ।

अनंलि पूर्व दक्षिण पश्चिम उत्तर प्यंगू दिशाया नाय जुया च्वंपि क्रमशः धृतराष्ट्र विरूधक विरूपाक्ष वैश्रवर्ण धापिं प्यह्म देवतापि मिले जुया आकाश मार्गं सुनानं मखंक आकाश चारी विमानं (रथे) च्वना शाकेतु नगरेनं सकभनं स्वेगु निमित्तं क्वहाँ वया उगु नगरया पुसे थ्यंवले चाहुले मफुत थ्वछुहेतु जुल धका विचार याना सोवले वोधिसत्व मणिचूडयागु धर्मया प्रभावं जुगु खः धका सीका मनुष्य रूपजुया देशे सकभनं चाहुला धन्य धन्य वोधिसत्वया अनुभाव धका प्रशंसा याना च्वन । थपिं च्वनागु रथ वनान्तरे तया तगु दु ।

उगुहे प्रकारं त्राय त्रिंशा लोके च्वंपिं एवं सुधर्मा लोके च्वंपि देवपुत्र देवतादि ह्लानं इन्द्र भुवने च्वंपि स्वर्ग लोकं क्वहा वया मनुष्य रूपजुया शाकेतु नगरे सकभनं भ्रमण जुया वोधिसत्व मणिचूड धाय्का जन्म जुया छु धर्मयात धैगु विचार याना च्वन । च्वं क्वहां बिज्यापिं देवतापिं सकलें नाप लाना गोप्य रूपं छपिनं विज्याना च्वन जिपिनं वया धका परस्पर खँ ल्हाना खुसि जुल ।

अनंलि सकलें क्वह्‌ां बिज्यापिं देवता मिले जुया गुप्त रूपं लिहाँवना त्रार्यास्त्रिंशा लोके थ्यंका इन्द्रादि सुधर्मा देवसभाय्‌ च्वना खँ जुल । प्यह्म लोकपालपिंसं खँ न्यंकल । भो मार्षाः माननीय पाशापिं ! जिपिं मर्त्यलोके वना छ्रक गोप्य जुया आकाशमार्गं चाह्‌ुला शाकेतु नगरे च्वे थ्यंवले जिपिं च्वना वनागु आकाश चारीरथ ह्लाकेमफुत ।

थुकीयागु कारण विस्तारं जिमिसं थथ्ये सीका न्यना विज्याहुँ । छलपोलपिं सकसिनं थ्व अत्यन्त आश्चर्य्य खः गुह्मजा मणिचूड बोधिसत्वं शान्तपुरनाम मन्त्री लिसे सह्ला याना थःगु देशे ग्रामे थाय्‌ थासे सकभनं अर्थिजनपिन्त पुनः दरिद्र दुःखी बुढा बुढी रोगी बालक अन्धा धुसी स्वाँथज्यो ग्वाज्यो पाङ लाती इत्यादिपिं सःता प्रशस्तं दानबिया शील धारण याना याङ्का स्वर्ग लोके वाँलागु समानं केवल स्वर्गलोके बास यावेगु चिन्तना गथ्येखः छु खः जुइक निश्चय याना धर्म प्रचार याका थमं याना क्यना च्वन ।

हे पराक्रमी पाशापिं ! दिव्य शरीर धारण याना दान धर्म तच्व जुइका च्वन । थ्व ज्या स्वया देवतापिं खुसि जुया ह्लिला च्वनोथ्थें अन शाकेतु नगरे च्वंपिं ह्लिला च्वन । देवतापिंगु समानं दिव्य शरीर जुया च्वंह्म मणिचूडयागु पुण्यया प्रभावं जिपिं उगु देशं पुलावने मफुत ।

अनंलि थथ्ये निश्चय जूगु व वन न्यने धुस्येंलि देवतापिनि नाय इन्द्र तथा लोकपाल म्येपिं देवतापिं अत्यन्त खुसि जुल उगु बेलास इन्द्रं थुगु प्रकारं गाथा वोना न्यंकल ।

दानं ददात्ययं राजा सत्वेभ्यः कृपयान्वितः ।
दानेष्वेवं सदा सत्वा न्नियोजयति सप्रभूः ।१।

थ्व राजां सत्वपिन्त कृपातया दान याइह्म खः । सदानं दान यायगुलि जकमन जुइका सत्वपिन्त सन्तोष याना तयाका च्वनीह्म थ्व नया खः ।१।

कायेन संकृतो धीमान्‌ वचसा मनसा तथा ।
धर्मात्मा शील संम्पन्नः सत्यवादी जितेन्द्रियः ।२।

थ्व बुद्धिमानं काय वाक चित्त शुद्ध जुइका भिंगु जक ज्यायाना च्वन । थ्व धर्मया शरीर शीलं संम्पन्न सत्यवादी जुया थगु इन्द्रिय जितेयाना च्वन । २ ।

> कारूण्यं परमं कृत्वा सत्वान् शीले विधौशुभे ।
> प्रतिष्ठापयति क्षिप्रं स्वर्गे मोक्ष परायणे । ३ ।

थ्व परम कृपालु करूणादुह्म सत्वपिन्त भिंगु वांलागु शील स्वभावेतया याकनं स्वर्ग तथा मोक्ष छोयुगुलि कोशीष दुह्म खः । ३ ।

> अनेन कुशले नैव कर्मणा करूणात्मकः ।
> कतुम द्देवराज्यंश्चै आकर्षयति महान् । ४ ।

थ्व कुशलगुजक कर्मयाना करूणाया चित्त एवं शरीर जुया च्वंह्म । छु: थ्व महापुरूषं निश्चयनं देवराज इन्द्रयात आकर्षण याइ केवल इन्द्रयात जितेयाइ । ४ ।

अनंलि उगु सभाय् च्वंपिं देवतापिं सकलें अत्यन्त उदार चित्त जुया तच्वगु प्रभाव जुइकल थथ्ये जूगु स्वया देवतापिनि नाय इन्द्रप्रमूखं त्रार्यात्रिंशालोके वासयापिं देवता एवं प्यह्म लोकपाल धापिं राजापिनि थःथः पाशापिन्तनं सता मानं काययात काय्नं मांयात माया याइगु तुल्य थ्व मणिचूडं प्रजापिंत मान्यता याना च्वन।

हे पाशापिं ! छिमिसंसोकि थथ्ये धागु न्यना आशने च्वंपिं दनेत थिक जुल । इन्द्रं हानं धाल आस्ये दनेम्वानि छाय् गन वनेगु फुकखं थुइकि छु विकार चित्त जुइ–कागु तच्वगु प्रभाव जुइतिनि थन छुं संशय (संदेह) जुइमागु मदु एवं प्रकारं इन्द्रं खं न्यंका च्वन ।

उगु समये उगु देव सभाय् सहापति महाब्रह्मा तुरन्त थ्यंकवल। थ्व ब्रह्मां स्वर्गे देवतापिनि राजा इन्द्रयात सता न्ह्योने थुगु प्रकारं धै बिज्यात हे कौशिक देवराज इन्द्र! छाय् विचारं मसोयागु। व मणिचूड राजायात कारूणीक आपालं करूणादुह्मसकल सत्त्व-पिंगु उपरे वोधिज्ञानया लें भ्रमण जुया वोधि संभारं पूर्णयाइ धका छँ प्रशंसा यात ।

हे कौशिक इन्द्र! उगु वखते छन्त छु जुइ किन्तु छिमिसं कल्पनाया थ्वया सहाय धर्म पाशा सुखः बाँलाक कल्पनाया । थुलि धया थ्व सहापति महाब्रह्मा अनसंतुँ अन्तर गत जुयावन । अनंलि इन्द्रं थ्व खँ न्यना अत्यन्त विस्मय जुइका विचार यात । थ्व प्रीति व खुसियागु ज्याखँ मागु जुइ धया सुँक च्वन ।

अनंलि वोधिसत्व जुया विज्याम्ह मणिचूडं उगु दिनया रात्रिस थथ्ये चिन्तना यात । गुम्हजा जित कन्यादान याम्ह भवभूति महर्षिं जित उपदेश ब्यूगु दु गृहस्थि धर्म निरर्गद महायज्ञया धागु थ्व जिनं ओः याये । थथ्ये विचार याना स्त्री पद्मावती देवी नाप सल्ला याना च्वन । सुथे जुस्येँलि थःगु नित्य कर्म सिधेका शाण्डिल्य भार्गवगोत्र ब्रह्मरथनाम पुरोहित तथा विद्वान उपाध्याय गुरू मंत्री सज्जन वर्गपिन्त दूतं सतके छोया राज मन्दिरे सभाय् च्वना धै बिज्यात ।

भो गुरू पुरोहितपिं ! सीका बिज्याहुं जिनं ऋषिनाथ भवभूति (महर्षि) यागु वचनानुसारं हिंसाकर्म मदिरा मांसाहार वर्जितयाय्मागु उत्तम पुण्य लाभ जुइगु गृहस्थि धर्म निरर्गदनाम महायज्ञ याय्गु इच्छा याना ।

थुगु यज्ञ कर्मस मागु ज्वलं फुकं गुरू उपाध्यायपिके न्यना छिमिसं याकनं थिकया । थथ्ये धँ विज्यागु खँ न्यना हर्ष जुइका भागुतक ज्वलं याकनं थिकयाना राजसभाय् मंत्री महाजन राजगुरू सज्जनवर्ग तथा स्त्रीजनपिं सहितजुया वोधिसत्व मणिचूडयात मंत्रीजुँ विन्ति यात ।

भो देव महाराज! छपिगु आज्ञानुसारं सकसिनं परिश्रम मचास्ये मामागु फुक ज्वलं थिक याय् सिधेकल राजगृहया क्वसं यज्ञ मण्डपनं दानयाय्गु थाय्नं थिक यानातगु दु सोविज्याहुं धागु न्यना सो वंबले वांलाकातगु खना मणिचूड अत्यन्त लेःताया सकसितं जस विया धन्ययात ।

अनंलि उगु बखते सुथसिया द्वितोयप्रहरे (बाह्निजावले) न्याह्म ब्राह्मणपिं थ्यंक वया वोधिसत्व मणिचूडया न्ह्योने फोंवल । न्याह्म व्राह्मणपिं मध्ये छह्मसिनं थथ्ये विन्ति यात । भो महात्यागी महाराज ! जित कृपातया विज्याहुँ । जि सुन्दरी युवती म्ह्याय् छम्हदु कन्यादान याय्त जि दरिद्र जुया याय् मफया च्वन उकीं जित प्रशस्तं धन फोने ।

ह्रानं निह्मह्म ब्राह्मणं थथ्ये विन्तियात । भो देव महात्यागी महाराज ! जितनं कृपातया विज्याहुँ जि सदानं रोगी दरिद्र, वास न्यायत धन द्रब्य माक्व फोने ।

पुनः सोह्मम्ह ब्राह्मणं थथ्ये बिन्ति यात । भो देवमहाराज ! जि काय् कला निह्म जिसाहुँ च्यो भ्वातीं याय्त यंकल । उम्ह साहुयात बीमागु ऋण मदेका विज्याहुँ । छलपोल दयावान् खः साहुपुला काय् कला छँ वोनाहय् युकीयात धन फोने ।

अनंलिपा प्यम्हम्ह ब्राम्हणं थथ्ये विन्तियात । भो कृपावन्त महाराज ! जि कला धर्मात्मा खः नापं च्वना धर्म याना च्वना । छन्हु रात्रिस जिमित ख्याना खुँतेसं सर्वस्व हरणयाना यंकल । नय् त्वनेत कष्ट जुया साहुं क्यन साहु छँ वया छं कला जिगु छँ भ्वातीं याय् त्यना धार्गुलि जि कला ग्याना थःछँ वन मवल । थुगु दुःख फुकेत साहुयात ऋण पुलेमाल धन फोने ।

अनंलि न्याम्हम्ह ब्राम्हणं थथ्ये बिन्ति यात । भो देव दयावन्त महाराज ! जि ह्लापा पहलमान खः आ बुढा जुया शरीर बःमलात जीर्ण जुल दरिद्र जुर्गुलि जि म्वाना च्वतले नेत धन फोने ।

थुपिं न्याम्ह ब्राम्हणपिसं न्यागु प्रकारया थःथःगु दुःखया खँ प्रकटयाना धन फोने धागु न्यना वोधिसत्वया हृदये करूणा उत्पत्ति जुया खोवि वय्का नुग मछिकल । उगु वखते थुपिं ब्राह्मणपिसं विषाद चित्तयाना वोधिसत्वयात ह्रानं विन्ति यात ।

भो देव महाराज ! छपिनि छाय् खोवि वय्कागु जिमिसं धन फोंवल धकाला ? वोधिसत्वं धै विज्यात, हे महाब्राह्मणपिं ! थुजागु दुःखया खँ न्यनागुलि जि चिकिधंगु भाग्यम्ह जूसानं भतीचाजक करूणा दुम्ह खसानं केहिमात्र नुगस्याम्ह मखुसानं ह्लि ह्लि गुम्हजा जिके फोंवइपिं अर्थिजनपिं खनोबले मन अशुद्ध मजुः । थ्व परया भय दुःख मदेकेगु जिनंयाय्फैला धैगु कारणे खोविवेका नुग मछिकागु मात्र खः म्येगु छुं चित्ते बिषाद मजु ।

आः म्येगु खँ म्वाल हे ब्राम्हपिं ! थ्व जिगु मनोरथ निश्चय खः सोकि याचक अर्थिजन (फों वइपिं) खना चित्त शुद्ध जुइका थःगु शरीरया लाहि पुनः छँ धन सम्पत्ति

वोमासानं जिके छुँहे कम्यिन मजुः । छिमि आः ह्लापाया छें धन संपत्ति उत्पति जुया च्वंथ्ये जुइका जिनं बोगु धन ज्वना लिहाँ हुं ।

अनंलि थुपिं न्याम्ह ब्राम्हणपिनि वोधिसत्वयागु शुद्ध त्याग चित्त बचन न्यना अत्यन्त आश्चर्य जुइकल ।

उगु समये वोधिसत्व मणिचूडं करूणातया थुमिसं प्रार्थनायागु स्वयानं अपोधन द्रव्य विया सन्तोष याना लिछोत ।

अनंलि मंत्री पुरोहित गुरू उपाध्याय सहित शास्त्रोक्त विधानं शाकेतु नगरे थःगु राजगृहया क्वसं पूर्वदिशास यज्ञ मण्डप स्थापना यानातगु निरर्गव महायज्ञ याय्‌गु निमित्तो मामागु ज्वलं इत्यादि फुकं थिक यानातगु पुनः नेगु त्वनेगु शुद्ध निरामीष भोजन याय्‌गु हानं दान वीगु धन द्रव्य अन्न वृही लुँ वह दक्षिणा किसि सल रथ कोथाज्वलं (लासा फांगा) वस्त्र अलंकार तिसा मामागु थिकयाय् धुँका वोधिसत्वया न्ह्योनेवना सकसितं विन्तियात ।

भो वेव महाराज ! गुगुजा छपिंगु वचनानुसारं निश्चययाना सकल वस्तु हया थिकयाय् धुन । अनेक तीर्थिक न्यनीपिं न्यंकोपिं श्रमन ब्राम्हण त्यागी भिक्षु जोगी ब्रम्हचारी महात्मा साधुधापिं वइवलेनं दान बीगु तयारी जुइकातेधुन थुजापिं वया नं च्वन ।

आः थ्व महायज्ञ याय्‌गु बेला ठिक जुल । आपालं दुःखीजनपिनि नाथ (प्रभू) छपिं खः । थन दरिद्र दुःखी याचक अर्थिजन फोना नइपिं वनीपक इत्यादि दान काइपिनं यको वया च्वने धुँकल । हानं छपिनि मित्र (त्वाय्) कुरूक्षेत्रया मालिक बुस्प्रसहराजानं निमन्त्रणानुसारं उपस्थित जुया च्वंगु दु । तथा म्येपिं महाजनधापिं सकलें वया च्वने धुँकल । थुगु इले भो देव महाराज! बिज्याहुँ धका विन्ति यागु न्यना करूणाया चित्तजुया च्वंम्ह वोधिसत्व लेःताया यज्ञ मण्डपे थ्यंका विचारयात । वेलाठिक जुलखः धकासीका पुरोहित शान्तकुमारनं वया च्वंम्हयात सःता यज्ञ मण्डपया पूर्व दिशाय् न्ह्योने सिंहासनेतया क्रमानुसारं म्येपिं उपाध्याय गुरू सहितयाना सकलयागु ख्वा स्वया भिंगु उपदेश थथ्ये न्यंकल ।

मूल

इमान् भवन्तो दशाकुशलान् कर्मपथान् अप्रजहीत, तत्कस्यहेतोः ।
एभि र्भवन्तः सम्मतैः समाचरितैः कायस्यभेदात्तपरं मरणोपाय दुर्गति विनिपात् नरकेषु उपपद्यन्ते ।

अर्थ

थन सकल उपस्थित जुया विज्यापिंसं सीकेवहगु खँ थथ्ये खः धया फुक्कसितं संबोधन याना विस्तारं धै विज्यात । अकुशल कर्मया लँपु छुखः विचार याय्मा शरीरं मभिंगु ज्यायाना म्हुतुं मखुगु खँ ल्हाना मनं मखुथ्ये चिन्तना याना, कुशल जुइ मखुगु लँ पलाते मज्यूगु खः धका सीका, भिंगु ज्याखँयात पत्यार मयास्ये मिचेयाना मभिंगु लँ पलातैम्ह्या सदानं दुःख जुइ । थ्व छुया कारणं धाःसा, थुजागुलि छपिं सकलया मभिंगुलि सह्लायाना छुजुइ धका अहंकार याना प्राणिंपि स्याना व्यवहार स्वार्थी धर्मयाना जुल धाःसा सदानं लिपा रोगं पीड जुइका उपाय मदुगु मृत्यु जुयावनी-वले मभिंगुगति भयंकर दुर्गन्धगु नरके वासयावनि ।

मूल

तत्र च उपपन्ना महत्दुःख दौर्मनस्य प्रत्यनु भवन्ति । तस्मादहमेवं वदामि । इमान् भवन्तो दशकुशलान् कर्मपथान् समादाय वर्तष्वमिति । अपि नाल्पतरैस्तत् कुशलैः कर्म पथै राज्ञावितै र्भावितै बहुलीकृतैः सर्वदुःख क्षयं निर्वाण मनुप्राप्नुवन्ति।

अर्थ

अन नरकेच्वना तस्सकं दुःख पीड जुइका आः जिछुयाय् धका मलाका खोया ह्याला नुग मछिका शोक सतापयाय् मालि । अथेया निमित्त जि थुगु प्रकारं धाय् थन च्वंपि सकल छपिसं थ्वीकेमा फ्वींपि कुशल जुइगु भिंगुकर्मद्वारा लँपुस वनेगु ज्ञानज्वना ज्यायाना यंकेगुस्वेमा । खःधका सीका थ्वीका भतीचा जकहे मभिंगु मयास्ये कुशलकर्मयालँ वनेगु आशा भाव आपालं याय् फकेमा । अलेतिनि थुजागु दुःख नाशजुया निर्वाण महासुख (मोक्ष) प्राप्तजुइ ।

मूल

अथ ते महाजन काया इमानेवरूपा धर्म देशनां श्रुत्वा संसारा दुद्विग्ना निर्वाण गुणदर्शी संवृत्तः । अथ बोधिसत्व स्तस्याः पर्षद एवं संतति प्रति पालनंकृत्वा पुनरपि कथयति ।

अर्थ

अनंलि अनच्वंपि सकल महाजन धापिनि थुजागु सार गुणया रूप धर्म देशनान्यना संसार याकें पारजुया निर्वाण गुण खंकेगुलि चित्त वंकल । अनंलि बोधिसत्व उगु सभाय् च्वंपि सकसितं थथ्ये खं न्यंका कृपा व पालन याना हानं धै विज्यात ।

मूल

अह मस्मिन भवन्तो निरर्गद महायज्ञं यष्टु मिच्छामी यद्युस्माभि र्ममयज्ञस्य सप्त-लता कर्तव्या मैरनुकंपा पुरःसरं मंनोभिः सत्कृत्यै मां दक्षिणां प्रगृहीतु मनुग्रहः कार्य्यं इत्युक्त्वा बोधिसत्व पद्मावत्यादेव्या सार्द्धं यज्ञ दीक्षा प्रविश्य निरर्गद महा यज्ञ मनावृत द्वारं यष्टुमारब्धः । ततो ब्रम्हरथेनं यथाशास्त्रदृष्टेन क्रमेण यज्ञप्रारब्धवान् नच तस्मिन्महायज्ञे प्राणीद्यात्यते ।

अर्थ

जि थुगु समये छिमिसं सीकि निरर्गद महायज्ञयाय्गु इच्छा याना । गुगुजा थ्व छिपिं सकसिनं जिगु थ्व यज्ञ न्हेगु प्रकारया गुणयागु लहरा प्रकाश जुइगु ज्याय् आपालं कृपातया न्ह्योने च्वना मनं भिगुजक लुमंका जित अनुग्रह (कृपा) तया सफल जुइगु कार्य्य सिद्ध जुइका बीमा । थुलि धया बोधिसत्व मणिचूड थः स्त्री पद्मावती देवी नापं यज्ञ मण्डपस द्वाहां वना निरर्गद महायज्ञ याय्गु विषये मनस्थीर जुइका यज्ञशालाया मूलुगु लुखाम थासे बिज्यात । अनंलि ब्रम्हरथ पुरोहितगुरू गथ्ये शाश्त्रे क्यनातगुखः अथ्येहे क्रमरूपं यज्ञ आरंभ यात । उगु बखते थ्व महायज्ञ कार्य्ये तथा म्ये म्येगु यज्ञकार्य्येनं प्राणि घातक (हिंसाकर्म) स्याय्गुज्या कुकर्मखः धकासीका बोधिसत्वं धै बिज्यार्थ्ये ब्रम्हरथ पुरोहितंनं प्राणि घातकया ज्या योग्य मजुः धका अन सकलयात न्यंकल ।

थुजोगु उत्तमोत्तम शब्द न्यंका निरर्गव यज्ञारंभ याना बिज्यात । उजाबले दास दासी कर्मयाना च्वंपिसता जन्मजन्मतकं दुःख सीमालीगु अधर्म गुबले यायमते परया परिश्रम याना कमाय् यानातगु धनद्रव्य त्यानाकया लिपा नाना प्रकारं पापचित्तयाना त्याना कयागु धन मब्यूस्ये पचे यानावगु पापं वहे धनि(साहु) या थाय् दासदासी च्यो भ्वातीं च्वना दुःख भोग याय् मालीगु कर्म भोग मदेकेत जिनं छिमिगु नामं धनद्रव्य दान बी धया खँ न्यंका दानयात थुजागु चित्त याना यज्ञारंभ यागुलि केहि विस्तार जुल ।

दानबीगु धनद्रव्य बस्तुया ज्वलं तयातगु कोथापतिं खापाचायका ताल गनं तालं ग्वया तगुनं मदु । सकल दान कावंपि अर्थिजनपिन्त सन्तोष जुइक दान बिया यज्ञारंभ सिमधेकुस्ये मनोरथ कार्य्य सफल जुइमा धका आशीर्वाद बिया दानकावइपिसं धया वनीगु न्यना गुलि दानकावंपि गुलि दान कया लिहांवंपि खना बोधिसत्व अत्यन्त हर्ष चित्त जुइका आनन्द पूर्बक ह्निह्नि सुथे दानशालास च्वना ह्निने यज्ञ मण्डपस यजमान जुया आपालं धन द्रव्य दान सहित यज्ञ याना याका शुद्ध मन जुइका च्वन । सुं शत्रु मारपिसं विघ्न याय् मफेक भिंगुथमं चिन्तना याइगुनं थथ्थेधः ।

जि जन्म स्थान देशे प्रजापिनि यानागु कार्य्य सफल जुइमा । जिनं राज्यैश्वर्य्य केवल मालिक राजा धायका च्वनागु जिपरिवार सकल मृत्यु जुया वंपि नरक वासी पिनिनं पाप मुक्त जुइमा । थुजागु चिन्तना याना दान तथा यज्ञ याना च्वंगु नीन्हुया दिन खुन्हु सुथसिया प्रथम प्रहर फुइवं द्वितीय प्रहरे झिंनिता(१२) इले स्वर्गलोकया इन्द्रं थथ्ये विचार यात ।

थ्व बोधिसत्व मणिचूडया चित्तयागु महिमा गुलितक त्यागी शुद्ध जुइ ला हि दान ब्यूसा कया नेगु इच्छा याना स्वर्ग लोकंक्वहा वया मणिचूडया यज्ञशालाय् घृताहुति (घ्यो पोंका) बांलाक मिछोयका यज्ञ याना च्वंगु यज्ञशालाय् तच्वनं मिछोया तेज प्रकाश मान् जुया च्वंबले उगु थासे सुनानं मखंक प्रवेश जुल ।

जिवा मियां तेतं थुजागु रूपजुया वयन, संयागु जटा धरे याना गुलि च्यागु तः गोगु ह्याउँक मिखा कना रोगं नकतिनिलाम्ह थ्यें जागु गसीगुरूप ह्नाः तुति गरब्येसे च्वंगु

म्हुतुनं तःग्वागु धःवा पिकया भयंकरं म्येनं पिकयाव म्ह राक्षस रूप इन्द्र यज्ञशालाया दथु तिगा हया पिहांवया लापा थाना चाहुला फेतुत। उगुबखते महाजन धार्पि निमंत्रणाय् वया च्वंपि सकलें थ्व भयानक रूपम्ह राक्षस खना ग्याना बिस्युंवन। मार्ग व मुनीश्वरादि गणपि पुन त्वाय् पुष्पसहराजा म्येपिनं राजाया गण इष्टमित्रपिनं निमण्त्रणास उपस्थित जुया च्वंपि दु। थुपि सकलें आश्चर्य्य जुइका म्वाहि जुया च्वन।

अनंलि उगु वेलास थ्व यज्ञशालं पिहांवह्म राक्षसं ह्लाः चिन्तियाना करूणाया स्वरं दुःखी नेपित्याह्म थ्यें जुया वोधिसत्व मणिचूडया न्ह्योने च्वना कोमल वचनं थथ्ये धाल।

भो महाराज ! छपि महात्यागी सुनां छु धाल उगु हे दान वीह्म खः धका लोके प्रख्यात जुया च्वन। शाकेतु नगरे महाप्रतापी छपि खः। थन आः छपिके जिनं फोने त्यना थ्व यज्ञस दानकावपिन्त धाःधाःगु विया च्वंह्म दाता धका जिनं सीका वया। जि तरसकं नेपित्यागु रोग जुया च्वंम्ह दुःखि श्रमण याना जुया आहार जित चूमला- गुलि दुःखसिया च्वनागु यको दिन वन। चाहुलाजुया जि दुःखीया आहार चूलाइगु गन वइ पृथिवीस थन छपि पराक्रम यागु थासे वंसा जित आहार चूलाइ धका कष्ट याना थन थ्यंक वया। आपालं वर्ष दत पित्याना पीड जुया च्वंगु गन वंसाथिक जुइ धका न्यना जुया यन वंसाजक जित इच्छापूर्ण जुइ धंगु शब्द न्यना वया नेगु त्वनेगु अन्न इत्यादिनं छुं हे लाभ चूमला गन दंगु खः मखं।

हे महाभाग कारूणीक प्रभो ! विचार छपिगु खः याकनं जित आहार सन्तोष जुइक दान याना जिगु तच्वगु दुःख नेपित्यागु रोग शमन याइह्म छपि खः।

थनंलि वोधिसत्वं ताउंति स्वया चिन्तनायात यज्ञशालं पिहांवह्म राक्षस थ्व मुजुइ। दीन दुःखि स्वरूपं नेपित्यात नेगुदानया जित धका विन्ति याह्म राक्षसयात भरोसा विया धं विज्यात। हे राक्षस ! ग्याय्मते धन्दा काय्म्वाः जि थौं छन्त गथ्ये छंगु अभिलाषा खः उगु रूपं आहार थिक याना सन्तोष याय् अन यज्ञया ज्याय् च्वना च्वंपि मनुष्यपिन्त सःता याकन छिमिमं थ्व राक्षसं छुनेगु इच्छायागु ख तृप्त मजूतले नकेगु हया सन्तोषया।

थथ्ये बोधिसत्वया वचन न्यना याकनं वना कया हया उगु थासे थिकयाना तगु निरामीष भोजन (मधि औ दुरू फल छुँ घासा व्यंजन तरकारि अचार) यको हया राक्षसया न्ह्योने ते हल। थ्व खना राक्षसं धाल । भो महाराज ! छपिसं गथ्ये मसिल ! जि मांस नेगु इच्छा दु, थथ्ये धास्येंलि सोह्म पशु छह्म हया न्ह्योने तया बिल ।

मूल

नाहमेवं विधमाहारं निरामीषं देवमनुष्य भोजन माहरामि ।
किन्तु सद्योहतं मांसं रूधिरं भक्ष्येऽहं राक्षसाहारं देहि ।

अर्थ

मृतक शरीर थ्व भोजन जिगु विधानया आहार मखु: । हानं थुजागु निरामीष सात्विक भोजन देव मनुष्यपिगु मात्र खः । छु धाःसा थौंहे स्यानागु प्राणियागु ला हि नेगु जि राक्षसया आहार खः जित याकनं ला हि नेगु दान व्युः ।

मूल

तद्यपि कारूणिको भवान् दृढ प्रतिज्ञः सत्यवादी चेत्ततः शीघ्रं वुभुक्षितं पिपासितं च मांसोष्माभि र्मांस रूधिरैः सन्तोषय । तथा हि त्वयामे मांस मया हारश्च प्रतिज्ञातो न त्वद्विधा कारूणिका महात्मानो मृषावाचं भाषंच ।

अर्थ

थ्व यदि छपिं कारूणिक (करूणा) एकाग्र चित्त प्रतिज्ञा दुह्म सत्यवादी खःसा थुगु वेलास याकनं नेगु त्वनेगु पित्याह्म जित नकतिनि स्यानागु क्वागु लाहि याकें सन्तोष याना बिज्याहुँ । गथ्येजा निश्चय छपिसं जित अथवा जिगु इच्छा लाहिया आहार अवश्यनं वी धका जिनं मनंतुना थनवया । थ्व जिगु इच्छा पूर्ण मयात धाःसा छपिंगु प्रतिज्ञानं मखु: । छलपोल विधान कारूणिक महात्मा धागु फुठा खँ मात्र ह्लागु जुइ ।

मूल

तत इत्येवमुक्ते बोधिसत्वः कारूण्यादकंपित हृदय संलक्षयति हाकष्टं पर मशंकट मह मिदानीं प्रविष्टः कथमत्र मया प्रतिपत्तव्यं प्रत्यग्नानां मांस रूधिराणां विना प्राणि वधेन नास्ति ।

अर्थ

अनंलि राक्षसं अथ्ये धावले वोधिसत्व करूणायाकें चितकंप जुइका विचार यात। हाकष्टं अत्यन्त शंकष्ट जुल जित थौंया दिन । आः गथ्ये थन जिनं छुयायगु छु धायगु शरीरया लाहि प्राणि मस्यायकं दैमखुः।

मूल

संभवतोऽस्यचाय माहारः प्रतिज्ञातो नचाहं कुत पिपीलिका नामपि प्राणिनां प्रद्यापितु मुत्सहे सर्वथा दानपारमितायाः परिपूरणार्थं स्वाधीनानि मांसरूधिराज्यस्मै राक्षसाय दास्यामीति ।

अर्थ

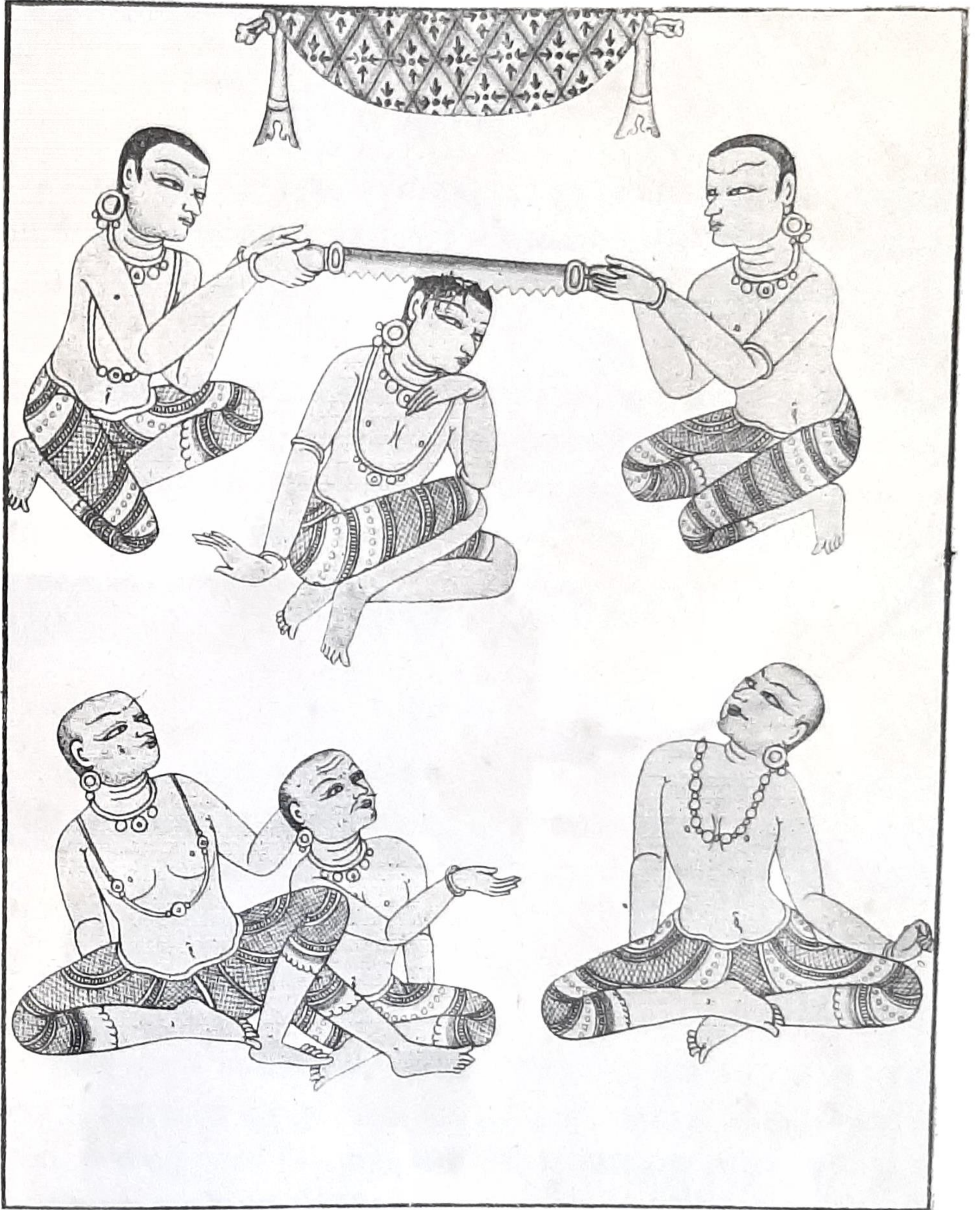
संभव थ्वया युगु आहार मांसनेगु प्रतिज्ञायागु वीत जिनं इमू छह्म मात्रहे प्राणि घाटकयायेगु उत्साह मयाना आः गनकावनेगु । न्ह्यागुनं सदानं दानपारमिता पूर्ण यायगु निमित्त खः थःगु अधिने दुगु जिगु शरीरे च्वंगु लाहि थ्व राक्षसयात दानयाय् मालि धका विचार यात ।

मूल

अथ राक्षस मेषधरी शक्रो देवेन्द्र कथयत्ति । अहो पार्थिवेन्द्र किंचितापर स्तिष्ठसि । अतीव क्षुधितोऽहं अलंबिलं वितेनेति ।

अर्थ

थनंलि राक्षस रूप देवराज इन्द्रं धाल । अहो हे महाराज! भतीचामात्र मखुत ताउजाल छपिं च्वना च्वंगु। आपालं हे पित्यात जि ताउ विस्तार यात ।

मल्लिचुष्ठ शरु वनगपयाऱंवलं द्रष्प्र सहचाआं थःयदभ्य,म हामारी
शगं प्रज्ञा पिंश्रा पालं सिनाऱंग्रचक्रा यायग थः ग्भिचयाद्नर्च्च
ग्म लिचत्नदान कायक हग्रवंन्पनाश्रा पालंलगाया थमं लिका
थमजियदान काऱ पिंब्रा लज्प पिन्क रवंन्पंका थः ग्भिचकर्मि कि
काच्चंग्चिग्र –

मूल

बोधिसत्वोवाच – वत्स यादृश आहारो नशक्यते। विना परहिंसया संपादयितुँ। अहंच प्राणिवधात्प्रति विरतो नच कश्चित् प्रति अग्राहि दास्यामीति मुहूर्तं चिन्तितवान्।

अर्थ

बोधिसत्वं धँ बिज्यात– हे वत्स पित्याह्म शिष्य रूप राक्षस ! आतकनं छंगु आहार पूर्ण याय् मफुनि खः विना परप्राणि मस्याय्कं ला हि दैमखुगुलिं विलंवजुल खः। जिनं प्राणि स्याय्गु ज्या गुवलें मयाना ह्लापांनिस्यें स्वैतनं गुवलें हिंसा मयानागुलिं निराश जुल । अथ्येया कारणे आः जिनं थःगु शरीर याकें दया वगु ला हि कया थन छंगु न्ह्योने जिनं दान याय्त्यना छन्त । धन्दा काय्मते थुलि धया छुं भतीचा चिन्तना यात ।

मूल

राक्षसप्राह– महाराज क्षुधार्तेन त्वं मया याचितो यज्ञदिक्षुतो नावृतद्वारश्चते निरर्गतो महायज्ञोवर्तं त्वयाच मम प्रतिज्ञात यथाभिलाषित माहारं दास्यामीति । तत्किं मया चिन्तया प्रतिज्ञो यथा वा तथावा यतोमे सद्योहृत मांस रूधिराणि शीघ्रं प्रयच्छ यावत् क्षुधा परिपीडित कालं नकरोमीति ।

अर्थ

राक्षसं धाल– भो बोधिसत्व ! छपिंसं सोकि नेपित्यागु रोगं पीडजूम्ह जि फोंवया यज्ञशालास दिशापत्तिकं गनं लुखाय्पना मत तोपुयातगुनं मदया छपिंसं निरर्गद महायज्ञ यागु थासं पिहाँवया छपिंसं जिगु प्रतिज्ञायात गथ्ये अभिलाषायागु आहार खः जिनं वी धँ बिज्यात । व धागु छु खः जिनं चिन्तना यानागु यदि छपिंसं वी धका प्रतिज्ञा याय् धुँकल। गथ्ये धयागु खः अथवा अथ्येहे नकतिनि स्यानागु ला हि याकनं बिया बिज्याहुँ। गनतक पित्याना पीडजुयाच्वन अनतक कालं का वइमखुः अर्थात् जि सिनानं वनीमखुः ।

मूल

एवमुक्ते बोधिसत्वो बोधौमनः प्रणिधाण अचिराद्धतो मे पुतिकायोऽय मनुत्तरायाः संम्यक संबोधेः संभार भावं गमिष्यामोत्येवं विचिन्त्य तस्मिन् राक्षसे मैत्री करूणा मुत्पाद्य धैर्य्यबल मुदित स्तंराक्षसं समाश्वासयन्नुवाच ।

अर्थ

थथ्ये राक्षसं धावले बोधिसत्वया मन बोधिज्ञानेलाका प्रणिधान यात । थ्व जिगु पूतिकाये खः (हि ह्लि खँ मूत्र मल) मुना च्वंगु शरीर बिस्तार मयास्ये सिनावने । उपमा बीमु मदुगु सम्यक संवुद्धया ज्ञानसंभारं पूर्णयाय्गु निमित्त पुण्यासंभारे च्वना वनेगु निश्चय जुइका थथ्ये चिन्तना याना थ्व राक्षसया उपरे मैत्री भावया करूणा उत्पत्ति जुइका धैर्य्य रूपया बलं राक्षसयात भरोसा बिया बांलाक बोधयाना धँ बिज्यात ।

मूल

मा भी र्निराशंकतंच त्वां मांसंचयथेप्सितं ।
प्रत्यग्रं चापिरूधिरं मम त्वमपि तृप्तय : । १ ।

अर्थ

ग्याय्मते निराशनं जुइमते हे राक्षस! गथ्ये छं इच्छा यागुखः अथ्येहे छंगु न्ह्योने जिगु हि त्वंका छन्त तृप्तयाय् जिगुनं छंगुनं मनोरथ कार्य्य तृप्त जुइ अर्थात् पूर्णजुइ ।१।

मूल

अद्य त्वां तर्पयिष्यामि स्वैरहं मांस शोणितै : ।
अतृप्तं पूर्वमचिरात् संतुष्टो भव पूर्वक : । २ ।

अर्थ

थौंया दिने छन्त जिनं जिगु शरीरया ला हिनं संतोषयाय् । बिस्तार याय्मखुत

न्हापालाक तृप्तमजूतले हि त्वंका छन्त संतुष्ट याय् त्यना । २ ।

मूल

अद्य त्वया सुमित्रेण संयुक्तः सुचिरादहं ।
दान पारं प्रयास्यामि सर्वबुद्ध निसे वितम् । ३ ।

अर्थ

थौंया दिने छ भीम्ह त्वाय् पाशा समान जुल बिस्तार मयास्ये जिनं दानपारामिता पूर्ण जुइगु ज्या याय् । न्हापानं संपूर्ण बुद्धपिसं दानपारमितायागु ज्या न्हापालाक सेवा याना वंगु खः । ३ ।

मूल

अद्याहं पूतिका दस्मा द्विनाशं तत्व देवरात् ।
भवन्तं मित्रमासाद्य सार मुद्धर्तुमुद्यत : । ४ ।

अर्थ

थौंया दिने थ्व दुर्गन्धगु पूतिकाय खः शरीर त्वतेगु, देवतादि तःतः धपिं राजापिंगुनं तत्व खः । छपिंथ्यें जाह्म मित्र याना सारगु ज्या याय्गुलि उद्योग याय् । ४ ।

मूल

अद्य निर्बृत देहं त्वां स्वमांस रूधिरै रहं ।
उष्मवद्भिः करिष्यामि सर्वज्ञ ज्ञान कांक्षया । ५ ।

अर्थ

थौंया दिने निर्बृत (मोक्ष) लाभ याय्गु गथ्येजा आषाढ मासे वा पीथ्यें थ्व शरीरया थःगु ला हि जिनं क्वागु तिकया दान याय् थ्व सर्वज्ञ ज्ञान लाय्गु निमित्तो खः । ५।

मूल

अद्य मांस्यानि दास्यामि छित्वा छित्वा स्वदेहतः ।
अचिरा द्वहते भद्र भवत्वं विगत ज्वर : । ६ ।

अर्थ

थौंया दिने जिनं थःगु शरीरस च्वंगु ला कुच्चा कुच्चा थमं ध्यना छन्त दान याना नके। बिस्तार मयास्ये कल्याणगु ज्या तीर्थे लःथ्थें न्ह्यानावल, थ्व ज्या तच्वगु ज्वर रोग शमन याह्य तुल्य छंपि खः । ६ ।

मूल

अद्य पश्यन्त्तु मां दृष्टं देव गन्धर्व दानवाः ।
सत्वार्थे निधनं यातं बोधि प्रवल चेतस : । ७ ।

अर्थ

थौंया दिने देवता गन्धर्व धापि दैत्यपिं सकसिनं जित हृष्ट (संतुष्ट) याना स्वया च्वनेमा। सत्वपिंगु कारणे वोधिज्ञानया बल पिकया च्वंगु चैतन्य देका सिना वनेगु खः । ७ ।

मूल

अद्य बोधिं समिच्छामि सत्व निर्मोक्ष कांक्षया ।
मांस शोनित दानेन करिष्यामि सुदुर्ल्ल भाम् । ८ ।

अर्थ

थौंया दिने जिनं बोधिज्ञान (बुद्ध जुइगु ज्ञान, बुद्ध बोधिसत्वपिंगु ज्ञान) इच्छा याय् सत्वपिं मोक्ष वनेमा धंगु बान्छा याना थःगु ला हि दान याना अतिनं दुर्ल्लभगु ज्या जिनंयाय् त्यमा । ८ ।

मूल

अद्य मूर्ध्नि करिष्यामि पाप मारस्य हर्षयत् ।
मोक्षकामं जगत्कृत्सन संत्यज्य मांस श्रोणित्तम् । ९ ।

अर्थ

थौंया दिने शिर थः च्वेलागु ज्या याय् त्यना पापकारी मारया हर्ष याइ । संसारं मुक्त जुइगु मोक्ष लाभ याय्गु विषये जगत् कल्याण कारणे थःगु शरीरया ला हि त्याग याय् त्यना । ९ ।

मूल

इत्येवं बोधिसत्वस्य भाषमाणस्य धीमतः ।
प्रचचाल मही कृत्स्ना नोरिवाम्भसि वायुना । १० ।

अर्थ

थुलि बोधिसत्वया गंभीर करूणाया वचन बुद्धिमान्पिसं न्यना च्वंवले केवल उगु बेलास पृथिवी कंप जुल आकाशे सूर्यया तेज बुलुस्ये च्वंक गोफे वया धू बोल । १० ।

मूल

स सुरासुर गन्धर्वा स्तथैव व्योम्नि संस्थताः ।
श्रुत्वा तमद्भुतं दानं विस्मय परमंययुः । ११ ।

अर्थ

देव दैत्य गन्धर्वादि सहित तथा आकाश मार्गे च्वनेसदेक बोयाजुइपिं देवतापिसनं न्यना थ्व बोधिसत्वं गुजोगु अद्भुत प्रकार दानयाय् त्यन धका अत्यन्त आश्चर्य जुइका च्वन । ११ ।

अनंलि बोधिसत्वं म्येपिं कुशलगु ज्या याइपिं पुरुषपिं सता धै बिज्यात । हे महापुरुषपिं थनवा जिगु शरीरे बिस्तारं हि वहन जुयावल छ्यनंनिस्यें क्वहांवगु हि त्यागयाय्त्यना जिनं । आपालं दिनवंका पित्यागु रोगं दु:ख जुइकावह्म थुह्म राक्षसयात सन्तोष याय्त्यना ।

ला हि सुक्कजुइका शरीर गंसी जुया दु:खसिया यज्ञ मण्डपं पिहांवह्म थ्व अद्‌भुत राक्षसयात सन्तोष जुइकाबी । पित्यागु रोगं सनेगुनं असमर्थ थ्यें जुइधुंकल थ्वैत पित्याना च्वगु रोग मवेक जिनं थ्वं नेंहि धागु ला हि थ:गु शरीरे च्वंगु हि पिकया ला ध्यना दान याना नका तृप्तयाय् त्यना सुनानं विघ्न याय्‌मते थ:गु शरीरया ला हि दान याय्‌गु दानपारमितास दुथ्याइ बोधिसत्वचर्य ख: अन्त्ये बुद्धत्व प्राप्त जुइ । परप्राणि स्याना स्याका ला हि दानयानागु भयंकरगु नरकस दुथ्याइ अथ्येया कारणे जिनं थौं थ:गु शरीरया ला हि दान याय्त निश्चित यानागु ख: सोकि ।

बोधिसत्वं थथ्ये धागु न्यना मंत्री तथा उगु स्थाने वया च्वपिं सकलया शरीर एवं चित्त कंप जुइका तच्वत दु:खयागु चिन्तना याकें आकुल जुइका बोधिसत्वया न्ह्योने सकलें वया पालिभो:पुया बिन्तियात । भो देव तुल्यह्म महाराज ! प्रशन्न जुया क्षमायाना झिमिगु बिन्ति न्यना बिज्याहुँ ।

छपिसं थ:गु शरीरे थमंहे शस्त्रंकिया घाटक याना असमर्थ जुइका गोतुला शरीर त्यागयाय्‌गु उत्साहयाना बिज्याय्‌मते । यदि छपिसं करूणातया छह्म राक्षसयात आपालं अनेक गुणबयना प्रजापिन्त हित सुख याय्‌गु शरीर थ: थमं फुकेगु योग्यमजु: जिमिगु सहस् बिन्ति दु जिपिं लुमंका बिज्याहुँ ।

थुगु प्रकारं अनेक खँ न्यंका बिन्तियावसानं थमं संकल्प यानागु कार्य्य सफल जुइकेत सकलयात बोधयाय्‌गु याकुइ धंगु चिन्तनायाना तथापि किंचित् खँ न्यंकल । हे लोकपिं! सुनानं दान याइगु कार्य्यस बिघ्नयात धा:सा लिपा बनेबास याइपिं पशु जुया जन्म जुइ मालि । परप्राणि हिंसा याना याका तामाम धर्म यातधा:सा हिंसा याना याकागु दोष लिपा थ: पशु जुया जन्म कया थमं पौसा पुले मालि हानं नरके ताकालं च्वना दु:ख भोग

मायूमालि। थ्वजागु खँ न्हापा जुया बिज्यापिं बुद्धपिंगु यथार्थ वचन त:त: थंगु सूत्रे उल्लेख दु। जित गने मते थ्व करूणायाया शरीर सत्वहित गुणं युक्तगु जुया शस्त्रं थ्यना थ:गु ला हि दान याग्यत्यगा सकलया कुशल जुइमा बोधिसत्वपिनिनं शिरे महामंगल जुइमा।

थुलि धायूधुंका अनंलि बोधिसत्व मणिचूडराजां थमंहे शस्त्र ज्वना कपाले शिरे किया धा:याना हि पिकया राक्षसयात त्वंकेत थिकयात। उगु बखते ब्राह्मण पुरोहित पद्मावतीदेवी म्येपिं अन्तपुर (कोथा) स च्वपिं तथा राजगृहे सकभनं बासयाना च्वपिं महाजन राजपुरुषपिं सकलें वया ख्वा खिउका खोविवेका आपालं दु:ख मन याना न्ह्योनेवया पालिभो:पुया थथ्येयायू मत्ये धया विन्तियात।

भो महाराज! थ्व राक्षस महायक्ष ख: ज्या स्यंकेत वह्म ख: न्यनागु दु निश्चययाना सकलया यज्ञयाइगु थासेवया ध्वंशयाइपिं पापित ख:। थुलि सीका थ्व ज्या मयास्ये प्रशन्न जुया बिज्याहुँ। भो देव! थ्व ज्यायू उत्साह यायूगु अयोग्य। पद्मावतीपुत्र सकलें तोता छह्म याचक फोंवह्म दु:खियात अनाथह्म धका करूणायाना प्राण त्याग यायूगु योग्य मजु:। जिपिं फुकयात शोकयागु मिगाले कुतके त्यन।

हानं बिन्तियायू भो देव प्रभू! प्रजागणपिन्त कायू म्ह्चायू तुल्य पालनयाना विज्याम्ह छपिं ख:। थुलि सकलनाप वियोग जुइका आपालं दु:ख शोक सन्ताप याना च्वनि। याचक छह्मसिनं सकलयात थन दु:ख जुइगु ज्या घाटक लिपा जुइ। छपिंनाप वियोग जुइवले मिपूगु समानं पद्मावतीदेवी प्रमूखं अन्तपुरस च्वनोपिं सकल चेतकादिपिनि महाशंकष्टया दु:ख प्राप्त जुइ।

अथ्येया निम्ति भो मालिक! थ्व राक्षसयात सद्य मनुष्यया मांस आहार बिया सन्तोषयायू मज्यु:।

थथ्ये बिन्तियागु न्यना बोधिसत्वं थ्वे बिज्यात। हे भिंगु ज्यायाइपिं मनुष्यपिं! ताउतिं शोक सन्ताप यायूमते निश्चयनं छन्हु प्रिय संजोग जुया च्वंपिंनाप वियोग

जुइतिनि खःधका छिमिसं थ्व लोकया स्वभाव सीकि । जिगु इच्छा थ्व खः अनुत्तरया अर्थ थथ्ये जुइ । । न उत्तरो यस्य सः अनुत्तरः । । उपमा बिगुहे मदुगु ऋद्धि स्वभाव स्वया खः वइत अनुत्तर धाइ । थुजागु बुद्ध संबुद्ध सम्यक संबुद्धया ज्ञान प्राप्त यायगु निमित्तो प्रवेश जुया खंकेगु । गनतक अर्हत जुइ मफै अनतक छिमिसं कोशीषयाना विचारया । दानपारमिता खः त्याग चित्त दान याना परप्राणि उध्दार यायगु थ्व खः दानपारमिताया ज्या अनुत्तर ज्ञान धका थ्वीकि ।

थ्व छुया कारण धाःसा– गनंनिस्यें स्वया अथवा सुनां च्वंनिस्यें दानपारमिताया ज्या म्हमसि मयाइ वं अनुत्तर नाम सम्यक संबोधिज्ञान प्राप्त याय् फइमखुः । प्रथम दानपारमितायागु ज्या ज्ञान चर्य्य मदेकं मज्युः अथ्येया कारणे केवल त्यागः चित्त जुइ फेकेमागुया निमित्त थःगु शरीर आदि दान यानागुलिं उक्त ज्ञान (च्वे धयागु खँ) खः दानपारमितादि क्रिया चर्य्य ज्ञान बांलाक मद्दंक पूर्णजुइ थ्वहे खः बोधिसंभार बोधिज्ञान बुद्धजुइ फैगु ज्ञान बुद्ध बोधिसत्वपिंगु ज्ञान, एवं प्रकारं थ्व ज्ञान ह्यसीका क्रिया चर्य्य याना-वने फुह्मस्यें पुण्यसंभारं पूर्ण याइ । पुण्यसंभार पूर्ण याय्त क्रमशः १) दानपारमिता २) शीलपारमिता ३) क्षान्तिपारमिता ४) वीर्य्यपारमिता ५) ध्यानपारमिता तदनन्तर (अनंलि)गंभीर ज्ञान संभारं पूर्ण जुइगु ६) प्रज्ञापारमिता नित्य धारण याय्फेकेमा । खँ जक ह्लाय्सेका चर्य्य (क्रिया) छुं याय्मसह्म मयाह्मस्यें बोधिसंभार पुण्यसंभार ज्ञानसंभार आपालं तापाइ ।

अथ्येया कारणे उक्त ज्ञान चर्य्य क्रिया सतिका अर्हत मजूतले जिनं थ्व दानपारमिता सम्यक संबोधिज्ञानया चर्य्य प्राप्त याय्त्यना । हे जनलोकपिं ! सकसिनं सीकि जिगु त्याग चित्त थ्व ज्याय् सुनानं गनेमते थथ्ये धया अनच्वंपिं महाजन प्रमूखं सकलयात बांलाक बोध याना खँ न्यंके धुस्येलि ।

मूल

स्वयमेव ललाटदेशात् शिरामुक्त्वा तंराक्षसं प्रियमिवैक पुत्रवत् करूणायमान मुवाच । एहिवत्स मनोरथं मे परिपूरय प्रतीछ मे दक्षिणांपिब रूधिरं यावदाप्त मित्येव मुक्तः । राक्षस भेशधारी शक्रोदेवेन्द्र उभाभ्यां मुखेऽर्जलिं कृत्वा तद्बोधिसत्वस्य रूधिरं संघ्यायमानं वर्णयामास ।

अर्थ

थमंहे कपाले छ्यने च्वंगुहि न्हापालाक त्वंकेगु मतीतया याचक राक्षसयात याक काय्यात प्रीतियाय्थ्यें मायातया करूणायाना धै विज्यात। हे शिष्य स्वरूपजुया च्वंह्म राक्षस ! थन जिगु न्ह्योने सतिक वा जिगु मनोरथ पुर्णया छ प्रशन्नजु: जिगु ज पाखे च्वंगु कपाया हि पुन: छ्यने च्वंगुनं हि का तों सन्तोष मजूतले थथ्ये धया वोधिसत्वं थगुकपाले थमंशस्त्रंसुया हिपिकया त्वंकल। भेशधारी देवेन्द्र इन्द्र राक्षसं ख्वा:स्वया निपा ह्लाति विन्तियाना वोधिसत्व मणिचूडराजायागु हि चुचुप्याना अन सकसिनंखंक सवाकयात्वन।

मूल

अथ जनकायस्ता वोधिसत्वस्य रूधिर धारा लग्नाता त्रिष्क्रम्य राक्षस मुखे निपतंति दृष्ट्वा, हाकष्ट दैव राक्षसेन भक्षितमिति विदित्वा विक्रोष्टु मारब्धः। बोधिसत्वोऽपि रूधिरधारां प्रत्यरू भवन्ति चा लोक्यपरं दौर्मनस्य मुपगताः।

अर्थ

अनंलि उगुथासे च्वंपि मनुष्यपिसं वोधिसत्वया छ्यनं कपालं पिहांवगु हि राक्षसया ह्म तुस लागु खना हाहा गुजागुकष्ट हेदैव महाराजयागु हि राक्षसं त्वंगु स्वया सीका नुग मछिका त:त:सकं हाला खोविवेकल। वोधिसत्वयानं हिया धारा सोसोवगु थमंखना अत्यन्त मती दु:खताल।

मूल

अथ शक्रोदेवेन्द्र तस्य भाषमाणज्ञाय प्रकाशयितु कामोवाच। महाराज माहैवते विप्रतिसारि भूदिति बोधिसत्वः कथयति। वत्स मे कश्चित् विप्रतिसारो नबितु, तवतीव्र तृषातुरायानुपश्यं तामियं मेरूधिर धारा प्रतन भूता तस्मादेव मे याचकोपरि पूर्णमनोरथो भविष्यतीत्यनु विचिन्तय न्नहं तूष्णी दुर्मनाः स्थितेति।

अर्थ

अनंलि देवराजइन्द्र राक्षसरूपं बोधिसत्वया मती खं ह्लागु सीका प्रकाश याय्गु

निमित्त छुधाइख्यें स्वय् धका थथ्ये धाल। भो महाराज ! स्यातला दुःख ताय् मते कष्ट जुल खला बोधिसत्वं धै बिज्यात, हे वत्स राक्षस ! जित भतीचा जक हे मस्या कष्टनं मजुः। छंगु तच्वगु पित्यागु रोगं दुःख जुया च्वंगु जिनं सिका छंगु कारणे त्वंकेत जिनं हि पिकयागु खः। अथ्येया निम्ति जि फों वइपिगु उपरे मनोरथ पूर्णयाय् मफं धका मती दुःख चिन्तना जुइका स्यासां कष्ट जूसानं किंचित् माने मयास्ये सूंक च्वनागु खः।

मूल

एवमुक्त शक्रो देवेन्द्रोन्तर्गत प्रहर्षः परंविस्मय मुपगतो मुहूर्तं रूधिरं पिवन्त मिवा त्मानं दर्शयित्वा बोधिसत्व मुवाच। भो पार्थिव विगता मे पिपासानं रूधिरेण मांस मिदानीं प्रयच्छसि।

अर्थ

थथ्ये बोधिसत्वं धास्येंलि देवराज इन्द्ररूप तोता च्वंह्म राक्षस् अत्यन्त आश्चर्य चाया घौछि निघौया हि त्वना थःगु शरीर सन्तोष जूगुथ्यें क्यना बोधिसत्वयात हानं थथ्ये धाल। भो महाराज ! जिगु तृष्णा प्यासचागु हि त्वनागुलि लन आः पित्यागु लंकेत ला नेगु बिया बिज्याहुँ।

मूल

ततो बोधिसत्वः प्रमुदित हृदय स्त्वरितं त्वरितं रूधिर धारां निगृह्य शस्त्रमा- दाया भिवर्तमाण कारूण्यः सरूधिर मेदो वसानि स्व शरीर मांसानि उत्कृत्योत्कृत्य स्वहस्तेन तस्मै राक्षसाय ददातिस्म। शक्रोदेदेन्द्र स्तानि मांसानि मुखे प्रक्षिप्य मांसानि च सुत्कनी प्रदेशेषु रूधिरेणैव मद्यच तानि परितुष्ट मिव खादं तमात्मानं दर्शयामास।

अर्थ

राक्षसं थथ्ये धास्येंलि बोधिसत्व हर्षगु चित्तयाना याकनं याकनं हिया धारा (सोसोवगु) पना शस्त्र ज्वना तच्वतं करूणातया हि सहित दा स्यो थःगु शरीरया

ला कुच्चा कुच्चा ध्यना थःगु ह्लाति थ्व राक्षस यात विल । थ्व देवराज इन्द्र राक्षसं हानं हानं ध्यना ब्यूगु लाकया थःगु म्हुतुस तया कुच्चा कुच्चागु ला मुरू मुरूं न्ह्यया सवा कया बारंबार हिफेया नया उगु अवस्थाय् संतुष्ट जूगु थ्यें याना ला घुतका राक्षस् रूपया शरीर क्यना च्वन ।

मूल

यथा यथा च राक्षसो मांसानि भक्षयति तथा तथा बोधिसत्वः कृपणोऽयं तपस्वी मयासुचिरात् संतर्पितेति विदित्वा परांप्रीति मनुभवन् भुयस्यामात्रया मांसान्युत्कृत्योत्कृत्य तस्य राक्षसस्य प्रदर्शयन्नुवाच ।

अर्थ

गथ्ये गथ्ये राक्षसं अनेकतालं ला नया च्वन अथ्ये अथ्ये हे बोधिसत्व नुगस्याह्म धाई थ्व तपस्वी धका मतितया जिनं तार्उति थ्वयात सन्तोष जुइक ला नकेगु चिन्तना याना अत्यन्त प्रितिनंयाना हानं हानं (बराबर) ला कुच्चा कुच्चा ध्यना बिया नका यना च्वंगुलि राक्षसया रूप थथ्ये धाल ।

मूल

इदं सरूधिरं मांसमिदं समेदमिदं सुकुमारं ममानुग्रहार्थं गृहीत्वा परिभुक्षेति । शक्रो देबेन्द्रो बुभुक्षार्तेव नाम भूत्वा त्वरितं त्वरितं तानिमांसानि दर्शयतिस्म ।

अर्थ

थ्व हि प्येपुंगु ला दा क्यातुगु जिगुकारणे कृपातया ध्यना नकल धया न्यासिचागु पह पिकया गुह्मजा देवराज इन्द्र राक्षसं नेपित्याह्म रोगी नं नैगुथ्यें याना ला ध्यना ब्यूगु याकनं याकनं कया नया च्वन ।

मूल

बोधिसत्वोऽपि प्रीत्या समा पूर्यमाण हृदयं ऊरो र्वाहु मूलाच्च जंघाया मांम मुत्कृत्य स्व हस्तेन प्रयच्छतिस्म । ततो बोधिसत्वस्तीव्र वेदना हतो धैर्य्यं मालं ब्यदंतेषु दन्ताना धाय स्वहृदयं संस्थापयन्नुवाच ।

अर्थ

बोधिसत्वनं उगु बेलास राक्षसयात प्रीतियाकें पूर्णगु चित्तयाना खंपा पुलि बोहृया मूल(हा)थ्यंक ला थ्यना थःगु ह्लातिं राक्षसयात बियानकल। उगु बखतस बोधिसत्वया तच्वकं वेदना जुइका धैर्य्यं याना वाकूछिना चित्तयात सहया धका थथ्ये बोध यात।

मूल

चिरंत्वया यद् हृदयाभि वांछितं
कदान्व सृक मांस वसास्थि मज्जभिः
हितं प्रकुर्या हिम देहिनां सदा
अवेज्यमाण खलु बोधि मुत्तमाम् ।१।

अर्थ

याकनं छंगु चित्तया अभिवांछाउः (मनोरथ कार्य) गुवले सिद्ध जुइ धाःसा थःगु हि ला क्वें स्यो इत्यादि नं पिन्त नेहिं धावईपिन्त दान याना नकेगुलि खुशिजुया ज्या यायगु शितल आनन्द रूपं शरीरया शोभा सदानं आनन्द जुईगु उत्तम बोधिसंभारं पूर्ण जुइगु बोधिज्ञान निश्चयमेव याकनं प्राप्त जुईगु खः ।

मूल

अयं सकालः समुपस्थितो ऽद्य
मां मे शरीरं त्वरितं परित्यज ।

क्षुधा परीतं कृपणं निशाचरं
करोति याव त्पिशितै र्गतं व्यथा।२।

अर्थ

थ्व भिंगु बखत थौं तधंगु समय वया च्वन जित केवल जिगु थ्व शरीर याकनं त्यागया धाः। पित्यागु रोग जुइका फों वह्म राक्षस यात गनतक हि ला दाः क्वँ स्यो सहित जुया च्वंगु दान याय्।

मूल

अपिच भोहृदय,

कृत्स्नं जगत् परित्रातु मुद्यतस्याद्य मेक्षमं।
प्रेक्षलोकं मनालोकं कर्तुं धैर्य्यं समुत्तमम् ।३।

अर्थ

हानं धाय हे चित्त ! छु हे बाकी मदैतिनिगु थ्व जगत्यात रक्षा याय् गुलि उद्योग यायगु थौं वल जित छं क्षमाया। थ्व लोक मनं ची मफुगु अज्ञान यात मनं ची फैगु ज्ञानं सोया धैर्य्यं याय्गु उत्तम जुई।

मूल

इत्युक्त्वा बोधिसत्व प्रगल्वित मांस स्नायू रुधिर
शरीर तीव्र वेदना भ्या हतो मूर्छितः।

अर्थ

थुलि धया ला प्येपुना क्वँ साहा साहा पति हिमुना च्वंगु शरीरे थाय् थाय् पत्ति घा जुया हिवगुलि शरीर तच्वकं वेदना जुया बोधिसत्व मणिचूड राजा मूर्छा जुया भूमी त गोतुल।

उगु समये अन निमन्त्रणास वया च्वंपि सकलयानं मन कम्प जुया पृथिबीस गोतुला गुलि भो:सुला दु:ख चिन्तना यात ।

अनंलि पद्मावती देवीनं थथ्ये जूबले मूर्छा जुइका गोतुला च्वंह्म स्वामी बोधिसत्व खना तच्वगु दु:ख मन जुइका थ:गु ह्ला: निपां बुबुस्याना नुगले दाया संपुया हृतासनं थ: स्वामीया शरीर घे पुना करूणा स्वरं थथ्ये विलाप यात ।

हाहा भो स्वामी महाराज ! अत्यन्त धार्मिक महाकारूणीक छपिं ख: हाहा दान यायगुलि सुराह्म, हाहा लोकनाथ सुनां रक्षा याइगु थ: छें वनेथाय् मदुह्म अनाथ जित सुं भरोसानं मदुह्म मिसा जातीयात त्याग याना बिज्यात अत्यन्त दु:ख जुइगुलि लात।

भो देव स्वामो ! प्रशन्न जुया ह्लापाथ्यें छुं म्वालेमा निश्चयनं छपिनि सस अवजु जि पिता तुल्यह्म भवभूति महर्षिया प्रतिज्ञा तथा जि पद्मावती स्त्रीयात त्याग याय् त्यन जिनं त्याग याय् फैमखु: ।

भो नाथ स्वामी ! थ्व ख जिनं छुं अपराध मयानाह्म स्त्रीयात छपिसं त्यागयाना बिज्यात। हाहा जि चिकिधंगु भाग्यह्म मिसा जाती अत्यन्त दु:खिनीया चित्त भ्रान्ति जुल । भो स्वामी छुयाना उपाय जुइगु विना उपाय जिगु शरीर तथा मनस्थीर जुइ मखुत ।

आ: जिगु मिखां छुँ खनी मखुत मन भ्रान्ति जुया गन वनेगु गन च्वनेगु स्वँगु शरणे च्वनेगु । भो प्राणनाथ ! थ्व स्वप्नाला विपनाला स्वप्नाजूसा जाग्रत जुइवले दु:ख मजुइ मागु ख: जाग्रतावस्थाय् नं दु:ख जुल थ्व शब्द ख दु:खयागु । आ: जि गन वनेगु गनच्वंसा जिगु मन शान्ति जुइगु पृथिवीस जि गन प्रवेश जुइगु ख: ।

छु तच्वकं छोयाच्वंगु मिख: अग्निशालाय् क्वहाँ वनेजि । जिनं छुं मखन अन्धकार खिउँस्ये च्वन थ्व थौं सहयाय् मफुगु दु:ख रूपि मिया गाले मखंक कुतुंवह्म तुल्य जित सकभनं थुजागु मात्र खंह्म जुल ।

भो स्वामी प्राणनाथ ! थौंया दिने छिपं विना रक्षा याइह्म जित म्येपिं सुं मदु । गन बिज्याना छिपं जि अनाथ थाँय् तुल्यह्म दुःखि फोगीं खः । स्वामीया शरीर सजीव स्वेगु जक इच्छाह्म पिता भवभूति महर्षियागु आज्ञा पालन याना वयाह्म जित छिपिसं त्याग यात जिनं त्याग याय् मखुः । थुजाह्म ऋषिपुत्रीयात थुजागु विपरीतया ज्या जुल ।

अहो गथ्ये यासा छु उपाय याकें छिपं सजीवगु शरीर जिनं दर्शन प्राप्त जुइ । हे महाबाहु स्वामी ! जिगु थ्व मन खोगु वचन छिपिसं ताय्का सुदृष्टि स्वया जि स्त्री यात प्रीति तया करूणायाना अमृतसमानं निश्चितगु सार जुइका थौं राजगृहे माजु थः छें मां ततावयहेंपिं सुंन मदुह्म अनाथ पद्मावती प्रिय स्त्री जित सदानं स्नेह तया रक्षा मयास्ये तोता छिपिगन बिज्याय् त्यना याकनं लिहां बिज्याना जित सोया बिज्याहुं ।

अवश्यनं छिपिसं धीरपूर्वकं निश्चय जुइका बने सिमा सिमाह लासा वस स्वांमा दं फल पाकेजूगु अथवा मजूगु नया त्वना भवभति महर्षियात बिचार याना च्वनाह्म ऋषिपुत्री जित तोते योग्य मजुः । छिपं प्रिय स्वामीया अर्थे प्रवेश जुया आः छिपिनापं अग्नि संस्कारे जिनं प्रवेश जुइ त्यना । थुगु प्रकारं पद्मावती देवीं अनेक तालं विलाप याना मूर्छा जुइकल ।

थथ्ये जूगु स्वया अनच्वंपिं सकल हानं शोक सन्तापं पोड जुइका मखुथ्ये ज्या जुल धका ततः सकं हाला खोल'। अनंलि बोधिसत्व चेत दया सकभनं स्वत । थःगु शरीर नं मरण तुल्य जूगु वेदना वीर्य्यपारमिताया उत्साह बलं प्रत्येक ह्लापायागु जन्मेनं थथ्ये हे याना वयागु अनेक वीर्य्य बल सिति मवंक हानं थुगु जन्मेनं केवल आनं गुगुजा स्वच्छन्दता पूर्वक थगु थ्व शरीरया ला हि क्वें स्यो दा इत्यादिनं सहित याना दान याय्गु चिन्तना याना च्वनागु खः धया हताय् चासानं बुलुहुँ दना न्ह्योने च्वंह्म थ्व राक्षस यात थथ्ये धाल ।

हे गुह्यक राक्षस ! जिनं स्यागु सहयाना ला थ्यना दानवियागु दुष्कृत कर्मखः छँ नयागु तृप्त जुलला मजूनिसा थ्व शरीर समेत जिनं थौं त्याग याना दानबी षट्पारमिता

मध्ये ह्लापांगु दान पारमिता पूर्ण यायगु कारणे खः का ला नः हि त्वं धया पुलिचुया क्वछुना बिल । बोधिसत्वं थथ्ये धयायागु स्वया उगुबेलास राक्षस रूप इन्द्रं थःगु ह्लाः निपां बोधिसत्वया शरीरे ज्वना वांन्याना ला नेगु हि त्वनेगु गोसा जुइका ठिक यात ।

उगु बखते बोधिसत्व अति खुसि जुइका संतुष्टगुमनं धाल । हे शिष्य स्वरूप जुया बह्म राक्षस ! छंजिगु जीव दतले थथ्ये याना क्वे अथवा दा स्यो हि ला नुगचु स्यें सों न्ह्यपु समेतं बाकि मतस्ये याकनं नया सिधेकि। मुर्छा जूह्म पद्मावती देबीं खनकि खोया उपद्रव याई । गुगुजा थ्व शरीर खना दान यायगु आपालं हर्ष जुया च्वंगुदु सफल जुइमा जिगु इच्छा। जिगु थ्व ला हि दान याकें छनं जित प्रितियाना हर्ष जुईका जिखना लेताया बांन्याना ला नः हि तों जिनंमन अत्यन्त हर्षयाय् । जिगु थ्व शरीर अतिनंसार जुइ ।

छाय् धाःसा अनुत्तरायाः सम्यक संबोधिज्ञान लाभ याय्गु न्ह्योने सःतिना वइगु गुया खः । जिनं थुजागु फुक वस्तु दानयाना याकनं मृत्यु जुया वंसा जित दुर्ल्लभगु संम्यक संबोधि प्राप्त जुइ थथ्ये धया गोतुला बिल ।

अथ्ये यावले उगु समये आकाश मार्ग बोया जुइपिं तथा स्वर्गेपिं देवतापिं आपालं आश्चर्य जुइका नुगलं सहयाय् मफेका हाहाकारं शब्दोच्चारण याना हल ।

अनंलि देवराज इन्द्र राक्षस बोधिसत्वया थःगु शरीरे छुं हे माया मकास्ये त्याग यागु सोका स्वया अहो गुजाह्म महात्यागी बोधिसत्व धका अत्यन्त आश्चर्य जुइका थुगु राक्षस भेष तोत्येत ह्लापा पिहाँ वयागु यज्ञशाला अग्नि मण्डपस तिगा न्हुया क्वहां वना लिपा थगु रूप इन्द्र जुया यज्ञ मण्डपं पिहांवया बोधिसत्वयात थथ्ये धं बिज्यात ।

मूल

महाराज शक्रोऽस्मिदेवेन्द्रो नाहंराक्षस स्तत्साधु मे कथय कर्मभिस्त्वमी दृशैरहो सुदुष्करेण व्यवसायेन च किंप्रार्थयसे इति ।

अर्थ

हे महाराज ! जि देवराज इन्द्र खः राक्षस मखुः छु धन्य महापुरूष साधु बोधिसत्व खः धका जिनं सिल । छंगु चित्तया परिक्षायायत राक्षस रूपकया थुगु यज्ञमन्डपस विज्याह्म अग्निदेवतानाप सह्लायाना यज्ञमण्डपं पिहांवया । थुगु यज्ञयाना दानवियागु पुण्यं पुनः दुष्करचर्या थःगु शरीरया ला हि दानयानागु पुण्यफल लाभयाना छु जुइगु वाञ्छा याना यथार्थ जित धा ।

इन्द्रं थःगु रूप धारणयाना थथ्ये धावले चेतदेका च्वंह्म पद्मावतीदेवी पुन अन च्वंपि सकलया हानं शरीर कंप याना गुजागु हेतु खः धका आश्चर्य जुइका स्वया च्वन।

बोधिसत्वं धै विज्यात, भो देवराज इन्द्र ! धन्य जिनं छपिं दर्शन याय्दत थ्व अहो भाग्य खः । जिनं थ्व यज्ञयाना अनेक दान पुनः थःगु शरीरया ला हि तथा शरीर समेत दानयानागु पुण्यं स्वर्गलोके इन्द्र जुइगु ब्रह्मा जुइगु नवीचिमार जुइगु "दिग् विदिग् या मालीक चतुर्महाराज जुइगु सदानं स्वर्गे देवताजुया ऐशयाय्गु पुनः मर्त्य मण्डले चक्रवर्ती राजा जुइगु इत्यादि कल्पना छुं मखुः ।

छपिसंस्युः मस्यूसा सिका विज्याहुं अनुत्तरां संम्यक संबोधि ज्ञानलाना सत्वपिन्त दुःखया समुद्रं तरेजुइकेगु मुक्ति मजुपिन्त मुक्ति वने फंगु अज्ञानिपिन्त ज्ञानया मत क्यनेगु निवृत्ति मखंपिन्त क्यनेगु निमित्तो जिनं थुगु यज्ञ अथवा अनेक दान तथा थःगु शरीरया ला हि शरीर समेत दान यानागु खः म्येगु कारणं मखुः । थुजागु ज्ञानया अमृत बचन न्यना देवराज इन्द्र मोहजूह्मथें तार्उति फुलेजुया आश्चर्य जुइका लिपा थथ्ये चिन्तना यात । जिनं योग्य मजूगु ज्या यानाक्यना थमं धागुखं न्यना जि अत्यन्त सन्तोष जुल । इन्द्रं धया सकलयात न्यंकल अर्हत मजूतले आपालं महात्मा शरीर जुया पापया खित यात पुण्यया लखं सिला निर्मल शरीर जुया लोके सुनानं याय् मफुगु ह्लापा सुनानं यानावन धागु मन्यनानिगु महापुण्य महादान याना शत्रुयातनं करूणातया मित्र भावना याना थथ्ये दुष्करचर्य्य यागुलि जगतस मारगणपिनी चिमिसं वुं बुं जाय्का त्राश जुया च्वनि ।

परया दुःख खना करूणातया उपकार याय्गुलि थमं दुःखसिया दुःख मचाह्म ।

दुर्ल्लभगु छुं वस्तुलिसं तृष्णा लोभ मदुह्म शत्रुयात हे क्षमाविया मित्रयाना उपकार याइम्ह धर्मयाय्‌गुलि जक उत्साह याना पुण्य याद्व गा तथा ताफुः समानह्म । सत्वपिन्त उपकार याय्‌गुलि राजा समान जुया त्यागी महासत्व बोधिसत्व जुया तःधंगु करूणाया रथ समानह्म । छपिगु पुनः पुण्यया प्रभावं त्रैलोक धातु भुवने सकभनं वासयाना च्वंपि देव मानुष दैत्यपिनि शरीर कंपमान मजूपिसुं दै मखु ।

अहो धंन्यधका प्रशंसायाना जिनं दुःख यानागुयात सुनां उपाययाइ उपाय जि हे याय्‌ धैगु चिन्तना याना थ्व बोधिसत्व राजाया शरीर ह्लापाथ्यें अबश्य नं जुइमा धका सत्याधिष्ठान याना संजीविनी नाम दिव्यौषधी (वास) नं बोधिसत्वया शरीरे सकभनं इला थथ्ये धै बिज्यात ।

हे महाराज महापुरुष! शरीर त्यागयाय्‌ अथवा देह तोतावी प्राणत्याग याय्‌ इत्यादि धाल । यदि थ्वं मखुथ्ये खरापगु दुःख यात धका छं मन शरीरे अनेक पश्चाताप जुलला, गनं घाःपाः जुया स्यागु हीस्ये च्वंगुदुला गनं तच्वकं सास्ति जूला ।

बोधिसत्वं उत्तर बिल, भो देवेन्द्र ! जिगु शरीरे गनं मखुथ्ये स्याना हीइया दुःख तथा पश्चाताप मजुः । इन्द्रं हानं धाल, गथ्ये थ्वया प्रभाव छुखः सीकेमा । अनंलि बोधिसत्व छुं मतीचा सुंक च्वना अनुत्तराया संम्यक संबोधि मनस लुमंका सकल सत्वपिन्त रक्षा जुइमा धका मैत्रीचित्त तया सत्वप्राणिपिंगु उपरे करुणा चितं जिनं दानयानागु मात्र खः धया उगु समये बोधिसत्वं थथ्ये गाथा बोना न्यंकल ।

मूल

यथा स्वमांसानि ममाद्य कृत्वा कृपावसा बोधि परायणस्य ।
ना भून्मनो विप्रतिसार जातं मात्सर्य दीन त्वरीतं विवर्जितं ।
अनेन सत्येन सहस्त्र नेत्र पुण्यानुभावेन च मे शरीरं ।
यथैव पौराण मभूत्तथैव भवन्तिदं सपरिपूर्ण शौभम्‌ ।

अर्थ

गथ्येजा यःगु शरीरया ला हि दा इत्यादि जिगु थौं दानयाना राक्षसयात थ्व कृपा

तया यानागु याके बोधिज्ञानं पूर्ण जुइके निमित्तो खः । जिगु मनस छुं पश्चाताप मजुः अभिमान मनता स्पखि घमण्डी अहंकार चितं यानागु मखुः । पुनः दुःखी दुःखपिंगु रोग याकनं शमन जुईमा अर्थात मदेमा थुलि मात्र खः । थुगु सत्य धर्मया प्रभावं द्वछिग मिखा दुगु जिगु शरीर गथ्ये ह्लापाजुया च्वंगुत्रः अथ्ये हे अबिलंब सकस अङ्ग पूर्णजुया शोभायमान जुइमा ।

थुगु प्रकारं गाथा बोने धुनेवं याकनं हे बोधिसत्वया शरीर गथ्ये ह्लापाजुया च्वंगु खः अथ्ये हेतुं शोभादया बाँलात ।

अनंलि लिपा छगू अद्भूतं पृथिवी कंपजुल । आकाश मार्ग बोयाजुइपिं अनेक देवतादि पाताललोक वासोंपि दैत्यगण लाखौं थुपिं थुगु प्रकारं जूगु सीका थुजागु प्रातिहार्य्य ऋद्धिबलखना आपालं हर्ष जुइका लेःतागुलि जय शब्दोच्चारण हाहाकारं हाला दिब्य विचित्र रूपं स्वांवागाका दिव्यरूपं बाजा थाना महामङ्गल उत्पत्ति जुल ।

अनंलि अन च्वंपिं महाजन तथा पद्मावतीदेवी म्ह्येपिं सकसिनं थ्व वोधिसत्वया शरीर ह्लापाथ्यें जुगु खना आपालं विस्मय जुइका स्वया च्वन । अनंलि हान देवेन्द्र इन्द्रं वोधिसत्वया शरीर ह्लापाथ्यें जागु तालं गनं घाःपाः मजुस्ये पुष्ट जूगु खना ह्लिला आश्चर्य जुइका स्वया ह्लाः विन्तियाना वोधिसत्वयाके क्षमा फोना धं विज्यात ।

हे महाराज ! जित क्षमाया गुगुजा जिनं छंके च्वंगु मांस रूधिर (ला हि) नेत शरीरे स्याक त्यफु थ्यंक ध्यंका वेदना जुइकागु अनेक तालं खँ ह्लानागु मखुगु तालं ज्याथाकागु फुकं किन्तु गुगुं वखते छं अनुत्तर संम्यक संवोधि गंभीर ज्ञान लाना बुद्ध पद लाय्मा । जिमित नं उगु बखते अज्ञान मदेके फेमा ।

इन्द्रं थथ्थे धया क्षमा फोंगु क्षमा विया पूजादिनं याना बोधिसत्व मणिचूडराजा आपालं खुसि जुया धं बिज्यात । भो शक्र देवेन्द्र स्वर्गलोकया देवतापिनि राजा ! अनेक प्रकारं जित मंगिगु यागु दक्व जिनं छुं मती दुःख मताया भिंगु हे ज्यायात धका खुसि जुयागु दु । जितनं क्षमा तया बिज्याय्मा तथाऽस्तु प्रमाण धया बिन्ति यात ।

अनंलि देवराज इन्द्र अनेक देवतापिं आराधना याना दर्शन बिया बोधिसत्वयाके बिदाकया उगु स्थानं इन्द्र अन्तरगत जुया थःगु स्थाने लिहाँ बिज्यात ।

अनंलि बोधिसत्वया थुगु निरर्गंद यज्ञस मागु ज्या समाप्त याना उगु थासं पिहाँ वया माक्व थिक याना तगु ज्वलं प्रशस्तगु धन द्रव्य अन्न वस्त्र धातु बसा सुवर्ण वह दक्षिणा मामापिन्त शिलपा बिया सल किसि रथ नं हया ह्लापां ह्लिछिया सछिगु तकः योजन वनेफुह्म लक्षणदुह्म भद्रगिरि नाम किसि तथा भिंह्म बाँलाह्म सलरथ सुवर्ण दक्षिणा सहित मूलह्म पुरोहित ब्रह्मरथ ब्राह्मणजुयात दानयात अनंलि उपाध्याय कर्माचार्य्य म्येम्येपिं ज्याय् च्वंपिं सकल यातनं बिया निमन्त्रणाय् वंपिं ऋषिमुनिपिन्तनं सन्तोष याना निरामीष भोजननं आनन्दं सिधेकल ।

अनंलि अन निमन्त्रणाय् वया च्वंह्म मणिचूडया त्वाय् पाशा दुस्प्रहराजां पुरोहित ब्राह्मणयात भद्रगिरि किसि दानयागु खना लोभतया थथ्ये चिन्तना यात । थ्व मणिरत्न समानह्म किसि थ्व ब्राह्मणयात दानबिल आः थ्व ब्राह्मण राजा जुई । थ्व किसिजा पुरूषार्थवान्ह्म राजायात अथवा जित शिलपा बीमागु खः जित बोधका आशायाना च्वना अथ्ये विचार मयास्ये ब्राह्मणयात बिल धका नुगः मछिका मणिचूड बोधिसत्वयात थथ्ये धाल ।

भो बोधिसत्व महाराज ! ब्राह्मणयात भद्रगिरि किसिबिल वइत किसि छुं प्रयोजन मदु, व ब्राह्मणं किसि पाले याय्नं फैमखु: व ब्राह्मण यात किसि ब्यूगु शोभामदु व किसि वइत ज्या वी मखुः व ब्राह्मणं किसियात ज्यावीगुनं फैमखुः जित ब्यूसा अति शोभा दइगु खः ।

थथ्ये धागु न्यना बोधिसत्वं लिसबिल, भो पाशा महाराज ! थ्व उपाध्याय धासां पुरोहित धासां योग्यताह्म खः । थ्व किसि थ्वैत दानबीगु जि अभिलाषा जुल वो धुन । दान बीधुंगु हानं लित काय्गु अयोग्य दान विफल जुइ दान बीधुन धया स्वया माःगुयाइ धया पुरोहितयात किसि गेका छें छोत । पुरोहित ब्राह्मणजु तेथाय् मदेक लेः ताया च्वन । दुस्प्रहराजा विदा कया मन खिन्न याना लिहाँ वन ।

अनंलि बोधिसत्वजुया बिज्याह्म मणिचूड स्त्री पद्मावतीदेबी नापं च्वना सस अबुजु भवभूति महर्षि स:ता आदरतया विन्ति यात ।

भो महर्षि ! जिनं छपिंगु प्रतिज्ञा थ्व निरर्गद महायज्ञ बांलाक पूर्णयाना पद्मावती देबीयात महारानी पदवीस तया अभिष्येक बिया छपिंगु वचनानुसारं थुगु निरर्गद महायज्ञ समाप्त याना । थ्व यज्ञे हिंसा आमोष बर्जितयाना यज्ञमण्डप पिहां वया इन्द्र राक्षस रूपजुया अग्नि देवता उहितकया ला हि नेंहि धावल पर प्राणियागु लाहि नकेत हिंसा मयानागुलिं थगुहे शरोरे ला ध्यना नका सन्तोष याना ।

उगु बखते राक्षसरूप तोता इन्द्ररूप धारणया छंगु चित्तया प्रशंसा जिनंसिल सहस्र धन्यविया छंगु प्रतिज्ञा अनुत्तराया संम्यक संवोधि गुगुं समय प्राप्त जुइमा थथ्ये आशिर्वाद बिया अन्तरगत जुया वन । थ्व यज्ञ थ्यें म्येम्येगु यज्ञ होमादि कर्मनं पर प्राणिया ला हि होम मयास्ये थ:गु शरीरया ला हि होम याय् फुसा मनोरथ कार्य्य सफल जुइगु अवश्यमेव ख: धैंगु जित ज्ञान प्राप्त जुल । थथ्ये हे सोका निरामिषं महायज्ञ थ्व निरर्गद नाम होमार्चन छपिंगु अमृत वचनानुसारं याना विसर्जन याय् सिधल ।

थुगु यज्ञयानागुया पुण्यफल फुकं छपिन्त समर्पण याय्धया स्वां सिह्न ल:ह्लाना प्रणामयात । थथ्ये धागु न्यना आपालं खुसिजुया आशीर्वाद बिल । । यथा भिलाषी पूर्णं भूयात् । । थथ्ये छु अभिलाषा (इच्छा) यानागु ख: पूर्ण जुइमा धया अनंलि ऋषि भोजन सिधेका विदाकया भवभूति महर्षि थ:गु स्थाने गमन जुल ।

अनंलि लिपाह्मनं बोधिसत्व थ:स्त्री पुत्र नापं च्वना हर्षोत्सुक याना निरर्गद यज्ञ यानावलेसिगु विधान लुमंका प्यन्हुपुला वस्येंलि दान शालास च्वना याचक अर्थिजनपिन्त छु धाइगु ख: थके दुगु बीफुगु दान याना तिनि सुथसिगु राज भोजन सिधेकीगु ज्या आरंभयात गुवलें नगरे ग्रामे वना याचकपिन्त सन्तोष जुइक ज्या याना याका दानकावेगु इच्छादुसा राजगृहे दानशालास वया का वा थथ्ये सूचना बिया देशेनं घण्ठा घोषयाका दानविगु क्रिया यात ।

वोधिसत्वं निश्चययाना हानं समय समये थथ्येदान विया च्वंगु लछि दस्येंलि उगु समये छह्म महर्षि केहि बुढा जूसानं वल दुह्म बाहिकनाम ब्राह्मण ऋषि याकचा थ्यंक वया बोधिसत्वया न्ह्योने च्वना प्रणामयाय् धुंका थथ्ये विन्तियात ।

भो महात्यागी महाराज बोधिसत्व ! जि गुरू काश्यपगोत्र मारीचि महाऋषि खः आश्रम हिमवत् पर्वते तपयाना विज्याह्म आपालं ऋषिपिं शिष्य दु छह्म जिनं खः । जित यको आख स्यनातगु दु जिनं माक्व अध्ययन यायधुन । छपिन्त गुरू दक्षिणा वी मानि धयावले गुरू थुगु प्रकारं धया विज्यात । यदि जित गुरू दक्षिणा बोगु हे खः सा धाय् ।

जि बुढाजुल छंस्यु हे शिष्य ! छ भक्ति दुह्म खःसा मणिचूड राजाया शिर ल्वाका अभिषेकं युक्तह्म वया पत्नी पद्मावती युवती पतिव्रता सुन्दरी छह्म दु । जि बुढा यात तहल सेवा याकेत छह्म मिसा दासी माला च्वन । हानं दासछह्म उथ्ये थुथ्ये ज्या छोयत माला च्वन दास दासी निह्म हया जित गुरू दक्षिणा व्युः मेगु दक्षिणा जित म्वाः ।

गनं सुनानं वी मखुः छलपोल सकलया मतीच्वंगु सुनाँ छु धाल वहे दान वीफुह्म जूया कारणे थन तापाकंनिस्यें परिश्रम याना वया । जि गुरूयात गुरू दक्षिणा बीत छपिनि पत्नी पद्मावती देवी व पुत्र युवराज कुमार सहित निह्म जित दान बिया बिज्याहुँ । जो गुरू दक्षिणा वीमफया असिद्धिथ्यें जुया च्वन गुरू दक्षिणा विया ज्या सफल जुइकेत फोने म्येगु फों वयागु मखुः । थुलि धया थ्व ब्राह्मण वाहिक ऋषि उगु वेला थुगु प्रकारं गाथा बोन ।

मूल

परिभ्रमन्नहं कृत्स्तां पृथिवी पृथिवी पतै ।
काक्षमाणो परिश्रान्त सुचिरंगुरु दक्षिणा ।१।
त्वंच कारुणिको लोके सर्वस्मिन् वसुधातले ।

सर्वप्रद इतिख्यातः सर्वसत्व हितेरतः ।२।
श्रान्तचाहं तपस्वीच वृद्धो ब्राह्मण एवच ।
अमीकृतो धीर धीर गुरू दक्षिणाय भृशं ।३।
तत्साधु च महाराज प्रयच्छ कृपया सुतं ।
पद्मावतीदेवी त्वं यज्ञेप्रतां पतिव्रताम् ।४।

अर्थ

हे पृथिवीया मालिक ! पृथिवीस जि सकमनं श्रमण याना वया गुरू दक्षिणा वीगु धिल्ला जुया च्वंगुलि याकनं वीगु इच्छायाना परिश्रम जुइका थनवया । १ । पृथिवी थ्व लोकस सकभनं महाकारूणीक छपि खः सकलयात धागुतक संपूर्ण दान याइह्म धका लोके प्रख्यातह्म सत्वपि सकलयात हित याइह्मनं छपि खः । २ । जि तपस्वी बुढाह्म ब्राह्मण खः । ह्निंह्नि गुरूयात गुरू दक्षिणा याकनं बीगु जक इच्छा याना विद्वानं सुगन्ध रक्तचन्दन श्री खण्डयात इच्छा याइगुथ्यें जिनं बुलुहुँ बुलुहुँ इच्छायाना वया । ३ । भो साधु महाराज ! कृपातया जिनं फोनागु छपिनि पुत्र निघा पूर्वक बिया बिज्याहुँ । छपिनि यज्ञस नापं तया प्रीति यानाह्म प्रतिव्रता पद्मावतीदेवी स्त्री नं जित याकनं दान याना बिज्याहुँ । जि गुरू दक्षिणा वीगु निमित्त खः म्येगु निमित्त मखुः । ४ ।

थुगु प्रकारं धागु न्यना बोधिसत्वया स्नेहरूपि व्याकुल चित्त जुइका चिन्तनायात । थौं पद्मावती देवी स्त्री व पुत्र कुमार निह्म जिनं सजीवं गथ्ये त्याग याना मनं धारण याय्‌गु केवल छुं जतन याना तोतेगु सकल वस्तु दान का वपिन्त बिया च्वना थ्व ऋषि दान कावगु वचन न्यना बोधिसत्व तच्वकं दुःख मन जुइकाथ्व छु जुइत्यन धया भतीचा सुँक च्वन ।

अनंलि केहिं लिपा विचारयात अनुत्तराया सम्यक संबोधि प्राप्त याय्‌त पुत्र दानं विना प्राप्त जुइमखुः । अथ्येया निमित्तो थुपि प्रिय स्त्री पत्नी तथा पुत्रनं निह्महे थ्व ब्राह्मण वाहिक ऋषियात दान विया छोय्‌गु निश्चययाना पद्मावतीदेवीं स्वामी यागु कल्पना सीका अवश्यनं थ्व स्वामीनं जिनं पुत्रनं थ्व ब्राह्मण ऋषियात दान बीगु जुल । निश्चय याना पुत्रनापं वने । प्रिय वियोग दुःखया अवस्था थौं वल धया मिखास खोवि वय्‌का खिउंख्वाः याना स्वामीया पालि भोःपुया विन्ति यात ।

भो स्वामी महाराज ! जि सिल छपिगु ऋद्धिया संकल्प मनोरथ कार्य पूर्ण जुइगु दानपारमितायां ज्या याकनं सिधेका बिज्याहुँ जित बिकल्प मन याय्म्वाः । थ्व ब्राह्मण ऋषियात पुत्रसहित जि नापं दान बिया थःगु कार्य सफल जुइका तपसिद्ध यासा शोभा जुइ ।

पद्मावतीदेवीनं मनसाय चिन्तना पूर्ण याय्गुलि वचन बिया धागु न्यना बिस्मय जुल । अनंलि बोधिसत्वया मन बोध जुया सन्तोष जुइका धाल । पद्मावती छ धन्य, वने च्वना भवभूति महर्षि अबुयात सेवायानाथ्यें मारीचि महर्षियातनं सेवाया छन्त साहिता काय् दु छं जुइमखुः धन्दा काय्म्वाः थुलिधया काय्याग् ख्वा स्वया बोधयात ।

हे पुत्र ! जिगु कल्पना छं मानंस्यु मांयात बिचार याय्गु निमित्त मां नापं हुँ महर्षि यातनं सुख जुईगु ज्याया । थथ्ये धाय् धुंका अनंलि बोधिसत्वं ब्राह्मण वाहिक ऋषियात धं बिज्यात । हे ब्रह्मऋषि ! छपिसं धाथ्यें जि पत्नी पद्मावती व पुत्र सहित दान बीत्यना कया बिज्याहुँ । हे ब्राह्मण ! जि इच्छा थुपि याकनं दान यानागु पुण्यानुभावं संबोधि ज्ञान प्राप्त याय् जिनं थुलि धया थ्व बोधिसत्वं एकाग्र चित्त याना जगु ल्हाःतिं सुवर्णयागु जल पूर्ण कलश ज्वना खगु ल्हातिं पद्मावती स्त्री व पुत्र सहित ज्वना थ्व ब्रह्म ऋषि वा हिकया ल्हाते लः हाय्का संकल्पयाना दान बिल ।

उगु अवस्थास खुता प्रकारं भूमीकम्प जुल । आकाशे बोया जुइपि लाखं मयाक देवतापि थ्व अद्भूत त्याग यागु सोका आश्चर्यगु मनयाना छगुपाखं उच्चस्वर याना हालाहल । उगु इले पद्मावती धाल अथवा छु नाम जुया च्वंह्म थ्व ऋषि मां काय् सहित याना दान कावल बोनं धुंकल । हे पुत्र जिनाप वा जि स्वामी छं अबु प्रीति यानातगु खः थौं त्याग यात थ्व ऋषि ब्राह्मण नापं वनेनुः । थथ्ये धाय् धुंका पद्मावती देवीया मिखास खोबि वेका खिउख्वाः याना खोया तच्चकं नुग मछिका बिन्तियात ।

भो स्वामी ! प्रणामदु पुनः हे ब्राह्मण ऋषि ! भतीचा सुंकनि च्वं जि स्वामीया ख्वाः छक स्वेमानि लिपा स्वे दइ मखुतः ।

अनंलि बाहिक ऋषि भतीचा सुंक च्वने धुंका पद्मावती देवी पुत्र सहित ज्वना स्वस्ति जुइमा धका आशोर्वाद बिया याकनं थः गुरुया आश्रमे वना गुरुया पालि भो:पुया छलपोलयागु आज्ञानुसारं त्यागी राजा मणिचूडं दानयाना हगु पद्मावती स्त्री व पुत्र सहित गुरु दक्षिणा कया बिज्याहुँ धया लःल्हाना सन्तोष यात ।

अनंलि हाकनं बोधिसत्व शाकेतु नगरे चाहुला प्रजापिन्त करुणा दृष्टि स्वया दरिद्र याचक इत्यादि बुढा बुढी रोगी बालक अन्धापिन्त मामागु वस्तु पुनः सा म्ये वस्त्र धातु वस्तु सुवर्ण द्रव्य दान बिया सन्तोष याना थथ्ये खँ न्यकल ।

हे प्रजालोकपिं ! गुरु दक्षिणार्थे दानकावह्म वाहिक ब्राह्मण ऋषियात स्त्री पद्मावती व पुत्रसहित दानबिया छोयागु कारणे स्वयान मती दुःख तायम्वाः धया न्यंका बोधयाना जि पासा त्वाय् दुष्प्रसहराजा छह्म सिया भद्रगिरि किसि छह्म जित मव्यू धंगु कारणे मन खिन्न याना वन छुं वइतनं सन्तोष याय् मानि धया थःगु थासे वास याना च्वन ।

थुजागु बखतस छन्हू हस्तिनापुरया राजा दुष्प्रसहनं थःगु राज सभाय् च्वना मंत्री-गणपिं लिस्ये सल्लायाना मणिचूड बोधिसत्वया राजसभाय् दूत छोया धाय्के हल । दुष्प्रसहराजां थथ्ये धया हल भो महाराज बोधिसत्व ! छ जि मित्र आः भतीचा जक जुइ । थ्व खँ सीकि जित गजरत्न भद्रगिरि नाम किसि बिया हति अथवा गुबले कावेगु बिया महल बोमखुत धयाहल धाःसा आपालं ताउंति छु खँ ल्हाय् ।

छंगु शक्ति बल गुलि दु पिका जि वया पराक्रम क्यना छन्त यमलोके छोया व भद्रगिरि नाम किसि जिनं कया तोते । थुजागु क्रोध बचन हूंकार शब्द ह्याउंक मिखां स्वया शस्त्र अस्त्रं प्रहार याना त्वावेगु धका राजपरिषड् मण्डले सल्लायाना थथ्ये धाः धका जित छोयाहल अथ्येया कारणे त्वायम्वाक भद्रगिरि किसि याकनं बिया है बिज्यासा बांलाइ ।

दूतं थथ्ये न्यंकूगु वचन न्यना बोधिसत्वं यथार्थ उत्तर बिल । हे राजदूत ! छ लिहाँ वना जिगु खँ बांलाक शान्तिरूपं थथ्ये खँ न्यंकि । पुरोहितयात दान बी धुंगु वस्तु

अथवा किसि लितकया हानं म्येम्हयात बोगु ज्या बाँमला छाय् ल्वायगु सूँक च्वना थः मागु ज्या यासा आनन्द जुइ थथ्ये बिन्तियाना हल धका धयाब्युः धका दूत लिछोत। दूत लिहांवना वोधिसत्वं धयाहगु खँ फुकं दुष्प्रसह राजायात न्यका बिन्ति यात।

अनंलि थ्व खँ न्यनेमात्रं दुस्प्रसह राजां तँ पिकया धाल चतुरंगबल (किसि सल शस्त्रास्त्र शैन्य) सहित याना याकनं वना शाकेतुनगरया पर्वतस छचालं लँ बन्धयाना व मणिचूड नाप ल्वाना वैगु देशहरण यानां तोत्ये धया उगु देशया पर्वते थाय् थासेवया च्वंवल।

थुगु प्रकारं व राजायागु ढंग खना मंत्री तथा राजपुरूषपिं सता मणिचुड बोधिसत्वं न्यना बिज्यात। हे प्रजापिं ! स्वैगुबलं थन छोगु देशया पर्वते छचालं च्वंत्र्पिं सुख मंत्रीजुं बिन्ति यात। भो महाराज ! छलपोलया ल्वाय्पासा दुस्प्रसह राजाया पार्ख्ये छ्पिनाप ल्वाय्गु गोसायाना वपिं खः। छलपोल कारूणिक सकलसत्व प्राणिपिंगु उपरे दाय्गु चोगु सास्ति याना स्याय्गु ज्या मयाह्मलिस्ये छाय् जुइ युद्ध याय्त वगु।

भो महाराज ! आज्ञा जुया बिज्याहुँ जिपिं वना नायतेत ज्वना चिनाहय् छपिसं छुं धन्दाकया बिज्याय् म्वाः। थ्व खं न्यना बोधिसत्वं धैबिज्यात हे प्रजापिं ! छिमिसं जिगु स्वभाव स्युः परप्राणिपिंगु अर्थे थःहे सिनावनेगु ज्या यानाह्म जिनं आः मनंजक हे हिंसा याय् धैगु कल्पना मदु याय्नं मखुः। छगू उपाय थ्व खः उपाध्याय गुरू पुरोहितया थासे वना भद्रगिरि नाम किसि छम्ह दानबियागु बिषये सुवर्ण (लुं) सन्तोष जुइक बिया अर्थात् न्यानाहया थ्व राजायात बोगु ज्यायासा गथ्ये जुइ।

थ्व खँ न्यना मंत्री तथा म्येपिं सकसिनं आश्चर्य जुइका परस्पर खँ ल्हाना सकल छपं जुया विन्तियात भो महाराज ! थ्व अहो आश्चर्यगुज्या छाय् याय् थन थौं शस्त्रास्त्र ज्वका छोत ल्वाना स्याना देश धन हरण याय् धका तत्पर जुया वे धुंकल। महाराजया मैत्रोचित्तयाना बिज्यात तिनि। दानयाय् धुंगु बस्तु सिधल व हे बस्तु धनबिया लित कया थ्व निः करूणायमान राजायात ब्यूसानं थ्व लोभिया चित्त सन्तोष जुइमखुः संतुष्टयाय् थाकुइ। बचन बिया बिज्याहुँ याकनं जिपिं वना ल्वावनेत सुरा जुया च्वना।

प्रजापिसं थथ्ये धागु खँ न्यना बचन मब्यूस्ये चिन्तना यात । हाकष्ट छुं छकूचा चिकिचा धंगु अथवा तःधंगु हे जुइमा ताकालं म्वाना थ्व जिगु वस्तु पुनः धनद्रब्य छँ तिसा वस अथवा जहान् इत्यादि नाम मात्र खः स्थीरगु नित्यमखुः । अथीर अनित्य बस्तुयात मोह तृष्णायाना किसि छह्म मबिल धका युद्ध यायगु अवस्था थिक यावल । बुद्धिमान् पासा त्वाय् यासा सदानं म्वाना च्वंतले बाँलागु ज्या जक जुइ । साधारण मनु पासा त्वाय् यासा त्वाय् माली मत्रुः नेगु त्वनेगु मात्र जुइ । लोभि तृष्णा मोहं तोपूह्म अहंकारो त्वाय् पासायात धाःसा त्वाय्मालि दुःखयाइ धागु धर्मशास्त्रे उल्लेख याना तगु दु ।

परप्राणिया शरीर धनद्रब्य राज्य ऐश्वर्य्य लोभ तृष्णा तया हरण याय्त युद्धया अवस्था जुइवले निगू पाखेनं धन द्रब्य नष्ट जुया आपालं प्राणिपि मृत्यु जुइ । केवल देश त्याग याना त्रिस्युं वनेनं मालि । अाः जिन थुगु दुःख पोड जुईत अवस्थावल जिनं थजागु घोर दुःख जुइगु उपाय मदुगु पापं याना जन्म जन्मान्तरे दुर्गन्धस्थाने कीटाणु पशु पंछि जुया नरके भोगयाय् मालीगु । स्वप्नेखंगु थ्यें उपाय मदुगु तिसा तोवले-सिगु कारण थ्व सुनां याईगु भोगी तृष्णां याईगु खः योगीजनं याईगु मखुः ।

जि थुजागु भोगी तोता योगी ढंग राज्य याना थःत थमं बन्धने च्वने मालीगु स्वर्ग च्वनानं हानं लिपा नरकयागु गाले कुतका दुःख भोगयाय् मालीगु याकें मुक्त जुया शान्तिया लँ पलाछिना बुलुहुं वनेगु ववतत छन्हू अवश्यनं सुनानं हरणयाय् फई मखुगु महासुख प्राप्त याय् त्यना । थुजागु ज्ञान चिन्तनायाना वोधिसत्व मणिचूडं क्वागु ताःहाकगु श्वास पिकया (ऊसुकातया) आकासे थस्वया दुःख चिन्तना यात ।

उगु वखते प्यह्म प्रत्येक बुद्ध धापिसं थ्व वोधिसत्वं दुःख चिन्तनायागु सीका थःथःगु ऋद्धि विमाने च्वना वोधिसत्वया छँ क्वे थ्यंक वल । अनंलि वोधिसत्वं थुपि प्यह्म अर्हत् प्रत्येक बुद्धपि अद्भूतं थःगु प्रासाद (छँ) क्वसं थ्यंक त्रिज्यागु खना शुद्धगु आशने विज्याका पालिस भोःपुया अत्यन्त हर्षोत्सुक याना विन्तियात ।

भो महाऋद्धि प्रत्येक बुद्धपि प्रशन्न जुया थन विज्यात जिगु विन्ति दु संसारयागु विषय तृष्णा मोह जालया भुतुनालं यकया तरेजुईगु ज्या प्राप्त याईगु आशा दु । थन

थुगु अवस्थासं जि याकचा निर्वृत्ति मार्गस च्वना सुख जुइगु उपाय जित ह्रण याय्त वयाच्वन ।

थथ्ये विन्तियागु न्यना उगुवखतस थुपि प्रत्येक बुद्धपिसं सोका थ्व वोधिसत्व मणिचूड राजायात स्वया थुगु प्रकारं धै विज्यात । अथ्येजूसा निश्चय रुपं तपयाय्गु ज्वना विज्याहुं । जिमिगु खँ न्यना शुद्धगु चीवर बुद्धवस्त्र मनं धारणयाना विज्यासा बांलाइ ।

अनंलि थथ्ये धागु वचन न्यना वोधिसत्व आपालं हर्षगु मतीतया जि थ्व काम रागया भुतुनालं मुक्त जुइ धया थुपि प्रत्येक बुद्धपिगु ज्ञानया चीवर बुद्धवस्त्र पुनेगु ज्ञानया तिसाह्यपि न्हेपनं न्यना विस्तार मयास्ये पंक्षिराज (ल हँय्) समानं विमाने च्वना याकनं आकाशमार्गं बोयावना ह्मिवर्त नाम पर्वते थ्यंका बासयात ।

अनंलि देशे च्वंपि प्रजागणपिसं आकाशमार्गं विज्याह्म थ्व वोधिसत्व खना आपालं शोकयाना दुःख मन जुइका हाहाकारं शब्द पिकया नुग मछिका बिन्तियात । भो महाराज कारुणिक सर्वसत्ववत्सल ! आः अनाथपि जिमित तोतावन सुना रक्षा याइगु ।

अनंलि वोधिसत्वया थुपि हिमवर्त पर्वतराज थ्यंक ह्रपिखना खुसि जुया च्वन । उगु थासे च्वंपि ग्रामवासीतेसं खना अत्यन्त हर्षयाना विविध प्रकारया फल, दुरु धौ नेगु त्वनेगु शरीरयात आनन्द जुइगु ह्या लःह्लाना प्रणामयाना विन्तियात । भो महाराज धंन्य धंन्य धया लिहांवन । महाराज सन्तुष्ट जुया च्वन, हिमवर्त पर्वत-राजस नापंवपि प्रत्येक बुद्धपिसं उगु अवस्थाया वखत सोका वोधिसत्वयात खँ न्यंकल ।

भो सत्ववत्सल वोधिसत्व मणिचूड नृप ! आः जिपि लिहांवने छपिंहानं बिबिध प्रकारया शोक सन्तोष लाइगु राजगृहे (छँ) वना राज्ययाय्गु गृहजाले तक्यनीगु ज्या यावने म्वाल थन तपयाना ध्यानंखंका आनन्दं वासया धया उगु समये प्रत्येक बुद्धपि प्यह्मस्यें बिदाकया ऋद्धिया बलं विमाने च्वना आकाशमार्गं थःपिगु थासे लिहां बिज्यात ।

उगु इले बोधिसत्व मणिचूड राजा क्वातुक आश्रमे च्वना ऋषि भावया रूपं सुख्रमन याना आनन्दं तपचर्य्य याय्त गुलिच्वने मागु खः उलितकनं च्वने धका चिन्तना याना च्वन ।

देशबासी प्रजागणपिं संसारयागु भोगे ह्यिता वासयाना च्वन । विद्वाँन्पिं मुना परस्पर देशे सकलयात भिंगु खँ न्यंका सन्तोष याना च्वन । अनंलि बोधिसत्व थथे चिन्तना याना तप ध्यान यात ।

सुनां गुगु प्रकारं पाप अथवा पुण्ययाना च्वनि वगु प्रकारं पुण्ययाह्म स्वर्गे वनि पापयाह्म पापी नरके बास याइ । स्वर्गे च्वनीपिनं विविध प्रकारं सुखभोग याना मोहे लाइ हानं कुतुं वया पुण्य फुनालि नरकेबास याइपिं दु ।

नरके च्वपिं पापीतनं लिपा धर्मानुशासने च्वना स्वर्ग वास याइपिं दु । स्वर्गे च्वनानं धर्मयागु शासन द्वारा स्वर्ग च्वे सुगति अनेक भुवने बास यावनिपिनं दु । थुगु तालं विविध प्रकारया सुख दुःख पाप पुण्ययाके फल भोग याय् मालेगु धका पण्डित-जनपिंस सीकाकना च्वन । ज्ञानी जनपिं तृष्णा लोभयात विष तुल्य याना तोता योगी स्वरूप जुया तपोवन वनी ।

एवं प्रकारं मतीतया एकचित्तं ध्यानयाना योगाश्रमे च्वना तप याना बिज्यात । धर्मे अभ्यास दुपिं बुद्धिमान्पिंस अवश्यनं याइ हे मन सीकि धया बोधिसत्व हर्ष जुइका च्वन । थ्व बोधिसत्व राजा बने याकचा जूसानं छुं भय मकास्ये गुम्हजा दयालु प्रज्ञा (ज्ञान) बहन याना नित्य ध्याने मग्न जुयाच्वन ।

मनुष्यलोके तथा म्येगु लोकेनं प्राणिपिं नित्य काममारया बसे लाना दुःख भोगे लाइगुयात सुखभोग जुल धका खुसि जुया च्वनि । जिनं मैत्री चित्तं अभिमान तोता विपरीत (अव जुइगु) ज्या सीकेमा ।

शरीरं परिश्रम याना धन फुका धर्मयाइ तामासे लाना परप्राणि स्याना स्याका स्वार्थिया व्यवहारे भोग याइगु दु । थुजागु अःखगु विपरीत धर्म तोता अहंकार मयास्ये शान्तिरूपं च्वने फके । परस्पर परयाजय मंगल जूगु खना द्वेष भावं

निन्दा याना अभिमान यायगु दुष्ट स्वभाव चाण्डाल धाइ ।

स्वंके मैत्री भाव खः करूणाया चित्त जुइ वंके उजागु दुष्ट स्वभाव कदापि दंमखुः । थगु शरीरं वचनं चित्तं करूणाया गुण म्हसीका पाप कर्मया ज्या मयायगु मधायगु चित्तो मतेगु । भाग्यं देवता मनुष्य जुयानं भक्ति श्रद्धाया शुद्धाचार शील स्वभावया मूल (हा) करूणा एवं मैत्री चित्तयाय् मफुत धाःसा म्येगु दानव (दैत्य) कीटाणु पशु पंक्षि जन्मे गुवले दैगु ?

सद्गुरू मसलम्ह ज्ञानि गुणिक पठिक अनुभोग दुम्ह गुरूया प्रसाद सिद्धि लाभ दुम्ह शिष्य जूसानं धर्म गुण शील शुद्ध स्वभाव आचरण सिद्धि तापाका अहंकार ज्ञाने भुले जुया जुल धाःसा उह्म व्यक्ति दशेन्द्रिययात चीगु ज्ञान ह्मसिया मोह जाले लाना मैत्री करूणाया चित्त आपालं दूर जुइ ।

थुजागु जिनं सीका मैत्रीं भाव करूणा चित्तं मनयात समाधान यायगु ज्या जित आः प्राप्त जुइन खसि जुः धया थःगु मनयात बोधयाना थन तप याके हल थ्व असंख्य गुण दायक मित्रपि खः । हे चित्त ! (मन) छं पर्वतथ्यें निश्चल जुया थन सून्यगु बने च्वना ध्यानया । ह्लापानं छं च्वना राजा धायका प्रजापिन्त धर्मया खँ न्यकाथ्यें ज्या न याय्‌मा ।

धर्म हे खः परम अत्यन्त रक्षा याइह्म त्वाय् जुइ । विपरीत अखगु ज्या याकी-मखुह्म सु धाःसा बोधिज्ञान दुह्म व्यक्ति खः ह्मसीकेमा, विपत्तिकाले रक्षा याइम्ह मैत्री करूणाया चित्तं यागु धर्म खः बोधिज्ञान । गुवलें विपरीत अखगु ज्या याकी मखुः । गुम्हसिनं थुजागु सीका प्रयोगयाय् फइ व माझि थः हे जुया संसार समुद्रं पार तरेयाना सुखालये (सदानं सुख जुइगु) सुखावती बुद्ध भुवने थ्यंक वनि ।

त्यागचित्तया दान शील, मैत्री करूणाया क्षान्ति (सहयायगु) थुजागुलि युक्तगु ऋद्धि खः वीर्य्योत्साह जुइका एकाग्र चित्तं ध्यान याइम्ह सु खः वं प्रज्ञा (गंभीरगु बोधिज्ञान) म्हसीका षट्पारमीतां पूर्ण याइ बुद्ध हे जुइ । न त्याग चित्तया दान शील मैत्री करूणाया सहयायगु क्षान्ति तथा वीर्य्योत्साहया ध्यान, थुजागुयाकं हीन जुइका

च्वंम्ह्सिनं गम्भीर ज्ञान खः बोधिज्ञान धाइ प्रज्ञा म्ह्सिकेत थाकुइ गथ्येजा तुति बः मलाह्म न्यासि वनेवलेथ्यें समान जुइ धंतगु दु । अतः तुति ह्लापालाक बःलाकेमा अले तिनि न्यासि वनेगु समर्थ बःलाई ।

गुह्मसिके प्रथम त्याग चित्त दानपारमिताया पुण्य मैत्री भावया करूणाया चित्त दै वं क्रमशः म्येगु फुकं पूर्णयाना काइ । थुजागु अप्रमेय पुण्य संभार ज्ञान संभार चित्तं ध्यान याना तपयाह्म बोधिसत्व मणिचूड राजा हिमवर्त पर्वते बिज्याना च्वन ।

अनंलि उगु थासे गौतम नाम महर्षि छह्म थ्यंकवल बोधिसत्वं तप ध्यान याना च्वंगु खना मती चिन्तना यागुनं सोका न्ह्योने वना धै बिज्यात ।

भो महात्यागी बोधिसत्व महाराज ! बने याकचा च्वनेगु केवल तप ध्यान यायगु उत्तम कार्य्य खःमानं राक्षसादि धुं सिंहपिंगु नाना प्रकारया जन्तुपिंगु भय दु । थुजागु थासे निर्भययाना खुसिजुया तपयाना च्वन धंन्य खः तर सन्तान बःमलागु कुल छं तोता थुजागु बांलागु उमेरे योगीजुया बोहंपंछिसमानं एक चित्तं च्वना निश्चय श्व तप ध्यान छपिस याना च्वन थथ्येयाय् थाकु । हे प्रभो ! आराधन याइ मनोरथ कार्य्य सिद्धयायत सत्पुरुष धैर्य्यवानपिसं धर्मयाइ गुगुंबखते थथ्ये खः ध्यान थःगु छें च्वना अथवा वने च्वना ।

श्रीमान् बिद्वांन्वर्गपिसं सोका छें वा म्येयाय गनं देवालये शून्यगु नान्बतर थासे च्वना याइगु खः । धीरवन्त गंभीर शान्त स्वभावपिनं विराग चित्त जुया भिक्षाकया चाहुला धर्मयाना जुइ । निर्वुद्धि मूर्खजनपिसं तुच्छयागु अपमान तोति ।

वस्त्र बाँमलासानं इष्ट मित्रादि त्वाय् पासापिं मदुसानं बनान्तरेवया दुःख मतास्ये शरीर बाँमलाक दरिद्रह्म फोगीं तुल्यजुया गोप्ययाना जुइगु स्वभाव दु । थुपिं गथ्येंयाना शोकया बसे च्वनिमखु ।

थुमिगु अबस्था निश्चय मेव छपिंगु गंभीर स्वभावनं खः । अथ्येया निम्ति भो महाराज ! राजकुले बिज्याहुँ दुःखिपिंगु रोग मदेकोह्म मालीक छपिं खः । ह्लिंह्लि दान

शालास च्वना दानबिया च्वनीह्म खः। थन बने छाय् दुःख सिया च्वनेगु थन सुनानं दान काबईमखुः दानशालास छपिं मदया बिशोभा जुल दानशालाय् बिज्यासा शोभा दइ।

यज्ञस अग्निदेबतायात स्वयानं यज्ञशालां पिहां बह्म राक्षसयात सन्तोष जुइक थःगु देहया ला हि थमं ध्यन। नकूगुनं तःधंगु तप ख। राजकुले राजा मदया प्रजापिनि दुःख जुया च्वन राजगृहे बिज्यासा शोभा दइ।

थथ्ये गौतम महर्षिजुं मायातया धागु खँन्यना बिशेष ध्यान यायगु छें बने खः धका सीका काम अनेक तृष्णाया उपभोग त्याग चित्त जुइका च्वंह्म बोधिसत्वं थथ्ये उत्तर बिया बिज्यात।

भो गौतम महर्षि छपिगु वचन न्यना जि प्रशन्न हे जुः जि स्वर्गे भोग याय्गु इच्छा याना थन बने वया तपया वयागु मजुः। पर प्राणिया जय जुइमा धंगु निमितोनं ध्यान अथवा तपयाना च्वना। अधर्मस पलाछिना कामसुख इच्छा जुइका विषयात अमृत भापायाना च्वनेगु तोता आनन्दं थन बने च्वना।

बोधिसत्वयागु चित्तया प्रभावनं सीका धंन्य धंन्य बोधिसत्व धया प्रशंसा याना प्रणामयाय् धुंका थःगु आश्रमे गौतम महर्षि लिहाँ वन। बोधिसत्वया थःगु इच्छा थ्यें ध्यान तप याना वनाश्रमे बिज्याना च्वन।

अनंलि शाकेतु नगरे शान्तपुर महामंत्री तथा सुबाहुमंत्री पुनः म्येपिं नायपिनं च्वना देशे राजा विना शोभा मथ्येदइ धका सल्हायाना सकलें मुनावना मरीचिमहर्षियात बिन्तिभावं सन्तोष जुइका मणिचूडया पुत्र पद्मोत्तर राजकुमार कयाहया देशे राजसिंहासने बिज्याका राजायाना लिपा दुष्प्रसह राजायात भयत्रासबिया युद्ध याय्त वह्मयात त्याका नगरे किसिगया परिक्रमयाना मंगलोत्सवजुइका प्रजापिन्त आनन्द जुइका प्रतापि महराजा धाय्का च्वन।

अनंलि छुं लिपा पृथिवि कंप जुल थुकोयागु कारण खना स्वर्गया देवराज इन्द्रं विचार यात। मर्त्यलोके मणिचूड राजा महात्यागी प्रतापी बोधिसत्वया ध्यान तथा

तपयागु पुण्यया प्रभावं पृथिवी हर्ष जुइका कंप जुया क्यन हानं थ्वेगु चित्तया प्रभाव स्वेधका स्वर्गलोके च्वंह्म धर्मदेवपुत्रयात सःता थथ्ये धै बिज्यात ।

हे धर्मदेव देवपुत्र ! जिगु खँ न्यना हुं महाविज्ञ मणिचूड नृपयागु तप ध्यान बः लागुलि पृथिवि सना क्यन थ्व भिगु खः । तथापि थ्वेगु चितया हेतु छक स्वेमाल । वया पत्नी पद्मावती देवी खः बने मरीचि ऋषिया स्थाने च्वनाच्वन छं वलात्कारं हरण याना तपयाना च्वंह्म मणिचूडयात क्यना वा । इन्द्रयागु खँन्यना भो देवेन्द्र ! तथाऽस्तु जि वना मागु ज्यायाना वय् धया स्वर्ग लोकं क्वहाँवया धर्म देवपुत्र हिमवति पर्वते थ्यंका थः छह्म ब्याधारुपकया म्येपि प्यह्म पासा देका मरीचि महर्षिया आश्रमे वन ।

अन थ्व ब्याधां धनुवाण ज्वना ग्यानापुस्ये च्वंगु ख्वापा मिखां स्वया सँ फं फंतया आपालं बाँमलागु रुपजुया इन्द्रया आज्ञाथ्यें पद्मावती ज्वनेत उथ्ये थुथ्ये चाहुला जुल ।

उगु अवस्थाय् नित्यथ्यें कोमल बस्त्रं पुना सुथे स्वां थोया फलखानाहय् धका सुन्दरी रुप पद्मावती देवी बने पिहाँ वह्म खनेवं उह्म ब्याधां बलात्कारं ज्वना पाछाया हया मणिचूडया आश्रमे सतिकयंका तोतल । ब्याधा रुप न्याह्मसिनं चाहुला च्वन ।

अनंलि उगु इले थ्व पद्मावती देवी भय त्राशं बिह्वल जुइका हाहा धका ततःसकं हाला थः स्वामी मणिचूड लुमंका खोल । भो नाथ स्वामी महाराज ! छलपोल गन बिज्याना च्वना जित धुं चलायात ज्वनेथ्यें थन बने ब्याधा रुप दुष्टजनं ज्वना हल छपिसं सोका थन याकनं बिज्याना रक्षा मयासा जिगु पतिव्रता धर्म विनष्ट जुइन ।

भो दयालु प्राणनाथ महात्यागी ! छपिसं जि अनाथ मिजायात खुंतेसं धन हरण याय्थ्यें हरण यागु स्वया च्वने योग्य मजुः हाहा जित गुजागु आपत्ति विपत्ति शंकष्टया अबस्था जुल । भयंकर रुप चाण्डाल ब्याधातय्सं जित महा बिध्नयाना स्याइन जिगु जन्म ब्यर्थ जुइगु वखत थ्यन ।

भो धार्मिक महाकारूणिक सर्वसत्व वत्सल महाराज मणिचूड वोधिसत्व !

छ्पिनाप स्वयंवर शिरल्वाका कलशाभिषेक याना होंकागु विधिया धर्मपत्नी जुया स्वामीया आज्ञापालन यानागु खः मरीचि महर्षि अबुतुल्यं सेवायाना स्वाँथोया फलखाय् धका पिहाँवयाह्म छपिनि स्त्री जि महारानीयात धुं चलायात ज्वनीगु समानं ज्वना पाछाया थुजागु निर्जनबने तेहल आः जित थुजागु अबस्था जुलनं छपिं वया याकनं थुगु शंकष्ट लिकामवसा सुनां रक्षा याइगु।

हाहा भो देव स्वामी प्राण रक्षाकारी ! जि खोयागु तायका थन सोबिज्याहुं। एवं प्रकारं आपत्तियागु तीव्र दुःखया बेगं उच्च स्वरं स्वामी संबोधन याना बिलापयाना हगु शब्द तप ध्याने च्वंह्म मणिचूड बोधिसत्वं तावले करूणाया बेगं नुगले कप मान जुइका विचारयात ।

अहो थ्व उच्चस्वरं खोया छपिं बिना रक्षा याइह्म स्वामी जित म्येपिं मदु याकनं विज्याहुं मखुसा भतीचामात्र जिगु प्राण बाकिजुइन जि म्वानागु ब्यर्थ जुयाफुइन । थथ्ये थौं छु आपत्तिया बेगं बिलाप याना जितजक नाम कया च्वंगु थन बने सुनां स्वंत छु दुःख बिल जुइ थ्व स्त्रीया स्वर खः जि सुंक च्वने मजिल दना सो मवन धाःसा गुगु प्रकारं छु भय जुया अनर्थ जुइन जुइ । सो वनेमाल थथे चिन्तना याना ध्यानयानागु तपचर्या दिना वया उथ्ये थुथ्ये स्वया चाहुला जूगु अवस्थास थः स्त्रीया आपत्ति जुया च्वंगु खन खनेवं उगु थासे थ्यंका गथ्ये थौंया अवस्थाय महारानी क्षत्रीकुले कलशा-भिष्येक सहित विवाह याना तयाह्म जि धर्मपत्नी पतिव्रता स्त्री पद्मावतीयात थुजागु बनान्तरे व्याधारूप चाण्डालतेगु ल्हाते लात छु जुया जुइ अहो स्त्रीयात शरीर अनर्थ यायगु दुष्ट पापी न्याह्मसिनं चाहुला च्वंगु स्वया थुपिं चाण्डाल व्याधा रूपधारीतेत थथ्ये धँ विज्यात ।

अरे पापि दुष्ट मनुष्यपिं ! छिमिसं साकि थ्व जि पत्नी खः जितनं ह्मसीकि थ्व स्त्री काश्यप गोत्र मरीचि महर्षियात सेवा याकेत छोया तयाह्मखः । छिमिसं खिचा बुद्धि न्याह्मसिनं छह्म स्त्री हरणयाना हल । थ्व पतिव्रतास्त्री यागु धर्मं छपिं अग्नि मध्मयागु समानं भस्म जुइगु श्रापकाय् मालि । हानं जिगु नं मरीचि महर्षि यागुनं श्रापकाय् मालि । सोह्मसिगु श्रापं छिपिं भूत बन राक्षस फा खिचारूप जुया थनहे बने सदानं च्वने मालीगु चिन्तनाया ।

थ्व कल्याणकारी मिसायागु ख्वाः स्वया माता (माँ) तुल्ययाना पालिनिपासं भो पुया जिमिगु अपराध सहस्र क्षमा धया बिन्तिया मखुसा स्रापबित्यल । थथ्ये धागु न्यना गरूडया न्ह्योने सर्प च्वनेथ्यें केकेकुना ह्म थरथर खाका न्याह्म व्याधारूप पापित भयत्राशं व्याकुल जुइका ख्वाः वञ्चुस्ये च्वंका लाज भूमीस भोःसुला ह्लाति थःथःगु ख्वा तोपुया च्वन । उगुइले नापं च्वंह्म स्वामी बोधिसत्वयागु मुख मण्डल खना पद्मावती भयंकर भयत्रासं त्राहि जुया ग्याना च्वंह्म गथ्येजा राहुग्रहनं किनातगु अन्धकारं तोतीबले पुह्लोखुन्हु रात्रिस चन्द्रमा प्रकाश जुया आकाश पृथिवी निर्मल शोभायमान जुइथ्यें भयत्राशं मुक्त जुया पद्मावतीया रूप अत्यन्त शोभाया तेज प्रकाश जुल ।

ह्नानं अमाइखुन्हु सुथे राहुग्रहनं किना च्वंगु अन्धकार तोतीवले सूर्य्य प्रकाश जुइथ्यें मणिचूडया रूप प्रकाशनान् जुल दंपति निह्मसिया वं वइगु वंवइगु दृष्टि एवं ख्वा चूलाना ह्निला मन आनन्द जुइका पतिव्रता धर्म बःलानिगु खँ न्यंका न्यना महाहर्ष जुइका पद्मावतीयात थना, पापि व्याधारूपं ज्वना पाछाया हगु मात्र खं कंगु न्यना स्त्रीयात दानपारमितायागु पुण्य प्रभावं छन्त रक्षा जुल धया शिरे ह्ला दिका धन्य प्रशंसा बिल ।

अनंलि न्याह्म व्याधा रुप चाण्डाल स्वभाव यानावंपि तीजक दनावया माता (माँ) स्वरुपं पद्मावती देवीयागु पालि भोः पुया न्याह्मसिनं ह्नानं पिता (अबु) स्वरुपं मणिचूडयागु पालि भोःपुया ह्लाः ज्विन्तियाना सहस्र क्षमाफोना करुणाया चित्तपिसं क्षमा ब्यूगु तथाऽस्तु याना क्षमाजुल धार्स्येलि स्राप वीगु भयं न्याह्मं विस्युंवना स्वर्ग लोके थ्यंका इन्द्रयात फुक खँ कना मणिचूडयागु पुण्य संभार सोका च्वन ।

अनंलि थुजापि दुष्ट बुद्धि स्वभाव जुया वंपि इन्द्रयागु मारगण न्याह्मविस्युं वंगु खना पलेस्वांथ्यें शीतलगु मनयाना पद्मावती देवीनं थः स्वामी वोधिसत्वयात निपा पालिस तार्उात भोःपुया दना ह्लाः निपां बिन्तियाना मिखास ख्वोविवेका तच्वगु स्नेहया स्वरं बिन्तियात । भो स्वामी ! आः जितनापं बोनायंकि छपिं च्वनेगु थासेतया रक्षा याना बिज्याहुँ ।

उगु बेलास बोधिसत्वं थ्व पद्मावती देवीयात तस्सकं भरोसा बिया थथ्ये धं

विज्यात । हे भद्रे कल्याणकारो देवी ! जिगु खंन्य आतक अनर्थमयानि थुगु प्रकारं प्रिय वियोग दुःख (योह्मनाप वियोग जुइगु दुःख) अप्रिय संयोगदुःख (मयःह्मनाप च्वनेमालीगु दुःख) जन्म जुइगु दुःख बुढा बुढो जुइगु दुःख रोग जुइगु दुःख सिनावनेमागु मृत्यु दुःख शोक सन्तापजुया मतो अनेक पोडा जुइका नुगले सन्ताप जुया नाना प्रकारं इच्छा जुया विघ्न जुइका द्वलंद्व प्रकारं दुःखया कु कुविया संसारे वासयाना च्वंपि सत्व प्राणिपिन्त आपान्नं पोड जुयाच्वंगु जिनखना ।

हानं राज्य भोगयागु ऐश्वर्य्य दक्व एवं छन्तनं तोता त्याग चित्तं दानशील मैत्री करुणाया क्षान्ति धारण याना बनबासजुया ध्यान दृष्टि तपयाना प्राणिपिं उजागु दुःखं मुक्त जुइगु कारणे करुण्य चित्तं तपोवन धाइ एकान्त आनन्दं बासयाना च्वना । छ मरीचि महर्षिया स्थाने वना ह्लापाथ्यें अतुतुल्यं सेवायाना च्वंहुं जिनं तपयावने छग्याय् मते जि तवय् । थुलिमात्र खँह्लाय् सिधेवं इन्द्र छोयाहगि मारपित त्याकल । आः जिहे वनेगु चिन्तनायाना काम धातु भुवनया मालिक दोषीमारया विचार वोधिसत्व मणिचूड जितनं त्याकेत कामराग तोता वैराग चित्तयाना हानं तप यावनोन थ्वंगु चित्त स्यंका तप भंगयाना वोमाल धया पासापिन्त खँ न्यंका उगु थासं क्वहाँवया अन बने ध्यंका माणवक रुपकया (मोतिरत्न हालयागु तिसां तिया छह्म तःधंह्म जुजुथ्ये च्वंक जुया) वोधिसत्वया न्ह्योने वया प्रणामयाना थथ्ये खँ न्यंकल ।

भो प्रियपासा ! थ्व पद्मावती देवीया रुप अति सुन्दरी युक्तीं सुसंपन्न जुया छपिगु वचन पालनयाना च्वन तथापि तच्वतं दुःख जुइका खोया जुल अथ्यया निमित्तो पत्नीयात दुःख बोमज्युः मिसाजाती गनवने गन च्वने जुइका थःस्वामी नित्य लुमंका स्त्री धर्मे माननयाना च्वन । थुजाह्म सुन्दरीयात तोत्येयोग्य मजुः । मिसाया देह वने थुंतेसं यंकेफुः । आःहानं वने तोत्ये मजिल छगुवार रक्षा जुल हानं जुइफुः । थ्व दुःख मदेकेत छपिथ्यें जाह्म अर्हतं करुणातया स्त्रीया दुःखयात मोचनयायत नापं स्त्रीबोना वेशे राजा धायका छँ आनन्दं वासयासा गुलि शोभा जुइगु । थ्व पद्मावती देवी नापं राजगृहे विज्याहुं वने स्त्रीयात तोत्ये म्वाल छपिनं बने च्वने गात अविलंव शाकेतु नगरे राज्यसिंहासने च्वं विज्याहुं ।

हानं ह्लापाथ्यें दानसहित यज्ञारम्भ याना बिज्यासा छपिंगु मनोरथ कार्य याकनं सफल जुइ छाय् बने च्वना दुःख सोगु थ्व खं खःधका मतीतया ज्या यासा स्वर्ग लोके बास यावनेगुनं अवश्यदै ।

थथ्येधागु खं न्यना बोधिसत्वं विचारयात सु थ्व जित मखुथ्ये चित्त अथीर जुइका धर्म स्यंकेत खं ह्लावह्म मनुष्यला अथवा अमनुष्यला । अनंलि सोकल थ्व अवश्यनं मार वह्म खः जिगु केवल जिमिगु तप धर्म विघ्न याय्त वह्म धंगु निश्चय जुइका धं बिज्यात ।

हे धर्म विघ्नकर्ता मार ! गथ्ये मसिल छं बोधिसत्व धर्मसत्वपिन्त मोक्ष छोयेगु अर्थात् मोक्ष वने फंगु कारणे दुष्करचर्य्य सछि द्वछि जन्मस यानागु पुण्य जित मोह्याना विघ्न याय् त्यनाला । किन्तु छंगु खं व्यर्थ जित स्यंके फंमखुः छ गन वने मागु खः अन याकन हुं गनंनिस्यें वयाह्म छ जित पासा नालावल देवता अथवा मार किन्तु ब्रह्मा इन्द्र मनुष्यपिसं जगतस ज्ञान संभारं पूर्णपिं बोधिसत्वपिंगु गौरभ गंभीर क्रिया दुष्कर-चर्य्य स्यंके फंः मखु । जित अथवा जिमित छलेयाना व्यवहार धर्म मोह तृष्णास लाइगु अज्ञानं खंका तामास धर्म ह्लापानिस्यें मयाना मच्वना ।

छ दुःखि नुगस्याह्मसिगु कुबुद्धि कुज्ञान जित अथवा जिमित व्यलेमदुः छंगु खं नं न्यने मखुः । छंगु स्वभावयात धयागु खः छं जिखना तंमोय्केमते छ थःगु थासे लिहां वंसा जित भींजुइ । थुजागु वचन न्यना लज्जाचाया ववछुना च्वन हानं म्येगु खं न्यंकेगु समर्थ मन्त ।

अनंलि गुह्मजा धर्मया ले बुःखिह्म सहयाय् मफुह्म मारया थ्वेगु चित्त गौरव ज्ञान गंभीर दुष्करचर्य्य बोधिसत्व क्रिया जिनं स्यंके फइ मखुतः धंगु सोका दुःखि दुर्मन (दुःखि स्वभाव मखुगु मतीतयावह्म) पश्चात्ताप जुईका उगुथासं अन्तरगत जुया लिहांवन ।

अनंलि बोधिसत्व दुःखि स्वभाव मारदेवता खःधका सोका बिस्युं वंगुलि आपालं हर्ष जुइका हानं फेतुना च्वंह्म पद्मावती देवीयात थुगु प्रकारं आज्ञाजुया बिज्यात । हे

भद्रे कल्याणी स्त्री ! दुःखताय् मते आ छुं हे धन्दामन्त ग्याय्म्वाल दँ धया थना हानं तवह् बिल । शोक सन्तापयाय् मते भतीचामात्र जूसानं शंकष्ट मुक्त जुयावन थन छन्त जित गुजागु अवस्था जुल सु सु वया छु छु धावल छं न्यना स्वया च्वंगु खः ।

अवश्यनं धर्मयानागु पुण्यनाप बियोग जुइका च्वनेमालीगु अवस्था मारवगु मछाला लिहांवन । किंचित्मात्र जक म्वाना च्वंसानं मनुष्य धाय्का जन्म कावयागु आर्य्य धर्म कुशलकर्मया ज्या त्यागी जुइगु करूणातेगु थःनं परनं कल्याण जुइगु खः ।

जन्म जुइवं सिना वनीबले छुं कुशल कर्म याय् फइमखुः । थ्यौत संयोग व बिप्रयोग (आनं नापं लिपानं नापं च्वनेगु) सिनावंसां हानं म्वाना च्वंसां लिपाथ्यंक विनाश जुइमखुगु उत्तम चर्य्य क्रिया चूलात । अथ्येया निम्ति हे भद्रे कल्याणी ! वनेनुः काश्यप गोत्र मरीचि महर्षिया स्याने मिगु कर्मयाके धर्मयाना पुण्य प्रसाद काय्गु खः थुगुप्रकारं ज्ञानं खंका धर्मयागु स्तम्भ (थाँ) घेः पुना लिपाथ्यंकनं मतोतुस्ये सम्यक संबुद्धया मुख्यह्म शिष्य जुइफकेत जिनंछन्त ज्ञान बिया थन च्वनेगात मरीचि महर्षिया आश्रमेहुँ ।

अनंलि स्वामीया बचन न्यना पद्मावती देवी स्वामी बोधिसत्वया पालिस तार्उति भोःपुया नुग मछिका खोविवेका ख्वाः खिउँस्ये च्वंका क्रमुकातया ताहाकगु श्वासह्लाना स्वामीया ख्वाः मिखा पतिमयास्ये स्वया बिन्तियात । भो महाराज स्वामी महा-कारूणोक ! जित गुजागु तीब्र दुःखया रोग जुल हाह्रा थुगु दुःख रोग सुनां लाय्कीगु ।

फुक ज्याय् नं आनन्द जुइगु भाग्य थ्व गुजोगु जुइ जिगु शरीर कंपमान जुया च्वन तिनि । भो स्वामीनाथ ! थौं छपि दर्शन प्राप्तजुल हानं तोता महारानीपद दुह्म पद्मावती जि दासी जूवनेगु छपिनाप वियोग जुया च्वनेगु धिकार मृत्यु जुइवले बियोग जुइगु स्वभाव सकलया दु । सजीव दंपती वियोग जुइका म्वानाच्वनेगु थ्व पापकर्म मिसाया खः न मिजंया । म्वाम्वा मि भस्मजुइगु धिकार निह्मसियां सि धुंका मि भस्म जुइगु परलोक वनेगु खः ।

थुलि दुःख प्रकतयाना बारंबार स्वामीया ख्वाः स्वेगु नापच्वनेगु इष्ट मित्रादिपि त्यागयाना तः धंगु अभाग्यया शोक सन्ताप सहयाना च्वने थाकू । थःथःगु पापया भोग

जिनंयाय् आः छुयायृगु जिगु कर्म धया पद्मावती देवी मरीचि महर्षिया आश्रमे बुलुहुँ खोविवेका स्वामीया ख्वाः लिफः लिफः स्वस्वं गमन यानावन ।

ऋषिया आश्रमे थ्यंका प्रणामयाना थःगु दुःखया समस्या (खँ) फुकं कना खोल । पद्मावतीं तीव्र दुःखं खोया धागु खँ न्यना ऋषियानं नुगर्मछिका करुणा उत्पन्न जुइका धाल । हे भद्रे पद्मावती ! थन च्वनेगात जिनं बचन बी छुं शंखा तेम्वाल । छं पुत्रनं यंकल देशेराजाजुया च्वन आः छनं हुं धुलि धया पद्मावती देवीयात रक्षायाना उगु बेलास मरीचि महर्षिया थःगु ऋद्धि पराक्रम आकाशमार्गं हया शाकेतु नगरे राजगृह थ्यंका राजाजुया च्वंह्म पद्मचूडयात लःल्लाना हर्षया खँ कना गथ्ये वयागु ख अथ्येहे आकाशमार्गं महर्षि लिहाँवन ।

अनंलि माता पुत्र समागम जूगु माँ काय् निह्म राजगृहे (छेँ) नापलागु समये खुसिजूगु सकलया ख्वा चःकंगु तःधंगु धर्मया उत्सव तुल्य मंगलोत्सव जुल । अनथासे कायनं शान्त चित्तं मंत्री तथा प्रजागणपिं सता माँ लितहगु खँ कना देशे ग्रामे बासयापिं सकल सन्तोष जुया दर्शन यावल राज्यस सुख ऐश्वर्य जुइमाल । भो महाराज ! तप याह्म सिया तथा पुत्र महाराजयानं महामंगल दीर्घायु जुइमा धया प्रणामयाना सकलें लिहां वन ।

अनंलि छुं लिपा दुष्प्रसहराजाया देशे मित्रद्रोहयागु पापं महामारी रोग (ह्लोइगु फाइगु) भयंकर रोग उत्पत्ति जुया देशवासी प्रजापिं आपालं मृत्यु जुया देशोपद्रव जूगुलि तस्सकं दुःख जुल । विद्वान्‌पिं पाख्यें अनेक शान्ति स्वस्ति चिकित्सायात शमन मजूगुलिं हाहाकार जुयाच्वन । उगु वखते तपयागु सहयाय् मफेका मारवेवतापिं मनुष्य रुपजुया व्यह्म महायोगी धायुका उगुदेशे महामारी रोग शान्त जुइगु उपाय कने धका राजा नापलाना उपाय जुइगु खँकन ।

भो नृप ! जिमिगु खँ न्य थन देशे भयंकर रोगं प्रजापिं मृत्यु जुया उपद्रव जुल धागु खँ न्यना जिपिं योगी खः नुग मछिना तापाकं निस्यें वया थुकिया रोग शान्ति जुइकेत उपायकने थथ्येखः । छपिनि मित्र मणिचूड बोधिसत्वया शिरेंदुने मणिरत्न दु उगुरत्न दानकयाहया तीर्थ लखं सिला लः सकभनं देशे छँ हाहा याना विल धाःसाः

याकनं उगु रोग उपद्रब शमनजुइ मखुसा छपिन्तनं थुगुरोगं थिया याकनं मृत्यु जुइफु: दानकाय्केछो व त्यागी खः बिया हैः धया थुपिं लिहाँ वन । थुगु खँ न्यना दुष्प्रसहराजां न्याह्म ब्राह्मणपिं सता खँ न्यंकल । बोधिसत्व मणिचूडराजा जि मित्र (त्वाय्‌खः) व महाकरुणायमान त्यागी खः छीगु देशे महामारी रोगं आपालं प्रजापिं मृत्यु जुया वंगु विषये शमनयाय्‌त महौषधी (तः धंगु वास) छ्पिगु शिरे दुने च्वंगु मणिरत्न खः । जि ख्वया दान काय्‌के हल धाः कया हति धया तपयाना च्वंगुथाय् कना न्याह्म ब्राह्मणपिं छोया हल । तथाऽस्तुयाना वपिं क्रमशः हिमवति पर्वते थ्यंकल ।

उगु समये बोधिसत्वया पद्मावतीयात खँन्यंका लिछोयागु सार जुल । थुगु बखते दानपारमिताया ज्या पूर्णयाय्‌गु निमित्ते जिनं धनजन थःगु शरीरया छुं माया मकास्ये दानयाना वयागु लुमंसेवल । किन्तु आः थुगु जन्मेनं हानं याचकपिं वया जिगु शरीरया ला हि न्ह्यपु हि धावपिं दत धाःसा खुसिजुया यज्ञं पिहाँवम्ह राक्षसयात दानबियाथ्यें यनं शरीर त्यागयाना दानवी थ्व जिगु तःधंगु भाग्यखः । थथ्ये चिन्तनायाना तपचर्या दानयाना च्वंगु अवस्थाय् थ्व ब्राम्हणपिं न्याम्ह न्ह्योने वया प्रणामयाना च्वंगु ध्यानं खन ।

मिखाकना स्वत थुपिं छु धावपिं जुइ जिगु आशय पूर्ण याय्‌त वपिं जुइमा । भो भूतपूर्व तथागतपिं ! धका ह्नापा जुया बिज्यापिं तथागतपिं स्मरण याना थुमित हर्षचित्तं नोंतुल । अहो थुजागु थासे थ्यंकवल धन्य, न्याह्म मनुष्यपिं तापाकनिस्यें वगु जिनं ध्यान दृष्टिखंका आः मिखाहे खन थन वगु छुगु कारण अवश्यनं दैः धया बनया ऋषि आहार फलमूलादि बिया सन्तोष याना धैं बिज्यात ।

छलपोलपिं न्याह्म गनं बिज्यानापिं गन बिज्याय्‌त छु कारणे थन थुजागु स्थाने वया न्ह्योने च्वनागु । थथ्ये धैं बिज्यागु न्यना थुपिं न्याह्मसिनं हानं प्रणाम याना बिन्ति यात । भो त्यागी करुणाचित्त बोधिसत्व महर्षि महाराज मणिचूड महाविज्ञ ! छलपोल धन्य खः जिपिं वयागु कारण बिस्तारं कने न्यना बिज्याहुँ । छलपोलया मित्र दुष्प्रसह राजाया कुरूदेशे भयंकर महामारी (थः क्वः चोनं कोनं वइगु) रोगं आपालं प्रजापिं मनुष्यपिं तत्कारण मृत्युजुया देशोपद्रव जूगुलि हाहाकारं दुःख पीड जुइका च्वन । उगु

दुःख शमन जुइकेत योगी महाभिषग् वैद्यराजपि प्यह्मसिगु उपदेश न्यना छलपोलया शिरेदुने च्वंगु शिरोमणि महारत्न तीर्थोदक (तीर्थलखं) सिला उगु तीर्थ लखं देशे छँ सकभनं हाहा याना छेखार्पात्ति सेचन तथा रोगोपित तोंका बिल धाःसा अबिलंब (बिस्तार मजूस्ये) देशोपद्रवं तथा भयंकर महामारी रोग शमन जुया वनि। थुगु महौषधी (तःधंगु अमृत वास) खः बिया हे दान कयाहृति धका दुष्प्रसह राजां जिपि छोया हगुखः निघा तं बिज्याहुँ।

छलपोल निश्चयमेव सर्वप्रद (सुनां छु धाल उगु सकल बस्तु दानबीह्म) सर्वसत्त्वानुकंपक छपि सकल सत्वपिगु उपरे अनुकंपा कृपातया बिज्याइह्म। महाकारुणिक आपालं तच्वतं करूणा दुह्म। मैत्रात्मक सकल मित्र समान केवल थः समानगु स्वभावया शरोर मैत्री चित्तह्म धंगु लोके सकभनं प्रख्यातह्म खः।

छपिनि मित्रं जिपि छोयाहया फोंकेहगु शिरोमणि याकनं लिकया दान याना बिज्याहुँ। जिमिगु देशबासी मनुष्यपि अकाल मृत्यु तरेजुया म्वाइ अर्थात् अकालं सी माली मखु। थ्व जोब दानतुल्य खः। भो प्रभू! ननानं शिरोमणि फोने कुरूदेशे मंगल जुइ।

थुगु प्रकारं धावगु खँ न्यना बोधिसत्व तार्उति लेःताया च्वन। अहो धन्य जिगु भाग्य जिनं इच्छा यानागु मनोरथ कार्य्य पूर्ण जुइन बाँलागु खँ न्यने वत। परप्राणि स्याय् मागु मखुः थःगुहे शरोरे च्वंगु अमूल्य बस्तु खः दानयाय् वत। ह्लापानं परार्थे छह्मसिगु निमित्तो थःगु शरीरया ला हि दा स्यो क्वें इत्यादि दानयाना शरीर त्याग याना वया। आःनं सुनानं कावसा अथ्ये हे दानयाय् धंगु मतोतया तप चर्या ध्यानयाना च्वनागु सकल यावल व जित तस्सकं बिश्वासयाना शिरोमणि दान काय्के हल अत्यन्त सन्तुष्ट जुया।

जिनं परिश्रम याना कमाय्याना तयागु धन मखुः जन्म जुस्यें निस्यें जिगु शरीरया शिरे उत्पन्न जूगु खः। थ्व शिरोमणि छगू जिके दुगु मणिरत्न दान बियागु याकें दुर्लद्वः मनुष्यपि अकाल मृत्युयाके मुक्त जुइगु धार्येलि छाय् बिस्तार याय्गु। थ्व

मणिरत्न दानबियागु पुण्यानुभावं दुर्ल्लभ अति गौरब संख्या मदुगु धर्मया सिमाबुया थया बिथ्वे प्राणिपिं संसारयागु दुःख रूपि भुजुनालं मथोगु निर्मल शरीर जुया निर्वाण (मोक्ष) प्राप्त जुइगु प्रज्ञारुपि ज्ञानया फल अनगिन्ति सय्मा। उगु प्रज्ञारुपि फल सगु सकसिनं सीका खंका खाना काय्फेमा। कावसानं सिमां काय्मते धाइमखु: सीमा प्युह्म थुवानं अवश्यनं परार्थे सिमा प्वूगु खः फल काय् मज्यु धाइमखु: ।

थुगु प्रकारं बोधिप्रणिधि बोधिप्रस्थान बोधिपरिणाम संयोगजुया च्वंगु बोधिज्ञान तथा प्रज्ञाज्ञान ध्यानं खंका चिन्तनायाना च्वा: चकंका ह्लिला न्याह्म ब्राह्मणपिगु खवा: स्वया मरोसा बिग्रा थुगु प्रकारं आज्ञा देका बिज्यात ।

हे ब्राह्मणपि ! थौं छलपोलपिसं त:धंगु कार्य्य याना बिज्याहुँ । जिनं आपालं दिन मास वर्ष दयावन इच्छा यानागु मनोरथ कार्य्य दु ।

थौं थुगु जन्मस शिरोमणि रत्न दान याय्गु ज्या पूर्णयाय् । धन्य छलपोलपिं महामित्र समान जुया बिज्यात सफल याय्त्यना । थौं जिनं असारयाकं उत्पन्न जूगु थ्व शरीर सार याय्त्यना । थौंया दिने सत्वपिगु दुःख मोचन जुइगु क्रिया खः धर्मया मूल जिनं याय्गु खः । थौं संपूर्ण परित्याग याना लोके भिगु ज्या प्रकाश याय् । थौं बोधिसत्व धंगु शब्दयात सफल याय्गु जुल । थौं दानपारमीताया ज्या पारंगत याय् । दिन जित प्राप्त जुल । थौं मारया भुवन पुनः मारया छँ कंप याय्गु खः । थौं मारया संताप शोक भयं दुःख जुइगु ज्या जिनं याय्त्यना । थौं संसार सागर पार जुयावने । भिगुज्या जिनं याय्गु चूलात । थौं बोधिज्ञानयात नापं तफंका त्याग चित्तया ज्या: प्रकाश याय्त्यना ।

सकल संपूर्ण दिशायाकं ताकालं बिस्तारगु परम बोधिज्ञान जित दुर्ल्लभगु महारत्न प्राप्त जुइगु अवस्था सतित । संपूर्ण जगतस दुःखिपिन्त मुत्र जुइगु अमृत स्वरूपगु लखं हाहायाना त्वंका रोग शमन याय्गु वास नकिह्म महाबैद्यराज जुइगु दिन जित थ्यंकवल ।

घोर संसार पातालंनिस्यें देवलोक थ्यंक च्वंपिसं याय् मफुगु बल बिस्तार मजुइक याकनं निर्वाण नगर उत्तमगु थाय् जिनं क्षमा बिया प्राप्त याय्‌त्यना अर्थात् लाभ याय्‌गु जुल।

थौंया शुभदिने देव गन्धर्व मनुष्यलोकं निस्यें किन्तु थुमिगु स्थानयात त्याका मोक्ष (निर्वाण) कामनार्थे भिगु कुशलकर्म अति दुष्करया ज्या शिरोमणि मणिरत्न दानयाना अत्यन्त सन्तोष जुइगु जिगु चित्त खः।

थ्व जिनं सहयाय्‌मफुगु तीब्र दुःखया रोगं सदानं सहयाये मफेका च्वंपिं कुरुनाम कौरब देशया जनतापिन्त आनन्द याय्‌गु निमित्तं मणिरत्न दानयाना आपालं सुख याय्।

थौं बोधिज्ञाने लागु चित्तं आदर तया छु दान फावगु खः उगु वस्तुदान याय्‌त जिगु चित्त उत्साह जु। गन्धर्व किन्नर मनुष्य यक्षगण दैत्य देवतादिपिन्त केवल सत्वपिगु कारणे थःगु शरीर दानयाय्‌गु कदाचित् फैमखु धाय्‌म्वा।

थुलिजिनं प्रार्थना यानागु याकनं पूर्णयाय् धका ह्लापांनिस्यें मतीतया च्वनागु खः। थौं दानयाय्‌गु अबश्य खः जित कृपा दृष्टि स्वया शिरयादुने च्वंगु महामणि लिकाय्‌त जिगु कृपाया च्वसं शिरस स्वंगु भागे (स्वथाय्) किया लिकाय्‌गु उगु थासे महामणि दै।

थौं तीव्रगु असह्य दुःख सहयाय्‌त्यना कृपाया बलं जिगुशिरे शस्त्रं किया लिका। सत्वपिगु कारणे जिनं मणिदान याय् थुगु मणियाके सौत्यपि म्वाय्‌मा। थौं मल मूत्र कृमी सहितगु दुर्गन्ध शरीर त्यागयाना परया दुःख पीड जुया च्वंगु रोग शमन याय्‌गु कारणे धीरयाय् मफुह्म कातर मजुस्ये जिगु शिरे च्वंगु महारत्न दान याना सारगु ज्ञानया रत्न ग्रहण याय्।

थौं मारया बल दथ्व कंप याना वया छैं स्वानातगु ध्वजानं कंप जुइका फुतके। छुया निमित्तं थथ्ये याय्‌गु धाःसा शिरोमणि दान याय्‌गु प्रभावं तथा पुण्ययाकें सम्यक संबोधिज्ञान लाभ याय्‌गु निमित्तं खः।

थुलि धया बोधिसत्व हुतासनं दना कमण्डलु जलभाण्ड (ल थल ज्वना थुपिं न्याह्म ब्राह्मणपिन्त हानं थथ्ये धं बिज्यात। थुजागु प्रकारं जिनं धयागु सीकि। हे महाब्राह्मणपि ! तांदत जिगु अभिलाषा खः इच्छा यानागु मनोरथ कार्य पूर्णयाना बिज्याहुँ।

थुगु ज्या जिनं सत्वपिगु कारणे थगु शरीर म्वायगु तोत्ये त्यना। थुगु ज्या जिनंयाय् धयागु सत्यमेव खः म्वायगु दुसानं थुगु शरीर त्याग यायगु खः सिनावनेगु। लिपाया जन्मस राजा जुया सुख भोग यायगु स्वर्गस देवराज इन्द्र जुइगु मारदेव काम राजा जुइगु केबल पृथिबीस चक्रबर्ती जुजु जुइगु आपालं धन सम्पति दुह्म महाजन धनपति (साहू) जुइगु थुजागु छुं इच्छा यानागु मखुः।

छु धाःसा संम्यक संबोधिज्ञान लायगु इच्छायाना - छु निमिते धाइ सत्वपिन्त सुखजुइगु कृपातया ससार तोरं तरे जुइमफुपिन्त तरेयायगु मुक्तिजुइ मफुपिन्त मुक्तियायगु पापक्लेश मोचनजुइकेगु छुं मस्यूपि अज्ञानि दुःखिपिन्त ज्ञानबुद्धि बिया सुखी जुइकेगु आपालं आपालं जन्ममरणया दुःख भोगे लाइगु मिथ्या (फुट्ठा) स्वार्थि तृष्णा मोहया व्यावहारिक तन्द्राय् लाइगु थुजापुयाकें मथोगु सत्य वाक्यख वचनयाकें फुक्क सोगु बुझेजुइगु खनोगु बोधिज्ञान लाना शुभजुइगु अनन्तफल (संख्यायाय् थाकुगु) पुण्य लाभ जुइका थ्यनेगु कारणे खः।

हानं दुष्प्रसह राजाया देशोपद्रप प्रजालोकपिन्त भयंकरगु महामारीरोगं पीडजुया सिनावंगु बिषयेनं उगुशंकष्ट दुःख तत्कारणं शमन जुइकेत खः। थुजोगु मनोरथ कार्य्य पूर्णयाना जिगु इच्छा अनुत्तराया संम्यक संबोधि पूर्णजुइकेत मित्रंछोयाहल न्याम्ह ब्राह्मण छलपोलपिं खः।

थथ्ये धया वांलाक खेंन्यंका तप यानागु थासं क्वहाँवया पुखुया दहने स्नानयाना ब्राम्हणपिगु ल्हाःते लः हायका मणिरत्न दान बीगु कायगु बाक्य बोंकल। बोधिसत्व मणिचूड थथ्ये लः हायका संकल्प यायवं पृथिबी खुता प्रकारं कंपजुल। जम्बूद्वीप सकभनं आकुल ब्याकुल जुइका च्वन। फेःवया धुफा दन सूर्य्य चन्द्रया तेज खनेमन्त हाकुगु सुपाचं तोपुल चःकना बांनाना च्वंगु थासेनं खिउंस्येच्वन। सकभनं उलोबोया दिशा पत्ति मनुष्यपिनि मतोदाहजुन। खनेमदेक च्वना आकाशे दुंदुभिः बाजा थाना देवतापिसं सोवल।

नदीस लःसुके जुयावन मुखू चिगुस्वाँ फल समेतं हायावन स्वांमा सिमा बिशोभा जुल । बने च्वंपि पशुपंछिपिनं उथ्ये थुथ्ये भ्रमणजुया हालाजुल । जंबूद्वीपस मनुष्यपिं तस्सकं शोक सन्ताप जुइका हाला जुल ।

हिमगिरी पर्वते बासयाना च्वंपि राक्षस गन्धर्व महोरग सिद्धा साध्य किन्नरगणपिनं तस्सकं शोकसन्ताप जुइका हाला जुल । थौं नानाप्रकारं उलुकापात मखुथ्यें जुया क्यन हाहा गुजागु कष्टयाय् त्यन बोधिसत्वयात अनेक दुःख जुइन ।

महाकारुणिक गुणिक प्रकाशह्म सत्वबत्सल राजर्षि मणिचूडं मणिरत्नदान याइगु स्वेत आकाशचारी तथा स्वर्गेच्वंपि देवतादि इन्द्र एवं ब्रह्मलोके च्वंपिनं आपालं अनेक देवतापिसं सोका बोधिसत्वया थुगु अति दुष्करचर्य्य असह्य वेदना (सहयाय् मफुगु कष्ट) अद्भूत अतिभयंकरगु ज्या स्वय्हे फइमखुगु चिमिसं तःस्वाना शरीर कंप जुया ज्ञाइगु ज्या याना दानयाइन याकोन धया अदृश्यजुया आकाशे च्वना सोवल ।

बोधिसत्वया उगु बेलास व्राम्हणपिगु ल्हाःते लः धाराहाय्का संकल्प याबले क्यहि मती ग्याथ्यें च्वना धैर्य्यरूपं थथ्ये धै बिज्यात । थ्व ग्यानापुगु ज्या जूया निमित्ते हे व्राम्हणपिं छिमिसंन्य । जिगु शिरोमणि चसुप्वाले सोचाना च्वंगु खैःाव मणिरत्न अबश्यनं कपालं निस्यें शिरेथ्यंक स्वानाव्वंगुलि लिकाय्बले न्ह्यागु समेतं ल्यंदना मखुथ्ये जुइफुः दानयाय् मलाकं सिना वनिगु भयं अथ्ये मयास्ये तीजक ल्हाःतिं नाइस्ये च्वंक लिकया जिगुल्हाःते छलपोलपिसं तयाब्यु: जिनंखनि उगुमणि रत्नस्वया खुसि जुइका दानयाय् । क्वेवनां सुनानं मखनीगु थासे लोहंफाःदु अन दथ्वी च्वना थ्व ज्यायाय् । थथ्ये धाय् धुंका उगु पुखुयादहं थासं ब्राह्मणपि नापं क्वहांवया क्वे जवंखवं ताजागु बने दथ्वी ल्होहंते च्वना बनं क्वहांवगुलः न्ह्याना च्वंगु शीतल खनामन आनन्न जुइका थुगु थासे च्वना दानयाय् धया चित्तं प्रणिधानयात ।

स्वर्ग मर्त्य पाताल लोकबासीपिं सकलें साछिदु जिनमैत्री करुणा चितं छुं मतीक्लेश मतस्ये थन उत्तमतीर्थे च्वना शिरोमणि दान याय्त्यना अनुत्तर सम्यक संबोधि ज्ञान प्राप्त याय्गु निमित्ते खः । जगत् प्राणिपिनि पाप मोचन जुया सुख जुइमा ।

थुलि चिन्तनायाय् धुंका तः ब्याागु ल्होंफाया दथ्वी च्वना पूर्वपाख्ये स्वया पालि निपा नापंतया पुतु च्वना निगः पुलि थःगु मनचा कःताका भतीचा शिर क्वछुना ल्हाः निपां निपुत्वाना (तुति) क्वातुक घेः पुना वाक्छिना मिखानिगनं तोसिना ह्मनं धै विज्यात । हे ब्राह्मणपिं ! छलपोलपिंगु बिचारं जिगुशिरे आम ज्वना वयागु कति स्वयाय् किया मणिरत्न तोजक मस्यंक लिकया जिगु ल्हाःते ति बिस्तारयाय् म्वाल याकनं छुं विघ्नमज्वीक ज्याया सुं मनुष्यपिसं खनो हाला बिघ्न याइ धका थन क्वे थ्यंक वयागु खः सोकि ।

थ्व जिगु शरीर अथवा मनस्थीरं च्वने धुन धया मग्यास्ये शरीरनं कंप मयास्ये च्वनेधुन । हेमन छ ग्याय्मते थुलि धया बोधिसत्व सुंकच्वन ।

थुगु वेलास थुपि न्याह्म ब्राह्मणपिनि सल्हायात थ्व महात्मा बोधिसत्वया न्ह्योने छह्म लिउने छह्म च्वना निह्मसिनं सिफाय्गुथ्यें थ्वेंगु शिरे कतिकिया मणिरत्न लिकाय्त थ्व जोगु शस्त्र (कति) सुनां ज्वनेगु धया न्याह्म ब्राह्मणमध्ये निह्मसिनं कोगु धया कति ज्वना थिकयात स्वह्मसिया जवेनिह्म खवेछह्म च्वना बिचारयाना स्वइपिं च्वन ।

उगु इले अन बने बासयाह्म बनदेवी बिज्याना ब्राह्मणपिंगु स्वा स्वया धाल । अरे निःकरूणा ब्राह्मणपि ! छ म्वाकं तपचर्य्य ध्याने च्वंह्म महाबिद्वांन् थ्व बोधिसत्वया थुजागु दुर्लभ सुन्दरगु शरीरे आपालं दुष्कर चर्य्यगु ज्या करूणा कृपा दया छुं हे मतस्ये चाण्डाल स्वभावं छिमिसं शस्त्र ज्वना बोधिसत्वयात घाटफयाना सहयाय् फैः माखुगु दुःख बिया कुकर्मया ज्या याय्त उत्साह जुया च्वन छाय् छु कारणे थ्व भयंकर रूपं अमत्कर्म याय्त्यनागु याय्मते तोतो । हा हा गुजागु कष्ट जुइगु छाय् थौं छिमिसं तः च्वगु पापकर्म याय्गु । ब्राह्मण जाति जुयानं थुजाह्म राजर्षि परम महाकारूणीक सर्वसत्व बत्सल दुःख सिया तप ध्यान यावह्म दयाधारीयात उपकार मयास्ये घाटक याय्त्यन जिनं सहयाय् फइमखुः स्वयनं फइमखुः थ्व ज्या तोता लिहां हुँ ।

अनंलि बोधिसत्वं थ्व बनदेवीयात थुगु प्रकारं धया बोधयात । भो बनदेबते !

ज्यास्यंकेत अलमलयाना विज्यायमते थुपि जिगु इच्छाथ्यें दान कावपि याचकपि खः। गनेमते जिगु थ्व बोधिज्ञाने विघ्नयायमते। थ्व छु निमित्ते धाःसा हे बनदेवते! ह्नापाहे जिगु थ्व शरोरे च्वंगु बस्तु सुनानं दान कावसा दानयाय् धका मनसंकल्प याना तयागु दु थुमिसं सोका दान कावल थ्व जिगु भाग्य खः। जिगु इच्छा थुमिसं पूर्णयाइ। आःजित थ्गु शरीर आपालंपुण्यगु यायत्यन अथ्येया निमित्त थुपि याचकपिन्त दानवीगु मणिरत्न लिकाथ्केत्यना जिहे कति किया लिकाधका बचन बियागु खः थुमिसं जित बलात्कारं घाटक याय् त्यंगु मखु।

थुगुज्या सिथलकि आपालं विस्तार मजूस्ये सः तिनावइगु अनुन्तराया संम्यक संबुद्व पद लायदंगुयात तापाकेमते। हे बनदेबो! ह्नानं धाय् न्य-थ्व पृथिवीमण्डले जिनं ह्नापा द्वछिक तकनं शस्त्रं थमं अथवा परं घाटक याना याका त्यागुचितं शरीरदानयाना बय् धुन। आःथुगु छगु जन्मेनं जिके जन्मनिस्यें दयावगु खः मणिरत्न जिगु कपाया शिरेदुने च्वंगु थमं लिकाय्मजिया थुमिसं शस्त्रंकिका अथवा फाया लिकया जित वीगु खः। अनंलि दुष्प्रसह राजां धयाहगु थुमित जिनं दानवीगु जुल धका सत्य बाचायाय् धुन थुकी बिघ्नयाय् म्वाल यात धाःसा मारबह्न जुई जिनं मारयात त्याके त्यना।

केबल ह्नानं धाय् न्य मारं अनुत्तराया संम्यक संबोधिपद लायगु तापाका बीत अनेकतालं सनि। मैत्री व करूणा त्यागचित्तं बोधिचित्त उत्पत्ति जुइका च्वंह्नस्यें अनुत्तराया संम्यक संबोधि पद याकनं सतिका प्राप्त याइ धका ह्नापायापि बुद्धपिसं धै बिज्यागु उत्तम चर्य्य महायान बुद्ध धर्म खः धंगु प्रमाण ततः धंगु सूत्रे उल्लेख दु। जिनं यायगु उत्साह जुइका थ्वज्याय् गने म्वाल। एवं प्रकारं धै बिज्यागु त्यागी बोधिसत्वया गौरव अमृत बचन न्यनां बनदेवीं बिचारयात अह्रो धन्य थ्व बोधिसत्वया तच्वगु ऋद्धि एवं दान शील क्षान्ति बोर्य्य ध्यान तप सहित तथागत बोधिज्ञान खः प्रज्ञा थुजागु षट्पारमितां पूर्णह्न खः धया प्रशंसा याना चिलावना सुंक च्वन।

अनंलि बोधिसत्वं थुपि ब्राह्मणपिन्त थथ्ये धै बिज्यात। हे याचक ब्राह्मणपि! छलपोलपि थन बिज्याना जित छु यायत्यनागु खः अविलंबया अथ्येया कारण निश्चय मेव याकनं जिगु कपाया छस्वागु शिरे शस्त्रं कि।। मणिरत्न लिकया जिगु ह्नाःते ति।

बोधिसत्वं थथ्ये धास्येंलि ब्राह्मणपिसं दया माया कृपा छुं मतस्ये निन्दायाय् बहगु चित्त जुइका बोधिसत्वया कपाया भरोसाय् लागु शिरे जोगु शस्त्रं (कति) किया सिफायथ्ये फाया घाटक यात । अथ्ये यासानं थ्व महात्मा त्यागी बोधिसत्व थःगु शिरे जोगु शस्त्रं (कति) किया फाया घाटक यासानं तीव्र वेदना जूगु (तच्वतं स्यागु) दुःख सहयाना काम मारयाकें विराग जुइ धुंकूम्ह बोधिसत्व उगु तच्वतं स्यागु वेदना वाकूछिना सहयाना ब्राह्मणपिगु दथ्वी च्वना धैर्य्यया बलं स्यागु सहयाय धका चिन्तनायाना सुंक च्वन ।

थुपि ब्राह्मणपिसं भयंकर चित्तं बोधिसत्वया शिर लोह्ंया थ्योने च्वना जोगु शस्त्रं (कति) किया फाया बिल । अथ्ये यागुलि बोधिसत्वया शिरस तच्वतं घा जुया हि सो सो वया बहन जुल ।

अनंलि उगु समये आकाश मार्गे बोया जुइपि देवतापिसं खना नुग मछिंका धाल । थुपि दया कृपा मदुगु चित्तपि ब्राह्मणपिसं छम्ह साधारण प्राणियात स्याय्गुथ्यें सना ज्या यात तच्वतं स्यागु रोगं पीड जुइकानं सहयाना च्वन थ्व अहो धन्य खः धया नुगमछिंका देवतापिनिनं सहयाय् मफुगु चित्त जुइका च्वन ।

अनंलि बोधिसत्व तच्वगु कष्ट नया दुःख जुइका च्वंसानं सहयाना क्षान्ति पारमिता विचारयात । जिगु इच्छा गनतक खः सहयानां सहयाय् मफुगु वेदना अनतकनं धैर्य्य एवं धीरता पूर्वक सहयायगु खः क्षान्ति उत्पति याय् फत धाःसा वीर्य्योत्साह वीर्य्य पारमिताया ऋद्धि बल पराक्रम धाइगु थ्व तःधंगु गंभीर उत्साहया रूपखः ।

सहयानां सहयाय् थाकुगु दुःख तथा कष्ट उत्पन्न थौं जित जुल खः जिलेःता छाय् धाःसा, ह्लापांनिस्ये नरके कुतुंवना च्वंपि धीरयाय् मफया खोया काठर जुया दुःख भोग याना च्वंपि पापित अत्यन्त तच्वगु नरकया सासने लाना (गालेकुतुंवंका) च्वंपि दे थ्वंगु मोका मैत्रीयागु भाव प्रकाश यानागु पुण्ययाकें जिम्वाना च्वनागु शरीर आः थथ्यें सिना वने मासांनं वने त्यना ।

थुगु कुशलमूलं बोधिचित्त उत्पति जुइका अनुत्तराया सम्यक संबोधिज्ञान लाना थुजापिं नरक बासी पापितेगु दुःखं मुक्त जुइका सिंहनादं अतिखुसि जुया हालेगु समर्थ खः। थ्व तच्वगु थौं बेदना सहयायगु खः थथ्ये थःगु चित्तयात बोधयाना धै बिज्यात।

बिस्तार जुल छं गुगुजा अभिबांछा यानागु गुबले पूर्ण जुइ। छंगु ला हि दा क्वें स्यो याकें रक्षायाना हित जुइका तगु थ्व शरीरयागु दक्व बस्तु थन थौं प्रत्यक्ष रूपं क्यना निश्चय बोधिज्ञान लायगु अति उत्तम धका छं सीकि। थ्व बेला थौं थ्यंकवल जित अथवा जिगु थ्व अनित्य शरीरया छुं माया मदु याकनं हे त्यागया।

गुबलेतक मनोरथ कार्य्य सफल मजुइ उबलेतक थन बिस्तार जुइमा अथवा बिस्तार मजुइमा अत्यन्त दुर्ल्लभगु संपूर्णफल लायगु ज्या जिनं याय्। अथ्येया निम्ति भो चित्त ! हाकुगु बिरूप तोता निःशेष याना (बाकि छुं मतस्ये) जगत् रक्षाजुइगु कारणे पलेस्वाने गुलि गुण दु वथ्यें थुपि ब्राह्मणतेत याकनं कृपा तया क्षमा बीगु स्व। जिगु थ्व अनित्य आत्मा खः थुगु शरीरं दुःख सिया धैर्य्य (सहयायगु) अति उत्तम जुइ थथ्ये बोधिसत्वं थःगु चित्तयात थीरयाना हानं थुगु प्रकारं धाल।

अहो दुःख तच्वतं कष्ट खः संसारबासीपिंगु दुःख खनीबलेनं सहयाय् थाकु तथापि सहयाना जिनं सत्वपिंगु कारणे छगू छगू दुःख भोग सहयाना क्षान्ति पारमिता लिधंसा याय्। गथ्येजा कुं वंगु थासे च्वनेत्रले मिखा पालुया कनेमजि मिखा तिसिना सहयाना च्वनि। लिपा कुं चिलावनि मिखा कनेजिः पालुस्येनं च्वनीमखुः। वथ्यें त्यागिह्म बोधिसत्वया ब्राह्मणपिसं अत्यन्त निःकरूणा याना तच्वतं वेदना यागु सहयाना च्वन।

गथ्ये गथ्ये थुमिसं निर्दया जुया बोधिसत्वयात जोगु कर्ति बिस्तारं किया शिरे फाया घाटक याना च्वनि अथ्ये अथ्ये हे बोधिसत्वं थुमिगु दथ्वी च्वना सहयाना दुष्प्रसह राजाया देशोपद्रव जुया सपरिवार प्रजापिंगु दुःखया उपरे क्षान्ति धर्म मैत्री करूणा-याकें सहयायगु बोंगाले लः बुईथ्यें थःगु नुगले बुइका च्वन।

उगु अवस्थाय् अनच्वंपिं ब्राह्मणपिं बोधिसत्वं सहयाना च्वंगुखना थःथःपिंगु शरीरे चिमिसं तःतः स्वाका म्हः ल्हा खाका शरीर कुचुका तःच्वगु ज्यां दुष्करचर्य्य खना अत्यन्त आश्चर्य जुइका च्वन ।

थःथः पासापिंगु ख्वाः स्वया परस्पर खँ ल्हात थ्व बोधिसत्व जक मखु त्यागी भगवान् खः । ह्लापा क्वीसं न्यनागुदु गथ्येजा निश्चयमेव थ्व महात्मा खः थ्व आत्मारूपी शरीरयात माया छुँहे मकास्ये दानकावंपिं याचकपिन्त कृपातया धा धागु दानबीम्ह थ्वं छु कल्पनानं याइमखु: गथ्ये ह्लापा क्विसं न्यनागु खः अथ्येहे आ खन सिल । थ्वं द्वछिगु गुण धरे याना शरीर त्याग याइम्ह क्वीतनं करूणा तया सहयाना च्वंम्ह खः । थ्वँगु करूणाया स्वभाव क्वीसं प्रत्यक्ष खन थ्व महात्यागी खः थुलि खँ ल्हाय् धुंका थुपिं याचक ब्राम्हणपिसं थःपिंगु ज्या सफल यायत्यन ।

थुपिं पुरूष ब्राम्हण याचकपिंन्सं बोधिसत्वया शिर कपाथ्यंक कतिकिया (फाया) आपालं हि पिहांवया च्वंगुलि बनदेवी वया हि हा हा याना लिहां वंगुलि शरीर स्थीरं च्वना च्वन । उगु बेलास याकनं हे न्ह्यापु ग्वारागया द्योने च्वंगु पंच रस्मि सहितगु शिरोमणी रत्न तोजक लिकाल ।

बोधिसत्व अत्यन्त ग्यानपुगु ज्यायासानं मृत्यु जूसानं छुं प्रवाह मदुम्ह जुया अति कष्ट जुया स्यासानं महास्ये आइया मग्नास्ये मसस्ये क्षान्तिया बल बीर्य्य पारमिताया ज्या बयना मनयात बोध जुइका समाधान रूपं एकचित्त याना च्वंम्ह जुया सुङ्क च्वन ।

अनंलि यमकिंकर समान निर्गुण निर्गुणात्मकपिं पुरूष ब्राम्हणपिंसं न्ह्यपुग्वारागया द्योने पञ्चरश्मि सहितगु हानापं मणिरत्न (शिरोमणी) लिकाय् धुस्येंलिनं उगु अवस्थाय् बोधिसत्व असह्य बेदनाया शरीर सजीव तिनिगुलि तोजक सना थुपि पुरूष ब्राह्मणपिन्त थथ्ये धँ बिज्यात ।

अबश्यनं निश्चयमेव छलपोलपिं भद्रमुख देवतातुल्य जुया भिंगु ज्या यागुलिं जि मसीनि म्वाना च्वनतिनि । किन्तु म्वाना च्वतलेनं दानयाय् । यथाशीघ्र जिगु शिरे

च्वंगु मणिरत्न लिकाय् धुंकल जिगु ल्हा:ते तयाब्यु जिनं थ:गु ल्हातिं स्थीर चित्तं सन्तुष्ट याना दान बी। थथ्ये धास्येंलि अनंलि थुपिं ब्राम्हणपिनि सन्तोष जुइका बोधिसत्वया ल्हा:ती मणिरत्न तया बिल।

अनंलि बोधिसत्व खुसि जुया ख्वाले हि सोसो देका थ:गु शिरे च्वंगु मणिरत्न ताउति स्वया अहो भाग्य थौं थुगु वेलास श्रद्धा व त्याग चित्तं दानयाय्। ह्लापांनिस्यें थुगुप्रकारं दान बिया वयागु ख: आ:नं मणिरत्न दान कावल बीत्यना। शरीर वचन मन शुद्ध जुइका थौं दान बीगु ख: केवल थ:गु धनरत्न थमंहे थ:गु ल्हातों दानयाय्गु उत्तमगु क्रिया जुइ।

गथ्येजा जिनं थ्व शिरोमणी रत्न दानयाय् धका संकल्प यानागु हित सुखचित थ:नं परयानं जुइगु कारण संयोग थनि चूलात। थुगु सत्य वाक्यद्वारा थ्व महा-मणियागु प्रभावयाकें दुष्प्रसहराजाया प्रजागणपिं तथा म्येपिं सत्व प्राणिपिनिनं सकलया पाप रोग मोचन जुया निरोगी तथा सुखी जुइमा। संपूर्ण उपद्रव बिषयागु दोष दुर्भिक्ष देशोपद्रव याकनं शमन जुइगु समर्थ प्रकाश जुइमा।

मूल

मम च बोधिलाभार्थे कायंत्यगत्वा सर्वसत्वानां मैत्या स्फारयित्वा तेभ्यो ब्राह्मणेभ्यो महताप्रसाद बेगेन तन्मणिरत्नं स्वहस्तेन दत्तवान्।

अर्थ

जिगुनं इच्छा बोधिज्ञान लाभार्थे मणिरत्न तथा शरीर समेत् त्याग याय्गु सकल सत्व पिंगुदु:ख बेदना फुकेगु उपकारार्थे मैत्रीयागु चित्तं थ:गु शिरे कतिं फाय्का (कीका) याचक जुया वपिं थुपिं ब्राह्मणपिन्त तच्वगु प्रसादया बेगं थुगु मणिरत्न थ:गु ह्ला:तिं त्यागी मणिचूड राजा बोधिसत्वं दानयाना बिज्यात। ।

श्रावस्ती नगरे जेतवन विहारे बिज्याना भगवान् बुद्ध थुगु खं न्यंकुगु अवस्थाय् न्यनाच्वंपि सकल तथा भिक्षुपिनि नुग मछिना नुगले ह्लाः तया शिर क्वछुना च्वन। उगु समये हानं सम्बोधनयाना भगवानं आज्ञाजुल।

हे भिक्षुगण तथा सकल ! अनंलि मणिरत्न शिरोमणि दानयाह्म बोधिसत्वं चिन्तना यात। सकल सत्वपिगु उपरे थः समानं मैत्रीचित्तं दानयागु प्रभावं अनुत्तराया सम्यक संबोधि आराधना यानाच्वन।

संपूर्ण जगत्वासी देवतापिं अत्यन्त विस्मय (आश्चर्य) जुइका थःगु ज्या सफल याना सिद्धयागुलि धन्यं धन्यं धका सकसिनं प्रशंसायात।

अनंलि हर्षगु चित्तयाना च्वंह्म बोधिसत्व थःगु स्वभाव मतोतूस्ये धैर्य्यबान्ह्म छु मतोचा सुंक च्वना शरीरे उत्साह दुसानं पीडा जूगुलि तागत् होन जुया सूर्य्य खने मदैबलेय्ये मिखा खिउंस्ये च्वना मूर्छा जुया पृथिवीस गोतुल।

देवतापिसं गोतूगु शरीरे आकाशं स्वांवागाका मंगल यानाहल। थःगु मनोरथ कार्य्य सफल यात। महाकरूणा बोधिचित्त प्राप्त यात प्रणाम दु धया शुभाशीर्वाद बिया हल। थुजागु प्रभाव जूगु स्वया थुपि ब्राह्मणपिस छलपोलया मनोरथ पूर्ण जुइमा धया प्रणाम याना बिदा कया मणिरत्न शिरोमणि महारत्न दान ब्यूगु छगू थले गोप्य रूपं तया सुरक्षा पूर्वकं ज्वना लिहांवना याकनं थःपिगु देशे थ्यंका दुष्प्रसहराजाया थासेवना प्रणामयाय् धुंका सफल यानागु ज्या खँ यथार्थं कना पञ्च रस्मि सहितगु शिरोमणि लःह्लाना खुशियात। । दुष्प्रसहराजां फुक खँ न्यना शिरोमणि स्वया ताउंतिफंग फुले जुइय्यें फुलेजुया च्वन। अनंलि अहो महात्यागी बोधिसत्व मणिचूड जि मित्र खः परार्थे करूणातया दान याना हल धन्य प्रशंसायाना शिरोमणी दर्शन व प्रणाम याना मंत्री तथा राजगृहे च्वंपि सकलयात क्यना अत्यन्त खुशि जुया च्वन।

मूल

बोधिसत्वस्य शिरोमणि तस्य महात्मनः सत्याधिष्ठानवलेन राज्ञो दुष्प्रसहस्य विजितेयन्। सर्वानुपद्रवान्सर्वानुपसर्गा न्सर्वाणि विशषानि तंचमहामणि प्रक्षालनात्त्युक्षेण प्रशमितम्।

अर्थ

बोधिसत्व मणिचूड राजा महात्मायागु सत्य अधिष्ठानया बलं राजा दुष्प्रसहया इच्छायागु पूर्णजुल । गथ्ये धाःसा मणिचूड राजां दानबियाह्गु वसपोलयागु शिरोमणि महारत्न तीर्थलखं सिला उगु लखं दुष्प्रसह राजाया देशे सकभनं छेंखार्पात्त रोगीतेगु शरीरे हाहा याना बिल गुलि रोगी तेतनं त्वंकल थथ्ये याना ब्यूवले देशे सकभनं जुया च्वंगु उपद्रव भयंकर विष समानगु महामारी रोग तत्कारणं शमन जुया ह्लापाथ्यें उगु देशे सकलया आनन्द जुल । न्याह्म ब्राह्मणपिन्त दुष्प्रसहराजा लेः ताया शिलपा बिया सन्तोष यात ।

अनंलि गुह्यजा पृथिवीस गोतुला च्वंह्म महात्मा बोधिसत्वं दुष्करचर्य्य यागुलिं उगु बखते एवं त्रिसाहस्र महासाहस्र लोकधातु थ्यंक कम्प जुल । थ्व बोधिसत्वया अद्भूतगु ज्या शरीर त्यागयागु थ्व गथ्येजा सुनानं अथ्ये थथ्ये धाय् मफेक सकभनं पृथिवी कम्प जुया च्वंगुलि उगु अवस्थाय् सकलें अत्यन्त आश्चर्य्य जुया च्वन । सम्पूर्ण पर्वत नदी समुद्रे खोयाह्गु भयंकर शब्द पिह्वाँ वल । प्यंगू दिशायनं ग्यानापुस्ये च्वंक खसु हाकूगु सुपाँय् कुं वया नन्याना उलोवोल मनूत सकलया मती दाह जुइका ग्याना च्वन ।

चन्द्रमा तारा (नौ) ह्निने खने दत सूर्य्ययातेज बुलुस्ये च्वंगुथें जुल । अदृश्य देवतापिं मखंक च्वना दुंदुभिबाजा थाना पोंगापुया काहा शंख पुया मंगलयाना हल । हाहाकष्ट बिना अपराधे घाटकयाना थ्व महात्मा बोधिसत्व महर्षि मूर्छा जुइका च्वने धुंकल धया उच्चस्वरं हाला अन्तरीक्ष देवतापिसं बोधिसत्वया शरीरे दिव्य सुगन्ध पुष्प पलेस्वां उफोस्वां जीस्वां चस्वां सुकुन्दरास्वां चमेलिस्वां लवंस्वां गुलफस्वां यलकोस्वां इत्यादि वृष्टियाना श्रीखण्ड रक्तचन्दन अगुरु चूर्ण होला सुगन्ध बासया धूप थना देवबाजा थाना शोकयागु मंगल यानाहल ।

अनंलि देवराज इन्द्र महेश्वर तथा म्येपिं देव पुत्रपिं अन थ्यंक बिज्याना फ्रोपिं सकलयानं मालोक तृल्यह्म बोधिसत्वयात तच्वगु वेदना जुल मृत्युजकं जुलला धका

हृथाय्चाया शरीर थिया विचारयाबले चेतनादनि सजीवतिनि धंगु सीका उगु तीर्थया लखं सेचनयाना लःतोंका थःथःपिगु तेजंखेका रक्षा यायगुलि ध्यानतल । थुगु अवस्थास मणिचूड बोधिसत्वया थःगु शिरे कंतिफाया मणिरत्न लिकागुलि घाःजुया बेदनाजूगु सहयाय् मफया मूर्छाजुइका गोतुला च्वन धागु खँ न्यना दुःखताया थःथःगु आश्रमं दना गौतम भार्गब मरीचि मर्हार्षपि अन थ्यंकवया स्वत मरीचि ऋषि बिचार याना धाल।

अहोकष्ट छु अर्थे छु कारणे थुजाह्म बोधिसत्वया शिरे थुजागुतालं शस्त्रंकिया वेदनायात थ्व यापि निर्दयात्मक सुजुइ धया चिमिसं तःस्वाका खोबिवेका थ्व ज्या जूगु कारण निमित्त लिपासीका उगु थासे उपस्थित जुया च्वंपि देवतादिपिसं विस्तारं परस्पर खँ ह्लाना प्रशंसायात दुष्करचर्य्य याना वयन थथ्ये सुनानं ह्लापा यानावंपिदु धंगु न्यने फइ मखुः । लिपानं थथ्ये ज्या याइपि सुं दैमखुः । आःनं थ्वहे छह्मस्यें जकयात खः म्येपिसं याय्फुगु थ्व ज्या मखुः । धन्य धन्य मणिचूड महात्मा शरीर बोधिसत्व धया स्वां देछाया प्रशंसा यात ।

थुगु प्रकारं दुष्करचर्य्ययागु खँ सीका चिमिसं तःस्वाका नुगर्मछिका पराक्रमीत थःथःगु ऋद्धि आकाश मार्ग देवपुत्र तथा म्येपि न्यास क्रमरुपं थ्यंकवया थ्व मूर्छारुप बोधिसत्वया शरीर दर्शन याना स्वाँ देछाया प्रणाम याना धाल । अहो धन्य महासाधु धंन्य त्यागी धका मिखाय् खोबि वयका प्रशंसायात । थ्वहे खँ न्यना भवभूति महर्षि हुतासनं अनथ्यंकवया देवतापिके खँ न्यना अत्यन्त बिस्मय चित्त जुइका बोधिसत्वया शरीरस्वया स्वाँ देछाया स्वया च्वन । विचारयाय् धुंका थ्व बोधिसत्वया परिबारपिगु थासे वनेत मरीचि महर्षि च्वे आकाश मार्ग थःगु ऋद्धि पराक्रमं शाकेतु नगरे थ्यंकल । राजगृहे वना पद्मावती देवी थ्वया पुत्र पद्मोत्तर राजा तथा म्येपिन्तनं बोधिसत्वयागु शरीरया व्यथा यथार्थरुपंकना थुपि सकलें मुना सतीगु शान्तपुरे थ्यंका अनया पुरुषार्थ-वान्पिनापं ऋद्धि प्रकाशयाइपि सहयोगकया आकाशमार्ग वना याकनं बोधिसत्व च्वना च्वंगु थासे थ्यंकल ।

मूल

पद्मोत्तर राजा माता पद्मावती सह परिवारो बोधिसत्वस्य पादयोर्नि पत्य प्ररुद न्नेकान्ते वस्थिताः । अत्रान्तरे च बोधिसत्वो धैर्य्य बल समन्वितः संज्ञा प्रतिर ब्धवान् ।

अर्थ

पद्मोत्तर (पद्मचूड) राजा मां पद्मावतीनापं च्वना म्येपिं परिवारपिसं नं बोधि-सत्वया पालि निपाय्सनं भो:पुया छोया च्वे एकान्ते च्वन। अन उगु बखते बोधिसत्वं धैर्य्यया बलपिकया चेतना दयावल।

तीजक उख्ये थुख्ये स्वत अनमुना च्वंपिं देव दैत्य मनुष्य गन्धर्व इत्यादिपिं आपालं मुना च्वंगु खना छाय् थन थुलिमछि मुनाच्वंगु धका ह्मानं विचारयात। अनंलि मरीचि महर्षिं बोधिसत्वयात थथ्ये बिन्तियात।

भो राजर्षि बोधिसत्व ! छाय् थन छपिं आश्चर्य जुयागु। बोधिसत्वं धै बिज्यात। अनुत्तर ज्ञान लाभ याय्गु निम्ति जि थुगु थासे च्वना संपूर्ण ज्ञानं पूर्णपिं बोधिसत्वपिंगु गंभीर चर्य्य थथ्ये खः। छु ज्या यानागुलि चैतन्यमन्त केवल विचेत जुल।

मरीचि महर्षि अत्यन्त विस्मयचित्त जुइका बोधिसत्वयात ह्मानं धाल। हे राजर्षि ! छपिं मूर्छा जूगु कारण बाँलाक मसिल जिपिंसं सु व्याधा पिगु ज्याजुल। सत्वपिन्त भयंकर चित्त जुया च्वंपिं दयाकु। मदुगु मनपिं पापकारीतेगु सिनावने मानो धैगु चेत ह्मोनपिं करुणा धैगु छुँ हे मस्यु मस मदुपिं दुष्टचित्त थुजापिंसं जोगुशस्त्रं छपिन्त कपायानापं च्वंगु शिरे पाला घाटक यानावन धै बिज्याहुँ।

बोधिसत्वं ह्मानं उत्तर ब्रिल। गथ्येजा जित कल्याण मित्रपिसं आपालं दयातया यागु खः। ताकालं दत जिनं इच्छा याना तयागु मनोरथ कार्य्य पूर्णयाय्त दानपारमिताया ज्या सःतिका बिल। अत्यन्त खुसिगु चित जिनं वचन विया। जिगु शिरे दुने च्वंगु शिरोमणी महारत्न लिकाय्त जोगु शस्त्रं (कतिं) किया फाया लिकया जिगु ल्हाः तेतिं धयाथ्यें ज्यानं यात। उगु रत्न जिनं दान विया छोय् धुन। केवल छु संखा मदु।

थुकियागु मुख्य कारण जि मित्र दुष्प्रसह राजाया देशोपद्रव प्रजागणपिं भयङ्कर महामारी रोग मृत्यु जुया च्वंगु बिषये तत्कारण समन याय्त न्याम्ह ब्राम्हण याचकपिं छोयाहल थुमित दान याना छोया जिगु कपा शिरे घाटकयापिं थुपिं खः तर जिगु वचनं

यागु खः। बोधिचित्तोत्पत्ति जित जुइमा। जित तीव्रगु बेदना जूसानं स्वैतनं दोष मद्गु किंचित् अपराध याय् मखु:। सत्वपिन्त दृढ चित्तं जिनं भक्ति याना विमान आराधना यानागु तुल्य जुया कष्टगु बिपत्ति प्राण त्याग यायत सना तयापि मृत्यु मजूनि परयात गथ्ये दोष बीगु। थ्व दान कार्वापि व्राम्हण याचकपिसं सिद्धिया प्रसाद आपालं दुगु थाय् थथन सत्वपिन्त जगते कल्याण जुइमा थथ्ये जिगु चिन्तना दु।

थुजागु चिन्तना याकें भद्रवटस अमृतं पूर्ण जुया महागुरूयात देवतापितनं त्वंकेफेमा धैगु चिन्तनायाकें आराधना याना। गुगु कारण जुइमागु खः उगु प्रकारं थुगु दान यानागु बलं तया पुण्ययाकें जिनं उत्साहयाना नरके बासयाना च्वंपि पापित सछि द्वछि लाख कल्पतकं च्वनेमापिनं च्वने म्वाला सुखी जुइमा।

यथ्ये धावले मरीचि ऋषि बोधिसत्वयात प्रशंसा याना धाल। साधु साधु राजर्षि बोधिसत्व अहो धन्य छपि खः धैर्यया महादृढ चित्त क्वातुगु प्रतिज्ञायाह्म महासाधु अहो धन्य खः। छपि सत्वपिंगु कारणे करूणा तया स्नेह कृपा याना दान याइह्म थौं छपि समान महाकारूण्य म्येपिं मदु।

बोधिसत्वं धै बिज्यात, हे काश्यप गोत्रोत्पन्न मरीचि महर्षि ! शिरोमणी रत्न दान यानागु प्रभावं सम्यक सम्बोधिज्ञान लाना सत्वपिन्त बोधिज्ञानया बलं थःगु इन्द्रिय रत्न समानं बलाका सन्तोष याना संसारयागु बन्धन याकें मुक्त याना बीगु इच्छा खः।

हानं मरीचि ऋषि बिन्ति यात गथ्ये थुजागु ज्या जुइगु जि पत्यार मजु:। अनंलि बोधिसत्व भतीवा सुंक च्वना धाल। हे महर्षि ! थुकें निश्चयमेव ज्या जुइ न्यना बिज्याहुँ आ: जिनं सत्य अधिष्ठान याय्। थुलि धया बोधिसत्व सकल सत्वपिंगु कारणे मैत्रीचित्त उत्पन्नयाना मनयात धीरपूर्वकं बोध याना प्रणिधानयात उगु बखते सत्य उपचारया गाथा बोना प्रार्थना यात।

मूल

यथा स्वदेह हि ममाद्य दत्वा
कृपा वशा द्बोधि परायणस्व।

नाभून्मनो विप्रतिसार जातं
मात्सर्य्यं दीनत्व बिर्बाजितं च ।१।
अनेन सत्येन सुभाषितेन
पुण्यानु भावेन च मे शरीरं ।
यथैव पौराण मभूत्तथैव
भवन्त्विदं सपरि पूर्ण शोभन् ।२।

अर्थ

गथ्येजा थःगु शरीर निश्चययाना जिगु थौं सत्वपिंगु उपरे कृपातयागु याकें बोधिज्ञान लाय्‌गु कारणे दान याना । जिगु मनं छुंहे आश्चर्य्य मजुः घमण्डी जुयागुनं मखुः दीन दुःखिनं जुइ तोता ।१। थुगु सत्य बचनं धयागु पुण्ययागु अनुभावं जिगु थ्व शरीर गथ्येजा ह्लापा गुगु प्रकारं जुया च्वंगु खः अथ्ये हे थ्व शरीर पूर्णजुया शोभादया वय्‌मा ।२।

अनंलि थथ्ये गाथा बोना सत्य अधिष्ठान यागु अबस्थाय् ह्लापायागु थ्यें अंग पूर्णजुया (शिरेघाः छुंहे मजूस्ये) बोधिसत्वया शरीर क्षण मात्रं गथ्येजा ह्लापायागु खः अथ्येहे जुल । शिरे मणिरत्न ह्लापायागु दुगंछि तेजं सहित उष्णीषमणि उत्पत्ति जुल ।

अथ्ये जुइवं खुता प्रकारं पृथिवी कंप जुल शीतलगु बायु बहन जुया दिशाय् च्वंपिं सत्व प्राणिपिनि मन आनन्द जुल । चन्द्र सूर्य्यया तेज प्रकाशमान जुया दिन बांलात । आकाशे गमन जुइपिं देवता पिसं दुंदुभिः देब बाजा थाना मंगल यानाहल । आकाशचारी देवतापिं अद्भूत जुया ततःगो याना मिखाकना हाहाकारं शब्द बिया खनेमदेक च्वन ।

अनंलि बिचित्रगु स्वां बस्त्र तिसा रत्न इत्यादि आकाश मार्गं वृष्टि याना देब बाजा थानाह्या मंगलोत्सब यानाहल । जम्बू द्विपस बास याना च्वंपिं सकल देब मनुष्यपिं आश्चर्य जुइका गुलि लेः तापिं गुलि ऊलेजुया च्वंपिं गुलि अहो धन्य धन्य पुण्यया महात्म्य क्यंगु धया खुसिजुया च्वंपिं ।

थथ्ये जूगु अवस्थाय् मरीचि महर्षि गथ्येजा ह्लापायागु शरीरथ्यें जुह्म बोधिसत्व खना अत्यन्त बिस्मय चाया ता:गोगु मिखा याना सकभनं स्वय् धुंका ह्ला: बिन्तियाना आपालं उत्साह जुइका धाल ।

साधु साधु थ्व राजर्षि बोधिसत्वया बांलागु निश्चय थ्वैगु बुद्धि ह्लाना साध्य मजु: धयागु बोधि प्रणिधि चित्त जूगुलि (सत्वसिन्त महाकरूणा तह्म जुया) थ्व गनतक म्वाना च्वनि अनतक महाकारूणीक नामजुया च्वनि । सकल त्रास जुइक धर्मयाना त्रैलोके प्रचार यात बिस्तार मजुइक थ्देकन धर्मयागु बांला स्वभाव यागुलि अनुत्तराया सम्यक संबोधिज्ञान लाभ यात ।

थुलि धाय् धुस्येंलि मरीचि भवभूत गौतम आदि महर्षि तथा म्येपिं न्यास परिवार एवं ब्रह्मा इन्द्र महेश्वरादि पिसं बोधिसत्वयात आपालं धन्य प्रशंसा याना थ: पिगु थासे लिहांवन । अनंलि पद्मोत्तर (पद्मचूड) राजा पद्मावती देवी मूर्छाजुया च्वंपिं लिपा चेत दया अति हर्षोत्सुक जुइका मां काय् निह्मसिनं बोधिसत्वया निपा पालिसं तार्जति भो:पुया हर्षया खोबि पूर्णगु मिखां सोया ख्वा: चकंका दु:ख तंका बोधिसत्वयात श्रद्धा भक्ति तया थथ्ये बिन्ति यात ।

भो देव महाराज पिता ! प्रशन्न जुया बिज्याहुँ जिपिं अनाथ ख: तच्वगु शोक रोगं कया दु:ख जुया च्वं पिन्त त्याग यात । आ: बिज्याहुँ शाकेतु नगरे भो देब ! हानं राज्यस च्वना बिज्याहुँ मखुसा म्येगु खँ छु धाय् जिपिं थनहे सिनावनीन ।

उगु बखतस बोधिसत्वं करुणातया ह्लिलाबयन । उगुइले अन प्यह्म प्रत्येक बुद्धपिं न्ह्योनेवया थथ्ये धं बिज्यात । साधु साधु भो महाराज ! अतिनं शोभा दइगु ख: छपिसं गुगुजा शाकेतु नगरे बिज्याना आ: राज्य याय् योग्य जु: । यदि छपिसं थौं राजा मयात धासा अवश्यनं छपिनि पुत्र पद्मोतर राजा (पद्मचूड) मां नापंच्वना पुन: म्येपिसनं संपूर्ण छपिगु भरोसाय् च्वंपि सकसिनं क्वागु हि ह्लोया निरासजुइका प्राण त्यागयाइ ।

हे साधु ! उकों शाकेतु नगरे वना धर्मयाकं राज्यपालनयासा अक्सलजुइ। थथ्ये धया प्रयेक बुद्धपिसं बोधिसत्व तया परिवारपिनं नापंतया थुगु प्रकारं ऋद्धिया बलं आकाश मार्ग बिमानद्वारा शाकेतु नगरे थ्यंका राजगृहे प्रवेश जुल ।

बोधिसत्वयात पुत्र पद्मोत्तर राजां सकल परिवारपिं मुंका तच्वगु सत्कारं मंगलोत्सव याना सिंहासने बिज्याका राजमुकुट पुइका राज्याभिषेक सहित ह्लापाथ्यें राजा स्थापना यात । थुगुखं दुष्प्रसह राजां छुं लिपा वृत्तान्त खं न्यना हताय् चाया सलगया वया याकनं अन थ्यंका बोधिसत्व बोधिचित्त दुह्म मित्र मणिचूड राजा यागु पालि भोःपुया बिन्तियात ।

भो महामित्र ! छपिंगु त्याग चित्तयागु प्रभावं जिगु अपराधं उत्पन्न जूगु देशोपद्रव भयंकर महामारी रोगं पोडा जूगु संपूर्ण तःकारणं समन जुया देशे प्रजापिनि आनन्द जुइकल तथा जिनं सुख जुल । छलपोल प्रशंसनीय महा धन्य खः धया बारंबार प्रणामयाना नम्र जुल ।

अनंलि थथ्ये नम्रजुया वह्म मित्र दुष्प्रसहराजा तया थ्व नापं वंपि परिवार पिन्त स्वया बोधिसत्व लेः तागुलि करूणाया चित्तं ख्वा चकंका थुमित स्वया जिगु इच्छा पूर्ण याकूह्म छपिं खः धया सुवर्ण सहित रत्न द्वहलपा सन्तोषयात । म्येगु खँ फुकं तोता काय बाक चित्तं याय्गु झिगु अकुशल पापकर्म तोतका, झिगु कुशल पुण्य कर्मया खँ कना ज्यानं याका बोधिज्ञान ह्मसोगु भिगु चर्य्य लं न्यना बोधयात ।

एवं प्रकारं सकल यातनं चित्त बोधयाना आनन्द जुइका जंबूद्वीप वासी म्येपिं राजा पिसं अहो महाभाग महाकारूणीक बोधितत्व राजर्षि खः मणिचूड राजा धया आपालं प्रशंसा याका जंबूद्वीपया राजा जुया बिज्यात । म्येम्येपिं राजा पिन्तनं कुशल कर्मया चर्य्यतया धर्म याकल । भिगु थुजागु ज्या निश्चय हानं समयानुकुल मनुष्यपिगु स्वभाव बिचारयाकं जंबूद्वीपे ऋद्धिबल क्षमाधर्म सकभनं प्रचारयाना मनुष्य पिन्त सदानं कल्याण जुइगु पुण्यफल ह्मसोका बिल ।

थ्व बोधिसत्व मणिचूड राजाया पर्याये सकभनं बखते जल बृष्टि जुया च्वंगुलिं संम्यक बारिधा बोधिसत्व धकानं नाम प्रसिद्ध जुल ।

देशे सकभनं अन्न फल स्वाँ संपत्ति प्रशस्त जुया च्वन। थुगु प्रकारं जंबूद्विपे च्वंपि मनुष्यपि सुखंकाल हना आनन्द जुइकल।

गुह्मजा मणिचूड बोधिसत्वयागु करूणाया बोधिचित्तं उपकार जुगु पुण्यया प्रभाव प्रकाश जूगु स्वर्गस चतुर्महाराजापि बास याना च्वंगु प्यंगु दिशाय् थ्यंक प्रचार जुया उगु स्थाने च्वंपि सकसिनं धन्य बोधिसत्व धया प्रशंसा यात देशे छिगु कुशल कर्मया लँ पलातया सकसिनं पुण्योदय जुइका च्वन।

अनंलि पुत्र पद्मोत्तर राजकुमार यात माक्व ज्ञानया खँ कना राज्यैश्वर्य यागु अधिकार बिया थः राजर्षि बोधिसत्वचर्या धरे याना कामरागादि तोता एकान्ते समाधि योगे च्वना दीर्घायु जुइका छन्हु शरीर त्यागयाना आपालं देबतादि पिसं माने याना तगु ब्रह्मलोकया मालिक महाब्रह्मा स्वयानं च्वेलागु बोधिसत्व भुवने आनन्दं बास यावन।

श्रावस्ति नगरे बिज्याना भगवान बुद्धं हानं थथ्ये आज्ञा जुया बिज्यात। छु गथ्ये खः धासा कने बाँलाक सोकि। हे भिक्षुपि! बोध यानाका, उगु समये थःगु शिरेदुने च्वंगु शिरोमणि (मणिरत्न) थःम्वायगु त्यागयाना सत्वपिगु कारणे शिरे शस्त्रं (कति किका) फायका उगुरत्न लिकायका थःगु ह्लाति दान याना बोधिसत्व चर्य्य बोधिचित्तोत्पत्ति महाकरूणा स्वभाव उत्तम दान पारमिता पूर्ण याना वंह्म मणिचूड महाराज थुगु समये जि धका सीकि।

। । उगु समये पद्मावती देवी थुगु काले यशोधरा देवी खः। । उगु समये पद्मोत्तर युवराजकुमार (पद्मचूड) राजा जुया वह्म थुगु काले राहुलकुमार भिक्षु खः। । उगु समये ब्रह्मरथ नाम ब्राह्मण पुरोहित थुगु समये शारिपुत्र भिक्षु खः। । उगु समये भवभूति महर्षि पद्मावती देवी कन्यादान ब्यूह्म खः थुगु समये आनन्द भिक्षु जुवल। । उगु समये मरीचिनाम महर्षि मणिचूडया शरीर क्यनेत लिपा पद्मावती देवी पद्मोत्तर कुमार थमं दान कयापि नापं बोनाहया क्यनेहह्म खः। थुगु समये काश्यप भिक्षु जूवल। । उगु समये मणिचुडया पिता ब्रह्मदत्त राजा थुगु समये शुद्धोदन राजा जि पिता खः। । उगु समये ब्रह्मदत्त राजाया पत्नी

मणिचूडया माँ कान्तिमती देवी, थुगु समये जित लुम्बिनी वन स जन्मयाह्म महामाया देवी जिमाँ खः। । उगु समये देवेन्द्र (इन्द्र) रूप तोता राक्षस रूप धारण याना यज्ञ कुण्डं पिहाँवया मणिचूड राजायागु क्वागु हि तोना दान ब्यूगु ला नह्म याचक आः थुगु समये नागिरोनाम भिक्षु खः। थ्वं लिपा स्वर्गे म्येह्म इन्द्र जुल। । उगु समये मणिचुड बोधिसत्वया मंत्री शान्तपुर कुमार महामंत्री नापं न्यास (५००) राज पुरूषपिं दु थुपिं फुक्कं थुगु समये भद्रिक शाक्य राजकुमार पिं न्यासह्म शाक्य जुवल। । उगु समये वुष्प्रसह राजा थुगु समये देवदत्त कुमार खः। । उगु समये न्याह्म ब्राह्मणपिं वया जिगु शिरे दुगु शिरोमणि रत्न लिकया दान कया यंकूपिं थुगु समये (१) अनिरूद्र भिक्षु (२) सुभूति भिक्षु (३) पूर्ण भिक्षु (४) कात्यायण भिक्षु (५) सुचेतन भिक्षु पिं खः। ।

हे भिक्षुगण तथा म्येपिं सकल उगु समये थुगु प्रकारं बोधिसत्व मणिचुड राजा जुया बोधि संभार (ज्ञान संभार) पुण्य संभार पूर्ण जुइका आपालं तच्वगु दुष्कर चर्य्य यानागु त्रिधातु लोके बास यापिं देवतादि महर्षि बौद्ध विद्वान् पिसं स्युः।

थुजागु खँ न्यना भिक्षु पिनि मती संदेह जुइका प्रश्न यात। भो महागुरू छु खः धाःसा मणिचूड राजां ह्लापा छु गथ्ये भिगु कर्म याना वगुलि जन्मं निस्यें शिरे महारत्न उत्पन्न जूगु हानं जन्म जुइवं देवतापिसं दिव्य ध्वज छत्र पताक च्वाँमो समस्त स्वां नाना रत्नादि उगु देशे वृष्टियाना दिव्य बाजा थाना मंगलोत्सव यात सकभनं महाशुभ मंगल जुया देशवासी पिनि सुखि जुल थुकियागु कारण न्यनेगु इच्छा जुल।

थथ्ये प्रश्न यास्येंलि भगवान बुद्धं आज्ञा जुल, छिमिसं न्यंगुलि जि खुशी जुल कने एक चित्त याना न्य। धर्मोपदेश न्यनीपिंगु स्वभाव प्यंगु प्रकार दु – (१) छगु ह्म थन मन पिने छोया न्यनीगु– (२) सकलें वन जिनं न्यने धका लोके पत्यार याध्त जक न्यनीगु (३) गथ्ये कनी थ्यें छक न्यो वने धका अहंकार याना न्यनीगु (४) श्रद्धा भक्ति तया उजागु स्वंगु तोता मन क्वातुका न्यनीगु न्यनागु फुकं लुमंका म्येपिन्त नं कने फंकेगु दु सोकि।

ह्लापा स्वी छगु (३१) कल्पया सत्य युगे बिपश्वि बुद्ध लिपा शिखिबिनाम

संम्यको संबुद्धया पर्याये वसपोल उदय जुगु संपूर्ण विद्याया आचरणं पूर्ण सुगत धाय्का लोकञ्चिट् अनुत्तर पुरूष दक्वया सारथि देव मनुष्यादि पिनि शास्ता महागुरू तथागत भगवान् बुद्ध प्रकाशमान् जुया बिज्यात ।

थ्वसपोल छम्हु अरूणावनी देशे बिज्यात । उगु समये अन देशे च्वंह्म राजा म्येपि सकलयात बुद्ध कार्य्यया ज्या क्यना याका छुं काल वस्येंलि निर्वाण जुया बिज्यात । उगु बखतस अन देशे च्वंह्म अरूण नाम राजां निर्बाण जुगु शरीरे सत्कार भावं पूजा याना लिपा अष्ट सुगन्ध सहित श्रीखण्ड तया अग्नि संस्कार याय् धुंका प्यंगु द्वीप रत्न प्रमाणं अष्ठि धातु फुकं गर्भे तया तःगो याना चैत्य बिम्ब स्थापना यात ।

अनेक सछि द्वछि सत्कार याना मोक्ष लाभार्थे जवे खवे क्वेछितक छचालं शोभा याना शुद्ध रूपं बांलाक उगु चैत्ययात पूजादि यात । अनंलि छुं लिपा अरूण राजा स्वर्गबास जुल वहे चैत्य बिब स्तूपस लीन जुया श्रद्धा भक्तिवान्ह्म जूवल ।

अनंलि थ्व अरूण राजाया पुत्र रत्नधर राजकुमार धार्मिक राजा जुया उगु स्तूप चैत्यस आपालं सत्कार भावं पूजादि भाव याना च्वन । उगु अबस्थाय् शिखिबि तथागतया शिष्य क्षेमराज बोधिसत्व वया उगू स्तूप चैत्ययात तथा-गत गुरुया अनुमति गुण लुमंका पूजायाना थःगु शरीरयागु चूडामणि लिकया उगु स्तूप चैयया गजुलि समरपण यात । छत्र ध्वज पताक आदि नाना प्रकारयागु स्वां फल मधि पंचामृत सुगन्ध धूप दीप मालिका घ्यः हामो चिकं ईकाचिकं यागु मत छवालं चयाका पनेस्वां उफोस्वाँ द्वाफोस्वाँ अपराधि स्वाँ म्येम्येगु नं नस्वागु स्वानँ प्यन्हुतक निराहारं नियम शील स्वभावे च्वना पूजायाना थथ्ये प्रणिधान यात ।

जिनं थुगु बिधानं पूजादि यानागु छलपोल गुरुयागु गुण लाभ जुइका सकल लोक पिन्त आपालं धर्म चित्त जुइका ताकालं सुखि याय्फेमा धका ह्निन्हि थुगु शिखिबि तथागतया परिनिर्वाण जूगु गर्भ स्तूप चैत्य भक्ति यात ।

वहे खः उगु समये मणिचूड राजा जूह्म, वं शिखिबि संम्यक संबुद्ध तथागतया

स्तूप चैत्य बिम्ब प्रतिमा यात असंख्य गुण लुमंका श्रद्धा भावं नित्य सेवा भक्ति पुजा यागु पुण्यानुभावं एबं भिगु कर्म विपाकं सकल लोक पिगु उपरे थ:गु जीवनया माया छुं मयाह्म राजा धाय्का उत्तमगु धर्म मार्ग क्यना उपदेश बी फुह्म जुल ।

ह्लापा गुह्मस्यें जा अन उगु चैत्ययात छत्रं कुइका ध्वज पताक सहित पूजायाना वगुलीं उगु मणिचूड जन्मस दिब्य छत्र ध्वज पताक पुष्प देवता'द पिसं वृष्टि याना पूजायात देव बाजा थाना मंगल यानाहगु ख: । ह्लापा अनथासे च्वंगु चैत्ययात थ:गु चूडामणि समरपण यागु पुण्यया कर्म बिपाकं उगु समये मणिचूड राजाया जन्मस शिरे दुने शिरोमणि रत्न उत्पन्न जुल ।

हानं म्येगु खँ छगु नं धाय् मणिचूड राजा मजूनिबले विवाहनं सिमधनि उगु बखतस छह्म सार्थबाह् बैद्यराज रूपधरेयाना छह्म प्रत्येक बुद्ध धाह्मया बिषयागु रस शरीरे प्येपुना दाहजुया च्वंगु रोग शमन जुइगु वास दान याना सकभनं शरीरे इला बिष रोग पीडित दु:ख शमन याना बिल उह्म प्रत्येक बुद्धया शरीर स्वस्थ जुया आनन्द जुल । थ्वया शरीर स्वस्थ जूगु खमा सार्थबाह् बैद्यराजं प्रणिधान यात । गुगु जा ख: जिनं प्रवजितह्म प्रत्येफ बुद्धया बिष रोगं दाह् जूगु शमन जुया शरीर आनन्द जुल । वहे कुशल मूल गनगन रोग जुल अन तक वास दान यागु कुशल मुलया पुण्य प्रभावं जिगु शरीर सिलागु लखं हाहायाना रोगीया शरीरे थीवं ल:तोनेवं संपूर्ण रोग जूपिनि याकनं रोग शमन जुया स्वस्थ शरीर आनन्द जुइमा ।

थथ्ये प्रणिधान याह्म सार्थबाह् बैद्यराज थ्व हे मणिचूड ख: । थ्वं थथ्ये प्रणिधान यागुलिं थुह्म मणिचूड राजाया शिरोमणि सिलागु लखं हाहायाना शरीरे थीवं त्वनेवं देशे उपद्रव जूगु भयंकर महामारी रोग तत्कारनं शमन जुयावन ।

हे भिक्षुपिं ! थुलि खँ मिश्चय ख: धका सीका महाकरूणा उत्तमगु बोधिचित्त बोधिज्ञान बोधिप्रणिधि बुद्धचर्य्ये पलातय् फय्कि । सुनां याकचा च्वना निर्मल यचुगु तुयूगु पुण्य ख: धर्मयाइ । वंहे याकचा च्वना निर्मल यचुगु तुयूगु धर्म ख: पुण्यया कर्म बिपाक जुया भिगु भोग याइ ।

सुनां याकचा च्वना हाकुगु पापयाइ वंहे याकचा च्वना हाकुगु पापकर्म बिपाक

जुया दुःख भोग याइ । पापकर्म दुःख भोग याइगु तीर्थ्यंक पशुपंछि जन्म पुनः नरक बास ।

सुनां याकचा च्वना हाकुगु पापनं निर्मल यचुगु तुयूगु पुण्यकर्म याइ । वंहे हाकुगुनं तुयूगुनं नितां पाप पुण्य यागु कर्म बिपाक (पाकेजुया) दुःखनं सुखनं भोगयाइ।

मूल– ये नैव याकृतं कर्म तेनैव फल भुंजते
पुनः- ये नैव याकृतं कर्मं तत्फलं तेन भुंजते । इती ।

अर्थ

सुनां भिगु मभिगु छु कर्मयात वंहे उगु उगु भिगु मभिगु फल भोग याइ । सुनां मभिगु अधर्म (पाप) याइ–केवल सुनां भिगु धर्म (पुण्य) याइ–उगु उगु थमं पिनागु। भिगु मभिगु पाप पुण्यया फल संगु थमं हे खाना नया दुःख सुखया भोग याइ । थमं यानागु पाप पुण्यया भोग म्येपिसं याइगु मखु थथ्ये सीकेमा । ० ।

थुगु प्रकारं भगवान् बुद्धं आज्ञाजूगु अमृत वचन न्यना सकलया मन सन्तोष जुइका, धन्य धन्य क्षेमराज बोधिसत्व, धन्य धन्य मणिचूड बोधिसत्व, धन्य धन्य भगवान् बुद्ध धका प्रशंसायाना भगवान् बुद्धयात तुति भोःपुया प्रणाम याय् धुंका बिदा कया सकलें थःथःगु थासे लिहांवन । ० ।

। थुलि खं मणिचूड नृपजातक समाप्त जुल ।

थुगु खं महज्जात माला गद्य पद्य ५० अध्याये पूर्णरूपं दु ।
हानं स्वयंम्भू बृहतश्वयम्भू स्वल्यस्वयम्भू पुराण ४ अध्याये संक्षिप्त रूपं दु ।

ये धर्मा हेतुप्रभावा हेतुस्तेषां तथागतः ।
ह्यवदत्तेषां च यो निरोध एवंवादी महाश्रवणः ।

। पुनः महाश्रमण इतार्थः ।

गुगुजा धर्म खः अनेक दया च्वंगु संसारे खना च्वंगु फुकं हेतुयाके मात्र उत्पन्न जुया च्वंगु खः। उकीयात निरोध याय्गु (पनेगु) द्वादशांग (१२) प्रतीत्य समुत्पाद पुनः सप्तत्रिंशत्(३७) बोधिपाक्षिका ज्ञान उपदेश बिया बिज्याह्म तथागत बुद्ध खः धका सुनां थुगु ज्ञान सीकि किन्तु थमँ सीका म्येपिन्तनं कना बोधयाय्फइ। अविद्या अहंकार स्यखि घमण्डि मूर्खबुद्धि तोता बोधिज्ञान धारण याना शान्ति जुईफई थुजाह्म बौद्ध बिद्वाँन यात सद्गुरुवादी महाश्रवण धाइ श्रमण नं खः। ०।

इति थनतक १० जातकया खँ द्वापरयुगे जन्म धै तल।

ह्मानं थन प्रश्नया उत्तर बियागु खँ छगुनं च्व धै बिज्यागुलि च्वया छन्हु शिक्षित वर्गपिं छें वया थथ्ये प्रश्न याना बिज्यात — छपिसं ने० सं० ११०३ स् चिल्लागा समये दिक्षाया क्रियास ला वर्जितयाना ज्या यात मनबोध याय्त खँ न्यनेगु ईच्छा दु।

जिनं उत्तर बिया थिकहे धै बिज्यात न्यना बिज्याहुं — स्वार्थि ब्यवहार तामास घनघोर चर्य्य लौकिक धर्म नरकया गाले क्वब्वाइगु हिंसायाना याका जिनं ला दिक्षा बियागु मखु। ।तथागत वचन शिरे लाका ला वर्जित याय्मागु प्रमाण बुद्धो भवेयं जगतो हिताय — वाक्यबोनेगु यात ल्वयक अहिंसा ह्मसीका लोकोत्तार धर्मः ज्ञानया दिक्षा बिया जिनं पूजायानागु खः।

> ध्येसं तारा पूजायासानं मद्य मास नेगु तोत्ये मफु;
> भगवान् बज्रसत्व वचन, वज्रसत्व पाराजिकास प्रमाण थथ्ये दु
> ब्रत पूजादि तारायां मद्य मासैव वर्जितम्।
> ज्ञाता ज्ञातंच भक्षेऽपि तुल्यं गो मांस भक्षणम्।

ब्रत त्रिरत्न तारा पूजाय्नं मद्य मांस दुर्गन्ध वस्तु वर्जित याय्मा। सीकं मसीकं मिचेयाना नल नक्रल धासा, गो मांस नगु नकुगु तुल्य जुई। थुजागु प्रमाण सीका शुद्ध रूपं क्रिया याना सिद्धि लाभ याय्मा। थुलि धयागु न्यना जिपिं आपालं सन्तोष जुल धया प्रणाम याना लिहाँ बिज्यात।

पं. बै. आशाकाजी वज्राचार्य्य

जापान देशया भ्रमण यानांवले स्वयावयागु छुं भतीचा विवरण –

स्वयंभू धर्मधातु महामण्डलाकार स्थान पवित्र नेपाल गौतम बुद्ध जन्म भूमी लुम्बिनी खः। प्राचिन महायान बुद्ध धर्मया चर्य्य चैत्य त्रिरत्न बुद्ध पूजादि तारा लोकेश्वर बसुन्धरा व्रत पुनः बज्रयान यज्ञ होमादि श्राद्ध क्रिया यानाच्वंगु नेपालदेशे जनकल्याण जुइगु धर्म खः उकीयागु दर्शन (अर्थ) खः सीकेगु अत्यन्त योग्य जुः। एवं महायान बुद्ध धर्म विषये नेपाया दर्शनज्ञः बौद्ध गुरू बज्राचार्य्य पाख्यें छुंज्ञान छलफल याय्गु निमित्तो जि अल्पज्ञ जूसानं सुन्दर जापान देशया लोकेश्वर संघ बौद्ध विद्वांन् संस्कृतं खं ह्लाइपिं धूम्रपान आमोष आहार बर्जितपिं भिक्षु बज्राचार्य्य सजज्न बर्गपिगु निमंत्रणास नेपाल सम्बत् ११०५ कच्छलागा पंचमी तिथि मंगलबार दिन प्रातः समये जि, जि पत्नी बेतीमाया नाप अनं छोया हृह्य भिक्षुजु तिस्पें वना। अन थ्यर्सेलि अनया विद्वांन् हिते नोबु ताका ओका इतोजि म्येपिं सज्जन बर्गपिसं भागु खँ ह्लाय् घुंका छुं दिन लिपा भ्रमणयाका क्यनाहगु खः जिनं सोया वयागु दृश्य थथ्ये खः।

सुवर्णमय (लुंयापिं) महावैरोचन ४४ हाकह्य अमिताभ अपरिमित भैषज्यराज दीपंकर दुर्गती परिशोधन शाक्यमुनि तथागतपिं हानं गोतुला बिज्याह्य निर्वाणमूर्ति बुद्ध पुनः प्रज्ञापारमिता आर्यतारा बसुन्धरा – न्याकु हाकपिं जवे न्यास खवे न्यास दथुइ ३२ हाकह्य सहस्र भज लोकेश्वर सुखावति व्यूह लोकेश्वर अमोघपाश षडक्षरी लोकेश्वर चण्ड महारोशन मैत्री आदि सर्वणीवर्ण, बिष्कुंभि अष्टबोधिसत्व हारतीदेवी धृतराष्ट्र बिरूढक विरूपाक्ष कुबेर वैश्रवर्ण, विश्वपाणि वज्रपाणि खड्ग-पाणि पद्मपाणि रत्नपाणिपिं बिज्याका तगु हानं पुलांगु सिन्तो धर्मया विहार बुद्धालय मण्दिर याय्या नामावली–

१. तोक्यो २. क्योतो ३. नागोया ४. नारायामा ५. ओशाका ६. कानायामा ७. कंबुयोगुजि ८. तःधंगु बज्र पर्वत ९. चीधंगु बज्र पर्वत १०. गुणवन ११. खेबुरिया १२. नागोशाका १३. हिरो सिया १४. कामाकुडा १५. कावा गुजि १६. खेता गावा १७. वगेता १८. अतानो १९. मोरिया २०. हिरोको २१. चैत्य बन २२. कानेको २३. एद्दको २४. हिरोसी इत्यादि।

अन बिहारे द्वाहां वनेत लकां तपलि तोत्येमा दुर्गन्ध बस्तु धूम्रपान आमिष सेवन बर्जित प्रातः समये पूजादि पाठ याइवले उख्ये थुख्ये सोया खँ ह्लायगु बानिमदु सकलें पुलि चुया ह्लाः बिन्ति याना च्वनि । पूजा सिधेवं मधि फलाहार मात्र भोजन याइ ओशाका बिद्यालये छगु कोथाय् तया नेपाले महायान बुद्ध धर्म गुबलें निस्यें दुगु धैगु विषय जित नोःवाकल प्रवचन यानागु थथ्ये खः नेपाले स्वयंभूत्पत्ति जूगु त्रेतायुगे विश्व भू तथागतया समय निस्यें महायान बुद्ध धर्म क्रमशः प्रादुर्भाव जूगुलिं आदि बुद्ध भगवान् स्वयंभू स्थान धर्ममुख पवित्र मंजुपतन नेपालदेश खः धका नामाकरण जुल ।

कलियुगा प्रथम चरणे जन्म जुया बिज्याह्म गौतम बुद्धं बोधिसत्वादि असंख्य विद्वाँन वर्गपिं मुंका गृद्धकूट पर्वते बिज्याना निकगु धर्मचक्र पवर्तन याना महायान बुद्ध धर्म उपदेश बिया बिज्यागु खं मैत्रीबोधिसत्वं उल्लेख यानातगु नवसूत्र–बृहत स्वयम्भू पुराण (नेपाल महात्म्य) अध्ययनयात धासा थ्व खँ यथार्थ बोध जुई । गौतम बुद्ध निर्वाणं लिपातिनि महायान बुद्ध धर्म तथा बज्रयान तन्त्रचर्य्य दयावगु मखु धका बांलाक संकेत कुत दई । । थथ्ये नोः वानागु विषये अन उपस्थित जुया बिज्यापिं सकल सन्तोष जुइकल । पुनः छह्म बिद्यार्थी भाजु इहि विधिया बारे प्रश्न यात । जो श्रीमती उत्तर बिल, दशकर्म मध्ये मिसाया छगु कर्म १२ बर्ष न्ह्याव याय्मागु पाणिग्रहन विधि खः धया चित्त बोधयात, अनुवाद याह्म हितेनोबु ताकाओकाजु । जापान देश छें मार्ग बिहार मनुतेगु शील स्वभाव बुद्ध धर्मया नियम बांलागु खँ ह्लाना साध्य मजुः । ३८ दिन बासयाना लिहांवय्त बिदाकया जित तगु थाय् नागोया ताकाओका भिक्षुजु बिज्यागु टोको डिन् गुणवन बिहारे लुँयाह्म शाक्यमुनि बुद्ध मूर्तिया न्ह्योने च्वना पुलिचुया बन्दन याव् धुस्येंलि थुगु स्तोत्र छपु बोना ।

बन्दे सर्बार्थ सिद्धं सुगतवर गुरूं गौतमं बुद्ध नाथं ।
भूय स्न्त्येऽपि जन्म सतत प्रभु जिनं मारजित् धर्मराजम् ।

अनया बौद्ध विद्वाँन्पिं नाप महायान बुद्ध धर्मया बिषये खँ छलफल याना अमूल्य ज्ञान प्राप्त यानावया । बाङ्कक्स निन्हु च्वना थाइलाइण्ड देशया बिहार सकभनं चाहुला लुँयापिं पंचबुद्ध शाक्यमुनि बुद्धमूर्ति यको दर्शन याना बहनी छें थ्यंका आनन्द जुइका – सकलया सर्वदा मंगल जुइमा –

छगूगु थास

सत्ययुगे जन्म ११ ग्रन्थया नाम मदुगु थन च्वया –

१) रूपावत्यवदान, दिव्यावदान ३२ अध्याये दु –
२) सुप्रभासनृपावदान, वृ. जातकमाला ६ अ –
३) पुण्यवलनृपावदान, वृ जातकमाला ३६ अ. –
४) धर्माकरनृपावदान, वृ. जातकमाला ३७ अ. –
५) दुर्धननृपावदान, वृ जातकमाला ३८ अ. –
६) प्रदीपप्रयोतनृपावदान, वृ. जातकमाला ३९ अ. –
७) अमरनृपावदान, वृ. जातकमाला ४२ अ. –
८) यक्षनृपावदान, वृ जातकमाला ४४ अ. –
९) शिविराजानृपावदान, वृ. जातकमाला ४६ अ. –
१०) मैत्रीवलनृपावदान वृ. जातकमाला ४८ –
११) कविकुमारावदान, व्रतावदानमाला २ अ. –

अङ्कसंज्ञा–आखयात्या सोकेगु

कु. ए. - अं. - श्री अं – १
द्वि. – द्वो – थ – आ – २
तृ. त्रि. ल. आ, त्रय: – ३
प्त. फा. भ. चो. चउ – ४
हृ. भृ आशा. पञ्च – ५
भ्र फ. चू षष्ठ: – ६
गो. ग्रा. चु. सप्त – ७
ड – उ – अष्टौ – ८
डे – डो – नव – ९
ओ – अ: – सृ – दश – १०

– आखलं च्वयातगु ल्याख (ल्या) सोकेगु –

१. इन्दु, भूमी, शश, रूप, इला, पृथ्वी, अवनि, भू, वृच्छ चन्द्र, द्वार, कर्ष, शशि, इन्दु –
२. लोचन, पक्ष कर नेत्र तन युग्म भुज हस्त पाणि बाम फल —
३. अग्नि राम गुण त्रय तृतीय विविध शाखा —
४. वेद दुर्गाब्धि युग चातरार चतुर चड ब्रह्मा विधाना सागर मार अब्धि —
५. वाण पञ्च इषु मर विशिख शर चाप —
६. रस मधु मधुर षड् षट् विर गति पत्रम् –
७. वार मखिन समुद्र हय नग शैल गग मुनि ऋषि अश्व पाताल —
८. वसु मंगल गज नाम अष्ट अगार मातृका भुजग हस्ती —
९. नव अङ्क नन्द भुजंग अवूज ग्राहि ग्रह अहि रन्ध्र रन्धु भुजंग —
१०. इन्द्रिय तनु दश – ११ रूद्र १२ द्वादश – १३ काम मारग —
०. शून्य ख अम्बर व्योम नभ अभ्र वियट् आकाश गगन विन्दु विन्दुष्ट आरूप वन अरूप रूपम् —

थुलि खँ थुगु सफुतिस च्वया नेपाल देश तथा जनतायात सकलें सदानं शान्ति जुइमा धका भगवान याके प्रार्थना याना — शुभम् इति –

देव :- स्वाह्य : ... राज, ... दायरेन, ... दन : शान्ति कुटी पु ...